Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om pensionsstiftelser, pensionskassor och försäkringskassor och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om pensionsstiftelser och pensionskassor, en lag om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt en ny lag om försäkringskassor. Det föreslås att gällande lag om pensionsstiftelser och lag om försäkringskassor samt lag om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor upphävs. Dessutom görs behövliga ändringar i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och lagen om pension för arbetstagare. Förslaget har inga konsekvenser för pensioner eller andra förmåner.

Målet med förslaget är en reglering med en klarare struktur än gällande lag om pensionsstiftelser och lag om försäkringskassor där de bestämmelser som tillämpas på anstalter som bedriver olika typer av social försäkringsverksamhet föreslås bli separerade. Det föreslås att en pensionsstiftelse och pensionskassa som bildas efter det att den föreslagna lagen har trätt i kraft och som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring inte ska få bedriva tilläggspensionsförsäkringsverksamhet. Lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreslås bli tillämpad på pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver försäkringsverksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare samt på pensionskassor som bedriver försäkringsverksamhet enligt lagen om pension för företagare. Lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor föreslås bli tillämpad på frivillig pensionsförsäkringsverksamhet som kompletterar det lagstadgade pensionsskyddet. Lagen om försäkringskassor föreslås bli tillämpad på arbetsplatskassor som bedriver verksamhet enligt sjukförsäkringslagen och på sjukkassor som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet som kompletterar skyddet samt på begravnings- och avgångsbidragskassor. Lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreslås vara en allmän lag som i många avseenden ska tillämpas på tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt försäkringskassor. I lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt i lagen om försäkringskassor föreslås bestämmelser som kompletterar lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

Syftet med förslaget är att pensionsstiftelser och pensionskassor med sina egna särdrag ska förbli ett användbart alternativ när arbetsgivaren ordnar lagstadgat pensionsskydd och frivilligt tilläggspensionsskydd för sina arbetstagare. Bildandet av pensionsstiftelser och pensionskassor och deras fortsatta verksamhet främjas genom att man möjliggör verksamhet i anstalter av mindre storlek än tidigare. Överföring av försäkringsbestånd från ett arbetspensionsförsäkringsbolag till en pensionsstiftelse och pensionskassa som bedriver lagstadgad verksamhet underlättas genom att de krav som gäller beståndets storlek och komplettering av den övertagande anstaltens solvenskapital ändras. Det föreslås att det solvenskapital som överförs från ett arbetspensionsbolag till en övertagande pensionsanstalt beräknas på basis av arbetspensionsanstalternas genomsnittliga solvensnivå.

Bestämmelserna om pensionsstiftelsers och pensionskassors likvidation och konkurs förtydligas. Den bestämmelse i lagen om pension för arbetstagare som gäller pensionsanstalternas rätt att avtala om användningen av tillgångarna vid överlåtelse av försäkringsbestånd som innehas av en pensionsanstalt som försatts i likvidation eller konkurs preciseras.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2022.

———

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL 1
INNEHÅLL 2
ALLMÄN MOTIVERING 8
1 NULÄGE OCH BEDÖMNING AV NULÄGET 8
1.1 Verkställigheten av det lagstadgade arbetspensionssystemet 8
1.2 Tilläggspensionsförsäkringsverksamheten 9
1.3 Sjukkassornas samt begravnings- och avgångsbidragskassornas verksamhet 10
1.4 Allmänt om lagstiftningen om pensionsstiftelser och försäkringskassor 10
1.5 Lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor 13
1.6 Pensionsstiftelsernas och försäkringskassornas verksamhet och verksamhetskrets 13
1.7 Förvaltning 18
1.8 Bokslut och revision 19
1.9 Solvensbestämmelser 19
1.10 Bidragen i den lagstadgade pensionsförsäkringen 20
1.11 Bidragen vid frivillig tilläggspensionsförsäkring 21
1.12 Överlåtelse av försäkringsbestånd i lagstadgad pensionsförsäkring 22
1.13 Solvenskapital som överförs i lagstadgad pensionsförsäkring 25
1.14 Överlåtelse av försäkringsbestånd i tilläggspensionsförsäkring 27
1.15 Fusion och delning 27
1.16 Likvidation och konkurs 28
1.17 Tillsyn och registrering 30
1.18 Riskhantering och intern kontroll 31
1.19 Skadestånd 31
1.20 Täckning av de försäkringstekniska avsättningarna i en tilläggspensionsanstalt 32
1.21 Uppgifter om tilläggspension, ansökan om förmån samt utbetalning av förmån 33
1.22 Gränsöverskridande verksamhet och gränsöverskridande överföringar i en tilläggspensionsanstalt 33
1.23 Direktivet om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut 34
1.24 Praxis 34
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN 37
2.1 Propositionens allmänna mål och medel för att uppnå dem 37
2.2 Lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt lagen om försäkringskassor 38
2.3 Verksamheten och verksamhetskretsen för en pensionsstiftelse, pensionskassa och försäkringskassa 39
2.4 Förvaltning 41
2.5 Bokslut och revision 41
2.6 Solvensbestämmelser 41
2.7 Bidragen i den lagstadgade pensionsförsäkringen 42
2.8 Bidragen vid frivillig tilläggspensionsförsäkring 42
2.9 Överlåtelse av försäkringsbestånd i lagstadgad pensionsförsäkring 42
2.10 Solvenskapital som överförs i lagstadgad pensionsförsäkring 43
2.11 Överlåtelse av försäkringsbestånd i tilläggspensionsförsäkring 44
2.12 Fusion och delning 44
2.13 Likvidation och konkurs 44
2.14 Tillsyn och registrering 47
2.15 Riskhantering och intern kontroll 47

2.16 Skadestånd 48
2.17 Täckning av en tilläggspensionsanstalts försäkringstekniska avsättningar 48
2.18 Uppgifter om tilläggspension, ansökan om förmån samt utbetalning av förmån 49
2.19 Gränsöverskridande verksamhet och gränsöverskridande överföringar i en tilläggspensionsanstalt 49
3 FÖRSLAGEN OCH DERAS KONSEKVENSER 49
3.1 Konsekvenser för tilläggspensionsstiftelserna och tilläggspensionskassorna 50
3.2 Konsekvenser för sjukkassorna och begravnings- och avgångsbidragskassorna 51
3.3 Konsekvenser för arbetsgivarna 51
3.4 Konsekvenser för arbetspensionsbolagen 53
3.5 Konsekvenser för arbetstagarna och hushållen 54
3.6 Konsekvenser för den offentliga ekonomin 56
3.7 Konsekvenser för samhällsekonomin 56
3.8 Konsekvenser för myndigheternas och pensionsskyddscentralens verksamhet 57
3.9 Miljökonsekvenser 57
3.10 Andra samhälleliga konsekvenser 57
4 ALTERNATIVA HANDLINGSVÄGAR 57
4.1 Alternativ modell beträffande pensionsanstaltens minsta storlek 58
4.2 Alternativ modell med överföring av försäkringar som avslutats 58
4.3 Alternativa modeller för det solvenskapital som överförs 60
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN 61
SPECIALMOTIVERING 63
1 LAGFÖRSLAG 63
1.1 Lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor 63
1 kap. Tillämpning av lagen och de centrala principerna för verksamheten 63
2 kap. Bildande, delägare och stadgar 66
3 kap. Pensionskassans kassamöte och representantskap 71
4 kap. Förvaltning 77
5 kap. Revision samt särskild granskning av pensionskassor 84
6 kap. Bokslut och verksamhetsberättelse 87
7 kap. Ansvarsskuld, försäkringsavgifter och solvens 89
8 kap. Tillgångar och investering 91
9 kap. Tillsyn över pensionsanstalter samt registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor 93
10 kap. Fusion 94
11 kap. Delning 101
12 kap. Overlåtelse av ett försäkringsbestånd samt frivillig likvidation och upplösning 106
13 kap. Lagstadgad likvidation 111
14 kap. Konkurs 125
15 kap. Skadestånd 128
16 kap. Straffbestämmelser 132
17 kap. Särskilda bestämmelser 134
18 kap. Ikraftträdande 136
1.2 Lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor 136
1 kap. Tillämpning av lagen och de centrala principerna för verksamheten 136
2 kap. Bildande, delägare och stadgar 140
3 kap. Ledningen och företagsstyrningssystemet 142

4 kap. Bokslut, verksamhetsberättelse och revision 145
5 kap. Ansvarskuld, försäkrinspremier och solvens 146
6 kap. Investering av tillgångar och täckning av ansvarsskulden 149
7 kap. Information som lämnas om tilläggspensionsarrangemang 155
8 kap. Ansökan om och utbetalning av förmån 157
9 kap. Fusion 159
10 kap. Delning 161
11 kap. Överlåtelse av ett försäkringsbestånd samt frivillig likvidation och upplösning 162
12 kap. Lagstadgad likvidation och konkurs 164
13 kap. Gränsöverskridande verksamhet 170
14 kap. Gränsöverskridande överlåtelser 172
15 kap. Tillsynen över tilläggspensionsanstalter och utländska EES-tilläggspensionsanstalter 174
16 kap. Straffbestämmelser 176
17 kap. Ikraftträdande 178
1.3 Lag om försäkringskassor 178
1 kap. Tillämpning av lagen och de centrala principerna för verksamheten 178
2 kap. Bildande 180
3 kap. Förvaltning och bokslut 181
4 kap. Ansvarsskuld och försäkringsavgifter 182
5 kap. Tillgångar och investering samt täckning av ansvarsskulden 184
6 kap. Informationsbestämmelser, ansökan om förmåner och utbetalning av dem 187
7 kap. Fusion och delning 190
8 kap. Överlåtelse av ett försäkringsbestånd samt frivillig likvidation och upplösning 191
9 kap. Lagstadgad likvidation och upplösning 193
10 kap. Straffbestämmelser 198
11 kap. Ikraftträdande 200
1.4 Lag om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag 200
1.5 Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare 201
1.6 Lag om införande av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och lagen om försäkringskassor 202
1.7 Lag om ändring av 1 och 146 § i lagen om pension för företagare 207
1.8 Lag om ändring av 11 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen 207
1.9 Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen 207
1.10 Lag om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift 207
1.11 Lag om ändring av lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar 207
1.12 Lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet 207
1.13 Lag om ändring av 1 kap. 4 § och 7 kap. 6 b § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder 207
1.14 Lag om ändring av 3 § i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift 208
1.15 Lag om ändring av 215 § i lagen om sjömanspensioner 208
1.16 Lag om ändring av försäkringsbolagslagen 208

1.17 Lag om ändring av 10 § i lagen om jämställande av frivilliga tilläggspensionsarrangemang 208
1.18 Lag om ändring av 19 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner 208
1.19 Lag om ändring av 2 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat....208
1.20 Lag om ändring av 4 och 30 c § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare 208
1.21 Lag om ändring av lagen om investeringstjänster....208
1.22 Lag om ändring av 81 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar....208
1.23 Lag om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn 208
1.24 Lag om ändring av 5 kap. 15 § i kreditinstitutslagen....208
1.25 Lag om ändring av 4 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare....208
1.26 Lag om ändring av 23 § i konkurrenslagen....208
1.27 Lag om ändring av 3 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet 208
1.28 Lag om ändring av 1 § i lagen om utländska försäkringsbolag 208
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER....209
3 IKRAFTTRÄDANDE 214
4 FÖRHÅLLANDE TILL ANDRA PROPOSITIONER 215
4.1 Samband med andra propositioner....215
5 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING 216
LAGFÖRSLAG....221
1. Lag om pensionsstiftelser och pensionskassor....221
2. Lag om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor 295
3. Lag om försäkringskassor 370
4. Lag om ändring av 29 a och 29 e § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag 399
5. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare....401
6. Lag om införande av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och lagen om försäkringskassor....405
7. Lag om ändring av 1 och 146 § i lagen om pension för företagare....415
8. Lag om ändring av 11 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen....416
9. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen....417
10. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift....421
11. Lag om ändring av lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar....429
12. Lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet .431
13. Lag om ändring av 1 kap. 4 § och 7 kap. 6 b § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder 433
14. Lag om ändring av 3 § i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift....434
15. Lag om ändring av 215 § i lagen om sjömanspensioner 435
16. Lag om ändring av försäkringsbolagslagen....436
17. Lag om ändring av i 10 § i lagen om jämställande av frivilliga tilläggspensionsarrangemang 438
18. Lag om ändring av 19 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner....439
19. Lag om ändring av 2 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat....440

20. Lag om ändring av 4 och 30 c § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare....441
21. Lag om ändring av lagen om investeringstjänster....442
22. Lag om ändring av 81 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar 444
23. Lag om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn 445
24. Lag om ändring av 5 kap. 15 § i kreditinstitutslagen 447
25. Lag om ändring av 4 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare 448
26. Lag om ändring av 23 § i konkurrenslagen....449
27. Lag om ändring av 3 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet....450
28. Lag om ändring av 1 § i lagen om utländska försäkringsbolag....451
BILAGA 452
PARALLELLTEXTER 452
4. Lag om ändring av 29 a och 29 e § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag 452
5. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare....456
7. Lag om ändring av 1 och 146 § i lagen om pension för företagare....462
8. Lag om ändring av 11 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen....463
9. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen....464
10. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift....471
11. Lag om ändring av lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar....480
12. Lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet .483
13. Lag om ändring av 1 kap. 4 § och 7 kap. 6 b § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder 487
14. Lag om ändring av 3 § i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift....489
15. Lag om ändring av 215 § i lagen om sjömanspensioner 490
16. Lag om ändring av försäkringsbolagslagen....491
17. Lag om ändring av i 10 § i lagen om jämställande av frivilliga tilläggspensionsarrangemang 493
18. Lag om ändring av 19 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner....494
19. Lag om ändring av 2 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat....495
20. Lag om ändring av 4 och 30 c § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare....496
21. Lag om ändring av lagen om investeringstjänster....498
22. Lag om ändring av 81 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar 500
23. Lag om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn 501
24. Lag om ändring av 5 kap. 15 § i kreditinstitutslagen 504
25. Lag om ändring av 23 § i konkurrenslagen....506
27. Lag om ändring av 3 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet....507
28. Lag om ändring av 1 § i lagen om utländska försäkringsbolag....508

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge och bedömning av nuläget

1.1 Verkställigheten av det lagstadgade arbetspensionssystemet

Verkställigheten av det lagstadgade arbetspensionsskyddet inom den privata sektorn är decentraliserad. Enligt lagen om pension för arbetstagare (395/2006) ska arbetsgivaren ordna pensionsskydd i ett arbetspensionsförsäkringsbolag (*arbetspensionsbolag*) eller i en pensionsstiftelse eller pensionskassa. Enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) ska företagaren ordna pensionsskydd i ett arbetspensionsbolag eller en pensionskassa. Verkställigheten av pensionsskyddet för lantbruksföretagare och stipendiater sköts med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och med stöd av lagen om sjömanspensioner (1290/2006) av Sjömanspensionskassan. Fördelen med det decentraliserade systemet är att riskerna i anslutning till förvaltningen av arbetspensionsmedel fördelas på flera aktörer. Med en decentraliserad verkställighet strävar man efter att sprida investeringsriskerna och delvis också försäkringsriskerna inom pensionssystemet. Kännetecknande för det decentraliserade systemet är att arbetsgivaren har alternativa sätt att ordna pensionsskyddet. När arbetspensionssystemet skapades ansågs en decentralisering också trygga de försäkrades förmåner bättre än en centraliserad modell.

Typiskt för pensionsstiftelser och pensionskassor är att arbetsgivaren eller företagaren kan påverka bidragen, pensionsanstaltens förvaltningskostnader och avkastningen av investeringsverksamheten genom sina egna beslut inom de gränser som anges i lagen. Som motvikt till detta bär arbetsgivaren ett betydande ekonomiskt ansvar för verksamheten i pensionsstiftelser och pensionskassor. Pensionsstiftelsernas och pensionskassornas ställning som verkställare av arbetspensionssystemet bör granskas både med tanke på tryggandet av de försäkrade förmånerna och med tanke på arbetspensionssystemet. De försäkrade förmånerna är inte beroende av det sätt att ordna pensionsskyddet som arbetsgivaren eller företagaren har valt. I sista hand säkerställs de försäkrade förmånerna genom arbetspensionsanstalternas solidariska ansvar för förpliktelserna för en pensionsanstalt som försatts i konkurs. I det decentraliserade pensionssystemet är arbetspensionsbolagen, pensionsstiftelserna och pensionskassorna konkurrerande sätt att ordna pensionsskydd. I arbetspensionssystemet konkurrerar arbetspensionsbolagen huvudsakligen genom att utveckla sina tjänster och sträva efter bättre avkastning på investeringarna. Det decentraliserade systemet har också konsekvenser för den inhemska kapitalmarknaden. Arbetspensionsbolagen, pensionsstiftelserna och pensionskassorna förvaltar betydande förmögenhet och påverkar genom sin verksamhet den finländska kapitalmarknadens funktion. En mångsidigare inhemsk investerarkrets främjar kapitalmarknadens funktion i Finland.

Med tanke på den decentraliserade verkställigheten av arbetspensionssystemet är det viktigt att pensionsstiftelsernas och pensionskassornas verksamhet avviker från arbetspensionsbolagens verksamhet. En försäkringsskyldig arbetsgivare i en pensionsstiftelse eller pensionskassa är en delägare som genom sina egna beslut direkt påverkar nivån på bidragen, till skillnad från om arbetsgivaren var kund hos ett arbetspensionsbolag. Å andra sidan ansvarar arbetsgivaren för pensionsstiftelsens och pensionskassans förbindelser, tvärtemot vad som är fallet när arbetsgivaren genom att teckna en arbetspensionsförsäkring överför de risker som är förenade med ordnandet av pensionsskydd på arbetspensionsbolaget. Pensionsstiftelsernas och pensionskassornas verksamhet avviker på grund av sin flexibilitet väsentligt från arbetspensionsbolagens verksamhet. Om pensionsstiftelsen eller pensionskassan är tillräckligt solvent, kan arbetsgivaren reglera nivån på sitt bidrag t.ex. för att anpassa sig till en lågkonjunktur eller finansiera investeringar. Arbetsgivaren kan också besluta hur stiftelsens eller kassans tillgångar ska investeras

och därigenom påverka avkastningen av investeringarna. Arbetsgivaren fattar beslut om förvaltningen av pensionsanstalten och har inflytande på anstaltens förvaltningskostnader.

Pensionsstiftelsernas och pensionskassornas särdrag i förhållande till arbetspensionsbolagen kan bedömas inte bara ur en enskild arbetsgivares synvinkel utan också ur arbetspensionssystemets synvinkel. Med tanke på arbetspensionssystemet är det viktigt att trygga arbetspensionsmedlen och bevara dem inom systemet. Pensionsstiftelsernas och försäkringskassornas verksamhet begränsas till deras lagstadgade verksamhetskrets, som omfattar arbetstagarna hos en arbetsgivare som är delägare eller arbetstagarna vid en viss koncern och ledningen eller företagare som hör till ett visst yrkesområde eller medlemmarna i en registrerad förening. En pensionsstiftelse eller en försäkringskassa kan dessutom bildas av arbetsgivare vars verksamhet utgör en sådan ekonomisk och administrativ helhet att det är motiverat att bedriva stiftelse- eller kassaverksamhet inom gruppen. En pensionsstiftelse eller pensionskassa bildas genom registrering hos Finansinspektionen. Finansinspektionen ska registrera en pensionsstiftelse eller pensionskassa, om villkoren enligt lagen uppfylls. För att bilda en pensionsstiftelse eller en pensionskassa krävs inte tillstånd av statsrådet, och till skillnad från vad som är fallet med arbetspensionsbolag får det inte ställas villkor för bildandet. På pensionsstiftelsernas och pensionskassornas verksamhet tillämpas till stor del samma bestämmelser som på arbetspensionsbolag, eller också jämställs de bestämmelser som tillämpas med varandra med små skillnader som beror på de olika anstaltsformernas särdrag. Lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar tillämpas på både arbetspensionsbolag och pensionsstiftelser och pensionskassor. Också bestämmelserna om riskhantering och intern kontroll motsvarar i stor utsträckning varandra.

1.2 Tilläggspensionsförsäkringsverksamheten

Utöver den lagstadgade pensionsförsäkringsverksamheten bedriver pensionsstiftelser och pensionskassor frivillig tilläggspensionsförsäkringsverksamhet som kompletterar det lagstadgade pensionsskyddet. Också tilläggspensionsstiftelsernas och tilläggspensionskassornas verksamhet begränsas till den verksamhetskrets som anges i lagen. Innan lagstiftningen om lagstadgat arbetspensionsskydd stiftades utövade pensionsstiftelser och pensionskassor frivillig pensionsförsäkringsverksamhet. Tilläggspensionsförsäkringsverksamheten kan vara förmånsbaserad eller premiebaserad. Det förmånsbaserade tilläggspensionsskyddet bestäms i enlighet med arbetsgivarens löfte om tilläggspension. Det premiebaserade tilläggspensionsskyddet bestäms på basis av inbesparingen i försäkringspremierna och hur premierna investerats, efter det att omkostnaderna för försäkringen först har dragits av från inbesparingen. I fråga om tilläggspensionsförsäkringar erbjuder pensionsstiftelserna och pensionskassorna sina delägare möjlighet att för arbetstagarna och ledningen ordna försäkringsskydd av delvis samma slag som gruppensionsförsäkring i ett livförsäkringsbolag.

Den tilläggspensionsförsäkringsverksamhet som bedrivs av pensionsstiftelser och pensionskassor omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/2341/EU om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut. Bestämmelserna om pensionsstiftelsers och pensionskassors tilläggspensionsförsäkringsverksamhet är delvis nationella och delvis baserade på ovannämnda direktiv. Pensionsstiftelser och pensionskassor kan också bedriva gränsöverskridande tilläggspensionsverksamhet genom att sköta tilläggspensioner och andra förmåner för ett företag eller en självständig yrkesutövare inom en annan EES-stats territorium. Dessutom kan de under vissa förutsättningar överföra ett tilläggspensionsarrangemang till ett tjänstepensionsinstitut som är verksamt i en annan EES-stat samt ta emot ett tilläggspensionsarrangemang från ett tjänstepensionsinstitut som är registrerat i en annan EES-stat.

1.3 Sjukkassornas samt begravnings- och avgångsbidragskassornas verksamhet

Utöver pensionsförsäkringsverksamheten bedriver försäkringskassorna sjukkasseverksamhet och begravnings- och avgångsbidragsverksamhet genom att erbjuda de försäkrade förmåner. I en del kassor är också familjemedlemmar berättigade till förmåner. Sjukkasseverksamhet och begravnings- och avgångsbidragskasseverksamhet kan bedrivas inom en i lagen angiven begränsad verksamhetskrets, som i regel omfattar en arbetsgivares eller koncerns arbetstagare eller en viss bransch. En pensionskassa kan inte bedriva verksamhet enligt sjukförsäkringslagen. Sjukkassorna delas in i arbetsplatskassor och kompletteringskassor. Arbetsplatskassorna bedriver lagstadgad verksamhet enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) och ansvarar vid sidan av Folkpensionsanstalten även för verkställigheten av sjukförsäkringslagen. Innan en arbetsplatskassas verksamhet inleds ska Folkpensionsanstalten ge sitt samtycke till arrangemanget. Arbetsplatskassornas verksamhet finansieras av Folkpensionsanstalten genom förskott från sjukförsäkringsfonden. Kompletteringskassorna erbjuder de försäkrade tilläggsskydd som kompletterar förmånerna enligt sjukförsäkringslagen. Förmånerna fastställs i kompletteringskassans stadgar. Typiska förmåner är t.ex. ersättning för läkararvoden, läkemedel, tandvård eller glasögon. Arbetsgivaren betalar huvudsakligen kompletteringskassans förmåner enligt vad som bestäms i kassans stadgar. Också de som är försäkrade i en kompletteringskassa betalar i allmänhet försäkringspremie.

Begravnings- och avgångsbidragskassorna bedriver ofta vardera verksamheten. Med avgångsbidrag avses understöd som betalas när ett anställningsförhållande upphör. De kassor som beviljar avgångsbidrag förvaltar fonderade medel. Begravnings- och avgångsbidragskassornas verksamhet skiljer sig från pensionskassornas verksamhet genom att de i regel inte har delägare som betalar bidrag, utan finansieringen fås från de försäkrade. På begravnings- och avgångsbidragskassorna tillämpas nationell lagstiftning.

1.4 Allmänt om lagstiftningen om pensionsstiftelser och försäkringskassor

Antalet pensionsstiftelser och försäkringskassor har redan länge minskat. Detta har ökat behovet att granska pensionsstiftelsernas och pensionskassornas verksamhetsförutsättningar och hur lagstiftningen påverkar dem. Riksdagen har i sitt uttalande (RSv 34/2006 rd) förutsatt att regeringen utan dröjsmål bereder en totalreform av lagstiftningen om pensionsfonder så att lagstiftningen tryggar de försäkrades och arbetsgivarnas rättigheter och skyldigheter, fungerar väl och är internationellt konkurrenskraftig. Riksdagen har också i sitt uttalande (RSv 8/2009 rd) förutsatt att regeringen omedelbart bereder en totalreform av pensionsfonderna vilket innefattar nya tilläggspensionsarrangemang, tillgodoser de försäkrades och arbetsgivarnas rättigheter och skyldigheter och tryggar pensionsstiftelsernas och pensionskassornas villkor på lämpligt sätt. Det är nödvändigt att granska pensionsstiftelsernas och pensionskassornas verksamhetsförutsättningar, eftersom pensionsstiftelserna och pensionskassorna är en del av den decentraliserade verkställigheten av arbetspensionssystemet.

Arbetsgivarens villighet att bilda en pensionsstiftelse eller pensionskassa eller att ansluta sig till en sådan som delägare påverkas förutom av lagstiftningen också av många andra faktorer, såsom förändringar i arbetslivet, internationalisering av företagens verksamhet och ägande samt fokusering på kärnverksamheten. Också företagsarrangemang kan öka upplösningen av pensionsstiftelser och pensionskassor, om inte alla parter är delägare i stiftelsen eller kassan. En central fråga är om det på marknaden i framtiden kommer att finnas ett utbud av sakkunnig service för pensionsstiftelser och pensionskassor, där man vid behov kan köpa beräknings-, förvaltnings- och bokföringstjänster samt försäkringsmatematiska och juridiska tjänster. För när-

varande finns det endast två företag på marknaden som specialiserat sig på tjänster för pensionsstiftelser och pensionskassor. I och med att antalet pensionsstiftelser och pensionskassor ständigt minskar är dessa servicebolags framtidsutsikter osäkra. Detta bidrar till att försvaga det decentraliserade arbetspensionssystemet.

Pensionsstiftelsernas verksamhet regleras genom lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och försäkringskassornas verksamhet genom lagen om försäkringskassor (1164/1992). Dessutom regleras verksamheten genom lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor (173/2009). Med stöd av dessa lagar har det utfärdats flera förordningar och föreskrifter av Finansinspektionen. Pensionsstiftelsernas och pensionskassornas frivilliga tilläggspensionsverksamhet omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/2341/EU om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut. Direktivet har genomförts i Finland genom ändringar av lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Pensionsstiftelsernas och försäkringskassornas tilläggspensionsverksamhet omfattas också av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/50/EU om minimikrav för ökad rörlighet mellan medlemsstaterna för arbetstagare genom förbättrade villkor för intjänande och bevarande av kompletterande pensionsrättigheter. Direktivet har genomförts nationellt genom lagen om arbetstagares och yrkesutövares rätt till tilläggspension (214/2018).

I förordningen om försäkringskassor (1665/1992) finns närmare bestämmelser om bl.a. bildande, tillsyn och registrering av försäkringskassor, försäkringskassenämnden och försäkringskasseföreningen. På verksamheten vid pensionskassor som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare tillämpas dessutom social- och hälsovårdsministeriets förordning om beräkningsgrunderna för pensionskassorna i fråga om fördelningen av kostnader som ska bekostas gemensamt (748/2019). På pensionskassornas verksamhet tillämpas social- och hälsovårdsministeriets förordning om särskilda bestämmelser för pensionskassor (1353/2006), som innehåller bestämmelser om hur tillgångarna inom en pensionskassas avdelningar ska hållas åtskilda, om återbetalning av tillgångar till delägarna samt om revisionsberättelsen. På pensionsstiftelsernas verksamhet tillämpas social- och hälsovårdsministeriets förordning om särskilda bestämmelser för pensionsstiftelser (1352/2006), som innehåller bestämmelser om bl.a. hur tillgångarna inom en pensionsstiftelses avdelningar ska hållas åtskilda och om återbetalning av tillgångar till arbetsgivaren. På verksamheten i pensionsstiftelser som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare tillämpas dessutom social- och hälsovårdsministeriets förordning om beräkningsgrunderna för pensionsstiftelserna i fråga om pensionsansvaret (747/2019) och social- och hälsovårdsministeriets förordning om pensionsstiftelsers upplåning (416/2006).

På pensionsstiftelsers och försäkringskassors verksamhet tillämpas social- och hälsovårdsministeriets förordning om försäkringskassors och pensionsstiftelsers bokslut (1336/2002).

Lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor är huvudsakligen bolagsrättsliga lagar som reglerar bildandet, verksamheten och upplösningen av pensionsstiftelser och försäkringskassor. De innehåller inga bestämmelser om innehållet i det lagstadgade försäkringsskyddet, utan om detta bestäm det i lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare. Eftersom lagen om försäkringsavtal inte tillämpas på frivilliga tilläggspensioner som erbjuds av pensionsstiftelser och försäkringskassor, innehåller de nämnda lagarna emellertid också bestämmelser om de försäkrades rättigheter och skyldigheter. Tilläggspensionerna grundar sig inte på ett avtal som ingås mellan den försäkrade och tilläggspensionsanstalten, och det är således inte fråga om ett försäkringsavtal. I ett förmånsbaserat arrangemang betalar den för-

säkrade inte försäkringspremie till pensionsstiftelsen, den arbetsgivare som är delägare i pensionsstiftelsen betalar bidrag till stiftelsen. I en pensionskassa betalar utöver arbetsgivaren också de försäkrade ofta försäkringspremier som betalas inom ramen för ett förmånsbaserat arrangemang. Bestämmelser om den försäkrades och pensionsanstaltens rättigheter och skyldigheter i fråga om tilläggspensioner finns förutom i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor i tilläggspensionsanstaltens stadgar, som arbetsgivaren i egenskap av delägare i anstalten har förbundit sig till. Att arbetstagaren är försäkrad baserar sig på ett arbetsavtal mellan arbetstagaren och arbetsgivaren som avtalas individuellt eller kollektivt.

Lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor är till stor del enhetliga till sitt innehåll. Bestämmelserna är nästan enhetliga i fråga om kapitlen om revision, bokslut, försäkringstekniska avsättningar, solvenskapital, tillsyn och registrering, fusion och delning, överlåtelse av försäkringsbestånd samt skadestånd. Med hänsyn till särdragen hos den typ av pensionsanstalt som pensionsstiftelserna och försäkringskassorna utgör skiljer sig bestämmelserna till den del som gäller verksamhetskretsen, förvaltningen, bestämmande av bidraget och delägarnas ansvar.

Den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor har också varit föremål för flera delreformer, vilket har försämrat lagarnas begriplighet och tydlighet. De är också föråldrade författningstekniskt sett. Paragraferna innehåller ett stort antal moment och paragraferna har inte rubricerats, vilket gör lagarna mycket svårlästa till vissa delar. Lagarna blir ännu mer svåröverskådliga genom att lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor tillämpas på såväl lagstadgad som frivillig försäkringsverksamhet. Lagen om försäkringskassor tillämpas dessutom också på sjukkasseverksamhet och begravnings- och avgångbidragsverksamhet. I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor finns bestämmelser som tillämpas på både lagstadgad och frivillig försäkring och bestämmelser som tillämpas endast på lagstadgad respektive frivillig verksamhet. Bestämmelsernas tillämpningsområde har inte alltid uttryckts tillräckligt tydligt och bestämmelser som skiljer sig åt i fråga om tillämpningsområdet varvas om utan någon tydlig särskiljande struktur. Bestämmelserna är också bristfälliga i associationsrättsligt hänseende, särskilt i fråga om likvidation och konkurs, vilket har medfört svårigheter vid den praktiska tillämpningen av lagen. Lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor har inte reviderats efter den totalreform av aktiebolagslagen som trädde i kraft 2006 och totalreformen av lagen om försäkringsbolag från 2008 har inte beaktats i någondera lagen.

På arbetspensionsbolag som verkställer det lagstadgade arbetspensionssystemet i Finland tillämpas inte Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet, dvs. det så kallade Solvens II-direktivet. När Finland anslöt sig till Europeiska gemenskapen skrevs i anslutningsfördraget in att Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/83/EG om livförsäkring inte ska tillämpas på arbetspensionssystemet i Finland. Detta undantag anges även i artikel 9.3 i Solvens II-direktivet. Också bestämmelserna om pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare samt Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Sjömanspensionskassan är nationella, inklusive bestämmelserna om solvens, bestämmelserna om förvaltningssystemet och riskhanteringen. På pensionsstiftelser eller pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet eller på avdelningar som bedriver sådan verksamhet tillämpas inte Europaparlamentets och rådets direktiv 2341/2016/EU om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut, som inte tillämpas på institut som förvaltar sociala trygghetssystem som samordnats på gemenskapsnivå.

1.5 Lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor

Lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor trädde i kraft 2009. Avsikten var att pensionsstiftelser och pensionskassor skulle ges samma konkurrensvillkor som livförsäkringsbolag och utländska aktörer. Genom lagen möjliggjordes utöver kollektiva förmånsbaserade tilläggspensioner även kollektiva premiebaserade tilläggspensioner. I ett förmånsbaserat arrangemang bestäms tilläggspensionen i enlighet med arbetsgivarens pensionslöfte. I en tilläggspensionskassa ansvarar arbetsgivaren huvudsakligen för finansieringen av de förmånsbaserade tilläggspensionerna och i en tilläggspensionsstiftelse svarar arbetsgivaren helt för finansieringen av de förmånsbaserade arrangemangen. I ett premiebaserat arrangemang bestäms pensionen på grundval av betalda försäkringspremier och nettointäkterna från investeringarna av försäkringspremierna, minskade med kostnaderna för förvaltandet av de influtna medlen. Pensionslöftet innebär ingen risk för arbetsgivaren, eftersom förmånen bestäms på basis av de influtna medlen. Nytt var också att i ett premiebaserat arrangemang i en pensionsstiftelse kan utöver arbetsgivaren också den försäkrade betala försäkringspremier.

På premiebaserade tilläggspensionsarrangemang tillämpas dessutom vad som i lagen om pensionsstiftelser och i lagen om försäkringskassor föreskrivs om frivilligt tilläggspensionsskydd. Riksdagen fogade flera informationsbestämmelser till regeringspropositionen, eftersom riksdagen ansåg att de var otillräckliga i propositionen. I lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor finns bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas till en försäkrad som ansluter sig till ett tilläggspensionsarrangemang, om de uppgifter som ska lämnas under försäkringsförhållandet samt om de uppgifter som ska lämnas efter ett försäkringsfall. En pensionsstiftelse och en pensionskassa som bedriver premiebaserad verksamhet ansvarar för felaktiga eller bristfälliga uppgifter som lämnats till den försäkrade. Till lagen fogades också en bestämmelse om de uppgifter om rättsmedel som ska ges i ett beslut om tilläggspension samt bestämmelser om tiden för väckande av talan och om behörig domstol.

Möjliggörandet av premiebaserad tilläggspensionsverksamhet genom att stifta en lag om saken har inte lett till omfattande premiebaserad verksamhet. Det faktum att premiebaserad tilläggspensionsverksamhet inte bedrivs i en mer omfattande utsträckning beror sannolikt på många faktorer, exempelvis konjunkturväxlingarna och den senaste tidens fluktuationer på investeringsmarknaden och deras inverkan på det fondanknutna sparandets popularitet. Orsakerna till att premiebaserade pensionsstiftelser och pensionskassor bildas i så liten utsträckning är desamma som i fråga om andra pensionsstiftelser och pensionskassor. Arbetsgivarna fokuserar på kärnverksamheten. Denna utveckling främjar inte bildandet av nya premiebaserade tilläggspensionsanstalter. Arbetsgivaren kan också ordna de tilläggsförmåner som erbjuds personalen genom att teckna en gruppensionsförsäkring i livförsäkringsbolag. Livförsäkringsbolagen har också goda marknadsföringskanaler, vilket bidrar till att främja att ordnandet av tilläggsförmåner läggs ut på bolagen. De premiebaserade tilläggspensionsarrangemangen konkurrerar närmast med personalfonderna och de frivilliga gruppensionsförsäkringarna. Efterfrågan på konkurrerande sparformer och investeringsformer har inte heller varit särskilt omfattande.

1.6 Pensionsstiftelsernas och försäkringskassornas verksamhet och verksamhetskrets

Lagen om pensionsstiftelser tillämpas på pensionsstiftelser som bildats av arbetsgivare och som utan att bedriva affärsmässig försäkringsverksamhet beviljar de personer som hör till dess verksamhetskrets och dessa personers förmånstagare pensioner och med dem jämförbara andra för-

måner som hör till social personförsäkringsverksamhet. Med icke-affärsmässig verksamhet avses att verksamheten inte får gå ut på att bedriva försäkringsrörelse, där det centrala är bl.a. att skaffa nya kunder och att föra in nya försäkringsprodukter på marknaden. Syftet med förbudet är att skilja mellan den sociala personförsäkringsverksamhet som bedrivs av pensionsstiftelser och den affärsverksamhet som bedrivs av försäkringsbolag. Strävan efter avkastning på investeringarna och kostnadseffektivitet är däremot en del också av pensionsstiftelsernas verksamhet, eftersom de investeringsintäkter och kostnadsbesparingar som stiftelsen får inverkar på beloppet av bidragen i fråga om de arbetsgivare som är delägare.

Pensionsstiftelsens verksamhet bedrivs alltid inom en begränsad verksamhetskrets. Syftet med bestämmelserna om verksamhetskretsen är att skilja pensionsstiftelsers verksamhet från arbetspensionsbolag som är verksamma på marknaden och tilläggspensionsstiftelsers verksamhet från livförsäkringsbolag. En pensionsstiftelses verksamhet är alltid knuten till en arbetsgivare som är delägare i den, på så sätt att endast en arbetsgivare som är delägare kan försäkra sina anställda i stiftelsen. Arbetsgivaren kan välja hur den fullgör sin lagstadgade skyldighet att ordna arbetspensionsskydd. Arbetsgivaren kan försäkra sina anställda i ett arbetspensionsbolag eller bilda en pensionsstiftelse. Ett tredje alternativ är att bilda en pensionskassa ensam eller tillsammans med andra arbetsgivare eller senare bli delägare i en befintlig pensionskassa.

Eftersom en pensionsstiftelse bildas för att tillgodose försäkringsbehoven hos en arbetsgivare som särskilt namnges i dess stadgar eller hos arbetsgivare som hör till samma koncern, behöver den således inte marknadsföra sina förmåner eller konkurrera med andra pensionsstiftelser, pensionskassor eller försäkringsbolag om de arbetstagare som hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets. Pensionsstiftelsens verksamhet är till denna del jämställbar med s.k. captivebolag, med vilka avses försäkringsbolag som bildats för att sköta endast ett visst företags eller en viss koncerns försäkringar. En arbetsgivare som är delägare i en pensionsstiftelse kan friare reglera nivån på sitt bidrag än vad som vore möjligt som kund hos ett arbetspensionsbolag, men delägarna har å andra sidan obegränsat ansvar för pensionsanstaltens förpliktelser. Om pensionsstiftelsens verksamhetskrets inte begränsas, har en arbetsgivare som är delägare i pensionsstiftelsen obegränsat ansvar för förpliktelserna för en arbetsgivare som inte hör till koncernen eller för en sådan arbetsgivare till vilken delägaren inte har en ekonomisk och funktionell anknytning. I arbetspensionssystemet ansvarar pensionsanstalterna gemensamt för de ansvar en anstalt som försatts i konkurs har, och därför är det viktigt att systemet är tryggt för såväl de försäkrade, arbetsgivarna som pensionsanstalterna.

En pensionsstiftelse kan bildas av en arbetsgivare. Arbetsgivaren kan vara en fysisk eller juridisk person. Arbetsgivaren ska vara en juridisk person med hemort i en EES-stat eller en fysisk person som är medborgare i en EES-stat och bosatt i en EES-stat. Med Finansinspektionens tillstånd kan också någon annan juridisk eller fysisk person bilda en pensionsstiftelse. Arbetsgivaren ska, såvida det inte är fråga om en EES-tilläggspensionsstiftelse, i Finland utöva den verksamhet inom vilken de personer verkar för vilkas pensionsskydd pensionsstiftelsen bildas.

En pensionsstiftelse kan också bildas av en arbetsgivare tillsammans med andra arbetsgivare, och då kallas den sampensionsstiftelse. En sampensionsstiftelse kan bildas av arbetsgivare som hör till en i aktiebolagslagen avsedd finländsk koncern tillsammans, av en arbetsgivare och arbetsgivare som står under den arbetsgivarens bestämmanderätt, eller av en arbetsgivare tillsammans med en pensionsstiftelse som arbetsgivaren har bildat. Dessutom kan en sampensionsstiftelse bildas av arbetsgivare som har en gemensam ägare som äger minst hälften av respektive arbetsgivarsammanslutning eller där ägaren har motsvarande bestämmanderätt eller av arbetsgivare vars verksamhet bildar en administrativ eller ekonomisk helhet. I 13 kap. i lagen om pensionsstiftelser finns särskilda bestämmelser som tillämpas på sampensionsstiftelser utöver

de övriga bestämmelserna i lagen. Kapitlet innehåller bl.a. bestämmelser om bildande av en sampensionsstiftelse, om det utjämnande och arbetsgivarspecifika system som ska iakttas i bokföringen samt om överföring av övertäckning.

Verksamhetskretsen för en pensionsstiftelse som bedriver lagstadgad verksamhet kan omfatta personer som arbetsgivaren med stöd av lagen om pension för arbetstagare ska försäkra, dvs. personer som arbetar inom den privata sektorn och som står i arbetsavtalsförhållande eller annat anställningsförhållande till arbetsgivaren eller hör till dennas ledning. Verksamhetskretsen kan också omfatta utsända arbetstagare som, utan att under den tid de är utsända stå i arbetsavtalsförhållande till arbetsgivaren, arbetar hos arbetsgivaren eller hos ett moder-, dotter- eller systerbolag som hör till samma ekonomiska helhet som arbetsgivaren eller hos ett intresseföretag eller ett annat företag, i vilket arbetsgivaren har bestämmande inflytande, samt de som får pension från pensionsstiftelsen.

En pensionsstiftelse kan bedriva endast sådan försäkringsverksamhet som avses i lagen om pension för arbetstagare (*B-pensionsstiftelse*) eller endast frivillig tilläggspensionsförsäkring (*A-pensionsstiftelse*) eller gränsöverskridande tilläggspensionsverksamhet (*EES-pensionsstiftelse*). I samma pensionsstiftelse (*AB-pensionsstiftelse*) kan bedrivas både lagstadgad arbetspensionsförsäkring (*B-avdelning*) och tilläggspensionsförsäkring (*A-avdelning*), om verksamheterna har skiljts åt till separata avdelningar. Medlen och eventuella skulder samt intäkter och kostnader för en avdelning inom en AB-pensionsstiftelse ska hållas åtskilda från varandra. Om en A- eller B-avdelnings tillgångar i samband med bokslutet uppskattas täcka beloppet av pensionsansvaret och tillgångarna i sin helhet beräknas varaktigt överstiga beloppet av avdelningens pensionsansvar och övriga skulder, får de tillgångar som motsvarar skillnaden (*övertäckning*) överföras till täckning för den andra avdelningens pensionsansvar. En överföring från en B-avdelning förutsätter Finansinspektionens samtycke. Vid överföring av tillgångar från en B-avdelning förutsätts det att avdelningen efter överföringen har solvenskapital till minst det dubbla beloppet av solvensgränsen. Till en A-pensionsstiftelses verksamhetskrets ska höra minst 30 personer och till en B-pensionsstiftelses eller AB-stiftelses B-avdelnings verksamhetskrets minst 300 personer. Med stöd av pensionsstiftelsens stadgar kan också pensionstagarna räknas som personer som hör till verksamhetskretsen. Verksamhetskretsen för en stiftelse som inlett sin verksamhet ska omfatta det ovan nämnda antalet personer vid utgången av det andra kalenderåret efter bildandet. Kravet på minst trettio försäkrade i en pensionsstiftelse som bedriver tilläggspensionsverksamhet tillämpas inte på stiftelser som har registrerats före den 1 januari 1996 och som fortsätter bedriva försäkringsverksamhet i den omfattning som tidigare bedrivits. Kravet på trehundra personer tillämpas inte på pensionsstiftelser som bedriver lagstadgad försäkring och som registrerats före den 1 juli 1976.

Lagen om försäkringskassor tillämpas på en försäkringsanstalt som utan att bedriva affärsmässig försäkringsverksamhet inom sin verksamhetskrets beviljar pensioner och andra med dem jämförbara förmåner eller ersättning till följd av dödsfall, sjukdom, lyte eller skada eller ersättning i syfte att förebygga sjukdom eller arbetsoförmåga, begravningsbidrag eller andra förmåner som kan anses höra till social personförsäkringsverksamhet. Med icke-affärsmässig verksamhet avses detsamma som ovan i fråga om pensionsstiftelser. En försäkringskassa kan bedriva lagstadgad försäkringsverksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för företagare eller sjukförsäkringslagen. En och samma försäkringskassa får inte bedriva både verksamhet som avses i sjukförsäkringslagen och pensionsförsäkringsverksamhet. Dessutom kan försäkringskassorna bedriva frivillig tilläggspensionsförsäkring eller frivillig försäkring i händelse av sjukdom. Försäkringskassor får inte bedriva annan verksamhet än ovan avsedd verksamhet. Grunderna för regleringen av försäkringskassornas verksamhetskrets och för icke-affärsmässig verksamhet motsvarar grunderna i fråga om pensionsstiftelser.

En försäkringskassa kan bildas av en eller flera stiftare. En stiftare ska vara finsk medborgare eller medborgare i en annan EES-stat, eller en sammanslutning eller stiftelse med hemort i Finland eller en annan EES-stat. Med en försäkringskassas verksamhetskrets avses de personer som kan vara försäkrade i kassan, Med medlem i en försäkringskassa avses en i kassan försäkrad person som har rösträtt vid kassamötet. Om en kassa bedriver lagstadgad verksamhet eller beviljar invalid- eller familjepensioner, ska kassan ha minst 300 medlemmar. En kassa som enbart bedriver annan verksamhet än lagstadgad verksamhet ska ha minst 100 medlemmar. Verksamhetskretsen kan också omfatta de försäkrades familjemedlemmar samt pensionstagarna och deras familjemedlemmar. Bestämmelsen om antalet medlemmar i en försäkringskassa tillämpas inte på en kassa som har registrerats före den 1 januari 1993 och som fortsätter verksamheten i den omfattning som tidigare bedrivits.

En försäkringskassas verksamhetskrets kan utgöras av arbetstagare hos en enda arbetsgivare, arbetstagare hos arbetsgivare som hör till samma koncern enligt aktiebolagslagen eller arbetstagare hos två eller flera arbetsgivare, om bedrivandet av försäkringskassaverksamhet inom denna grupp är motiverat på grund av att arbetsgivarnas verksamhet bildar en ekonomisk eller administrativ helhet eller på grund av branschlikheter eller någon annan omständighet. På basis av branschlikheter är det möjligt att bilda en försäkringskassa t.ex. i anslutning till en bankgrupp som består av flera självständiga bankarbetsgivare, även om dessa inte bildar en ekonomisk eller administrativ helhet. En försäkringskassas verksamhetskrets kan också utgöras av en persongrupp som har definierats utgående från sitt yrke eller ett yrkesområde eller sitt medlemskap i en registrerad förening, om det är motiverat att bedriva försäkringskasseverksamhet inom denna grupp. Till exempel har verksamhetskretsen för en kassa som bedriver försäkring enligt lagen om pension för företagare allmänt definierats på basis av yrke eller tillhörighet till ett yrkesområde.

En försäkringskassa kan bedriva endast sådan försäkringsverksamhet (*pensionskassa*) som avses i lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare eller endast frivillig tilläggspensionsförsäkring (*tilläggspensionskassa*) eller gränsöverskridande tilläggspensionsverksamhet (*EES-tilläggspensionskassa*). I samma pensionskassa kan både lagstadgad arbetspensionsförsäkring och tilläggspensionsförsäkring bedrivas, om verksamheterna har skiljts åt till separata avdelningar. Medlen och eventuella skulder samt intäkter och kostnader för en avdelning inom en pensionskassa ska hållas åtskilda från varandra. Om en avdelnings tillgångar i samband med bokslutet uppskattas täcka beloppet av pensionsansvaret och tillgångarna i sin helhet beräknas varaktigt överstiga beloppet av avdelningens försäkringstekniska avsättningar och övriga skulder, får de tillgångar som motsvarar skillnaden (*övertäckning*) överföras till täckning för den andra avdelningens försäkringstekniska avsättningar. Överföring från en avdelning som bedriver lagstadgad verksamhet förutsätter Finansinspektionens samtycke. En ytterligare förutsättning är att en avdelning som bedriver lagstadgad arbetspensionsverksamhet efter överföringen har solvenskapital till minst det dubbla beloppet av solvensgränsen.

Lagen om försäkringskassor tillämpas också på en kassa vars huvudsakliga syfte är att bevilja ersättning till följd av sjukdom (*sjukkassa*). En sjukkassa kan bedriva både verksamhet enligt sjukförsäkringslagen och försäkringsverksamhet som beviljar frivilliga tilläggsförmåner. En sjukkassa som bedriver verksamhet enligt sjukförsäkringslagen antingen uteslutande eller vid sidan av annan verksamhet kallas i sjukförsäkringslagen *arbetsplatskassa*. En sjukkassa som endast beviljar tilläggsförmåner kallas i enlighet med etablerad praxis *kompletteringskassa*. En och samma försäkringskassa får inte bedriva både verksamhet som avses i sjukförsäkringslagen och pensionsförsäkringsverksamhet.

Ersättningar enligt sjukförsäkringslagen bestäms enligt sjukförsäkringslagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Tilläggsförmåner som beviljas av en sjukkassa bestäms enligt respektive kassas stadgar. Det finns därför betydande skillnader i de olika kassornas ersättningar för tilläggsförmåner. Som tilläggsförmåner kan betalas självriskandelar i anslutning till lagstadgade förmåner samt även förmåner som t.ex. med stöd av sjukförsäkringslagen i allmänhet inte betalas alls, såsom sjukhusens vårddagsavgifter, glasögon, tandvård och begravningsbidrag. Kassorna kan dessutom betala tilläggsdagpenning som kompletterar den lagstadgade dagpenningen och moderskapspenningen.

I *begravnings- och avgångsbidragskassor* anses en medlems pensionering eller död vara ett försäkringsfall som berättigar till ersättning. Enligt kassornas stadgar kan också en medlem som uppnått en viss ålder ha rätt till en förmån enligt stadgarna. En förutsättning för avgångsbidrag är i allmänhet medlemskap i kassan under en viss minimitid. Med begravningsbidrag avses en på förhand bestämd ersättning vars syfte är att täcka kostnaderna för begravning. Bidraget kan vara också större än de faktiska kostnaderna, men till skillnad från livförsäkringar får det dock inte vara oskäligt stort i förhållande till kostnaderna. Begreppsmässigt ska begravningsbidraget hållas åtskilt från den livförsäkringsverksamhet som försäkringsbolagen bedriver.

I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ställs krav på stiftelsens och kassans storlek genom bestämmelser om minimiantalet försäkrade som är föremål för verksamheten när en stiftelse eller kassa bildas och verksamheten bedrivs. Enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ska en stiftelse eller kassa försättas i likvidation och upplösas, om antalet försäkrade har underskridit det lagstadgade minimiantalet vid utgången av de två senaste kalenderåren och det inte kan anses sannolikt att antalet under de följande fyra månaderna kommer att stiga till det föreskrivna minimiantalet.

Eftersom pensionsstiftelserna endast sköter arbetspensionsförsäkringar för en eller några arbetsgivare som hör till samma koncern, är de små jämfört med arbetspensionsförsäkringsbolagen. Också pensionskassorna är relativt små. Bildandet av nya pensionsstiftelser och pensionskassor främjas genom att kraven på minsta antal försäkrade sänks så att det är möjligt att bilda mindre stiftelser och pensionskassor. På motsvarande sätt främjas den fortsatta verksamheten för befintliga stiftelser och kassor genom en sänkning av antalet försäkrade vid vilket en befintlig stiftelse eller kassa måste upplösas. Även om det med tanke på verksamhetens kostnadseffektivitet kan vara oändamålsenligt att bilda mycket små stiftelser och kassor, kan bildandet av dem falla under den arbetsgivares beslutanderätt som betalar anstaltens driftskostnader. En förutsättning är att verksamheten vid en liten anstalt inte äventyrar de försäkrade förmånerna eller arbetsgivarnas ställning. Det minsta antalet försäkrade i anstalter behöver fortfarande regleras, för att en pensionsstiftelse eller pensionskassa ska ha tillräckligt solvenskapital i synnerhet om en risk för arbetsoförmåga realiseras. Detta är motiverat också med tanke på arbetspensionssystemets solidariska ansvar vid händelse av konkurs, eftersom de övriga pensionsanstalterna svarar för förpliktelserna för en pensionsanstalt som försatts i konkurs.

Vid bedömningen av förutsättningarna för att bilda och driva en pensionsstiftelse och pensionskassa ska hänsyn tas till hanteringen av försäkrings- och investeringsrisker samt driftskostnaderna. Med driftskostnader avses löpande kostnader för anstaltens förvaltning. I vilken mån driftskostnaderna kan hållas på en rimlig nivå påverkar för sin del hur lönsam pensionsstiftelsen eller pensionskassan är som alternativ jämfört med ett kundförhållande till ett arbetspensionsbolag eller livförsäkringsbolag. Eftersom pensionsanstalterna ofta är små, är det nödvändigt att köpa förvaltningstjänster utanför anstalten för att skaffa sakkunskap och minska driftskostnaderna. För att de bolag som tillhandahåller förvaltningstjänster för pensionsstiftelser och pensionskassor ska ha en lönsam verksamhet, måste de ha ett tillräckligt antal pensionsanstalter som

kunder. Minskningen av antalet pensionsstiftelser och pensionskassor påverkar också verksamhetsförutsättningarna för de bolag som betjänar dem.

Kravet på minst trehundra försäkrade trädde i kraft 1976 genom de bestämmelser som togs in i lagen om pension för arbetstagare. När en motsvarande bestämmelse om minimiantalet försäkrade vid bedrivandet av lagstadgad pensionsförsäkring togs in i den gällande lagen om pensionsstiftelser 1997 och i lagen om försäkringskassor 1993, motiverades kravet med aspekter som gällde skydd mot sporadiska fluktuationer i försäkringsverksamheten och med att den tekniska smidighet och sakkunskap som skötseln av pensionsärenden förutsätter kräver stora ekonomiska uppoffringar av små anstalter i förhållande till verksamhetens omfattning. När det gällande kravet på ett minimiantal försäkrade infördes, hade pensionsstiftelserna och pensionskassorna i motsats till nuläget inga solvensbestämmelser för att trygga verksamheten mot risker som hänför sig till den. Solvensbestämmelserna för pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad verksamhet trädde i kraft 1998. Solvensbestämmelserna har reviderats genom lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015), som trädde i kraft vid ingången av 2017. Vid solvensberäkningen beaktas allt noggrannare alla investeringsrisker och försäkringsrisker som är väsentliga med tanke på pensionsanstaltens verksamhet. Av ovannämnda orsaker behövs det fortfarande minimikrav på pensionsanstalternas storlek, men de kan sänkas något jämfört med nuläget.

Bestämmelserna om pensionsstiftelsers och försäkringskassors verksamhetskretsar överlappar delvis varandra. Både en pensionsstiftelse och en försäkringskassa kan bildas, om arbetsgivarnas verksamhet bildar en ekonomisk och administrativ helhet. En ekonomisk och administrativ helhet inbegriper också en sådan koncern som avses i bokföringslagen, men är ett mer omfattande begrepp. Förvaltningsmodellerna för pensionsstiftelser och försäkringskassor avviker dock avsevärt från varandra i fråga om det bestämmande inflytandet för en arbetsgivare som är delägare. Till skillnad från delägare i en försäkringskassa har arbetsgivare som är delägare i en pensionsstiftelse alltid bestämmande inflytande i stiftelsen. Bland de olika pensionsanstaltsformerna är därför användningen av pensionsstiftelser motiverad endast för koncernbolag.

1.7 Förvaltning

Pensionsstiftelsens organ är styrelsen och stiftelsens ombudsman. En pensionsstiftelse kan också ha ett förvaltningsråd. I en pensionsstiftelse utövas den högsta beslutanderätten av styrelsen, eftersom pensionsstiftelsen inte har bolagsstämma eller något därmed jämförbart organ. Ombudsmannen sköter pensionsstiftelsens löpande förvaltning enligt styrelsens anvisningar och föreskrifter. Styrelsen ska ha minst fem medlemmar och minst fem suppleanter. Styrelsen består av företrädare för både arbetsgivare som är delägare och företrädare för personer som hör till verksamhetskretsen. Styrelsemedlemmarna och suppleanterna väljs enligt den så kallade paritetsprincipen, med vilken avses att arbetsgivaren och de personer som hör till verksamhetskretsen väljer sina företrädare oberoende av varandra. Dessutom får delägarnas röstetal vid ett kassamöte eller i representantskapet vara högst lika stort som röstetalet för de försäkrade som är företrädda vid mötet. De personer som hör till verksamhetskretsen väljer bland sig minst två styrelsemedlemmar och minst två suppleanter för dessa.

En försäkringskassas organ är kassamötet, styrelsen och kassans verkställande direktör. I stället för kassamöte kan en försäkringskassa ha ett representantskap på vilket tillämpas vad som föreskrivs om kassamöte. I en pensionskassa utövas den högsta beslutanderätten av kassamötet. Vid kassamötet får inte delägarna ha ett större röstetal än de vid mötet företrädda medlemmarnas sammanlagda röstetal. En försäkringskassas styrelse ska ha minst tre medlemmar och den kan ha högst lika många suppleanter som ordinarie medlemmar. Styrelsen väljs av kassamötet. I

kassans stadgar kan dock bestämmas att delägarna har rätt att välja högst hälften av styrelsens medlemmar. Verkställande direktören sköter kassans löpande förvaltning enligt styrelsens anvisningar och föreskrifter.

1.8 Bokslut och revision

Pensionsstiftelser och försäkringskassor är bokföringsskyldiga i sin verksamhet. Bokföringslagen (1336/1997) och bokföringsförordningen (1339/1997) tillämpas i Finland som allmänna författningar på företag inom försäkringsbranschen. Bestämmelser som kompletterar bokföringslagen och som följer av försäkringsverksamhetens speciella karaktär finns i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Dessa lagar innehåller också bestämmelser om hur bestämmelserna i bokföringslagen ska tillämpas på pensionsanstalterna och vilka bestämmelser i bokföringslagen som inte tillämpas på grund av försäkringsverksamhetens speciella karaktär. Bestämmelser som preciserar och kompletterar tillämpningen av lagen utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Pensionsstiftelser och försäkringskassor behöver med stöd av Europeiska unionens direktiv (2006/43/EG, revisionsdirektivet) inte definieras som sammanslutningar av betydande allmänt intresse, dvs. så kallade PIE-sammanslutningar (eng. Public Interest Entity), även om pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring är viktiga aktörer av allmänt intresse. I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor har maximiantalet mandatperioder för revisorer begränsats i fråga om anstalter som bedriver lagstadgad verksamhet, på motsvarande sätt som antalet mandatperioder har begränsats i revisionslagen i fråga om sammanslutningar av allmänt intresse.

I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor föreskrivs om revisionsskyldighet samt om de särskilda krav som ställs på revisorns behörighet, oberoende och jäv. Dessutom innehåller revisionslagen (1141/2015) allmänna bestämmelser om revisorers behörighet, oberoende ställning och jäv. Till den del som lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor avviker från revisionslagen iakttas lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor.

1.9 Solvensbestämmelser

Bestämmelser om de krav som ställs på solvensen hos arbetspensionsbolag, pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring finns i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015). Dessutom finns det i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor solvensbestämmelser som hänför sig till särdragen hos dessa typer av anstalter. I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor finns bestämmelser om solvensgränsen, minimikapitalkrav, hänförande av en post som baserar sig på tillskottsplikt till solvenskapitalet, utökning och upplösning av tilläggsförsäkringsansvaret, återbetalning av den överskjutande delen av solvenskapitalet till delägarna samt om återhämtningsplanen och finansieringsplanen.

Med solvens avses stiftelsens eller kassans förmåga att klara av olika risker som äventyrar stiftelsens verksamhet. Solvensen mäts genom solvenskapitalet och den dimensioneras med hjälp av solvensgränsen. Med solvenskapital avses det belopp med vilket pensionsstiftelsens eller pensionskassans tillgångar överstiger skulderna och andra därmed jämförbara förbindelser. Syftet med solvenskapitalet är att vara en buffert mot andra risker i anslutning till investeringsverksamheten och stiftelsens eller kassans verksamhet. Solvensgränsen fastställs riskteoretiskt så att

den motsvarar behovet av solvenskapital under ett år. Solvenskapitalet utökas med den avkastning av investeringsverksamheten som överskrider det avkastningskrav som används vid beräkningen av pensionsansvaret. Den överskjutande delen överförs till tilläggsförsäkringsansvaret. Om solvenskapitalet överskrider den föreskrivna övre gränsen under två på varandra följande år, ska pensionsanstalten upplösa solvenskapitalet genom att sänka bidragen.

1.10 Bidragen i den lagstadgade pensionsförsäkringen

I en pensionsstiftelse som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet kan arbetsgivaren till skillnad från en arbetsgivare som är kund hos ett arbetspensionsbolag bestämma beloppet av pensionsförsäkringspremierna, dvs. sitt bidrag till pensionsstiftelsen. I lagen om pensionsstiftelser används benämningen understödsavgift för arbetsgivares bidrag till pensionsstiftelser. Pensionsstiftelsen erbjuder arbetsgivaren en flexibel form av pensionsförsäkring, där understödsavgiftens belopp kan variera t.ex. beroende på det allmänna ekonomiska läget eller arbetsgivarens behov av finansiering för affärsverksamheten. För att trygga de försäkrade förmånerna och jämna ut arbetsgivarens betalningsbörda har det i lagen föreskrivits om en miniminivå på understödsavgiften och om tillåtna variationsintervall för solvenskapitalet. Med stöd av 166 § i lagen om pension för arbetstagare utfärdar social- och hälsovårdsministeriet genom förordning beräkningsgrunder för pensionsstiftelsernas pensionsansvar. Pensionsstiftelserna gör vanligen ett nollresultat i bokslutet, dvs. visar inte vinst eller förlust.

Enligt lagen om pensionsstiftelser ska en arbetsgivare som är delägare i en pensionsstiftelse som bedriver lagstadgad verksamhet minst en gång var fjärde månad betala understödsavgifter eller ställa säkerheter som utgör täckning av ansvarsunderskottet, så att dessa tillsammans med övrig avkastning är tillräckliga för att täcka betalningarna för pensionerna, pensionsstiftelsens övriga kostnader samt den årliga förändringen i pensionsansvaret. Nivån på det bidrag som pensionsstiftelsen tar ut hos arbetsgivaren påverkas särskilt av avkastningen av investeringsverksamheten, stiftelsens omkostnader samt försäkringsbeståndets struktur. Arbetsgivaren bär risken för att pensionsstiftelsens tillgångar räcker till, varvid understödsavgiften kan variera från år till år också av orsaker som inte beror på arbetsgivaren. Avkastningen av investeringsverksamheten och t.ex. pensionsutgifter som föranleds av arbetsoförmåga kan i väsentlig grad påverka beloppet av arbetsgivarens understödsavgifter. Arbetsgivaren ansvarar med sina egna medel för att pensionsstiftelsens solvens hålls på den nivå som föreskrivs i lagen.

En pensionsstiftelse som bedriver lagstadgad verksamhet kan genom att ändra nivån på understödsavgiften utöka eller upplösa det så kallade tilläggsförsäkringsansvar som hänförs till pensionsstiftelsens solvenskapital. Till tilläggsförsäkringsansvaret överförs först resultatet av investeringsverksamheten, varefter en eventuell överföring av övertäckningen görs mellan avdelningarna. Tilläggsförsäkringsansvaret kan utökas genom understödsavgifter ända upp till det maximala beloppet för solvensgränsen. Tilläggsförsäkringsansvaret kan upplösas genom nedsättning av understödsavgifterna, dvs. bidragen, så att solvenskapitalet efter upplösningen överskrider solvensgränsen minst 1,3 gånger. Efter detta kan solvenskapitalet upplösas i motsvarande utsträckning som ett arbetspensionsbolag kan bevilja nedsättningar av bidragen på basis av resultatet av sin investeringsverksamhet. Om en pensionsstiftelsens solvenskapital underskrider solvensgränsen, ska tilläggsförsäkringsansvaret i regel utökas genom understödsavgifter. Alternativt kan pensionsanstalten byta ut sina investeringar till mer riskfria objekt, vilket på motsvarande sätt sänker solvensgränsen. Ju mer riskfyllda investeringar pensionsanstalten har, desto högre är solvensgränsen.

En pensionskassa som bedriver lagstadgad verksamhet ska enligt 166 § i lagen om pension för arbetstagare ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse för grunderna för beräkning av försäkringsavgifterna (bidragen) och ansvarsskulden (de försäkringstekniska avsättningarna). När bidragen beräknas eller grunderna för dem utarbetas bör man i första hand beakta att de försäkrades förmåner tryggas. De fastställda grunderna för beräkning av bidragen för en pensionskassa motsvarar för närvarande grunderna för den understödsavgift som anges i lagen om pensionsstiftelser. Delägarna i kassan betalar under räkenskapsperioden ett förskott på arbetspensionsbidraget, vars belopp avstäms vid räkenskapsperiodens utgång. Delägaren ska betala det slutliga bidrag som beräknats på basis av bokslutet. Då motsvarar förfarandet för bestämmande av delägarens bidrag det sätt på vilket bidraget bestäms i en pensionsstiftelse. Pensionskassor gör vanligen ett nollresultat i bokslutet, dvs. visar inte vinst eller förlust. En pensionskassa jämställs i ansvarsfrågor delvis med ett sådant ömsesidigt försäkringsbolag eller en sådan ömsesidigt försäkringsförening vars bolagsordning föreskriver att försäkringstagarna är skyldiga att betala ett tillskott till bolaget om bolagets solvenssituation förutsätter det.

En pensionskassa kan också ansöka om fastställelse av de beräkningsgrunder för bidraget enligt vilka det slutliga bidraget tas ut under räkenskapsperioden. Buffertfonder används vid räkenskapsperiodens utgång för att täcka eventuella ansvarsunderskott. Alternativt kompletteras buffertfonderna med överskott. Om dessa inte räcker till, bör pensionskassan träda i likvidation. I detta hänseende påminner kassans verksamhet närmast om ett arbetspensionsförsäkringsbolags verksamhet. En delägare i en pensionskassa har ett mer begränsat ansvar för kassans förbindelser än en delägare i en pensionsstiftelse. En delägare i en pensionskassa kan utträda ur kassan och lämna de arbetsgivarspecifika försäkringar som därmed avslutats kvar i kassan. Till denna del jämställs ställningen som delägare i en pensionskassa med kundrelationen till ett arbetspensionsbolag. Utöver den begränsade verksamhetskretsen och verksamhetens icke-affärsmässiga karaktär särskiljer delägarnas större ansvar en kassa som associationsform från ett försäkringsbolag. I en pensionskassa kan delägarnas möjligheter att påverka beslutsfattandet i kassan vara mera begränsade än i en pensionsstiftelse, om kassans verksamhetskrets är t.ex. en viss bransch och delägarna inte hör till samma koncern.

Enligt lagen om försäkringskassor får tilläggsförsäkringsansvar som syftar till att upprätthålla solvensen hos en pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring användas till att täcka en förlust som uppkommit till följd av att grunderna för beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna ändrats samt till att täcka även andra förluster och till nedsättning av bidragen så som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer. Sådana bestämmelser har dock inte meddelats. På motsvarande sätt som en pensionsstiftelse kan också en pensionskassa som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet minska riskbenägenheten för investeringstillgångarna i syfte att sänka solvensgränsen för pensionskassan.

1.11 Bidragen vid frivillig tilläggspensionsförsäkring

En arbetsgivare som är delägare i en pensionsstiftelse som bedriver frivillig förmånsbaserad tilläggspensionsverksamhet ska enligt lagen om pensionsstiftelser betala understödsavgifter eller årligen ställa godtagbara säkerheter för täckande av ansvarsunderskott minst så att de tillsammans med pensionsstiftelsens övriga tillgångar är tillräckliga för att täcka pensionsansvaret. Arbetsgivaren svarar i sista hand med sina egna medel för att de pensionslöften som arbetsgivaren gett uppfylls, om pensionsstiftelsens tillgångar inte är tillräckliga för att betala tilläggspensionerna. Arbetsgivarens ansvar baserar sig på ett utgivet pensionslöfte, som t.ex. kan utgöra en del av arbetstagarens arbetsavtal eller kollektivavtal.

Enligt lagen om försäkringskassor ska bidraget inom tilläggspensionsverksamheten bestämmas i kassans stadgar. En delägare i en tilläggspensionskassa kan utöver skyldighet att betala ovannämnda bidrag också ha tillskottsplikt. Om en försäkringskassas bokslut visar ett underskott och det inte kan täckas med hjälp av kassans fonder, ska de som under räkenskapsperioden varit skyldiga att betala bidrag till kassan utan dröjsmål påföras en tillskottsavgift, om det i kassans stadgar finns en bestämmelse om detta. Bestämmelser om det högsta beloppet för tillskottsavgiften finns i lagen om försäkringskassor. Delägarna i en kassa har således inte motsvarande obegränsade ansvar för kassans förbindelser som delägarna i en pensionsstiftelse har för stiftelsens förbindelser.

1.12 Överlåtelse av försäkringsbestånd i lagstadgad pensionsförsäkring

En pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring kan överlåta hela sitt försäkringsbestånd eller ett delägarspecifikt försäkringsbestånd eller en del av det till en annan pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring, eller till ett arbetspensionsbolag. Ett arbetspensionsbolag kan under de förutsättningar som anges i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (*arbetspensionsbolagslagen*) överlåta ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd till en pensionsstiftelse eller pensionskassa. Vad som i lagen föreskrivs om överlåtelse av försäkringsbestånd tillämpas också på överlåtelse av ett delägarspecifikt försäkringsbestånd eller en del av det.

Eftersom överlåtelse av ett försäkringsbestånd baserar sig på frivillighet, är det fråga om ett avtalsbaserat förfarande mellan pensionsanstalterna. Överlåtelsen kräver samtycke av Finansinspektionen. På så sätt säkerställs det att överlåtelsen inte inkräktar på de förmåner som försäkringarna omfattar eller äventyrar en sund utveckling av försäkringsverksamheten. En ytterligare förutsättning för överlåtelse av bestånd till en pensionsstiftelse eller pensionskassa är dessutom att den arbetsgivare vars försäkringsbestånd överlåts uppfyller kraven på den övertagande stiftelsens eller kassans verksamhetsområde. Enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor kan ett försäkringsbestånd eller en del av det överlåtas endast om det har förflutit minst fem år sedan en tidigare överlåtelse av samma bestånd.

Huvudregeln är att det från en arbetspensionsanstalt överförs minst en arbetsgivare med minst 300 arbetstagare. Denna bestämmelse gäller överlåtelse av försäkringsbestånd från en pensionskassa till en pensionsstiftelse samt överlåtelse av bestånd från ett arbetspensionsbolag. Dessutom kan det från ett arbetspensionsbolag övergå flera arbetsgivare, som tillsammans ska ha minst 300 arbetstagare. Överlåtelse av försäkringsbestånd från ett arbetspensionsbolag till en pensionsstiftelse där flera arbetsgivare är delägare förutsätter att varje arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd omfattar minst 50 arbetstagare. Den arbetsgivare vars försäkringsbestånd överlåts är skyldig att ersätta arbetspensionsbolaget för de skäliga administrativa kostnader som överlåtelsen föranleder. I det överlåtande arbetspensionsbolaget beslutar bolagets styrelse om överlåtelsen av beståndet. Om det bestånd som överlåts utgör mer än 10 procent av pensionsbolagets försäkringstekniska avsättningar, fattas beslutet av bolagsstämman.

Överlåtelse av försäkringsbestånd från en pensionskassa till en pensionsstiftelse samt överlåtelse av bestånd från ett arbetspensionsbolag till en pensionsstiftelse och en pensionskassa blev möjlig genom de ändringar i lagen om pensionsstiftelser och lagen försäkringskassor och i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag som trädde i kraft 2003. I samband med detta föreskrevs det för överlåtelse mellan de ovan nämnda associationsformerna om flera kvantitativa begränsningar i fråga om storleken på det försäkringsbestånd som överlåts samt om en tidsgräns för vidareöverlåtelse av tidigare överlåtna försäkringsbestånd. Begränsningarna gäller inte överlåtelser från pensionsstiftelser eller överlåtelser av försäkringsbestånd mellan pensionskassor. I

lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag finns bestämmelser om de förutsättningar under vilka ett arbetspensionsbolag på arbetsgivarens begäran kan överlåta ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd. Omvänt innebär detta att ett bestånd inte får överlåtas om de förutsättningar som anges i lagen inte uppfylls, trots att denna grundläggande princip inte uttryckligen konstateras i lagen.

En ny pensionsstiftelse eller pensionskassa kan bildas genom överlåtelse av ett försäkringsbestånd från ett arbetspensionsbolag till den pensionsstiftelse eller pensionskassa som är under bildning. Ett bestånd kan också överlåtas till en redan verksam pensionsstiftelse eller pensionskassa. En central fråga vid reformen av lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor är på vilka villkor ett arbetspensionsbolag kan överlåta ett försäkringsbestånd. Riksdagens social- och hälsovårdsutskott har förutsatt att man följer hur begränsningarna i fråga om överföringen av försäkringsbestånd fungerar i praktiken. Utskottet konstaterade att man eventuellt behöver göra systemet mer flexibelt, om de olika pensionsanstaltstypernas verksamhet och konkurrensvillkor kräver det. De många begränsningarna i fråga om överlåtelse av bestånd motiverades med att åtgärderna möjliggör överlåtelse till en ny pensionsstiftelse eller pensionskassa som bildas för ändamålet. Tanken var att överlåtelse av försäkringsbestånd från ett arbetspensionsbolag till en stiftelse eller en kassa som bildas utifrån arbetspensionsbolaget skulle vara huvudregeln. Därmed begränsades överlåtelsen till att gälla sådana arbetsgivare som kan bilda en ny stiftelse eller kassa. Syftet med begränsningarna var att trygga livskraften för de stiftelse eller kassa som bildas. För att säkerställa att pensionsanstalterna följer så enhetliga principer som möjligt reviderades också de gällande bestämmelserna om överlåtelse av försäkringsbestånd från en pensionskassa eller en pensionsstiftelse.

Ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd anses omfatta arbetsgivarens gällande försäkring och närmast föregående försäkringar som samma arbetsgivare haft i arbetspensionsförsäkringsbolaget och som avslutats på tekniska grunder, samt försäkring som en med arbetsgivaren fusionerad annan arbetsgivare har och som vid tidpunkten för fusionen har varit gällande och som har avslutats till följd av fusionen. Även om det i lagen föreskrivs om förutsättningarna för överlåtelse av försäkringsbestånd, har arbetsgivaren inte rätt till arbetspensionsförsäkringsbolagets nettoförmögenhet och således inte rätt att kräva överlåtelse av bestånd, utan överlåtelsen kräver arbetspensionsförsäkringsbolagets samtycke.

I ett arbetspensionsbolag fonderas de arbetsgivarspecifika tillgångarna endast kalkylmässigt, och arbetsgivaren har inte rätt till tillgångar som arbetspensionsförsäkringsbolaget äger och som hänför sig till arbetsgivarspecifika avslutade eller gällande försäkringar. Ett arbetspensionsbolags tillgångar motsvarar bolagets totala försäkringstekniska avsättningar, även om beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna baserar sig på allmänna antaganden i fråga om dödsfall och på arbetstagarspecifika avsättningar som de arbetsgivarspecifika avsättningarna kan härledas från. I det försäkringsavtal som arbetsgivaren ingår med ett arbetspensionsbolag ingår inte de försäkringstekniska avsättningar som arbetspensionsbolaget gör till följd av avtalsförhållandet, de tillgångar som utgör täckning för de försäkringstekniska avsättningarna (nedan skuldtäckningstillgångarna) eller det solvenskapital som motsvarar dessa tillgångar Ett avtal som ett arbetspensionsbolag ingår med en arbetsgivare jämställs till denna del med ett avtal som en försäkringstagare ingår t.ex. med ett skadeförsäkringsbolag eller med ett sådant avtal med ett livförsäkringsbolag som inte innehåller någon sparandel.

Det finländska arbetspensionssystemet är endast partiellt fonderande och bygger inte på arbetsgivarspecifika fondandelar som ägs av arbetsgivaren, utan på ett fördelningssystem och på pensionsmedel som ägs av pensionsanstalterna. De lagstadgade arbetspensionerna finansieras till stor del med fördelningssystemet, dvs. med arbetspensionsavgifterna för respektive år. Vid

överföringen av försäkringsbestånd överförs således endast den fonderade andelen av pensionsansvaret, medan den resterande delen av avsättningarna täcks genom fördelningssystemet. Begreppet arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd är en teknisk term som arbetspensionsbolagen använder vid beräkningen av de arbetsgivarspecifika avsättningarna och vid administreringen av de arbetsgivarspecifika försäkringarna. Arbetsgivaren har inte äganderätt till tillgångar som motsvarar arbetspensionsbolagets arbetsgivarspecifika försäkringsbestånd. När arbetsgivaren säger upp sin försäkring och ingår ett nytt försäkringsavtal med ett annat arbetspensionsbolag, överförs inte fonderade medel eller solvenskapital tillsammans med arbetsgivaren. Den lagstadgade möjligheten att överföra arbetsgivarens försäkringstekniska avsättningar i anslutning till den gällande försäkringen och motsvarande tillgångar samt solvenskapital till en pensionsstiftelse eller pensionskassa där arbetsgivaren är delägare är ett exceptionellt arrangemang med tanke på vårt arbetspensionssystem och de grundläggande principerna för försäkringsverksamheten. Att tillgångar överförs till ett annat bolag tillsammans med försäkringstagaren är i regel möjlig endast om tillgångarna ingår i det försäkringsavtal som ingås mellan försäkringstagaren och försäkringsgivaren, dvs. det rör sig om ett livförsäkringsbolags försäkringstagarspecifika spar- och investeringsprodukter.

Vid överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd från ett arbetspensionsbolag eller av ett delägarspecifikt försäkringsbestånd från en pensionsstiftelse eller pensionskassa tillämpas tidsgränsen på fem år. En förutsättning för överlåtelsen av beståndet är att det har förflutit minst fem år sedan en tidigare överlåtelse av samma försäkringsbestånd. Syftet är att säkerställa att verksamheten är långsiktig och att bildandet av pensionsstiftelsen eller pensionskassan sker efter moget övervägande. Överlåtelse av ett försäkringsbestånd medför också kostnader för arbetspensionssystemet, som den föreskrivna minimitiden förebygger. Även om arbetsgivaren måste ersätta arbetspensionsbolaget för skäliga kostnader för överlåtelse av beståndet, medför överlåtelsen också kostnader för andra aktörer, exempelvis Pensionsskyddscentralen och Finansinspektionen. Dessa kostnader täcks delvis med separata serviceavgifter, delvis med gemensamma lagstadgade avgiftsdelar som ingår i arbetspensionsavgiften.

I vissa situationer är dock den absoluta tidsgränsen på fem år alltför oflexibel. Affärsarrangemang kan leda till att en arbetsgivare som är delägare delas eller fusioneras eller till att det sker en förändring i ägarförhållandena och i det bestämmande inflytandet i en arbetsgivare som är delägare. I en sådan situation kan det vara ändamålsenligt att också pensionsskyddet ordnas på ett nytt sätt. Med Finansinspektionens samtycke kunde en överlåtelse av försäkringsbeståndet vara möjlig även om mindre än fem år har förflutit sedan en tidigare överlåtelse av samma bestånd eller en del av det. Det bör dock ha förflutit minst tre år sedan den tidigare överlåtelsen, eftersom denna tid behövs med hänsyn till utredningen av utjämningsavsättningen enligt 183 § i lagen om pension för arbetstagare i anslutning till kostnadsfördelningen inom pensionssystemet.

Överlåtelse av försäkringsbestånd från ett arbetspensionsbolag till en pensionsstiftelse och en pensionskassa kunde främjas genom att kraven på beståndets storlek slopas. När bestånd överlåts till en anstalt under bildning skulle det kunna vara möjligt att sänka kraven på beståndets storlek, och det skulle kunna vara möjligt att helt slopa kraven på storleken på ett bestånd som överlåts till en verksam anstalt. Avsikten är att det i fråga om storleken på det bestånd som överlåts till en anstalt under bildning ska gälla samma krav som när en ny anstalt bildas utan överlåtelse av bestånd. Det är fortfarande inte ändamålsenligt att bilda mycket små anstalter, eftersom realiseringen av en större risk än normalt i sådana anstalter kan medföra en stor avgiftsbörda för de arbetsgivare som är delägare. Om följden blir att pensionsanstalten går i konkurs, kommer de försäkrade förmånerna att belasta hela systemet genom arbetspensionssystemets solidariska ansvar. Vid överlåtelse av försäkringsbestånd till en verksam anstalt är det inte

nödvändigt att reglera storleken på beståndet för att trygga den övertagande anstaltens livskraft. Livskraften hos en verksam anstalt regleras med hjälp av krav som gäller antalet försäkrade samt solvenskrav.

1.13 Solvenskapital som överförs i lagstadgad pensionsförsäkring

I lagen om pensionsstiftelser, lagen om försäkringskassor och lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag finns bestämmelser om det solvenskapital som överförs vid överlåtelse av försäkringsbestånd. Bestämmelserna är enhetliga till sitt innehåll. För att den pensionsanstalt som tar emot försäkringsbeståndet ska kunna fungera så att den uppfyller de krav som ställs på den i den lagstiftning som gäller arbetspensionsanstalter, bör den ha ett tillräckligt solvenskapital. Samtidigt får den överlåtande pensionsanstaltens försäkringstagares och försäkrades ställning inte försämras på grund av överlåtelsen. Inte heller en sund utveckling av försäkringsverksamheten får äventyras.

Enligt den gällande lagstiftningen ska från den överlåtande arbetspensionsanstalten överlåtas solvenskapital till minst ett belopp som i den övertagande pensionsanstalten möjliggör en sådan fördelning av investeringar som motsvarar den genomsnittliga riskbenägenheten i fördelningen av investeringarna hos pensionsanstalter som bedriver verksamhet i enlighet med lagen om pension för arbetstagare. Bestämmelser om beloppet utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet på det sätt som anges i 29 e § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Ministeriet fastställer för detta ändamål en fast procentsats som anger beloppet av den andel som överförs i förhållande till de försäkringstekniska avsättningar som används vid solvensberäkningen. Procentsatsen beräknas så att den motsvarar det dubbla beloppet av medianen för förhållandet mellan solvensgränsen och de investeringar som beräkningen av solvensgränsen grundar sig på för de pensionsanstalter som bedriver verksamhet i enlighet med lagen om pension för arbetstagare. Förordningen utfärdas fyra gånger per år. Det solvenskapital som överförs bestäms enligt den procentandel som gäller då avtalet om överlåtelse av försäkringsbeståndet ingås. Försäkringsbeståndet ska överlåtas senast sex månader efter det att avtalet ingåtts.

Arbetspensionsanstalten kan dock inte överlåta solvenskapital till ett större belopp än vad anstaltens egen solvens tillåter, utan att försämra ställningen för de försäkringstagare som blir kvar i anstalten. Således överlåter den överlåtande pensionsanstalten högst en sådan andel av sitt solvenskapital som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts. Om beloppet av det solvenskapital som överförs understiger den procentandel som bestäms genom förordning, ska den arbetsgivare vars försäkringsrelaterade avsättningar överförs komplettera det kapital som överförs till den övertagande pensionsanstalten till den nivå som bestäms genom förordning.

I regel överförs egendom som motsvarar solvenskapitalet i pengar. Om det i samband med överföring av avsättningar avtalas om en annan typ av överföring av egendom, och solvensgränsens dubbla belopp som beräknats på basis av den avtalade egendom som överförs överstiger det belopp som bestäms genom förordning, överförs från den överlåtande pensionsanstalten ett belopp enligt förordningen, och den delägare vars försäkringsrelaterade avsättning överförs kompletterar det kapital som överförs så att det motsvarar solvensgränsens dubbla belopp, som beräknats på basis av den egendom som överförs.

En ny pensionsstiftelse eller pensionskassa kan bildas genom att pensionsförsäkring inleds utan överföring av avsättningar eller genom att ett befintligt arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd eller en del av det överförs från ett arbetspensionsbolag eller från en pensionsstiftelse eller pensionskassa som redan bedriver försäkringsverksamhet. Genom överföring av bestånd kan man

också förbättra verksamhetsförutsättningarna för en befintlig pensionsstiftelse eller pensionskassa. Vid bedömningen av den gällande lagstiftningens konsekvenser är beloppet av det solvenskapital som överförs i samband med överlåtelse av bestånd en central fråga. När en arbetsgivare överväger att etablera en egen pensionsstiftelse eller pensionskassa eller att fortsätta verksamheten för en sådan, beaktas vid prövningen konsekvenserna för de indirekta arbetskraftskostnaderna, dvs. arbetspensionsförsäkringsavgifterna. Om en pensionsanstalts solvens förblir på en låg nivå, måste den för att uppfylla det krav på avkastning på investerat kapital som används vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna få en bättre avkastning på sina investeringar än den som pensionsanstalterna allmänt uppnår eller alternativt komplettera pensionsanstaltens solvens med arbetsgivarens egna medel, t.ex. genom höjning av bidraget. Det avkastningskrav som gäller pensionsanstalternas försäkringstekniska avsättningar beräknas på basis av pensionsanstalternas viktade solvenser och avkastningar.

Beloppet av det solvenskapital som överförs påverkar åtminstone på kort sikt de kostnader som pensionsstiftelsen eller pensionskassan orsakar arbetsgivaren. Ju större pensionsstiftelsens eller pensionskassans solvenskapital är, desto mer sannolikt är det att pensionsanstalten kan lägga om fördelningen av sina investeringar så att anstalten når upp till det avkastningskrav som gäller de försäkringstekniska avsättningarna. Bildandet av en pensionsstiftelse eller pensionskassa ska vara ett projekt vars fördelar och nackdelar bedöms på lång sikt. Det kan ligga i hela pensionssystemets intresse att bilda stiftelser och kassor också för att åstadkomma eventuella avkastningar på investeringar och kostnadsbesparingar på kort sikt, om de tillgångar som behövs för detta kommer från de arbetsgivare som är delägare. Om tillgångarna däremot delvis fås som överfört solvenskapital från andra pensionsanstalter, i praktiken närmast från arbetspensionsbolag, måste frågan bedömas även med hänsyn till den överlåtande pensionsanstalten och hela pensionssystemet. När tillgångarna inom arbetspensionssystemet för den privata sektorn förvaltas av privata juridiska personer, eftersträvas med detta konkurrens och effektivitet. Ur konkurrenssynvinkel skulle det vara problematiskt om en arbetspensionsanstalt som har lyckats bra i sin investeringsverksamhet måste överlåta den avkastning som den fått av verksamheten tillsammans med överföringen av beståndet.

Vid bedömningen av beloppet av det solvenskapital som överförs ska det ses till att tillgångar inte flyttas utanför arbetspensionssystemet. Det solvenskapital som överförs tillsammans med ett försäkringsbestånd som en pensionsanstalt tar emot ska bestämmas på samma sätt som när en pensionsanstalt överlåter försäkringsbestånd t.ex. i samband med att en stiftelse eller kassa upplöses. En höjning av beloppet av det solvenskapital som överförs vid övertagandet av ett försäkringsbestånd blir särskilt problematisk genom att det reglerade beloppet när en i likvidation försatt pensionsstiftelse eller pensionskassa överlåter försäkringsbestånd inte är symmetriskt med det solvenskapital som fås vid övertagandet av försäkringsbeståndet. Om en stiftelse eller kassa som trätt i likvidation har solvens till ett belopp som motsvarar eller är mindre än solvensgränsen, överlåts försäkringsbeståndet genom överföring endast till ett belopp som motsvarar solvensgränsen, även om det tidigare vid mottagandet av beståndet hade överförts kapital till stiftelsen eller kassan till det dubbla beloppet av solvensgränsen.

Som ett missförhållande i den gällande lagstiftningen har anförts att den leder till ett ur den övertagande pensionsstiftelsens eller pensionskassans synvinkel alltför lågt belopp av solvenskapital som överförs. Dessutom baseras beloppet på alltför gamla uppgifter om dessa pensionsanstalters solvens. Enligt den gällande lagstiftningen bestäms det solvenskapital som överförs på basis av den procentandel som gäller när avtalet om överföring av försäkringsbestånd ingås. Eftersom procentsatsen publiceras fyra gånger per år är uppgifterna, beroende på när avtalet ingås, 3—6 månader gamla. Försäkringsbeståndet ska överföras inom sex månader från ingå-

endet av avtalet. Detta innebär att det solvenskapital som överförs vid tidpunkten för överlåtelsen av beståndet baserar sig på uppgifter som är 6—12 månader gamla. I den nuvarande modellen kan det solvenskapital som överförs bli lägre än solvensnivån för de verksamma pensionsanstalterna. Om arbetspensionsanstalternas solvensnivå vid tidpunkten för överföringen är högre än det solvenskapital som överförs enligt den gällande förordningen, får den pensionsstiftelse eller pensionskassa som övertar försäkringsbeståndet mindre solvenskapital än den faktiska medianen för arbetspensionsanstalternas solvensnivå. Om pensionsstiftelsen eller pensionskassan å andra sidan i ovan avsedda situationer överlåter sitt försäkringsbestånd till ett arbetspensionsbolag, överförs med beståndet till bolaget mindre solvenskapital än vad som motsvarar arbetspensionsanstalternas median.

Som en brist i den gällande lagstiftningen har även anförts att skyldigheten för delägarna i den övertagande pensionsanstalten att komplettera solvenskapitalet om det solvenskapital som överförs understiger det belopp som föreskrivs genom förordning i onödan höjer tröskeln för överföring av bestånd. Slopandet av kompletteringskravet kan motiveras med att det i fråga om en verksam pensionsstiftelse eller pensionskassa inte finns någon sådan kompletteringsskyldighet, utan solvenskapitalet får variera inom de tillåtna gränserna. Först om anstaltens solvenskapital underskrider solvensgränsen blir delägarna skyldiga att komplettera kapitalet.

1.14 Överlåtelse av försäkringsbestånd i tilläggspensionsförsäkring

En pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver frivillig tilläggspensionsförsäkring kan överlåta sitt försäkringsbestånd eller en del av det till en annan pensionsstiftelse eller pensionskassa eller ett annat livförsäkringsbolag som bedriver tilläggspensionsförsäkring. En förutsättning för överlåtelse av bestånd till pensionsstiftelsen eller pensionskassan är att den arbetsgivare vars försäkringsbestånd för vilket det görs försäkringstekniska avsättningar uppfyller de krav som gäller den övertagande pensionsstiftelsens eller pensionskassans verksamhetsområde. Överföring av försäkringsbestånd förutsätter dessutom Finansinspektionens tillstånd.

Tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor har inte på samma sätt som de anstalter som bedriver lagstadgad verksamhet ett solvenskapital som överstiger de försäkringstekniska avsättningarna. Eftersom det är fråga om frivillig tilläggspensionsförsäkring, regleras inte beloppet av de tillgångar som överlåts i samband med överföringen av försäkringsbeståndet. Såväl den överlåtande som den övertagande stiftelsen och kassan ska uppfylla bestämmelserna om täckning av de försäkringstekniska avsättningarna.

1.15 Fusion och delning

En pensionsstiftelse kan fusioneras med en annan pensionsstiftelse och en försäkringskassa med en annan försäkringskassa med Finansinspektionens samtycke så att den överlåtande stiftelsens eller försäkringskassans hela försäkringsverksamhet utan likvidationsförfarande övergår till den övertagande pensionsanstalten. Bestämmelser om fusion och delning av en pensionsstiftelse samt om överlåtelse av försäkringsverksamhet finns i 11 kap. i lagen om pensionsstiftelser. Motsvarande bestämmelser om fusion och delning av en försäkringskassa finns i 12 kap. i lagen om försäkringskassor tillsammans med bestämmelser om överföring av avsättningar. Vad som i lagen om pensionsstiftelser eller lagen om försäkringskassor föreskrivs om fusion ska i tillämpliga delar iakttas också vid delning av en anstalt. Regleringstekniken är svårtolkad, eftersom bestämmelsernas tillämpningsområde inte framgår tydligt. Förfarandet vid fusion och delning avviker från den övriga associationsrättsliga lagstiftningen, eftersom bestämmelserna inte har setts över sedan 2003. Genom aktiebolagslagen som trädde i kraft 2006 förnyades den

associationsrättsliga lagstiftningen, och lagen tillämpas också på försäkringsbolagens verksamhet. Även om pensionsstiftelser och försäkringskassor som associationsform skiljer sig från aktiebolag, är det motiverat att bestämmelserna om associationsformerna är enhetliga till sina principer och förfaranden så att rättssystemet är konsekvent. Fusion och delning av pensionsstiftelser och försäkringskassor regleras bristfälligt i den gällande lagstiftningen. För att undvika oklarheter är det nödvändigt att precisera bestämmelserna. Bestämmelserna följer i tillämpliga delar motsvarande bestämmelser i försäkringsbolagslagen.

1.16 Likvidation och konkurs

Enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ska en stiftelse eller en kassa träda i likvidation och upplösas, om antalet personer eller medlemmar som hör till verksamhetskretsen inte vid utgången av den lagstadgade tiden uppfyller de föreskrivna minimikraven eller om stiftelsens eller kassans solvenskapital underskrider de lagstadgade kraven. Utgångspunkten är att de lagstadgade framtida pensionerna för personer som hör till verksamhetskretsen för en stiftelse som försatts i likvidation eller konkurs och för kassans medlemmar och pensionstagarna ska tryggas.

Både lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor innehåller en bestämmelse om de försäkrades och förmånstagarnas förmånsrätt till stiftelsens eller kassans tillgångar. Vid såväl en pensionsanstalts likvidation som vid konkurs har de försäkrade och förmånstagarna i fråga om sin andel av de försäkringstekniska avsättningarna sinsemellan samma förmånsrätt till stiftelsens eller kassans tillgångar som innehavaren av en handpant har till den pantsatta egendomen. Utgångspunkten för de gällande bestämmelserna är att trygga de lagstadgade förmånerna genom att överlåta beståndet till ett arbetspensionsbolag eller en annan pensionsstiftelse eller pensionskassa genom ett avtalsbaserat förfarande.

Om en pension på grund av en pensionsanstalts eller Sjömanspensionskassans konkurs helt eller delvis inte längre är tryggad, svarar enligt 181 § i lagen om pension för arbetstagare pensionsanstalterna gemensamt för pensionen i förhållande till de i respektive pensionsanstalt eller i Sjömanspensionskassan försäkrade arbetsinkomsterna. De lagstadgade försäkrade förmånerna tryggas genom solidariskt ansvar med medel ur pensionssystemet också vid en pensionsstiftelses, en pensionskassas eller ett arbetspensionsbolags konkurs. Solidariskt ansvar är dock ett medel som ska tillgripas i sista hand för att trygga de försäkrade förmånerna, och det minskar inte ansvaret för en arbetsgivare som är delägare i en stiftelse eller kassa för att pensionsskyddet förverkligas.

Förfarandet vid konkurs för pensionskassor och pensionsstiftelser som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring regleras bristfälligt i den gällande lagstiftningen. Inte heller konkurslagen (120/2004) som allmän lag ger svar på specialfrågor som gäller konkurs hos pensionsanstalter som bedriver lagstadgad verksamhet. I det lagstadgade pensionssystemet är det inte möjligt att tillämpa konkurslagen, i synnerhet i fråga om fördelning av tillgångar. Bestämmelserna om likvidation och konkurs i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor är till många delar bristfälliga och mångtydiga. I synnerhet de omständigheter som hänför sig till pensionskassans delägares ansvar har reglerats bristfälligt, vilket har varit ägnat att skapa oklarhet och även lett till rättegångar. Varken lagen om pensionsstiftelser eller lagen om försäkringskassor innehåller några tydliga bestämmelser om delägarnas skyldighet att betala bidrag efter försättande i likvidation eller konkurs. Vad som är särskilt oklart är huruvida delägarna i pensionskassan är skyldiga att betala bidrag, hur bidragets storlek ska fastställas och när ett eventuellt bidrag

ska betalas. Tolkningsproblem uppstår också av att det av lagen inte tydligt framgår vilka bestämmelser som är tillämpliga på lagstadgad försäkringsverksamhet och vilka som är tillämpliga på frivillig tilläggspensionsverksamhet.

När det gäller bestämmelserna i den gällande lagen om försäkringskassor är det också oklart i vilken utsträckning ansvaret för förbindelser som ingåtts av en pensionskassa som försatts i likvidation gäller de delägare som utträtt ur kassan innan likvidationen började. Bestämmelserna bör på lagnivå förtydligas så att en delägare är skyldig att till kassan betala de bidrag i fråga om vilka grunden har uppkommit före tidpunkten för delägarens utträde. Det har förekommit att pensionskassans försvagade ekonomiska situation har lett till att delägare har lämnat kassan, vilket har medfört att ansvaret för kassans förbindelser fördelats mellan ett allt mindre antal delägare. I lagen om pensionsstiftelser finns en bestämmelse om tryggande av pensionstagarnas ställning under den tid som likvidation pågår. Bestämmelsen förpliktar till betalning av pensioner och andra förmåner som förfallit till betalning under likvidationen eller tidigare, om avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet inte har ingåtts. Enligt lagen om pensionsstiftelser kan, om en B-pensionsstiftelse eller en AB-pensionsstiftelses B-avdelning som är i likvidation innehar tillgångar efter det att försäkringsverksamheten har överlåtits, skulderna är betalda och alla övriga förbindelser fullgjorda, de tillgångar som motsvarar skillnaden återbetalas till arbetsgivaren. Enligt lagen om försäkringskassor får en försäkringskassa som har trätt i likvidation eller försatts i konkurs inte anta nya medlemmar eller uppbära avgifter till kassan, ej heller betala ut andra förmåner som har förfallit till betalning den dag då likvidationen eller konkursen började eller därefter.

Utgångspunkten för de gällande bestämmelserna är att trygga de lagstadgade förmånerna genom att överlåta beståndet till ett arbetspensionsbolag eller en annan pensionsstiftelse eller pensionskassa genom ett avtalsbaserat förfarande. I praktiken har det varit svårt att få till stånd avtal om överlåtelse av försäkringsbestånd, eftersom det inte nödvändigtvis är förmånligt för den övertagande pensionsanstalten att ta emot beståndet om det innebär att anstaltens soliditetsnivå sjunker. I lagen finns bestämmelser om det solvenskapital som ska överföras i samband med överlåtelse av försäkringsbestånd, och som kan bli lågt på så sätt att det motsvarar den överlåtande anstaltens solvensgräns. Det finns inte heller någon tydlig bestämmelse om huruvida delägarna ska komplettera solvenskapitalet i en stiftelse eller kassa som trätt i likvidation, om kapitalet understiger den solvensgräns som krävs för överlåtelsen av beståndet. Pensionsanstalterna inom den privata sektorn kan genom ömsesidiga avtal främja överlåtelse av försäkringsbestånd till en verksam pensionsanstalt. Det är nödvändigt att precisera bestämmelserna om detta i lagen om pension för arbetstagare.

Vid översynen av lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor bör man sträva efter att undanröja oklarheterna i de gällande bestämmelserna. Målet är inte att ändra det gällande rättsläget, utan att skapa klarhet i situationen särskilt i de frågor som har lett till rättsprocesser i samband med pensionsanstalters likvidation. I synnerhet bör man sträva efter att förtydliga hur delägarnas ansvar bestäms och klarlägga skillnaderna i fastställandet av ansvaret mellan delägarna i en pensionsstiftelse respektive en pensionskassa. I en pensionsstiftelse svarar delägarna med sin egen egendom för stiftelsens förpliktelser tills försäkringsbeståndet har överlåtits, medan ansvaret i fråga om delägarna i en pensionskassa ska beräknas utifrån uppgifterna vid den tidpunkt då pensionskassan försattes i likvidation. Både en delägare i en pensionsstiftelse och en delägare i en pensionskassa kan bli tvungen att betala bidrag till en anstalt som trätt i likvidation. Om solvenskapitalet underskrider solvensgränsen, bör kapitalet utökas med bidrag eller på något annat sätt. Också delägarna i en pensionsanstalt som trätt i likvidation kan bli tvungna att komplettera solvenskapitalet upp till solvensgränsen genom att betala bidrag. Dessutom bör det genom lag föreskrivas om ansvaret gentemot kassan för en delägare som utträtt ur

pensionskassan innan kassan försattes i likvidation. På så sätt förhindrar man att delägare i en kassa utträder för att undvika ansvar. Det bör också genom lag bestämmas om varaktigheten för ansvaret hos en delägare som utträtt ur kassan, dvs. om hur länge en delägare som utträtt ska ansvara för kassans förpliktelser och hur detta ansvar bestäms.

I pensionsstiftelser och pensionskassor bedrivs utöver lagstadgad pensionsförsäkring även kollektiv frivillig tilläggspensionsverksamhet. Vid en pensionsstiftelses eller en pensionskassas likvidation eller konkurs tillämpas på den lagstadgade pensionsförsäkringsverksamheten andra principer än på frivillig tilläggspensionsverksamhet. Om försäkringsbeståndet för en pensionsstiftelse eller pensionskassa som trätt i likvidation eller försatts i konkurs inte kan överföras till en annan försäkringsanstalt som bedriver frivillig tilläggspensionsverksamhet, fördelas tilläggspensionsanstaltens återstående tillgångar till slut på försäkringstagarna. I lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet delas pensionsstiftelsens eller pensionskassans tillgångar inte ut till de försäkrade vid pensionsanstaltens likvidation eller konkurs. Vid likvidation eller konkurs i en pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet är syftet att genom frivilliga avtal överföra försäkringsbeståndet till en verksam pensionsanstalt.

1.17 Tillsyn och registrering

Pensionsstiftelser och försäkringskassor övervakas av Finansinspektionen. Finansinspektionen övervakar att pensionsstiftelserna och pensionskassorna iakttar de bestämmelser som gäller deras verksamhet samt Finansinspektionens föreskrifter som utfärdats med stöd av bestämmelserna. Bestämmelser om Finansinspektionens uppgifter och behörighet finns dels i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor, dels i lagen om Finansinspektionen (878/2008). I lagen om Finansinspektionen finns allmänna bestämmelser om myndighetens tillsynsbefogenheter såsom rätten att få uppgifter som behövs för tillsynen, om granskningsrätt samt om de administrativa påföljder som står till myndighetens förfogande. I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor finns branschspecifika specialbestämmelser om Finansinspektionens uppgifter och behörighet. Med stöd av lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor registrerar Finansinspektionen pensionsstiftelser och försäkringskassor när de bildas, fastställer pensionsstiftelsernas och pensionskassornas stadgar, fattar beslut om undantag från vissa bestämmelser samt fattar beslut om åtgärder som enligt lagen är tillståndspliktiga.

Finansinspektionen för registret över pensionsstiftelser och försäkringskasseregistret. En förutsättning för registrering är att Finansinspektionen har fastställt pensionsstiftelsens eller försäkringskassans stadgar. Finansinspektionen ska fastställa att stadgarna för en pensionsstiftelse om de är lagenliga och registrera pensionsstiftelsen, om registeranmälan uppfyller de krav som ställs på den i lag. Finansinspektionen ska fastställa stadgarna för en försäkringskassa, om stadgarna är lagenliga och den tilltänkta försäkringsverksamheten inte anses äventyra en sund utveckling på området. Prövningen i anslutning till bildandet av en pensionsstiftelse är laglighetsprövning. Finansinspektionen bedömer inte enligt den gällande lagstiftningen när den registrerar en pensionsstiftelse de ekonomiska förutsättningarna för inledande av verksamhet, ledningens behörighet eller konsekvenserna för en sund utveckling av försäkringsverksamheten, på samma sätt som när ett arbetspensionsbolag eller ett försäkringsbolag bildas. Eftersom pensionsstiftelsernas och försäkringskassornas verksamhet avviker från försäkringsbolagens och arbetspensionsbolagens, är det inte nödvändigt att ställa sådana krav på registreringen som motsvarar beviljandet av koncession. Pensionsstiftelsernas och försäkringskassornas verksamhet begränsas till den verksamhetskrets som anges i lagen. Dessutom svarar en arbetsgivare som är delägare i en pensionsstiftelse eller en försäkringskassa med sin egen egendom för anstaltens förpliktelser. En försäkringskassas delägare har dock begränsat ansvar. Eftersom delägarnas

ekonomiska situation kan ha direkta konsekvenser för pensionsstiftelsernas och försäkringskassornas solvens, är det nödvändigt att delägarna noggrant bedömer förutsättningarna för verksamheten när en stiftelse eller kassa bildas. Enligt den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor ska det över bildandet upprättas en stiftelseurkund, som innehåller en verksamhetsplan. När en försäkringskassa bildas prövar Finansinspektionen att den tilltänkta försäkringsverksamheten inte äventyrar en sund utveckling inom branschen. En motsvarande bestämmelse är motiverad också vid bildandet av en pensionsstiftelse med hänsyn till arbetspensionssystemet och i synnerhet med hänsyn till arbetspensionsanstalternas solidariska ansvar.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om bl.a. pensionsstiftelsers och försäkringskassors placerings-, riskhanterings- och återhämtningsplan och plan för kortsiktig finansiering samt om upptagande av stiftelsens eller kassans egendom i täckningen av de försäkringstekniska avsättningarna. Fusion, delning och överlåtelse av försäkringsbestånd i fråga om pensionsstiftelser och försäkringskassor förutsätter Finansinspektionens tillstånd.

1.18 Riskhantering och intern kontroll

Enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ska en pensionsstiftelse och en pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring genomföra en risk- och solvensbedömning. Styrelsen för en pensionsstiftelse eller en pensionskassa ska se till att pensionsstiftelsen eller pensionskassan som en del av sitt strategiska beslutsfattande och riskhantering genomför en risk- och solvensbedömning. En bedömning ska göras av hur de väsentliga riskerna inverkar på pensionsstiftelsens eller pensionskassans verksamhet. Dessutom ska det bedömas vilka åtgärder som är motiverade för hanteringen av de risker som framkommit vid bedömningen. Styrelsen för en pensionsstiftelse eller en pensionskassa som bedriver lagstadgad verksamhet ska se till att pensionsanstalten med beaktande av arten och omfattningen av sin verksamhet har tillräcklig intern kontroll. Finansinspektionen har dessutom meddelat föreskrifter om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas.

En tilläggspensionsstiftelse och tilläggspensionskassa ska ha en riskhanteringsfunktion och ett riskhanteringssystem samt en internrevisionsfunktion.

1.19 Skadestånd

I lagen om pensionsstiftelser föreskrivs om skadeståndsskyldighet gentemot pensionsstiftelsen för stiftelsens styrelse, medlemmarna i förvaltningsrådet och ombudsmannen. I lagen om försäkringskassor föreskrivs om skadeståndsskyldighet gentemot kassan för en stiftare, styrelsemedlem och medlem av förvaltningsrådet samt verkställande direktören. I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor finns dessutom bestämmelser om ovan nämnda personers skadeståndsskyldighet gentemot någon annan än en pensionsstiftelse eller försäkringskassa. En pensionsstiftelses och en försäkringskassas ledning har allmänt culpaansvar för skada som den orsakat stiftelsen eller kassan, dvs. en person som hör till ledningen är skyldig att ersätta skada som han eller hon i sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat stiftelsen eller kassan. Däremot förutsätter skadeståndsansvaret gentemot någon annan aktör än en pensionsstiftelse eller försäkringskassa att skadan har orsakats genom överträdelse av lagen om pensionsstiftelser eller lagen om försäkringskassor, pensionsstiftelsens eller försäkringskassans stadgar eller det berörda ministeriets eller Finansinspektions föreskrifter.

Enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor kan skadeståndsansvaret för en person som hör till ledningen jämkas endast om han eller hon gjort sig skyldig till lindrig

oaktsamhet. Bestämmelserna är strängare än de bestämmelser om skadeståndsansvar som tillämpas i annan associationsrätt, och regleringens proportionalitet behöver bedömas på nytt.

1.20 Täckning av de försäkringstekniska avsättningarna i en tilläggspensionsanstalt

I 7 kap. i lagen om pensionsstiftelser och i 6 kap. i lagen om försäkringskassor föreskrivs om täckning av ansvarsskulden, dvs. de försäkringstekniska avsättningarna, för tilläggspensioner. De täckningsförordningar som gällde tidigare (1137/1998 och 1138/1998) överfördes 2006 till lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor utan innehållsmässiga ändringar. I samband med det nationella genomförandet av IORP-II-direktivet 2018 sågs täckningsbestämmelserna över till vissa delar. Enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ska de försäkringstekniska avsättningarna i regel täckas fullt ut, men av anstalterna krävs inte tillgångar som överstiger de försäkringstekniska avsättningarna, dvs. solvenskapital. Även om pensionsstiftelserna och pensionskassorna inte har solvenskapital, förbereder sig anstalterna i praktiken på en ökning av ansvaren genom beräkningsgrunderna och avsättningen för indexförhöjningar, som är en post i de försäkringstekniska avsättningarna. Om det är anstalten själv och inte den arbetsgivare som är delägare som garanterar den biometriska risken, avkastningen av investeringsverksamheten eller nivån på förmånerna, bör institutet fortlöpande ha solvenskapital.

De gällande bestämmelserna avser vilka tillgångsslag som kan användas för täckning samt diversifieringen av dem, hantering av valutarisker samt investeringarnas geografiska spridning. Syftet med bestämmelserna är att säkerställa att täckningstillgångarna investeras på ett säkert och så att de ger god avkastning och så att alltför stora risker och riskkoncentrationer undviks. Bestämmelserna om täckning i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor motsvarar i huvudsak varandra. En pensionsstiftelse kan dock placera 25 procent av sina täckningstillgångar friare än en pensionskassa, som ska investera alla sina täckningstillgångar i poster som i detalj definieras i bestämmelserna.

Skuldtäckningstillgångar ska i huvudsak investeras i masskuldebrev och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument, skuldförbindelser, aktier och placeringsfonder. Tillgångarna ska i huvudsak finnas inom EES-staternas territorium. OECD-stater jämställs med EES-stater. Med detta avses t.ex. i fråga om aktier att högst 70 procent av skuldtäckningstillgångarna kan investeras i aktier i en sammanslutning som har hemort i en EES- eller OECD-stat och vars aktier omsätts på en reglerad marknad i en EES-stat. Hela beloppet av de försäkringstekniska avsättningarna får täckas med t.ex. skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en EES-stat, landskapet Åland eller en sammanslutning där åtminstone en av medlemmarna är en EES-stat, eller med skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en sådan inlåningsbank eller ett sådant försäkringsbolag som fått koncession i en EES-stat.

Som täckning kan användas placeringsfonder som investerar sina tillgångar i vissa tillgångsslag som anges i lag, såsom skuldebrev från en EES-stat eller en inlåningsbank eller aktier i sammanslutningar som har hemort i en EES-stat och vars aktier omsätts på en reglerad marknad i en EES-stat.

Högst 30 procent av skuldtäckningstillgångarna får vara denominerade i en annan valuta än euro eller vara tillgångar som inte är fullständigt skyddade mot valutakursförändringar. Derivat kan användas, om de minskar investeringsrisken och möjliggör en effektiv förvaltning av investeringarna. Möjligheten att i större utsträckning än för närvarande investera i placeringsfonder

och AIF-fonder kan ökas utan att de försäkrade förmånerna äventyras, när man gör det möjligt att investera i fonder som placerar sina tillgångar huvudsakligen i motsvarande objekt som även tilläggspensionsanstalterna direkt kan investera i. Sådana är exempelvis placeringsfonder som investerar sina tillgångar huvudsakligen i aktier som omsätts på reglerade marknader.

På täckning av de försäkringstekniska avsättningarna i ett premiebaserat tilläggspensionsarrangemang tillämpas utöver bestämmelserna i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor de särskilda täckningsbestämmelserna i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor, om beslutet om val av placeringsobjekt fattas av pensionsstiftelsens styrelse och ombudsman eller av pensionskassans styrelse och verkställande direktör. Eftersom det i lagstiftningen inte förutsätts att tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor ska ha solvenskapital som överskrider beloppet av ansvaret, bör de även i fortsättningen ha tämligen detaljerade täckningsbestämmelser för att sprida risken.

1.21 Uppgifter om tilläggspension, ansökan om förmån samt utbetalning av förmån

I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor finns bestämmelser som ska tillämpas på tilläggspensionsverksamhet och som gäller den information som ska ges till personer som hör till verksamhetskretsen, kassans medlemmar och dem som fått fribrev, om ansökan om och utbetalning av förmån samt om rättigheter och skyldigheter i anslutning till erhållande av förmån. Bestämmelserna i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor är i huvudsak enhetliga till sitt innehåll. Informationsbestämmelserna har fogats till lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor i samband med genomförandet av direktiv 2016/2341/EU om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut. De bestämmelser om lämnande av uppgifter som krävs enligt direktivet är mycket omfattande, och de trädde i kraft nationellt den 1 januari 2019.

När det gäller tilläggspensioner finns det vissa rättsskyddsfrågor som behöver rättas till. Den försäkrades ställning är problematisk eftersom varken lagen om pensionsstiftelser eller lagen om försäkringskassor innehåller bestämmelser om den information som ska lämnas om rättsmedlen i ett beslut om tilläggspension eller bestämmelser om tiden för väckande av talan. Även om det i förmånsbestämda tilläggspensionssystem rör sig om en frivillig förmån som helt finansieras av arbetsgivaren, kan den försäkrade ha behov av rättsskydd. Meningsskiljaktigheter kan t.ex. uppstå om huruvida pensionsstiftelsens eller pensionskassans stadgar har iakttagits vid beräkningen av pensionsbeloppet eller om huruvida den försäkrade har fått den information som anges i lag. Ett beslut som en pensionsstiftelse eller en försäkringskassa har meddelat kan som tvistemål föras till tingsrätten eller eventuellt till ett alternativt tvistlösningsorgan för avgörande. För att trygga de försäkrades tillgång till information behövs emellertid en ny bestämmelse.

1.22 Gränsöverskridande verksamhet och gränsöverskridande överföringar i en tilläggspensionsanstalt

En EES-tilläggspensionsstiftelse och en EES-tilläggspensionskassa kan bedriva gränsöverskridande verksamhet och vara övertagande eller överlåtande anstalt vid gränsöverskridande överföring av tilläggspensionsarrangemang. Med gränsöverskridande verksamhet avses bedrivande av sådan tilläggspensionsverksamhet där på tilläggspensionsarrangemanget tillämpas den social- och arbetsrätt som är tillämplig i någon annan EES-stat och andra krav på de försäkrades tillgång till information än de som anges i bestämmelserna i hemstaten för den tilläggspensionsanstalt som bedriver verksamheten. Paragraferna om gränsöverskridande verksamhet och gränsöverskridande överföringar stiftades i samband med det nationella genomförandet av det s.k. IORP II-direktivet, och de trädde i kraft den 1 januari 2019. Lagen om pensionsstiftelser och

lagen om försäkringskassor innehåller enhetliga bestämmelser om gränsöverskridande verksamhet och gränsöverskridande överföringar.

1.23 Direktivet om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut

Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/2341/EU om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut (*IORP II-direktivet*) tillämpas i Finland på pensionsstiftelsers och pensionskassors frivilliga tilläggspensionsverksamhet. Syftet med IORP II-direktivet var att skapa en reell inre marknad för finansiella tjänster i fråga om tjänstepensionsinstitut.

IORP II-direktivet reglerar förvaltningen av tjänstepensionsinstitut och riskhanteringen vid dem samt institutens gränsöverskridande verksamhet och gränsöverskridande överföringar. Dessutom infördes i direktivet ett s.k. pensionsbesked för att förbättra de försäkrades tillgång till information om rätten till tilläggspension.

1.24 Praxis

Pensionsstiftelsernas och pensionskassornas andel av de försäkringstekniska avsättningarna i pensionsanstalter som bedriver lagstadgad arbetspensionsverksamhet, inklusive arbetspensionsbolag, var ca 4,5 procent år 2018. Solvensnivån i pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet, dvs. solvenskapitalet i procent av de försäkringstekniska avsättningarna, var 136,1 procent år 2018, medan arbetspensionsbolagens solvensnivå vid motsvarande tidpunkt var 124,6. Pensionsstiftelserna och pensionskassorna har enligt vedertagen praxis haft en högre solvensnivå än arbetspensionsbolagen. Nedan följer en tidsserie över utvecklingen av de försäkringstekniska avsättningarna och solvensen i arbetspensionsförsäkringsbolag och i pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

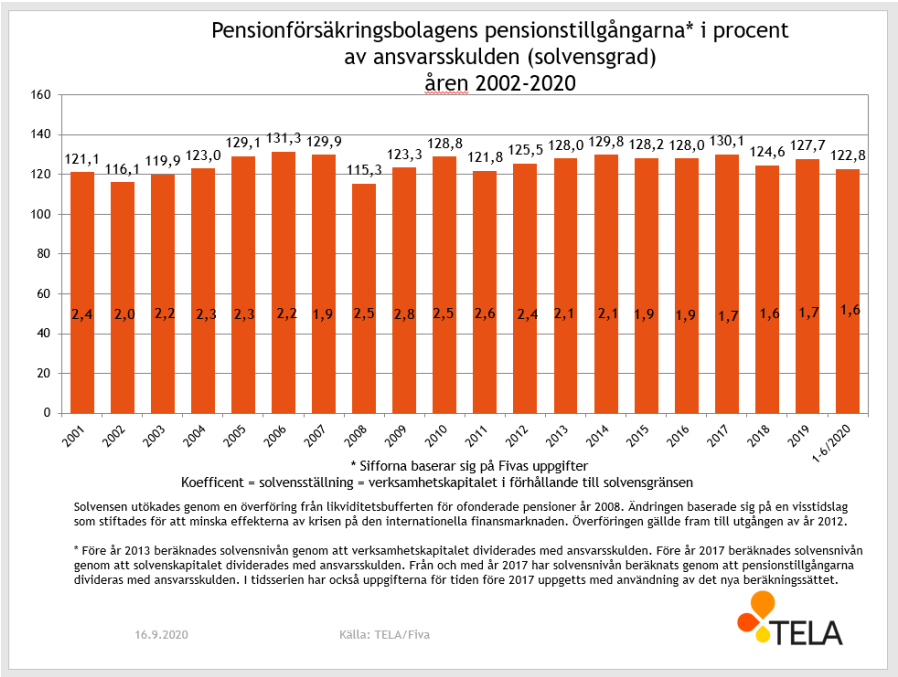

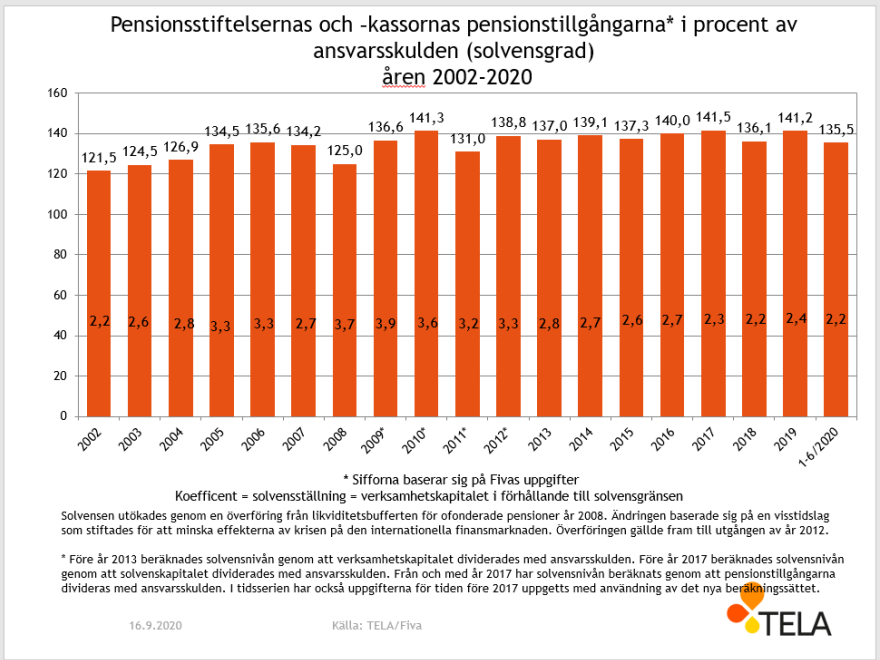

I Finansinspektionens register fanns hösten 2020 17 pensionsstiftelser eller pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet eller avdelningar i pensionsstiftelser eller pensionskassor som bedriver ovan avsedd verksamhet. I siffran ingår också en kassa som försatts i konkurs. Registrerade pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare och avdelningar i pensionsstiftelser eller pensionskassor som bedriver ovannämnd verksamhet är inte stängda, dvs. de tecknar försäkringar för nya personer. I Finansinspektionens register fanns hösten 2020 27 pensionsstiftelser och pensionskassor som uteslutande bedriver tilläggspensionsverksamhet. Av dem har två trätt i likvidation. Pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver tilläggspensionsverksamhet är i regel stängda. Försäkringar för nya personer kan tecknas i tre tilläggspensionsanstalt med förmånsbaserat arrangemang och i en tilläggspensionsanstalter med premiebaserat arrangemang. I Finland finns inte en enda EES-tilläggspensionsstiftelse eller EES-tilläggspensionskassa som bedriver gränsöverskridande verksamhet.

Registrerade 30.9.2020	
registrerade A-pensionsstiftelser st.	25
registrerade A-pensionskassor st.	2
registrerade B-pensionsstiftelser st.	1
registrerade B-pensionskassor st.	5
registrerade AB-pensionsstiftelser st.	10
registrerade AB-pensionskassor st.	1
registrerade EES-pensionsstiftelser och EES-pensionskassor st.	

Källa Finansinspektionen

I registrerade pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring fanns det år 2019 sammanlagt 35 571 försäkrade och 38 162 pensionstagare. År 2019 hade den största pensionskassan som bedriver lagstadgad verksamhet 7 203 försäkrade och 4 976 pensionstagare, och den minsta pensionsstiftelsen 84 försäkrade och 136 pensionstagare. Fem stiftelser eller kassor hade färre än 300 försäkrade, och en pensionsstiftelse färre än 150 försäkrade.

I tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor som bedriver frivillig tilläggspensionsverksamhet fanns det år 2019 sammanlagt 7 820 försäkrade, 7 995 personer som fått fribrev och 46 037 pensionstagare. Den största tilläggspensionsstiftelsen hade 2019 sammanlagt cirka 16 633 försäkrade, personer som fått fribrev och pensionstagare, medan den minsta tilläggspensionsstiftelsen hade sammanlagt 1 pensionstagare. Sjutton tilläggspensionsstiftelser hade färre än 30 försäkrade och pensionstagare, och sju tilläggspensionskassor hade fler än 30 men färre än 100 försäkrade och pensionstagare.

Antal A-anstalter sammanlagt	
År	Anstalter st.
2015	48
2016	47
2017	47
2018	46
2019	39

Källa Finansinspektionen

Tilläggspensionsstiftelsernas och tilläggspensionskassornas försäkringstekniska avsättningar år 2019 i förhållande till de totala försäkringstekniska avsättningarna för frivillig gruppensionsförsäkring är ca 32 procent.

Försäkringstekniska avsättningar miljarder euro

	2019	**2018**	**2017**	**2016**
A-anstalter	3,23	3,3	3,42	3,52
Gruppension i livbolag	6,89	6,72	6,95	6,87

Källa Finansinspektionen

År 2018 fanns det sammanlagt cirka 137 000 försäkrade i sjukkassorna. Av dessa var merparten, dvs. cirka 104 670, försäkrade i arbetsplatskassor som bedriver verksamhet enligt sjukförsäkringslagen. År 2019 fanns det 56 arbetsplatskassor och 65 kompletteringskassor. Det fanns två begravnings- och avgångsbidragskassor, och de hade år 2019 sammanlagt cirka 8 846 försäkrade och personer som fått fribrev. Nedan följer tabeller som tagits fram av Finansinspektionen.

SJUKKASSOR

Antal försäkrade

	2018	2017	2016	2015
Arbetsplatskassor	104 670	105 122	106 582	109 480
Kompletteringskassor	32 448	32 188	32 109	32 825
Sammanlagt	137 188	137 310	138 691	305 142

Antal kassor

	2019	2018	2017	2016
Arbetsplatskassor	56	58	58	60
Kompletteringskassor	65	63	63	62
Sammanlagt	121	121	121	122

Försäkringstekniska avsättningar hos endast en sjukkassa

	2018	2017	2016	2015
Beloppet av de försäkringstekniska avsättningarna	12 941	15 495	15 183	16 472

BEGRAVNINGS- OCH AVGÅNGSBIDRAGSKASSOR

	2019	2018	2017	2016
Antal begravnings- och avgångsbidragskassor	2	2	2	2
Antal försäkrade	7 345	7 695	8 207	8 683
Antal fribrev	1 501	1 499	1 532	1 531

Källa Finansinspektionen

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1 Propositionens allmänna mål och medel för att uppnå dem

Syftet med propositionen är att främja bildandet av pensionsstiftelser och pensionskassor och verksamhetsförutsättningar för dessa anstalter som en del av den decentraliserade verkställigheten av arbetspensionssystemet. Under de senaste årtiondena har den knappt alls bildats några nya pensionsstiftelser och pensionskassor. I fråga om tilläggspensionsförsäkringsverksamhet är de flesta stiftelser och kassor stängda, dvs. de tecknar inte längre försäkringar för nya personer. Granskningen av pensionsstiftelsernas och kassornas verksamhetsförutsättningar får inte leda till att de försäkrades förmåner äventyras eller att konkurrensneutraliteten, dvs. lika konkurrensvillkor, försvagas i förhållande till arbetspensionsbolagen. Samtidigt är skillnaderna mellan de olika typerna av pensionsanstalter själva orsaken till att det finns olika typer av pensionsanstalter. Skillnaderna i den lagstiftning som tillämpas på dem är därför motiverade i detta perspektiv. Dessutom förverkligas konkurrensen inom arbetspensionssystemet delvis genom särdragen hos de olika typerna av pensionsanstalter. Därför bör pensionsstiftelser och pensionskassor även i fortsättningen vara ett alternativ för arbetsgivaren som klart avviker från försäkring i ett arbetspensionsbolag.

I propositionen föreslås en totalreform av lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Målet är att få till stånd en lagstiftning som till sin struktur är mer heltäckande, tydlig

och modern än de gällande lagarna. I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor saknas det bestämmelser om många frågor som är centrala med tanke på verksamheten, och som det inte är ändamålsenligt att enbart låta regleras genom dispositiva bestämmelser, dvs. stiftelsernas och kassornas stadgar. Bestämmelser av dispositiv karaktär lämpar sig dåligt för bedrivande av lagstadgad arbetspensionsverksamhet, eftersom det rör sig om gemensamma tillgångar i arbetspensionssystemet som är viktiga med tanke på det allmänna intresset. I praktiken har i synnerhet bristerna i bestämmelserna om likvidation lett till att det uppstått oklarheter om tillämpningen.

Målet är en associationsrättsligt enhetlig reglering där pensionsstiftelsernas och pensionskassornas särdrag har beaktats. Lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ses över med stöd av den gällande aktiebolagslagen, försäkringsbolagslagen och lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, till den del det inte är fråga om sådana specialbestämmelser som krävs med hänsyn till arten av pensionsstiftelsens och pensionskassans verksamhet. En i associationsrättsligt hänseende konsekvent reglering underlättar tillämpningen av lagen. Detta ligger i såväl de arbetsgivares som är delägare som i de försäkrades och i den övervakande myndighetens intresse. Det föreslås också att regleringen förenklas genom att vissa detaljerade bestämmelser stryks. En del av dem kan vid behov utfärdas genom föreskrifter på lägre nivå. Regleringen förenklas också genom att bestämmelser som överlappar eller strider mot de allmänna lagarna, i synnerhet förvaltningslagen, stryks.

Under beredningen har man också diskuterat utvecklandet av en helt ny sektorspecifik modell för pensionskassorna. Det har anförts att det nuvarande ansvaret för pensionskassans förpliktelser är betungande för en liten arbetsgivare som är delägare i en pensionskassa och som inte är nära involverad i beslutsfattandet i kassan. I den nya modellen föreslås för delägaren ett i förhållande till den gällande lagen om försäkringskassor mer begränsat ansvar för pensionskassans förpliktelser på så sätt att delägaren har ett mer begränsat ansvar för resultatet av investeringsverksamheten. På motsvarande sätt föreslås det mer begränsade möjligheter än enligt den gällande lagen om försäkringskassor att överföra solvenskapital från en pensionskassa till delägarna genom att sänka bidraget. Räckvidden och tidsfristen för arbetsgruppens uppdrag gjorde det dock inte möjligt att inleda det omfattande utredningsarbete som beredningen av den nya pensionskassamodellen skulle kräva.

Tilläggspensionsstiftelsernas och tilläggspensionskassornas verksamhetsförutsättningar förbättras i förslaget, i synnerhet genom en översyn av de bestämmelser som gäller investering av skuldtäckningstillgångarna. Målet är att möjliggöra en högre avkastning på investeringarna än tidigare genom att i större utsträckning än hittills tillåta användningen av olika investeringsprodukter, exempelvis placeringsfonder och AIF-fonder, samt genom att utvidga möjligheterna att investera utanför EES- och OECD-stater. Ställningen för sjukkassor samt begravnings- och avgångsbidragskassor främjas genom att det stiftas en tydligare speciallag som ska tillämpas på deras verksamhet.

2.2 Lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt lagen om försäkringskassor

Lagarnas struktur förtydligas genom att bestämmelser om bedrivande av lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet utfärdas i en egen allmän lag, lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, medan bestämmelser om bedrivande av tilläggspensionsverksamhet utfärdas i en speciallag, nämligen lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor. Också bestämmelserna om sjukkassor och begravnings- och avgångsbidragskassor avskiljs för att bilda en

egen speciallag, en ny lag om försäkringskassor. Det föreslås att den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor samt lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor upphävs. En del av de bestämmelser som nu finns i förordningar föreslås bli överförda till de nya lagarna.

I den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor finns kompletterande bestämmelser om fusion, delning, likvidation och konkurs. Samtidigt har många bestämmelser strukits som onödiga eller alltför detaljerade. Bestämmelser om förfaranden finns i regel i förvaltningslagen och i andra allmänna lagar. Mer ingående bestämmelser kan vid behov utfärdas på lägre nivå, exempelvis genom Finansinspektionens föreskrifter.

I förslaget har man velat iaktta strukturen för och de allmänna principerna i den gällande associationsrättsliga regleringen, om det inte på grund av pensionsstiftelsernas och pensionskassornas eller försäkringskassornas särdrag har varit motiverat att avvika från dessa. I förslaget har beaktats den gällande försäkringsbolagslagen, lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och aktiebolagslagen. Även om pensionsstiftelser och försäkringskassor som associationsform avviker från aktiebolag, är det för konsekvensens skull motiverat att också se över bestämmelserna i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor så att de motsvarar den gällande aktiebolagslagen och försäkringsbolagslagen, om inte något annat följer av stiftelsernas och kassornas särdrag.

För att göra lagen lättare att läsa har man strävat efter att kapitlen och paragraferna i lagen så långt som möjligt ska ordnas så att de motsvarar det typiska tidschemat vid bildande av en pensionsanstalt och i verksamheten för en pensionsanstalt. Till paragraferna har dessutom fogats rubriker, och alltför långa paragrafer har delats upp i flera paragrafer. Man har också velat göra lagstiftningen tydligare genom att se till att de olika kapitlen i lagen bildar en samlad helhet.

2.3 Verksamheten och verksamhetskretsen för en pensionsstiftelse, pensionskassa och försäkringskassa

Enligt förslaget kan en pensionsstiftelse efter ikraftträdandet av den föreslagna lagen bedriva endast lagstadgad verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare och en pensionskassa utöver det ovannämnda även lagstadgad verksamhet enligt lagen om pension för företagare. Tilläggspensionsverksamhet ska inte få bedrivas i en pensionsanstalt där det bedrivs lagstadgad försäkringsverksamhet. Tilläggspensionsverksamhet ska enligt förslaget bedrivas i tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor. Sjukkasseverksamhet och begravnings- och avgångsbidragskasseverksamhet ska bedrivas i försäkringskassor. Syftet med förslaget är att ännu tydligare än hittills särskilja bedrivandet av lagstadgad verksamhet från bedrivandet av frivillig verksamhet, som hör till tillämpningsområdet för direktivet om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut. Ett ytterligare syfte är att förtydliga de bestämmelser som gäller sjukkassor och begravnings- och avgångsbidragskassor.

Den nya lagstiftningen om att lagstadgad respektive frivillig försäkringsverksamhet ska bedrivas i olika anstalter ska tillämpas på pensionsanstalter som registreras efter ikraftträdandet av de nya lagarna. Så kallade AB-pensionsstiftelser och AB-pensionskassor, som bedriver såväl lagstadgad som frivillig pensionsförsäkringsverksamhet, och som registrerats under giltighetstiden för den nuvarande lagstiftningen, ska få fortsätta sin verksamhet. Bestämmelserna i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor om att olika avdelningars tillgångar ska hållas åtskilda och om överföring av övertäckning från en avdelning till en annan ska tillämpas också efter att den nya lagstiftningen trätt i kraft. En AB-pensionsstiftelse som registrerats före ikraftträdandet av den föreslagna lagen kan efter ikraftträdandet fusioneras med

en annan AB-pensionsstiftelse som registrerats före ikraftträdandet av den föreslagna lagen. På motsvarande sätt kan en AB-pensionskassa som registrerats före ikraftträdandet av den föreslagna lagen fusioneras med en annan AB-pensionskassa som registrerats före ikraftträdandet av den föreslagna lagen. Det ska också vara möjligt att överföra bestånd mellan AB-pensionsanstalter som registrerats före ikraftträdandet av den föreslagna lagen. En AB-pensionsstiftelse eller en AB-pensionskassa ska dock inte kunna delas så att det efter delningen fortfarande finns en AB-pensionsstiftelse eller AB-pensionskassa bland de nya stiftelserna eller kassorna. Nya delägare kan ansluta sig till en AB-pensionsstiftelse, om den nya delägaren hör till den verksamhetskrets som anges i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, dvs. delägaren hör till samma koncern som stiftelsens övriga delägare. En sådan ny delägares arbetsgivarspecifika försäkringsbestånd ska kunna överföras till en AB-pensionsstiftelse. Också en AB-pensionskassa ska efter ikraftträdandet av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kunna överföra försäkringsbestånd, och nya delägare kan tas in.

Enligt förslaget ska en pensionsstiftelses verksamhetskrets i huvudsak motsvara det som anges i den gällande lagstiftningen. Nytt är att verksamhetskretsen för en pensionsstiftelse som har flera delägare ska motsvara en i bokföringslagen avsedd koncern. Detta minskar verksamhetskretsen något jämfört med den gällande lagen om pensionsstiftelser, enligt vilken arbetsgivare som inte bildar en koncern men som har en ekonomisk och funktionell anknytning till varandra kan bilda en pensionsstiftelse. Enligt förslaget ska arbetsgivare som på grund av att deras verksamhet bildar en administrativ och ekonomisk helhet anser det vara ändamålsenligt att bedriva pensionsförsäkringsverksamhet tillsammans fortfarande kunna bilda en pensionskassa.

Syftet med förslaget är att tydligare än hittills särskilja bedrivandet av pensionsstiftelseverksamhet från bedrivandet av pensionskasseverksamhet och att stärka särdragen hos dessa typer av anstalter. Eftersom delägare i en pensionsstiftelse i fortsättningen kommer att vara de arbetsgivare som hör till samma koncern, kan man i bestämmelserna om pensionsstiftelsens förvaltning och övriga verksamhet utgå från att delägarna har samstämmiga intressen. Däremot bör man i de bestämmelser som gäller en pensionskassas förvaltning beakta eventuella intressekonflikter mellan delägarna. En pensionskassas och en tilläggspensionskassas verksamhetskrets motsvarar i förslaget det som anges i den gällande lagstiftningen. Verksamhetskretsen för en i förslaget avsedd försäkringskassa motsvarar verksamhetskretsen enligt den gällande lagen om försäkringskassor.

Enligt förslaget ska en pensionsstiftelse och en pensionskassa ha minst 150 försäkrade. Syftet med förslaget är att främja bildandet av pensionsstiftelser och pensionskassor genom att möjliggöra bildandet av mindre anstalter än hittills. Avsikten är också att minska antalet verksamma pensionsstiftelser och pensionskassor som upplöses på grund av ett minskat antal försäkrade. Till följd av de ändrade solvensbestämmelserna kommer investeringsrisken i fortsättningen att hanteras bättre. För att hantera försäkringsrisken bör man dock fortfarande reglera antalet försäkrade. Den mest betydande försäkringsrisken för en pensionsstiftelse och pensionskassa är den försäkrades arbetsoförmåga. Kostnaderna för invalidpensioner bärs till fullt belopp av de arbetsgivare som är delägare, antingen i form av högre bidrag eller genom sänkningar av det solvenskapital som utgör riskbuffert. I synnerhet sådana pensionsstiftelser och pensionskassor som varit verksamma länge har ofta samlat på sig investeringstillgångar, varvid solvenskapitalet i regel räcker till för att täcka de kostnader som föranleds av arbetsoförmåga. Man har beräknat att hundrafemtio försäkrade är ett tillräckligt antal för att effekterna på arbetsgivarens bidrag inte ska äventyra arbetsgivarens ekonomiska bärkraft.

2.4 Förvaltning

Förvaltningen av en pensionsstiftelse, pensionskassa och försäkringskassa som bedriver lagstadgad och frivillig försäkring motsvarar i huvudsak det som anges i den gällande lagstiftningen. I pensionsstiftelser ska det inte längre kunna finnas ett förvaltningsråd, eftersom detta har ansetts onödigt i stiftelser vars verksamhetskrets består av en enda arbetsgivare eller koncern. En pensionsstiftelse och pensionskassa ska fortfarande kunna ha ett förvaltningsråd, om den hade ett sådant innan den nya lagen trädde i kraft. Vidare förenhetligas benämningarna i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor så att en pensionsstiftelses ombudsman benämns verkställande direktör.

Enligt förslaget ska styrelseledamöterna och deras ersättare i en pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkring ha god kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet. I styrelsen ska det också finnas god sakkunskap om investeringsverksamhet. Eftersom styrelsen svarar för pensionsanstaltens verksamhet, är det nödvändigt att ledamöterna har tillräcklig kompetens i fråga om anstaltens centrala funktioner. Det föreslås att antalet ersättare i en pensionsstiftelses styrelse minskas från fem till två i syftet att lätta på förvaltningen. Samtidigt föreslås det att antalet styrelseledamöter i en pensionskassa ökas från tre till fyra, eftersom iakttagandet av paritetsprincipen i praktiken har krävt fyra ledamöter. Dessutom förslås det att också styrelsen för en pensionskassa ska ha minst två ersättare.

Det föreslås att bestämmelserna om förvaltningen uppdateras så att de motsvarar de bestämmelser i aktiebolagslagen som även tillämpas på arbetspensionsbolag. Också bestämmelserna om en pensionskassas kassamöte ses över så att de i tillämpliga delar motsvarar bestämmelserna i aktiebolagslagen. Det föreslås att antalet beslut som fattas med kvalificerad majoritet i kassamötet för en pensionskassa som bedriver lagstadgad verksamhet minskas i syfte att främja snabbt beslutsfattande. Beslut med kvalificerad majoritet behövs inte för att trygga de försäkrade förmånerna i ett lagstadgat system där de försäkrade förmånerna bestäms enligt lagstiftningen och där arbetsgivaren huvudsakligen svarar för finansieringen av förmånerna med lagstadgade bidrag. I lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreslås i syfte att undanröja rättslig osäkerhet bestämmelser om företrädarens behörighet. Dessutom lyfts de bestämmelser om riskhantering och intern kontroll som tidigare utfärdats genom Finansinspektionens föreskrifter upp till lagnivå. Detta motsvarar de bestämmelser som tillämpas på arbetspensionsbolag och försäkringsbolag.

2.5 Bokslut och revision

Bestämmelserna om bokslut och revision i förslaget motsvarar de gällande bestämmelserna i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor.

2.6 Solvensbestämmelser

Pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet ska ha solvenskapital vars minimibelopp och maximibelopp har reglerats. Förslaget till bestämmelser om solvens i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor motsvarar gällande lag om pensionsstiftelser och lag om försäkringskassor. Solvensen för pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad verksamhet regleras genom lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar, vilken också tillämpas på arbetspensionsbolag. I den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor finns sol-

vensbestämmelser som hänför sig till särdragen hos stiftelserna och kassorna, exempelvis bestämmelser om tilläggsförsäkringsansvar, återbetalning av den överskjutande delen av solvenskapitalet till delägarna samt om delägares tillskottsplikt.

2.7 Bidragen i den lagstadgade pensionsförsäkringen

Förslaget motsvarar bestämmelserna i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Möjligheten för arbetsgivare som är delägare i pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad verksamhet att flexibelt reglera nivån på bidraget är ett särdrag hos dessa typer av pensionsanstalter och utgör en väsentlig skillnad jämfört med försäkring i ett arbetspensionsbolag. Det är motiverat att bevara bestämmelserna oförändrade.

2.8 Bidragen vid frivillig tilläggspensionsförsäkring

Förslaget motsvarar bestämmelserna i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor.

2.9 Överlåtelse av försäkringsbestånd i lagstadgad pensionsförsäkring

Det föreslås att bestämmelserna om överlåtelse av försäkringsbestånd ses över. Det föreslås att lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag ändras så att de begränsningar som gäller överlåtelse av försäkringsbestånd ändras eller slopas helt när bestånd överlåts från ett arbetspensionsbolag till en pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet. I lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag finns bestämmelser om minimibeloppet för försäkringarna i det försäkringsbestånd som överlåts. Dessutom fastställs en tidsgräns på fem år för successiva överlåtelser av bestånd.

Enligt förslaget regleras inte antalet försäkrade som ingår i beståndet när ett bestånd överlåts till en verksam stiftelse eller kassa. Dessutom föreslås det att när försäkringsbestånd överlåts till en pensionsstiftelse eller pensionskassa under bildning ska beståndet omfatta minst samma antal försäkrade som det föreslagna minsta antal som krävs för att bilda anstalten. Vid överlåtelse av försäkringsbestånd från ett eller flera arbetspensionsbolag till en pensionsanstalt under bildning ska enligt förslaget beståndet omfatta sammanlagt minst samma antal försäkrade som det föreslagna minsta antal som krävs för att bilda anstalten. Avsikten är att trygga livskraften för den anstalt som är under bildning. Förslaget motsvarar till denna del nuläget. Det som är nytt är att man sänker kravet på antalet försäkrade på motsvarande sätt som kravet på antalet försäkrade vid bildande av en anstalt. Nytt är också att det behövliga antalet försäkrade kan fås genom att samla försäkrade från flera arbetspensionsbolag, medan det för närvarande ställs bolagsspecifika krav på antalet försäkrade. Syftet med förslaget är att främja bildandet av nya pensionsstiftelser och pensionskassor samt att minska antalet verksamma pensionsstiftelser och pensionskassor som upplöses på grund av att antalet försäkrade underskrider det minsta antal som anges i lag. Bildandet av en ny pensionsstiftelse eller pensionskassa genom överföring av bestånd från ett arbetspensionsbolag är ett alternativ till att stiftelsen eller pensionskassan bildas utan ett gammalt försäkringsbestånd. Om en pensionsanstalt bildas utan ett gammalt försäkringsbestånd, måste arbetsgivaren placera mer egna medel i stiftelsen eller kassan för att uppfylla det krav som gäller de försäkringstekniska avsättningarna, eller betala högre bidrag.

Det föreslås vidare att det med Finansinspektionens samtycke i stället för den tidigare minimitiden på fem år ska ha förflutit minst tre år sedan en tidigare överlåtelse av samma försäkringsbestånd eller en del av det. Minimitiden på tre år kan enligt förslaget tillämpas om en arbetsgivare som är delägare i en stiftelse eller kassa fusioneras eller delas eller det sker en förändring

i det bestämmande inflytandet i en arbetsgivare som är delägare. En minimiperiod på tre år behövs av praktiska skäl som hänför sig till fördelningen av pensionskostnaderna. Syftet med förslaget är att skapa flexibla bestämmelser där man bättre än för närvarande kan beakta förändringar i arbetsgivarens verksamhet. Den nuvarande minimitiden på fem år mellan överlåtelser ska fortfarande varar huvudregeln.

Förslaget ingriper inte i arbetspensionsbolagets rätt enligt gällande lagstiftning att vägra överlåta bestånd.

2.10 Solvenskapital som överförs i lagstadgad pensionsförsäkring

I förslaget motsvarar bestämmelserna om det solvenskapital som överförs vid överlåtelse av försäkringsbestånd i huvuddrag de gällande bestämmelserna. Det föreslås dock att den kalkylerade modell som används för att bestämma det solvenskapital som överförs ses över. Enligt förslaget ska det solvenskapital som överförs bestämmas på samma sätt som hittills som en genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet fastställd procentandel av den överlåtande pensionsanstaltens försäkringstekniska avsättningar. Nytt är att procentandelen ska beräknas på basis av arbetspensionsanstalternas genomsnittliga solvens i stället för på basis av medianen för arbetspensionsanstalternas solvensgränser. Vid beräkningen av arbetspensionsanstalternas solvensnivå avdras från pensionsstiftelsernas och pensionskassornas solvenskapital en post som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt. Avsikten är att arbetspensionsanstalternas genomsnittliga solvens ska bestämmas på motsvarande sätt som vid beräkningen av avsättningskoefficienten. Det solvenskapital som överförs och som baserar sig på pensionsanstalternas genomsnittliga solvens gör det möjligt att bättre än i den nuvarande modellen uppfylla förväntningarna på avkastningen av den nya pensionsanstaltens försäkringstekniska avsättningar, vilket åtminstone indirekt skulle minska arbetsgivarens försäkringsavgifter. Mot bakgrund av historiska uppgifter kommer övergången till den föreslagna modellen i någon mån öka beloppet av det solvenskapital som överförs.

Det föreslås att arbetsgivarens skyldighet att komplettera den övertagande pensionsstiftelsens eller pensionskassans solvenskapital med egna medel frångås när bestånd överförs från ett arbetspensionsbolag till en pensionsstiftelse eller en pensionskassa. Enligt gällande lag ska arbetsgivaren komplettera den övertagande pensionsstiftelsens eller pensionskassans solvenskapital, om det från den överlåtande pensionsanstalten överförs ett belopp som är lägre än den procentandel som fastställts genom förordning, eller om riskbenägenheten för den egendom som överlåts kräver ett solvenskapital som är högre än det belopp som fastställts genom förordning. Avsikten är att främja arbetsgivarens möjlighet att överföra ett bestånd oberoende av solvensnivån hos den arbetspensionsanstalt som överlåter beståndet. Slopandet av kompletteringsskyldigheten främjar arbetsgivarens möjligheter att överföra bestånd utan att de försäkrade förmånerna äventyras. Solvenskraven i fråga om en övertagande respektive överlåtande pensionsanstalt gäller oberoende av överföringar av försäkringsbestånd.

När en pensionsstiftelse eller pensionskassa överlåter ett försäkringsbestånd eller en del av det till ett arbetspensionsbolag, ska arbetsgivaren även i fortsättningen komplettera det solvenskapital som överförs så att det når upp till den nivå som fastställs genom förordning, om den överlåtande stiftelsens eller kassans solvensnivå är lägre än den nivå som fastställs genom förordning. Kompletteringsskyldigheten är motiverad, eftersom en arbetsgivare i en pensionsstiftelse eller pensionskassa kan påverka anstaltens solvensnivå genom sina egna beslut inom de gränser som anges i lag. Kompletteringsskyldigheten behövs för att inte arbetspensionstillgångar ska flyttas utanför arbetspensionssystemet. Kompletteringsskyldigheten kan även lindra eller förhindra en sänkning av den övertagande pensionsanstaltens solvensnivå, när det solvenskapital

som överförs inte är avsevärt mycket mindre än det övertagande arbetspensionsbolagets solvensnivå. En jämlik behandling av försäkringstagarna i det övertagande arbetspensionsbolaget förutsätter att bolagets solvens inte sjunker nämnvärt på grund av att försäkringsbestånd tas emot.

Någon skyldighet att komplettera solvenskapital som överförs föreligger enligt förslaget inte när försäkringsbestånd överförs från en pensionsstiftelse eller pensionskassa till en annan pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad verksamhet. Om det rör sig om överföring mellan pensionsstiftelser, övergår den delägare vars bestånd överförs till den övertagande stiftelsen som ny delägare tillsammans med försäkringsbeståndet. Så är det i praktiken också när bestånd överförs mellan pensionskassor. Att komplettera det solvenskapital som överförs skulle inte heller vara motiverat, eftersom att delägarna i en pensionsstiftelse eller pensionskassa kan återbetala solvenskapital till delägarna inom de gränser som anges i lag.

Den föreslagna ändringen påverkar inte överlåtelser av försäkringsbestånd vid lagstadgad likvidation i en pensionsanstalt. Liksom hittills ska delägarna i det fall att anstaltens solvensnivå underskrider solvensgränsen komplettera solvenskapitalet så att det inte går under solvensgränsen.

2.11 Överlåtelse av försäkringsbestånd i tilläggspensionsförsäkring

I förslaget motsvarar de allmänna principerna för överlåtelse av försäkringsbeståndet för en pensionsstiftelse och pensionskassa som bedriver frivillig tilläggspensionsförsäkring det som anges i den gällande lagstiftningen. Det föreslås dock att det förfarande som tillämpas vid överlåtelse av försäkringsbestånd ses över så att det i tillämpliga delar motsvarar förfarandet vid överlåtelse av ett försäkringsbolags bestånd.

2.12 Fusion och delning

I förslaget motsvarar de allmänna principerna för fusion av pensionsstiftelser och pensionskassor det som anges i den gällande lagstiftningen. I den gällande lagen har förfarandet vid fusion och delning av stiftelser och kassor reglerats bristfälligt. Det föreslås att bestämmelserna ses över så att de i tillämpliga delar motsvarar förfarandet vid fusion och delning av ett försäkringsbolag.

2.13 Likvidation och konkurs

Det föreslås att de bestämmelser som tillämpas på likvidation och konkurs i pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring ses över. I den gällande lagstiftningen är bestämmelserna delvis bristfälliga. Målet är att påskynda överlåtelsen av försäkringsbeståndet för en pensionsstiftelse eller pensionskassa som försatts i likvidation eller konkurs till en pensionsstiftelse, en pensionskassa eller ett arbetspensionsbolag. Efter detta kan den överlåtande pensionsstiftelsen eller pensionskassan upplösas och likvidations- eller konkursförfarandet slutföras. Ett ytterligare mål är att undanröja de problem som följer av att lagstiftningen är mångtydig, och på så sätt förebygga rättegångar som beror på oklar lagstiftning. Genom att förtydliga konkursförfarandet kan man också minska de eventuella kostnader för hela pensionssystemet som föranleds av det solidariska konkursansvar som föreskrivs i lagen om pension för arbetstagare.

Det föreslås att bestämmelserna om ansvaret för delägare i pensionsstiftelser och pensionskassor preciseras. För att det gällande rättsläget tydligt ska skrivas in i lag, föreslås i lagen om

pensionsstiftelser och pensionskassor bestämmelser om att en pensionsanstalt som försatts i likvidation eller konkurs ska betala de pensioner och andra förmåner som förfaller till betalning samt fatta pensionsbeslut. Vid en pensionsstiftelses och pensionskassas konkurs finansieras de pensioner och förmåner som förfaller till betalning med dessa anstalters medel. Vid konkurs i en pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring tryggas pensionerna och de övriga förmånerna genom pensionsanstalternas solidariska ansvar först i sista hand, när medlen är slut.

Bestämmelserna om investeringsverksamhet under tiden för likvidation eller konkurs förtydligas. Utgångspunkten är att investeringstillgångarna i en pensionsstiftelse och pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring inte i sin helhet ska omvandlas till kontanta medel eller andra likvida medel, utan att investeringsverksamheten får fortsätta, dock så att man undviker alltför stor risktagning. Detta vore ändamålsenligt med tanke på hela pensionssystemet, för att man inte i onödan ska gå miste om avkastningar på investeringarna.

I förslaget preciseras tidpunkten då en delägares ansvar upphör samt preciseras grunderna för bestämmande av bidraget vid lagstadgad likvidation och konkurs i en pensionsstiftelse och pensionskassa. Pensionskassans försäkringstekniska avsättningar, solvenskapital och solvensgräns beräknas enligt tidpunkten för försättande i likvidation. Delägarna i pensionskassan ska betala bidrag till kassan, om kassans solvens vid tidpunkten för likvidationen är lägre än solvensgränsen. Delägarnas ansvar påverkas inte av fluktuationer i värdet på kassans egendom efter det att kassan försatts i likvidation. Delägarens ansvar bestäms också vid konkurs enligt tidpunkten för trädande i likvidation som föregick konkursen. Om pensionskassan inte är i likvidation vid tidpunkten för försättandet i konkurs, bestäms delägarens ansvar på samma sätt som vid trädande i likvidation men ansvarsbeloppet beräknas enligt tidpunkten för försättandet i konkurs. En delägares ansvar gentemot stiftelsen upphör när stiftelsen har upplösts. I beloppet av ansvaret för en delägare i en pensionsstiftelse beaktas förändringarna i värdet för pensionsstiftelsens egendom efter det att pensionsstiftelsens tillgångar försattes i likvidation. Utgångspunkten är liksom i den gällande lagstiftningen att delägarens ansvar i en pensionsstiftelse respektive pensionskassa avviker från varandra. En delägare i en pensionsstiftelse svarar i sista hand med sin egen egendom för pensionsstiftelsens förpliktelser, medan ansvaret för delägaren i en pensionskassa har en övre gräns.

Likvidatorn för en pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad försäkring eller förvaltaren av ett konkursbo ska försöka få till stånd ett avtal om överlåtelse av anstaltens försäkringsbestånd. När försäkringsbeståndet har överlåtits till en annan pensionsstiftelse, en annan pensionskassa eller ett annat arbetspensionsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring, kan den pensionsstiftelse eller pensionskassa som trätt i likvidation eller försatts i konkurs upplösas. Om man inte lyckas överlåta försäkringsbeståndet förlängs likvidationen eller konkursen, vilket medför förlust av avkastningar på investeringar samt extra kostnader. När konkursansvaret realiseras kommer dessa förlorade intäkter och dessa kostnader slutligen att bäras av hela det privata pensionssystemet.

Överlåtelse av ett försäkringsbestånd har praktiken visat sig vara svårt att genomföra, eftersom det inte alltid är förmånligt för den övertagande pensionsanstalten eller arbetspensionsbolaget att ta emot beståndet. Den övertagande pensionsanstalten eller arbetspensionsbolaget kan vara intresserad av att ta emot endast en viss del av försäkringsbeståndet, eller också behöver det solvenskapital som överförs till den övertagande pensionsanstalten eller det övertagande arbetspensionsbolaget höjas för att det ska finnas en motivation att ta emot beståndet. För att främja överföring av försäkringsbestånd föreslås bestämmelser om att kravet på överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd eller av hela försäkringsbeståndet inte ska tillämpas när

den överlåtande pensionskassan är försatt i lagstadgad likvidation eller konkurs. I en sådan situation ska försäkringsbeståndet kunna delas upp och överlåtas också på något annat sätt än i arbetsgivarspecifika delar. Dessutom föreslås bestämmelser om att vid överlåtelse av försäkringsbestånd kan de tillgångar i den överlåtande pensionsstiftelsen eller pensionskassan som är föremål för rättsprocess, exempelvis tvistiga fordringar, vid behov avskiljas från motsvarande tillgångar i försäkringsbeståndet och lämnas i den pensionsanstalt som trätt i likvidation eller försatts i konkurs.

Möjligheterna att ta emot försäkringsbestånd begränsas också av bestämmelserna om en pensionsstiftelses och en pensionskassas verksamhetsområde. Till en pensionsstiftelse och en pensionskassa kan överföras endast ett sådant arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd där arbetsgivaren uppfyller de villkor som gäller pensionsstiftelsens eller pensionskassans verksamhetsområde. När ett försäkringsbestånd överförs till en pensionskassa från en annan pensionskassa som trätt i likvidation eller försatts i konkurs, är en ovan nämnd begränsning inte nödvändig.

Från en pensionskassa kan vid likvidation överlåtas endast ett stängt försäkringsbestånd. En arbetsgivare som försäkrat i pensionskassan övergår inte tillsammans med det stängda försäkringsbeståndet till att bli delägare i den övertagande pensionsanstalten. Därför kan den övertagande pensionsanstalten vara ett arbetspensionsförsäkringsbolag eller, förutsatt att inte verksamhetskretsen ställer begränsningar, en pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring. Överlåtelse av försäkringsbestånd förutsätter alltid Finansinspektionens samtycke. Finansinspektionen ska ge sitt samtycke, om överlåtelsen inte inkräktar på de förmåner som försäkringarna omfattar och om överlåtelsen inte kan anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten. En sund utveckling av försäkringsverksamheten kan äventyras när ett stängt försäkringsbestånd överlåts till en pensionskassa, om storleken på det stängda försäkringsbeståndet inte står i rimlig proportion till den övertagande pensionskassan premieinkomst och delägarnas risktäckningskapacitet. Samtidigt föreslås det emellertid att en pensionsstiftelse även i fortsättningen ska kunna ta emot endast ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd, om den arbetsgivare som försäkrar uppfyller de krav som ställs på den övertagande pensionsstiftelsens verksamhetskrets och arbetsgivaren övergår till den övertagande pensionsstiftelsen som delägare. Detta är motiverat för att förhållandet mellan delägarna och pensionsansvaret i en pensionsstiftelse fortfarande ska vara i överenstämmelse med pensionsstiftelsens syfte och art.

När försäkringsbestånd överlåts, ska till den övertagande pensionsstiftelsen, pensionskassan eller arbetspensionsbolaget enligt bestämmelserna överföras minst ett sådant solvenskapital som motsvarar solvensgränsen. Om solvenskapitalet överskrider solvensgränsen, överförs solvenskapitalet i sin helhet, dock högst till ett belopp som beräknats enligt den procentandel som social- och hälsovårdsministeriet fastställt. Enligt förslaget ska en delägare i en pensionsstiftelse vid likvidation och konkurs komplettera solvenskapitalet, om solvensen vid överlåtelsen av beståndet ligger under solvensgränsen. Ansvaret för en delägare i en pensionskassa ska enligt förslaget bestämmas redan när kassan försätts i konkurs, eller redan tidigare när kassan träder i likvidation. Från dagen för försättande i likvidation eller i konkurs räknas pensionskassans försäkringstekniska avsättningar, solvenskapital och solvensgräns. Om en pensionskassa vid tidpunkten för försättande i likvidation har solvenskapital till ett belopp som ligger under solvensgränsen, ska enligt förslaget delägarna i pensionskassan komplettera solvenskapitalet så att det motsvarar solvensgränsen. Om solvenskapitalet för en pensionskassa som trätt i likvidation ökar i och med en värdeutveckling i investeringarna, kommer delägarna i pensionskassan inte att få nytta av värdestegringen, men de ansvarar inte heller med sina egna tillgångar om solvenskapitalet under likvidationen sjunker under solvensgränsen.

Även om det i en pensionsstiftelse eller pensionskassa som trätt i likvidation eller försatts i konkurs skulle finnas solvenskapital till ett belopp som motsvarar solvensgränsen, försämrar mottagandet av försäkringsbeståndet i regel den övertagande pensionsstiftelsens, pensionskassans eller arbetspensionsbolagets solvenssituation. Därför föreslås det att pensionsanstalterna inom den privata sektorn ska kunna avtala om att den egendom som överlåts i form av tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet för en pensionsstiftelse eller pensionskassa som försatts i likvidation eller konkurs kompletteras till en nivå som gör det motiverat att ta emot beståndet. Bestämmelsen ska också tillämpas på överlåtelse av försäkringsbeståndet för en pensionsstiftelse eller pensionskassa som har försatts i likvidation och konkurs före ikraftträdandet av den föreslagna bestämmelsen. Avsikten är att undvika att ett likvidations- eller konkursförfarande drar ut på tiden och undvika de kostnader som detta medför för hela pensionssystemet.

Bestämmelserna om ansvaret för en delägare som utträtt ur en försäkringskassa förtydligas till den del som gäller förpliktelserna för en kassa som trätt i likvidation. Enligt förslaget ska en delägare som har utträtt ur en försäkringskassa under den räkenskapsperiod då kassan försatts i likvidation vara skyldig att till kassan betala de bidrag i fråga om vilket grunden har uppkommit före tidpunkten för delägarens utträde. En delägare som har utträtt kan bli tvungen att betala bidrag till kassan, om det slutliga beloppet av delägarnas bidrag avstäms efter räkenskapsperioden. Pensionskassorna har i regel ansökt om fastställelse av beräkningsgrunderna i fråga om det slutliga bidraget först efter utgången av kalenderåret, och bidrag tas ut i förskott under räkenskapsperioden. Bidraget för en delägare som har utträtt bestäms i förhållande till de lönesummor som delägarna betalar till kassan under räkenskapsperioden. Om pensionskassan försätts i likvidation under räkenskapsperioden, ska enligt förslaget delägarens bidrag beräknas från dagen för försättande i likvidation på motsvarande sätt som det annars skulle beräknas vid utgången av kalenderåret. Om kassans solvensgrad efter att delägarnas slutliga bidrag har betalats ligger under solvensgränsen, ska delägarna utöver betalningen av bidraget betala en tillskottsavgift till kassan. Tillskottsavgiften kommer också att bestämmas i förhållande till de lönesummor som betalats under den innevarande räkenskapsperioden.

2.14 Tillsyn och registrering

Finansinspektionens uppgifter och befogenheter ska enligt förslaget i regel kvarstå oförändrade. De föreslagna ändringarna av de associationsrättsliga bestämmelserna, exempelvis översynen av förfarandena för fusion, delning och likvidation, förväntas ha obetydliga konsekvenser för Finansinspektionens uppgifter.

Till den ansökan om fastställelse av stadgarna som ska lämnas in till Finansinspektionen vid registrering av en pensionsstiftelse och försäkringskassa ska fogas pensionsanstaltens verksamhetsplan, aktieägarförteckningen och en utredning om styrelsemedlemmarnas och verkställande direktörens behörighet. Dessutom föreslås det att närmare bestämmelser om innehållet i verksamhetsplanen ska utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Syftet med de föreslagna ändringarna är att stärka nya anstalters livskraft genom noggrann planering av verksamheten. Bildandet av pensionsstiftelser och försäkringskassor förutsätter enligt förslaget inte heller i fortsättningen en motsvarande koncession som bildandet av ett försäkringsbolag och ett arbetspensionsbolag. Ett koncessionsförfarande behövs inte med beaktande av arten av pensionsstiftelsernas och försäkringskassornas verksamhet.

2.15 Riskhantering och intern kontroll

I förslaget utökas regleringen på lagnivå i fråga om riskhantering och intern kontroll. Finansinspektionen har utfärdat närmare föreskrifter om riskhantering och intern kontroll som nu delvis

föreslås bli förda till lagnivå. Enligt förslaget ska riskhanteringssystemet särskilt täcka de risker som hänför sig till pensionsansvaret och täckningen av det, utvecklingen i fråga om solvensen samt investeringsverksamheten och den operativa verksamheten. Pensionsanstalten ska ha en riskhanteringsfunktion som är oberoende av risktagningsfunktionen. Riskhanteringsfunktionen kan skötas gemensamt med en arbetsgivare som är delägare, eller alternativt kan behövlig sakkunskap köpas utanför pensionsanstalten. Oberoende av hur riskhanteringen har organiserats, ska pensionsanstaltens styrelse ansvara för att riskhanteringen uppfyller de krav som ställs på den i lag. Liksom hittills ska en pensionsstiftelse och en pensionskassa dessutom genomföra en risk- och solvensbedömning.

I fråga om den interna kontrollen föreslås det att det i lagen i större detalj än hittills ska föreskrivas om delområdena för den interna kontrollen. Syftet med den interna kontrollen är att inom hela organisationen säkerställa att verksamheten är effektiv och resultatrik, att rapporteringen är tillförlitlig samt att lagar och föreskrifter samt anstaltens stadgar och verksamhetsprinciper följs. Den interna kontrollen gäller också pensionsanstaltens utkontrakterade funktioner, eftersom pensionsanstalten ansvarar för de utkontrakterade funktionerna. Den interna kontrollen ska omfatta anvisningar och förfaranden på organisationens olika nivåer och funktioner. Avsikten är att den interna kontrollen ska kunna utövas gemensamt med en arbetsgivare som är delägare eller utkontrakteras. Också i det fall att den interna kontrollen har utkontrakterats, ska pensionsanstaltens styrelse svara för att bestämmelserna om inter kontroll följs.

2.16 Skadestånd

Bestämmelserna om styrelsemedlemmarnas och verkställande direktörens skadeståndsansvar förblir i regel oförändrade i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Bestämmelserna om skadeståndsansvaret för personer i ledningen föreslås dock bli ändrade så att de motsvarar bestämmelserna i försäkringsbolagslagen och aktiebolagslagen. Enligt förslaget kan skadeståndsansvaret för en styrelseledamot och för verkställande direktören jämkas på det sätt som anges i skadeståndslagen. En förutsättning för jämkning ska inte enligt förslaget liksom i gällande lag vara att en person i ledningen endast gjort sig skyldig till lindrig oaktsamhet. Dessutom föreslås på ett liknande sätt som i aktiebolagslagen och försäkringsbolagslagen bestämmelser om skadeståndsskyldighet för en delägare i en pensionskassa och för kassamötets ordförande. Avsikten är att bestämmelserna om skadestånd i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor också ska tillämpas på tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt på sådana försäkringskassor som avses i förslaget.

2.17 Täckning av en tilläggspensionsanstalts försäkringstekniska avsättningar

Det föreslås att bestämmelserna om täckningen av tilläggspensionsstiftelsernas och tilläggspensionskassornas försäkringstekniska avsättningar ses över. I synnerhet revideras bestämmelserna om andelar i placeringsfonder och AIF-fonder. Andelar i placeringsfonder och AIF-fonder ska oftare än hittills betraktas som tillgångsslag som godkänns som täckning.

Med avvikelse från det som gäller försäkringsbolag ska det enligt förslaget fortfarande utfärdas närmare bestämmelser om hur skuldtäckningstillgångarna ska investeras. Bestämmelserna behövs för att skydda de försäkrade förmånerna, eftersom tilläggspensionsanstalter till skillnad från försäkringsbolag inte har ett solvenskapital som överstiger de försäkringstekniska avsättningarna med vilket de kan trygga de försäkrade förmånerna med tanke på eventuella investeringsförluster eller försäkrings- eller operativa risker.

2.18 Uppgifter om tilläggspension, ansökan om förmån samt utbetalning av förmån

Bestämmelserna om de uppgifter om tilläggspensioner som ska lämnas till de försäkrade och till pensionstagarna motsvarar de gällande bestämmelserna.

Det föreslås att ställningen för de försäkrade i förmånsbaserade tilläggspensionsarrangemang ska förbättras. Målet är att förbättra den försäkrades rätt till retroaktiv utbetalning av tilläggspension, om den försäkrade inte har varit medveten om sin rätt till tilläggspension. Därför föreslås det att den försäkrade ska ha rätt till tilläggspension för de tio år som föregår ansökan. Den försäkrade ska dock ansöka om tilläggspension inom ett år från försäkringsfallet, dvs. från det att han eller hon har uppnått pensionsåldern enligt pensionsanstaltens stadgar. Tilläggspension ska sökas senast när tio år har förflutit från den pensioneringstidpunkt som anges i pensionsanstaltens stadgar.

2.19 Gränsöverskridande verksamhet och gränsöverskridande överföringar i en tilläggspensionsanstalt

Förslaget motsvarar till sitt innehåll den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor.

3 Förslagen och deras konsekvenser

Verksamhetsförutsättningarna för pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring förbättras genom att verksamhet med mindre stiftelser och pensionskassor än för närvarande tillåts. I den gällande lagen ställs det krav på minst trehundra försäkrade, vilket dels har lett till att verksamma stiftelser och kassor har upplösts, dels har utgjort ett hinder för att bilda nya sådana. Under beredningen har Pensionsskyddscentralen med hjälp av en matematisk modell bedömt vilket minsta antal försäkrade som är tillräckligt för att en anstalt ska kunna bära de risker som är förenade med verksamheten. Den viktigaste av dessa risker med tanke på arbetsgivarens betalningsförmåga är arbetstagarens risk för arbetsoförmåga. En pensionsanstalts förmåga att bära de risker som är förknippade med verksamheten är viktig också med tanke på det solidariska ansvaret inom den lagstadgade pensionsförsäkringen, eftersom ansvaren för en pensionsanstalt som har försatts i konkurs i sista hand finansieras med bidrag som tas ut hos de andra.

Pensionsskyddscentralen granskade med hänsyn till risken för arbetsoförmåga tre verkliga försäkringsbestånd omfattande 100 personer. Försäkringsbestånden simulerades med en risk för arbetsoförmåga som var 10 000 gånger så stor som den genomsnittliga åldersrelaterade risken, med antagandet att nya invalidpensioner är 50 procent av personens lön. Slutsatsen av granskningen var att kostnaderna för arbetsoförmåga i ett försäkringsbestånd som omfattar 100 personer i extremfall blir oskäligt höga. En kostnad för arbetsoförmåga på cirka 10 procent i förhållande till lönesumman är möjlig i försäkringsbestånd som omfattar 100—200 personer. På denna grund föreslås det att den minsta storleken på en pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring ska vara 150 försäkrade. Ett annat sätt att öka små pensionsanstalters förmåga att bära de ekonomiska riskerna är att i fråga om små anstalter kräva större soliditet och beredskap för variationer i antalet skadefall. Detta skulle förutsätta att de arbetsgivare som är delägare betalar större arbetspensionsförsäkringsavgifter än tidigare, vilket inte skulle främja bildandet av nya pensionsstiftelser och pensionskassor eller fortsatt verksamhet i redan verksamma stiftelser och kassor.

Ett ytterligare mål med förslaget är att förtydliga lagstiftningen om pensionsstiftelser och pensionskassor med beaktande av de brister och motstridigheter som upptäckts vid tillämpningen av bestämmelserna samt de tekniska brister som gör lagstiftningen svårbegriplig. Det finns ett klart behov av att förtydliga den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Lagarna har varit föremål för många delreformer, vilket har försämrat deras struktur. Det är t.ex. inte alltid lätt att urskilja hur bestämmelserna ska tillämpas på lagstadgad respektive frivillig tilläggspensionsverksamhet. I reformen ökas inte antalet bestämmelser, eftersom de tre nya lagar som stiftas upphäver de gällande lagarna, dvs. lagen om pensionsstiftelser, lagen om försäkringskassor och lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang i pensionsstiftelser och pensionskassor. En viktig lagstiftningsteknisk reform är att de paragrafer som reglerar den lagstadgade pensionsförsäkringsverksamheten separeras till en egen lag och bestämmelserna om tilläggspensionsverksamheten till en egen lag. Förslaget förbättrar pensionsstiftelsernas och pensionskassornas verksamhetsförutsättningar indirekt genom en tydligare lagstiftning. En tydlig och uppdaterad lagstiftning är också viktig med tanke på allmänintresset. Den gällande lagstiftningens mångtydighet har medfört svårigheter och lett till rättegångar i synnerhet i fråga om ansvaren i samband med likvidation.

I propositionen föreslås det att andelen bestämmelser på lagnivå som gäller riskhantering och intern kontroll i pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring utökas genom att Finansinspektionens föreskrifter delvis tas in i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Målet är att med hjälp av riskhantering och intern kontroll tillräckligt tidigt upptäcka de risker som håller på att realiseras och vidta behövliga åtgärder. Detta bedöms ge styrelsen för en pensionsstiftelse eller pensionskassa bättre redskap att hantera risker och därmed eventuellt också minska risken för att pensionsstiftelsen eller pensionskassan råkar i ekonomiska svårigheter och försätts i likvidation.

I propositionen föreslås det att likvidations- och konkursförfarandet i fråga om pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad verksamhet förtydligas. Det föreslås att fastställandet av ansvaret för en arbetsgivare som är delägare i en pensionsstiftelse och en pensionskassa preciseras och att bestämmelser som främjar överlåtelse av försäkringsbestånd fogas till lagen. Bestämmelserna minskar antalet rättegångar som beror på oklar lagstiftning samt påskyndar överlåtelse av försäkringsbestånd och upplösning av en pensionsstiftelse eller pensionskassa efter det. Förslaget förbättrar stabiliteten för pensionskassornas verksamhet, eftersom det i lagen tydligt ska föreskrivas att också sådana delägare som har utträtt ur pensionskassan under den räkenskapsperiod då pensionskassan har trätt i likvidation eller försatts i konkurs fortfarande har ekonomiskt ansvar gentemot kassan. Detta förbättrar jämlikheten mellan de delägare som försäkrat i pensionskassan under en viss räkenskapsperiod.

Innehållsmässiga ändringar finns huvudsakligen i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, som reglerar lagstadgad pensionsverksamhet. Som helhet ökar de föreslagna nya bestämmelserna inte pensionsanstalternas administrativa börda.

3.1 Konsekvenser för tilläggspensionsstiftelserna och tilläggspensionskassorna

Förutsättningarna att i en tilläggspensionsstiftelse eller tilläggspensionskassa bedriva verksamhet som kompletterar det lagstadgade pensionsskyddet förbättras. Tilläggspensionsstiftelsernas och tilläggspensionskassornas verksamhetsförutsättningar förbättras genom att bestämmelserna om investering av skuldtäckningstillgångarna ändras. Ändringen gör det möjligt att i större utsträckning än hittills investera i synnerhet i placeringsfonder. En tydligare, aktuellare och mer heltäckande lagstiftning än den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkrings-

kassor förbättrar förutsättningarna att bilda nya pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver tilläggspensionsverksamhet och förbättrar deras verksamhetsförutsättningar, när de krav som lagstiftningen ställer på verksamheten är lättare att förstå.

3.2 Konsekvenser för sjukkassorna och begravnings- och avgångsbidragskassorna

Förutsättningarna att bedriva verksamhet inom ramen för en sjukkassa eller begravnings- och avgångsbidragskassa förbättras genom att lagstiftningen blir tydligare. Avsikten är att den nya lagen om försäkringskassor ska reglera enbart ovannämnda verksamhet, och lagen kommer inte längre att innehålla några bestämmelser om pensionskasseverksamhet. Eftersom de bestämmelser som gäller möjligheten att investera försäkringskassornas täckningstillgångar ses över så att man förenklar lagstiftningen och minskar begränsningarna, ges små försäkringskassor större möjligheter att få investeringsinkomster. Förslaget stöder förutsättningarna för bildande av nya försäkringskassor och för fortsatt verksamhet i verksamma kassor.

3.3 Konsekvenser för arbetsgivarna

Pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring står för cirka fem procent av de försäkringstekniska avsättningarna för pensionsanstalter, inklusive arbetspensionsanstalter, som bedriver lagstadgad pensionsverksamhet. Pensionsstiftelsernas och pensionskassornas kalkylerade andel av arbetspensionsmedlen är inte stor, men lagstiftningen måste möjliggöra att sådana typer av anstalter existerar som en viktig del av det decentraliserade arbetspensionssystemet. Syftet med propositionen är att säkerställa att pensionsstiftelser och pensionskassor med sina egna särdrag förblir ett användbart alternativ för arbetsgivarna när de ordnar lagstadgat pensionsskydd för sina anställda.

Utmärkande för pensionsstiftelser och pensionskassor är att en arbetsgivare som är delägare i en sådan genom sina egna beslut och inom de gränser som anges i lagen kan påverka bidragen, pensionsanstaltens administrationskostnader och avkastningen av investeringsverksamheten. Samtidigt bär arbetsgivaren i egenskap av delägare ekonomiskt ansvar för pensionsanstaltens verksamhet, till skillnad från vad som vore fallet som kund hos ett arbetspensionsbolag. Just ovannämnda skillnader mellan olika anstaltstyperna ger arbetsgivaren möjlighet att välja hur arbetstagarnas pensionsskydd ska ordnas. I detta förslag har skillnaderna mellan anstaltstyperna bevarats genom att man inte har utvecklat stiftelserna och kassorna så att de ska likna arbetspensionsbolag. Samtidigt har man bevarat den flexibilitet för arbetsgivarens del som finns i pensionsstiftelserna och pensionskassorna. Detta innebär samtidigt också att det för överföring av solvenskapital mellan olika typer av anstalter har föreskrivits om sådana begränsningar som behövs för att pensionsmedlen ska kunna bevaras inom systemet.

Arbetsgivarens villighet att bilda en pensionsstiftelse eller pensionskassa eller att ansluta sig till en sådan som delägare påverkas förutom av lagstiftningen också av många andra faktorer, såsom förändringar i arbetslivet, internationalisering av företagens verksamhet och ägande samt fokusering på kärnverksamheten. Det är därför svårt att förutse om bildandet av nya stiftelser och kassor kommer att öka till följd av de föreslagna lagstiftningsändringarna. I sista hand är bildandet av nya pensionsstiftelser och pensionskassor beroende av arbetsgivarnas prövning.

Under beredningen har man bedömt de potentiella konsekvenserna av förslagen i siffror. På basis av uppgifterna i tabellen nedan kan man bedöma antalet arbetsgivare som inte tidigare haft möjlighet att bilda en pensionsstiftelse eller pensionskassa som kommer att kunna bilda en sådan efter att det föreslagna minsta antalet försäkrade vid bildandet av en pensionsanstalt trätt i kraft. Det rör sig om arbetsgivare som har minst 150 och högst 299 anställda. Enligt statistiken

för 2018 finns det 535 sådana arbetsgivare. Enligt uppgifterna i tabellen skulle 537 arbetsgivare ha möjlighet att bilda en pensionsstiftelse eller pensionskassa enligt gällande lagstiftning. Antalet arbetsgivare skulle således fördubblas. Av tabellen framgår också att största delen av de finländska arbetsgivarna är små företag med färre än 150 anställda. En sådan arbetsgivare kan dock när den hör till en koncern ansluta sig till en pensionsstiftelse inom koncernen, om stiftelsen har sammanlagt minst 150 försäkrade. Kravet på 150 arbetstagare gäller också pensionskassor, som kan omfatta flera arbetsgivare.

Tabellen nedan har upprättats utifrån Statistikcentralens uppgifter för 2018.

Antal anställda	Antal företag	Antal anställda sammanlagt	Lönesumma, md €
0—149	359 954	900 941	33,7
150—299	535	112 607	5,3
300—	537	480 062	22,1

Under beredningen har det anförts att en ny stiftelse eller kassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet endast sällan bildas utan ett försäkringsbestånd som överförs från ett arbetspensionsförsäkringsbolag. Detta beror på att det avkastningsmål som kalkylmässigt ställs på täckningen av de försäkringstekniska avsättningarna är svårare att uppnå utan tillräckligt startkapital. På kort sikt påverkar beloppet av det solvenskapital som överförs från arbetspensionsförsäkringsbolagen i samband med överlåtelse av försäkringsbestånd huruvida alternativet att bilda en egen pensionsstiftelse eller pensionskassa är ekonomiskt motiverat för arbetsgivaren, eller om försäkring i ett arbetspensionsförsäkringsbolag är förmånligare för arbetsgivaren. Förutsättningarna för att bilda pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad verksamhet samt verksamhetsförutsättningarna för dessa anstalter förbättras i förslaget genom en ändring av sättet att fastställa det solvenskapital som överförs vid överlåtelse av försäkringsbestånd. Det föreslås att beräkningen av den procentsats som ska användas ändras. Nytt är att det föreslås att procentandelen beräknas på basis av arbetspensionsanstalternas genomsnittliga solvens i stället för på basis av medianen för arbetspensionsanstalternas solvensgränser. Detta skulle bättre en den nuvarande modellen möjliggöra att den nya pensionsanstalten uppnår den förväntade avkastningen på de försäkringstekniska avsättningarna. Det föreslås också att man slopar arbetsgivarens skyldighet att med egna medel komplettera det solvenskapital som överförs, om den övertagande pensionsstiftelsen eller pensionskassan uppfyller solvenskraven. Förslaget att ändra beräkningsmodellen för den procentandel som används för fastställande av det solvenskapital som överförs så att den baserar sig på pensionsanstalternas genomsnittliga solvens i stället för på medianen för arbetspensionsanstalterna, kommer mot bakgrund av historiska uppgifter i någon mån att höja beloppet av det solvenskapital som överförs. Nedan anges Pensionsskyddscentralens tidsserie, där den procentandel för det solvenskapital som överförs som beräknats enligt den nuvarande beräkningsmodellen jämförs med procentandelen enligt den föreslagna modellen.

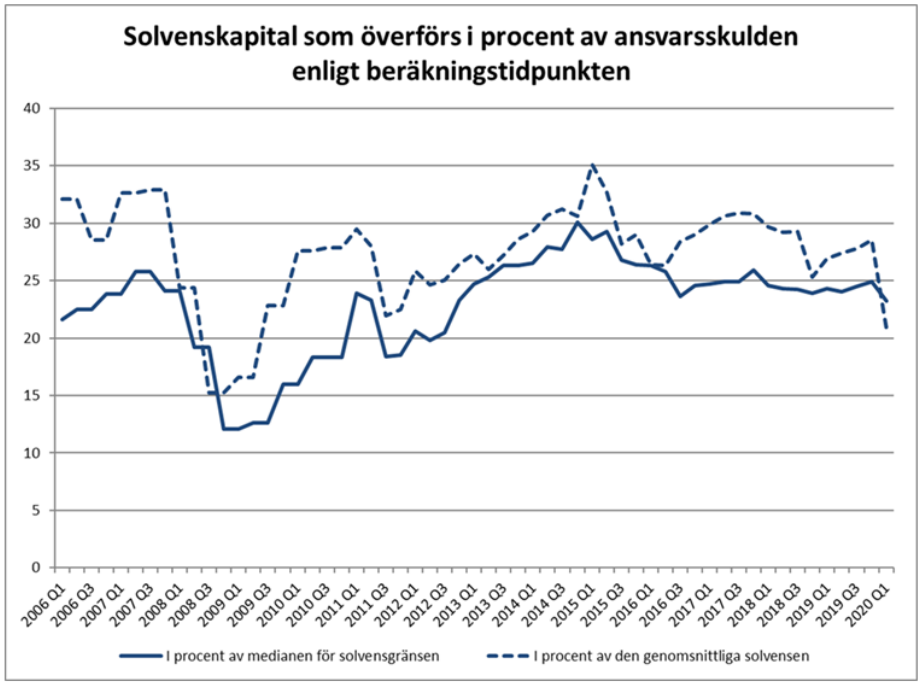

Förutsättningarna för att bilda pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad verksamhet liksom också dessa anstalters verksamhetsförutsättningar kommer att förbättras genom att begränsningarna i samband med överlåtelse av försäkringsbestånd slopas, i synnerhet i de fall där försäkringsbestånd överlåts från ett arbetspensionsförsäkringsbolag till en pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad försäkring. När ett bestånd överlåts till en pensionsstiftelse eller pensionskassa under bildning, ska det bestånd som överlåts omfatta ett antal försäkrade som motsvarar pensionsstiftelsens eller pensionskassans minsta storlek. Till skillnad från nuläget ska det vara möjligt att också samla in detta antal från flera olika arbetspensionsbolag. När bestånd överlåts till en redan verksam pensionsstiftelse eller pensionskassa kommer det inte att ställas krav på storleken på det bestånd som överlåts.

3.4 Konsekvenser för arbetspensionsbolagen

I förslaget ingår bestämmelser som i en situation där ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd överförs från ett arbetspensionsbolag till en pensionsstiftelse eller pensionskassa delvis förnyar beräkningen av det solvenskapital som överförs. Den föreslagna beräkningsmodellen beräknas i någon mån höja beloppet av det solvenskapital som överlåts från arbetspensionsbolaget. Dessutom föreslås det att lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag ändras så att antalet försäkrade som det bestånd som överlåts åtminstone ska omfatta inte längre regleras eller så att kravet på antalet försäkrade sänks jämfört med nuläget. När en ny pensionsstiftelse eller pensionskassa bildas, ska det enligt förslaget vara möjligt att samla in det antal försäkrade som lagen förutsätter från försäkringsbestånd som överförs från flera olika arbetspensionsbolag. De ovan nämnda förslagen bedöms i någon mån öka överlåtelsen av försäkringsbestånd från arbetspensionsbolag till pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring. Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för arbetspensionsbolagens solvens, för även om det sol-

venskapital som överlåts från ett arbetspensionsbolag vid överföring av försäkringsbestånd beräknas stiga något, kommer beloppet av det solvenskapital som överförs att stiga på motsvarande sätt när försäkringsbestånd överlåts från en pensionsstiftelse eller en pensionskassa till ett arbetspensionsbolag.

Enligt förslaget ska ett arbetspensionsbolag inte heller i fortsättningen vara skyldigt att samtycka till överföring av försäkringsbestånd. Ur ett arbetspensionsbolags synvinkel är överlåtelse en lösning som påverkar affärsverksamheten och där en del av bolagets tillgångar överlåts. De tillgångar som motsvarar arbetspensionsbolagets försäkringstekniska avsättningar är å ena sidan bolagets privaträttsliga egendom, och å andra sidan tillgångar inom i arbetspensionssystemet, som arbetspensionsbolaget förvaltar. Eftersom det rör sig om ett arbetspensionsbolags privaträttsliga egendom, baserar sig överlåtelsen av försäkringsbeståndet på ett frivilligt avtal på samma sätt som vid företagsarrangemang i allmänhet. Beslut om företagsarrangemang, såsom fusion eller delning eller överlåtelse av försäkringsbestånd, fattas inte av försäkringstagarna utan av varje försäkringsföretag som deltar i företagsarrangemanget. En skyldighet för ett arbetspensionsbolag att överlåta ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd skulle vara problematisk med tanke på grundlagsskyddet för egendom och de allmänna principerna för avtalsrätten.

3.5 Konsekvenser för arbetstagarna och hushållen

Förslaget har inga direkta konsekvenser för arbetstagarnas eller hushållens ställning. Syftet med propositionen är att främja att pensionsstiftelser och pensionskassor förblir ett alternativ för arbetsgivarna när de ordnar lagstadgat pensionsskydd någon annanstans än i ett arbetspensionsbolag. Den försäkrade arbetstagarens rättsliga ställning eller tryggandet av arbetstagarnas intressen påverkas inte av om arbetstagaren är försäkrad i en pensionsstiftelse, pensionskassa eller arbetspensionsbolag. Fram till den lagstadgade pensionsåldern betalar arbetsgivarna en arbetspensionsavgift som tas ut hos arbetstagaren, och vars storlek inte beror på i vilken pensionsanstalt arbetstagaren är försäkrad. När arbetstagaren uppnår pensionsåldern, meddelas pensionsbeslutet av den pensionsanstalt där arbetstagaren senast varit försäkrad innan han eller hon gick i pension. Denna pensionsanstalt betalar också pensionen och svarar på förfrågningar som gäller beslutet. Den löpande pensionen finansieras dock av alla de pensionsanstalter där arbetstagaren under sin yrkeskarriär varit försäkrad. I sista hand när en pensionsanstalt försätts i konkurs försäkras den pensionsanstaltens andel av pensionerna inom ramen för arbetspensionsanstalternas solidariska ansvar, genom fördelningen av arbetspensionsanstalternas kostnader. I förslaget ingår inga bestämmelser som ändrar den ovan beskrivna ställningen för en försäkrad arbetstagare.

I propositionen ingår ett förslag om en möjlighet att bilda mindre pensionsstiftelser och pensionskassor än tidigare. Vid beredningen av propositionen har man med hjälp av en matematisk kalkyl bedömt det minsta antal försäkrade anställda som krävs för att inte pensionsstiftelsens eller pensionskassans risktäckningskapacitet ska äventyras. Den mest betydande risken för en pensionsstiftelse eller pensionskassa i anslutning till försäkrade arbetstagare är risken för arbetsoförmåga. I en pensionsstiftelse eller pensionskassa måste arbetstagarnas lönesumma vara tillräckligt stor för att konsekvenserna för bidraget för en arbetsgivare som är delägare inte ska vara omfattande i händelse av ett betydande fall av arbetsoförmåga. Den nu föreslagna minsta storleken på en pensionsstiftelse eller pensionskassa har således bedömts vara tillräckligt stor för att täcka risken för arbetsoförmåga. Storleken på arbetstagarnas arbetspensionsavgift påverkas dock inte av att risken för arbetsoförmåga realiseras, eftersom storleken på arbetstagarens arbetspensionsavgift inte är beroende av pensionsstiftelsens eller pensionskassans ekonomiska ställning. Arbetsgivaren bär risken för att pensionsstiftelsens eller pensionskassans tillgångar räcker till. Utbetalningen av pensioner och andra förmåner är dessutom i sista hand tryggad genom det solidariska ansvaret för pensionsanstalterna inom den privata sektorn.

I förslaget ingår också att kompletteringen av solvenskapitalet för en arbetsgivare som är delägare i en pensionsstiftelse eller pensionskassa slopas i vissa situationer som gäller överlåtelse av försäkringsbestånd. Förslaget har inga konsekvenser för de försäkrade arbetstagarnas ställning eller för tryggandet av arbetstagarnas intressen. När ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd överlåts från ett arbetspensionsbolag till en pensionsstiftelse eller pensionskassa, ska arbetsgivaren enligt förslaget inte längre behöva komplettera den övertagande pensionsstiftelsens eller pensionskassans solvenskapital. Komplettering har använts när det solvenskapital som överförs tillsammans med det försäkringsbestånd som överlåts underskrider en viss lagstadgad nivå, vilket kan leda till att den övertagande pensionsstiftelsens eller pensionskassans soliditetsnivå sjunker. Även om kompletteringen inte längre kommer att vara lagstadgad äventyras inte de försäkrade förmånerna. Till särdragen för en pensionsstiftelse eller pensionskassa hör att solvensnivån varierar beroende på förändringarna i värdet på skuldtäckningstillgångarna och variationerna i avkastningen på täckningstillgångarna. I lagen finns bestämmelser om tillåtna variationsintervall för solvenskapitalet. Om solvensnivån sjunker under den lagstadgade nivån, ska de arbetsgivare som är delägare vid behov komplettera solvenskapitalet. Ingen ändring föreslås i dessa bestämmelser.

I fråga om likvidation och konkurs föreslås en bestämmelse som förtydligar betalningen av de löpande pensioner som utbetalas till pensionstagarna och som stärker det gällande rättsläget. I fråga om likvidation och konkurs i pensionsstiftelsers och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring föreslås en uttrycklig bestämmelse enligt vilken pensioner och andra förmåner betalas av pensionsstiftelsens eller pensionskassans tillgångar också under deras likvidation eller konkurs enligt samma principer som före likvidationen eller konkursen. En pensionsstiftelse eller pensionskassa som är en i lagen om pension för arbetstagare avsedd avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt ska betala pensionerna i rätt tid i enlighet med lagen om pension för arbetstagare. Till pensionsstiftelsens och pensionskassans uppgifter kommer också i fortsättningen vara att meddela pensionsbeslut, på samma villkor som före likvidationen eller konkursen. Tryggande av pensionerna genom pensionsanstalternas solidariska ansvar är en åtgärd som vidtas i sista hand.

Utgångspunkten för förslaget är förutom att främja arbetsgivarens valmöjligheterna även att trygga de försäkrades förmåner. Ur arbetstagarnas synvinkel är det viktigt att pensionsmedlen är tryggade och att det säkerställs att pensionsmedel inte hamnar utanför pensionssystemet. Ur denna synvinkel utgör förslaget en balanserad helhet.

Även om de försäkrade förmånerna i ett lagstadgat arbetspensionssystem inte är beroende av hur arbetsgivaren har ordnat pensionsskyddet, måste pensionssystemet ha en bärkraftig ekonomisk grund. De försäkrade förmånerna tryggas i sista hand genom arbetspensionsanstalternas solidariska ansvar, vilket innebär att kostnaderna fördelas på hela systemet. En välfungerande och effektiv verkställighet av arbetspensionslagstiftningen tryggar också de försäkrade förmånerna och bidrar till att främja en tillräcklig och hållbar nivå på pensionsskyddet. Det ligger också i arbetstagarnas intresse att förutsättningarna för att bilda pensionsstiftelser och pensionskassor liksom också verksamhetsförutsättningarna för dessa anstalter förbättras på ett sätt som främjar det decentraliserade pensionssystemets funktion.

Ställningen för de arbetstagare som är försäkrade i tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor förbättras genom att bestämmelserna om information preciseras och genom att det blir möjligt att ansöka om tilläggspension retroaktivt för en längre tid än tidigare. När det gäller sjukkassorna och begravnings- och avgångsbidragskassorna har förslaget inga direkta konsekvenser för de försäkrade arbetstagarnas ställning.

3.6 Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Förslaget har inga konsekvenser för den offentliga ekonomin. Pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring försäkrar sådant arbete inom den privata sektorn som avses i lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare. Pensionsstiftelsernas, pensionskassornas och arbetspensionsbolagens tillgångar är deras privaträttsliga egendom, av vilka de försäkrades pensioner och andra förmåner betalas. Detta gäller också om pensionsanstalterna eventuellt går i konkurs, eftersom pensionerna i sista hand tryggas genom pensionsanstalternas solidariska ansvar.

Pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver tilläggspensionsverksamhet, sjukkassor samt begravnings- och avgångsbidragskassor finansierar sin verksamhet med bidrag från de arbetsgivare som är delägare, intäkter av investeringar och de försäkrades försäkringspremier. Ett undantag är arbetsplatskassor som bedriver verksamhet enligt sjukförsäkringslagen, som får sin finansiering från Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstaltens utgifter för sjukförsäkringen finansieras med löntagares och företagares dagpenningspremier, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift samt statsandel. Trots att arbetsplatskassorna delvis finansieras med offentliga medel, har propositionen inga konsekvenser för den offentliga ekonomin eftersom arbetsplatskassornas verksamhet är liten.

3.7 Konsekvenser för samhällsekonomin

Förslaget förbättrar verksamhetsförutsättningarna för de pensionsstiftelser och pensionskassor som verkställer det lagstadgade pensionsskyddet och stärker därigenom det decentraliserade arbetspensionssystemet, som är en central del av det finländska pensionssystemet. Decentraliseringen ses bl.a. som ett sätt att minska riskerna i anslutning till pensionstillgångarna och trygga arbetsgivarens valfrihet. Det decentraliserade pensionssystemet medför också en viss konkurrens vid verkställandet av det lagstadgade pensionsskyddet, vilket bidrar till att främja produktivitet och effektivitet. Också pensionsstiftelsernas och pensionskassornas verksamhet kan öka pensionssystemets produktivitet och effektivitet, eftersom arbetsgivaren som delägare kan påverka investeringsverksamheten och administrationskostnaderna.

Ett av syftena med preciseringen av bestämmelserna om likvidation och konkurs i pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring är att främja överlåtelse av försäkringsbeståndet för en pensionsstiftelse eller pensionskassa som försatts i likvidation eller konkurs. En pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad verksamhet kan upplösas först efter överlåtelse av försäkringsbeståndet. Om beståndet inte kan överlåtas inom skälig tid, medför detta extra kostnader för hela pensionssystemet inom den privata sektorn i form av förlorade avkastningar på investeringar. Kostnader föranleds också av att förvaltningen av en pensionsstiftelse eller pensionskassa som trätt i likvidation fortsätter. En snabb överlåtelse av försäkringsbestånd skulle främja effektiviteten i hela pensionssystemet för den privata sektorn.

Pensionsstiftelsernas och pensionskassornas verksamhet har också konsekvenser för kapitalmarknaden via investeringen av skuldtäckningstillgångar. Suomen pääomasijoitusyhdistys ry ser pensionsstiftelser och pensionskassor som en faktor som ökar investerarkårens mångfald. Således kan pensionsstiftelsernas och pensionskassornas verksamhet och verksamhetsförutsättningar ha konsekvenser även utanför pensionssystemet. Eftersom de är mindre investerare och organisationer med lättare förvaltning än arbetspensionsbolag, kan pensionsstiftelser och pensionskassor vara mer villiga att investera också i små och medelstora företag, vilket kan förbättra tillgången till finansiering för dessa företag. Enligt den rapport (Pääomamarkkinat ja kasvu)

som den arbetsgrupp som dryftat en strategi för kapitalmarknader och tillväxt offentliggjorde 2013 ökar institutionella investerare som investerar en del av sina pensionsmedel i hemlandet marknadens likviditet och balanserar marknadskonjunkturerna. Kapitalmarknaden fungerar desto bättre ju fler aktörer av olika storlek med olika uppfattningar och riskprofiler i sin investeringsverksamhet där finns. Ett tillräckligt antal pensionsstiftelser och pensionskassor inverkar alltså också på den inhemska kapitalmarknaden. Ur denna synvinkel kan reformen ha positiva effekter också på kapitalmarknaden. Arbetspensionssystemet kan dock inte i första hand utvecklas med hänsyn till kapitalmarknaden utan utifrån pensionssystemets egna mål. Detta innebär att en förändring som strider mot arbetspensionssystemets mål inte kan genomföras ens i det fall att den eventuellt skulle främja kapitalmarknadens funktion.

3.8 Konsekvenser för myndigheternas och pensionsskyddscentralens verksamhet

Förslaget har obetydliga konsekvenser för uppgiftsfördelningen mellan myndigheterna. Vissa uppgifter som för närvarande hör till social- och hälsovårdsministeriet och som är av teknisk natur föreslås bli överförda till Finansinspektionen. Finansinspektionens befogenheter att meddela föreskrifter förblir i övrigt i huvudsak oförändrade. Pensionsskyddscentralen föreslås få till uppgift att fyra gånger om året lämna social- och hälsovårdsministeriet de uppgifter som behövs för att utfärda en förordning om fastställande av procentsatsen för det solvenskapital som överförs. Förslaget ökar inte myndigheternas uppgifter, eftersom det tidigare har varit Finansinspektionen som lämnat de behövliga uppgifterna. I fortsättningen kommer uppgifterna att lämnas av Pensionsskyddscentralen, som på grund av sina uppgifter i anslutning till avsättningskoefficienten även i övrigt har den information som behövs för att utfärda förordningen.

3.9 Miljökonsekvenser

Propositionen har inga miljökonsekvenser. Pensionsstiftelser och pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt försäkringskassor kan påverka miljön och klimatförändringen huvudsakligen via de objekt som täckningstillgångarna investeras i. I denna proposition ingår inga förslag som hänför sig till investeringarnas miljökonsekvenser. I fråga om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor har det i samband med det nationella genomförandet av IORP II-direktivet i december 2018 trätt i kraft nya bestämmelser som anknyter till miljökonsekvenser, och det är ännu för tidigt att bedöma eventuella behov av ändring i fråga om dessa bestämmelser. Europeiska unionen håller dessutom för närvarande på att utarbeta ett antal reformprojekt för hållbar utveckling och investeringar.

3.10 Andra samhälleliga konsekvenser

Propositionen har inga andra samhälleliga konsekvenser.

4 Alternativa handlingsvägar

Under beredningen utreddes med hjälp av beräkningar alternativ för den minsta storleken på en pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring. Under beredningen utreddes också flera alternativa modeller för överföring av försäkringsbestånd från ett arbetspensionsbolag till en pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad verksamhet. Ett alternativ var att överföra så kallade avslutade försäkringar. Med avslutade försäkringar avses ett sådant försäkringsbestånd i ett arbetspensionsbolag i fråga om vilket den försäkrande arbetsgivarens kundförhållande till arbetspensionsbolaget har upphört. När försäkringsavtalsförhållandet upphör blir det pensionsansvar som hänför sig till försäkringen och motsvarande tillgångar kvar i arbetspensionsbolaget. Vid överföring av avslutade försäkringar

skulle i detta alternativ det pensionsansvar som hänför sig till försäkringen samt motsvarande tillgångar överföras. Under beredningen utreddes dessutom tre modeller för att fastställa beloppet av det solvenskapital som överförs tillsammans med det försäkringsbestånd som överlåts från ett arbetspensionsbolag.

4.1 Alternativ modell beträffande pensionsanstaltens minsta storlek

Under beredningen har man också bedömt en alternativ modell för pensionsanstaltens minsta storlek. I denna modell föreslås det att pensionsanstalten ska ha antingen 150 försäkrade, eller minst 100 försäkrade vars årliga lönesumma motsvarar sex miljoner euro. Ovannämnda lönesumma motsvarar 100 löntagares genomsnittliga årsinkomst beräknad på 2012 års nivå, och lönesumman binds till det inkomstnivåindex som Statistikcentralen publicerar. Den minsta storleken ska vara så stor att anstalten och de arbetsgivare som är delägare kan bära risken för arbetsoförmåga. Det bedöms att det i företag med 100 anställda förekommer i genomsnitt 0,5 fall av arbetsoförmåga. Kostnadseffekten av detta i förhållande till den årliga lönesumman skulle vara i genomsnitt 1—2 procent. Om risken för arbetsoförmåga realiseras i större omfattning än genomsnittet, t.ex. så att två personer med högre lön blir arbetsoförmögna samma år, kan kostnadseffekten av fallen av arbetsoförmåga i många fall stiga till cirka 10 procent av lönesumman. Om den realiserade risken för arbetsoförmåga var ännu större än i det föregående exemplet, kunde kostnadseffekten bli mycket stor.

Om pensionsanstaltens solvensbuffert inte räcker till för att täcka kostnaderna för arbetsoförmåga, bär en arbetsgivare som är delägare i pensionsanstalten ansvaret för den tilläggskostnad som eventuellt uppkommer av fallen av arbetsoförmåga. Det är fortfarande inte ändamålsenligt att grunda mycket små stiftelser eller kassor, eftersom deras förutsättningar till långsiktig verksamhet kan vara svaga. Pensionsstiftelsens och pensionskassans verksamhet förutsätter att den arbetsgivare som är delägare förbinder sig till långsiktig verksamhet, har kännedom om arbetspensionsverksamheten och bidrar med ekonomiska resurser. Om det bildas mycket små stiftelser eller kassor ökar detta risken för att de träder i likvidation, och det skulle också vara oändamålsenligt med tanke på arbetspensionsanstalternas solidariska ansvar vid konkurs. En decentralisering av verkställigheten av det lagstadgade arbetspensionssystemet till mycket små enheter skulle även öka kostnaderna för förvaltningen av systemet.

4.2 Alternativ modell med överföring av försäkringar som avslutats

Under beredningen har det också föreslagits att försäkringar som redan avslutats ska kunna överföras, för att det vid överlåtelse av försäkringsbestånd från ett arbetspensionsbolag till en pensionsstiftelse eller pensionskassa ska överföras mer fonderade tillgångar och solvenskapital än vad som är fallet i dag. Överföring av försäkringar som avslutats skulle förbättra ställningen för de pensionsstiftelser och pensionskassor som har haft försäkringar i flera arbetspensionsbolag. Överföringen av försäkringar som avslutats skulle i regel minska beloppet av bidrag som en arbetsgivare med försäkringar i flera arbetspensionsbolag betalar till en pensionsstiftelse eller pensionskassa. Om en ny pensionsstiftelse eller pensionskassa bildas utan överföring av ett gammalt försäkringsbestånd, avviker strukturen på anstaltens försäkringsbestånd från det genomsnittliga. I det inledande skedet av anstaltens verksamhet ökar de försäkringstekniska avsättningarna kraftigt, och då ökar på motsvarande sätt också behovet av solvenskapital. Om det till en ny pensionsanstalt överförs även gammalt försäkringsbestånd, upplöses de försäkringstekniska avsättningarna gradvis i fråga om de pensionstagare som ingår i beståndet. Ju mer det i en pensionsstiftelse eller pensionskassa finns tillgångar som kan investeras, desto större är i regel också avkastningen på investeringarna. Avkastningen på investeringarna sänker nivån på arbetsgivarens bidrag.

Om överlåtelsen av arbetsgivarspecifika försäkringsbestånd utvidgades till att omfatta försäkringar som avslutats, skulle detta väsentligt förändra vårt arbetspensionssystems struktur, som baserar sig på fondering enligt pensionsanstalt och inte enligt arbetsgivare. När arbetsgivaren tecknar en försäkring hos ett arbetspensionsbolag överför arbetsgivaren genom försäkringsavtalet ansvaret för att pensionsskyddet realiseras till arbetspensionsbolaget, mot de arbetspensionsavgifter som arbetsgivaren betalar. De medel som influtit från dessa arbetspensionsavgifter är arbetspensionsbolagets egendom, som arbetsgivaren i egenskap av försäkringstagare inte har rätt till. Att utsträcka överlåtelse av försäkringsbestånd till att även omfatta försäkringar som avslutats skulle vara problematiskt också på grund av särdragen hos olika typer av pensionsanstalter. Begränsningar i fråga om överföringen av försäkringsbestånd mellan olika typer av pensionsanstalter har motiverats med att olika typer av pensionsanstalter tillämpar olika krav på säkerhet. Även om det för närvarande tillämpas enhetliga solvenskrav på pensionsstiftelser, pensionskassor och arbetspensionsbolag, finns det också betydande skillnader mellan olika typer av pensionsanstalter. De viktigaste skillnaderna gäller arbetsgivarens möjlighet att använda solvenskapitalet för att sänka bidragen samt möjligheten att intäktsföra en viss del av anstaltens solvenskapital till arbetsgivaren när den solvensnivån som anges i lag överskrids. Den flexibilitet som karakteriserar pensionsstiftelser och pensionskassor som anstaltstyp är en central faktor som ur arbetsgivarens synvinkel skiljer dem från arbetspensionsbolag.

Flexibiliteten i pensionsstiftelsers och pensionskassors verksamhet, dvs. arbetsgivarens möjlighet att sänka anstaltens solvenskapital och reglera nivån på sitt bidrag, är en omständighet som bör beaktas vid bedömningen av möjligheten att överföra avslutade försäkringar. En pensionsstiftelse och en pensionskassa kan upplösa solvenskapital för att sänka arbetsgivarens bidrag så att solvenskapitalet efter upplösningen är minst 1,3 gånger så stort som solvensgränsen. Om solvenskapitalet är lägre än detta, men minst lika stort som solvensgränsen, kan solvenskapital upplösas i den mån som arbetspensionsbolagen kan bevilja nedsättning av bidragen på basis av resultatet av sin investeringsverksamhet. Eftersom en arbetsgivare som är delägare i en pensionsstiftelse eller pensionskassa har tillskottsplikt om institutets solvens äventyras, kan solvenskapital på ett flexibelt sätt överföras till arbetsgivaren i form av sänkta bidrag, inom de gränser som anges i lag. Samtidigt finns här en möjlighet att pensionsmedel hamnar utanför pensionssystemet om arbetsgivaren råkar i ekonomiska svårigheter. Om man tillåter överföring av försäkringar som avslutats, ökar risken för att arbetspensionsmedel hamnar utanför pensionssystemet.

När en arbetsgivare är delägare i en pensionsstiftelse eller pensionskassa, kan arbetsgivarens ekonomiska svårigheter ha en större inverkan i euro på arbetspensionstillgångarna än om arbetsgivaren hade tecknat en försäkring i ett arbetspensionsbolag. En pensionsstiftelses eller pensionskassas ekonomiska situation är sammankopplad med den ekonomiska situationen för en arbetsgivare som är delägare. Arbetsgivarens svaga ekonomiska situation kan påverka stiftelsens eller kassans solvens och vice versa. Vid konkurs för en arbetsgivare som är kund hos ett arbetspensionsbolag kan arbetspensionsavgifter utebli. Om en arbetsgivare som försatts i konkurs är delägare i en pensionsstiftelse eller pensionskassa, kan utöver arbetspensionsavgifter också sådana medel som behövs för att komplettera pensionsstiftelsens eller pensionskassans solvenskapital upp till solvensgränsen utebli. Försäkringsbeståndet för en pensionsstiftelse eller pensionskassa som trätt i likvidation ska överlåtas till en annan pensionsanstalt, och samtidigt ska till den övertagande pensionsanstalten överföras solvenskapital till åtminstone ett belopp som motsvarar solvensgränsen. Solvensgränsen är betydligt lägre än arbetspensionsanstalternas solvensnivå. Överlåtelse av försäkringsbestånd genom överföring av solvenskapital till ett belopp som motsvarar solvensgränsen leder till att den övertagande pensionsstiftelseanstaltens solvensnivå sjunker.

Det alternativ där försäkringar som avslutats överförs är också förknippat med flera praktiska problem. Om möjligheten att överlåta ett arbetspensionsbolags tillgångar utvidgas till att omfatta försäkringar som avslutats, skulle det röra sig om en betydande ändring jämfört med nuläget. I många fall skulle det vara svårt att fastställa vilka avslutade försäkringar som hör till det arbetsgivarspecifika försäkringsbeståndet, eftersom det i arbetsgivarföretag sker olika bolagsrättsliga arrangemang och omläggningar av affärsverksamheten. Överföringen enligt gällande bestämmelser av en försäkring som avslutats på tekniska grunder och som omedelbart föregåtts av en gällande försäkring som tecknats av samma arbetsgivare har också medfört vissa tolkningsproblem vid fusion och delning av ett arbetsgivarföretag. Med försäkring som avslutats på tekniska grunder avses enligt regeringens proposition att försäkringen avslutats och en ny tecknats i syfte att underlätta den praktiska skötseln av försäkringen, t.ex. för att underlätta uppföljningen av arbetsgivarens pensionsförsäkringskostnader per personkrets. I motiveringen till regeringens proposition tas det inte ställning till om det att försäkringen avslutas på grund av att arbetsgivarföretagets status som juridisk person ändras t.ex. till följd av delning utgör en i lagen avsedd teknisk grund. Om överföringen av försäkringar utvidgas till att omfatta försäkringar som avslutats, bör det först fastställas vilken inverkan arbetsgivarföretagets företagsarrangemang har på omfattningen av det arbetsgivarspecifika försäkringsbeståndet. Även om lagen förtydligades skulle det i praktiken vara arbetsdrygt att klarlägga de företagsarrangemang som tidigare genomförts i ett arbetsgivarföretag i syfte att få fram det arbetsgivarspecifika försäkringsbeståndet.

Av ovan anförda orsaker ingår i förslaget ingen modell för överföring av försäkringar som avslutats.

4.3 Alternativa modeller för det solvenskapital som överförs

Under beredningen har man bedömt flera alternativa modeller för bestämmande av det solvenskapital som överförs. Under beredningen har det framförts att det solvenskapital som överförs bör motsvara den andel som det bestånd som överlåts utgör av det överlåtande arbetspensionsbolagets solvenskapital. Modellen är förknippad med problem som inte finns i den nuvarande modellen. I denna alternativa modell skulle nivån på det överlåtande bolagets solvenskapital påverka överföringen av beståndet. Detta innebär att det skulle vara lönsammare än tidigare att överföra försäkringsbestånd från ett bolag vars solvensgrad är högre än medianen för arbetspensionsanstalterna. Det skulle vara lika förmånligt som tidigare att överföra ett försäkringsbestånd från ett bolag vars solvensnivå är lägre än medianen, eftersom det från bolaget enligt den gällande lagstiftningen överlåts högst en andel av solvenskapitalet som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts. Modellen kunde i högre grad än den nuvarande sporra till successiva överföringar av bestånd under en kort tidsperiod så att bestånd överförs när det solvenskapital som överförs från arbetspensionsbolaget är högt. Modellen kan sporra till att överföra försäkringsbestånd särskilt från sådana arbetspensionsbolag vars solvensnivå är hög t.ex. på grund av framgångsrik investeringsverksamhet. Vid upplösning av en pensionsstiftelse eller pensionskassa överlåts försäkringsbeståndet till ett arbetspensionsbolag eller till en annan pensionsstiftelse eller pensionskassa. Samtidigt överförs i den föreslagna modellen solvenskapital till ett belopp som motsvarar det belopp som erhållits vid mottagandet av försäkringsbeståndet. Modellen skulle vara administrativt tungrodd och öka myndigheternas arbetsbörda.

Som en alternativ modell för att eliminera dröjsmålet med att få de uppgifter om arbetspensionsanstalternas solvens som används vid beräkningen av det solvenskapital som överförs, har det föreslagits en modell där det solvenskapital som överförs räknas ut i efterhand utifrån de uppgifter som står till förfogande vid tidpunkten för överföringen av beståndet. När bestånd överlåts skulle beloppet av det solvenskapital som överförs basera sig på en uppskattning som

avstäms i efterhand. En fördel med denna modell är att den pensionsanstalt som tar emot beståndet får en jämlikare ställning i förhållande till de övriga pensionsanstalterna, när fördröjningen med att få uppgifter elimineras. En nackdel med modellen är att beloppet av det solvenskapital som överförs inte är känt vid den tidpunkt då avtal om överföring av bestånd ingås, utan först tre månader efter överföringen. För närvarande är den genom förordning föreskrivna procentandelen för det solvenskapital som överförs känd när avtalet ingås, men det slutliga beloppet av det solvenskapital som överförs bestäms vid tidpunkten för överlåtelsen av beståndet. I den alternativa modellen skulle det dock fortfarande ha funnits en fördröjning till följd av avstämningen och en anknytande osäkerhet när den överlåtande och den övertagande pensionsanstalten ingår avtal om överlåtelse. Den risk som detta medför skulle i modellen bäras av den arbetsgivare som är delägare i pensionsanstalten. Med hjälp av denna modell kan man således inte tillräckligt väl undanröja de problem som följer av fördröjningen, och därför är det inte ändamålsenligt att införa modellen.

5 Beredningen av propositionen

Social- och hälsovårdsministeriet inledde beredningen av projektet genom att 2013 utarbeta en bedömningspromemoria om reformbehoven och eventuella reformalternativ. Bedömningspromemorian sändes ut på remiss i februari 2013. Utifrån responsen från remissbehandlingen beslutade social- och hälsovårdsministeriet i maj 2013 att tillsätta en arbetsgrupp för att se över och utveckla lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Arbetsgruppen hade till uppgift att sammanställa den arbetspensionslagstiftning som gäller pensionsstiftelser och pensionskassor. Den hade också till uppgift att se till att pensionsstiftelserna och pensionskassorna med sina egna särdrag förblir ett användbart alternativ för arbetsgivarna när de ordnar lagstadgat arbetspensionsskydd och frivilligt tilläggspensionsskydd för sina anställda. Ett ytterligare syfte var att förtydliga lagstiftningen om pensionsstiftelser och pensionskassor med beaktande av de brister och motstridigheter som upptäckts vid tillämpningen av lagstiftningen. Ordföranden för arbetsgruppen kom från social- och hälsovårdsministeriet och medlemmar var arbetsmarknadsorganisationerna, dvs. Finlands Näringsliv EK samt Akava, FFC och STTK, Eläkesäätiöyhdistys ESY ry, Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf och Finansbranschens Centralförbund rf. I arbetsgruppen ingick permanenta sakkunniga från social- och hälsovårdsministeriet, Eläkesäätiöyhdistys ESY ry, Pensionsskyddscentralen och Finansinspektionen. Arbetsgruppen överlämnade sin slutrapport, som hade avfattats i form av en regeringsproposition, till social- och hälsovårdsministeriet i januari 2016. Till rapporten fogades en avvikande mening och kompletterande uttalanden.

Slutrapporten sändes ut för remissbehandling, som avslutades i april 2016. Utlåtanden lämnades förutom av de organisationer och permanenta sakkunniga som var representerade i arbetsgruppen också av Konkurrens- och konsumentverket, finansministeriet, arbets- och näringsministeriet, justitieministeriet, Folkpensionsanstalten, Försäkringskassorna rf, Försäkrings- och finansrådgivningen, Företagarna i Finland, Suomen Pääomasijoitusyhdistys ry, pensionsstiftelsernas och pensionskassornas servicebolag Porasto Oy samt Innova Palvelut Oy och Eläkekassa Viabeks likvidator advokaten Kari Huttunen. Utlåtande lämnades dessutom av Apteekkien Eläkekassa, av Suomen Jääkiekkoilijat ry och Suomen Huippu- Urheiljoiden Unioni ry som gav ett gemensamt utlåtande, av Eläkekassa Verso samt av OP-Eläkekassa som gav ett gemensamt utlåtande tillsammans med OP Gruppen.

Största delen av remissinstanserna ansåg att arbetsgruppens förslag till en totalreform av lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor är allmänt viktigt och behövligt. Arbetsgruppens lagtekniska förslag om upphävande av lagen om pensionsstiftelser, lagen om försäkringskassor och lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang i pensionsstiftelser och

pensionskassor genom tre nya lagar understöddes. Största delen av arbetsgruppens innehållsmässiga förslag understöddes eller också togs det inte uttryckligen ställning till dem. I fråga om förslaget till bestämmelser om överföring av försäkringsbestånd när bestånd överförs från ett arbetspensionsbolag till en pensionsstiftelse eller pensionskassa fanns det avvikande åsikter. En del av remissinstanserna ansåg att arbetsgruppens förslag var alltför långtgående medan andra ansåg att det behövs ännu mer långtgående åtgärder i synnerhet i fråga om så kallade avslutade försäkringar.

Med anledning av remissbehandlingen gjordes inga nämnvärda innehållsmässiga ändringar i regeringspropositionen jämfört med arbetsgruppens slutrapport. Rådet för bedömning av lagstiftningen gav ett utlåtande om utkastet till proposition i mars 2017. Rådets uppfattning var att man gjort framsteg i det centrala målet att skapa klarhet i lagstiftningen men att konsekvensbedömningen i propositionen var bristfällig. Rådet ansåg att adekvata konsekvensbedömningar bör fogas till utkastet till proposition innan det lämnas till riksdagen för behandling. Detta ledde till att tidpunkten för överlämnande av regeringens proposition förflyttades. Propositionen har med anledning av utlåtandet kompletterats till många delar med beaktande av de utgångspunkter som det lagstadgade arbetspensionssystemet ställer för propositionen. Överlämnandet av regeringens proposition sköts upp ytterligare till följd av det nationella genomförandet av IORP II-direktivet, vilket gjordes i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. De bestämmelser som utfärdats i samband med det nationella genomförandet av IORP II-direktivet har i huvudsak överförts som sådana till denna regeringsproposition.

Efter remissbehandlingen har det till lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor fogats ett nytt kapitel som reglerar konkursförfarandet. Efter att arbetsgruppens utkast till proposition färdigställdes har det blivit uppenbart att de gällande bestämmelserna om konkursförfarande i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor behöver preciseras på grund av de problem som uppstått med tolkningen av lagarna i praktiken. Det kapitel i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor som gäller konkurs har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. Social- och hälsovårdsministeriet ordnade med anledning av utkastet till regeringsproposition ett diskussionsmöte i januari 2020. I diskussionsmötet deltog Akava rf, Finlands näringsliv EK, den offentliga utredaren för konkursboet Liikennepalvelualojen Eläkekassa Viabek advokaten Arto Kukkonen, Eläkesäätiöyhdistys ESY ry, Pensionsskyddscentralen, Finanssiala ry, Finansinspektionen, Konkurrens- och konsumentverket, konkursombudsmannen, Mandatum Life Palvelut Oy, Porasto Oy, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFFC rf, Företagarna i Finland, STTK rf, arbets- och näringsministeriet, Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf och Försäkrings- och finansrådgivningen. ESY ry ansåg det vara viktigt att totalreformen genomförs så snabbt som möjligt. Finansinspektionen understödde målen för reformen, men ansåg att en del av förslagen inte främjar dem. Finansinspektionen ansåg dessutom att reformen bör vidareutvecklas även om den innebär att ikraftträdandet skjuts upp. Den offentliga utredaren för Viabek advokat Kukkonen, Finanssiala ry samt konkursombudsmannen ansåg att bestämmelserna om konkurs till många delar förtydligar nuläget. De ansåg dock att bestämmelserna behöver vidareutvecklas. De som deltog i diskussionsmötet framförde också lagtekniska kommentarer.

Förslaget har färdigställts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet.

SPECIALMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor

1 kap. Tillämpning av lagen och de centrala principerna för verksamheten

1 §. *Lagens tillämpningsområde.* I paragrafen föreskrivs det om lagens tillämpningsområde. Lagen ska tillämpas på pensionsstiftelser som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare samt på pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet enligt både lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare. Pensionskassan kan också bedriva antingen verksamhet som avses i lagen om pension för arbetstagare eller verksamhet som avses i lagen om pension för företagare. Paragrafen motsvarar 1 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 1 och 2 § i lagen om försäkringskassor. Till skillnad från nuläget föreslås det att det föreskrivs om pensionsstiftelser och försäkringskassor som bedriver tilläggspensionsverksamhet samt sjuk-, begravnings- och understödskassor i separata lagar. Lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska vara sekundär i förhållande till lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare. Lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska tillämpas endast när inget annat föreskrivs i lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare.

2 §. *Definitioner.* Enligt 1 punkten avses med en pensionsanstalt en pensionsstiftelse och en pensionskassa som bedriver verksamhet enligt 1 §. Definitionen behövs eftersom de flesta bestämmelserna gäller både pensionsstiftelser och pensionskassor.

I 2 punkten definieras begreppet delägare. Enligt 3 § 4 punkten i den gällande lagen om försäkringskassor avses med delägare den som betalar fortlöpande bidrag. I den nya lagen föreslås det att termen understödsavgift frångås och att termen försäkringsavgift används i stället, denna term används också allmänt inom de lagstadgade försäkringsformerna. Enligt 2 punkten avses med delägare en arbetsgivare eller en företagare som är skyldig att betala försäkringsavgift.

I 3 punkten definieras EES-stat på motsvarande sätt som i 2 § 1 mom. 26 punkten i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 3 § 27 punkten i lagen om försäkringskassor. I 4 punkten definieras arbetspensionsförsäkringsbolag genom en hänvisning till den lag som gäller dem. I 5 punkten definieras koncern, och med koncern avses i denna lag detsamma som i bokföringslagen.

3 §. *Verksamhetskrets.* Paragrafens 1 mom. motsvarar i huvudsak det som föreskrivs i 1 och 115 § i lagen om pensionsstiftelser om en pensionsstiftelses stiftare. I den föreslagna lagen frångås begreppet sampensionsstiftelse, och det föreslås att en pensionsstiftelses verksamhetskrets ska begränsas något. Enligt 1 mom. ska pensionsstiftelsens verksamhetskrets fastställas i stiftelsens stadgar så att en arbetsgivare eller en arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare som hör till samma koncern enligt bokföringslagen kan vara delägare i stiftelsen. Till skillnad från den gällande lagen om pensionsstiftelser kan verksamhetskretsen inte basera sig enbart på den administrativa och ekonomiska helhet som de arbetsgivare som bedriver verksamheten bildar, utan det måste finnas en fastare anknytning, det vill säga en koncern. Eftersom de arbetsgivare som är delägare i stiftelsen i sista hand ansvarar för stiftelsens förpliktelser med sin egen egendom, är det motiverat att delägarna hör till samma koncern. Dessutom kan en stiftelse i egenskap av delägare höra till sin egen verksamhetskrets. Detta innebär att pensionsstiftelsen också kan försäkra stiftelsens arbetstagare.

Pensionskassans verksamhetskrets motsvarar i huvudsak regleringen av verksamhetskretsen för en kassa som bedriver lagstadgad verksamhet enligt lagen om försäkringskassor, dvs. 4 § i lagen om försäkringskassor. Enligt 2 mom. ska verksamhetskretsen fastställas i pensionskassans stadgar så att flera arbetsgivare eller företagare ska vara delägare i kassan. Till skillnad från den gällande lagen om försäkringskassor kan en pensionskassa enligt förslaget inte längre bildas av endast en arbetsgivare. En sådan pensionskassa med en enda arbetsgivare är inte en ändamålsenlig pensionsanstaltsform, eftersom ansvaret gentemot kassan för den arbetsgivare som är delägare är begränsat till skillnad från vad som är fallet i pensionsstiftelser. Delägarna i kassan kan utgöras av arbetsgivare vars verksamhet ska anses bilda en administrativ eller ekonomisk helhet eller vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat eller som på grund av någon annan motsvarande omständighet bildar en helhet. Begreppet administrativ och ekonomisk helhet är bredare än koncernbegreppet i bokföringslagen, vilket innebär att en administrativ och ekonomisk helhet också innefattar en koncern. Kassans verksamhetskrets kan också bildas av företagare vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat. Med företagare avses en företagare enligt lagen om pension för företagare, vilket också för sin del begränsar pensionskassans verksamhetskrets. Enligt den gällande lagen om försäkringskassor kan också företagare som hör till samma registrerade förening utgöra kassans verksamhetskrets. Eftersom verksamhetskretsen då fritt kan definieras av föreningen har en sådan verksamhetskrets inte ansetts ändamålsenlig i förslaget.

Enligt 3 mom. ska det vara ändamålsenligt att bedriva pensionskassaverksamhet gemensamt bland flera arbetsgivare eller flera företagare. En pensionsanstalts verksamhetskrets kan också vara snävare än vad som anges i 1 och 2 mom. i paragrafen.

4 §. *Verksamhetens syfte.* Paragrafen motsvarar 1 § och 4 § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser samt 1 § i lagen om försäkringskassor till den del paragrafen innehåller bestämmelser om pensionskassaverksamhet och 7 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor. Pensionsanstalterna ska enligt 1 mom. på ett annat än affärsmässigt sätt bedriva sådan lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse som hänför sig till den sociala tryggheten genom att ha hand om verkställigheten av det lagstadgade pensionsskyddet enligt de lagar som nämns i 1 §. Det att verksamheten ska bedrivas på ett annat än affärsmässigt sätt har samma innebörd som i den gällande lagen. Verksamheten får alltså fortfarande inte gå ut på att bedriva försäkringsrörelse där det centrala bl.a. är att eftersträva vinst samt att ha en öppen kundkrets och tack vare detta skaffa nya kunder. Eftersom pensionsanstalten ska ha hand om verkställigheten av det lagstadgade pensionsskyddet, får den enligt 2 mom. inte bedriva annan verksamhet än denna. Dessutom konstateras det i enlighet med 2 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag i momentet att pensionsanstalten ska förvalta de tillgångar som inflyter till anstalten för verkställigheten av det lagstadgade pensionsskyddet på ett sätt som tryggar de försäkrades förmåner.

Enligt 3 mom. får pensionsanstalten endast bedriva verksamhet inom sin verksamhetskrets. Eftersom pensionsanstaltens verksamhet sker inom en begränsad verksamhetskrets, finns det i allmänhet inget behov av att marknadsföra sina tjänster och konkurrera om delägare med andra pensionsanstalter. Avsikten med förbudet är att göra skillnad mellan den verksamhet som bedrivs av en pensionsanstalt som avses i denna lag och den verksamhet som bedrivs av ett arbetspensionsförsäkringsbolag.

5 §. *Status som juridisk person och delägarnas ansvar.* Bestämmelsen motsvarar det nuvarande rättsläget. I den gällande lagen om pensionsstiftelser eller lagen om försäkringskassor finns det inga bestämmelser som uttryckligen beskriver de allmänna principer som tillämpas på delägarnas ställning. Bestämmelsen motsvarar de allmänna principerna i den gällande lagen om pens-

ionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Enligt 1 mom. är en pensionsanstalt en från stiftaren fristående juridisk person som uppkommer genom registrering och upphör när anstalten har upplösts. Motsvarande princip slås fast bl.a. i aktiebolagslagen och försäkringsbolagslagen, som även tillämpas på arbetspensionsbolag.

Även om pensionsstiftelser och pensionskassor är från delägarna fristående juridiska personer är delägarna ansvariga för att pensionsanstaltens tillgångar är tillräckliga. Enligt 2 mom. är delägarna i en pensionsstiftelse gentemot stiftelsen ansvariga för att dess tillgångar räcker till för att täcka ansvarsskulden och övriga skulder samt solvenskravet så som bestäms i denna lag och i stiftelsens stadgar. Delägarna är på det sätt som preciseras i lagen ansvariga för att stiftelsen uppfyller de solvenskrav som föreskrivits för pensionsstiftelser. En delägare i en pensionsstiftelse har obegränsat ansvar gentemot stiftelsen, det vill säga delägaren ansvarar med hela sin egendom för stiftelsens ansvar. Det finns dock inget ansvar i direkt förhållande till en tredje part. En delägares ansvar realiseras när delägaren betalar försäkringsavgifter till stiftelsen, vilkas belopp kan stiga, om stiftelsens solvens eller övriga förpliktelser förutsätter det. Till skillnad från för en kund i ett arbetspensionsförsäkringsbolag är beloppet av arbetspensionsförsäkringsavgiften för en arbetsgivare som är delägare i en stiftelse inte slutligt känt på förhand. Ansvaret är också solidariskt till sin natur, det vill säga delägaren ansvarar också för en insolvent delägares förpliktelser gentemot stiftelsen i de fall som anges i lagen. Under en pensionsstiftelses likvidation svarar delägarna fram till tidpunkten för överlåtelsen av försäkringsbeståndet för att den solvensgräns som anges i lagen uppfylls och för att det vid överlåtelsen av försäkringsbeståndet i form av tillgångar som motsvarar beståndet överförs minst ett belopp av pensionsstiftelsens egendom som motsvarar solvensgränsen. Det slutliga beloppet av betalningsskyldigheten för delägarna i pensionsstiftelsen bestäms först vid överlåtelsen av försäkringsbeståndet. Däremot drar delägarna nytta av en eventuell värdeökning av egendomen under likvidationen så att värdeökningen beaktas när delägarnas betalningsskyldighet beräknas vid överlåtelsen av försäkringsbeståndet. Om stiftelsen vid överlåtelsen av försäkringsbeståndet har tillgångar som överstiger det belopp som motsvarar solvensgränsen, överlåts också den del som överskrider solvensgränsen till den som övertar beståndet, dock högst till ett belopp som beräknats enligt den procentandel som social- och hälsovårdsministeriet fastställt. I 3 mom. föreskrivs det om ansvaret för delägare i en pensionskassa, som avviker från ansvaret för delägare i en pensionsstiftelse. Ansvaret för delägarna i en pensionskassa har delvis begränsats i lagen. Delägarna i en pensionskassa ansöker på förhand årligen om de beräkningsgrunder för försäkringsavgifter som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet och enligt vilka arbetspensionsavgiften antingen kan fastställas på förhand till ett fast belopp eller avstämmas i efterhand. Vid en pensionskassas likvidation bestäms delägarens ansvar för att solvensgränsen för kassan uppfylls enligt förslaget vid tidpunkten för försättandet i likvidation och inte såsom i pensionsstiftelser vid tidpunkten för överlåtelsen av försäkringsbeståndet. Delägarna i en pensionskassa drar inte nytta av en eventuell värdeökning av kassans egendom under likvidationen, men beloppet av deras betalningsskyldighet ska inte heller längre kunna öka under likvidationen. Även ansvaret för delägarna i en pensionskassa är solidariskt till sin natur. Skyldigheten att betala tillskottsavgift till en kassa som har försatts i likvidation tillämpas också på delägare som har utträtt eller uteslutits ur kassan under den räkenskapsperiod då kassan försattes i likvidation.

6 §. *Utträde och uteslutning ur en pensionsanstalt.* Paragrafen är ny, men motsvarar till sitt innehåll det rådande rättsläget. I den nya lagen klargörs uttryckligen de grundläggande dragen för verksamheten i pensionsstiftelser och pensionskassor och skillnaderna mellan dessa två slag av pensionsanstalter. Den väsentliga skillnaden mellan en pensionsstiftelse och en pensionskassa är att en delägare i en pensionsstiftelse inte kan utträda ur stiftelsen och lämna sitt delägarspecifika försäkringsbestånd hos stiftelsen. Till en pensionsstiftelses natur hör att delägarna i sista hand är ansvariga för stiftelsens förpliktelser med hela sin egendom, till skillnad från vad

som är fallet med en pensionskassa. Därför kan en delägare utträda först när dess delägarspecifika försäkringsbestånd har överförts till en annan pensionsanstalt. I fråga om pensionsstiftelser motsvarar paragrafen 125 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser. Till skillnad från den gällande lagen om pensionsstiftelser kan Finansinspektionen inte bevilja dispens för delägaren att fortsätta som delägare i pensionsanstalten, om delägaren har upphört med den verksamhet inom vilken de arbetstagare som är försäkrade i stiftelsen arbetar. En delägare i en pensionskassa ska däremot vad gäller utträde och överföring av försäkringsbestånd närmast jämställas med en kund hos ett försäkringsbolag, det vill säga delägaren kan utträda ur kassan och lämna sitt delägarspecifika försäkringsbestånd i pensionskassan.

7 §. *Likställighet.* I paragrafen föreskrivs det om likställigheten för delägare och försäkrade på motsvarande sätt som i 1 kap. 7 § i aktiebolagslagen. Enligt bestämmelsen är det förbjudet att ge en delägare, en försäkrad eller någon annan en otillbörlig fördel till nackdel för pensionsanstalten, någon annan försäkrad eller någon annan delägare. Bestämmelsen gäller kassamötet, representantskapet, styrelsen, verkställande direktören eller någon annan i 4 kap. 17 § avsedd företrädare. Genom bestämmelsen förbjuds alla former av givande av otillbörliga ekonomiska fördelar. Att ge någon annan en otillbörlig fördel kan bl.a. innebära betalningar till en delägares närmaste krets i strid med pensionsanstaltens verksamhet eller donationer. Vid bedömningen av ändamålsenligheten i ett beslut eller en åtgärd ska det som föreskrivs i 3 § om verksamhetskrets och i 4 § om syftet med en pensionsanstalts verksamhet beaktas.

8 §. *Bestämmelsernas dispositiva karaktär.* Paragrafen är ny. I lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreskrivs det om bestämmelsernas dispositiva karaktär på motsvarande sätt som i 1 kap. 24 § i lagen om försäkringsbolag, som även tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag. Trots att det är fråga om verkställande av lagstadgad pensionsförsäkring kan delägarna med hjälp av stadgarna besluta om pensionsanstaltens verksamhet. I stadgarna kan inte tas in bestämmelser som strider mot lag eller god sed. När det är fråga om sådan lagstadgad försäkringsverksamhet som i stor utsträckning regleras genom lag, är det område som är av dispositiv karaktär och som delägarna kan avtala om, begränsat.

2 kap. Bildande, delägare och stadgar

Lagens 2 kap. innehåller bestämmelser om bildande av pensionsstiftelser och pensionskassor samt om delägarskap. För närvarande finns bestämmelser om bildande i 2 kap. i lagen om försäkringskassor och i fråga om pensionsstiftelser i 2 kap. i lagen om pensionsstiftelser. I kapitlet föreskrivs det inte bara om bildande, utan också om t.ex. om pensionsanstaltens stadgar, minsta storlek och om handlingar med en oregistrerad pensionsanstalt.

I förhållande till den gällande lagen om försäkringskassor och den gällande lagen om pensionsstiftelser föreslås innehållsmässiga ändringar bl.a. i de bestämmelser som gäller minimiantalet försäkrade i pensionsanstalten. Det föreslås att minimiantalet försäkrade sänks i förhållande till gällande lagar. I enlighet med bestämmelserna om bildande i aktiebolagslagen ska den nuvarande stiftelseurkunden ersättas med ett avtal om bildning. Samtliga stiftare av en pensionskassa ska underteckna avtalet om bildning, vilket innebär att ett separat konstituerande möte inte längre behövs. Det föreslås att de tidigare bestämmelserna om pensionsstiftelsers och försäkringskassors garantikapital och grundfond ersätts med bestämmelser om startkapital.

Det föreslås att bestämmelserna om bildande revideras lagstiftningstekniskt för att förbättra deras begriplighet och transparens. Utöver de lagstiftningstekniska reformerna föreslås det också vissa innehållsmässiga ändringar av bestämmelserna där hänsyn tas till sådana förändringar i

pensionsanstalternas verksamhetsmiljö och i bolagsrätten som skett efter det att lagen om försäkringskassor och lagen om pensionsstiftelser trädde i kraft. Efter stiftandet av lagen om försäkringskassor och lagen om pensionsstiftelser har dessutom Finansinspektionen blivit tillsynsmyndighet i stället för social- och hälsovårdsministeriet, och den rättsliga ställningen för Finansinspektionen i egenskap av tillstånds- och registermyndighet tas i beaktande.

Strävan har varit att utforma bestämmelserna om bildande så att de är förenliga med bestämmelserna om bildande försäkringsbolagslagen och aktiebolagslagen, till den del det är möjligt med beaktande av pensionsstiftelsernas och pensionskassornas särdrag. Bildandet av pensionsstiftelser och pensionskassor ska enligt förslaget ske på samma sätt som för närvarande och inga ändringar föreslås i de huvudprinciper som gäller bildandet av pensionsstiftelser och pensionskassor. Arbetsgivare och i fråga om pensionskassor även företagare kan bilda en pensionsanstalt på basis av likadana sammanslutningar och administrativa eller ekonomiska helheter som för närvarande. I lagen kallas dock en pensionsstiftelse som grundats av flera arbetsgivare inte längre en sampensionsstiftelse.

1 §. *Stiftare av en pensionsanstalt.* I paragrafen föreskrivs det om de aktörer som kan bilda en pensionsstiftelse eller en pensionskassa. Enligt 1 mom. kan en pensionsstiftelse bildas av en arbetsgivare eller av flera i 1 kap. 3 § 1 mom. avsedda arbetsgivare tillsammans. Momentet motsvarar i sak 7 och 115 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser.

Enligt 2 mom. kan en pensionskassa bildas av flera i 1 kap. 3 § 2 mom. avsedda arbetsgivare tillsammans eller av flera i det momentet avsedda företagare tillsammans.

2 §. *Stiftarens behörighet.* Paragrafen innehåller en allmän associationsrättslig princip enligt vilken den som är omyndig, försatt i konkurs eller har meddelats näringsförbud inte kan vara stiftare. Bestämmelsen motsvarar 10 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor och 7 § 4 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

3 §. *Stiftarens hemort.* Den som bildar en pensionsanstalt ska ha sin hemort i en EES-stat. Innehållsmässigt motsvarar paragrafen 7 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 10 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor.

4 §. *Pensionsanstaltens minsta storlek.* Enligt den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor ska en pensionsanstalt ha minst 300 medlemmar. Det föreslås att den minsta storleken för en pensionsanstalt som bildas sänks till 150 försäkrade. Med försäkrad avses person som är försäkrad i en pensionsstiftelse eller en pensionskassa med stöd av lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare och för vilken en delägare i stiftelsen eller kassan betalar försäkringsavgift.

5 §. *Avtal om bildning.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 8 § i lagen om pensionsstiftelser och 11 § 1 mom., 11 § 2 mom. 1 punkten och 11 § 3 mom. 1 punkten i lagen om försäkringskassor. I 1 mom. föreslås bestämmelser om ett avtal om bildning som ersätter den nuvarande stiftelseurkunden. Avtalet om bildning ska upprättas skriftligen. Genom formkravet säkerställs det att Finansinspektionen kan bedöma de omständigheter som ligger till grund för registreringen av pensionsanstalten. Eftersom det inte hålls något separat konstituerande möte förutsätts det att alla stiftande arbetsgivare är eniga om bildandet. Avtalet om bildning ska också dateras. Om stiftarna undertecknar avtalet vid olika tidpunkter, avses med datumet för avtalet datumet för den sista underskriften.

I 2 mom. anges vad avtalet om bildning åtminstone ska innehålla. Utöver detta kan man komma överens om också andra saker i avtalet om bildning. Om avtalet inte uppfyller de minimikrav som nämns i 2 mom. förhindras registreringen av pensionsanstalten. Avtalet om bildning ska innehålla en verksamhetsplan om den tilltänkta verksamheten för den pensionsanstalt som ska bildas och ett förslag till stadgar för pensionsanstalten. Enligt 2 mom. 1 punkten ska stiftarens namn, personbeteckning eller företags- och organisationsnummer, hemort och postadress anges.

Enligt 2 mom. 2 punkten ska det i avtalet om bildning vid behov tas in ett omnämnande av beloppet av det startkapital som pensionsanstalten kommer att ha. Startkapitalet ska i avtalet om bildning anges i pengar. Reglering av det nuvarande slaget om apportegendom behövs inte i bildningsskedet, eftersom den andel av solvenskapitalet som motsvarar ansvarsskulden och de tillgångar som motsvarar ansvarsskulden överförs i samband med överföringarna av försäkringsbestånd. Enligt 2 mom. 3 punkten ska ledamöterna i pensionsanstaltens första styrelse anges i avtalet om bildning. Dessutom ska enligt 4 punkten vid behov även pensionsanstaltens verkställande direktör och revisorer anges i avtalet om bildning.

Enligt 3 mom. utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i verksamhetsplanen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

6 §. *Delägarförteckning.* I paragrafen, som är ny, föreskrivs det om en delägarförteckning, som delvis motsvarar den det föreskrivs om i 3 kap. 15 § i aktiebolagslagen. Pensionsanstalten ska föra en förteckning över delägarna, och den ska innehålla delägarnas namn och företags- och organisationsnummer. Delägarförteckningen ska upprättas genast efter att pensionsanstalten har bildats.

I 2 mom. föreskrivs det om skyldigheten för pensionsanstalten att utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om ändringar i delägarförteckningen. Finansinspektionen bedömer om förändringen när det gäller delägarna uppfyller de krav som i lag ställs på pensionsanstaltens verksamhetskrets och om verksamhetskretsen även motsvarar pensionsanstaltens stadgar. Om en pensionskassa har flera delägare, är en förutsättning enligt bestämmelserna om verksamhetskrets att det ska vara ändamålsenligt att bedriva verksamheten gemensamt.

7 §. *Firma.* I paragrafen föreskrivs det om pensionsanstaltens firma. Paragrafen motsvarar 12 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 14 § i lagen om försäkringskassor. Som en precisering jämfört med tidigare får namnet på pensionsanstaltens firma inte strida allmän ordning.

8 §. *Stadgar.* En pensionsanstalt under bildning ska ha stadgar. I paragrafen föreskrivs det om av stadgarna åtminstone ska innehålla. Utöver detta kan de också innehålla bestämmelser om andra frågor. En förteckning av motsvarande slag finns för närvarande i 12 § i lagen om försäkringskassor och 9 § i lagen om pensionsstiftelser.

Paragrafens 1 mom. innehåller en förteckning över de saker som ska anges i antingen en pensionskassas eller pensionsstiftelses eller i båda pensionsanstalternas stadgar. Avsikten med bestämmelserna i 1 mom. 1—3 punkten är att identifiera pensionsanstalten. Avsikten med bestämmelserna i 1 mom. 4—5 punkten är att fastställa pensionsanstaltens verksamhetskrets och dess försäkrade. I stadgarna ska verksamhetskretsen beskrivas så att Finansinspektionen kan bedöma om verksamhetskretsen uppfyller de villkor som föreskrivs för den i lag. Delägarna behöver inte räknas upp i stadgarna, eftersom anstalten utöver stadgarna ska ha en delägarförteckning. De försäkrade kan t.ex. vara någon viss personalgrupp. Även om det är fråga om bedrivande av lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet är det behövligt att fastsälla anstaltens försäkrade i

stadgarna. En arbetsgivare kan försäkra endast en del av sin personal i en pensionsstiftelse eller pensionskassa och en del i t.ex. ett arbetspensionsbolag.

Punkterna 6—9 gäller de styrelseledamöter som ska tas in i stadgarna, ersättningar till dem och uppgifter om revisorer.

Enligt 10 punkten ska pensionsanstalten bestämma i stadgarna hur ansvaret för en insolvent delägares förpliktelser i fråga om solvenskapitalet fördelas mellan delägarna.

Enligt 11 punkten ska i stadgarna bestämmas grunderna för den avgift som tas ut av en delägare för att komplettera solvenskapitalet när det delägarspecifika försäkringsbeståndet överförs i en situation som avses i 12 kap. 11 § 2 mom.

Enligt 12 punkten i momentet ska i stadgarna bestämmas grunderna för fastställandet av den avgift som tas ut för att komplettera solvenskapitalet vid likvidation.

Enligt 13 punkten i momentet ska i stadgarna anges hur pensionsanstaltens ansvar och tillgångar fördelas mellan delägarna när pensionsanstalten upplöses. Som en precisering jämfört med nuläget ska det i stadgarna även bestämmas hur ansvaren fördelas.

I stadgarna behöver det inte längre separat anges omständigheter som hänför sig till förmåner som beviljats av pensionsanstalten, eftersom förmånerna i fråga om pensionsanstalter som bedriver lagstadgad pensionsverksamhet bestäms direkt i enlighet med lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare.

I 2 mom. föreskrivs det om de saker som utöver det som föreskrivs i 1 mom. ska anges i en pensionskassas stadgar. Enligt 2 mom. 1—2 punkten ska det i pensionskassans stadgar fastställas hur kassamötet sammankallas samt hur delägarnas röster fördelas vid kassamötet. Enligt 2 mom. 3 punkten ska i stadgarna, om pensionskassan har ett representantskap, anges antalet medlemmar av representantskapet, deras mandattid, hur de väljs samt grunden för medlemmarnas arvode. Enligt 2 mom. 4 punkten ska det i en pensionskassa som följer det utjämnande bokföringssystemet fastställas hur delägarnas andel av den övertäckning som avses i 7 kap. 8 § beräknas. Enligt 2 mom. 5 punkten ska det i stadgarna anges hur den delägarspecifika försäkringsavgiften bestäms. Enligt 6 punkten i momentet ska det bestämmas i stadgarna hur en delägare avgår och på vilka grunder en delägare kan uteslutas ur pensionskassan.

I 3 mom. föreskrivs det om de saker som utöver det som föreskrivs i 1 mom. ska anges i en pensionsstiftelses stadgar. I pensionsstiftelsens stadgar ska det enligt 1 punkten bestämmas hur styrelseledamöterna väljs. Enligt 2 punkten ska det i stadgarna också bestämmas hur de delägarspecifika försäkringsavgifterna bestäms, om det utjämnande systemet följs i pensionsstiftelsens bokföring. Enligt 3 punkten ska det i stadgarna anges hur delägarnas andel av övertäckningen beräknas i en pensionsstiftelse som följer det utjämnande bokföringssystemet.

9 §. *Fastställelse av stadgarna.* Paragrafen motsvarar i huvudsak 10 § och 11 § 1 och 6 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 13 § i lagen om försäkringskassor. Enligt 1 mom. ska fastställelse av pensionsanstaltens stadgar och ändringar i dem sökas hos Finansinspektionen och till ansökan ska fogas avtalet om bildning, delägarförteckningen och en redogörelse över behörigheten för styrelseledamöterna och den eventuellt redan valda verkställande direktören. Eftersom det enligt 5 § ska finnas en verksamhetsplan som utgör en del av avtalet om bildning, lämnas också en verksamhetsplan till Finansinspektionen i samband med ansökan om fastställelse av

stadgarna. Dessa uppgifter behövs för att Finansinspektionen ska kunna bedöma om anstalten uppfyller de lagstadgade kraven för verksamheten.

Enligt 2 mom. ska Finansinspektionen fastställa pensionsstiftelsens stadgar, om de är lagenliga. Momentet motsvarar 10 § i lagen om pensionsstiftelser. Enligt 3 mom. Finansinspektionen fastställa stadgarna för en pensionskassa om stadgarna är lagenliga och den tilltänkta verksamheten inte anses äventyra en sund utveckling på området. När Finansinspektionen fastställer pensionskassans stadgar bedömer Finansinspektionen kassans förmåga att klara av sina förpliktelser. Till en sund kassaverksamhet hör i synnerhet att pensionskassan redan när verksamheten inleds har tillräckliga förutsättningar för en framgångsrik verksamhet och att de försäkrade kan lita på kassans förmåga att betala ut förmåner enligt stadgarna. Verksamhetskretsen för en pensionskassa kan vara mer omfattande än för en pensionsstiftelse och verksamhetens omfattning kan närma sig verksamheten för ett arbetspensionsförsäkringsbolag. Ansvaret för en delägare i en pensionskassa för kassans förpliktelser är mer begränsat än ansvaret för en delägare i en pensionsstiftelse, varvid pensionskassan ska ha tillräckliga förutsättningar för långvarig verksamhet.

10 §. *Registrering.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 20 § i lagen om försäkringskassor och 13 § 1—2 mom. i lagen om pensionsstiftelser. Till skillnad från den gällande lagen om pensionsstiftelser ska i stället för ett intyg av en revisor lämnas en försäkran av styrelseledamöterna och verkställande direktören om att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid bildandet av pensionsanstalten.

11 §. *Registreringens rättsverkningar.* Enligt paragrafen uppkommer en pensionskassa eller en pensionsstiftelse när den antecknas i det register över pensionsstiftelser och försäkringskassor som förs av Finansinspektionen. I regel kan pensionsanstalten inte förvärva rättigheter eller ingå förbindelser före registreringen. Genom registreringen övergår till pensionsanstalten de förpliktelser som har orsakats av åtgärder som har vidtagits högst ett år före undertecknandet av avtalet om bildning. Paragrafen motsvarar i sak det nuvarande 24 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor och det nuvarande 16 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

12 §. *Verksamhet före registreringen.* Paragrafen motsvarar i sak 24 § 1 och 2 mom. i lagen om försäkringskassor och 16 § 1 och 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser. Utgångspunkten är att en pensionsanstalt inte existerar som självständig juridisk person före registreringen. Enligt 2 mom. ansvarar de som deltagit i eller beslutat om en åtgärd som på pensionsanstaltens vägnar vidtagits före registreringen solidariskt för åtgärden. Innan pensionsanstalten registrerats, har åtgärder som den vidtar rättsverkningar genom bildandet. Därför föreskrivs det i 3 mom. att styrelsen och verkställande direktören under denna tid kan föra talan i ärenden som gäller bildandet av anstalten. Vad gäller verkställande direktören är bestämmelsen ny. Ansvaret för åtgärderna övergår dock på pensionsanstalten efter registreringen.

13 §. *Rättshandlingar med en oregistrerad pensionsanstalt.* Paragrafen motsvarar 24 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor och 16 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

14 §. *Bildandet förfaller.* Paragrafens 1 mom. motsvarar 20 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor och 13 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

I 2 mom. föreskrivs det om rättsverkningarna av att ett bildande förfaller. Om bildandet förfaller ansvarar styrelsen och verkställande direktören för att det återstående startkapitalet och avkastningen på det betalas tillbaka till delägarna. Sedvanliga kostnader som har uppkommit före registreringen av pensionsanstalten ska dras av från startkapitalet på pensionsanstaltens vägnar.

Detta motsvarar det som föreskrivs i 2 kap. 12 § 2 mom. i aktiebolagslagen. Momentet motsvarar i övrigt 21 § i lagen om försäkringskassor och 14 § i lagen om pensionsstiftelser.

15 §. *Ändring av stadgarna.* I 1 mom. föreskrivs det om ändring av en pensionsstiftelses stadgar på motsvarande sätt som i 11 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser. I 2 mom. föreskrivs det om ändring av en pensionskassas stadgar på ett sätt som delvis avviker från den gällande lagen om försäkringskassor. Till skillnad från den gällande lagen kan en stadgeändring som direkt gäller en delägares rättigheter och skyldigheter godkännas med enkel majoritet vid ett kassamöte, men minst två tredjedelar av delägarna ska godkänna ändringen. Det ska inte längre krävas att också två tredjedelar av de försäkrade godkänner en stadgeändring som direkt gäller en delägares rättigheter och skyldigheter.

3 kap. Pensionskassans kassamöte och representantskap

I kapitlet föreskrivs i likhet med 4 kap. i den gällande lagen om försäkringskassor om kassamötet och representantskapet samt i likhet med 27 kap. i den gällande försäkringsbolagslagen om klander av beslut. Innehållet i de föreslagna bestämmelserna motsvarar i huvudsak den gällande lagen om försäkringskassor. I de föreslagna ändringarna har de ändringar i förfarandet som gäller bolagsstämmor och som gjordes i samband med reformen av försäkringsbolagslagen och aktiebolagslagen beaktats. Motsvarande ändringar föreslås också i tillämpliga delar på bestämmelserna om kassamötet. Det primära syftet med reformen är att underlätta och förtydliga läsbarheten i lagen. De nya bestämmelser som har tagits in i förslaget är bestämmelserna om närvarorätt (7 §), möteskallelsens innehåll (14 §) och frågerätt (20 §). Med avvikelse från den gällande lagen finns det ingen bestämmelse om beslut med kvalificerad majoritet i förslaget. Tryggandet av de försäkrade förmånerna förutsätter inte ett beslut med kvalificerad majoritet, när det är fråga om lagstadgad pensionsförsäkring där arbetsgivaren i huvudsak ansvarar för betalningen av försäkringsavgifterna och där förmånerna fastställs i lagstiftningen. Avsikten med att avskaffa besluten med kvalificerad majoritet är att främja ett smidigt beslutsfattande.

1 §. *Kassamötet och representantskapet.* I 1 mom. föreskrivs det att den högsta beslutanderätten i en pensionskassa utövas av kassamötet. I paragrafen föreskrivs det dessutom om att kassamötet i princip endast kan besluta om de ärenden som enligt denna lag ankommer på det. Motsvarande bestämmelse i aktiebolagslagen tillämpas också på bolagsstämman i försäkringsbolag och arbetspensionsförsäkringsbolag. Någon motsvarande uttrycklig bestämmelse finns inte i den gällande lagen om försäkringskassor.

I 2 mom. föreskrivs att det i kassans stadgar kan bestämmas att beslutanderätten i stället för av kassamötet utövas av representanter som delägarna och de försäkrade har valt bland sig. Enligt 40 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor ordnas kassamötet, men vid mötet utövas beslutanderätten av representantskapet.

I 3 mom. föreskrivs det om att bestämmelserna som gäller kassamötet också tillämpas på representantskapet, om ett sådant finns och har valts enligt kassans stadgar. På motsvarande sätt ska bestämmelserna om de försäkrades och delägarnas rättigheter och skyldigheter vid kassamötet tillämpas på representantskapets medlemmar. I bestämmelsen reserveras dock möjlighet att föreskriva om skillnaderna mellan kassamötet och representantskapet.

2 §. *Val av representantskapet.* I 1 mom. föreskrivs det om antalet medlemmar i representantskapet och deras mandattid. Enligt 1 mom. ska representantskapet bestå av minst sex medlemmar. I den gällande lagen har det krävts tio representanter, vilket inte är ändamålsenligt, i synnerhet när det gäller de små pensionskassorna. Därför föreslås det minimiantalet medlemmar

sänks till sex medlemmar. I likhet med 40 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor är representantskapets mandattid enligt förslaget högst fyra år i sänder. På samma sätt som i den gällande lagen om försäkringskassor ska bestämmelser om hur medlemmarna i representantskapet väljs och delägarnas röstetal i representantskapet finnas i kassans stadgar. Detta gör det möjligt att fortsätta med nuvarande praxis i fråga om representantskapet t.ex. så att det för varje företag som ingår i en koncern väljs en representant för de försäkrade till representantskapet.

Enligt 2 mom. kan en person inte samtidigt vara både medlem i representantskapet och styrelseledamot, eftersom det hör till representantskapets uppgifter att övervaka styrelsen. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen.

3 §. *Ordinarie kassamöte.* I paragrafen föreskrivs det om när det ordinarie kassamötet ska hållas och vilka ärenden som ska behandlas vid kassamötet. Paragrafen motsvarar det som föreskrivs om saken i 25 § 2 mom., 44 § och 56 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

4 §. *Extra kassamöte.* I paragrafen föreskrivs det om när ett extra kassamöte för en pensionskassa ska hållas. Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om saken i 45 § i den gällande lagen om försäkringskassor, med den skillnaden att det i den gällande lagen inte uttryckligen nämns att extra kassamöte ska hållas om det bestäms så i stadgarna.

5 §. *Rätt att få ett ärende upptaget till behandling.* I paragrafen föreskrivs i enlighet med 46 § i den gällande lagen om försäkringskassor att en försäkrad och en delägare har rätt att få ett uppgivet ärende behandlat vid kassamötet eller av representantskapet.

6 §. *Rätt att delta och anmälan.* Varje försäkrad och delägare har rätt att delta i och yttra sig vid kassamötet. Till denna del motsvarar förslaget 39 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. En förutsättning för deltagande är att delägaren eller den försäkrade har lagt fram en tillförlitlig utredning om sin rätt att delta. Med stöd av 5 kap. 2 § i försäkringsbolagslagen motsvara förslaget till sitt innehåll den första meningen i 5 kap. 6 § i aktiebolagslagen.

I stadgarna kan det som en förutsättning för en delägares eller en försäkrads deltagande i kassamötet uppställas att denne anmäler sig till försäkringskassan senast en viss dag, tidigast tio dagar före mötet. Den sista anmälningsdagen ska nämnas i möteskallelsen. Med stöd av 5 kap. 2 § i försäkringsbolagslagen motsvarar förslaget till sitt innehåll 5 kap. 7 § 1 mom. i aktiebolagslagen.

7 §. *Närvarorätt.* I paragrafen föreskrivs det om rätten för styrelseledamöterna och verkställande direktören att närvara vid en pensionskassas kassamöte eller representantskapsmöte. Någon motsvarande uttrycklig bestämmelse finns inte i den gällande lagen om försäkringskassor, men den motsvarar det som föreskrivs i 10 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Med stöd av 5 kap. 2 § i försäkringsbolagslagen motsvarar förslaget till sitt innehåll också 5 kap. 10 § i aktiebolagslagen. Utgångspunkten i paragrafen är att en styrelseledamot och verkställande direktören kan närvara vid kassamötet, om inte kassamötet eller representantskapet beslutar något annat. Närmast för att säkerställa att de försäkrades och delägarnas frågerätt tillgodoses föreskrivs det att kassamötet endast i enskilda fall kan besluta något annat om nämnda personers deltagande. I pensionskassans stadgar går det således inte att på förhand hindra att en styrelseledamot eller verkställande direktören deltar i kassamötet. Dessutom kan kassamötet tillåta också andra personer att närvara vid mötet.

8 §. *Ombud och biträde.* Enligt 1 mom. får en delägare och försäkrad utöva sin rätt vid kassamötet genom ombud. En medlems rätt att anlita ombud är ovillkorlig, med andra ord kan en

medlems rätt att anlita ombud inte längre förbjudas i kassans stadgar. Med avvikelse från 41 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor innehåller förslaget inga bestämmelser om kvalitativa begränsningar i fråga om val av ombud, dvs. ombudet kan enligt förslaget även vara någon annan person än en annan medlem i kassan. Dessutom föreskrivs det att en delägare, en försäkrad eller ett ombud får anlita biträde vid mötet. I den gällande lagen finns ingen bestämmelse om saken, men det har varit tillåtet att anlita biträde. I förslaget föreskrivs det uttryckligen om saken, eftersom biträdet utan bestämmelsen inte har tillträde till kassamötet, som till sin personkrets är stängt.

I 2 mom. föreskrivs det om en kvantitativ begränsning för det antal försäkrade eller delägare som ombudet representerar och om de krav på förfarande som gäller behörigheten att representera. Med stöd av bestämmelsen får ett ombud representera högst det antal delägare eller försäkrade som bestäms i stadgarna. Ombudet ska visa upp en daterad och individualiserad fullmakt eller på något annat tillförlitligt sätt visa sin rätt att företräda delägaren eller den försäkrade. Fullmakten gäller ett möte, om inte något annat framgår av den. Med avvikelse från gällande praxis är det enligt förslaget möjligt att bemyndiga ett ombud att delta i flera kassamöten.

I 3 mom. föreskrivs det om ett förbud, enligt vilket en medlem av representantskapet endast får utöva sin rätt personligen. En medlem av representantskapet får anlita ombud endast om det bestäms så i stadgarna eller representantskapsmötet beslutar så.

Till sitt innehåll motsvarar 1 och 2 mom. i förslaget tillsammans också 5 kap. 8 § 1 och 2 mom. i aktiebolagslagen med stöd av 5 kap. 2 § i försäkringsbolagslagen. Förslagets 3 mom. motsvarar andra meningen i 41 § 4 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor samt 5 kap. 41 § 1 mom. i lagen om andelslag.

9 §. *Deltagandesätt.* Paragrafen är ny. Enligt förslaget kan det i försäkringskassans stadgar föreskrivas om deltagande i kassamötet på distans. Den nya bestämmelsen är ett motiverat tillägg till lagen, eftersom tekniska hjälpmedel numera har blivit allt vanligare och är ett allmänt accepterat sätt att delta i ett möte. Det ska vara möjligt att delta i kassamötet per post, genom datakommunikation eller med andra tekniska hjälpmedel. Det tekniska hjälpmedlet kan vara bl.a. en bild- eller ljudförbindelse i realtid. En försäkringskassa kan t.ex. tillåta röstande före kassamötet. Bestämmelsen gör det också möjligt att t.ex. ordna representantskapsmötet helt och hållet genom datakommunikationsförbindelser utan att representantskapets medlemmar är närvarande på samma mötesplats. När olika former av mötesdeltagande används beaktas allmänna bolags- och obligationsrättsliga bestämmelser och principer. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 16 § 2 mom. i aktiebolagslagen.

10 §. *Platsen för mötet.* I paragrafen föreskrivs det om platsen för en pensionskassas kassamöte på motsvarande sätt som i 42 § i lagen om försäkringskassor. I försäkringskassans stadgar kan som mötesplats för kassamötet även bestämmas någon annan mötesplats. På ett sätt som motsvarar den gällande lagen blir förfarandet särskilt relevant i situationer där försäkringskassans medlemmar tydligt fördelar sig på olika orter, t.ex. på grund av produktionsanläggningars läge. Av synnerligen vägande skäl och med Finansinspektionens samtycke kan kassamötet hållas någon annanstans än på den plats som bestäms i stadgarna. Detta kan komma i fråga i t.ex. en situation där verksamheten för en arbetsgivare inom kassans verksamhetskrets har upphört i en kommun som nämns i kassans stadgar och det inte längre finns medlemmar i kassan på dessa orter.

11 §. *Sammankallande av mötet.* Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 47 § i den gällande lagen om försäkringskassor. I förslaget föreskrivs dock varken om ett förvaltningsråd eller om rätten

att sammankalla det. I fråga om 2 mom. i förslaget kan Finansinspektionen själv eller på anmälan av en styrelseledamot, verkställande direktören, revisorn, en försäkrad, en delägare eller en medlem av representantskapet konstatera att kassamötet inte har sammankallats. Bestämmelser om ansökan av nämnda aktörer om sammankallande ska dock inte längre finnas i lag, men med stöd av förslaget finns det inget hinder för att göra en sådan ansökan.

12 §. *Kallelsetid för mötet.* Kallelse till kassamötet ska enligt 1 mom. utfärdas tidigast fyra veckor och senast en vecka före mötet eller den sista anmälningsdagen enligt 6 §. Paragrafens 1 mom. motsvarar det som föreskrivs om saken i 48 § i den gällande lagen om försäkringskassor och i 45 § 4 mom. i den lagen i fråga om extra kassamöte.

I paragrafens 2 mom. har de paragrafer som innehåller särskilda bestämmelser som gäller kallelsetiden räknats upp för att underlätta lagens läsbarhet.

13 §. *Framläggande av möteshandlingar.* I paragrafen föreslås mer exakta bestämmelser än för närvarande om att hålla de beslutshandlingar som behandlas på mötet tillgängliga i minst en veckas tid före kassamötet. Utöver bokslutet ska verksamhetsberättelsen och revisionsberättelsen hållas tillgängliga, om de behandlas vid kassamötet. Handlingarna ska hållas tillgängliga på pensionskassans kontor eller webbplats samt läggas fram vid kassamötet. Om handlingarna inte kan sparas och skrivas ut från pensionsanstaltens webbplats ska de utan dröjsmål sändas för kännedom till de försäkrade och delägare som begär dem. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll det som föreskrivs om saken i 5 kap. 21 § 1 mom. i aktiebolagslagen. I den gällande lagen om försäkringskassor finns bestämmelser om framläggande av bokslutshandlingar och sändande av kopior i 48 § 3 och 4 mom.

14 §. *Möteskallelsens innehåll.* I paragrafen föreskrivs om allmänna och särskilda bestämmelser om möteskallelsens innehåll. Paragrafens 1 mom. motsvarar vad som föreskrivs om saken i 48 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. I den gällande lagen har det dock inte uttryckligen föreskrivits om att tid och plats för mötet ska nämnas i möteskallelsen. Detta har dock skett i praktiken, vilket innebär att förslaget också till denna del motsvarar nuvarande praxis och 5 kap. 14 § 1 mom. i försäkringsbolagslagen.

I paragrafens 2 mom. har de paragrafer som innehåller särskilda bestämmelser om möteskallelsens innehåll räknats upp för att förbättra lagens läsbarhet och tydlighet. Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om saken i 132 § 8 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor i fråga om fusion och överlåtelse av ett försäkringsbestånd och vad som i övrigt föreskrivs om saken i försäkringsbolagens 5 kap. 14 §, 21 kap. 9 § och 23 kap. 3 §, vilka också tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag.

15 §. *Beslutsfattande.* I paragrafen föreslås bestämmelser om beslutsfattandet vid en pensionskassas kassamöte. Paragrafens 1 och 3 mom. motsvarar vad som föreskrivs om detta i 49 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

I 2 mom. föreskrivs det om föreläggande av särskild granskning. Bestämmelsen är delvis ny. Enligt 69 § i den gällande lagen om försäkringskassor ska ett förslag om särskild granskning föreläggas vid det ordinarie kassamötet eller vid det kassamöte där ärendet enligt möteskallelsen ska behandlas. Enligt förslaget kan ett beslut om särskild granskning fattas vid det ordinarie kassamötet, även om detta inte har nämnts i möteskallelsen.

Med stöd av 5 kap. 6 § i försäkringsbolagslagen motsvarar paragrafen till sitt innehåll också 5 kap. 11 § i aktiebolagslagen.

16 §. *Röstetal.* Bestämmelsen motsvarar 41 § i lagen om försäkringskassor i fråga om bestämmelserna om röstetal.

17 §. *Ordförande och protokoll.* I 1 mom. föreskrivs det att kassamötet och representantskapsmötet väljer en ordförande. Bestämmelsen motsvarar 50 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor med det undantaget att ordalydelsen i den gällande lagen inte förutsätter att ordföranden väljs bland kassamötet. Detta har dock skett i praktiken.

I 2 och 3 mom. föreskrivs det om upprättande och framläggande av protokoll. Till sitt innehåll motsvarar momentet det som föreskrivs om saken i 50 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

18 §. *Röstlängd.* I paragrafen föreskrivs det om skyldigheten för kassamötets ordförande se till att det upprättas en förteckning över de närvarande delägarna, försäkrade, ombuden och biträdena. I röstlängden införs dessutom de försäkrades och delägarnas röstetal. Röstlängden ska vara framlagd vid kassamötet samt tas in i eller fogas till protokollet. Till sitt innehåll motsvarar paragrafen det som föreskrivs om detta i 50 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

19 §. *Majoritetsbeslut.* I paragrafen föreskrivs det om den majoritet som ett beslut av en pensionskassas kassamöte förutsätter. Om det vid kassamötet finns olika åsikter, vinner den åsikt som understöds av mer än hälften av de avgivna rösterna. Det krävs alltså absolut majoritet, dvs. enkel majoritet. Ett undantag från denna huvudregel är val, där det räcker med relativ majoritet, dvs. den som får flest röster i förhållande till de övriga kandidaterna blir vald. Om rösterna faller lika i omröstningen avgörs valet genom lottdragning, medan kassamötets ställningstagande i andra ärenden avgörs enligt den åsikt som ordföranden företräder. I likhet med den gällande lagen om försäkringskassor kan det i kassans stadgar bestämmas att det krävs en viss kvalificerad majoritet för att ett beslut ska kunna fattas.

I den gällande lagen om försäkringskassor föreskrivs det också om situationer där endast en del av medlemmarna och delägarna har beslutanderätt i ett visst ärende. I den föreslagna lagen finns inga sådana beslut där beslutanderätten endast gäller en del av de försäkrade och delägarna, och därför har meningen i fråga utelämnats i den föreslagna lagen. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll i övrigt 51 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

20 §. *Frågerätt.* Frågerätten har betydelse med tanke på rätten till information för en pensionskassas kassamöte och representantskap. I paragrafen föreskrivs det om rätten för en försäkrad eller delägare att vid kassamötet ställa frågor till pensionskassans styrelseledamöter eller verkställande direktör samt om deras skyldighet att besvara frågorna. Motsvarande bestämmelser ingår inte i den gällande lagen om försäkringskassor. Till sitt innehåll motsvarar paragrafen 5 kap. 25 § i aktiebolagslagen, som med stöd av 5 kap. 11 § i försäkringsbolagslagen även tillämpas på försäkringsbolag och arbetspensionsförsäkringsbolag.

Enligt 1 mom. utövas frågerätten vid kassamötet. Frågorna kan i likhet med i den gällande aktiebolagslagen gälla omständigheter som kan inverka på bedömningen av ett ärende som behandlas vid mötet. I samband med behandlingen av bokslutet kan frågor som gäller bolagets ekonomiska ställning överlag ställas. Avsikten med bestämmelsen är att tillåta en relativt omfattande användning av frågerätten. På samma sätt som i den gällande aktiebolagslagen föreskrivs det att information inte får lämnas ut om det medför väsentlig olägenhet för bolaget. Att utlämnandet medför ringa olägenhet är inte en grund för att vägra besvara en fråga.

I 2 mom. föreskrivs det om situationer där frågan inte kan besvaras utifrån den information som finns tillgänglig. Då ska svaret ges skriftligen inom två veckor. Till sitt innehåll motsvarar bestämmelsen i huvudsak 5 kap. 25 § 2 mom. i den gällande aktiebolagslagen. Begäran om svar ska göras vid kassamötet eller inom skälig tid därefter.

21 §. *Åsidosättande av formkrav.* I paragrafen föreskrivs det om vilka konsekvenser åsidosättandet av formkraven har för kassamötets beslutsfattande. Enligt 1 mom. kan kassamötet fatta ett beslut i ett ärende där procedurbestämmelserna i denna lag eller bestämmelserna om möteskallelse inte har iakttagits endast om de försäkrade och delägare som berörs av försummelsen ger sitt samtycke. Samtycke kan ges före, under eller efter mötet.

Enligt 2 mom. är kassamötet och representantskapsmötet lagligt oavsett möteskallelsen, om samtliga representanter är närvarande vid mötet.

22 §. *Fortsatt möte.* I paragrafen föreskrivs det om en allmän möjlighet att besluta att behandlingen av ett ärende överförs till ett fortsatt möte. I den gällande lagen om försäkringskassor har möjligheten att besluta om överföring av behandlingen gällt endast fastställande av resultaträkningen och balansräkningen, åtgärder med anledning av överskott eller underskott i den fastställda balansräkningen samt beviljande av ansvarsfrihet. Enligt förslaget kan kassamötet besluta om att överföra behandlingen av vilket ärende som helst till fortsatt möte. Dessutom ska behandlingen av vissa bokslutsärenden överföras till ett särskilt fortsatt möte, förutsatt att minst hälften av dem som är närvarande vid kassamötet eller representantskapsmötet kräver att ärendet överförs. Det fortsatta mötet ska hållas minst en månad och högst två månader efter det ordinarie kassamötet. Med beaktande av vad som anförts ovan motsvarar paragrafen till sitt innehåll vad som föreskrivs om detta i 44 § 3 och 4 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

23 §. *Kallelse till fortsatt möte.* I paragrafen föreskrivs om de krav på förfarande som gäller kallelse till fortsatt möte. Till sitt innehåll motsvarar förslaget bestämmelserna i 48 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

24 §. *Jäv.* Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 43 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

25 §. *Klander av mötetsbeslut.* I paragrafen föreslås allmänna bestämmelser om situationer där en delägare eller en försäkrad i en pensionskassa kan klandra ett beslut av kassamötet genom talan mot kassan. Med klander avses ett ikraftsättande av ogiltigheten i ett beslut genom talan. I paragrafen föreslås dessutom bestämmelser om en tidsfrist för väckande av klandertalan.

I 1 punkten i momentet föreskrivs det att beslut av kassamötet kan klandras om procedurbestämmelserna i denna lag inte har iakttagits vid behandlingen av ärendet. I den föreslagna punkten framförs rättens gällande etablerade tolkning, enligt vilken ett fel i förfarandet är en grund för klander endast om det kan ha varit av betydelse i sak. Punkten motsvarar i sak 27 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten i den gällande försäkringsbolagslagen, som även tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag, samt 55 § i lagen om försäkringskassor.

Enligt 2 punkten är ett beslut ogiltigt om det i något annat avseende strider mot denna lag, bestämmelserna i pensionskassans stadgar eller de för försäkring fastställda grunderna. Bestämmelsen motsvarar 27 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten i den gällande försäkringsbolagslagen, som även tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag, samt 55 § i lagen om försäkringskassor.

Det att ett beslut av kassamötet är felaktigt är i allmänhet klanderbart. Då ska beslutet klandras inom en fastställd tidsfrist vid äventyr att beslutet annars blir giltigt. Enligt 2 mom. ska talan väckas inom tre månader från det att beslutet fattades. Domstolen har rätt att pröva om beslutet fortfarande kan klandras efter att denna tidsfrist har löpt ut. Domstolens prövningsrätt gäller endast rätten för delägare att väcka talan. Om kassamötets beslut inte klandras inom ovannämnda tidsfrister, ska beslutet i allmänhet anses vara giltigt från första början. Den föreslagna tidsfristen motsvarar tidsfristen enligt 55 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Tidsfristen för talan som gäller fusion och delning motsvarar 27 kap. 4 § 4 mom. i den gällande försäkringsbolagslagen.

26 §. *Dom som gäller mötetsbeslut.* I paragrafen föreskrivs det om domar med anledning av klandertalan och deras rättsverkningar. Paragrafen motsvarar i sak 55 § 4 och 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor samt 27 kap. 3 § i försäkringsbolagslagen.

27 §. *Ogiltiga beslut av kassamötet.* I paragrafen föreskrivs det om ogiltiga beslut av en pensionskassas kassamöte. Med ogiltiga beslut avses de beslut som belastas av en ogiltighetsgrund enligt 22 § 1 mom. och vilkas oriktighet dessutom är särskilt allvarlig på ett sådant sätt att det inte kan förutsättas att ogiltighetsgrunden kan åberopas inom utsatt tid. Paragrafen motsvarar 53 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor och 27 kap. 4 § i försäkringsbolagslagen. I förslaget har tillämpningsområdet i 1 mom. 3 punkten utvidgats till att omfatta också försäkrade. I paragrafen föreskrivs det dessutom uttryckligen om tidsfristen för väckande av talan mot fusions- eller delningsbeslut. Talan kan inte väckas när över sex månader har förflutit från det att fusionen eller delningen registrerades.

4 kap. **Förvaltning**

I kapitlet föreskrivs i likhet med 3 kap. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 3 kap. i lagen om försäkringskassor om styrelsen, verkställande direktören och om företrädande av en pensionsstiftelse och en pensionskassa.

För att utöka tydligheten i lagen föreslås det att bestämmelserna framställs separat för varje verksamhetsorgan. Till skillnad från nuläget föreskrivs det om organens uppgifter och procedurer samt val av organ i egna paragrafer. Innehållet i de föreslagna bestämmelserna motsvarar i huvudsak gällande lagar.

1 §. *Ledning.* I paragrafen föreslås bestämmelser om pensionsstiftelsernas och pensionskassornas organ. Paragrafens 1 mom. motsvarar i sak 17 § 1 mom. och 18 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser samt 25 § 1 mom. och 26 § i lagen om försäkringskassor. Förslaget avviker dock från den gällande lagen om försäkringskassor på ett sådant sätt att en pensionskassa inte längre ska ha ett förvaltningsråd. En verksam pensionskassa har ett förvaltningsråd, och dess verksamhet kan fortsätta med stöd av en införandebestämmelse.

Tidigare användes i stället för termen verkställande direktör termen ombud i lagen om pensionsstiftelser, eftersom det ansågs att benämningen verkställande direktör inte lämpade sig för pensionsstiftelseverksamhetens art. Bestämmelsen om ombud har dock i sak motsvarat bestämmelsen om verkställande direktören i lagen om försäkringskassor. I fortsättningen ska benämningen verkställande direktör användas både i fråga om pensionskassor och i fråga om pensionsstiftelser. Förslaget avviker till denna del från 18 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser.

Paragrafens 2 mom. är nytt och innehåller bestämmelser om sättet att leda för styrelsen och verkställande direktören i en pensionsstiftelse och en pensionskassa. I momentet åläggs styrelsen och verkställande direktören en allmän omsorgsplikt på motsvarande sätt som i 1 kap. 23 § i försäkringsbolagslagen, som tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag. Till övriga delar motsvarar bestämmelsen om sättet att leda en pensionsanstalt 4 kap. 9 a § 2 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och 6 kap. 2 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen. Enligt bestämmelsen ska styrelsen och verkställande direktören leda pensionsstiftelsen och pensionskassan med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga verksamhetsprinciper. I momentet föreskrivs det dessutom om ledningens skyldighet att leda pensionsstiftelsen och pensionskassan enligt principerna för en tillförlitlig förvaltning. Principen om en tillförlitlig förvaltning är en flexibel norm vars innehåll inte kan definieras på ett uttömmande sätt. Kraven på en tillförlitlig förvaltning utvecklas i takt med att verksamhetsmiljön förändras och påverkas bl.a. av övervakarnas förelägganden och rekommendationerna från självreglerande organ inom näringslivet.

2 §. *Styrelsens allmänna uppgifter.* I paragrafen föreskrivs det om styrelsens uppgifter och behörighet i huvudsak på motsvarande sätt som i 25 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 33 § i lagen om försäkringskassor. Enligt 1 mom. svarar styrelsen för pensionsanstaltens förvaltning och för att anstaltens verksamhet är ändamålsenligt organiserad. Definitionen av styrelsens uppgift motsvarar 6 kap. 2 § i aktiebolagslagen, som också tillämpas på försäkringsbolag och arbetspensionsförsäkringsbolag. Det är varken möjligt eller ändamålsenligt att exakt definiera styrelsens uppgifter. Uppfattningen om styrelsens uppgifter kan dessutom förändras med tiden, vilket talar för en allmän definition.

Enligt 2 mom. svarar styrelsen för att tillsynen över pensionsanstaltens bokföring och medelsförvaltning är ordnad på ett behörigt sätt.

3 §. *Styrelsens beslutsfattande.* Paragrafen innehåller bestämmelser om styrelsens beslutsfattande och beslutsförhet. Till sitt sakinnehåll motsvarar paragrafen i huvudsak 23 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 31 § i lagen om försäkringskassor. Bestämmelsernas ordningsföljd och ordalydelse ändras dock så att de motsvarar 6 kap. 3 § i aktiebolagslagen. Nytt är bestämmelserna i 2 mom. om upprättandet av protokoll när ett beslut fattas utan att ett sammanträde hålls. Förslaget motsvarar till denna del 6 kap. 3 § i aktiebolagslagen. Det rekommenderas att samtliga styrelseledamöter som har deltagit i beslutsfattandet utan sammanträde undertecknar de beslut som har fattats på detta sätt.

På motsvarande sätt som i annan associationslagstiftning innehåller förslaget inga detaljerade bestämmelser om sammankallande av styrelsens sammanträde. De tvingande bestämmelserna i lagen kan i brådskande fall hindra att ett viktigt sammanträde hålls. Kallelsetiderna ska dock vara skäliga och det ska strävas efter att sammanträdena ordnas så att så många styrelseledamöter som möjligt kan delta i dem. I pensionsanstaltens stadgar kan det tas in bestämmelser om sammankallande av sammanträden.

4 §. *Jäv för styrelseledamöter.* I paragrafen föreskrivs det om jäv för styrelseledamöter. Bestämmelsen gäller också andra personer som har namnteckningsrätt enligt 17 eller 18 § i detta kapitel. Det huvudsakliga innehållet i paragrafen motsvarar 24 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 32 § i lagen om försäkringskassor, men ordalydelsen preciseras och förenhetligas så att paragrafen motsvarar bestämmelsen om jäv i aktiebolagslagen. Jäv behöver inte fastställas genom en utredning som visar att det finns motstridiga intressen, utan det räcker att det fastställs att en intressekonflikt är möjlig. Det är i första hand styrelseledamöterna själva som ska fastställa att jäv föreligger.

5 §. *Styrelsens sammanträden.* Paragrafens 1 mom. motsvarar i sak 21 § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 29 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Nytt är att det till 1 mom. fogas en bestämmelse som motsvarar 6 kap. 5 § 1 mom. i aktiebolagslagen om förfarandet i situationer där ordföranden trots ett krav inte sammankallar sammanträdet. I en sådan situation kan en styrelseledamot eller verkställande direktören utfärda en kallelse under förutsättning att minst hälften av styrelseledamöterna godkänner att sammanträdet sammankallas. Godkännandet av styrelseledamöterna kan inhämtas i fritt formulerad form.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om styrelsens rätt att besluta om en annan persons närvaro vid sammanträdet. Någon motsvarande bestämmelse ingår inte i de gällande lagarna. Verkställande direktören har med stöd av 14 § rätt att närvara vid sammanträdet och yttra sig där på motsvarande sätt som i den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor. Bestämmelser om en annan persons närvaro vid styrelsens sammanträden kan också tas in i pensionsanstaltens stadgar. Momentet motsvarar 6 kap. 5 § 2 mom. i aktiebolagslagen.

6 §. *Styrelsens sammanträdesprotokoll.* Paragrafen motsvarar i huvudsak 22 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 30 § i lagen om försäkringskassor. Den föreslagna bestämmelsen avviker från den gällande lagen om försäkringskassor så att det kan bestämmas i stadgarna om undertecknande av protokollet från styrelsens sammanträde. Tidigare har motsvarande bestämmelse endast ingått i lagen om pensionsstiftelser.

Dessutom föreskrivs det i paragrafen att fattade beslut och eventuella omröstningsresultat ska antecknas i protokollet. På motsvarande sätt som i 6 kap. 6 § i aktiebolagslagen föreskrivs det om en skyldighet att numrera protokollen löpande och förvara dem på ett betryggande sätt. Någon motsvarande bestämmelse har inte tidigare ingått i lagen om pensionsstiftelser eller lagen om försäkringskassor.

7 §. *Styrelseledamöter, ersättare och ordförande.* Enligt den föreslagna bestämmelsen ska en pensionsstiftelses styrelse ha minst fem ledamöter och minst två ersättare på samma sätt som föreskrivs i 17 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser. Det föreslås att antalet ersättare i pensionsstiftelsen sänks från nuvarande fem ersättare till två. Det är motiverat att minska antalet ersättare på grund av verksamhetens ringa omfattning. Det föreslås att antalet ledamöter i en pensionskassas styrelse höjs från nuvarande tre ledamöter enligt 25 § i lagen om försäkringskassor till fyra ledamöter. Dessutom ska en pensionskassas styrelse ha minst två ersättare, medan det i nuläget enligt 25 § i den gällande lagen om försäkringskassor inte behöver finnas ersättare.

Om det till styrelsen hör fler ledamöter än vad som förutsätts i 1 mom. ska förhållandet mellan de ledamöter som företräder arbetsgivarna och de ledamöter som företräder de försäkrade enligt det föreslagna 2 mom. i skälig mån motsvara en relativ andel av det som föreskrivs i 1 mom. om minimiantal ledamöter. Förslaget motsvarar 17 § 4 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser.

Enligt det föreslagna 3 mom. får pensionsanstaltens verkställande direktör eller ansvariga matematiker inte vara styrelseordförande. Förslaget motsvarar 6 kap. 3 § 2 mom. i den gällande försäkringsbolagslagen. I fråga om bestämmelserna om verkställande direktören avviker förslaget från den gällande lagen om pensionsstiftelser, enligt vilken ombudsmannen får vara styrelseordförande samt från den gällande lagen om försäkringskassor, enligt vilken verkställande

direktören får vara styrelseordförande endast i det fall att kassan har ett förvaltningsråd. Ändringen behövs eftersom verkställande direktören handlar enligt styrelsens anvisningar och föreskrifter.

8 §. *Styrelseledamöternas behörighet.* I 1 mom. föreslås det att ett gott anseende för styrelseledamöter och ersättare på samma sätt som i 9 e § 2 mom. i den gällande lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag ska betraktas som ett allmänt behörighetskrav. Dessutom föreslås det också ett krav om att styrelseledamöterna ska ha god kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet, vilket bedöms från fall till fall. I styrelsen ska det också finnas god sakkunskap om investeringsverksamhet, eftersom en lyckad investeringsverksamhet är av central betydelse för pensionsstiftelsernas och pensionskassornas verksamhet. Enligt den nu gällande lagstiftningen har det förutsatts att styrelseledamöterna har tillräcklig kännedom om försäkringskasseverksamhet eller pensionsstiftelseverksamhet med beaktande av verksamhetens art och omfattning. Alternativt har det räckt med rådgivare med tillräcklig kompetens och erfarenhet i styrelsens tjänst.

Det föreslagna 2 mom. motsvarar vad som föreskrivs om detta i 19 § 4 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 27 § 4 mom. i lagen om försäkringskassor. Den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud kan inte vara styrelseledamot. En juridisk person kan inte vara styrelseledamot, vilket motsvarar den finska associationsrätten.

Paragrafens 3 mom. motsvarar 19 § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 27 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor. I motsats till nuläget ska Finansinspektionen inte längre kunna bevilja undantag från behörighetskravet i momentet.

Enligt 4 mom. tillämpas bestämmelserna i paragrafen på motsvarande sätt också på ersättare i styrelsen. Bestämmelsen motsvarar 17 § 6 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 25 § 4 mom. i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 5 mom. motsvarar 19 § 5 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och det som föreskrivs i 27 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

9 §. *Val av styrelseledamöter.* Enligt 1 mom. väljer de försäkrade två av ledamöterna i pensionsanstaltens styrelse på samma sätt som för närvarande och delägarna väljer resten av ledamöterna. De försäkrade kan t.ex. välja pensionstagare till styrelsen. Styrelseledamöterna ska dock alltid uppfylla de föreskrivna behörighetskraven. Enligt 25 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor har det varit möjligt att i pensionskassans stadgar bestämma att delägarna har rätt att välja högst hälften av ledamöterna i kassans styrelse, och för förverkligandet av detta har det förutsatts ett jämnt antal styrelseledamöter. Om ingen sådan bestämmelse som avses ovan finns i pensionskassans stadgar, väljer de försäkrade i nuläget samtliga styrelseledamöter med stöd av 25 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Enligt förslaget väljer de försäkrade i pensionskassan hälften av styrelseledamöterna och ersättarna, vilket motsvarar en situation där delägarna på grundval av stadgarna har valt hälften av styrelseledamöterna.

Enligt 2 mom. väljs en pensionskassas styrelse av kassamötet, om inte beslutanderätten enligt stadgarna har överförts på representantskapet. Delägarna får inte delta i valet av styrelseledamöter som företräder de försäkrade och de försäkrade får inte delta i valet av styrelseledamöter som företräder delägarna. Momentet motsvarar i sak det som föreskrivs om saken i 25 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

Enligt 3 mom. bestäms sättet att välja ledamöter till pensionsstiftelsens styrelse i pensionsstiftelsens stadgar. Till sitt sakinnehåll motsvarar detta 2 kap. 9 § 11 punkten i den gällande lagen om pensionsstiftelser.

Vid bildandet av en pensionsanstalt kan styrelsen och verkställande direktören företa rättshandlingar för anstaltens räkning före registreringen utan personligt ansvar. Därför är det behövligt att föreskriva om hur företrädarna för de blivande försäkrade väljs innan pensionsanstalten registreras. Enligt 4 mom. väljer delägarna vid bildandet av en pensionsanstalt interimistiskt styrelseledamöterna och deras ersättare. Av dessa ska två ledamöter och deras ersättare vara personer som kan vara försäkrade i pensionsanstalten när den har registrerats. Med en person som kan vara försäkrad i en pensionsanstalt när den har registrerats avses en person vars lagstadgade pensionsskydd delägarna ska ordna i enlighet med lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare och som det är möjligt att försäkra i pensionsanstalten under bildning med stöd av pensionsanstaltens stadgar och denna lag. Efter det att pensionsanstalten har registrerats ska de styrelseledamöter som representerar de försäkrade i pensionsanstalten och ledamöternas ersättare väljas utan dröjsmål.

10 §. *Komplettering av styrelsen.* Det föreslagna 1 mom. motsvarar vad som föreskrivs om detta i 20 § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 3 kap. 28 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor.

Enligt 2 mom. är Finansinspektionen skyldig att vidta åtgärder i det fall att pensionsanstalten inte har en i registret antecknad behörig styrelse. Momentet motsvarar vad som föreskrivs om detta i 20 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 3 kap. 28 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

11 §. *Styrelsens mandattid.* I paragrafen föreskrivs det om styrelsens mandattid på motsvarande sätt som i 17 § 5 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 25 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

12 §. *En styrelseledamots avgång och entledigande.* I 1 och 2 mom. föreskrivs det om en styrelseledamots avgång och entledigande i enlighet med 20 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 28 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor.

13 §. *Verkställande direktörens allmänna uppgifter.* I paragrafen föreskrivs det om arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören på motsvarande sätt som i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Styrelsen är pensionsanstaltens högsta verkställande organ. I enlighet med 1 mom. ska verkställande direktören däremot sköta pensionsanstaltens löpande förvaltning under styrelsens tillsyn och i enlighet med dess anvisningar och föreskrifter. Gränserna för den löpande förvaltningen bestäms enligt omfattningen av pensionsanstaltens verksamhet. Verkställande direktören svarar för att bokföringen är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt. Det ovannämnda motsvarar vad som föreskrivs om detta i 25 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 33 § 1 och 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Till momentet har fogats en bestämmelse enligt vilken verkställande direktören ge styrelsen de upplysningar som styrelsen behöver för att fullgöra sina uppgifter. Verkställande direktören ska på eget initiativ lämna sådana upplysningar till styrelsen. Vid behov bestämmer styrelsen vilka upplysningar som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sina uppgifter. Bestämmelsen motsvarar 6 kap. 17 § i den gällande aktiebolagslagen, som också tillämpas på försäkringsbolag och arbetspensionsförsäkringsbolag.

Enligt 2 mom. får verkställande direktören vidta åtgärder som är exceptionella eller av stor betydelse endast när styrelsen har bemyndigat honom eller henne att göra det. Momentet motsvarar vad som föreskrivs om detta i 25 § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 33 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor.

14 §. *Verkställande direktörens närvaro vid styrelsens sammanträden.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 21 § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 29 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Styrelsen får inte förvägra verkställande direktören rätten att närvara så ofta att närvarorätten blir skenbar.

15 §. *Bestämmelser som ska tillämpas på verkställande direktören och dennes ställföreträdare.* Paragrafens 1 mom. motsvarar vad som föreskrivs om detta i 19 och 24 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 27 och 32 § i lagen om försäkringskassor.

Paragrafens 2 mom. är en ny bestämmelse enligt vilken bestämmelserna om verkställande direktören ska tillämpas på verkställande direktörens ställföreträdare. Bestämmelsen motsvarar 6 kap. 5 § 3 mom. i den gällande försäkringsbolagslagen och 4 kap. 11 § 1 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

16 §. *Val av verkställande direktör samt dennes avgång och entledigande.* Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt innehåll 18 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 26 § i lagen om försäkringskassor.

Paragrafens 2 mom., där det föreskrivs om verkställande direktörens rätt att avgå, är nytt. Att underrätta styrelsen innebär i praktiken att underrätta styrelseordföranden eller en styrelseledamot. Avgången träder i kraft tidigast då styrelsen har underrättats om den. I avgångsanmälan kan även en senare tidpunkt anges. Det går inte att hindra verkställande direktörens avgång med bolagsrättsliga verkningar, men avgången kan strida mot befattnings- eller anställningsavtalet och leda till avtalsrättsliga påföljder. I 6 kap. 20 § i den gällande aktiebolagslagen finns en motsvarande bestämmelse som också tillämpas på försäkringsbolag och arbetspensionsförsäkringsbolag.

Paragrafens 3 mom., där det föreskrivs om entledigande av verkställande direktören, är också nytt. Styrelsen har alltid rätt att entlediga verkställande direktören från hans eller hennes uppdrag. Det behöver inte anges någon särskild orsak till entledigandet. Allmän brist på förtroende räcker alltid som en bolagsrättslig grund för att entlediga en verkställande direktör. Såsom det konstateras ovan i 2 mom. kan också entledigandet av verkställande direktören ha avtalsrättsliga påföljder, om det finns bestämmelser om saken i befattnings- eller anställningsavtalet. I 6 kap. 20 § i den gällande aktiebolagslagen finns en motsvarande bestämmelse som också tillämpas på försäkringsbolag och arbetspensionsförsäkringsbolag.

I 4 mom. föreskrivs det i enlighet med 20 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 28 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor om rätten för Finansinspektionen att vidta åtgärder i det fall att pensionsanstalten inte har någon verkställande direktör.

17 §. *Företrädande och tecknande av namn.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 26 och 27 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 34 och 35 § i lagen om försäkringskassor.

18 §. *Övriga företrädare.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 26 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 34 § i lagen om försäkringskassor.

19 §. *Begränsning av rätten att företräda.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 26 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 34 § i lagen om försäkringskassor. Det är fråga om en begränsning av företrädares behörighet, och den kan begränsas enbart på det sätt som föreskrivs i paragrafen. Bestämmelsen tillämpas inte på begränsningar av befogenheter.

20 §. *Bindande verkan av en företrädares åtgärder.* Paragrafen är ny. I 1 mom. finns en förteckning över de situationer där en rättshandling som utförs av en företrädare inte är bindande för pensionsanstalten. Enligt 1 punkten i momentet är en rättshandling inte bindande för pensionsanstalten, om företrädaren har handlat i strid med sin behörighet enligt denna lag. Med behörighet avses rätten för ett organ eller en medlem i ett organ att på grundval av sin ställning företräda pensionsanstalten gentemot tredje part. Behörigheten hänför sig till omständigheter som kan observeras externt. Enligt 2 punkten i momentet är en rättshandling inte bindande om företrädaren har handlat i strid med en begränsning som antecknats i Finansinspektionens register. Detta anses vara en begränsning av företrädarens behörighet, varvid rättshandlingen inte är bindande för pensionsanstalten trots att motparten är i god tro. Enligt 3 punkten i momentet är rättshandlingen inte bindande om företrädaren har överskridit sin befogenhet och motparten insåg eller borde ha insett detta. Befogenheterna hänför sig till förhållandet mellan pensionsanstalten och dess företrädare och kan inte i allmänhet observeras av utomstående såsom behörighet. Exempelvis pensionsanstaltens styrelse har kunnat begränsa verkställande direktörens befogenheter genom anvisningar till honom eller henne. En företrädares behörighet att utföra rättshandlingar fastställs enligt denna lag, medan en företrädares befogenheter även kan begränsas av bestämmelser om jäv. Om företrädaren har överskridit sin befogenhet, men inte sin behörighet, är rättshandlingen inte bindande för pensionsanstalten, om motparten var i god tro. Trots 18 § kan begränsningar av befogenheterna antecknas i Finansinspektionens register.

Enligt 2 mom. räcker registreringen och kungörelsen av de befogenhetsbegränsningar som avses i 1 mom. 3 punkten inte som sådana för att visa att tredje person när han eller hon fattade beslut om rättshandlingen kände till begränsningarna. Pensionsanstalten ska alltid kunna visa att tredje person verkligen kände till en sådan begränsning. Om pensionsanstaltens företrädare överskrider sina befogenheter och tredje person är i god tro är den företagna rättshandlingen inte bindande för pensionsanstalten. Pensionsanstalten kan i sådana situationer ha möjlighet att kräva skadestånd av företrädaren, om vidtagandet av åtgärden har orsakat skada för pensionsanstalten.

Den föreslagna paragrafen motsvarar 6 kap. 28 § i aktiebolagslagen.

21 §. *Förbud mot att verkställa ett ogiltigt beslut.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 28 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 36 § i lagen om försäkringskassor.

22 §. *Riskhantering.* Enligt 25 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 33 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor ska styrelsen se till att pensionsanstalten med beaktande av arten och omfattningen av dess verksamhet har ett tillräckligt riskhanteringssystem. Finansinspektionen har meddelat närmare föreskrifter om riskhantering. Enligt Finansinspektionens föreskrifter ska riskhanteringssystemet särskilt täcka de risker som hänför sig till pensionsansvaret och täckningen av det, utvecklingen i fråga om solvensen samt investeringsverksamheten och den operativa verksamheten. Enligt Finansinspektionens föreskrifter ska pensionsanstalten ha en riskhanteringsfunktion som är oberoende av risktagningsfunktionen. De föreslås att den gällande regleringen till sina centrala delar lyfts upp till lagnivå så att bestämmelserna om pensionsstiftelser och pensionskassor till denna del motsvarar bestämmelsen om riskhantering i 4 kap. 12 c § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Riskhanteringsfunktionen kan skötas gemensamt med en arbetsgivare som är delägare, eller alternativt kan behövlig sakkunskap köpas utanför pensionsanstalten. Oberoende av hur riskhanteringen har organiserats, ska pensionsanstaltens styrelse ansvara för att riskhanteringen uppfyller de krav som ställs på den i lag.

23 §. *Risk- och solvensbedömning.* Paragrafen motsvarar 25 a § i lagen om pensionsstiftelser och 33 a § i lagen om försäkringskassor. I risk- och solvensbedömningen ska det tas ställning till hur pensionsanstalten förbereder sig på de risker som olika situationer och faktorer medför

med hjälp av solvenskapitalet och också med hjälp av de försäkringsavgifter som tas ut i framtiden med beaktande av delägarnas förmåga att klara av betalningsskyldigheterna. Dessutom ska det bedömas vilka konsekvenser riskhanteringsmodellen har på utvecklingen av försäkringsavgifterna.

24 §. *Intern kontroll.* Enligt 25 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 33 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor ska styrelsen se till att pensionsanstalten med beaktande av arten och omfattningen av dess verksamhet har tillräcklig intern kontroll. Till skillnad från den gällande lagen föreskrivs det i paragrafen om delområdena för den interna kontrollen. Finansinspektionen har meddelat närmare föreskrifter om den interna kontrollen, som till sina huvuddrag motsvarar de bestämmelser som nu föreslås på lagnivå. Enligt Finansinspektionens föreskrifter ska den interna kontrollen omfatta pensionsanstaltens samtliga funktioner och stå i rätt proportion till riskerna med de olika funktionerna. I den interna kontrollen ingår rapportering i tillräcklig utsträckning och i rätt tid. Paragrafen motsvarar till denna del bestämmelsen om intern kontroll i 4 kap. 12 d § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och bestämmelsen i 4 kap. 12 b § i nämnda lag om den proportionalitetsprincip som tillämpas på förvaltningen i ett arbetspensionsförsäkringsbolag. Syftet med den interna kontrollen är att inom hela organisationen säkerställa att verksamheten är effektiv och resultatrik, att rapporteringen är tillförlitlig samt att lagar och föreskrifter samt anstaltens stadgar och verksamhetsprinciper följs. Den interna kontrollen gäller också pensionsanstaltens utkontrakterade funktioner, eftersom pensionsanstalten ansvarar för de utkontrakterade funktionerna. Den interna kontrollen ska omfatta anvisningar och förfaranden för organisationens olika nivåer och funktioner. Avsikten är att den interna kontrollen ska kunna utövas gemensamt med en arbetsgivare som är delägare eller utkontrakteras. Också i det fall att den interna kontrollen har utkontrakterats, ska pensionsanstaltens styrelse svara för att bestämmelserna om intern kontroll följs.

25 §. *Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter.* Paragrafens 1 mom. motsvarar vad som föreskrivs om detta i 25 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 33 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor. Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas samt om kraven på en tillförlitlig förvaltning.

Paragrafens 2 mom. motsvarar 19 § 5 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och det som föreskrivs i 27 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om utredningen av styrelsens och verkställande direktörens behörighet.

26 §. *Ansvarig försäkringsmatematiker.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 135 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 170 § i lagen om försäkringskassor. En pensionsanstalt kan också upphandla den ansvariga försäkringsmatematikerns tjänster utanför anstalten, men också då är pensionsanstalten ansvarig för de försäkringsmatematiska funktionerna.

27 §. *Beredskap för undantagsförhållanden.* Paragrafen motsvarar 4 a § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 7 a § i lagen om försäkringskassor.

5 kap. **Revision samt särskild granskning av pensionskassor**

1 §. *Tillämplig lag.* Paragrafen motsvarar 31 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 56 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

2 §. *Revisorsval.* Enligt 1 mom. ska det för en pensionsanstalt väljas minst en revisor som avses i revisionslagen. Bestämmelser om skyldigheten att välja revisorssuppleant finns i 2 kap. 3 § i den nya revisionslagen, med stöd av vilken en revisorssuppleant inte behöver väljas om den som valts till revisor är en revisionssammanslutning. Momentet motsvarar till sitt innehåll 31 § 4 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 56 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

Enligt 2 mom. väljs revisorn av pensionsstiftelsens styrelse eller av pensionskassans kassamöte. I fråga om pensionskassor motsvarar förslaget 56 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. I den gällande lagen om pensionsstiftelser finns det inga tydliga bestämmelser om vilket organ som ska välja revisor.

3 §. *Revisors oberoende ställning och jäv.* I 1 mom. finns en informativ hänvisning till 4 kap. 6 och 7 § i revisionslagen, där det också föreskrivs om revisorers oberoende ställning och jäv.

I 4 kap. 7 § i revisionslagen, särskilt i 1 mom. 1—3 punkten, föreskrivs det att en revisor åtminstone inte är oberoende om 1) revisorn är bolagsman, styrelsemedlem eller medlem av förvaltningsrådet, verkställande direktör eller en person med motsvarande ställning i sammanslutningen eller stiftelsen eller i en sammanslutning eller stiftelse som hör till samma koncern eller i ett intresseföretag enligt 1 kap. 8 § i bokföringslagen, 2) om revisorn har i uppgift att sköta sammanslutningens eller stiftelsens bokföring eller medelsförvaltning eller tillsynen över dessa, eller om 3) revisorn är anställd hos sammanslutningen eller stiftelsen eller hos en person som avses i 1 eller 2 punkten. Dessutom gäller enligt 4 kap. 7 § 4 mom. i den nya revisionslagen vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om en sammanslutning eller stiftelse också sammanslutningar som i enlighet med 1 kap. 5 § i bokföringslagen står under dess bestämmande inflytande samt en sammanslutning eller stiftelse under vars omedelbara bestämmande inflytande sammanslutningen står. Således får revisorn inte vara anställd hos en delägare i pensionsanstalten eller hos ett koncernföretag som tillhör en delägare i pensionsanstalten.

I 1 mom. föreslås det uttryckliga särskilda bestämmelser om när en revisor inte kan anses vara oberoende och ojävig. I 1 punkten föreslås det att bestämmelserna om jäv i revisionslagen utvidgas så att en revisor enligt förslaget utöver det som föreskrivs i revisionslagen inte heller annars får vara i en underordnad eller beroende ställning i förhållande till en delägare i pensionsanstalten. Den oberoende ställningen ska också granskas i förhållande till en delägare i pensionsanstalten, en styrelseledamot eller till den som har till uppgift att sköta denna delägares bokföring eller medelsförvaltning eller tillsynen över dessa. Den underordnade och beroende ställningen i bestämmelsen, med vilken avses verkande under formell eller faktisk arbetsledningsrätt, är inte bunden till de krav i bokföringslagen som gäller ägarandel, utnämning av majoriteten i styrelsen eller motsvarande organ eller faktisk beslutanderätt. I allmänhet omfattas en revisor för en delägare i en pensionsstiftelse eller försäkringskassa inte av sådan arbetsledningsrätt, vilket innebär att delägarens revisor i princip också kan vara revisor för pensionsstiftelsen eller försäkringskassan.

I 2 punkten i paragrafen föreskrivs det att nära släktingar till de personer som avses i 1 punkten inte får vara revisorer. Punkten innehåller en uttömmande förteckning över släktskapsförhållanden som leder till äventyrande av revisorns oberoende ställning och jäv. I bestämmelsen föreskrivs det uttryckligen också om svågerlag som leder till att revisorn är jävig.

I paragrafen föreskrivs det inte längre uttryckligen att en person som har meddelats näringsförbud inte får vara revisor. I enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 1 § och 6 kap. i den nya revisionslagen är detta en allmän förutsättning för revisorers behörighet, godkännande som revisor och rätten att använda yrkesbeteckningen revisor.

Paragrafen motsvarar i sak 34 § i lagen om pensionsstiftelser. Lagen om försäkringskassor innehåller ingen motsvarande bestämmelse.

4 §. *Revisors mandattid.* Paragrafen motsvarar 32 § i lagen om pensionsstiftelser och 57 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

5 §. *Förordnande av revisor.* I paragrafen föreskrivs det om Finansinspektionens skyldighet i vissa situationer förordna en revisor för pensionsanstalten. I paragrafen har Finansinspektionens befogenhet samma innehåll som den befogenhet för Patent- och registerstyrelsen som det föreskrivs om i 2 kap. 8 § i revisionslagen. Enligt paragrafen har dock Finansinspektionen exklusiv befogenhet, dvs. Patent- och registerstyrelsen kan inte med stöd av revisionslagen förordna en revisor för en pensionsstiftelse eller en försäkringskassa.

Finansinspektionen ska förordna en revisor när en revisor inte har valts i enlighet med denna lag. En revisor ska förordnas om revisorn inte uppfyller de allmänna eller särskilda behörighetsvillkor som anges i lagen eller pensionsanstaltens stadgar eller om revisorn är jävig. Det jäv som avses i bestämmelsen kan uppstå på basis av 3 § i detta kapitel eller 4 kap. 6 eller 7 § i revisionslagen som det hänvisas till i nämnda paragraf.

Med stöd av paragrafen ska Finansinspektionen begära utlåtande av revisionsnämnden i ett ärende som gäller oberoende innan ärendet avgörs. Finansinspektionen ska dessutom höra pensionsanstaltens styrelse innan en revisor förordnas. Förordnandet är interimistiskt och kan verkställas utan att det har vunnit laga kraft. Finansinspektionens förordnande gäller endast tills det väljs en ny revisor för pensionsanstalten.

Paragrafen motsvarar 35 § i lagen om pensionsstiftelser och 61 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

6 §. *Särskild granskning av en pensionskassa.* Paragrafen motsvarar 69 § i den gällande lagen om försäkringskassor, dock så att särskild granskning kan krävas endast av en delägare.

7 §. *Granskningsyttrande över och kostnader för särskild granskning.* Paragrafen motsvarar 69 § 4 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, dock så att yttrandet i stället för på kassans kontor hållas tillgängligt även på kassans webbplats.

8 §. *Revisors övergång till anställning hos en granskad pensionsanstalt.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 31 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 56 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

9 §. *Kvalitetsgranskning.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 31 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 56 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

6 kap. **Bokslut och verksamhetsberättelse**

1 §. *Tillämpning av bokföringslagen.* I paragrafen föreskrivs det om de bestämmelser i bokföringslagen som tillämpas på pensionsanstaltens bokföring och bokslut. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 37 § i lagen om pensionsstiftelser och 70 § i lagen om försäkringskassor.

2 §. *Räkenskapsperiod.* Med avvikelse från bokföringslagen föreskrivs det i paragrafen att räkenskapsperioden för en pensionsanstalt är ett kalenderår. Bestämmelsen motsvarar huvudregeln i 37 a § i lagen om pensionsstiftelser och 71 § i lagen om försäkringskassor.

3 §. *Pensionsstiftelsers utjämnande och delägarspecifika bokföring.* Paragrafen motsvarar i sak det som i 117 § i lagen om pensionsstiftelser föreskrivs om det utjämnande och arbetsgivarspecifika systemet i en pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare. Som en terminologisk ändring föreslås det att arbetsgivarspecifikt system ändras till delägarspecifikt system.

Med stöd av 1 mom. tillåts en pensionsstiftelse upprätta sin bokföring enligt antingen det utjämnande systemet eller det delägarspecifika systemet. I 2 och 3 mom. finns preciserande bestämmelser om vad som ska framgå av den utjämnande och delägarspecifika bokföringen. Inom det delägarspecifika systemet ska det av bokföringen särskilt för varje delägare som hör till pensionsstiftelsen framgå vilka poster som hänförs till resultaträkningen och vilka som hänförs till balansräkningen. De tillgångar som en delägare ger pensionsstiftelsen ska räknas till godo för denna delägare. Inom det utjämnande systemet ska den försäkringsavgift som ska betalas till pensionsstiftelsen däremot delas till godo för varje delägare så som bestäms i pensionsstiftelsens stadgar. Täckning för delägarens pensionsansvar inom det utjämnande systemet är den proportionella andel av pensionsstiftelsens tillgångar som motsvarar pensionsansvaret.

4 §. *Verksamhetsberättelse.* Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 38 § i lagen om pensionsstiftelser och 72 § i lagen om försäkringskassor. Dessutom föreskrivs det om de handlingar som ska ingå i bokslutet och deras innehåll i 3 kap. i bokföringslagen. Med stöd av en uttrycklig bestämmelse ska en pensionskassas verksamhetsberättelse innehålla förslag till åtgärder som gäller pensionskassans underskott eller överskott. Det är fråga om sådana uppgifter som avses i 3 kap. 1 § i bokföringslagen och som förutsätts någon annanstans i lagstiftningen.

5 §. *Anläggnings- och investeringstillgångar.* I paragrafen definieras pensionsanstaltens anläggnings- och investeringstillgångar. Paragrafen motsvarar i sak 40 § i lagen om pensionsstiftelser och 73 § i lagen om försäkringskassor. Till skillnad från nuläget ska det i 1 mom. inte längre särskilt nämnas att anläggningstillgångar inte är investeringstillgångar enligt 2 mom. I 2 mom. ska det inte heller räknas upp att investeringstillgångar kan vara värdepapper, fastigheter eller annan motsvarande egendom. De föreslagna ändringarna är tekniska och motsvarar de definitioner av investerings- och anläggningstillgångar som används i 9 kap. 7 § i försäkringsbolagslagen.

6 §. *Poster som upptas i balansräkningen.* Paragrafen motsvarar 41 § i lagen om pensionsstiftelser och 74 a § i lagen om försäkringskassor.

7 §. *Principer för värdering av investeringar.* Paragrafen motsvarar i sak 41 a § 1—3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 74 b § 1—3 mom. i lagen om försäkringskassor. Formuleringarna i paragrafen har justerats så att de motsvarar 8 kap. 16 § i försäkringsbolagslagen, dock

med den avvikelsen att det i 1 mom. utöver byggnader nämns övriga utgifter med lång verkningstid samt inventarier. Även ordalydelsen i 2 och 3 mom. har ändrats för att motsvara försäkringsbolagslagen, men lagens innehåll ändras inte.

8 §. *Enhetliga värderingsprinciper.* I paragrafen föreskrivs det att investeringar ska värderas enligt gängse värde i stället för enligt anskaffningsutgiften. Paragrafen motsvarar i huvudsak 5 kap. 2 a och 2 b § i bokföringslagen samt 41 a § 4—7 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 74 b § 4—7 mom. i lagen om försäkringskassor.

I motsats till nuläget har social- och hälsovårdsministeriets bemyndigande att utfärda förordning och Finansinspektionens bemyndigande att meddela föreskrifter överförts till separata paragrafer i slutet av kapitlet.

9 §. *Bemyndigande för social- och hälsovårdsministeriet att utfärda förordning.* Paragrafen motsvarar bemyndigandena att utfärda förordning i 42 § 1 och 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 77 § 1 och 2 mom. i lagen om försäkringskassor. I motsats till nuläget har de nu samlats i en separat paragraf. I samband med förslaget till reform av bokföringslagen upphävdes social- och hälsovårdsministeriets förordning om verkligt värde, som avses i 41 a § 5 mom., i lagen om pensionsstiftelser, sådant det lyder i lag 1324/2004, och 74 b § 5 mom. i lagen om försäkringskassor, sådant det lyder i lag 1324/2004, och i stället för den förordningen ska 5 kap. 2 a och 2 b § i bokföringslagen iakttas.

10 §. *Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter.* Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 42 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 77 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor. I motsats till nuläget har de nu samlats i en separat paragraf. Enligt 4 punkten meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om behandlingen av derivatavtal i bokföringen och bokslutet. Den föreslagna punkten motsvarar 8 kap. 29 § 1 mom. 4 punkten i försäkringsbolagslagen, som också tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag.

11 §. *Dispens*. I paragrafen föreskrivs det om Finansinspektionens befogenheter att bevilja dispens. Paragrafen motsvarar i huvudsak 42 § 4 och 6 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 77 § 4 och 6 mom. i lagen om försäkringskassor. Paragrafen har dock för tydlighetens skull delats in i fyra punkter. Paragrafens 2 mom. motsvarar 8 kap. 30 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen. Dessutom har man strävat efter att precisera från vilken paragraf i denna lag det är möjligt att bevilja dispens. Undantaget får inte strida mot Europeiska unionens bokslutslagstiftning. Europeiska unionen omfattar också tidigare bestämmelser som har antagits av Europeiska gemenskaperna.

12 §. *Bokföringsnämndens utlåtande.* Paragrafen motsvarar i sak 42 § 5 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 77 § 5 mom. i lagen om försäkringskassor. Det föreslås att formuleringarna i paragrafen ändras så att de motsvarar 8 kap. 31 § i försäkringsbolagslagen.

13 §. *Inlämnande av uppgifter till Finansinspektionen.* Paragrafens 1 mom. motsvarar i sak 65 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och paragrafens 2 mom. motsvarar i sak 97 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor. Bestämmelserna avviker från de gällande lagarna så att det inte längre i detta sammanhang ska föreskrivas om skyldigheten att till Finansinspektionen lämna in en statistikberättelse om sin verksamhet enligt ett fastställt formulär. Finansinspektionens bemyndigande att meddela föreskrifter i detta ärende grundar sig på lagen om Finansinspektionen, så det är inte nödvändigt föreskriva särskilt om saken.

7 kap. **Ansvarsskuld, försäkringsavgifter och solvens**

I kapitlet föreskrivs i likhet med 6 kap. i lagen om pensionsstiftelser och 7 kap. i lagen om försäkringskassor om pensionsanstalters ansvarsskuld, försäkringsavgifter och solvens. Kapitlets sakinnehåll motsvarar i huvudsak gällande lagstiftning. För att förenhetliga terminologin i fråga om pensionsstiftelser föreslås det att termen ansvarsskuld används i stället för termen pensionsansvar. I försäkringsbolagslagen, lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och lagen om försäkringskassor används termen ansvarsskuld. På motsvarande sätt föreslås det att termen försäkringsavgift i stället för termen understödsavgift används i pensionsstiftelser.

I kapitlets 1 § fastställs pensionsanstaltens ansvarsskuld, i 2 § premieansvaret som är en del av ansvarsskulden, i 3 § ersättningsansvaret som är en del av ansvarsskulden, i 4 § försäkringsavgifterna, i 5 § solvenskapitalet, i 6 § solvensgränsen och minimikapitalkravet, i 7 § tilläggsförsäkringsansvaret och solvenskapitalets maximibelopp, i 8 § upplösningen av tilläggsförsäkringsansvaret, i 9 § den överskjutande delen av solvenskapitalet och sänkningen av försäkringsavgifterna, i 10 § återbetalningen till delägarna av den överskjutande delen av solvenskapitalet, i 11 § den post som baserar sig på delägarens tillskottsplikt, i 12 § vad det belopp som motsvarar solvensgränsen består av och i 13 § planen för återställande av en sund finansiell ställning och finansieringsplanen.

1 §. *Ansvarsskuld.* I paragrafen föreslås en allmän definition av pensionsanstaltens ansvarsskuld. I den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor har pensionsanstaltens ansvar definierats med olika sorters formuleringar, men sakinnehållet i den föreslagna paragrafen motsvarar de bestämmelser som framgår av 43 § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 79 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor. I fråga om pensionsstiftelser ska i stället för den nuvarande termen pensionsansvar i fortsättningen användas termen ansvarsskuld, som används av försäkringsbolag och försäkrings- och pensionskassor. Pensionsstiftelsernas pensionsansvar innehåller både premieansvar och ersättningsansvar, så ändringen inverkar inte på beloppet av pensionsansvaret.

2 §. *Premieansvar.* I paragrafen föreskrivs det om premieansvaret, som är en del av ansvarsskulden. I gällande lag finns bestämmelser som motsvarar paragrafens sakinnehåll, dessa bestämmelser finns i 43 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 79 § 2 och 4 mom. i lagen om försäkringskassor. I pensionsstiftelser har inte något separat begrepp för premieansvar använts, men i sak har begreppet ingått i pensionsstiftelsernas pensionsansvar.

I 1 mom. föreslås en allmän definition av premieansvar.

I 2 mom. föreskrivs det om det tilläggsförsäkringsansvar som ingår i premieansvaret.

I 3 mom. föreskrivs det om det tilläggsförsäkringsansvar som är bundet till aktieavkastningen och som ska beaktas i beloppet av premieansvaret.

3 §. *Ersättningsansvar.* I paragrafen föreskrivs det om ersättningsansvaret, som är en del av ansvarsskulden. I pensionsstiftelser har inte något separat begrepp för ersättningsansvar använts, men i sak har begreppet ingått i pensionsstiftelsernas pensionsansvar. Paragrafen motsvarar 43 § 2 mom. 1 punkten i lagen om pensionsstiftelser och 79 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

4 §. *Försäkringsavgifter.* I paragrafen föreskrivs det om försäkringsavgifter. I 1 mom. föreskrivs det om hur pensionsstiftelsens försäkringsavgifter i allmänhet bestäms. I 45 § 1 mom. i lagen

om pensionsstiftelser används termen understödsavgift för försäkringsavgift. För att förenhetliga terminologin föreslås att termen försäkringsavgift används i fortsättningen, även när det gäller pensionsstiftelser. Termen är vedertagen inom försäkringslagstiftningen. Av bestämmelserna om försäkringsavgifter följer att bokslutet för en pensionsstiftelse som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring inte får visa ett underskott. Bestämmelser om grunderna för beräkning av försäkringsavgifter i pensionskassor finns i 166 § i lagen om pension för arbetstagare. Pensionskassorna ansöker om grunderna för beräkning av försäkringsavgiften hos social- och hälsovårdsministeriet. Inte heller bokslutet för en pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring får visa ett underskott. Om det av kassans medlemmar under räkenskapsperioden samlas in förskott på försäkringsavgifterna, ska de avstämmas efter räkenskapsperioden så att de motsvarar det slutliga beloppet av försäkringsavgifterna.

I 2 mom. föreskrivs det om försäkringsavgiften, som ska betalas i form av pengar. Enligt 45 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser ska understödsavgifterna erläggas i form av pengar till minst det belopp som behövs för att upprätthålla pensionsstiftelsens likviditet. Det är motiverat att utsträcka bestämmelsen så att den omfattar även pensionskassor.

Paragrafens 3 mom. är nytt. Enligt momentet ska Finansinspektionen meddela föreskrifter om vad som avses med godtagbar säkerhet.

5 §. *Solvenskapital.* I paragrafen föreskrivs det om pensionsanstaltens solvenskapital. Paragrafen motsvarar 48 a § i lagen om pensionsstiftelser och 83 b § i lagen om försäkringskassor. I 1 mom. föreskrivs det om vad som avses med pensionsanstaltens solvenskapital. I 2 mom. anges de egendomsposter som hänförs till pensionsanstaltens solvenskapital. I 3 mom. anges de egendomsposter som dras av från solvenskapitalet. Enligt 4 mom. ska pensionsanstalten ständigt uppfylla solvenskraven.

6 §. *Solvensgräns och minimikapitalkrav.* I paragrafen föreskrivs det om pensionsanstaltens solvensgräns. Paragrafen motsvarar 48 b § i lagen om pensionsstiftelser och 83 c § i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 1 mom. motsvarar bestämmelserna i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015). I 2 mom. föreskrivs det om minimikapitalkravet för pensionsanstalter.

7 §. *Tilläggsförsäkringsansvar och solvenskapitalets maximibelopp.* I paragrafen föreskrivs det om tillförsäkringsansvaret och solvenskapitalets maximibelopp. Paragrafen motsvarar 48 c § 1 och 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 d § 1 och 2 mom. i lagen om försäkringskassor.

8 §. *Upplösning och utökning av tilläggsförsäkringsansvar.* I paragrafen föreskrivs det om upplösning av tillförsäkringsansvaret. Paragrafen motsvarar 48 c § 3—5 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 d § 3—5 mom. i lagen om försäkringskassor, dock så att tillförsäkringsansvaret inte får upplösas om pensionsanstalten är försatt i likvidation. I en likvidation är avsikten att överlåta försäkringsbeståndet och att därefter upplösa pensionsanstalten. Utgångspunkten vid överlåtelsen av ett försäkringsbestånd är att försäkringsbeståndet ska överlåtas till ett belopp som beräknats enligt den procentandel som social- och hälsovårdsministeriet fastställt. Solvensen får inte upplösas för att det tillräckliga solvenskapital som överförs med försäkringsbeståndet inte ska äventyras. Om en pensionsanstalt trots allt har en solvens som överskrider det tillåtna maximibeloppet, kan den del som överskrider maximibeloppet upplösas och betalas tillbaka till delägarna på det sätt som föreskrivs i denna lag.

9 §. *Överskjutande del av solvenskapitalet och sänkning av försäkringsavgifterna.* I paragrafen föreskrivs det om den överskjutande delen av solvenskapitalet och om sänkning av försäkringsavgifterna. Paragrafen motsvarar 48 c § 6 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 d § 6 mom. i lagen om försäkringskassor.

10 §. *Återbetalning till delägarna av den överskjutande delen av solvenskapitalet.* I paragrafen föreskrivs det om återbetalning till delägarna av den överskjutande delen av solvenskapitalet. Paragrafen motsvarar 45 § 4 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 a § 3 mom. i lagen om försäkringskassor. Det bemyndigande i de nämnda momenten för social- och hälsovårdsministeriet att utfärda förordning om beaktande av tillgångar vid uppskattande av den överskjutande delen och om värdering av tillgångar med avvikelse från deras gängse värde slopas som onödigt.

11 §. *Post som baserar sig på delägares tillskottsplikt.* I paragrafen föreskrivs det om den post som ska hänföras till solvenskapitalet och som baserar sig på delägares tillskottsplikt. Paragrafen motsvarar 48 h § i lagen om pensionsstiftelser och 83 u § i lagen om försäkringskassor.

12 §. *Vad det belopp som motsvarar solvensgränsen består av.* I paragrafen föreskrivs det om vad det belopp som motsvarar solvensgränsen består av. Paragrafen motsvarar 48 h § 4 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 u § 4 mom. i lagen om försäkringskassor.

13 §. *Plan för återställande av en sund finansiell ställning och finansieringsplan.* I paragrafen föreslås bestämmelser om pensionsanstaltens plan för återställande av en sund finansiell ställning och finansieringsplan för utökning av solvenskapitalet. Paragrafen motsvarar 48 d § i lagen om pensionsstiftelser och 83 e § i lagen om försäkringskassor.

8 kap. Tillgångar och investering

I kapitlet föreskrivs det om användning och investering av pensionsanstaltens tillgångar, begränsningar som gäller lån och borgen, begränsningar som gäller investering och ägande samt om investeringsplanen och riskhanteringsplanen. Bestämmelserna motsvarar i huvudsak bestämmelserna i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Bestämmelser om diversifiering av investeringar finns också i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar, genom vilken solvenskraven för arbetspensionsförsäkringsbolag och pensionsstiftelser och pensionskassor ändrades så att de blev mer riskbetonade. Detta inverkar också på vissa bestämmelser i den nu föreslagna lagen. Begränsningar i fråga om investeringen av pensionsanstaltens egendom ändras, eftersom en sådan begränsning som finns i den gällande bestämmelsen inte behövs efter reformen som gäller pensionsanstalternas solvens. En pensionsstiftelse eller pensionskassa kan enligt gällande lagstiftning äga högst 20 procent av ett aktiebolags aktiekapital. Avsikten med bestämmelsen är att hantera koncentrationsrisken. I den nya solvenslagstiftningen beaktas olika risker och när riskerna ökar stiger solvenskapitalkravet på motsvarande sätt. För att hantera koncentrationsrisken begränsas dock enligt förslaget fortfarande investeringar av stiftelsens eller kassans egendom i företag som är delägare i anstalten.

1 §. *Investering av tillgångar.* I paragrafen föreslås en allmän bestämmelse om investering av tillgångar. Paragrafens 1 mom. motsvarar 5 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser, första meningen i 8 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor och 26 § 1 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. I fråga om diversifiering av investeringar hänvisas det i 2 mom. till lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar, som trädde i kraft den 1 januari 2017.

2 §. *Användning av tillgångar.* I paragrafen föreskrivs det om användningen av pensionsanstaltens tillgångar. Paragrafen motsvarar 4 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser, andra meningen i 8 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor och 24 § 1 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

3 §. *Begränsningar som gäller lån och borgen.* En pensionsanstalt får inte ställa borgen. I paragrafen föreskrivs det om pensionsanstaltens lån och borgensförbindelser. Enligt 1 mom. är huvudregeln, liksom för närvarande, att pensionsanstalten inte får uppta lån. Enligt social- och hälsovårdsministeriets förordning 416/2006 som utfärdats med stöd av 4 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser har pensionsstiftelser och pensionskassor med stöd av 7 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor kunnat uppta lån i vissa situationer. Bestämmelserna om upplåning har i viss mån avvikit från varandra för pensionsstiftelser och pensionskassor. I fortsättningen föreslås det att de bestämmelser som behövs från ovannämnda förordning tas in i lagen och att samma bestämmelser om upplåning ska gälla för pensionsanstalterna.

I 2 mom. föreskrivs det om utlåning av pensionsstiftelsens tillgångar till delägare. För närvarande har en pensionsstiftelse med stöd av 5 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser rätt att mot säkerhet låna ut sina tillgångar till arbetsgivaren. I lagen finns det dessutom bestämmelser om minimiräntan på skulder.

Enligt 3 mom. är det förbjudet för en pensionsanstalt att ställa borgen. Bestämmelsen motsvarar sista meningen i 4 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och sista meningen i 7 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor.

4 §. *Ägarbegränsningar.* I paragrafen föreskrivs det om begränsningar som hänför sig till investering och ägande. Enligt 4 § 4 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 7 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor får en stiftelse eller kassa får äga högst 20 procent av ett bolags aktiekapital eller det röstetal som samtliga aktier medför. Det har varit möjligt att investera högst 10 procent av stiftelsens eller kassans egendom i ett sådant bolag eller en sådan koncern. Med tillstånd av Finansinspektionen har det varit möjligt att överskrida de föreskrivna gränserna. Enligt den föreslagna paragrafen tillämpas ägarbegränsningar i fortsättningen endast på ägande i ett ägarintresseföretag till pensionsstiftelsen eller pensionskassan. Den föreskrivna gränsen för ägande kan inte överskridas med Finansinspektionens tillstånd.

Paragrafens 2 mom. motsvarar 118 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och paragrafens 3 mom. motsvarar 4 § 7 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och den sista meningen i 7 § 5 mom. i lagen om försäkringskassor.

5 §. *Investeringsplan.* I paragrafen föreskrivs det om pensionsanstaltens investeringsplan. Paragrafen motsvarar 47 a § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 83 f § 1 mom. i lagen om försäkringskassor tillagt med vad som föreskrivs om placeringsplaner i 28 § 1 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

I 2 mom. föreskrivs det om lämnandet av investeringsplanen till Finansinspektionen och Finansinspektionens bemyndigande att meddela föreskrifter. Paragrafen motsvarar den gällande regleringen.

6 §. *Ägarstyrning.* Enligt paragrafen ska pensionsanstalten ha principer för ägarstyrningen, vilka ska offentliggöras på anstaltens webbplats eller kostnadsfritt hållas allmänt tillgängliga. Bestämmelsen motsvarar 6 f § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 9 f § i den gällande lagen om försäkringskassor.

9 kap. **Tillsyn över pensionsanstalter samt registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor**

I kapitlet föreskrives det om tillsynen över pensionsstiftelser och pensionskassor samt om registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor. Finansinspektionen ska också i fortsättningen utöva tillsyn över verksamheten för pensionsstiftelser och pensionskassor. Den viktigaste förändringen är strävan efter att beskriva övervakningsuppgiften och inriktningen av tillsynen tydligare än i den nuvarande lagen. Ändringarna motsvarar det som föreskrivs i försäkringsbolagslagen.

I kapitlet föreskrivs det dessutom om det register över pensionsstiftelser och försäkringskassor som förs av Finansinspektionen. När det gäller registerföringen samt de anmälningar som görs till registret och de uppgifter som förs in i registret motsvarar förslaget i huvudsak den gällande lagstiftningen.

1 §. *Tillsyn över pensionsanstalterna.* I paragrafen föreslås en allmän bestämmelse om vad den övervakning som Finansinspektionen utövar innebär och vad den i synnerhet riktar in sig på. Enligt den första meningen i paragrafen övervakar Finansinspektionen att pensionsstiftelserna och pensionskassorna i sin verksamhet följer lagstiftningen och pensionsanstaltens stadgar. Tillsynen kan således gälla tillsyn över iakttagandet av lagstiftningen om försäkringsverksamhet, men också tillsyn över iakttagandet av bl.a. förvaltningslagen (434/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Tillsynen är utöver tillsyn över solvensen också tillsyn över förfaringssätt, med vilken avses bl.a. tillsyn över verkställigheten. Vid tillsynen bedöms dock inte riktigheten i de beslut som pensionsanstalten fattar, utan det är besvärsinstansernas uppgift.

I de gällande lagarna finns inga närmare bestämmelser om vad tillsynen särskilt är inriktad på. Det föreslås nu att saken preciseras i 1 mom. I 1 mom. förskrivs det att tillsynen särskilt är inriktad på pensionsanstalternas solvens och förvaltnings- och styrsystem.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om att Finansinspektionen i tillsynen över pensionsanstalterna också ska ta hänsyn till konkurrenskraven och samarbeta med Konkurrens- och konsumentverket på ett ändamålsenligt sätt. Momentet är nytt och motsvarar 9 a kap. 28 b § 2 och 3 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

2 §. *Förbud mot att överlåta och pantsätta egendom.* Paragrafen motsvarar 69 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 101 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor. Förbudet mot överlåtelse och pantsättning av egendom enligt paragrafen hindrar dock inte pensionsanstalten från att betala ut pensioner och andra förmåner.

3 §. *Registerföring och registrets användningsändamål.* I paragrafen föreskrivs det om Finansinspektionens skyldighet att driva registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor (register) och om registrets användningsändamål. Enligt 1 mom. antecknas i registret i enlighet med den gällande lagen anmälningar som gäller pensionsanstalter samt myndigheters beslut och tillkännagivanden om dem i enlighet med vad som föreskrivs i lagen. I registret antecknas sådana uppgifter som behövs för tillsynen över anstalterna. I detta kapitel föreskrivs det närmare om dessa uppgifter. Paragrafens 1 mom. motsvarar i sak 70 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 102 § i lagen om försäkringskassor.

Enligt 2 mom. har var och en rätt att få de uppgifter om anteckningarna i registret som nämns i momentet. Detta motsvarar den nuvarande situationen, trots att det inte finns något uttryckligt

omnämnande om saken i den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor. Enligt paragrafen får uppgifter trots 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) lämnas ut i elektronisk form endast om mottagaren om enligt bestämmelserna om skydd för personuppgifter har rätt att registrera och använda sådana personuppgifter. I övrigt lämnas i stället för hemadressen för en utomlands bosatt fysisk person ut uppgiften om personens bosättningsland.

4 §. *Anmälan om bildning.* I paragrafen föreskrivs det om anmälan om bildning av en pensionsstiftelse och en pensionskassa och om innehållet i anmälan. Det föreslås att benämningen grundanmälan enligt den gällande lagstiftningen ändras till anmälan om bildning, som bättre beskriver saken och som motsvarar aktiebolagslagen. I 1 mom. föreskrivs det om innehållet i anmälan om bildning. Momentet motsvarar i huvudsak 71 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 103 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor.

Om de registeranteckningar som ska införas i registret och som gäller fysiska personer föreskrivs det särskilt i 2 mom. och i fråga om juridiska personer i 3 mom.

5 §. *Ändringsanmälan och radering av personuppgifter.* I paragrafen föreskrivs det på motsvarande sätt som i 72 § i lagen om pensionsstiftelser och 105 § i lagen om försäkringskassor om den ändringsanmälan som ska göras när de uppgifter som antecknats i registret ändras. I paragrafen föreskrivs det dessutom om radering av personuppgifter med anledning av en ändringsanmälan till Finansinspektionen.

6 §. *Domstolens anmälningsskyldighet.* I paragrafen föreskrivs det om domstolens skyldighet att utan dröjsmål anmäla uppgifter till registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor i de situationer som nämns i paragrafen. Detta är viktigt med tanke på pensionsanstaltens avtalsparter, som lätt kan kontrollera pensionsanstaltens situation i registret. Innehållsmässigt motsvarar 1—3 punkten i paragrafen 106 § i lagen om försäkringskassor och 19 § 1 mom. i handelsregisterlagen (129/1979). Det har inte funnits någon motsvarande bestämmelse i den gällande lagen om pensionsstiftelser. Det är motiverat att domstolens anmälningsskyldighet i dessa situationer också ska gälla pensionsstiftelser. Paragrafens 4 punkt motsvarar 76 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 108 § i lagen om försäkringskassor.

7 §. *Finansinspektionens anmälningsskyldighet.* I paragrafen föreskrivs det om Finansinspektionens skyldighet att underrätta pensionsanstalten när någon av de uppgifter som avses i 6 § antecknas i registret. Underrättelsen ska ske utan dröjsmål.

8 §. *Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter.* Finansinspektionen har rätt att meddela närmare föreskrifter om hur de anmälningar som avses i detta kapitel ska göras, om handlingar och utredningar som ska fogas till anmälningarna samt om tekniska omständigheter i anslutning till registerföringen. Detta framhäver att Finansinspektionen i egenskap av förvaltare av registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor har rätt att bestämma om inrättandet och utvecklingen av registret samt allmänt om den praktiska skötseln av registret. Sakinnehållet i paragrafen motsvarar 77 § i lagen om pensionsstiftelser och 109 § i lagen om försäkringskassor.

10 kap. **Fusion**

En pensionsanstalt kan fusioneras med en annan pensionsanstalt så att den överlåtande pensionsanstaltens försäkringsverksamhet övergår utan likvidationsförfarande till en annan pensionsanstalt. En eller flera pensionsanstalter kan fusioneras med en övertagande pensionsanstalt

som redan är verksam eller alternativt kan minst två pensionsanstalter vid en fusion bilda en ny pensionsanstalt.

Bestämmelserna om fusion revideras lagstiftningstekniskt för att förbättra deras begriplighet och transparens. I den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor föreskrivs det om fusion i samma kapitel som det föreskrivs om delning samt om överlåtelse och övertagande av ett försäkringsbestånd.

Det föreslås också vissa innehållsmässiga ändringar av bestämmelserna. En fusion förutsätter inte längre ett tillstånd av domstolen utöver Finansinspektionens samtycke. Det finns inget behov av en domstolsbehandling, eftersom en fusion är ett ansökningsärende där tillstånd ska beviljas när de villkor som föreskrivs i lagen uppfylls. I lagen används begreppet fusionsplan i stället för begreppet fusionsavtal. Begreppet fusionsplan beskriver handlingens innehåll bättre, eftersom fusionen förutsätter Finansinspektionens samtycke för att den ska kunna genomföras. Det ska också utfärdas mer detaljerade bestämmelser än tidigare om fusionsplanens innehåll.

Fusionen börjar när fusionsplanen undertecknas. Fusionen anmäls för registrering till registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor samtidigt som fusionsplanen anmäls till Finansinspektionen för registrering. Detta ska göras inom en månad från det att fusionsplanen undertecknades. Finansinspektionen ska kungöra fusionsansökan. Tidsfristen för att framställa anmärkning är högst två månader. Pensionsanstalten ska också senast en månad innan den tidsfrist som anges i kungörelsen löper ut anmäla om intentionen till fusion till dess kända borgenärer. Beslutet om fusion fattas av kassamötet i en pensionskassa och av styrelsen i en pensionsstiftelse. Beslutet ska fattas inom fyra månader från det att fusionsplanen registrerades. Fusionen förfaller om fusionsplanen inte har godkänts i båda pensionsanstalternas beslutande organ. Finansinspektionen ska ge sitt samtycke till fusionen om de förutsättningar som anges i lagen uppfylls. De pensionsanstalter som deltar i fusionen ska göra en anmälan om verkställande av fusionen till Finansinspektionen inom sex månader från det att samtycke beviljades. Efter att ha fått anmälan registrerar Finansinspektionen fusionen. I samband med registreringen upplöses den överlåtande pensionsanstalten och vid en kombinationsfusion uppkommer den övertagande pensionsanstalten.

1 §. *Allmänna förutsättningar för fusion.* I paragrafen föreskrivs det om förutsättningarna för fusion på motsvarande sätt som i den första meningen i 100 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och den första meningen i 132 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor. En förutsättning för fusion är att den överlåtande pensionsanstalten uppfyller de krav på den övertagande pensionsanstaltens verksamhetskrets som avses i 1 kap. 3 §.

2 §. *Olika sätt att verkställa en fusion.* I paragrafen föreskrivs det om olika sätt att verkställa en fusion i enlighet med 16 kap. 2 § i aktiebolagslagen. Vid en absorptionsfusion fusioneras en eller flera pensionsanstalter med en övertagande pensionsanstalt. Vid en kombinationsfusion bildar däremot minst två pensionsanstalter en ny pensionsanstalt vid fusionen. Båda sätten att verkställa en fusion har varit möjliga också inom ramen för den nuvarande lagstiftningen, även om termerna absorptionsfusion och kombinationsfusion inte har använts i någondera lagen. Bestämmelser om absorptionsfusion finns i 132 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor och 100 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser. Bestämmelser om ett förfarande som motsvarar en kombinationsfusion finns i 133 § i lagen om försäkringskassor och 101 § i lagen om pensionsstiftelser. För tydlighetens skull föreskrivs det om dessa i separata paragrafer.

3 .§. *Fusionsplan.* I paragrafen föreskrivs det om fusionsplanen och inte om fusionsavtalet som i de gällande lagarna. Fusionsplanen beskriver bättre handlingens karaktär, eftersom en fusion

även förutsätter samtycke av pensionsanstalternas beslutande organ och Finansinspektionen innan den kan genomföras.

I paragrafens 1 mom. förutsätts det uttryckligen att fusionsplanen ska upprättas skriftligen, dateras och undertecknas. Det är behövligt att datera planen, eftersom processuella tidsfrister för fusionen beräknas från och med undertecknandet av planen.

I det föreslagna 2 mom., som är indelat i 9 punkter, föreskrivs det mer detaljerat om innehållet i fusionsplanen än i de gällande bestämmelserna. Enligt paragrafens 2 mom. 1 punkt ska fusionsplanen innehålla uppgifter som specificerar de pensionsanstalter som deltar i fusionen.

Enligt 2 punkten i momentet ska till planen fogas en utredning om orsakerna till fusionen. Utredningen kan vara av betydelse särskilt när borgenärerna och andra intressentgrupper bedömer vilka konsekvenser fusionen får för deras egen ställning.

Enligt 3 punkten i momentet ska fusionsplanen för en absorptionsfusion innehålla ett förslag till ändring av den övertagande pensionsanstaltens stadgar, om det finns behov att göra ändringar med anledning av fusionen. Om Finansinspektionen godkänner fusionen, godkänner den samtidigt också stadgeändringarna. Vid en kombinationsfusion ska till planen fogas ett förslag till stadgar för pensionsanstalten under bildning och till hur ledamöterna i den nya pensionsanstaltens organ väljs. Även i fusionsplanen för en absorptionsfusion kan vid behov tas in bestämmelser om val av ledamöter i organen, även om detta inte förutsätts i lagen.

Enligt 4 punkten i momentet ska fusionsplanen innehålla en utredning om hur den överlåtande pensionsanstaltens försäkringsbestånd samt andra tillgångar och skulder överförs till den övertagande pensionsanstalten.

Enligt 5 punkten i momentet ska det till fusionsplanen fogas en utredning om att den övertagande pensionsanstalten uppfyller solvenskraven i 7 kap. i denna lag och i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om täckning av ansvarsskulden.

Enligt 6 punkten i momentet ska planen innehålla en utredning om den överlåtande tilläggspensionsanstaltens tillgångar, skulder och eget kapital samt om de omständigheter som påverkar värderingen av dessa, om den inverkan som fusionen planeras få på den övertagande pensionsanstaltens balansräkning och om de bokföringsmetoder som ska tillämpas på fusionen.

Enligt 7 punkten i momentet ska till planen fogas förslag till den planerade registreringstidpunkten för verkställande av fusionen. Tidpunkten får infalla högst sex månader från det att fusionsplanen upprättades. De pensionsanstalter, delägare, borgenärer och andra intressentgrupper som deltar i fusionen behöver bedömningen.

Enligt 8 punkten i momentet ska till planen fogas en utredning om eller förslag till särskilda förmåner och rättigheter för de i fusionen deltagande pensionsanstalternas styrelseledamöter, verkställande direktörer och revisorer.

Enligt 9 punkten i momentet ska planen innehålla ett förslag till eventuella andra villkor för fusionen. Sådana andra villkor är till exempel bestämmelser om arbetstagarnas ställning vid fusionen och om bedrivande av verksamhet under fusionen. Någon särskild omständighet kan också ställas som villkor för fusionen. Till denna del är det fråga om ett avtal mellan pensionsanstalterna och det ska bedömas utifrån avtalsrättsliga utgångspunkter.

4 §. *Finansinspektionens samtycke och registrering av fusionsplanen.* Enligt 1 mom. ska samtycke till fusionen sökas hos Finansinspektionen, som också registrerar fusionsplanen. Detta motsvarar den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Finansinspektionens samtycke ska sökas inom en månad från det att fusionsplanen undertecknades, medan tidsfristen enligt de gällande lagarna är fyra månader från det att båda pensionsanstalterna har godkänt fusionsavtalet. Det är motiverat att förkorta tidsfristen för att påskynda fusionsprocessen. En kortare tidsfrist påskyndar också tillgången till information om intentionen till fusion för pensionsanstaltens borgenärer och andra intressentgrupper. Den föreslagna tidsfristen motsvarar den tidsfrist som anges i 19 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen.

Enligt 2 mom. förfaller fusionen om samtycke inte söks eller fusionsplanen inte anmäls för registrering inom den föreskrivna tiden. Om pensionsanstalterna inte genomför fusionen i enlighet med fusionsplanen, förfaller fusionen, och en anmälan om detta ska göras till Finansinspektionen för anteckning i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor. I 135 § 6 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor och 102 § 8 mom. i lagen om pensionsstiftelser föreskrivs det att fusionen förfaller endast i det fall att Finansinspektionens samtycke inte söks inom föreskriven tid eller ansökan inte godkänns.

Enligt 3 mom. ska pensionsanstalten till Finansinspektionen lämna alla handlingar som enligt 3 § ska fogas till fusionsplanen. Enligt den gällande lagstiftningen ska handlingarna lämnas till domstolen, eftersom fusionen förutsätter domstolens tillstånd. I fortsättningen räcker Finansinspektionens samtycke till fusionen, varvid handlingarna på motsvarande sätt ska lämnas till Finansinspektionen. I fråga om de handlingar som ska lämnas in hänvisas det till 3 § i detta kapitel, där det föreskrivs om fusionsplanens innehåll.

Enligt 4 mom. kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till den ansökan som avses i 1 mom. Bemyndigandet att meddela föreskrifter behövs för att Finansinspektionen i alla situationer ska ha ett tillräckligt informationsunderlag för att bedöma fusionsansökningarna.

5 §. *Kallelse på borgenärerna.* I paragrafen föreskrivs det om kallelse och anmälan i fråga om en fusionsplan. I den definieras närmare än i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor vilka aktörer som har rätt att framställa anmärkningar. Anmärkningar kan framställas endast av borgenärer, eftersom syftet med kallelsen är att skydda borgenärernas ställning. I 1 mom. föreskrivs det om de borgenärer som har rätt att motsätta sig fusionen. Det föreslagna momentet motsvarar 16 kap. 6 § 1 mom. i aktiebolagslagen.

Paragrafens 2 mom. motsvarar 102 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 135 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor med den skillnaden att den tid som har reserverats för att motsätta sig fusionen ska vara minst en månad. I gällande lagar föreskrivs det endast om en övre gräns på två månader. Om en borgenär motsätter sig fusionen förfaller den en månad efter den utsatta dagen. Behandlingen av ärendet ska dock skjutas upp om pensionsanstalten visar att den har väckt fastställelsetalan mot borgenären eller om pensionsanstalten och borgenären tillsammans begär att behandlingen av ärendet ska skjutas upp.

Enligt 3 mom. tillämpas det som föreskrivs i 1 och 2 mom. inte på de försäkrade, pensionstagarna, mottagarna av andra förmåner eller förmånstagarna. Eftersom de lagstadgade förmånerna i vilket fall som helst är tryggade, äventyras inte de försäkrade förmånerna i samband med en fusion. Det är därför inte motiverat att ovannämnda personer kan motsätta sig fusionen.

6 §. *Meddelande och information om kallelse.* Paragrafens 1 mom. är nytt och motsvarar vad som föreskrivs om saken i 16 kap. 7 § i försäkringsbolagslagen. Enligt förslaget ska den överlåtande pensionsanstalten en månad innan den dag som anges i kallelsen underrätta sina kända borgenärer om kallelsen. Avsikten med underrättelsen är att stärka borgenärernas ställning. Momentet ska inte tillämpas på de försäkrade, dem som fått fribrev, pensionstagarna eller mottagarna av andra förmåner eller förmånstagarna, eftersom deras ställning är tryggad i och med den lagstadgade pensionsförsäkringen.

Enligt 2 mom. ska den överlåtande pensionsanstalten informera om kallelsen på pensionsanstaltens anslagstavla eller webbplats. Om den överlåtande pensionsanstalten är en pensionskassa ska den utan dröjsmål informera delägarna om kallelsen på det sätt som bestäms i kassans stadgar. Enligt 102 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 135 § i lagen om försäkringskassor var Finansinspektionen skyldig att ålägga den överlåtande pensionsanstalten att informera om kallelsen och ge anvisningar om detta förfarande. Det är motiverat att i fortsättningen föreskriva om saken på lagnivå på samma sätt som inom annan associationslagstiftning.

7 §. *Beslut om fusion.* Paragrafens 1 mom. motsvarar 100 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 132 § 6 mom. i lagen om försäkringskassor. En fusion förutsätter dock inte längre ett beslut med kvalificerad majoritet.

Paragrafens 2 mom. är nytt. Enligt förslaget ska kassamötet eller pensionsstiftelsens styrelse fatta beslut om fusionen inom fyra månader från registreringen av fusionsplanen. Syftet med tidsfristen är att effektivisera fusionsförfarandet, som utan den föreslagna tidsfristen kan pågå under en obestämd tid.

Det föreslagna 3 mom. är också nytt. Momentet innehåller bestämmelser om att fusionen förfaller i det fall att fusionsplanen inte godkänns i båda pensionsanstalternas beslutande organ. Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrättas om att fusionsplanen har godkänts eller förkastats. Bestämmelsen behövs, eftersom Finansinspektionens samtycke ska sökas innan fusionsplanen godkänns, vilket inte är fallet för närvarande.

Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar vad som i fråga om försäkringsbolag föreskrivs om saken i 19 kap. 7 § 3 mom. i försäkringsbolagslagen och i 16 kap. 9 § 3 mom. och 12 § 2 mom. i aktiebolagslagen.

8 §. *Framläggande och sändande av handlingar samt lämnande av nya uppgifter.* Paragrafens 1 mom. 1—3 punkten motsvarar i sak 132 § 7 mom. i lagen om försäkringskassor och vad som föreskrivs om saken i fråga om försäkringsbolag i 19 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen. Fusionsavtalet ersätts med en fusionsplan, eftersom något fusionsavtal inte längre ingås. Bokslutshandlingarna ska i fortsättningen läggas fram för de tre senaste räkenskapsperioderna i stället för den senaste räkenskapsperioden enligt gällande lag. Syftet med ändringen är att ge en bild av pensionsanstaltens verksamhet under en längre tid, då slumpmässiga faktorer inte har lika stor inverkan. Punkterna 4 och 5 i momentet är nya. De uppgifter som förutsätts i dem behövs för att beskriva de omständigheter som efter den senast avslutade räkenskapsperioden väsentligt påverkar fusionen. Det föreslås att den tid under vilken handlingarna ska hållas tillgängliga förlängs från två veckor till en månad. Detta motsvarar den tidsfrist som iakttas vid arbetspensionsförsäkringsbolagen. En längre tidsfrist är motiverad för att det ska finnas tillräckligt med tid för att ta del av omfattande handlingar. Nytt är också möjligheten hålla handlingarna tillgängliga på pensionskassans webbplats i stället för på kassans kontor och 2 mom. om sändande av handlingar. Att hålla handlingar tillgängliga på internet är ett allmänt godkänt förfarande i annan gällande lagstiftning.

Det föreslagna 3 mom. är också nytt. Enligt förslaget ska pensionsanstalten underrätta de övriga pensionsanstalter som deltar i fusionen om omständigheter som väsentligt påverkar pensionsanstaltens ställning. Avsikten med förslaget är att bättre än för närvarande trygga ställningen för de pensionsanstalter som deltar i en fusion.

9 §. *Kallelse till kassamöte.* Paragrafen är ny och dess syfte är att trygga kassamötets tillgång till information. I den gällande lagen om försäkringskassor finns det ingen särskild bestämmelse om sammankallande av det kassamöte som beslutar om fusionen. Kallelse till det kassamöte som ska besluta om fusionen ska sändas tidigare än kallelsen till det ordinarie kassamötet. Utöver det sätt som bestäms i pensionskassans stadgar ska kallelsen sändas skriftligen och i kallelsen ska de handlingar som hålls framlagda nämnas. De föreslagna ändringarna motsvarar det som föreskrivs i 16 kap. 10 § i aktiebolagslagen.

10 §. *Finansinspektionens samtycke samt överföring av ansvar.* Paragrafens 1 mom. motsvarar i sak 102 § 6 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 135 § 4 mom. i lagen om försäkringskassor. Om en borgenär motsätter sig fusionen förfaller den om inte borgenären får en betalning eller betryggande säkerhet, vilket motsvarar 104 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 137 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor, dock så att det tidigare var fråga om registrering av fusioner i domstol. Eftersom fusioner enligt förslaget inte längre ska behandlas i domstol, är tryggandet av borgenärernas ställning en förutsättning för att Finansinspektionen ska ge sitt samtycke.

Paragrafens 2 mom. motsvarar delvis 102 § 4 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 135 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor. Det föreslås att det fogas en ny bestämmelse till momentet, enligt vilken Finansinspektionen samtidigt fastställer stadgarna för den övertagande pensionsanstalten. I momentet preciseras också att det att pensionsanstalten har försatts i likvidation inte ska förhindra verkställandet av fusionen, om inte egendomen har börjat skiftas på det sätt som avses i 12 kap. 26 § eller i 13 kap. 28 §. Paragrafen motsvarar 19 kap. 13 § i försäkringsbolagslagen, som också tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag.

Paragrafens 3 mom. motsvarar i sak 102 § 4 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 135 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

11 §. *Ändringssökande.* Paragrafen är ny. I den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor föreskrivs det inte särskilt om sökande av ändring i ett beslut om fusion av Finansinspektionen eller domstolen. Ett beslut av Finansinspektionen har kunnat överklagas i enlighet med förvaltningslagen och ett allmänt beslut av underrätten i enlighet med bestämmelserna i rättegångsbalken. I den föreslagna paragrafen hänvisas det till den särskilda bestämmelsen i lagen om Finansinspektionen som gäller ändringssökande, med stöd av vilken beslut får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Detta motsvarar valet av behörig domstol i lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Förslaget motsvarar det som föreskrivs i 19 kap. 11 § i försäkringsbolagslagen.

12 §. *Avtal om bildning och val av ledamöter i verksamhetsorganen.* Paragrafen motsvarar i sak 101 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 133 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor.

13 §. *Anmälan om verkställande av fusion.* Paragrafen är ny. Enligt 105 § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 138 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor ska de pensionsanstalter som deltar i fusionen göra en anmälan om ett domstolstillstånd till Finansinspektionen.

Fusionen anses ha ägt rum när domstolens tillstånd har antecknats i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor. Eftersom domstolens tillstånd inte längre ska sökas för fusioner, ska en anmälan om verkställande av fusionen i fortsättningen göras till Finansinspektionen.

I 1 mom. föreskrives det också om de handlingar som ska fogas till anmälan. Syftet med regleringen är att säkerställa att Finansinspektionen får information om att förfarandereglerna för de tillgångar som motsvarar ansvarsskulden, för solvensen och för fusionen har följts. Enligt 1 punkten ska till anmälan fogas styrelseledamöternas och verkställande direktörens försäkran om att lagens bestämmelser har iakttagits vid fusionen. Enligt 2 punkten ska till anmälan fogas en utredning om att den övertagande pensionsanstalten uppfyller bestämmelserna i 7 kap. och kraven i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar. Enligt 3 punkten ska till anmälan fogas ett intyg av pensionsanstaltens ledning om att meddelandena till bolagets kända borgenärer har sänts. Dessutom ska enligt 4 punkten de beslut om fusionen som fattats av de pensionsanstalter som deltar i fusionen bifogas. Eftersom tidsfristen för lämnande av anmälan i fortsättningen ska räknas från det att Finansinspektionen gett sitt samtycke och inte från domstolens tillstånd, kommer fusionsförfarandet att försnabbas.

Enligt 2 mom. kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till anmälan om verkställande av fusionen.

14 §. *Registrering av fusion samt rättsverkningar.* Paragrafens 1 mom. motsvarar i sak 106 § i lagen om pensionsstiftelser och 139 § i lagen om försäkringskassor. Dessutom konstateras det på motsvarande sätt som i fråga om det nuvarande rättsläget att samtidigt upplöses den överlåtande pensionsanstalten och vid kombinationsfusion uppkommer den övertagande pensionsanstalten.

Paragrafens 2 mom. är nytt. Enligt momentet får den överlåtande pensionsanstaltens tillgångar och skulder inte tas upp i den övertagande pensionsanstaltens balansräkning till ett högre ekonomiskt värde än de har för den övertagande pensionsanstalten. I samband med en fusion får ett åtagande att utföra arbete eller tillhandahålla en tjänst inte tas upp i balansräkningen. Förslaget motsvarar 16 kap. 16 § 2 mom. i aktiebolagslagen, som också tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag.

15 §. *Information till pensionstagare och mottagare av andra förmåner om överföring av ansvar.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 102 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 135 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor.

16 §. *Slutredovisning.* Paragrafen är ny. I den föreskrivs det om slutredovisningen, dvs. om det bokslut och den verksamhetsberättelse som ska upprättas efter verkställandet av fusionen.

Enligt 1 mom. ansvarar styrelsen och verkställande direktören för upprättandet av slutredovisningen. I en pensionskassa ska en slutredovisning upprättas över den tid för vilken något bokslut inte ännu har lagts fram vid kassamötet. I en pensionsstiftelse ska en slutredovisning upprättas över den tid för vilken något bokslut inte har upprättats.

Enligt 2 mom. ska pensionskassans kassamöte fastställa slutredovisningen. Enligt 3 mom. ska slutredovisningen lämnas till Finansinspektionen på samma sätt som bokslutet.

Förslaget motsvarar i sak 16 kap. 17 § i aktiebolagslagen, som inte bara tillämpas på liv- och skadeförsäkringsbolag utan också på arbetspensionsförsäkringsbolag.

17 §. *Fusionens återgång.* Paragrafen är ny. Enligt den återgår fusionen trots att den har registrerats om fusionsbeslutet förklaras ogiltigt genom ett domstolsbeslut. Den överlåtande och den övertagande pensionsanstalten ansvarar då solidariskt för en sådan förpliktelse för det övertagande bolaget som har uppkommit under tiden mellan registreringen av fusionen och registreringen av domen. Paragrafen behövs för att trygga borgenärernas ställning och rättssäkerhet. Förslaget motsvarar 16 kap. 18 § i aktiebolagslagen, som också tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag.

11 kap. **Delning**

En pensionsanstalt kan delas om en arbetsgivare som är delägare delas. En förutsättning för delning är dessutom att den ursprungliga delägarens ansvarsskuld och de tillgångar som motsvarar den överförs till den nya pensionsanstalten under bildning. Vid delningen kan den ursprungliga delägarens totala ansvarsskuld eller en del av den överföras till en eller flera pensionsanstalter. Vid delningen kan pensionsanstaltsformen inte ändras, så en pensionsstiftelse kan delas i flera pensionsstiftelser och en pensionskassa kan delas i flera pensionskassor. Vid delningen övergår egendomen i bokföringen enligt icke avskrivna värden, till skillnad från vid överlåtelsen av ett försäkringsbestånd, där gängse värden tillämpas.

Bestämmelserna om delning revideras lagstiftningstekniskt för att förbättra bestämmelsernas begriplighet och transparens. I den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor finns det en bestämmelse som uttryckligen ska tillämpas på delning. I övrigt tillämpas på delning vad som föreskrivs om fusion. Dessutom föreslås det vissa innehållsmässiga ändringar i bestämmelserna. Delningen förutsätter utöver Finansinspektionens samtycke inte längre ett tillstånd av domstolen. Enligt den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ska tillstånd för delningen sökas hos den allmänna underrätten. Eftersom det vid en delning inte är fråga om ett tvistemål utan ett ansökningsärende, där myndigheten utövar rättslig prövning och där tillstånd ska beviljas om de villkor som föreskrivs i lagen uppfylls, finns det inget behov av domstolsbehandling. Bestämmelserna motsvarar till sitt sakinnehåll vad som föreskrivs om delning av arbetspensionsförsäkringsbolag.

För att påskynda delningsförfarandet ska pensionsanstalten under bildning ansöka om registrering i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor samtidigt som delningsplanen anmäls till Finansinspektionen för registrering. Enligt den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor görs den övertagande anstaltens grundanmälan när domstolens delningstillstånd har erhållits. Delningen börjar när delningsplanen undertecknas, varefter Finansinspektionens samtycke ska sökas för delningen och för stadgarna för den nya pensionsanstalten under bildning inom en månad. Finansinspektionen registrerar planen i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor och kungör ansökan om delning för framställande av anmärkningar mot ansökan. Tidsfristen för att framställa anmärkning kan vara högst två månader. Inom fyra månader från det att planen registrerades ska beslut om godkännande av delningsplanen fattas i samtliga pensionsanstalter som deltar i delningen. Efter detta ska Finansinspektionen, om vissa villkor uppfylls, ge sitt samtycke till delningen. Inom fyra månader från det att samtycke beviljats ska de i delningen deltagande pensionsanstalterna göra en anmälan om verkställande av delningen till Finansinspektionen, varefter Finansinspektionen registrerar delningen. I samband med registreringen uppstår den övertagande pensionsanstalten, och den försäkringsverksamhet som fastställts i delningsplanen och som innefattar den ansvarsskuld som överförs och övriga skulder och tillgångar, övergår utan likvidationsförfarande till den övertagande pensionsanstalten.

1 §. *Allmänna förutsättningar för delning.* Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt sakinnehåll 100 § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 132 a § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. För att förtydliga ordalydelsen i paragrafen flyttas från paragrafen de punkter som hänför sig till förutsättningarna för delning och som det föreskrivs om senare i detta kapitel. Om den ursprungliga pensionsanstalten har flera delägare, kan endast den ursprungliga delägarens ansvarsskuld överföras vid delningen. Detta motsvarar det nuvarande rättsläget, trots att det inte finns några uttryckliga bestämmelser om saken i gällande lag. Liksom i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor kan pensionsanstaltens juridiska form inte ändras i samband med en delning, dvs. en pensionskassas försäkringsverksamhet kan t.ex. inte överföras till en pensionsstiftelse i samband med en delning eller tvärtom.

2 §. *Olika sätt att verkställa en delning.* Paragrafen motsvarar till sitt sakinnehåll 100 § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 132 a § 2 mom. i lagen om försäkringskassor, vilka av lagstiftningstekniska skäl har sammanförts så att det i paragrafen föreskrivs om delning av pensionsanstalter. I paragrafen föreskrivs det om total delning, där pensionsanstaltens hela försäkringsverksamhet övergår till två eller flera eller flera pensionsanstalter och om partiell delning, där en del av försäkringsverksamheten övergår till en eller flera pensionsanstalter. Som ett resultat av en total delning upplöses den ursprungliga pensionsanstalten.

Om den ursprungliga delägaren är delägare i flera pensionsstiftelser eller pensionskassor som avses i 1 kap. 1 §, kan alla ovannämnda pensionsanstalter delas helt och hållet eller delvis. Om t.ex. samma arbetsgivare skulle vara delägare i två pensionsstiftelser, kan dessa pensionsstiftelser vid en partiell delning delas och bli en ny pensionsanstalt under bildning.

3 §. *Delningsplan.* I paragrafen föreskrivs det om en delningsplan och inte om ett delningsavtal som i 100, 101 och 107 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 132 a, 133 och 140 § i lagen om försäkringskassor. Det är inte möjligt att verkställa delningen förrän pensionsanstalternas beslutande organ och Finansinspektionen har gett sitt samtycke. Delningsplanen ska innehålla de centrala uppgifter som de pensionsanstalter som deltar i delningen och Finansinspektionen behöver för sitt beslutsfattande. Innehållet i delningsplanen motsvarar innehållet i den fusionsplan som avses i 10 kap. 3 §.

4 §. *Principer för fördelning av tillgångar och skulder.* Den första meningen i 1 mom. i paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om saken i 132 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen om pensionsstiftelser. Paragrafens 1 mom. ska också tillämpas på pensionsstiftelser där ett utjämnande bokföringssystem tillämpas. Pensionskassorna har alltid ett utjämnande bokföringssystem. I en pensionsstiftelse och en pensionskassa som tillämpar det utjämnande bokföringssystemet fördelas delägarens understödsavgift mellan varje arbetsgivare så som bestäms i pensionsanstaltens stadgar. Arbetsgivarens ansvarsskuld motsvarar ansvarsskuldens relativa andel av pensionsstiftelsens tillgångar och inte såsom i en pensionsstiftelse som följer det arbetsgivarspecifika bokföringssystemet vissa arbetsgivarspecifika tillgångar.

Paragrafens 2 mom. motsvarar till sitt innehåll 125 § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser. Paragrafens 3 mom. motsvarar 132 § 4 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. I fråga om pensionsstiftelser finns det ingen motsvarande bestämmelse i en gällande lag.

5 §. *Finansinspektionens samtycke och registrering av delningsplanen.* Enligt 1 mom. ska samtycke till delningen på samma sätt som i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor sökas hos Finansinspektionen, som också registrerar delningsplanen. Till

skillnad från nuläget ska samtycke sökas inom en månad från det att delningsplanen undertecknades, när samtycke enligt gällande lagstiftning ska sökas inom fyra månader från det att de pensionsanstalter som deltar i delningen har godkänt delningsplanen. För att påskynda delningsförfarandet är det motiverat att tillsynsmyndighetens samtycke söks kort efter det att planen har godkänts. Förfarandet påskyndar också tillgången till information om delningsplanen för den ursprungliga pensionsanstaltens borgenärer. Den föreslagna regleringen motsvarar vad som föreskrivs om saken i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Nytt är att anstalten under bildning samtidigt ansöker om anteckning av anstalten i registret hos Finansinspektionen.

Paragrafens 2 mom. motsvarar i huvudsak vad som föreskrivs om saken i 104 § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 137 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor. Eftersom domstolens tillstånd inte längre ska sökas för delningar, görs en motsvarande teknisk ändring i momentet genom att domstolen ersätts med Finansinspektionen.

Enligt 3 mom. kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till den ansökan som avses i 1 mom. Bemyndigandet att meddela föreskrifter behövs för att Finansinspektionen i alla situationer ska ha ett tillräckligt informationsunderlag för att bedöma delningsansökningarna.

6 §. *Kallelse på borgenärerna.* Liksom i den gällande lagen ska utfärdas en kallelse med anledning av delningsplanen. I paragrafen definieras närmare än i gällande lag om pensionsstiftelser och lag om försäkringskassor vilka aktörer som har rätt att framställa anmärkningar. Enligt 1 mom. kan endast borgenärer göra detta, eftersom syftet med kallelsen är att trygga borgenärernas ställning. Till skillnad från den gällande lagen ska Finansinspektionen sköta kallelsen i stället för domstolen.

Paragrafens 2 mom. motsvarar vad som föreskrivs om detta i 102 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 135 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor med den skillnaden att den tid som har reserverats för att motsätta sig delningen ska vara minst en månad. I gällande lagar föreskrivs det endast om en övre gräns på två månader.

Paragrafens 3 mom. motsvarar i huvudsak 104 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 137 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor. Eftersom domstolens tillstånd inte längre ska sökas för delningar, görs sådana lagtekniska ändringar som följer av detta.

Enligt 4 mom. tillämpas det som föreskrivs i 1—3 mom. inte på de försäkrade, pensionstagarna, mottagarna av andra förmåner eller förmånstagarna. Eftersom de lagstadgade förmånerna i vilket fall som helst är tryggade, äventyras inte de försäkrade förmånerna i samband med en delning. Det är därför inte motiverat att ovannämnda personer kan motsätta sig delningen.

7 §. *Meddelande och information om kallelse.* Paragrafens 1 mom. är nytt och motsvarar vad som föreskrivs om saken i 16 kap. 7 § i försäkringsbolagslagen. Avsikten med underrättelsen är att stärka borgenärernas ställning. Enligt 2 mom. ska den ursprungliga pensionsanstalten informera om kallelsen på den ursprungliga delägarens anslagstavla. Om den ursprungliga pensionsanstalten är en pensionskassa ska den utan dröjsmål informera delägarna om kallelsen på det sätt som bestäms i kassans stadgar. Enligt 102 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 135 § i lagen om försäkringskassor var Finansinspektionen skyldig att ålägga den ursprungliga pensionsanstalten att informera om kallelsen och ge anvisningar om detta förfarande. Det är motiverat att i fortsättningen föreskriva om saken på lagnivå på samma sätt som inom annan associationslagstiftning.

8 §. *Beslut om delning.* Paragrafens 1 mom. motsvarar i vad som föreskrivs om saken i 100 § 3 och 5 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser samt 132 a § 5 mom. och 132 § 6 mom. i lagen om försäkringskassor. Eftersom delning alltid sker i riktning mot en pensionsanstalt under bildning som uppkommer senare under förfarandet, ska styrelsen också representera en pensionskassa under bildning, eftersom det inte är möjligt att ordna ett kassamöte innan anstalten registreras. Styrelseledamöterna är kända, eftersom de ska utses i delningsplanen. På styrelsens beslutsfattande och verksamhet i en pensionsanstalt under bildning ska bestämmelserna i denna lag tillämpas på samma sätt som i en reden verksam pensionsanstalt. Styrelsen kan föra pensionsanstaltens talan i ärenden som anknyter till bildandet av en anstalt utan det personliga ansvar som gäller stiftare och som avses i 2 kap. 12 §.

Paragrafens 2 mom. är nytt. Avsikten med den tidsfrist som föreslås i momentet är att effektivisera delningsförfarandet. Även paragrafens 3 mom. är nytt. Bestämmelsen behövs, eftersom Finansinspektionens samtycke ska sökas innan godkännandet av pensionsanstalternas beslutande organ, vilket inte är fallet för närvarande.

Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar vad som föreskrivs om saken i 20 kap. 7 § 3 mom. i försäkringsbolagslagen och i 17 kap. 9 § 3 mom. och 12 § 2 mom. i aktiebolagslagen.

9 §. *Framläggande och sändande av handlingar samt lämnande av nya uppgifter.* Paragrafens 1 mom. motsvarar i huvudsak vad som föreskrivs om saken i 132 § 7 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Delningsavtalet ersätts med en delningsplan. Bokslutshandlingarna ska läggas fram för de tre senaste räkenskapsperioderna i stället för den senaste räkenskapsperioden enligt gällande lag. Syftet är att ge en bild av pensionsanstaltens verksamhet under en längre tid, då slumpmässiga faktorer inte har lika stor inverkan. Paragrafens 1 mom. 4 punkt är ny och syftet med den är att säkerställa tillgången till information om de händelser som har inträffat efter det senaste bokslutet och som kan vara av betydelse med tanke på delningen. Det föreslås att den tid som handlingarna ska hållas tillgängliga förlängs från två veckor till en månad, vilket motsvarar den tidsfrist som iakttas i arbetspensionsförsäkringsbolagen. En längre tidsfrist är motiverad för att det ska finnas tillräckligt med tid för att ta del av omfattande handlingar.

Nytt är också möjligheten hålla handlingarna tillgängliga på pensionskassans webbplats i stället för på kassans kontor och det föreslagna 2 mom. om sändande av handlingar. Paragrafens 3 mom. är nytt. Syftet med momentet är att bättre än för närvarande trygga ställningen för de pensionsanstalter som deltar i delningen, t.ex. i situationer där avsikten är att ansvarsskulden överförs till en ny pensionsanstalt under bildning i samband med att flera arbetsgivare delas.

De föreslagna ändringarna motsvarar det som föreskrivs i 20 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen.

10 §. *Kallelse till kassamöte.* Paragrafen är ny och dess syfte är att trygga kassamötets tillgång till information på striktare sätt än i samband med det ordinarie kassamötet. I den gällande lagen finns det ingen särskild bestämmelse om kallelse till det kassamöte som beslutar om delningen. Delningsplanen kan vara en omfattande och komplicerad handling, och därför ska kallelsen till det kassamöte som beslutar om delningen utfärdas tidigare än till det ordinarie kassamötet. Utöver det sätt som bestäms i pensionskassans stadgar ska kallelsen sändas skriftligen och i kallelsen ska de handlingar som hålls framlagda nämnas. De föreslagna ändringarna motsvarar det som föreskrivs i 16 kap. 10 § i aktiebolagslagen.

11 §. *Finansinspektionens samtycke samt överföring av ansvar.* Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt sakinnehåll 102 § 6 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 135 § 4 mom. i lagen om försäkringskassor. Om en borgenär motsätter sig delningen förfaller den om inte

borgenären får en betalning eller betryggande säkerhet, vilket motsvarar 104 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 137 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor, dock så att det tidigare var fråga om registrering av delningar i domstol. Eftersom delningar enligt förslaget inte längre ska behandlas i domstol, är tryggandet av borgenärernas ställning en förutsättning för att Finansinspektionen ska ge sitt samtycke. Den första meningen i 2 mom. är ny, eftersom den övertagande anstaltens grundanmälan enligt den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor görs när domstolens delningstillstånd har erhållits. Andra meningen i 2 mom. motsvarar till sitt sakinnehåll 102 § 7 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 135 § 5 mom. i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 3 mom. motsvarar till sitt sakinnehåll 102 § 4 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 135 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

12 §. *Ändringssökande.* Paragrafen är ny. I den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor föreskrivs det inte särskilt om sökande av ändring i ett beslut om delning av Finansinspektionen eller domstolen. Ett beslut av Finansinspektionen har kunnat överklagas i enlighet med förvaltningslagen och ett allmänt beslut av underrätten med stöd av bestämmelserna i rättegångsbalken. I lagen om Finansinspektionen finns en specialbestämmelse om ändringssökande, med stöd av vilken beslut får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Bestämmelsen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 20 kap. 11 § i försäkringsbolagslagen.

13 §. *Avtal om bildning och val av ledamöter i verksamhetsorganen.* Paragrafen motsvarar till sitt sakinnehåll 101 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 133 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Styrelseledamöterna har valts i avtalet om bildning. När pensionsanstalten har registrerats väljs verkställande direktören och representantskapet. Även till styrelsen ska ledamöterna väljas på det sätt som föreskrivs i 4 kap. 7 § 3 och 5 mom., så att de försäkrade ska kunna delta i valet av ledamöter.

14 §. *Anmälan om verkställande av delning.* Paragrafen är ny. Enligt 105 § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 138 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor ska de pensionsanstalter som deltar i delningen göra en anmälan om ett domstolstillstånd till Finansinspektionen. Delningen anses ha ägt rum när domstolens tillstånd har antecknats i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor. Eftersom domstolens tillstånd inte längre ska sökas för delningar, ska en anmälan om verkställande av delningen i stället för en anmälan om beviljat tillstånd göras till Finansinspektionen. Bestämmelserna om de handlingar som ska fogas till anmälan är också nya. Till anmälan ska fogas handlingar med stöd av vilka Finansinspektionen får information om att förfaranderegelerna för de tillgångar som motsvarar ansvarsskulden, för solvensen och för fusionen har följts. Syftet med 2 punkten är att revisorn fastställer överföringen av de tillgångar som motsvarar ansvarsskulden och solvenskapitalet till anstalten under bildning. Revisorn ansvarar inte för beräkningen av ansvarsskulden, utan det hör till uppgifterna för anstaltens försäkringsmatematiker. Enligt 3 punkten ska till anmälan fogas ett intyg av pensionsanstaltens ledning om att meddelandena till bolagets kända borgenärer har sänts. Enligt 4 punkten ska som bilaga dessutom fogas de beslut om delning som fattats av de ursprungliga pensionsanstalterna. Även bestämmelserna om tidsfristen för anmälan ändras. Förfarandet påskyndas när tidsfristen inte längre räknas från tidpunkten för domstolens tillstånd utan från det att Finansinspektionen gett sitt samtycke.

Enligt 2 mom. förfaller delningen om den ursprungliga anstalten försätts i likvidation före registreringen av delningen. För en pensionsanstalt som har försatts i likvidation har livskraften och möjligheten att trygga pensionerna försämrats väsentligt. Verksamhetsförutsättningarna för en

anstalt under bildning har på motsvarande sätt äventyrats, om dess verksamhet baserar sig på försäkringsverksamhet som har överförts från en pensionsanstalt som har försatts i likvidation.

Enligt 3 mom. kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till anmälan om verkställande av delningen.

15 §. *Registrering av delning samt rättsverkningar.* Den första meningen i 1 mom. motsvarar vad som föreskrivs om saken i 106 § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 139 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Den andra och tredje meningen i momentet är ny, men motsvarar nuvarande praxis. Paragrafens 2 mom. motsvarar till sitt innehåll 107 § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 140 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 3 mom. motsvarar i sak 107 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 140 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

16 §. *Information till pensionstagare och mottagare av andra förmåner om överföring av ansvar.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 102 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 135 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor.

17 §. *Slutredovisning.* Paragrafen är ny och motsvarar bestämmelserna om delning av arbetspensionsförsäkringsbolag. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att principerna för god förvaltning följs när verksamheten för en pensionsanstalt som genomgår upplösning avslutas.

18 §. *Delningens återgång.* Paragrafen är ny och motsvarar bestämmelserna om arbetspensionsförsäkringsbolag. Paragrafen behövs för att trygga borgenärernas ställning och rättssäkerhet.

12 kap. Överlåtelse av ett försäkringsbestånd samt frivillig likvidation och upplösning

I kapitlet föreslås bestämmelser om överlåtelse av ett försäkringsbestånd samt om frivillig likvidation av en pensionsanstalt i syfte att upplösa anstalten. En pensionsanstalt kan överlåta hela sitt försäkringsbestånd eller en del av det till en annan pensionsanstalt eller till ett arbetspensionsförsäkringsbolag. Om man frivilligt vill upplösa en pensionsanstalt, ska hela försäkringsbeståndet först överlåtas till en annan pensionsanstalt eller till ett arbetspensionsförsäkringsbolag. Därefter ska anstalten upplösas på det sätt som anges i 12 och 13 kap. Bestämmelser om s.k. tvångslikvidation, dvs. när en anstalt efter att frivilligt ha överlåtit hela sitt försäkringsbestånd behöver försättas i likvidation av någon annan orsak, föreslås i 13 kap. På överlåtelse av försäkringsbeståndet i en pensionsanstalt som försatts i tvångslikvidation tillämpas bestämmelserna i 12 kap. i tillämpliga delar. Enligt det föreslagna 12 kap. ska kravet på minsta storlek i fråga om ett försäkringsbestånd som överlåts sänkas när försäkringsbeståndet överlåts till en pensionsanstalt som bildats för ändamålet. Den minsta storleken på försäkringsbeståndet ska enligt förslaget motsvara den föreslagna minsta storleken på en pensionsanstalt som är under bildning. Det ska vara möjligt att överlåta försäkringsbestånd som är mindre än den minsta storleken, om överlåtelsen sker till en befintlig pensionsanstalt. Också tidsfristerna för förfarandet har justerats så att de motsvarar bestämmelserna i försäkringsbolagslagen. Till övriga delar motsvarar bestämmelserna i kapitlet till sitt innehåll i huvudsak gällande lag om pensionsstiftelser och lag om försäkringskassor.

1 §. *Tillämpningsområde.* Paragrafen är ny. I paragrafen preciseras i vilka situationer bestämmelserna om överlåtelse av försäkringsbestånd och om frivillig likvidation och upplösning ska tillämpas. På motsvarande sätt anges det i det föreslagna 13 kap. att bestämmelserna i det kapitlet ska tillämpas i sin helhet på en pensionsanstalt som försätts i obligatorisk likvidation. I

den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor görs ingen sådan åtskillnad i fråga om likvidation.

2 §. *Övertagande pensionsanstalter och arbetspensionsförsäkringsbolag.* Paragrafen motsvarar i sak 100 § 1 och 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 132 § 1 mom. och första meningen i 132 § 9 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, till den del dessa bestämmelser gäller en aktör som uppfyller kraven på överlåtelse och reglerar överlåtelsen av ett försäkringsbestånd eller en del av det.

Bestämmelserna om beslutsfattande och förfaranden i samband med överlåtelse eller övertagande av försäkringsbestånd i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas när den överlåtande eller övertagande försäkringsanstalten är ett arbetspensionsförsäkringsbolag.

3 §. *Begränsningar som gäller övertagande pensionsanstalter.* Enligt 1 mom. kan ett försäkringsbestånd överlåtas endast till en sådan pensionsanstalt i fråga om vilken den arbetsgivare vars försäkringsbestånd överlåts uppfyller de krav som enligt 1 kap. 3 § gäller för en delägare. Bestämmelsen motsvarar i sak 132 § 9 mom. i lagen om försäkringskassor.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om storleken på det försäkringsbestånd som överlåts. Enligt 132 § 9 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor ska försäkringarna i försäkringsbeståndet omfatta sammanlagt minst 300 försäkrade. I lagen om pensionsstiftelser finns det ingen motsvarande bestämmelse. Enligt det föreslagna momentet omfattar den minsta storleken på det försäkringsbestånd som överlåts 150 försäkrade. Den föreslagna minsta storleken motsvarar den minsta storlek för pensionsanstalter under bildning som anges i 2 kap. 4 §. Avsikten är att ett försäkringsbestånd ska kunna överlåtas från en eller flera pensionsanstalter. Det föreslagna nya kravet på minsta storlek gäller endast överlåtelse av försäkringsbestånd till en ny pensionsanstalt som bildats för detta ändamål. Till en verksam anstalt ska det således vara möjligt att överlåta även mindre försäkringsbestånd.

4 §. *Tidsgränser för överlåtelse.* I 1 mom. föreslås bestämmelser om en tidsfrist på fem år för överlåtelsen av ett försäkringsbestånd som i sak motsvarar bestämmelserna i 102 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 132 § 9 mom. i lagen om försäkringskassor. Det ska inte vara möjligt att överlåta ett delägarspecifikt försäkringsbestånd, om det har förflutit mindre än fem år sedan samma bestånd övertogs. En tidsfrist är motiverad, eftersom överlåtelsen av ett försäkringsbestånd ska basera sig på moget övervägande. För att säkerställa att överlåtelser av försäkringsbestånd är långsiktiga har man i förslaget gått in för en tidsfrist på fem år.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om undantag från minimikravet på fem år när delägaren har blivit utesluten med stöd av pensionsstiftelsens stadgar, eller om delägaren har varit tvungen att avgå på grund av att den inte längre uppfyller villkoren för delägarskap i pensionsstiftelsen. Ett undantag från tidsfristen på fem år behövs, eftersom det i pensionsstiftelser inte får bli kvar delägarspecifika försäkringsbestånd eller avslutade försäkringar. Momentet motsvarar det som anges i 102 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

Även om minimikravet på fem år för överlåtelse av ett försäkringsbestånd är viktig med tanke på arbetspensionssystemets stabilitet, är det i vissa situationer motiverat att det går att avvika från den. Överlåtelser av försäkringsbestånd är långvariga procedurer, och en viss tidsfrist behövs i vilket fall som helst. Exempelvis praktiska orsaker som har samband med den kostnadsfördelning av pensionerna som Pensionsskyddscentralen genomför årligen kräver en viss tidsfrist. Kostnadsfördelningen utreds huvudsakligen i slutet av året efter kalenderåret på basis av

de uppgifter pensionsanstalterna har lämnat. I fråga om utjämningsavsättningen görs utredningar ännu under de två år som följer på kalenderåret. Därför föreslås det i 3 mom. att en kortare tidsfrist på tre år får tillämpas i vissa situationer med Finansinspektionens samtycke. Enligt 1 punkten i momentet kan Finansinspektionen förkorta tidsfristen om den delägare vars försäkringsrelaterade ansvar överförs fusioneras eller delas. Då är villkoret dessutom att fusionen eller delningen inte har varit känd när försäkringsbeståndet övertogs av den överlåtande pensionsanstalten. Enligt 2 punkten är en förkortning av tidsfristen möjlig, om bestämmanderätten i den delägare vars försäkringsbestånd ska överlåtas har förändrats. Enligt 3 punkten kan Finansinspektionen ge sitt samtycke också om mer än fem år har förflutit sedan den överlåtande pensionsanstalten bildades och överlåtelsen avser pensionsanstaltens hela försäkringsbestånd.

5 §. *Plan för överlåtelse av försäkringsbeståndet.* I paragrafen föreslås på motsvarande sätt som i 21 kap. 2 § i försäkringsbolagslagen bestämmelser om en plan för överlåtelse av försäkringsbeståndet. Enligt 1 mom. ska pensionsanstaltens styrelse ansvara för upprättandet av planen. Skyldigheten att upprätta en plan gäller den överlåtande och den övertagande pensionsanstalten gemensamt. Planen ska dateras och undertecknas.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om innehållet i planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet. Planen ska bl.a. innehålla en utredning om orsaken till överlåtelsen av försäkringsbeståndet, en utredning om det försäkringsbestånd som ska överlåtas och de tillgångar som ska överföras som motsvarande medel, vid behov ett förslag till ändring av den övertagande pensionsanstaltens stadgar samt en utredning om att den övertagande pensionsanstalten och den övertagande pensionsanstalten efter överlåtelsen uppfyller de solvenskrav som ställs på dem.

6 §. *Ansökan om Finansinspektionens samtycke.* I paragrafen föreslås bestämmelser om ansökan om Finansinspektionens samtycke till överlåtelse av försäkringsbestånd och registrering av planen för överlåtelse av beståndet. I samband med ansökan ska Finansinspektionens samtycke till eventuella ändringar i den övertagande pensionsanstaltens stadgar sökas. I paragrafen föreslås också bestämmelser om rättsverkningarna vid försummelse av tidsfristen för ansökan. Samtycke ska enligt förslaget sökas inom en månad från undertecknandet av avtalet om överlåtelse av försäkringsbeståndet. För närvarande är motsvarande tidsfrist fyra månader. Den föreslagna tidsfristen på en månad motsvarar den tidsfrist som föreskrivs i 21 kap. 4 § i försäkringsbolagslagen. Paragrafen motsvarar i övrigt 102 § 1 och 8 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 135 § 1 och 6 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

7 §. *Kallelse på borgenärer och information.* I paragrafen föreslås bestämmelser om utfärdande av kallelse med anledning av ansökan om överlåtelse av försäkringsbestånd, på motsvarande sätt som i 102 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 135 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Det som ändras jämfört med nuläget är att den tid som reserveras för framställande av anmärkningar mot ansökan föreslås vara minst en månad. I de gällande lagarna finns inga bestämmelser om en minimitid.

Enligt föreslagna 3 mom. behövs det ingen kallelse, om det från den överlåtande pensionsanstalten överförs en försäkring som gäller endast en enskild försäkrad, pensionstagare, mottagare av andra förmåner eller förmånstagare. Bestämmelsen motsvarar 102 § 5 mom. i lagen om pensionsstiftelser, och dess syfte är att förenkla förfarandet vid överföring av enskilda försäkringar.

8 §. *Beslut om överlåtelse.* Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar i sak 132 § 6 mom. i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 3 mom. motsvarar 100 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

9 §. *Kallelse till kassamöte.* I paragrafen föreslås bestämmelser om kallelse till det kassamöte som ska besluta om överlåtelse och övertagande av ett försäkringsbestånd. Paragrafen motsvarar 21 kap. 9 § i försäkringsbolagslagen. Enligt förslaget ska kallelse till kassamöte utfärdas tidigast två månader och senast en månad före kassamötet. Enligt den gällande lagen om försäkringskassor ska kallelse utfärdas tidigast fyra veckor och senast en vecka före kassamötet. Syftet med förlängningen av tidsfristerna är att ge delägarna och de försäkrade tillräckliga möjligheter att få information och göra sig förtrogna med de ärenden som ska behandlas.

10 §. *Framläggande och sändande av handlingar.* I paragrafen föreslås bestämmelser om de handlingar som ska hållas tillgängliga före ett kassamöte som ska besluta om överlåtelse av försäkringsbestånd. Paragrafen motsvarar 132 § 7 och 8 mom. i lagen om försäkringskassor och 21 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen. I förslaget förlängs den tid som handlingar ska hållas tillgängliga från två veckor till en månad.

11 §. *Solvenskapital som överförs.* I paragrafen föreslås bestämmelser om solvenskapital som överförs i samband med överlåtelse av försäkringsbestånd som i huvudsak motsvarar bestämmelserna i 100 § 1 mom. och 88 § 6 mom. i lagen om pensionsstiftelser och i 132 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Eftersom förfarandet för fastställande av den procentandel som ska användas vid beräkningen av det solvenskapital som överförs ändras, förslås i paragrafen motsvarande tekniska ändringar. Nytt är också att arbetsgivarens skyldighet att komplettera det solvenskapital som överförs endast ska gälla situationer där bestånd överlåts till ett arbetspensionsförsäkringsbolag. Detta beror på att komplettering inte behövs när ett bestånd överlåts till en annan pensionsstiftelse eller pensionskassa, eftersom delägaren i regel övergår tillsammans med beståndet.

12 §. *Beräkning av det solvenskapital som överförs samt poster som överförs.* Enligt 1 och 2 mom. ska social- och hälsovårdsministeriet som en fast procentandel av ansvarsskulden bestämma det belopp för det solvenskapital som överförs vilket ska iakttas vid överlåtelse av försäkringsbestånd. Förslaget motsvarar i sak 88 § 6 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 132 § 3 och 4 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, men i bestämmelserna har det gjorts tekniska ändringar som beror på ändringen i förfarandet vid bestämmandet av procentandelen.

I 3 mom. föreslås ett konstaterande av att vid överföring av solvenskapital enligt 11 § ska det solvenskapital som överförs bildas av poster som den övertagande pensionsanstalten kan räkna till sitt solvenskapital. Momentet motsvarar 88 § 7 mom. och 132 § 3 och 4 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser.

13 §. *Egendom som överförs och värdering av den.* Paragrafen motsvarar det som bestäms om saken i 125 § i lagen om pensionsstiftelser och 132 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

14 §. *Överföringskostnader för delägarspecifika försäkringsbestånd.* Paragrafen är ny. Enligt paragrafen ska den delägare vars delägarspecifika ansvar överförs betala ersättning till pensionsanstalten för kostnaderna för överlåtelsen medför. Bestämmelsen behövs i syfte att förtydliga det gällande läget.

15 §. *Delägarspecifikt försäkringsbestånd som överlåts ur en pensionskassa.* I paragrafen föreskrivs på motsvarande sätt som i 132 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor om de försäkringar som hör till det delägarspecifika bestånd som överlåts ur en pensionskassa. Det nödvändigt att föreskriva om saken för tydlighetens skull, eftersom en delägare i en pensionskassa kan ha också avslutade försäkringar i den. I en pensionsstiftelse är detta inte möjligt.

16 §. *Konkurrens- och konsumentverkets utlåtande.* Paragrafen motsvarar 102 § 4 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 135 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

17 §. *Hur en överlåtelse av ett försäkringsbestånd förfaller.* Enligt paragrafen förfaller en överlåtelse av ett försäkringsbestånd, om överlåtelsen inte godkänns utan ändringar i såväl den överlåtande som den övertagande pensionsanstalten eller det övertagande arbetspensionsförsäkringsbolaget. Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrättas om att överlåtelsen av ett försäkringsbestånd har godkänts eller förkastats i pensionsanstaltens beslutande organ. I den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor finns inga bestämmelser om situationer där en överlåtelse inte godkänns. Rättsläget behöver förtydligas. Den föreslagna paragrafen motsvarar 21 kap. 11 § i försäkringsbolagslagen.

18 §. *Finansinspektionens samtycke samt förfall av överlåtelsen.* I paragrafen föreslås bestämmelser om de förutsättningar under vilka Finansinspektionen ska ge sitt samtycke till överlåtelsen av ett försäkringsbestånd. Alla förutsättningar enligt paragrafen måste uppfyllas samtidigt. En ny förutsättning för samtycke är enligt förslaget att Finansinspektionen har godkänt förslaget till ändring av den övertagande pensionsanstaltens stadgar. Paragrafen motsvarar i övrigt 102 § 6 och 8 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 135 § 4 och 6 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

19 §. *Ändringssökande.* I paragrafen föreslås bestämmelser om sökande av ändring i Finansinspektionens beslut om överlåtelse av försäkringsbestånd på motsvarande sätt det föreskrivs om saken i 21 kap. 13 § i försäkringsbolagslagen. Ändring ska få sökas av den överlåtande och den övertagande pensionsanstalten samt av den som framställt anmärkning och som avses i 7 §. I övrigt finns bestämmelser om förvaltningsdomstolens förfarande i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

20 §. *Tidpunkt för och rättsverkningar av överlåtelsen.* Paragrafens 1 mom. motsvarar i sak 102 § 7 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 135 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. I förslaget preciseras det att tillgångarna och försäkringsbeståndet övergår samtidigt.

Paragrafens 2 mom. är nytt. Enligt momentet kan försäkringsbeståndet med Finansinspektionens samtycke också överföras senare än inom sex månader från det att överlåtelseplanen upprättades.

21 §. *Information till pensionstagare och mottagare av andra förmåner om överlåtelse av ansvar.* Paragrafen motsvarar det som bestäms i 102 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och i 135 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

22 §. *Upplösning av en pensionsanstalt som överlåtit hela försäkringsbeståndet.* Enligt den föreslagna paragrafen ska en pensionsanstalt som har överlåtit hela sitt försäkringsbestånd försättas i likvidation och upplösas. Försättande i likvidation sker på det sätt som anges i 13 kap. I 1 § 2 mom. ovan anges de paragrafer i 13 kap. som ska tillämpas på försättande i likvidation och upplösning av en pensionsanstalt.

23 §. *Förordnande om likvidation och avregistrering.* Med stöd av paragrafens 1 mom. ska Finansinspektionen ha befogenhet dels att förordna att en pensionsanstalt ska försättas i likvidation, dels att sammankalla en försäkringskassas kassamöte, om myndigheten upptäcker att pensionsanstalten har försummat sin skyldighet att träda i likvidation. I ett sådant fall väljs eller

utses det en likvidator för pensionsanstalten och ett likvidationsförfarande inleds. Enligt paragrafens 2 mom. ska Finansinspektionen även kunna avregistrera en pensionsanstalt, om pensionsanstaltens tillgångar inte räcker till för betalning av likvidationskostnaderna. Ett ytterligare villkor är att ingen tar på sig ansvaret för kostnaderna. En bestämmelse som i sak ligger nära förslaget finns i 79 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 112 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

24 §. *Offentlig stämning.* Efter att en likvidator har valts eller förordnats ska likvidatorn utan dröjsmål söka offentlig stämning på pensionsanstaltens borgenärer. I fråga om stämning gäller i övrigt lagen om offentlig stämning (729/2003).

25 §. *Krav på omedelbar betalning av en fordran.* Enligt förslaget ska en pensionsanstalt ha rätt att kräva att en fordran på en delägare betalas omedelbart, om pensionsanstalten saknar tillräckliga kontanta medel för de löpande kostnaderna för likvidationsförfarandet men har en fordran på en delägare. Paragrafen motsvarar till innehållet 86 § i lagen om pensionsstiftelser. Motsvarande bestämmelser finns inte i den gällande lagen om försäkringskassor. Därför föreslås det att paragrafens tillämpningsområde utvidgas så att uppsägningsmöjligheten också gäller pensionskassor.

26 §. *Betalning av skulder och skifte av egendom.* Paragrafen baserar sig på 90 § 1 och 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 120 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Med avvikelse från den gällande lagen om försäkringskassor innehåller förslaget dock inga uttryckliga bestämmelser om betalning av garantikapital.

27 §. *Klander av slutredovisning och skifte.* Enligt paragrafen har en stor personkrets klanderrätt och med stöd av allmänna civilprocessrättsliga bestämmelser och principer saklegitimation i ärendet. Sådana personer kan vara till exempel tidigare styrelseledamöter och tidigare verkställande direktörer, i en pensionskassa medlemmar i kassamötet eller representantskapet, försäkrade, pensionstagare och mottagare av andra förmåner, förmånstagare samt andra borgenärer. Klanderrätten omfattar både slutredovisningen och likvidatorns beslut om skifte av egendom. Paragrafen motsvarar 93 § i lagen om pensionsstiftelser till den del den gäller slutredovisning samt 124 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

13 kap. **Lagstadgad likvidation**

I kapitlet föreslås bestämmelser om lagstadgad likvidation och upplösning av pensionsstiftelser och pensionskassor. Vid likvidation utreds pensionsanstaltens förmögenhetsställning och man strävar efter att överlåta försäkringsbeståndet och motsvarande tillgångar. Avsikten är därefter att också i övrigt upplösa pensionsanstalten. Upplösning innebär att pensionsanstaltens verksamhet avslutas. Det kan ske förutom till följd av likvidation också till följd av fusion, delning eller konkurs. Likvidation i en pensionsstiftelse och pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring avviker från förfarandena enligt den allmänna bolagsrätten på så sätt att anstalten inte kan upplösas genom att dess medel fördelas på de försäkrade, borgenärerna och delägarna. En förutsättning för upplösning av en pensionsanstalt är att dess försäkringsbestånd har överlåtits till en annan pensionsanstalt som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring. Överlåtelsen av försäkringsbeståndet grundar sig på ett frivilligt avtal mellan den överlåtande och den övertagande pensionsanstalten. Om beståndet inte kan överlåtas, fortsätter administrationsboet sin verksamhet genom att sköta det försäkringsbestånd som finns i anstalten. Vid likvidation får en pensionsstiftelse eller pensionskassa fortsätta försäkringsverksamheten endast i den mån det är nödvändigt för att trygga de försäkrade förmånerna. Nya personer kan inte försäkras i en pensionskassa som har trätt i likvidation. Kassans delägare ska till denna del fullgöra sin

försäkringsskyldighet vid en annan pensionsanstalt. I fråga om pensionsstiftelser är situationen annorlunda, eftersom delägarna svarar för stiftelsens försäkringsrelaterade ansvar även efter det att stiftelsen försatts i likvidation eller konkurs. Eftersom verksamheten i en pensionskassa eller pensionsstiftelse som trätt i likvidation kan fortsätta endast i begränsad utsträckning, försämras anstaltens ekonomiska situation ofta småningom på så sätt att anstalten måste försättas i konkurs.

Propositionen innehåller vissa väsentliga ändringar jämfört med nuläget. Det föreslås att bestämmelserna om lagstadgad likvidation ändras även i fråga om pensionsanstalter så att de ändrade krav på minsta storlek och solvens som utgör en förutsättning för bildandet av en pensionsanstalt beaktas i bestämmelserna. Likaså föreslås det i propositionen preciseringar i de bestämmelser som gäller en pensionsanstalts skyldighet att under likvidationen betala ut pension eller andra förmåner som förfallit till betalning och skyldighet att meddela pensionsbeslut. Det föreslås att bestämmelserna om ansvaret för en delägare i en pensionsstiftelse och pensionskassa som försatts i likvidation ses över och förtydligas. Bestämmelserna om överlåtelse av försäkringsbeståndet i en pensionskassa som trätt i likvidation föreslås bli ändrade så att beståndet kan delas in också i andra delar än arbetsgivarspecifika delar. Vid överlåtelse av ett försäkringsbestånd ska det vara möjligt att avskilja egendom som är föremål för yrkande i ett ärende som är anhängigt vid domstol från de tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet. Dessutom föreslås det att bestämmelserna om likvidation och upplösning ses över i lagstiftningstekniskt hänseende så att de blir begripligare.

1 §. *Tillämpningsområde och tillämpliga bestämmelser.* I 1 mom. föreslås bestämmelser om de situationer i vilka bestämmelserna i kapitlet ska tillämpas. I den föreslagna bestämmelsen utesluts från tillämpningsområdet för 13 kap. situationer som gäller frivillig överlåtelse av hela försäkringsbeståndet enligt 12 kap., dvs. i praktiken bestämmelserna om frivillig likvidation. Enligt förslaget ska bestämmelserna i 13 kap. tillämpas på situationer där en pensionsanstalt ska försättas i likvidation med stöd av en tvingande bestämmelse i kapitlets 2 §.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om syftet med likvidationsförfarandet och om förfarandets förlopp. Paragrafen styr likvidatorn i dennes åtgärder. Enligt paragrafen är likvidatorn skyldig att inledningsvis utreda pensionsanstaltens förmögenhetsställning, dvs. försäkringsbeståndet och motsvarande tillgångar, vid den tidpunkt då likvidationsförfarandet inleds. Likvidatorn ska sträva efter att finna en aktör till vilken tilläggspensionsanstaltens försäkringsbestånd och motsvarande tillgångar kan överlåtas samt att verkställa överlåtelsen. Med de återstående och till kontanter omvandlade tillgångarna ska likvidatorn betala skulderna och skifta den återstående egendomen. Slutresultatet av ett lyckat likvidationsförfarande är att pensionsanstalten upplöses.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om de bestämmelser i 12 kap. som ska tillämpas på överlåtelse av försäkringsbestånd vid tvångslikvidation. På överlåtelse av försäkringsbestånd vid likvidation av en pensionsstiftelse och pensionskassa ska enligt förslaget delvis tillämpas det som i 12 kap. bestäms om överlåtelse av bestånd. Detta motsvarar i princip bestämmelserna om överlåtelse av bestånd vid likvidation av ett arbetspensionsbolag.

2 §. *Likvidationsskyldighet för pensionsanstalter.* I 1 mom. föreslås tvingande bestämmelser om de situationer där en pensionsanstalt ska försättas i likvidation och upplösas. Punkterna under 1 mom. är uttömmande och utgör alternativ till varandra. Bestämmelserna i 1 punkten gäller situationer där pensionsanstaltens minsta storlek inte uppfyller de minimikrav som anges i lag eller de strängare krav som ställs i pensionsanstaltens stadgar. I det föreslagna 2 kap. 4 § förslås bestämmelser om ett mindre krav på antalet medlemmar jämfört med nuläget. Enligt förslaget ska en pensionsanstalt således inte behöva försättas i likvidation lika snabbt som för närvarande

med stöd av 78 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 111 § i den gällande lagen om försäkringskassor enbart på grund av att antalet försäkrade personer minskar. Trots ett minskat antal försäkrade vid en pensionsanstalt ska det således vara möjligt att fortsätta pensionsanstaltens verksamhet, om kravet på antalet försäkrade sannolikt kommer att uppfyllas under de följande fyra månaderna. I fråga om de pensionsanstalter som har registrerats före ikraftträdandet av den gällande lagen om pensionsstiftelser eller lagen om försäkringskassor ska det fortfarande med stöd av lagen om införande av den föreslagna lagen finnas bestämmelser om tillåtna minsta antal försäkrade som understiger det som krävs enligt den nya lagen. En sådan anstalt ska försättas i likvidation, om det minsta antalet försäkrade underskrider det antal som anges i införandelagen.

I 2 och 3 punkten föreslås bestämmelser om att pensionsanstalten ska försättas i likvidation, om pensionsanstaltens solvenskapital underskrider den solvensgräns som avses i 7 kap. 6 § 1 mom. eller om det minimikapitalkrav som avses i 7 kap. 6 § 2 mom. och situationen inte har rättats till i enlighet med 7 kap. 13 §. En pensionsstiftelse eller pensionskassa ska försättas i likvidation, om den inte inom den tidsfrist som föreskriv i lagen har genomfört en plan för återställande av en sund finansiell ställning eller, om minimikapitalkravet underskrider solvensgränsen, en plan för kortfristig finansiering. Bestämmelsen avviker från den bestämmelse som tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag, enligt vilken försättande i likvidation krävs först när minimikapitalkravet underskrids. Minimikapitalkravet är en tredjedel av solvensgränsen. Enligt förslaget ska en pensionsstiftelse eller pensionskassa försättas i likvidation redan tidigare, om solvenskapitalet inte stiger till solvensgränsen under den tid som planen för återställande av en sund finansiell ställning genomförs. Detta motsvarar nuläget och är motiverat med tanke på delägarnas ansvar. I motiveringen till 7 kap. redogörs det närmare för de tillämpliga solvensbestämmelserna.

Enligt 78 § 1 mom. 3 punkten i den gällande lagen om pensionsstiftelser och den lagens 124 § som gäller sampensionsstiftelser ska en pensionsstiftelse träda i likvidation och upplösas, om arbetsgivaren, och i fråga om en sampensionsstiftelse samtliga arbetsgivare, upphör med den verksamhet inom vilken de i pensionsstiftelsen försäkrade personerna är verksamma. Enligt den föreslagna 4 punkten ska en pensionsanstalt försättas i likvidation, om alla delägare i pensionsanstalten upphör med den verksamhet inom vilken de i pensionsanstalten försäkrade personerna är verksamma. Med detta avses en situation där de arbetsgivare eller företagare som är delägare upphör med sin ekonomiska verksamhet. Denna förutsättning för upplösning har tidigare gällt endast pensionsstiftelser, men nu föreslås det att den utvidgas till att även gälla pensionskassor.

I en pensionskassa har en sådan situation i princip ansetts möjligt där en delägare avstår från sitt medlemskap i pensionskassan trots att delägarens ekonomiska verksamhet annars fortsätter. I den gällande lagen om försäkringskassor finns inga bestämmelser om vad som skulle ske i en sådan situation. Därför föreslås det i 5 punkten att en pensionskassa ska träda i likvidation och upplösas om det inte finns några delägare i pensionskassan. Detta ska enligt 6 punkten i sista hand kunna ske genom Finansinspektionens förordnande. Delägare som utträtt eller uteslutits ur en pensionskassa ansvarar också efter utträdet för att kassan för överlåtelse av bestånd har solvenskapital till minst ett belopp som motsvarar solvensgränsen. Denna skyldighet gäller enligt 28 § i det föreslagna kapitlet delägare som har utträtt eller uteslutits ur pensionskassan under den räkenskapsperiod då kassan har försatts i likvidation. I fråga om en pensionsstiftelse behövs ingen motsvarande bestämmelse, eftersom en delägare i stiftelsen med stöd av 1 kap. 6 § kan utträda eller uteslutas föres efter det att delägarens delägarspecifika försäkringsbestånd har överlåtits till en annan pensionsanstalt eller ett arbetspensionsförsäkringsbolag. När en stiftelses hela försäkringsbestånd har överlåtits, ska stiftelsen försättas i likvidation med stöd av 12 kap. och upplösas.

Bestämmelserna i 5 punkten motsvarar 78 § 1 och 5 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 111 § 4 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om Finansinspektionens rätt att förlänga den tidsfrist som avses i 1 mom. 1 punkten till högst ett år. Detta motsvarar i sak vad som i 78 § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 111 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor föreskrivs om social- och hälsovårdsministeriets behörighet. Dessutom ska Finansinspektionen kunna tillåta att pensionsanstalten fortsätter sin verksamhet även om delägarna upphör med verksamheten på det sätt som avses i 1 mom. 4 punkten. I det sistnämnda fallet föreslås det dock att den nuvarande maximala förlängningen på 10 år förkortas till fem år i sänder, vilket kan anses vara tillräckligt.

3 §. *Beslut om försättande i likvidation.* I paragrafen föreslås bestämmelser om vem som ska vara behörig att besluta om att en pensionsanstalt ska försättas i likvidation. Enligt förslaget ska beslut om att en pensionsstiftelse ska försättas i likvidation fattas av pensionsstiftelsens styrelse, och i fråga om en pensionskassa av kassamötet. I förslaget inskränks jämfört med nuläget de övriga organens rätt att besluta om försättande i likvidation med stöd av en bestämmelse i stadgarna. I förslaget finns inte heller några bestämmelser om skyldighet för vissa aktörer att hos Finansinspektionen ansöka om försättande i likvidation. Bestämmelser om Finansinspektionens behörighet att förordna om likvidation av en pensionsanstalt föreslås i kapitlets 6 §. I övrigt motsvarar paragrafens 1 mom. 79 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 2 mom. motsvarar 112 § i den gällande lagen om försäkringskassor, till den del det i dessa paragrafer bestäms om beslut om tvångslikvidation.

4 §. *Kassamötet under likvidationen.* Enligt paragrafen behåller kassamötet i princip sin ställning, sina rättigheter och sina skyldigheter som organ för pensionskassan under likvidationen. På kassamötet tillämpas också enligt förslaget de allmänna bestämmelserna om kassamöte under likvidationen. Denna princip ska också tillämpas på representantskapet, om pensionskassan i stället för ett kassamöte har ett representantskap. I 5 och 15 § i det föreslagna kapitlet finns dock en specialbestämmelse om kallelse till kassamöte. Paragrafen motsvarar i sak 114 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

5 §. *Kallelse till kassamöte.* I paragrafen föreslås specialbestämmelser om kallelse till det kassamöte som beslutar om försättande i likvidation. Bestämmelser om detta finns inte i den gällande lagen om försäkringskassor. Bestämmelserna ska inte tillämpas på pensionsstiftelser.

Enligt 1 mom. ska styrelsen sammankalla kassamötet, som beslutar om försättande av pensionskassan i likvidation om förutsättningarna för likvidation uppfylls. I denna situation är styrelsen skyldig att sammankalla kassamötet. Sammankallelsen ska ske utan dröjsmål. Förslaget är motiverat för att trygga de försäkrade förmånerna i en situation där pensionskassans storlek, solvens eller verksamhet inte uppfyller de lagstadgade kraven.

Enligt 2 mom. ska utöver vad som bestäms i pensionskassans stadgar en skriftlig möteskallelse sändas till varje delägare. Styrelsen ska dessutom underrätta Finansinspektionen om kallelsen till kassamötet. Paragrafen motsvarar i sak 23 kap. 3 § 1 och 2 mom. i försäkringsbolagslagen.

6 §. *Förordnande om likvidation.* I paragrafen föreslås bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att bestämma att pensionsanstalten ska försättas i likvidation, om pensionsstiftelsens styrelse eller pensionskassans kassamöte inte har vidtagit sådana åtgärder i enlighet med 2 § i det föreslagna kapitlet. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 79 § 3 mom. den gällande i lagen

om pensionsstiftelser och 112 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, med undantag för att det i de gällande lagarna är social- och hälsovårdsministeriet och i förslaget Finansinspektionen som är den behöriga myndigheten.

7 §. *Likvidationens början.* I paragrafen föreslås bestämmelser om den avgörande tidpunkten för likvidationens början och om en fras som beskriver situationen för en pensionsanstalt som är försatt i likvidation.

Enligt 1 mom. börjar likvidationen i en pensionsstiftelse vid tidpunkten för styrelsens beslut om saken, i en pensionskassa vid tidpunkten för kassamötets beslut om saken samt i fråga om Finansinspektionens beslut vid tidpunkten för Finansinspektionens beslut om saken. Tidpunkten för beslutet har bl.a. den rättsverkan att likvidatorn blir behörig vid den tidpunkten och att likvidatorn vid genomförandet av likvidationsåtgärderna ska bedöma pensionsanstaltens solvenssituation vid ovan nämnda tidpunkt. Paragrafen motsvarar i huvudsak 79 § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 112 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om skyldighet för en pensionsanstalt att till sitt namn foga ordet ”i likvidation” om pensionsanstalten har försatts i likvidation. Av tillägget framgår samtidigt också pensionsanstaltens förändrade rättsliga status. Paragrafen motsvarar till denna del 99 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 131 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Till skillnad från nuläget behöver ordet ”i konkurs” i fortsättningen inte fogas till namnet på en pensionsanstalt som försatts i konkurs.

8 §. *Val och förordnande av likvidator.* I 1 mom. föreslås bestämmelser om skyldigheterna för en pensionsstiftelses styrelse och en pensionskassas kassamöte när de fattar beslut om försättande av pensionsanstalten i likvidation. I en sådan situation ska en eller flera likvidatorer utses i styrelsen och verkställande direktörens ställe. Finansinspektionen har dessutom rätt att förordna en likvidator utöver ovannämnda. Styrelsens och verkställande direktörens uppgifter upphör när likvidatorn har utsetts. Bestämmelsen motsvarar till denna del 80 § 1 mom. första och andra meningen i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 113 § 1 mom. första och andra meningen i den gällande lagen om försäkringskassor, med undantag för att det i de gällande lagarna är social- och hälsovårdsministeriet och i förslaget Finansinspektionen som har behörighet att förordna en likvidator.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse för den händelse att en pensionsanstalt som har försatts i likvidation inte har någon i registret införd behörig likvidator. I en sådan situation ska Finansinspektionen förordna en likvidator. Bestämmelsen motsvarar 80 § 1 mom. tredje meningen i lagen om pensionsstiftelser, med undantag för att det i den gällande lagen är social- och hälsovårdsministeriet och i förslaget Finansinspektionen som har behörighet att förordna en likvidator. Bestämmelsen motsvarar 113 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, med undantag för att det i den gällande lagen är social- och hälsovårdsministeriet och i förslaget Finansinspektionen som har behörighet att förordna en likvidator, samt att det i lag i fortsättningen inte längre ska finnas bestämmelser om en interimistisk likvidator.

Bestämmelserna i det föreslagna 3 mom. motsvarar 80 § 2 mom. i den gällande i lagen om pensionsstiftelser och 113 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, med undantag för att det i de gällande lagarna är social- och hälsovårdsministeriet och i förslaget Finansinspektionen som har behörighet att förordna en likvidator.

9 §. *Registrering av likvidationen och likvidatorn.* I paragrafen föreslås bestämmelser om likvidatorernas skyldighet att anmäla beslutet om försättandet i likvidation och om val av likvidatorer till Finansinspektionen för att antecknas i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor på motsvarande sätt som enligt den gällande lagstiftningen. Paragrafens 1 mom. motsvarar i sak 82 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 116 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

10 §. *En likvidators allmänna uppgifter och arvode.* Enligt det föreslagna 1 mom. har likvidatorn hand om pensionsanstaltens angelägenheter under likvidationen. Till denna del motsvarar bestämmelsen 83 § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser. I momentet föreslås på motsvarande sätt som i 23 kap. 8 § 1 och 4 mom. i försäkringsbolagslagen ett uttryckligt omnämnande av att likvidatorernas mandattid fortsätter tills vidare. Likvidatorn går in i pensionsanstalten i styrelsens och verkställande direktörens ställe. På grund av de åtgärder som likvidationen förutsätter motsvarar likvidatorns uppgifter dock inte helt styrelsens och verkställande direktörens uppgifter. Vid likvidation av en pensionsanstalt är det nödvändigt att fortsätta affärsverksamheten tills bolagets försäkringsbestånd har överlåtits till en annan pensionsanstalt. I överensstämmelse med likvidatorns omsorgsplikt och syftet med verksamheten bör man i den fortsatta verksamheten se till att de försäkrade förmånerna tryggas och att likvidationen även annars genomförs på ett ändamålsenligt sätt. Även utan en uttrycklig bestämmelse är det klart att likvidatorerna ska ha rätt att anlita sakkunniga och biträden vid utförandet av sina uppgifter. Paragrafens 1 mom. motsvarar även bestämmelserna i 80 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 113 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Enligt förslaget återkallas dessutom direkt med stöd av den föreslagna lagen de rättigheter att företräda, exempelvis prokuror, som tilldelats en annan namngiven person vid likvidationen.

Paragrafens 2 mom. motsvarar i sak 83 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 117 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om det arvode som ska betalas till likvidatorn. Momentet motsvarar bestämmelserna om uttag av arvode i 80 § 4 mom. och 95 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser för de kostnader som pensionsanstalten betalat till Finansinspektionen. Likvidationen av en pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring kan inte avslutas och pensionsanstalten upplösas på samma sätt som t.ex. ett aktiebolag, om anstalten saknar tillräckliga tillgångar för att betala likvidationskostnaderna. Eftersom det rör sig om ett lagstadgat pensionsförsäkringsbestånd som man under likvidationen ska försöka överlåta till en annan pensionsanstalt, bör likvidatorns arvode betalas före de övriga skulder, dock inte före sådana skulder som skyddas enligt sakrätten. Bestämmelsen har preciserats så att likvidatorns arvode ska betalas av de tillgångar som tas ut som ersättning för Finansinspektionens kostnader. De avgifter som debiteras som ersättning för Finansinspektionens kostnader är direkt utsökbara på det sätt som föreskrivs om indrivning av skatter och avgifter, men den ovan nämnda bestämmelsen åsidosätter detta.

11 §. *Underrättelse om likvidation.* Paragrafen är ny. Bestämmelserna motsvarar till sitt innehåll huvudsakligen 23 kap. 9 § i försäkringsbolagslagen. I 1 mom. föreslås en bestämmelse om att likvidatorn ska låta offentliggöra beslutet om likvidation i den finländska officiella tidningen och underrätta om detta i åtminstone en tidning som utkommer på pensionsanstaltens hemort eller på pensionsanstaltens webbplats. Dessutom ska likvidatorn på pensionsanstaltens webbplats informera om likvidationens konsekvenser för pensioner och andra förmåner och på begäran ge berörda parter information om saken. Även om ställningen för en försäkrad som omfattas av det lagstadgade pensionsskyddet är tryggad, är det viktigt att de försäkrade får information om bl.a. detta.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om likvidatorns skyldighet att regelbundet informera borgenärerna om hur likvidationen framskrider. Det rör sig närmast om ett anmälningsförfarande som gäller de olika faserna av likvidationen. Enligt förslaget bestämmer Finansinspektionen hur informationen ska ges.

12 §. *Offentlig stämning.* I 1 mom. föreslås bestämmelser om likvidatorns skyldighet att söka offentlig stämning på pensionsanstaltens borgenärer. Bestämmelser om detta finns för närvarande i 84 § i lagen om pensionsstiftelser och 119 § i den gällande lagen om försäkringskassor, i förhållande till vilka tidpunkten för ansökan om offentlig stämning i förslaget preciserats så att ansökan ska göras utan dröjsmål så snart likvidatorn blivit utsedd.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska det i den offentliga stämningen nämnas att de försäkrade i pensionsanstalten, pensionstagarna, mottagarna av en annan förmån och förmånstagarna inte behöver anmäla sina fordringar vid likvidation och att deras förmånsrätt enligt 31 § inte behöver krävas. Syftet med förslaget är att säkerställa att det inte uppstår oklarhet och okunskap om saken i och med att saken tydligt nämns i en offentlig stämning. I övrigt finns bestämmelser om offentlig stämning i lagen om offentlig stämning.

13 §. *Anmälan till kända borgenärer.* Paragrafen är ny. I 1 mom. föreslås bestämmelser om likvidatorns anmälan om offentlig stämning till pensionsanstaltens kända borgenärer. I anmälan ska särskilt anges tidsfrister och påföljder vid försummelse av dem samt det behöriga organ eller den behöriga myndighet som tar emot anmälningar av eller synpunkter på fordringar. I anmälan ska också anges huruvida borgenärerna ska anmäla sådana fordringar som har förmånsrätt eller för vilka det ställts realsäkerhet.

I 2 mom. föreslås en uttrycklig bestämmelse om att en anmälan om offentlig stämning inte behöver lämnas till de försäkrade, pensionstagarna och mottagarna av andra förmåner eller förmånstagarna. Detta beror på att dessa aktörer inte behöver anmäla sina fordringar vid likvidation eller kräva prioritet.

14 §. *Anmälan av fordringar.* Paragrafen är ny. I paragrafen föreslås en bestämmelse om anmälan av borgenärens fordran. Enligt förslaget ska borgenären meddela fordrans art, uppkomstdatum och belopp. Borgenären ska dessutom ange om han eller hon gör gällande förmånsrätt, realsäkerhet eller äganderättsförbehåll för sin fordran och för vilka tillgångar hans eller hennes säkerhet gäller. Likvidatorn ska vid behov också ges kopior av eventuella verifikationer. Paragrafen motsvarar 23 kap. 12 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen.

15 §. *Bokslut och verksamhetsberättelse för tiden före likvidationen.* Bestämmelserna i det föreslagna 1 mom. motsvarar i sak 81 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 115 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Pensionsstiftelsen och verkställande direktören ska ha bokföring och upprätta behövliga bokslut i normal ordning tills en likvidator utses eller förordnas. I momentet föreslås också på motsvarande sätt som i 20 kap. 11 § i aktiebolagslagen bestämmelser om styrelsens och verkställande direktörens skyldighet att medverka. Eftersom styrelsen och verkställande direktören inte fortsätter i sitt uppdrag efter försättandet i likvidation, föreslås i lagen bestämmelser om deras skyldighet att medverka.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om likvidatorns skyldighet att sammankalla pensionskassans kassamöte för att behandla de bokslut och verksamhetsberättelser som har upprättats och som ännu inte har lagts fram för kassamötet. Dessa kan beroende på situationen omfatta såväl bokslut och verksamhetsberättelser som upprättats under ledning av styrelsen och verkställande direktören som bokslut och verksamhetsberättelser som upprättats under ledning av likvidatorn.

16 §. *Bokslut, verksamhetsberättelse, revision och särskild granskning.* Inga väsentliga innehållsmässiga ändringar föreslås i bestämmelserna. Paragrafens 1 mom. motsvarar 87 § i lagen om pensionsstiftelser och 118 § i den gällande lagen om försäkringskassor. I 1 mom. föreslås dessutom bestämmelser om skyldigheten för en pensionsanstalt att ge Finansinspektionen en kopia av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Paragrafens 2 mom. motsvarar i huvudsak 80 § 6 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 113 § 4 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Det att en pensionsanstalt försätts i likvidation påverkar i och för sig inte revisorernas mandattid eller hur den fortsätter. I fråga om en pensionsanstalt i likvidation iakttas vid revision och särskild granskning samma principer som i fråga om en verksam pensionsanstalt. I bestämmelsen åläggs revisorerna dock en skyldighet att till revisionsberättelsen foga ett yttrande om huruvida likvidationen har fördröjts i onödan och huruvida likvidatorn i övrigt har handlat på behörigt sätt.

17 §. *Överlåtelse och övertagande av en pensionskassas försäkringsbestånd.* Enligt förslaget är den primära strävan i ett likvidationsförfarande att pensionsanstaltens försäkringsbestånd ska överföras till en annan pensionsanstalt som bedriver arbetspensionsförsäkringsverksamhet. Likvidatorn ska så snart som möjligt försöka få till stånd ett avtal om överlåtelse av pensionsanstaltens försäkringsbestånd eller en del av det med en eller flera pensionskassor, pensionsstiftelser eller arbetspensionsförsäkringsbolag. Ett försäkringsbestånd eller en del av det kan överlåtas till en annan pensionskassa trots de bestämmelser som gäller verksamhetskretsen, eftersom det från en pensionskassa som trätt i likvidation endast överlåts stängda försäkringsbestånd. En arbetsgivare som försäkrat i pensionskassan övergår inte tillsammans med det stängda försäkringsbeståndet till att bli delägare i den övertagande pensionsanstalten. Från en pensionskassa som trätt i likvidation kan också överlåtas en sådan del av försäkringsbeståndet som har fördelats på något annat sätt än enligt arbetsgivaren. Däremot kan till den övertagande pensionsstiftelsen överlåtas endast ett delägarspecifikt försäkringsbestånd, under förutsättning att den arbetsgivare vars bestånd överlåts ansluter sig till den övertagande pensionsstiftelsen som delägare. Arbetsgivaren ska då uppfylla de krav som gäller pensionsstiftelsens verksamhetskrets.

18 §. *Överlåtelse och övertagande av en pensionsstiftelses försäkringsbestånd.* Enligt förslaget ska likvidatorn sträva efter att så snart som möjligt få till stånd ett avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet. Ur en pensionsstiftelse kan överlåtas endast ett delägarspecifikt försäkringsbestånd eller en del av ett sådant. Om ett delägarspecifikt försäkringsbestånd eller en del av det överlåts till en annan pensionsstiftelse eller till en pensionskassa, ska den överlåtande arbetsgivaren ansluta sig till den övertagande pensionsanstalten som delägare.

19 §. *Separerande av egendom från tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet.* I paragrafen föreslås en bestämmelse om att sådan egendom som tillhör en pensionsanstalt som är försatt i likvidation och som är föremål för ett yrkande i ett ärende som behandlas i domstol eller för vilken domstolens beslut inte har vunnit laga kraft ska kunna separeras från motsvarande tillgångar vid överlåtelse av försäkringsbeståndet. Det föreslås också att om tillgångar som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts på grund av separeringen finns till ett mindre belopp än det som förutsätts i lagen, kan de tillgångar som överlåts kompletteras på det sätt som anges i 185 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Om pensionsanstalten har egendom efter det att domstolens beslut har vunnit laga kraft, ska enligt förslaget pensionsanstaltens tillgångar i första hand användas för återbetalning av tillgångar till de arbetspensionsanstalter som har kompletterat den egendom som överlåts som tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet.

Skäliga rättegångskostnader och skäliga kostnader för likvidationsförfarandet som föranleds av genomförandet av likvidationen får avskiljas från de tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet. Med rättegångskostnader avses också beredskap att ersätta motpartens rättegångskostnader i det fall att den pensionsanstalt som försatts i likvidation åläggs att ersätta dem. Med kostnader för likvidationsförfarandet avses extra kostnader för genomförandet av likvidationen, inklusive likvidatorns arvode. Alla ovan avsedda kostnader ska vara skäliga och de ska härledas från behövliga åtgärder i samband med skötseln av ärendet.

20 §. *Egendom som överförs vid överlåtelse av ett försäkringsbestånd.* I paragrafen föreslås bestämmelser om egendom som ska överföras i likvidationsförfarandet. Paragrafen innehåller en huvudregel om att vid överföring av egendom samtidigt också ska överföras ett motsvarande belopp ansvarsskuld. Vid överlåtelse av en pensionsanstalts försäkringsbestånd till en övertagande pensionsanstalt i samband med likvidation ska till den övertagande pensionsanstalten enligt paragrafen överföras egendom till ett belopp som motsvarar den ansvarsskuld som överförs och det däri ingående i 21 eller 22 § avsedda solvenskapital som överförs. Tillämpningen av den föreslagna 21 § gäller situationer där en pensionsanstalt har försatts i likvidation på grund av att solvenskravet eller kravet på minimikapital inte längre uppfylls. Bestämmelserna i den förslagna 22 § tillämpas i alla andra situationer som gäller försättande i likvidation enligt 2 §. De föreslagna bestämmelserna motsvarar i sak nuläget. Den egendom som överförs ska liksom i nuläget värderas till verkligt värde. Bestämmelsen motsvarar i sak 132 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor och den princip som iakttas i lagen om pensionsstiftelser.

21 §. *Solvenskapital som överförs när minimikravet på solvens underskrids.* I paragrafen föreslås i fråga om pensionskassor och pensionsstiftelser särskilda bestämmelser om beloppet av det solvenskapital som överförs, när en pensionsanstalt har försatts i likvidation på någon av de grunder som nämns i 2 § 1 mom. 2 eller 3 punkten. Grunderna gäller en situation där pensionsanstalten har försatts i likvidation av orsaker som beror på nedsatt solvens eller minimikapital och situationen inte har rättats till på det sätt som anges i 7 kap. 13 §.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om en situation där pensionsanstaltens solvenskapital vid tidpunkten för överlåtelse av försäkringsbeståndet är större än det belopp som motsvarar solvensgränsen.

Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 88 § 5 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 132 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. I paragrafen har emellertid gjorts tekniska ändringar som motsvarar det ändrade förfarandet för fastställande av den procentsats som används vid beräkningen av solvenskapital som överförs.

22 §. *Solvenskapital som överförs när minimikravet på solvens överskrids.* Den föreslagna paragrafen motsvarar i sak nuläget. I paragrafen föreslås bestämmelser om beloppet av det solvenskapital som överförs när en pensionsanstalt har försatts i likvidation av någon annan orsak än en försämring av solvensen eller av minimikapitalet. Bestämmelsen ska tillämpas när en pensionsanstalt har försatts i likvidation med anledning av Finansinspektionens beslut eller när alla delägare i pensionsanstalten upphör med den verksamhet inom vilken de i pensionsanstalten försäkrade personerna är verksamma eller när det inte finns några delägare i pensionskassan.

Enligt 1 mom. ska till den som övertar försäkringsbeståndet överföras sådant solvenskapital som avses i 7 kap. 5 § till ett belopp som beräknats enligt den procentandel som avses i 12 kap. 12 § och som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om förfarandet när beloppet av det solvenskapital som överförs från den överlåtande pensionsanstalten blir större än den andel av solvenskapitalet som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts. En arbetsgivare vars försäkringsbestånd överlåts ska komplettera solvenskapitalet, om beståndet överlåts till ett arbetspensionsförsäkringsbolag. Det är inte ändamålsenligt att komplettera solvenskapitalet vid överlåtelse av bestånd till en pensionsstiftelse eller pensionskassa, eftersom man i en stiftelse eller kassa kan återbetala solvenskapital till delägarna genom upplösning av solvenskapitalet.

23 §. *Begränsning av försäkringsverksamhet.* I paragrafen föreslås bestämmelser om fortsatt försäkringsverksamhet efter att en pensionsanstalt har försatts i likvidation. Enligt 1 mom. ska en pensionskassa och pensionsstiftelse tills försäkringsbeståndet överlåts fortsätta med försäkringsverksamhet endast i sådan omfattning som är nödvändig för att trygga de försäkrade förmånerna. Med fortsatt försäkringsverksamhet avses bl.a. att pensionsanstalten under likvidationen har rätt att fatta pensionsbeslut oberoende av om grunden för pensionen har uppkommit före eller under likvidationen.

I fråga om pensionskassor föreslås i 2 och 3 mom. särskilda bestämmelser som begränsar den fortsatta försäkringsverksamheten. Utgångspunkten är att den försäkringsverksamhet som en pensionskassa bedriver ska upphöra när likvidationen börjar. Därför föreslås i momentet bestämmelser om en skyldighet för delägare i en pensionskassa att utan dröjsmål ordna pensionsskydd för en sådan försäkrad i fråga om vilken den försäkringsrättsliga grunden uppkommer eller har uppkommit efter det att pensionskassan försattes i likvidation. Efter den dag då kassan försätts i likvidation betalar en arbetsgivare som är delägare inte längre försäkringsavgift till kassan i syfte att fullgöra sin försäkringsskyldighet enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare. Ordnandet av pensionsskydd utan dröjsmål någon annanstans än i den kassa som försatts i likvidation bestäms enligt bestämmelserna om försäkringsskyldighet i lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare. Enligt den gällande lagen om pension för arbetstagare ska arbetsgivaren ordna sina anställdas pensionsskydd under månaden efter lönebetalningsmånaden.

Enligt 3 mom. ska en pensionskassa som har försatts i likvidation inte få försäkra nya personer, om det inte är nödvändigt för att trygga de försäkrade förmånerna. Avsikten är att det ska vara möjligt att försäkra nya personer i kassan under en kort tid, tills arbetsgivaren har ordnat pensionsskyddet på nytt för alla arbetstagare som tidigare varit försäkrade i kassan. Förbudet att försäkra nya personer ska inte gälla pensionsstiftelser, eftersom delägarna i en pensionsstiftelse med sina egna medel svarar också för de ansvar som uppkommer under likvidationen.

24 §. *Bedrivande av investeringsverksamhet.* Paragrafen är ny. Enligt paragrafen ska en pensionsanstalt som har försatts i likvidation med undvikande av alltför stor risktagning kunna fortsätta investeringsverksamheten på det sätt som anges i 8 kap. i den föreslagna lagen och i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar. Syftet med bestämmelsen är att förtydliga att en pensionsanstalt också vid likvidation behöver få avkastningar på investeringar i syfte att täcka ansvarsskulden.

25 §. *Bestämmelser som ska tillämpas på pensionsanstalter som har överlåtit försäkringsbeståndet.* När en pensionsanstalt har överlåtit hela sitt försäkringsbestånd är den fortfarande en juridisk person, dvs. en pensionsanstalt. En pensionsanstalt upphör först när den har upplösts. Eftersom den har överlåtit sitt försäkringsbestånd har pensionsanstalten inte längre några risker som hänför sig till solvenskapitalets belopp eller tillräckligheten av de tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet. På en pensionsanstalt som överlåtit hela sitt försäkringsbestånd tillämpas

därför enligt förslaget inte bestämmelserna om riskhantering, risk- och solvensbedömning, intern kontroll, ansvariga försäkringsmatematiker eller beredskap för undantagsförhållanden. På en sådan pensionsanstalt tillämpas inte heller bestämmelserna om fusion och delning.

26 §. *Pensionsbeslut och betalning av pensioner och andra förmåner.* I paragrafen föreslås bestämmelser om skyldigheten för en pensionsanstalt att också i likvidation meddela pensionsbeslut och under likvidationen betala alla pensioner och förmåner som förfaller till betalning under likvidationen eller tidigare. Huruvida förmånen har sökts eller beslutet om beviljande av förmånen har meddelats före eller efter likvidationens början saknar betydelse. Pension eller annan förmån ska betalas i rätt tid på det sätt som föreskrivs i lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare. Eftersom en pensionsanstalt som trätt i likvidation fortfarande betalar pensioner, deltar den i kostnadsfördelningen mellan pensionsanstalterna på det sätt som föreskrivs i lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare.

27 §. *Verksamhetsplan.* Det har inte tidigare funnits några bestämmelser om en verksamhetsplan för likvidation. Verksamhetsplanen ska innehålla en samlad förteckning av pensionsanstaltens samtliga skulder och ett förslag till hur de ska betalas under likvidationen. Verksamhetsplanen ska ges till Finansinspektionen för godkännande. Paragrafen motsvarar den plan för fortsatt affärsverksamhet som anges i 23 kap. 18 § i försäkringsbolagslagen.

28 §. *Delägares ansvar i en pensionskassa.* I paragrafen föreslås bestämmelser om en delägares skyldighet att vid behov komplettera solvenskapitalet i en pensionskassa som försatts i likvidation. Även om en delägare inte längre kan försäkra sina anställda i kassan för tiden efter den dag då bolaget försattes i likvidation, kan delägaren fortfarande ha skyldighet att betala försäkringsavgift till kassan för att komplettera solvenskapitalet. Enligt 1 mom. ska pensionskassans ansvarsskuld, solvenskapital och solvensgräns beräknas enligt dagen för försättande i likvidation. Om solvenskapitalet underskrider solvensgränsen, ska delägarna i pensionskassan komplettera kassans solvenskapital genom att betala försäkringsavgift.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om hur den försäkringsavgift som avses i 1 mom. ska bestämmas för delägarna. Skyldigheten att betala försäkringsavgift till pensionskassan för att komplettera solvenskapitalet ska enligt förslaget också gälla delägare som har utträtt eller uteslutits ur kassan under den räkenskapsperiod då kassan försattes i likvidation.

Enligt 3 mom. ska likvidatorn bestämma den försäkringsavgift som avses i 1 mom. utan dröjsmål efter att pensionskassan har försatts i likvidation. Det är inte ändamålsenligt att skjuta upp bestämmandet av försäkringsavgiften, när alla uppgifter som behövs för att utreda försäkringsavgiftens storlek finns tillgängliga efter försättandet i likvidation. Annars finns det risk för att en fordring som gäller försäkringsavgifter blir preskriberad om likvidationen eventuellt förlängs. Enligt 158 § i lagen om pension för arbetstagare ska pensionsavgiften bestämmas inom fem år från den lagstadgade förfallodagen för arbetspensionsavgiften. I det föreslagna 3 mom. anges det vidare att en värdeförändring i pensionskassans tillgångar efter likvidationen inte inverkar på beloppet av delägarnas betalningsskyldighet. Med tanke på ansvaret för en delägare i pensionskassan har det ingen betydelse hur pensionskassans ekonomiska situation utvecklas efter den dag då pensionskassan försätts i likvidation. Paragrafen motsvarar de nuvarande principerna om delägares ansvar vid likvidation i den gällande lagen om försäkringskassor.

29 §. *Delägares ansvar i en pensionsstiftelse.* Paragrafen är ny. I gällande lag finns inga egentliga procedurbestämmelser om saken, men paragrafen motsvarar till sitt innehåll de principer om delägares ansvar som finns i gällande lag och som uppkommit i rättspraxis. För närvarande har arbetsgivarens fortsatta ansvar efter inledande av likvidation härletts ur det fortsatta ansvar

för att komplettera solvenskapitalet som ålagts arbetsgivaren. Enligt det föreslagna 1 mom. upphör delägarens ansvar för försäkringsavgifterna inte fastän pensionsstiftelsen försätts i likvidation. En värdeförändring i pensionsstiftelsens tillgångar efter försättandet i likvidation beaktas när beloppet av delägarens försäkringsavgift enligt 7 kap. 4 § räknas ut. Enligt 2 mom. upphör en delägares ansvar för pensionsstiftelsens förpliktelser först när försäkringsbeståndet har överlåtits i likvidationsförfarandet. För att ansvaret ska upphöra förutsätts dessutom att pensionsstiftelsens samtliga skulder har betalats eller att det har ställts godtagbar säkerhet för dem och pensionsstiftelsen har upplösts.

30 §. *Krav på omedelbar betalning av en fordran.* Enligt förslaget har en pensionsanstalt rätt att kräva att en fordran på en delägare ska betalas omedelbart efter uppsägningen av fordran, om anstalten inte har tillräckliga kontanta medel för pensioner, andra förmåner eller kostnader som föranleds av likvidationsförfarandet, men den har en fordran på delägaren.

Paragrafens föreslagna 2 mom. gäller uppsägning av fordringar i andra situationer än de som avses i 1 mom. Då är uppsägningstiden sex månader, och om längre uppsägningstider har överenskommits ska de inte iakttas.

Paragrafen motsvarar till innehållet 86 § i lagen om pensionsstiftelser. Några motsvarande bestämmelser finns inte i den gällande lagen om försäkringskassor. Därför föreslås det i paragrafen att även pensionskassor ska kunna tillämpa denna uppsägningsmöjlighet.

31 §. *Borgenärer med förmånsrätt.* I 1 mom. föreslås bestämmelser om hur de försäkrade vid en pensionsanstalt, pensionstagarna och mottagarna av andra förmåner för sin andel av ansvarsskulden sinsemellan har samma förmånsrätt till pensionsanstaltens egendom som innehavaren av en handpant. Enligt 2 mom. försämrar denna förmånsrätt dock inte den rätt som tillkommer innehavaren av en handpant eller en i egendomen beviljad inteckning. Paragrafen motsvarar till denna del 91 § i lagen om pensionsstiftelser och 121 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Dessutom föreslås i momentet en bestämmelse om att förmånsrätten inte hindrar att ovan i 27 § 1—4 punkten avsedda skulder betalas enligt ordningsföljden för betalning under likvidationen.

32 §. *Betalning av skulder och skifte av egendom.* Paragrafen motsvarar i sak 90 § 1 och 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 120 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Eftersom en försäkringskassa inte längre kommer att ha garantikapital, är det inte nödvändigt att liksom tidigare föreskriva om återbetalning av garantikapital.

33 §. *Slutredovisning.* Paragrafen motsvarar i sak 92 § i lagen om pensionsstiftelser, 123 § i den gällande lagen om försäkringskassor och 23 kap. 23 och 24 § i försäkringsbolagslagen. Det föreslås att till 1 mom. fogas uttryckliga, förtydligande bestämmelser om att berättelsen om likvidationsförfarandet utöver en redogörelse för fördelningen av egendomen ska innehålla en redogörelse för överlåtelsen av försäkringsbeståndet och bestämmelser om att till berättelsen utöver bokslutshandlingarna ska fogas verksamhetsberättelser och revisionsberättelser.

34 §. *Klander av slutredovisning och skifte.* Enligt paragrafen har en stor personkrets som med stöd av allmänna civilprocessrättsliga bestämmelser och principer kan ha saklegitimation i ärendet klanderrätt. Sådana personer kan vara till exempel tidigare styrelseledamöter och tidigare verkställande direktörer, i en pensionskassa medlemmar i kassamötet eller representantskapet, försäkrade, pensionstagare och mottagare av andra förmåner, förmånstagare samt andra borge-

närer. Klanderrätten omfattar både slutredovisningen och likvidatorns beslut om skifte av egendom. Paragrafen motsvarar 93 § i lagen om pensionsstiftelser till den del den gällande bestämmelsen gäller slutredovisning, samt 124 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

35 §. *Information till pensionstagare och mottagare av andra förmåner om överföring av ansvar.* Paragrafen är ny. Bestämmelser om motsvarande information har tidigare utfärdats i lagen om pensionsstiftelser och i lagen om försäkringskassor i de kapitel som gäller överlåtelse av försäkringsbestånd. Eftersom det i likvidation också är fråga om överlåtelse av försäkringsbestånd, är det med hänsyn till de försäkrades intresse ändamålsenligt att i lagen ta in en bestämmelse om anmälan. Enligt paragrafen ska den pensionsanstalt som har tagit emot försäkringsbeståndet i en pensionsanstalt som försatts i likvidation underrätta pensionstagarna och mottagarna av andra förmåner om överföringen av ansvaret. Anmälan ska göras senast i samband med den första utbetalningen av förmånerna efter överföringen av försäkringsbeståndet.

36 §. *Upplösning och avregistrering.* I paragrafen föreslås bestämmelser om tidpunkten för upplösningen av en pensionsanstalt samt om förvaring av handlingar som hänför sig till slutredovisningen. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 94 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 125 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

37 §. *Verksamhet efter upplösningen.* I paragrafen föreslås bestämmelser om den rättsliga ställningen för en upplöst pensionsanstalt samt om eventuell skadeståndstalan mot personer i pensionsanstaltens ledning, inklusive en likvidator, en delägare, ordföranden för en pensionskassas kassamöte eller en revisor.

I 1 mom. föreslås en bestämmelse om att en pensionsanstalt efter upplösningen inte kan förvärva rättigheter eller ingå förbindelser. Enligt momentet behandlas en upplöst pensionsanstalt med hänsyn till sin rättsliga handlingsförmåga på motsvarande sätt som en oregistrerad pensionsanstalt. Också de som handlar på pensionsanstaltens vägnar behandlas i dessa situationer på ett enhetligt sätt. I andra situationer har en upplöst pensionsanstalt emellertid en annan ställning än en under bildning varande pensionsanstalt. En upplöst pensionsanstalt äger t.ex. den egendom som hör till den, medan den egendom som förvärvats för en pensionsanstalts räkning när den är under bildning tillkommer pensionsanstalten först genom registrering. Likvidatorerna för en upplöst pensionsanstalt kan dock vidta åtgärder för att inleda likvidationsåtgärder. I momentet föreslås också bestämmelser om att en avtalspart i en upplöst pensionsanstalt kan frånträda avtalet, om avtalsparten inte visste att pensionsanstalten var upplöst. Avtalsparten ska vara skyldig att reagera relativt snabbt efter att ha fått kännedom om saken.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om den rätt att väcka skadeståndstalan som avses i 15 kap. 6 §. Trots att slutredovisningen har godkänts vid kassamötet och pensionskassan har upplösts, kan enligt förslaget ett nytt kassamöte sammankallas för att behandla delägarnas yrkanden om väckande av skadeståndstalan. Om likvidatorn inte sammankallar kassamötet, ska delägarna kunna kräva att Finansinspektionen sammankallar kassamötet på pensionskassans bekostnad. Paragrafen motsvarar i sak 23 kap. 25 § 2 och 3 mom. i försäkringsbolagslagen.

I 3 mom. föreslås för tydlighetens skull en bestämmelse om delgivning av stämning till upplösta pensionsanstalter.

38 §. *Fortsatt likvidation.* I paragrafen föreslås bestämmelser om fortsatt likvidation i vissa situationer efter det att en pensionsanstalt har upplösts. I 1 mom. föreslås bestämmelser om grunderna för fortsatt likvidation, som enligt förslaget är att det framkommer nya tillgångar eller att talan väcks mot pensionsanstalten. Likvidationen ska också kunna fortsättas om det behövs av

någon annan orsak. För närvarande finns likartade bestämmelser om saken i 96 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 127 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Enligt förslaget är det dock den tidigare likvidatorns uppgift att fortsätta likvidationen. I en situation där pensionsanstalten inte längre har en behörig likvidator ska Finansinspektionen på ansökan förordna en likvidator.

Paragrafens 2 mom. gäller situationer där det behövs likvidationsåtgärder efter avregistreringen. I det fallet kan den vars rätt saken gäller söka förordnande om likvidation. Finansinspektionen ska då förordna att pensionsanstalten ska försättas i likvidation. Enligt förslaget ska Finansinspektionen som ett alternativ till att fortsätta likvidationsförfarandet kunna bestämma om användningen av tillgångarna, om beloppet av de tillgångar som inflyter till pensionsanstalten är så litet att det inte är meningsfullt att fortsätta likvidationen. Därför föreslås i momentet en bestämmelse om en möjlighet att använda tillgångarna utan fortsatt likvidation. Momentet motsvarar 127 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 96 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, med undantag för att det i de gällande lagarna är social- och hälsovårdsministeriet och i förslaget Finansinspektionen som är den behöriga myndigheten.

Paragrafens 3 mom. gäller en situation där tillgångarna trots att det framkommit nya tillgångar inte räcker till för att betala kostnaderna för den fortsatta likvidationen, och ingen tar på sig ansvaret för kostnaderna. I en sådan situation fortsätts likvidationen inte. Momentet motsvarar i sak 23 kap. 26 § 4 mom. i försäkringsbolagslagen.

39 §. *Avslutande av en pensionsstiftelses likvidation samt fortsättning av pensionsstiftelses försäkringsverksamhet.* Bestämmelsen ska tillämpas på avslutande av en pensionsstiftelses likvidation. Någon motsvarande bestämmelse om avslutande av en pensionskassas likvidation föreslås inte, eftersom delägarnas ansvar för kassans förpliktelser avbryts i enlighet med 28 § den dag då pensionskassan försattes i likvidation. Efter detta påverkas kassans delägares ansvar inte av exempelvis hur värdet på kassans täckningstillgångar utvecklas. Om det är möjligt att avsluta likvidationen genom delägarnas beslut, kan kassans delägare för att bli fria från tillskottsplikt besluta att avsluta likvidationen, om det i kassan åter finns täckningsmedel till ett belopp som motsvarar solvensgränsen. I fråga om pensionsstiftelser har delägarnas ansvar inte begränsats vid likvidation. Därför är det motiverat att delägarna har möjlighet att dra nytta av sådan utveckling som sker under likvidationen och att besluta att avsluta likvidationen.

Hittills har det varit möjligt att avsluta en pensionsstiftelses likvidation och fortsätta verksamheten endast i det fall att likvidationen har inletts genom pensionsstiftelsens frivilliga beslut. I paragrafen föreslås bestämmelser om avslutande av en pensionsstiftelses likvidation också i det fall att pensionsstiftelsens ekonomiska ställning eller medlemsantal eller vardera förbättras under likvidationen så att pensionsstiftelsen uppfyller de verksamhetsförutsättningar som anges i 2 § 1 mom. i det föreslagna kapitlet.

Enligt 1 mom. ska delägarna i en pensionsstiftelse efter att ha fått revisorernas utlåtande kunna besluta att likvidationen ska avslutas och att verksamheten ska fortsätta under vissa förutsättningar. Den första förutsättningen för nämnda beslut är att pensionsstiftelsen åter uppfyller de förutsättningar för fortsatt verksamhet som anges i 2 § 1 mom. 1—3 punkten. Därutöver föreslås i 1 mom. en bestämmelse om att delägarnas beslut om avslutande av likvidationen och om fortsatt verksamhet är giltigt endast om det har fattats enhälligt. Det kan inte föreskrivas om något lägre krav i stiftelsens stadgar. Momentet motsvarar till sitt innehåll 97 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 128 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, med undantag för att det i gällande lag inte föreskrivs om avslutande av tvångslikvidation. Förslaget motsvarar till sitt innehåll även 23 kap. 7 § 1 mom. i aktiebolagslagen. Med avvikelse från den gällande

försäkringsbolagslagstiftningen föreslås i förslaget inte heller något förbud enligt vilket ett beslut inte får fattas om det föreligger en lagstadgad likvidationsgrund eller om pensionsanstaltens egendom har skiftats. Med stöd av förslaget kan ett beslut inte fattas, om det fortfarande föreligger en lagstadgad grund för likvidationen. Däremot ska ett beslut kunna fattas trots skifte av egendom, om förutsättningarna i den föreslagna lagen uppfylls.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om val av pensionsstiftelsens ledning när det beslutats att verksamheten ska fortsätta. I momentet föreslås också bestämmelser om den slutredovisning som likvidatorerna ska lämna enligt 33 §. Momentet motsvarar till sitt innehåll 97 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser, 128 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor och 23 kap. 7 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen med undantag för att det i förslaget inte föreskrivs om val av förvaltningsråd. I förslaget föreslås också för tydlighetens skull en bestämmelse om att likvidatorns uppdrag upphör när styrelsen har blivit vald. Likvidatorerna ska då ge en slutredovisning.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om styrelsens skyldighet att utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om avslutandet av likvidationen för att detta ska antecknas i registret. Bestämmelsen föreslås bli ändrad så att skyldigheten att göra registeranmälan liksom i andra motsvarande situationer föreskrivs för pensionsanstaltens nyvalda ledning och inte för likvidatorn, till skillnad från 97 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser, 128 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor och 23 kap. 7 § 1 mom. i försäkringsbolagslagen. I 4 mom. föreslås ett bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om innehållet i Finansinspektionens anmälan.

14 kap. **Konkurs**

1 §. *Avträdelse till konkurs och företrädande under konkursen.* Enligt 1 mom. ska pensionsanstaltens egendom i normala situationer kunna avträdas till konkurs endast genom beslut av styrelsen och om pensionsanstalten har försatts i likvidation endast på basis av likvidatorernas beslut, liksom för närvarande. Bestämmelsen motsvarar till denna del till innehållet första meningen i 98 § i lagen om pensionsstiftelser och 129 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om företrädande av pensionsanstalten vid konkurs. Om en pensionsanstalt har avträtts till konkurs genom styrelsens beslut, ska pensionsanstalten företrädas av styrelsen och verkställande direktören. Om en pensionsanstalt har avträtts till konkurs på basis av likvidatorns beslut, ska pensionsanstalten företrädas av likvidatorn. Under konkursen kan nya styrelseledamöter eller nya likvidatorer väljas. Bestämmelsen motsvarar till denna del till innehållet första meningen i 98 § i lagen om pensionsstiftelser och 129 § 1 mom. andra och tredje meningen i den gällande lagen om försäkringskassor.

Med stöd av 3 mom. ska till namnet på en pensionsanstalt som är försatt i konkurs fogas orden ”i konkurs”. Syftet med bestämmelsen är att skydda tredje parters tillgång till information om pensionsanstaltens rättsliga status. Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll 99 § i lagen om pensionsstiftelser och 131 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

I 4 mom. föreslås bestämmelser om att domstolen, när den förordnar boförvaltare, på framställning av Finansinspektionen ska förordna en person som Finansinspektionen har föreslagit till boförvaltare. Till denna del motsvarar paragrafen till sitt innehåll 98 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 129 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

2 §. *Pensionsbeslut samt betalning av pensioner och andra förmåner.* Också en pensionsanstalt som är försatt i konkurs ska meddela pensionsbeslut och betala pensioner och andra förmåner som förfallit till betalning. En pensionsanstalt som försatts i konkurs deltar i kostnadsfördelningen mellan pensionsanstalterna på det sätt som föreskrivs i lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare.

Om pensionskassans tillgångar inte räcker till för att betala de pensioner och förmåner som avses i den föreslagna paragrafen, efter det att kassans delägare har fullgjort hela sin betalningsskyldighet till pensionskassan beräknad enligt tidpunkten för försättandet i konkurs eller i den likvidation som föregick den, finansieras de pensioner och förmåner som avses i den föreslagna paragrafen med pensionsanstalternas solidariska ansvar enligt lagen om pension för arbetstagare. Delägarna i en pensionsstiftelse ansvarar med hela sin egendom för att pensionsstiftelsens tillgångar räcker till för betalning av pensioner och andra förmåner. När de tillgångar som pensionsstiftelsens delägare har inte längre räcker till för att betala de pensioner och förmåner som avses ovan, finansieras dessa inom ramen för pensionsanstalternas solidariska ansvar enligt lagen om pension för arbetstagare. Pensioner och andra förmåner finansieras genom solidariskt ansvar också om pensionskassans eller pensionsstiftelsens delägare har bestridit sin betalningsskyldighet eller om försäkringsavgifterna av någon annan orsak inte kan tas ut och pensionerna och andra förmåner därför inte kan tryggas.

3 §. *Borgenärer med förmånsrätt.* Enligt förslaget har de försäkrade samt pensionstagarna, mottagarna av andra förmåner och förmånstagarna för sin andel av ansvarsskulden samma förmånsrätt till tillgångarna i den pensionsanstalt som har försatts i konkurs som innehavaren av en handfången pant har till den pantsatta egendomen.

4 §. *Krav på omedelbar betalning av en fordran.* Det föreslås att om ett konkursbo saknar tillräckliga medel för betalning av kostnaderna av konkursförfarandet eller av pensioner och andra förmåner, kan pensionsanstalten kräva att fordringarna på delägarna betalas omedelbart, dock endast till den del som behövs för ovan avsedda prestationer. En sådan situation kan uppstå t.ex. om pensionsanstaltens förmögenhet består av egendom som är svår att realisera, exempelvis fastigheter. Betalningen av pensioner och andra förmåner finansieras genom pensionsanstalternas solidariska ansvar först efter det att pensionsanstaltens egna tillgångar inte längre räcker till för prestationerna.

5 §. *Begränsning av försäkringsverksamhet.* När en pensionsanstalt har försatts i konkurs ska den enligt förslaget fortsätta med försäkringsverksamhet endast i den omfattning som är nödvändig för att trygga de försäkrade förmånerna. En pensionsanstalt som har försatts i konkurs får enligt förslaget inte försäkra nya personer. Det föreslås att delägarna i pensionsanstalten utan dröjsmål ordna det pensionsskydd som tjänats in av arbete som utförts efter försättandet i konkurs i någon annan pensionsanstalt än den som försatts i konkurs eller i ett arbetspensionsförsäkringsbolag.

6 §. *Bedrivande av investeringsverksamhet.* En pensionsanstalt i likvidation eller konkurs får enligt förslaget fortsätta att bedriva investeringsverksamhet på det sätt som anges i den föreslagna lagen och i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar. Den princip inom konkursrätten som anger att konkursboets tillgångar måste realiseras tillämpas inte på pensionsanstalter som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring. Under likvidation och konkurs bör en pensionsanstalt dock undvika överdriven risktagning i sin investeringsverksamhet, eftersom eventuella förluster i investeringsverksamheten avsevärt kan öka de kostnader som konkursen senare föranleder pensionssystemet. Som en ändamålsenlig fördelning av investeringar kan betraktas investeringstillgångar med låg risk som utökats med

en aktievikt på 20 procent inom ramen för arbetspensionssystemets kollektiva risktagning. För att främja en långsiktig avkastningspotential för arbetspensionsmedlen har 20 procent av risken i aktieinvesteringarna lämnats utanför det solvenskrav som gäller enskilda pensionsanstalter. Då bärs den risk som uppkommer av investeringarna kollektivt av hela pensionssystemet. För en enskild pensionsanstalt återstår att bära risken för den utsträckning i vilken anstaltens avkastning av aktierna avviker från pensionsanstalternas genomsnittliga aktieavkastning. Sålunda är det ändamålsenligt att tillåta att även en pensionsstiftelse eller pensionskassa som försatts i konkurs får bära en aktierisk i ovan avsedd omfattning, för att pensionssystemet inte ska gå miste om avkastningspotentialen för dessa tillgångar.

7 §. *Ansvar för delägare i en pensionskassa under en konkurs.* Om en pensionskassa är i likvidation när den försätts i konkurs, har delägarnas ansvar gentemot kassan bestämts redan tidigare vid den tidpunkt då pensionskassan försattes i likvidation på det sätt som föreskrivs i 13 kap. 28 §. Om så inte är fallet, bestäms pensionskassans delägares ansvar gentemot kassan vid tidpunkten för försättandet i konkurs enligt samma principer som vid bestämmandet av ansvaret vid tidpunkten för försättandet i likvidation. Det föreslås att om en pensionskassas solvenskapital vid den tidpunkt då den försattes i konkurs underskrider kassans solvensgräns, ska delägarna i pensionskassan betala försäkringsavgift till pensionskassan i syfte att höja solvenskapitalet upp till solvensgränsen vid den tidpunkt då kassan försattes i konkurs. Enligt förslaget påverkar en värdeförändring i pensionskassans tillgångar efter att kassan försatts i konkurs inte beloppet av delägarnas betalningsskyldighet. Skyldigheten att betala försäkringsavgift ska enligt förslaget gälla delägare som har utträtt eller uteslutits ur pensionskassan under den räkenskapsperiod då kassan har försatts i konkurs.

8 §. *Ansvar för delägare i en pensionsstiftelse under en konkurs.* Enligt förslaget upphör en delägares ansvar gentemot pensionsstiftelsen först när stiftelsen har upplösts. Delägarna ansvarar för att försäkringsavgifterna blir betalda till pensionsstiftelsen också under en konkurs. En värdeförändring i pensionsstiftelsens tillgångar ska enligt förslaget beaktas även under en konkurs, när det försäkringsavgiftsbelopp som avses i 7 kap. 4 § beräknas.

9 §. *Överlåtelse av ett försäkringsbestånd.* Det föreslås att på överlåtelse av ett försäkringsbestånd i en pensionsanstalt som försatts i konkurs ska tillämpas delvis samma förfarande som vid överlåtelse av ett försäkringsbestånd i en pensionsanstalt som inte försatts i konkurs. På överlåtelse av försäkringsbestånd ska tillämpas bl.a. det som i 12 kap. bestäms om en plan för överlåtelse av försäkringsbeståndet, om ansökan om Finansinspektionens samtycke och om Konkurrens- och konsumentverkets utlåtande. Dessutom ska det som i 13 kap. bestäms om möjligheten att avskilja egendom som är föremål för rättegång i domstol från egendom som överlåts som tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet, om överlåtelse och övertagande av en pensionskassas försäkringsbestånd och om överlåtelse och övertagande av en pensionsstiftelses försäkringsbestånd tillämpas. Däremot regleras det solvenskapital som överlåts i en konkurssituation på ett annat sätt än solvenskapital som överlåts vid likvidation, eftersom en pensionsanstalt som försatts i konkurs ofta inte har kapital till ett belopp som motsvarar solvensgränsen. När försäkringsbeståndet i en pensionsanstalt som har försatts i konkurs överlåts, ska till den övertagande försäkringsanstalten enligt förslaget överföras egendom till ett belopp som motsvarar den andel som det försäkringsbestånd som överlåts utgör av täckningen av ansvarsskulden i den överlåtande pensionsanstalten.

Om en pensionskassa som försatts i konkurs har egendom till ett större belopp än vad som avses ovan, ska egendom dessutom överlåtas till högst ett belopp som motsvarar solvensgränsen vid den tidpunkt då pensionskassan försattes i konkurs eller solvensgränsen vid den tidpunkt då kassan försattes i likvidation. Från en överlåtande pensionsstiftelse som har försatts i konkurs

ska till den övertagande försäkringsanstalten enligt förslaget överföras en andel av det solvenskapital som motsvarar det försäkringsbestånd som ska överlåtas och som motsvarar solvensgränsen vid tidpunkten för överlåtelsen av försäkringsbeståndet. Om den överlåtande pensionsstiftelsens solvenskapital vid tidpunkten för överlåtelsen av försäkringsbeståndet underskrider det belopp som motsvarar den ovannämnda solvensgränsen och alla delägare i pensionsstiftelsen har försatts i konkurs, ska till den övertagande försäkringsanstalten utöver den andel som avses i det föreslagna 1 mom. överföras en andel av det solvenskapital som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts och som pensionsstiftelsen har vid tidpunkten för överlåtelsen.

10 §. *Bestämmelser som ska tillämpas på pensionsanstalter som har överlåtit försäkringsbeståndet.* På en pensionsanstalt som försatts i konkurs och som har överlåtit hela sitt försäkringsbestånd ska inte tillämpas bestämmelserna om riskhantering, risk- och solvensbedömning, intern kontroll, ansvarig försäkringsmatematiker och beredskap för undantagsförhållanden. På en ovan avsedd pensionsanstalt ska inte heller tillämpas bestämmelserna om fusion och delning.

11 §. *Upplösning och avregistrering på grund av konkurs.* Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 98 § 4 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 129 § 4 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

12 §. *Konkurs som avslutas med likvidation.* Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 98 § 5 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 129 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

13 §. *Samarbete mellan Finansinspektionen och konkursombudsmannen.* Enligt förslaget övervakar Finansinspektionen att en pensionsanstalt som försatts i konkurs iakttar den lagstiftning som tillämpas på pensionsanstaltsverksamhet och pensionsanstaltens stadgar. Förvaltningen av konkursbon övervakas enligt förslaget av konkursombudsmannen. I fråga om konkurs i en pensionsanstalt ska Finansinspektionen och konkursombudsmannen samarbeta sinsemellan på ett ändamålsenligt sätt.

15 kap. **Skadestånd**

I kapitlet föreslås på samma sätt som i 12 kap. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och i 14 kap. i den gällande lagen om försäkringskassor bestämmelser om skadestånd i fråga om pensionskassor och pensionsstiftelser. I kapitlet föreslås bli föreskrivet om skadeståndsskyldighet för ledningen och delägarna samt om väckande av skadeståndstalan, ansvarsfrihet och preskription av talerätt. Utgångspunkten har varit att skapa klarhet i strukturen för kapitlet och utformningen av bestämmelserna på ett sätt som motsvarar de bestämmelser och principer som gäller i försäkringsbolagslagen och aktiebolagslagen.

De skadeståndsbestämmelser som gäller pensionsanstaltens ledning förblir i regel oförändrade. I lagen föreslås också bestämmelser om en oaktsamhetspresumtion för pensionsanstaltens ledande personer, på motsvarande sätt som i associationslagstiftningen. Med avvikelse från gällande lagar föreslås det att i lagen också tas in en bestämmelse om skadeståndsskyldighet för ordföranden för en pensionskassas kassamöte, på motsvarande sätt som det i försäkringsbolagslagen föreskrivs om skadeståndsskyldighet för bolagsstämmans ordförande.

I fortsättningen ska det inte längre föreskrivas om skadeståndsskyldighet för stiftaren av en pensionskassa, utan stiftarens ansvar föreslås ingå i de bestämmelser som gäller delägarna. Också bestämmelserna om skadeståndsskyldighet för en pensionskassas medlemmar och namntecknare i den gällande lagen om försäkringskassor föreslås bli slopade som onödiga.

Det föreslås ändringar i bestämmelserna om jämkning av skadestånd. För närvarande har det i lagen funnits en bestämmelse som skärper skadeståndslagens bestämmelser om jämkning och fördelning av skadeståndsansvaret och enligt vilken nämnda bestämmelser i skadeståndslagen bara är tillämpliga när en styrelsemedlem eller verkställande direktör endast har gjort sig skyldig till lindrig oaktsamhet. Detta föreslås bli slopat, eftersom det inte heller i annan associationslagstiftning finns någon motsvarande skärpning. Det föreslås vidare att tidsfristerna för preskription av talerätten i överensstämmelse med bestämmelserna i försäkringsbolagslagen och aktiebolagslagen förlängs till fem år, i stället för de nuvarande två eller tre åren.

1 §. *Ledningens skadeståndsskyldighet.* Paragrafen motsvarar till sitt innehåll det som i 28 kap. 2 § i försäkringsbolagslagen föreskrivs om ledningens skadeståndsskyldighet i försäkringsbolag. Vem som betraktas som en i paragrafen avsedd person som hör till ledningen avgörs i sista hand utifrån vem som de facto har valts att sköta uppgiften i fråga, inte utifrån de formella omständigheterna. En medlem i representantskapet eller en ordförande är inte en i paragrafen avsedd person som hör till ledningen.

I 1 mom. föreslås bestämmelser om styrelsemedlemmarnas och verkställande direktörens skadeståndsskyldighet gentemot pensionsanstalten. Enligt momentet ska ledningen ersätta skada som de i sitt uppdrag, i strid med den omsorgsplikt som föreskrivs för ledningen i 4 kap. 1 §, uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat pensionsanstalten. Enligt 4 kap. 1 § i förslaget ska styrelsen och verkställande direktören leda pensionsanstalten omsorgsfullt och med yrkesskicklighet. En person som hör till ledningen bryter mot sin omsorgsplikt, är enligt paragrafen skyldig att ersätta den skada som han eller hon orsakat pensionsanstalten.

Enligt 2 mom. är personer i ledningen också skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag annars i strid med den föreslagna lagen eller pensionsanstaltens stadgar uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat pensionsanstalten, en delägare eller någon annan. I den föreslagna paragrafen nämns inte uttryckligen brott mot bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den föreslagna lagen som en sådan gärning som medför skadeståndsskyldighet, eftersom uttrycket ”i strid med denna lag” också innefattar de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den föreslagna lagen. Till dem hör t.ex. social- och hälsovårdsministeriets förordningar och Finansinspektionens föreskrifter. Också i 109 § i lagen om pensionsstiftelser och 151 § i den gällande lagen om försäkringskassor gäller skadeståndsskyldigheten förutom överträdelser av lagen även överträdelser av de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. För närvarande har det i den gällande lagen om försäkringskassor dessutom funnits ett omnämnande av överträdelse av de för försäkring fastställda grunderna, men det omnämnandet föreslås nu bli slopat. För att skadeståndsansvar ska inträda krävs det alltså att skadan har orsakats t.ex. genom överträdelse av andra bestämmelser i den föreslagna lagen än enbart den omsorgsplikt som anges i 4 kap. 1 §. Det finska ordet ”tuottamuksellisuus”, som i den gällande lagen om pensionsstiftelser på svenska anges som ”vållande” och i den gällande lagen om försäkringskassor som ”oaktsamhet”, har på finska ersätts med ordet ”huolimattomuus”, på svenska ” oaktsamhet”. Så har man gjort också i annan associationslagstiftning.

Det föreslås inga bestämmelser om ansvaret för medlemmar av förvaltningsrådet, eftersom det i fortsättningen inte längre kommer att finnas något sådant förvaltningsorgan. I införandelagen föreslås bestämmelser om ansvaret för de nuvarande medlemmarna i förvaltningsrådet. Enligt förslaget ska skadeståndsansvaret i fråga om pensionsanstaltens styrelsemedlemmar och verkställande direktör vara lika omfattande som i gällande lag om pensionsstiftelser och lag om försäkringskassor. Däremot har skadeståndsansvaret i fråga om medlemmar av representantskapet enligt 153 § i den gällande lagen om försäkringskassor förutsatt uppsåt eller grov oaktsamhet. Till denna del skärps skadeståndsansvaret för medlemmarna av representantskapet.

I 109 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser finns bestämmelser enligt vilka skadeståndsansvar har kunnat uppkomma också när skada har tillfogats personer som hör eller har hört till pensionsstiftelsens verksamhetskrets, en pensionstagare eller annan förmånstagare. Nu föreslås det att dessa parter inte ska räknas upp i samma detalj i momentet, men också dessa personer kan anses omfattas av begreppet ”någon annan” som nämns i den föreslagna lagen. Den gällande lagen om försäkringskassor innehåller även särskilda bestämmelser om stiftarens skadeståndsansvar. Sådana bestämmelser kommer inte längre att behövas, eftersom den delägare som nämns i paragrafen också ska omfatta den arbetsgivare som är stiftare när pensionsanstalten bildas. I lagen behöver det inte längre föreskrivas särskilt om namntecknarens skadeståndsskyldighet. Namntecknaren eller en annan företrädare svarar för den skada som han eller hon orsakat på samma sätt som den styrelse som enligt 4 kap. 18 § har gett honom eller henne rätt att företräda bolaget. Bestämmelser om detta föreslås i 4 kap. 18 § 2 mom.

I 3 mom. föreslås en uttrycklig bestämmelse om oaktsamhetspresumtion som gäller personer i pensionsanstaltens ledning. Om skada har orsakats på något annat sätt än enbart genom överträdelse av den omsorgsplikt eller de principer som anges i 1 kap., ska skadan anses ha orsakats av oaktsamhet, om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Det föreslås att i momentet tas in en bestämmelse om oaktsamhetspresumtion också när en delägare har orsakat pensionsanstalten, en delägare eller någon annan en skada till förmån för en pensionsanstalten närstående person, genom en rättshandling eller något annat därmed jämförbart arrangemang. En pensionsanstalt och en person anses vara närstående när personen kan utöva ett bestämmande inflytande eller ett betydande inflytande i förhållande till pensionsanstalten i det beslutsfattande som gäller pensionsanstaltens ekonomi och verksamhet. I en situation där det handlar om närstående personer kan man anta att det rör sig om åtminstone oaktsamt förfarande. Tillämpningen av bestämmelsen förutsätter inte att man har bevis på att avsikten var att ge en närstående person en förmån, utan det är tillräckligt att åtgärden objektivt sett har skett till förmån för den närstående.

2 §. *Skadeståndsskyldighet för delägare i en pensionskassa.* Paragrafen motsvarar i sak 153 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Med avvikelse från gällande lag ska det inte längre i bestämmelsen föreskrivas om en medlems skadeståndsansvar gentemot en pensionskassa, en delägare eller någon annan. Eftersom en medlem inte i praktiken har något intresse av att skada dessa parter, är det mycket osannolikt att ett sådant skadeståndsansvar uppkommer. Förutsättningen för en delägares skadeståndsskyldighet ska inte längre såsom för närvarande vara uppsåt eller grov oaktsamhet, utan det ska räcka med att delägaren har orsakat skada genom att uppsåtligen eller av oaktsamhet medverka till överträdelse av den föreslagna lagen eller pensionskassans stadgar. Detta motsvarar bestämmelserna i 28 kap. 3 § i försäkringsbolagslagen och 22 kap. 2 § i aktiebolagslagen. I den gällande lagen om försäkringskassor finns bestämmelser om att skadeståndsansvar kan uppkomma också om de grunder som fastställts för försäkringen inte iakttas. Det föreslås att denna ansvarsgrund slopas.

3 §. *Skadeståndsskyldighet för kassamötets ordförande.* I gällande lag finns inga särskilda skadeståndsbestämmelser som gäller kassamötets ordförande. I paragrafen föreslås på motsvarande sätt som i 28 kap. 4 § i försäkringsbolagslagen och 22 kap. 3 § i aktiebolagslagen att kassamötets ordförande ska vara skyldig att ersätta skada som han eller hon i sitt uppdrag genom överträdelse av den föreslagna lagen, bestämmelser som utfärdats med stöd av den, pensionskassans stadgar eller Finansinspektionens föreskrifter uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat. En förutsättning ska vara att skadan har orsakats pensionskassan, delägaren eller någon annan.

4 §. *Jämkning och fördelning av skadeståndsansvar.* I paragrafen föreslås en hänvisning till bestämmelserna om jämkning och fördelning av skadeståndsansvaret i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (4212/1974) som motsvarar hänvisningen i 154 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor och 111 § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser. I de gällande lagarna har det funnits en skärpning, enligt vilken skadeståndslagens bestämmelser om jämkning har kunnat tillämpas på ledningen endast när det har rört sig om lindrig vårdslöshet. Det föreslås att detta villkor inte längre tas in i lagen, eftersom motsvarande krav inte ställs någon annanstans i associationslagstiftningen.

5 §. *Beslut om väckande av skadeståndstalan.* Paragrafen motsvarar i sak 112 § i lagen om pensionsstiftelser och 155 § i den gällande lagen om försäkringskassor. I paragrafens 3 mom. föreslås bestämmelser om beslut om väckande av skadeståndstalan mot en medlem av representantskapet. Eftersom en medlem av representantskapet inte är en i 1 § avsedd person som hör till ledningen, föreslås det att skadeståndsansvaret i fråga om medlemmarna i representantskapet ska grunda sig på skadeståndslagen. Exempelvis missbruk av förtroendeställning kan betraktas som grund för gottgörelse av en sådan ekonomisk skada som inte står i samband med en person- eller sakskada. Till skillnad från nuläget föreslås inte i paragrafen längre några bestämmelser om social- och hälsovårdsministeriets rätt att förordna ett särskilt ombud för att driva skadeståndstalan för pensionsanstaltens räkning. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i försäkringsbolagslagen eller i annan associationslagstiftning.

6 §. *Delägares rätt att föra talan för en pensionskassa.* I regel fattas beslut om realisering av en pensionskassas eventuella skadeståndsfordringar vid kassamötet eller i styrelsen. I paragrafen föreslås bestämmelser om ett undantag med stöd av vilket delägarna i en pensionskassa emellertid har rätt att föra talan för pensionskassan. Paragrafen motsvarar det som bestäms i 156 § i den gällande lagen om försäkringskassor och i 28 kap. 8 § 1—3 mom. i försäkringsbolagslagen.

I 1 mom. 1 punkten ställs det som villkor att kärandena när talan väcks innehar minst en tiondel av delägarnas rösträtt i pensionskassan. Jämfört med gällande lag föreslås det att minoritetskravet lindras från nuvarande minst en tredjedel till minst en tiondel. Detta motsvarar antalet minoritetsaktieägare enligt försäkringsbolagslagen. Vidare föreslås på motsvarande sätt som i försäkringsbolagslagen att en delägare ska ha rätt att väcka talan också när det visas att underlåtelse att fullfölja skadeståndsanspråket skulle strida mot likställighetsprincipen. I sådana fall är rätten att väcka talan inte beroende av den rösträtt som nämns i 1 punkten. Enligt gällande lag har också medlemmarna av en försäkringskassa och medlemmarna i representantskapet haft rätt att föra talan. Det föreslås att detta slopas, eftersom inte heller de försäkrade i ett arbetspensionsbolag har motsvarande rätt.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om att pensionskassan ska ges tillfälle att bli hörd, om det inte är uppenbart onödigt. Det har inte tidigare funnits någon bestämmelse om detta. Paragrafens 3 mom. motsvarar 156 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

7 §. *Preskription av talerätt.* I paragrafen föreslås bestämmelser om en tidsfrist på fem år för alla käromål som avses i kapitlet. Tidsfristen föreslås bli förlängd från nuvarande två eller tre år till fem år. Den nya tidsfristen för väckande av talan motsvarar 28 kap. 9 § i försäkringsbolagslagen och 22 kap. 8 § i aktiebolagslagen. Tidsfristerna för väckande av talan ska räknas från samma tidpunkter som hittills. Den tidsfrist för väckande av talan som föreslås i paragrafen ska även tillämpas på talan som avses i 6 § i det föreslagna kapitlet. Den talan kan utöver denna tidsfrist också omfattas av den särskilda tidsfrist för väckande av talan som anges i 6 § 3 mom.

Som en ändring jämfört med nuläget ska det inte i lagen längre föreskrivas om preskription av rätten att väcka talan mot stiftare, medlemmar eller namntecknare som avses i lagen om försäkringskassor. Till denna del motiveras saken i motiveringen till 1 § i detta kapitel. En ny bestämmelse är bestämmelsen om preskriptionstiden för talan mot kassamötets ordförande enligt 3 § i detta kapitel.

Paragrafens 2 mom. motsvarar i sak 113 § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 157 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

8 §. *Bestämmelsernas tvingande natur.* I paragrafen föreslås bestämmelser om skadeståndsbestämmelsernas tvingande natur.

I 1 mom. föreslås bestämmelser om att pensionsanstaltens rätt till skadestånd enligt 2 och 3 § i vissa fall inte ska kunna begränsas i pensionsanstaltens stadgar. Enligt 1 punkten ska rätten till skadestånd inte kunna begränsas, om skadan har orsakats genom överträdelse av sådana bestämmelser i den föreslagna lagen eller sådana bestämmelser eller föreskrifter som tillämpas med stöd av den föreslagna lagen, från vilka avvikelse inte får göras genom en bestämmelse i pensionsanstaltens stadgar. Enligt 2 punkten ska pensionsanstaltens rätt till skadestånd inte kunna begränsas i pensionsanstaltens stadgar, om skadan annars har orsakats uppsåtligen eller av grov oaktsamhet.

Enligt 2 mom. ska samtliga delägares ge sitt samtycke till att skadeståndsansvaret begränsas genom ändring av pensionsanstaltens stadgar. Om stadgarna ändras till denna del, träder ansvarsbegränsningen i kraft när ändringen registreras.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om att en delägares eller någon annans, t.ex. en borgenärs, rätt till skadestånd eller rätt att föra talan enligt det föreslagna kapitlet eller revisionslagen inte kan begränsas i pensionsanstaltens stadgar. Pensionsanstaltens stadgar ska vara utan verkan till den del rätten till skadestånd eller väckande av talan har begränsats i stadgarna i större utsträckning än vad som tillåts i den föreslagna paragrafen. Paragrafen motsvarar i sak 28 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen och 22 kap. 9 § i aktiebolagslagen.

16 kap. Straffbestämmelser

Det föreslagna kapitlet innehåller lagens straffbestämmelser. De allvarligaste gärningarna har i förslaget kriminaliserats som olovligt bedrivande av pensionsanstaltsverksamhet (1 §) och som pensionsanstaltsbrott (2 §), där straffskalan är böter eller fängelse i högst ett år. De lindrigaste gärningarna har kriminaliserats som pensionsanstaltsförseelse (3 §), för vilken endast böter kan dömas ut. Det föreslagna kapitlet innehåller också som hänvisning till strafflagen straffpåföljder för brott mot tystnadsplikten (4 §). Där bestäms straffskalan enligt 38 eller 40 kap. i strafflagen. Med stöd av det som anförs ovan preskriberas åtalsrätten för gärningar som är straffbara enligt det föreslagna kapitlet i regel inom två år från den dag då brottet begicks. Alla de gärningar som beskrivs i kapitlet omfattas av allmänt åtal. I enlighet med den straffrättsliga centraliseringsprincipen ska bestämmelser om gärningar för vilka det utfärdats bestämmelser om hot om fängelsestraff utfärdas genom strafflagen. Det är möjligt att avvika från denna princip av särskilda skäl, om det föreslås ett kort maximalt fängelsestraff. Det nu föreslagna maximistraffet är fängelse i ett år, vilket kan anses vara ett ganska kort fängelsestraff. För närvarande innehåller strafflagen inga straffbestämmelser som särskilt gäller försäkringsbranschen. Exempelvis bestämmelser om särskilda straffbestämmelser som gäller försäkringsbolag och arbetspensionsförsäkringsbolag finns i försäkringsbolagslagen. Eftersom det är fråga om lagstadgade pensionsmedel

som förvaltas av privaträttsliga pensionsstiftelser och pensionskassor, är det med tanke på allmänintresset motiverat att användningen av medlen för ändamål som strider mot bestämmelserna kriminaliseras. Likaså är det motiverat att försummelse att ge sådana underrättelser till Finansinspektionen som behövs med tanke på tillsynen kriminaliseras.

I regel är de gärningar som beskrivs i det föreslagna kapitlet straffbara endast om de är uppsåtliga. Straffbarheten gäller inte heller situationer där gärningen är ringa. Gärningens eventuella ringhet bedöms från fall till fall. Bestämmelserna om pensionsanstaltsbrott och pensionsanstaltsförseelse samt brott mot tystnadsplikten är också sekundära. Detta innebär att de tillämpas endast om gärningen inte samtidigt uppfyller rekvisitet för ett sådant brott för vilket det någon annanstans i lag föreskrivs strängare straff. Det hot om straff som föreslås i lagen gäller fysiska personer som gjort sig skyldiga till straffbara gärningar. Straffansvar för juridiska personer i enlighet med 9 kap. i strafflagen kan inte bli tillämpligt till följd av gärningar enligt det föreslagna kapitlet. I regel motsvarar de föreslagna straffbestämmelserna bestämmelserna i gällande lag om pensionsstiftelser och lag om försäkringskassor. Jämfört med de gällande lagarna har utformningen av paragraferna preciserats för att den straffbara gärningen ska vara så entydigt definierad som möjligt.

1 §. *Olovligt bedrivande av pensionsanstaltsverksamhet.* De gärningar som räknas upp i paragrafen ska enligt förslaget vara straffbara som olovligt bedrivande av pensionsanstaltsverksamhet, det vill säga för dem ska det kunna dömas ut böter eller fängelse i högst ett år. Paragrafen motsvarar i sak 129 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 162 § i lagen om försäkringskassor, enligt vilka bedrivandet av verksamhet utan att vara berättigad till det har kriminaliserats på motsvarande sätt. I förslaget följs principen straffrättslig noggrann avgränsning. I förslaget preciseras genom hänvisningar vilken typ av med paragrafen oförenlig verksamhet som hotet om straff gäller. Både syftet med pensionsanstalternas verksamhet och verksamhetskretsen, dvs. delägare som är tillåtna enligt lagen, har noggrant avgränsats i lagförslaget. En pensionsanstalt kan inte bedriva verksamheten fritt på marknaden på samma sätt som ett arbetspensionsförsäkringsbolag. Det är inte tillåtet att inleda verksamhet före registrering eller att fortsätta verksamheten utan att försätta anstalten i likvidation, om de lagstadgade kriterierna för försättande i likvidation uppfylls. De omständigheter som preciseras i 1 punkten i den föreslagna paragrafen och som gäller bedrivande av verksamhet utan rätt därtill motsvarar de bestämmelser om verksamhetens syfte, verksamhetskretsen, verksamhet före registreringen samt när en anstalt ska försättas i likvidation som finns i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Förslaget motsvarar 162 § 2 punkten i den gällande lagen om försäkringskassor också till den del det i den förbjuds att uppta nya försäkrade under likvidationen. Med avvikelse från den gällande lagen ska det inte vara straffbart att ta ut försäkringsavgifter till pensionskassan under likvidationen. Bestämmelserna om likvidation har uppdaterats och preciserats, och det ska inte alltid vara förbjudet att ta ut försäkringsavgifter under likvidation. Till skillnad från det förbud mot fortsatt verksamhet som meddelats med stöd av 33 § i lagen om Finansinspektionen i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor kommer brott mot förbudet inte att vara kriminaliserat utan på det ska tillämpas administrativa sanktioner, exempelvis vite, enligt lagen om Finansinspektionen. Kriminaliseringsområdet utvidgas inte i förslaget.

2 §. *Pensionsanstaltsbrott.* I paragrafen föreslås bestämmelser om gärningar som utgör pensionsanstaltsbrott. Straffskalan för pensionsanstaltsbrott är enligt förslaget böter eller fängelse i ett år. Paragrafens 1 och 3 punkt motsvarar i sak 130 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 163 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

Paragrafens 2 punkt är ny. I den kriminaliseras skifte av pensionsanstaltens tillgångar i strid med 8 kap. 2 §. Hotet om straff gäller således användningen av pensionsanstaltens tillgångar för ändamål som är främmande för anstaltens verksamhet. Tidigare har skifte av en pensionsanstalts tillgångar i strid med bestämmelserna i lag eller i pensionsanstaltens stadgar utgjort pensionsstiftelse- och försäkringskasseförseelse, där straffet är böter. I fråga om försäkringsbolag har en motsvarande gärning med stöd av 29 kap. 4 § i försäkringsbolagslagen utgjort försäkringsbolagsbrott, där straffskalan är böter eller fängelse i högst ett år. Obehörigt skifte av tillgångar som hör till arbetspensionsförsäkringssystemet är lika klandervärt oberoende av om tillgångarna skiftas från ett arbetspensionsförsäkringsbolag eller en pensionsanstalt. Därför är det motiverat att användningen av pensionsanstaltens tillgångar för ändamål som är främmande för pensionsanstaltens verksamhet i fortsättningen ska utgöra pensionsanstaltsbrott. De arbetspensionsmedel som pensionsstiftelser och pensionskassor förvaltar har samlats in med stöd av lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare, som utgör tvingande lagstiftning, och tillgångarna är avsedda för skötseln av det lagstadgade pensionsskyddet. Användningen av dessa tillgångar för andra ändamål än de samhälleliga ändamål som avses ovan kan medföra skada för hela pensionssystemet. Nya bestämmelser föreslås också i 3 punkten, där skifte av överskottet av anstaltens solvenskapital till delägarna på ett sätt som strider mot bestämmelserna föreslås bli kriminaliserat. Eftersom syftet med bestämmelsen är att beskriva vad som utgör en straffbar gärning, utfärdas det separata bestämmelser om saken i ovannämnda punkt, även om gärningen i sakligt hänseende redan ingår i 2 punkten. Den föreslagna straffskalan motsvarar det fängelsestraff på högst ett år för olagligt skifte av ett bolags tillgångar som föreskrivs i aktiebolagslagen och försäkringsbolagslagen, som också tillämpas på arbetspensionsbolag.

3 §. *Pensionsanstaltsförseelse.* I paragrafen anges de gärningar som utgör pensionsanstaltsförseelse. För pensionsanstaltsförseelse ska det enligt förslaget kunna dömas ut böter. Paragrafen motsvarar i sak 131 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 164 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Den föreslås emellertid bli preciserad genom paragrafhänvisningar och beskrivningar av den straffbara gärningen i enlighet med de straffrättsliga principerna.

Nytt är att ett förfarande enligt 2 mom. 3—9 punkten ska vara straffbart också om förfarandet har varit grovt oaktsamt. I de ovannämnda punkterna föreslås bestämmelser om att underlåtenhet att till Finansinspektionen lämna de uppgifter och underrättelser som ska lämnas enligt den föreslagna lagen är straffbart. Det är motiverat att föreskriva att försummelse av underrättelseskyldigheten är straffbar inte bara när den är uppsåtlig utan också vid grov oaktsamhet, eftersom det med tanke på allmänintresset är viktigt att myndigheten har tillgång till uppdaterade uppgifter.

4 §. *Hänvisning till strafflagen.* Paragrafen motsvarar 132 a § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 165 a § i den gällande lagen om försäkringskassor.

17 kap. **Särskilda bestämmelser**

I kapitlet föreslås särskilda bestämmelser om pensionsanstalter på motsvarande sätt som i 14 kap. i lagen om pensionsstiftelser och 15 kap. i den gällande lagen om försäkringskassor. Till skillnad från nuläget föreslås det att särskilda straffbestämmelser utfärdas i det föreslagna 16 kap. I det föreslagna 17 kapitlet föreslås bestämmelser om den behöriga domstolen i tvistemål, användning av skiljeförfarande, inlämnande av stämning till en pensionsanstalt och förbud mot verkställighet av kassamötets beslut. Dessutom föreslås i kapitlet bestämmelser om sekre-

tess och om undantag från den. Bestämmelserna motsvarar i princip bestämmelserna i de gällande lagarna. Syftet har dock varit att skapa klarhet i kapitlets struktur och utformningen av paragraferna.

1 §. *Behörig domstol.* Paragrafen motsvarar i sak 126 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 158 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Det föreslås att hänvisningen till rättegångsbalken preciseras så att den gäller det som föreskrivs i 10 kap. i rättegångsbalken.

2 §. *Skiljeförfarande.* I 1 mom. föreslås det att användningen av skiljeförfarande ska begränsas endast till tvistemål enligt 14 kap. I skiljeförfarande ska man kunna avgöra skadeståndstalan mellan pensionsanstalten och en styrelsemedlem, verkställande direktören, revisorn, en försäkrad eller en delägare. Bestämmelser om användning av skiljeförfarande i ett sådant ärende kan enligt förslaget tas in i pensionsanstaltens stadgar, varvid bestämmelsen har samma verkan som ett skiljeavtal. I den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor har användningen av skiljeförfarande inte begränsats. Skiljeförfarande är ett alternativ till domstolsprocessen i sådana tvistemål där förlikning är tillåten. Skiljedomen är verkställbar och man får inte söka ändring i den. Skiljeförfarandet kännetecknas av konfidentialitet, och skiljedomarna är inte offentliga. Skiljeförfarandet kan således anses lämpa sig för skadeståndsfrågor enligt 14 kap. Däremot kan skiljeförfarandet inte anses vara lämpligt för andra ärenden som gäller pensionsanstalten, i synnerhet om ärendet gäller pensionsanstaltens tillgångar och således tillgångar som hör till arbetspensionssystemet.

Enligt 2 mom. ska skiljedomen anmälas till Finansinspektionen som antecknar den i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor. Bestämmelsen behövs eftersom skiljedomar i regel inte är offentliga.

3 §. *Delgivningar till pensionsanstalter.* Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt innehåll 127 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 159 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Till skillnad från den nämnda paragrafen i lagen om försäkringskassor ska det inte längre föreskrivas särskilt om ingivande av stämning till ett ombud som kassamötet har valt, i det fall att försäkringskassans styrelse vill väcka talan mot försäkringskassan. I 2 mom. föreslås bestämmelser om situationer där delgivning under vissa förutsättningar kan ske genom att handlingar överlämnas till vem som helst av pensionsanstaltens anställda eller till polismyndigheten på pensionsanstaltens registrerade hemort.

4 §. *Sekretess.* I paragrafen föreslås bestämmelser om tystnadsplikt som motsvarar bestämmelserna i 132 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 165 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

5 §. *Pensionsanstalters rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter.* Den föreslagna paragrafen motsvarar i sak 132 c § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 165 c § i den gällande lagen om försäkringskassor. Till paragrafen har också fogats en bestämmelse om pensionsanstaltens rätt att lämna ut uppgifter till social- och hälsovårdsministeriet för skötseln av dess lagstadgade uppgifter.

6 §. Social- och hälsovårdsministeriets rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter. Den föreslagna paragrafen motsvarar 132 b § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 165 b § i den gällande lagen om försäkringskassor.

18 kap. **Ikraftträdande**

1 §. *Ikraftträdande.* Det föreslås att bestämmelser om ikraftträdandet av den föreslagna lagen ska utfärdas särskilt genom lag. Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid ingången av 2022.

1.2 Lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor

1 kap. **Tillämpning av lagen och de centrala principerna för verksamheten**

1 §. *Tillämpningsområde.* I paragrafen föreskrivs det om lagens tillämpningsområde. Till de delar som tillämpas på tilläggspensionsverksamhet motsvarar paragrafen 1 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser, 1 § i lagen om försäkringskassor samt tillämpningsområdet för lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor. Den föreslagna lagen ska tillämpas på bedrivande av både förmånsbaserad och premiebaserad tilläggspensionsverksamhet i tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor som är registrerade i Finland. Med tilläggspensionsförsäkringsverksamhet avses annan social pensionsförsäkringsverksamhet än lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet, det vill säga frivillig social pensionsförsäkringsverksamhet. Social pensionsförsäkringsverksamhet bedrivs av en arbetsgivare inom en sluten verksamhetskrets på det sätt som föreskrivs i 5 och 6 §, vilket skiljer verksamheten från bland annat livförsäkringsbolagens gruppensionsförsäkringsverksamhet. En skillnad jämfört med nuläget är att bestämmelserna om bedrivande av lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet ska finnas i en egen lag, det vill säga lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Dessutom ska bestämmelserna om sjuk-, begravnings- och avgångsbidragskassornas verksamhet finnas i den nya lagen om försäkringskassor.

Enligt 2 mom. får en pensionsanstalt inte bedriva annan verksamhet än verksamhet enligt 1 mom. Bestämmelsen motsvarar 4 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 7 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor. Motsvarande bestämmelse finns också i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Kännetecknande för bedrivande av tilläggspensionsverksamhet är att verksamheten är knuten till en arbetsgivare som är delägare. Arbetsgivaren är ansvarig för anstaltens förbindelser och det egna pensionslöftet. På grund av detta särdrag skiljer sig regleringen av verksamheten också på många sätt från regleringen av försäkringsbolagens verksamhet, och därför är verksamhet inom en begränsad krets motiverad med tanke på tryggandet av de försäkrades förmåner och konkurrensneutraliteten.

2 §. *Definitioner.* Med tilläggspensionsanstalt avses enligt 1 punkten tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor. I paragraferna används begreppet tilläggspensionsanstalt, om bestämmelsen tillämpas på både tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor. 1 2—4 punkten definieras olika tilläggspensionsarrangemang. I ett förmånsbaserat arrangemang lovar arbetsgivaren en viss nivå på tilläggspensionen och svarar för att löftet uppfylls. I ett premiebaserat arrangemang lovar arbetsgivaren inte en viss nivå på tilläggspensionen, utan pensionen bestäms på grundval av betalda försäkringspremier och bidrag så att pensionen höjs på basis av nettointäkterna från investeringarna av försäkringspremierna och bidragen och sänks på basis av kostnaderna för förvaltandet av de influtna medlen. Med nettointäkter från investeringarna avses investeringsobjektets avkastning, minskad med kostnaderna för den aktuella investeringsformen. Med kostnader för förvaltandet av de influtna medlen avses bland annat kostnader som föranleds av pensionsanstaltens verksamhet. Ett fondanknutet arrangemang är ett sådant slag av premiebaserat arrangemang där värdet av pensionen är bundet till hur värdet av ett visst investeringsobjekt utvecklas. Exempelvis ett arrangemang som är knutet till vissa fonder är fondanknutet. Ett premiebaserat arrangemang är till exempel ett arrangemang där en viss ränteavkast-

ning utlovas på bidragen och försäkringspremierna. I 5 punkten definieras tilläggspensionsarrangemang på samma sätt som i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Tilläggspensionsarrangemang är en allmän term som omfattar alla frivilliga tilläggspensionsarrangemang oavsett slag.

Definitionerna i 5—40 punkten motsvarar definitionerna i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Vissa lagtekniska ändringar har gjorts i definitionerna för att förbättra läsbarheten.

3 §. *Syftet med tilläggspensionsanstaltens verksamhet.* I paragrafen föreskrivs på motsvarande sätt som i 1 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och gällande 1 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor att tilläggspensionsverksamhet bedrivs på ett annat än affärsmässigt sätt. Det att verksamheten ska bedrivas på ett annat än affärsmässigt sätt har samma innebörd som i den gällande lagen. Verksamheten får alltså fortfarande inte gå ut på att bedriva försäkringsrörelse där det centrala bland annat är att eftersträva vinst samt att ha en öppen kundkrets och tack vare detta skaffa nya kunder. Dessutom konstateras det i momentet att pensionsanstalten ska förvalta de medel som inflyter för tilläggspensionsskyddet på ett sätt som tryggar de försäkrades förmåner. Även om det är fråga om bedrivande av frivillig tilläggspensionsverksamhet, betonar verksamhetens karaktär av socialförsäkring och bedrivandet av den på ett annat än affärsmässigt sätt tryggandet av de försäkrades förmåner på samma sätt som i ett arbetspensionsförsäkringsbolags verksamhet. Paragrafens 2 mom. motsvarar 6 a § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 9 a § i den gällande lagen om försäkringskassor.

4 §. *Tilläggspensionsanstaltens verksamhet före registreringen.* Paragrafen motsvarar i sak 24 § 1 och 2 mom. i lagen om försäkringskassor och 16 § 1 och 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser. Utgångspunkten är att en pensionsanstalt inte existerar som självständig juridisk person före registreringen. Enligt paragrafen ansvarar de som deltagit i eller beslutat om en åtgärd som på pensionsanstaltens vägnar vidtagits före registreringen solidariskt för åtgärden. Innan pensionsanstalten registrerats, har åtgärder som den vidtar rättsverkningar genom bildandet. Därför föreskrivs det i 3 mom. att styrelsen och verkställande direktören under denna tid kan föra talan i ärenden som gäller bildandet av anstalten. Vad gäller verkställande direktören är bestämmelsen ny. Ansvaret för åtgärderna övergår dock på pensionsanstalten efter registreringen.

5 §. *Tilläggspensionsstiftelsens verksamhetskrets.* Den föreslagna verksamhetskretsen motsvarar i huvudsak 1 och 115 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser. I den föreslagna lagen frångås begreppet sampensionsstiftelse, och det föreslås att en pensionsstiftelses verksamhetskrets ska begränsas något. Enligt 1 mom. ska pensionsstiftelsens verksamhetskrets fastställas i stiftelsens stadgar så att en arbetsgivare eller en arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare som hör till samma koncern enligt bokföringslagen kan vara delägare i stiftelsen. Till skillnad från den gällande lagen om pensionsstiftelser kan verksamhetskretsen inte basera sig enbart på den administrativa och ekonomiska helhet som de arbetsgivare som bedriver verksamheten bildar, utan det måste finnas en fastare anknytning, det vill säga en koncern. Eftersom de arbetsgivare som är delägare i stiftelsen i sista hand ansvarar för stiftelsens förpliktelser med sin egen egendom, är det motiverat att delägarna hör till samma koncern.

6 §. *Tilläggspensionskassans verksamhetskrets.* Den föreslagna verksamhetskretsen motsvarar i huvudsak 4 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Till skillnad från nuläget kan pensionskassans verksamhetskrets inte bestå av endast en arbetsgivare. Enligt 1 mom. ska verksamhetskretsen fastställas i pensionskassans stadgar så att flera arbetsgivare eller företagare är delägare i kassan. Delägarna i kassan kan utgöras arbetsgivare vars verksamhet ska anses bilda en administrativ eller ekonomisk helhet eller vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat

eller som på grund av någon annan motsvarande omständighet bildar en helhet. Begreppet administrativ och ekonomisk helhet är bredare än koncernbegreppet i bokföringslagen, vilket innebär att en administrativ och ekonomisk helhet också innefattar en koncern. Kassans verksamhetskrets kan också bildas av företagare vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat. Med företagare avses en företagare enligt lagen om pension för företagare, vilket också för sin del begränsar pensionskassans verksamhetskrets.

Enligt 2 mom. får sådana ändringar i tillhörigheten till en persongrupp eller medlemskap i en registrerad förening som inverkar på pensionskassans verksamhetskrets göras endast med Finansinspektionens samtycke. Bestämmelsen motsvarar i sak 5 och 13 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Syftet med bestämmelsen är att pensionskassans verksamhetskrets alltjämt ska vara begränsad också när verksamheten bedrivs inom en viss förening eller en fastställd persongrupp.

7 §. *Begränsningar för dem som ska försäkras.* I paragrafen fastställs vem som kan försäkras i en pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver tilläggspensionsverksamhet. Bestämmelsen motsvarar definitionen av verksamhetskrets i 1 och 115 § i lagen om pensionsstiftelser och i 4 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Eftersom det i den föreslagna lagen föreskrivs om verksamhetskretsen genom en definition av de delägare som bedriver verksamheten, är det nödvändigt att definiera också de försäkrade för att undvika oklarheter. I motsats till den lagstadgade pensionsförsäkringsverksamheten definieras inte kretsen av försäkrade någon annanstans i lagstiftningen. Begreppet försäkrad motsvarar till innehållet definitionen av personer som hör till verksamhetskretsen i 2 § 5 punkten i den gällande lagen om pensionsstiftelser och bestämmelsen om utsända arbetstagare i 2 a § i den lagen. Bestämmelserna om utsända arbetstagare grundar sig på rådets direktiv 98/49/EG om skydd av kompletterande pensionsrättigheter för anställda och egenföretagare som flyttar inom gemenskapen. Syftet med bestämmelsen är att förtydliga att delägarna i en tilläggspensionsstiftelse eller tilläggspensionskassa endast kan försäkra personer som anges i bestämmelsen, såsom till exempel de egna anställda eller personer som hör till ledningen. Även om den försäkrades anställningsförhållande eller verksamhet i ledningsuppgifter har upphört, kan den försäkrade förbli försäkrad i en tilläggspensionsanstalt om han eller hon fått fribrev.

8 §. *Status som juridisk person och delägarnas ansvar.* Bestämmelsen motsvarar det nuvarande rättsläget. I den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor finns det inga bestämmelser som uttryckligen beskriver de allmänna principer som tillämpas på delägarnas ställning. Enligt 1 mom. är en pensionsanstalt en från stiftaren fristående juridisk person som uppkommer genom registrering. Motsvarande princip slås fast bland annat i 1 kap. 2 § 1 mom. i aktiebolagslagen.

Enligt 2 mom. är delägarna i en pensionsanstalt ansvariga för att täcka pensionsanstaltens ansvarsskuld så som bestäms i denna lag och i anstaltens stadgar. Även om pensionsstiftelsen eller pensionskassan är en från delägarna fristående juridisk person, ansvarar delägarna på det sätt som preciseras i lagen för att anstalten uppfyller de krav som föreskrivits för den. En delägare i en pensionsstiftelse har obegränsat ansvar gentemot stiftelsen, det vill säga delägaren ansvarar för alla sina förpliktelser gentemot stiftelsen med hela sin egendom. Det finns dock inget ansvar i direkt förhållande till en tredje part. En delägares ansvar realiseras när delägaren betalar bidrag till stiftelsen. Ansvaret är också solidariskt till sin natur, det vill säga delägaren ansvarar också för en insolvent delägares förpliktelser gentemot stiftelsen i de fall som anges i lagen.

Delägarnas ansvar i en pensionskassa motsvarar delvis delägarnas ansvar i en stiftelse, men deras ansvar begränsas dock i lagen.

9 §. *Utträde och uteslutning ur en tilläggspensionsanstalt.* Paragrafen är ny, men motsvarar till sitt innehåll det rådande rättsläget. I den nya lagen klargörs uttryckligen de grundläggande dragen hos verksamheten i pensionsstiftelser och pensionskassor och skillnaderna mellan dessa två slag av pensionsanstalter. Den väsentliga skillnaden mellan en pensionsstiftelse och en pensionskassa är att en delägare i en pensionsstiftelse inte kan utträda ur stiftelsen och lämna sitt delägarspecifika försäkringsbestånd hos stiftelsen. Till en pensionsstiftelses natur hör att delägarna i sista hand är ansvariga för sina förpliktelser gentemot stiftelsen med hela sin egendom, till skillnad från vad som är fallet med en pensionskassa. Därför kan en delägare utträda ur en pensionsstiftelse först när dess delägarspecifika försäkringsbestånd har överlåtits till en annan pensionsanstalt. I fråga om pensionsstiftelser motsvarar paragrafen 125 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser. En delägare i en pensionskassa ska däremot vad gäller utträde och överlåtelse av försäkringsbestånd närmast jämställas med en kund hos ett försäkringsbolag, det vill säga delägaren kan utträda ur kassan och lämna sitt delägarspecifika försäkringsbestånd i pensionskassan.

10 §. *Tillämpning av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.* Lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor är en allmän lag som i tillämpliga delar också tillämpas på anstalter som bedriver tilläggspensionsförsäkringsverksamhet. I lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor finns bestämmelser som tillämpas endast på tilläggspensionsförsäkringsverksamhet. Eftersom det i lagstiftningen inte förutsätts solvenskapital av tilläggspensionsanstalterna, tillämpas solvensbestämmelserna i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor inte på tilläggspensionsanstalterna.

11 §. *Bestämmelser som inte tillämpas på premiebaserade tilläggspensionsarrangemang.* En del av bestämmelserna i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor tillämpas inte på premiebaserade arrangemang. Ett premiebaserat arrangemang avviker från ett förmånsbaserat arrangemang när det gäller bestämmelserna om anstaltens minimistorlek, fastställande av ansvarsskuld och täckning av ansvarsskuld samt metoden för värdering av investeringstillgångar.

12 §. *Bestämmelser som inte tillämpas på fondanknutna tilläggspensionsarrangemang.* Ett fondanknutet arrangemang är ett sådant slag av premiebaserat arrangemang där värdet av pensionen eller en annan förmån är bundet till hur värdet av ett visst investeringsobjekt utvecklas. När den egendom som utgör täckning för ansvarsskulden i ett sådant arrangemang värderas i bokslutet ska 6 kap. 7 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor inte tillämpas.

13 §. *Bestämmelser som inte tillämpas på en tilläggspensionsanstalt med färre än 100 eller färre än 16 försäkrade.* Vissa bestämmelser tillämpas inte på så kallade små tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor för att regleringen inte ska bli för tung i förhållande till verksamhetens art och omfattning. De bestämmelser som inte tillämpas på små tilläggspensionsanstalter motsvarar till sitt sakinnehåll de bestämmelser som för närvarande inte tillämpas på små pensionsanstalter.

14 §. *Tilläggspensionsanstaltens rätt att välja tillämpliga bestämmelser.* Enligt paragrafen kan en liten tilläggspensionsanstalt meddela Finansinspektionen att den bedriver verksamhet i enlighet med de bestämmelser som tillämpas på tilläggspensionsanstalter med minst 100 försäkrade. Exempelvis en liten tilläggspensionsanstalt som har för avsikt att bedriva gränsöverskridande verksamhet kan anse att ett sådant meddelande behövs. Gränsöverskridande verksamhet får bedrivas endast av en pensionsanstalt på vilken de bestämmelser som gäller pensionsanstalter med minst 100 försäkrade tillämpas. Paragrafen motsvarar 1 b § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 2 b § i den gällande lagen om försäkringskassor.

15 §. *Tilläggspensionsanstaltens skyldighet att meddela Finansinspektionen om ändringar i antalet försäkrade.* Eftersom den lagstiftning som ska tillämpas på en tilläggspensionsanstalt är beroende av antalet försäkrade i anstalten, är anstalten skyldig att anmäla ändringar i antalet försäkrade, om antalet försäkrade stiger till minst 100 eller till minst 16. Paragrafen motsvarar 1 b § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 2 b § i den gällande lagen om försäkringskassor.

16 §. *Bestämmelser som tillämpas på utländska EES-försäkringsbolag.* Vad som föreskrivs om utländska EES-tilläggspensionsanstalter i denna lag ska tillämpas på utländska EES-försäkringsbolag som avses i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) och som bedriver tjänstepensionsverksamhet enligt artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/2341/EU om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut. Paragrafen motsvarar 1 § 7 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 2 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

17 §. *Bemyndigande för finansinspektionen att meddela föreskrifter.* Enligt paragrafen finansinspektion kan meddela närmare föreskrifter om de meddelanden som föreskrivs i 14 och 15 § i detta kapitel.

2 kap. Bildande, delägare och stadgar

1 §. *Stiftare av en tilläggspensionsstiftelse.* I paragrafen hänvisas det i fråga om en stiftare av en tilläggspensionsstiftelse till 2 kap. 1 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Utöver de instanser som nämns i det momentet kan en tilläggspensionsstiftelse bildas av de försäkrade arbetstagarna tillsammans med arbetsgivaren.

2 §. *Stiftare av en tilläggspensionskassa.* I 1 mom. hänvisas det i fråga om en stiftare av en tilläggspensionskassa till 2 kap. 1 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Dessutom kan en persongrupp som har definierats utifrån sitt yrke eller ett yrkesområde eller sitt medlemskap i en registrerad förening eller en registrerad förening bilda en tilläggspensionskassa. De arbetsgivare eller företagare som hör till en persongrupp bildar till exempel på grund av branschlikheter en helhet, men alltså inte en ekonomisk eller administrativ helhet. Dessutom förutsätts det att det är motiverat att bedriva pensionskassaverksamhet inom persongruppen. Samtidigt som Finansinspektionen fastställer pensionskassans stadgar avgör den huruvida det är motiverat att bedriva pensionskassaverksamhet inom gruppen.

Enligt 2 mom. kan de försäkrade arbetstagarna och arbetsgivaren tillsammans bilda en pensionskassa som bedriver premiebaserad pensionsverksamhet.

3 §. *Tilläggspensionsanstaltens minsta storlek.* I paragrafen föreskrivs om det minsta antalet försäkrade i pensionsstiftelser och pensionskassor. Enligt 1 mom. ska en pensionsstiftelse ha minst 30 sådana försäkrade som är anställda hos tilläggspensionsanstaltens delägare eller hör till delägarens ledning eller som är arbetstagare utsända av delägaren. Om så bestäms separat i tilläggspensionsstiftelsens stadgar, kan en tilläggspensionsanstalt också ha sammanlagt minst 30 sådana försäkrade och pensionstagare som avses ovan. En pensionsstiftelse som bildas ska ha minst 30 försäkrade senast under det andra kalenderåret efter att den bildades. Momentet motsvarar till sitt innehåll i övrigt 3 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser.

Enligt 2 mom. ska det minsta antalet försäkrade i en pensionskassa liksom för närvarande vara högre än i en pensionsstiftelse. En pensionskassa ska ha minst 100 försäkrade eller, om så bestäms i pensionskassans stadgar, minst 100 försäkrade och pensionstagare. En pensionskassa

som bedriver invalid- eller familjepensionsverksamhet ska dock ha minst 300 försäkrade. Momentet motsvarar 6 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

Enligt 3 mom. kan Finansinspektionen av särskilda skäl bevilja undantag från antalet försäkrade och förlänga den tidsfrist som avses i 1 mom. med högst ett år. Bestämmelsen motsvarar 3 § i lagen om pensionsstiftelser och 6 § i lagen om försäkringskassor. Eftersom en pensionsanstalts minsta storlek förblir oförändrad är det motiverat att bevara också möjligheten att bevilja undantag. Undantag från den minsta storleken kan vara ändamålsenliga till exempel i fråga om en solvent pensionsstiftelse eller pensionskassa eller om övertagande av ett försäkringsbestånd planeras.

4 §. *Stadgar.* I paragrafen anges vad en pensionsanstalts stadgar åtminstone ska innehålla. I det föreslagna 1 mom. förtecknas de uppgifter som ska ingå i varje pensionsanstalts stadgar. I 2 mom. föreslås en bestämmelse om att uppgifter som är viktiga med tanke på de försäkrades ställning ska ingå i stadgarna. Det är nödvändigt att dessa uppgifter anges, eftersom de försäkrade inte får uppgifter om försäkringsavtalsvillkoren på samma sätt som i försäkringsverksamhet i allmänhet. I paragrafens 3 mom. förtecknas för sin del vad stadgarna för en pensionskassa ska innehålla bestämmelser om och i paragrafens 4 mom. vad stadgarna för en pensionsstiftelse ska innehålla bestämmelser om. Enligt förslaget ska i paragrafen samlas de bestämmelser om stadgarna som för närvarande ingår i 9 § i lagen om pensionsstiftelser, 12 § i lagen om försäkringskassor och 7 § i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang. Lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang innehåller för närvarande endast bestämmelser om en del av de punkter som nämns i paragrafen, och i övrigt hänvisas det till bestämmelserna i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor.

5 §. *Fastställelse av stadgarna.* Enligt paragrafen ska fastställelse av tilläggspensionsanstaltens stadgar och ändringar i dem sökas hos Finansinspektionen. Finansinspektionen ska fastställa stadgarna och ändringarna av dem, om stadgarna är lagenliga. Paragrafen motsvarar 9 och 10 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser samt 12 och 13 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

6 §. *Minskning av en tilläggspensionsstiftelses pensioner.* Bestämmelser om minskning av pensioner finns i 11 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser. För att förbättra lagens läsbarhet föreslås det att frågan i fortsättningen ska regleras i flera paragrafer. I den föreslagna paragrafen föreskrivs i huvudsak på samma sätt som i nuläget om ändring av pensionsstiftelsens stadgar och om beslut om minskning och slopande av frivilliga tilläggspensioner. I motsats till den gällande lagen om pensionsstiftelser anges i paragrafen de situationer där det är nödvändigt att minska eller slopa tilläggspensioner genom en hänvisning till situationer där stiftelsen måste försättas i likvidation på grund av stiftelsens ekonomiska situation. I övrigt motsvarar den föreslagna paragrafen 11 § 2—4 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser.

7 §. *Allmänna principer för minskning av en tilläggspensionsstiftelses förmåner.* Paragrafen motsvarar 11 § 5 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser. I lagen om pensionsstiftelser används på finska termen "edunsaaja" (förmånstagare) i paragrafen. I motiveringen till bestämmelsen används på finska däremot termerna "etuuden saaja" och "etuuden saajien ryhmiä" (på svenska förmånstagare och förmånstagargrupper). I den föreslagna paragrafen används på finska de termer som motsvarar termerna i motiveringen till lagen om pensionsstiftelser, eftersom termen "edunsaaja" i förslaget definieras på annat sätt än i lagen om pensionsstiftelser, i vilken termen inte definieras över huvud taget. På svenska används termen "mottagare av förmån".

8 §. *Minskning av en tilläggspensionsstiftelses förmåner med anledning av ändringar i det lagstadgade pensionsskyddet.* Paragrafen motsvarar 11 § 6 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser.

9 §. *Minskning av en tilläggspensionskassas förmåner.* Paragrafens 1 mom. motsvarar 53 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Enligt 1 mom. får en stadgeändring som gäller minskning av en förmån inte tillämpas på ett försäkringsfall som har inträffat innan ändringen trätt i kraft. Exempelvis går det inte att minska pensionstagarnas pensioner. I paragrafen preciseras också att vissa pensionsrelaterade händelser inte ska anses vara nya försäkringsfall. Som ett nytt försäkringsfall anses inte ombildning av pension till ålderspension eller uppkomst av rätt till familjepension efter en pensionstagare.

Paragrafens 2 mom. är nytt. I momentet begränsas möjligheten att minska eller slopa de försäkrades, inklusive dem som fått fribrev, pensioner till den del pensionerna baserar sig på tjänstgöring före tidpunkten för ändringen på motsvarande sätt som i fråga om pensionsstiftelser i 7 §. Paragrafens 3 mom. motsvarar 52 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

Paragrafens 4 mom. motsvarar 53 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

10 §. *Tilläggspensionsanstaltens centralförvaltning.* En tilläggspensionsanstalt ska ha sin centralförvaltning i Finland. Bestämmelsen motsvarar 7 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 10 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

3 kap. Ledningen och företagsstyrningssystemet

1 §. *Styrelseledamöternas och verkställande direktörens behörighet.* I paragrafen föreskrivs om behörigheten för de personer som i praktiken ansvarar för verksamheten i en tilläggspensionsanstalt. Med dem som i praktiken ansvarar för verksamheten avses styrelseledamöter och verkställande direktören. Enligt 1 mom. är det allmänna behörighetsvillkoret för dem som i praktiken ansvarar för verksamheten i en tilläggspensionsanstalt god vandel och lämplighet för uppgiften. Ledamöterna i tilläggspensionsanstaltens styrelse ska tillsammans och tilläggspensionsanstaltens verkställande direktör ensam ha kvalifikationer, kunskaper och erfarenheter som är tillräckliga för att de ska kunna säkerställa en sund och ansvarsfull förvaltning av tilläggspensionsanstalten. Den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte vara styrelseledamot eller verkställande direktör. Vad som i denna lag föreskrivs om dem som i praktiken ansvarar för verksamheten tillämpas också på ersättare i styrelsen och ställföreträdaren för verkställande direktören.

Det föreslagna 1 mom. motsvarar vad som föreskrivs om detta i 42 e § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 77 e § 1 mom. i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 2 mom. motsvarar 19 § 4 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 27 § 4 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

Paragrafens 3 mom. motsvarar 19 § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 27 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor. I motsats till nuläget ska Finansinspektionen inte längre kunna bevilja undantag från kravet på bosättningsort.

Enligt 4 mom. tillämpas bestämmelserna i paragrafen på motsvarande sätt också på ersättare i styrelsen och ställföreträdaren för verkställande direktören. Bestämmelsen motsvarar 17 § 6 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 25 § 4 mom. i lagen om försäkringskassor.

2 §. *Styrelseledamöternas och verkställande direktörens behörighet i en liten tilläggspensionsanstalt.* Enligt paragrafen ska de som i praktiken ansvarar för verksamheten i en liten tilläggspensionsanstalt ha god vandel. De ska ha sådan allmän kännedom om pensionsförsäkringsverksamhet som behövs med beaktande av arten och omfattningen av en liten pensionsanstalts verksamhet. Om en tilläggspensionsanstalt bedriver förmånsbaserad tilläggspensionsförsäkringsverksamhet ska det i styrelsen också finnas god sakkunskap om investeringsverksamhet. Om de som i praktiken ansvarar för verksamheten i en tilläggspensionsanstalt inte har sådan kännedom om pensionsförsäkringsverksamhet eller investeringsverksamhet som avses i 2 mom. ska de bland sina anställda ha rådgivare med tillräcklig kompetens och erfarenhet. Den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte vara styrelseledamot eller verkställande direktör. Vad som i paragrafen föreskrivs om dem som i praktiken ansvarar för verksamheten tillämpas också på ersättare i styrelsen och ställföreträdaren för verkställande direktören. Paragrafen motsvarar det som i 19 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och i 27 § i den gällande lagen om försäkringskassor föreskrivs om styrelseledamöters behörighet.

3 §. *Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter.* Det föreslagna 1 mom. motsvarar vad som föreskrivs om detta i 42 e § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 77 e § 1 mom. i lagen om försäkringskassor.

4 §. *Jäv för styrelseledamöter och verkställande direktören.* I paragrafen föreskrivs om jäv för styrelseledamöter och verkställande direktören. Det huvudsakliga innehållet i paragrafen motsvarar 24 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 32 § i lagen om försäkringskassor, men ordalydelsen preciseras och förenhetligas så att paragrafen motsvarar bestämmelsen om jäv i aktiebolagslagen. Jäv behöver inte fastställas genom en utredning som visar att det finns motstridiga intressen, utan det räcker att det fastställs att en intressekonflikt är möjlig. Det är i första hand styrelseledamöterna och verkställande direktören själva som ska anmäla jäv.

5 §. *Företagsstyrningssystem.* En tilläggspensionsanstalt ska ha ett informationssystem och ett företagsstyrningssystem som möjliggör en sund ledning av verksamheten. Förvaltningssystemet ska stå i proportion till de krav som tilläggspensionsanstaltens verksamhet ställer och det ska regelbundet ses över. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 b § i lagen om pensionsstiftelser och 77 b § i lagen om försäkringskassor.

6 §. *Nyckelfunktioner.* En tilläggspensionsanstalt ska ha nyckelfunktioner. En person eller organisatorisk enhet får utföra flera nyckelfunktioner, dock inte en internrevisionsfunktion. Med Finansinspektionens tillstånd kan en nyckelfunktion utföras genom samma person eller organisatoriska enhet som hos den arbetsgivare som försäkrar i tilläggspensionsanstalten. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 h § i lagen om pensionsstiftelser och 77 h § i lagen om försäkringskassor.

7 §. *Anmälningsskyldighet för personer med nyckelfunktioner.* Personer med nyckelfunktioner ska rapportera väsentliga resultat och rekommendationer till åtgärder inom sina ansvarsområden till tilläggspensionsanstaltens styrelse. Enligt bestämmelsen ska personer med nyckelfunktioner underrätta Finansinspektionen om de upptäcker väsentliga överträdelser av bestämmelserna och tilläggspensionsanstaltens styrelse inte vidtar tillräckliga korrigerande åtgärder. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 § i lagen om pensionsstiftelser och 77 i § i lagen om försäkringskassor.

8 §. *Riskhanteringsfunktion och riskhanteringssystem.* En tilläggspensionsanstalt ska ha en riskhanteringsfunktion och ett riskhanteringssystem. Riskhanteringssystemet ska ha förfaranden för rapportering om risker till tilläggspensionsanstaltens styrelse. Om försäkrade och mottagare av

förmån i enlighet med tilläggspensionsanstaltens stadgar står för risker, ska riskhanteringssystemet även ta hänsyn till de riskerna ur de försäkrades och mottagarna av förmåns synvinkel. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 j § i lagen om pensionsstiftelser och 77 j § i lagen om försäkringskassor.

9 §. *Internrevisionsfunktion.* En tilläggspensionsanstalt ska ha en internrevisionsfunktion. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 k § i lagen om pensionsstiftelser och 77 k § i lagen om försäkringskassor.

10 §. *Aktuariefunktion.* Om en tilläggspensionsanstalt själv står för åtagandet att täcka en biometrisk risk eller garanterar en viss avkastning på investeringsverksamheten eller viss nivå på förmånerna, ska den inrätta en aktuariefunktion. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 l § i lagen om pensionsstiftelser och 77 l § i lagen om försäkringskassor.

11 §. *Riskbedömning.* En tilläggspensionsanstalt ska på ett sätt som står i proportion till dess storlek och verksamhetens storlek göra en egen riskbedömning Riskbedömningen ska dokumenteras, och den ska göras åtminstone vart tredje år. En tilläggspensionsanstalt ska ha metoder för att kartlägga och bedöma risker. En sammanfattning av riskbedömningen ska överlämnas till Finansinspektionen. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 m § i lagen om pensionsstiftelser och 77 m § i lagen om försäkringskassor.

12 §. *Riktlinjer, system för internkontroll och beredskapsplan.* En tilläggspensionsanstalt ska ha skriftliga riktlinjer för riskhantering, internrevision, utkontrakterad verksamhet och, vid behov, för aktuariefunktionen. En tilläggspensionsanstalt ska ha ett system för internkontroll och en beredskapsplan. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 c § i lagen om pensionsstiftelser och 77 c § i lagen om försäkringskassor.

13 §. *Behörighet för personer med nyckelfunktioner.* De personer som utför nyckelfunktioner samt de personer som anlitas för att utföra funktionerna ska ha god vandel och vara lämpliga för uppgiften. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 d § i lagen om pensionsstiftelser och 77 d § i lagen om försäkringskassor.

14 §. *Utkontraktering av verksamheten.* En tilläggspensionsanstalt får utkontraktera verksamhet till tjänsteföretag genom ett skriftligt avtal. Tilläggspensionsanstalten ansvarar också för den utkontrakterade verksamheten. Uppgifter får inte utkontrakteras på ett sätt som leder till att företagsstyrningssystemet försämras, risken ökar, Finansinspektionens tillsynsmöjligheter försämras eller möjligheten att tillhandahålla tjänster till försäkrade och mottagare av förmån undergrävs. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 p § i lagen om pensionsstiftelser och 77 p § i lagen om försäkringskassor.

15 §. *Meddelande om utkontraktering.* En tilläggspensionsanstalt ska i god tid på förhand underrätta Finansinspektionen om sin avsikt att utkontraktera funktioner. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 q § i lagen om pensionsstiftelser och 77 q § i lagen om försäkringskassor.

16 §. *Löne- och arvodespolicy.* En tilläggspensionsanstalt ska ha en löne- och arvodespolicy som tillämpas på dem som i praktiken ansvarar för verksamheten, på dem som utför nyckelfunktioner samt på andra personalkategorier vars yrkesutövning har en väsentlig inverkan på tilläggspensionsanstaltens riskprofil. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 g § i lagen om pensionsstiftelser och 77 g § i lagen om försäkringskassor.

17 §. *Utredning om behörigheten för en medborgare i en annan EES-stat än Finland.* Om Finansinspektionen av en styrelseledamot i en tilläggspensionsanstalt, verkställande direktören eller en person med nyckelfunktioner kräver en utredning om behörigheten, ska motsvarande handlingar som från en finsk medborgare godkännas också från en medborgare i en annan EES-stat. Om motsvarande handlingar inte finns att tillgå, föreskrivs det i bestämmelsen om andra ersättande sätt att visa behörigheten. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 42 f § i lagen om pensionsstiftelser och 77 f § i lagen om försäkringskassor.

4 kap. **Bokslut, verksamhetsberättelse och revision**

1 §. *Tilläggspensionsstiftelsers utjämnande eller delägarspecifika bokföring.* Paragrafen motsvarar i sak det som i 117 § i lagen om pensionsstiftelser föreskrivs om det utjämnande och arbetsgivarspecifika systemet. Som en terminologisk ändring föreslås det att arbetsgivarspecifikt system ändras till delägarspecifikt system.

Enligt 1 mom. ska en tilläggspensionsstiftelse upprätta sin bokföring enligt det delägarspecifika systemet, om inte Finansinspektionen har beviljat tillstånd att iaktta det utjämnande systemet. I 2 och 3 mom. finns preciserande bestämmelser om vad som ska framgå av den utjämnande och delägarspecifika bokföringen. Inom det delägarspecifika systemet ska det av bokföringen särskilt för varje delägare som hör till tilläggspensionsstiftelsen framgå vilka poster som hänförs till resultaträkningen och vilka som hänförs till balansräkningen. De tillgångar som en delägare ger tilläggspensionsstiftelsen ska räknas till godo för denna delägare. Inom det utjämnande systemet ska det bidrag som ska betalas till tilläggspensionsstiftelsen delas till godo för varje delägare så som bestäms i tilläggspensionsstiftelsens stadgar. Täckning av för delägarens ansvarsskuld inom det utjämnande systemet är den proportionella andel av pensionsstiftelsens tillgångar som motsvarar ansvarsskulden.

2 §. *Bokslut och verksamhetsberättelse.* Bestämmelsen motsvarar 42 n § i lagen om pensionsstiftelser och 77 n § i lagen om försäkringskassor. Enligt paragrafen ska en tilläggspensionsanstalt upprätta årsbokslut och verksamhetsberättelser i vilka hänsyn tas till varje tilläggspensionsarrangemang som de förvaltar.

3 §. *Poster som upptas i balansräkningen.* Bestämmelsen motsvarar 41 § i lagen om pensionsstiftelser och 74 a § i lagen om försäkringskassor. I paragrafen anges vilka poster som ska tas upp i balansräkningen till det nominella värdet samt om upptagande av ansvarsskulden till det värde som beräknats med beaktande av bestämmelserna i 5 kap.

4 §. *Värdering av täckning av ansvarsskulden i ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang.* De investeringar som utgör täckning av försäkringstekniska avsättningar i ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang tas upp separat och värderade till verkligt värde i balansräkningen. Förändringar i det verkliga värdet tas upp som intäkter eller kostnader i resultaträkningen. Överföringar av tillgångar mellan investeringar och de investeringar som utgör täckning av ansvarsskulden i ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang ska genomföras enligt verkligt värde.

5 §. *Revisorsval.* Enligt 1 mom. ska en tilläggspensionsanstalt ha minst en revisor som avses i revisionslagen. Bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns i revisionslagen. Momentet motsvarar till sitt innehåll 31 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 56 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

Enligt 2 mom. väljs revisorn av tilläggspensionsstiftelsens styrelse eller av tilläggspensionskassans kassamöte. I fråga om tilläggspensionskassor motsvarar förslaget 56 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. I lagen om pensionsstiftelser finns det inga tydliga bestämmelser om vilket organ som ska välja revisor.

5 kap. **Ansvarskuld, försäkrinspremier och solvens**

I kapitlet föreskrivs om ansvarsskuld, bidrag och solvenskapital i fråga om pensionsanstalter som bedriver tilläggspensionsverksamhet. I den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor finns det terminologiska skillnader som nu ska fås bort i den föreslagna lagen. Den finska termen "eläkevastuu" som används i lagen om pensionsstiftelser ersätts med termen "vastuuvelka" som motsvarar terminologin i lagen om försäkringskassor och lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. På svenska används termen ansvarsskuld. En pensionsanstalt som bedriver tilläggspensionsverksamhet ska ha solvenskapital endast om den själv står för åtagandet att täcka en biometrisk risk eller garanterar en viss avkastning på investeringsverksamheten eller en viss nivå på förmånerna. För närvarande är detta i regel inte fallet. Nivån på förmånerna inom förmånsbaserade pensionsarrangemang garanteras i regel av arbetsgivaren, som avgett ett löfte om tilläggspension.

1 §. *Ansvarsskuld.* Enligt paragrafen ska en tilläggspensionsanstalts ansvarsskuld ständigt motsvara de sammanlagda finansiella förbindelser som följer av tilläggspensionsarrangemangen. En försäkringsmatematiker ska varje år beräkna ansvarsskulden. Paragrafens 1 mom. motsvarar i sak 43 § 1 och 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 79 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 2 mom. motsvarar 44 § i lagen om pensionsstiftelser och 81 a § i lagen om försäkringskassor. I lagen om pensionsstiftelser används för närvarande termen pensionsansvar. Termen pensionsansvar frångås och den enhetliga termen ansvarsskuld används i anslutning till pensionskassor och försäkringsbolag.

2 §. *Premieansvar.* Förslagets 1 mom. motsvarar i sak 43 § 4 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser. I premieansvaret ingår också fribrev. Paragrafens 2 mom. motsvarar 43 § 2 mom. 4 punkten i lagen om pensionsstiftelser och 79 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor till den del det där föreskrivs om indexförhöjningsansvar. Paragrafens 3 mom. motsvarar 15 § i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang.

3 §. *Ersättningsansvar.* Enligt paragrafen ska en tilläggspensionsanstalts ersättningsansvar motsvara obetalda ersättningsbelopp och andra belopp som ska betalas med anledning av inträffade försäkringsfall. En tilläggspensionskassa kan för skaderika år ha ett riskteoretiskt beräknat utjämningsbelopp som räknas till ersättningsansvaret, det vill säga ett så kallat utjämningsbelopp. Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 79 § i lagen om försäkringskassor.

4 §. *Grunder för beräkning av ansvarsskulden.* Enligt paragrafen ska varje tilläggspensionsanstalt ha beräkningsgrunder för fastställande av ansvarsskulden. De försäkringsmatematiska metoderna ska förbli desamma från en räkenskapsperiod till en annan, om det inte finns grundad anledning till ändringar. Det kan finnas grundad anledning till ändringar om det sker förändringar i den lagstiftning, den befolkningsstruktur eller den ekonomiska situation som ligger till grund för antagandena. Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 44 § i lagen om pensionsstiftelser och 81 a § 1 och 4 mom. i lagen om försäkringskassor.

5 §. *Räntesats vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar.* Enligt paragrafen ska den räntesats som ska användas vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar väljas med iakttagande av aktsamhet. Finansinspektionen meddelar föreskrifter om maximiräntesatsen och kan

på ansökan ge tillstånd att använda en större räntesats än maximiräntesatsen. Paragrafen motsvarar 44 a § i lagen om pensionsstiftelser och 82 a § i lagen om försäkringskassor.

6 §. *Beräkningsgrunder i fråga om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang.* Paragrafen motsvarar 14 § 2 mom. i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor. Bestämmelser om beräkningsgrunderna för fribrev i ett premiebaserat arrangemang finns i 7 § tillsammans med andra bestämmelser om fribrev.

7 §. *Beräkningsgrunder för fribrev.* Paragrafen motsvarar 14 § 2 mom. 2 punkten i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor. Varken den gällande lagen om pensionsstiftelser eller lagen om försäkringskassor innehåller någon uttrycklig bestämmelse om grunderna för beräkning av fribrev. Eftersom de ovannämnda lagarna ändå innehåller begreppet fribrev, har det också funnits beräkningsgrunder som ska användas när fribrev fastställs. Avsikten är att för tydlighetens skull nu föreskriva om saken i lag.

8 §. *Beräkningsgrunder i en tilläggspensionskassa.* En tilläggspensionskassa ska ha beräkningsgrunder för bestämmande av bidragen i förmånsbaserade tilläggspensionsarrangemang. Paragrafen motsvarar 78 § i lagen om försäkringskassor.

9 §. *Tryggande av försäkrades och pensionstagares förmåner.* Beräkningsgrunderna ska utformas så att de tryggar förmånerna för de försäkrade och pensionstagarna. Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 44 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 81 a § 1 mom. i lagen om försäkringskassor.

10 §. *Försäkringstekniskt täckningsunderskott.* Enligt paragrafen kan en tilläggspensionsanstalt med Finansinspektionens tillstånd bokföra ansvarsunderskott bland aktiva i balansräkningen, om beräkningsgrunderna ändras. En förutsättning är att tilläggspensionsanstalten gör upp en plan för amortering av täckningsunderskottet inom högst tio år. Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 44 b § i lagen om pensionsstiftelser och 81 b § i lagen om försäkringskassor.

11 §. *Bidrag i en tilläggspensionsstiftelse.* Varje delägare ska årligen till tilläggspensionsstiftelsen betala bidrag eller ställa säkerheter så att de tillsammans med övriga tillgångar och säkerheter täcker stiftelsens ansvarsskuld. Paragrafen motsvarar 45 § 2 och 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

12 §. *Förberedelser för växlingar i ersättningsutgifterna.* En tilläggspensionskassa ska ordna sin verksamhet så att det uppkommer ett betryggande förhållande mellan växlingarna i ersättningsutgifterna och kassans risktäckningskapacitet. Paragrafen motsvarar 9 § i lagen om försäkringskassor.

13 §. *Reservfond för en tilläggspensionskassa.* En tilläggspensionskassa ska ha en reservfond. Paragrafen motsvarar i huvudsak 75 § i lagen om försäkringskassor. Till motiveringen flyttas av lagtekniska skäl principen om att Finansinspektionen i allmänhet inte ska ge tillstånd att minska reservfonden så att den underskrider reservfondens fulla belopp enligt 1 mom.

14 §. *Täckning av underskott i en tilläggspensionskassas bokslut.* I paragrafen föreskrivs det om hur det underskott som bokslutet visar ska täckas. I första hand används överskott från tidigare räkenskapsperioder, därefter fonder och startkapitalet. Kan underskottet inte täckas, ska de som

under räkenskapsperioden varit skyldiga att göra inbetalningar utan dröjsmål påföras en tillskottsavgift till kassan, om det i kassans stadgar finns en bestämmelse om tillskottsplikt. Paragrafen motsvarar 76 § i lagen om försäkringskassor.

15 §. *Återbetalning till delägarna av en varaktig övertäckning.* Paragrafen motsvarar i huvudsak 45 § 5 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 a § i lagen om försäkringskassor. Till 1 mom. flyttas till lagnivå 4 § 3 mom. i social- och hälsovårdsministeriets förordning om särskilda bestämmelser för pensionsstiftelser (1352/2006). Någon bestämmelse som motsvarar 2 mom. finns inte i den gällande lagen om pensionsstiftelser. Med tanke på de försäkrades intresse är det ändå motiverat att föreskriva om ett förbud mot att överföra de försäkringspremier som de försäkrade betalat till delägarna på samma sätt som i fråga om en pensionskassa. Genom 3 mom. får Finansinspektionen befogenhet att meddela föreskrifter om värdering av tillgångar vid återbetalning av övertäckning. Bestämmelser om detta finns för närvarande i social- och hälsovårdsministeriets förordning om särskilda bestämmelser för pensionsstiftelser och i social- och hälsovårdsministeriets förordning om särskilda bestämmelser för pensionskassor (1353/2006). Det rör sig om en fråga av teknisk natur och den hör till Finansinspektionen som en del av tillsynen över säkerheten i fråga om pensionsanstalter.

16 §. *Differentierade premieandelar i premiebaserade tilläggspensionsarrangemang samt fribrev.* Paragrafens 1 mom. motsvarar 8 § 1 mom. i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor och paragrafens 2 mom. motsvarar 9 § 2 mom. i den lagen.

17 §. *Överföring av övertäckning mellan en tilläggspensionsanstalts avdelningar.* Paragrafen motsvarar 6 § 3 mom. i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor.

18 §. *Solvenskapital.* I paragrafen föreskrivs det om det minimikrav på tilläggspensionsanstaltens kapitalbas som anstalten ska uppfylla när den själv står för åtagandet att täcka en biometrisk risk eller garanterar en viss avkastning på investeringsverksamheten eller en viss nivå på förmånerna. Den föreslagna paragrafen motsvarar 48 e § i lagen om pensionsstiftelser och 83 s § i lagen om försäkringskassor.

19 §. *Solvenskapitalets minimibelopp från livförsäkringsklasserna 1 och 2.* I paragrafen föreskrivs det om hur ovannämnda minimibelopp beräknas. Bestämmelsen motsvarar 83 v § 1—3 mom. i lagen om försäkringskassor och hänvisningen till lagen om försäkringskassor i 48 e § i lagen om pensionsstiftelser.

20 §. *Solvenskapitalets minimibelopp från livförsäkringsklass 3.* I paragrafen föreskrivs det om hur ovannämnda minimibelopp beräknas. Bestämmelsen motsvarar 83 w § i lagen om försäkringskassor och hänvisningen till lagen om försäkringskassor i 48 e § i lagen om pensionsstiftelser.

21 §. *Solvenskapitalets minimibelopp från livförsäkringsklass 5.* I paragrafen föreskrivs det om hur ovannämnda minimibelopp beräknas. Den föreslagna paragrafen motsvarar 83 v § 5 mom. i lagen om försäkringskassor och hänvisningen till lagen om försäkringskassor i 48 e § i lagen om pensionsstiftelser.

22 §. *Solvenskapitalets minimibelopp från livförsäkringsklass 6.* I paragrafen föreskrivs det om hur ovannämnda minimibelopp beräknas. Paragrafen motsvarar 83 v § 4 mom. i lagen om försäkringskassor och hänvisningen till lagen om försäkringskassor i 48 e § i lagen om pensionsstiftelser.

23 §. *Solvenskapitalets minimibelopp från skadeförsäkringsklasserna 1 och 2.* I paragrafen föreskrivs det om hur ovannämnda minimibelopp beräknas. Paragrafen motsvarar 83 x § i lagen om försäkringskassor och hänvisningen till lagen om försäkringskassor i 48 e § i lagen om pensionsstiftelser.

24 §. *Relationstal vid beräkning av solvenskapitalets minimibelopp.* I paragrafen föreskrivs det om hur de olika relationstal som det hänvisas till i 19—23 § beräknas. Paragrafen motsvarar 83 y § i lagen om försäkringskassor och hänvisningen till lagen om försäkringskassor i 48 e § i lagen om pensionsstiftelser.

25 §. *Plan för återställande av en sund finansiell ställning och finansieringsplan.* I paragrafen föreskrivs om de åtgärder som en pensionsanstalt ska vidta om solvenskapitalets minibelopp enligt 19 § underskrids. Pensionsanstalten ska då utan dröjsmål för godkännande till Finansinspektionen ge in en plan för återställande av en sund finansiell ställning. Planen ska innehålla en redogörelse för hur pensionskassan inom ett år ska uppfylla minimikapitalkravet. Paragrafen motsvarar 48 g § i lagen om pensionsstiftelser och 83 z § i lagen om försäkringskassor.

Det föreslagna 2 mom. är nytt. Det motsvarar den reglering som ska tillämpas på försäkringsbolag och lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet i pensionsstiftelser och pensionskassor. Om solvenskapitalets minimibelopp har underskridits betydligt kan det hända att den ettårsperiod som reserverats för planen för återställande av en sund finansiell ställning är för lång, om solvenskapitalet hela tiden sjunker.

26 §. *Undantag som gäller återbetalning av övertäckning i en tilläggspensionskassa.* Paragrafen motsvarar 83 t § i den gällande lagen om försäkringskassor.

27 §. *Separata tillgångar.* Paragrafens 1 mom. motsvarar 6 § 1 mom. i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor och paragrafens 2 mom. motsvarar 2 mom. i ovannämnda paragraf.

28 §. *Tilläggspensionsanstaltens ansvariga försäkringsmatematiker.* Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 135 § i lagen om pensionsstiftelser och 170 § i den gällande lagen om försäkringskassor. En pensionsanstalt kan också upphandla den ansvariga försäkringsmatematikerns tjänster utifrån, men också då är anstalten ansvarig för de försäkringsmatematiska funktionerna. Precis som i den gällande lagstiftningen ska en pensionsanstalt ha en ansvarig försäkringsmatematiker, även om pensionsanstalten endast har hand om ett fondanknutet pensionsarrangemang. Exempelvis kan den förväntade livslängden också inverka på ett fondanknutet pensionsarrangemang.

6 kap. Investering av tillgångar och täckning av ansvarsskulden

I kapitlet föreskrivs det om de allmänna principer som ska tillämpas på investering av tilläggspensionsanstaltens egendom samt om investering av egendom som utgör täckning av ansvarsskulden. Egendom vars värde är beroende av framgången för en arbetsgivare som är delägare i

tilläggspensionsanstalten får i begränsad utsträckning investeras för att hantera koncentrationsrisken. Till denna del motsvarar de föreslagna bestämmelserna i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor.

Investering av den egendom som utgör täckning av tilläggspensionsanstalternas ansvarsskuld kommer fortfarande att regleras genom detaljerade bestämmelser för att sprida riskerna. Eftersom tilläggspensionsanstalterna inte har ett lagstadgat solvenskapital som överskrider ansvarsskulden som riskbuffert, tryggar de detaljerade täckningsbestämmelserna de försäkrade förmånerna.

Allmänna principer

1 §. *Allmänna principer för tillgångar.* En tilläggspensionsanstalts tillgångar ska investeras på ett inkomstbringande och betryggande sätt och så att likviditeten är säkerställd. Tilläggspensionsanstalten ska investera sina tillgångar på ett sätt som är förenligt med de långsiktiga intressena för de försäkrade och mottagarna av förmån. I paragrafen har man av lagtekniska skäl samlat de allmänna principer för investering av tilläggspensionsanstaltens tillgångar som finns spridda i de gällande lagarna om pensionsstiftelser och försäkringskassor. Bestämmelsen motsvarar 4 § 2 mom., 5 § 1 mom., 5 a §, 5 b § 1 mom. och 46 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser samt 8 § 1 mom., 8 b §, 8 c § 1 mom. och 83 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor.

2 §. *Begränsningar som gäller upplåning och borgen.* En tilläggspensionsanstalt kan endast uppta kortfristiga krediter för att upprätthålla likviditeten. En tilläggspensionsanstalt får inte ställa borgen. Paragrafen motsvarar 4 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 7 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Genom bestämmelserna har artikel 18.2 i direktivet om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut genomförts.

3 §. *Allmänna principer för investering.* En tilläggspensionsanstalt ska investera sina tillgångar på ett inkomstbringande och betryggande sätt och så att likviditeten är säkerställd. Investeringar i en och samma emittent eller grupp av företag får inte leda till en alltför stor riskkoncentration. Tillgångarna ska investeras på ett sätt som är förenligt med de långsiktiga intressena för de försäkrade och mottagarna av förmån. Anstalten kan ta hänsyn till investeringarnas långsiktiga konsekvenser när det gäller miljöfaktorer, sociala faktorer och företagsstyrningsfaktorer. Bestämmelsen motsvarar 5 § 1 mom., 5 b § 1 mom. och 5 a § i lagen om pensionsstiftelser samt första meningen i 8 § 1 mom., 8 c § 1 mom. och 8 b § i lagen om försäkringskassor.

Finansinspektionen får inte kräva att investeringsbeslut som fattas av ett tilläggspensionsanstalt eller av dess kapitalförvaltare ska vara villkorat av något godkännande i förväg eller någon systematisk anmälan.

4 §. *Investeringsplan och investeringspolitik.* Enligt paragrafen ska tilläggspensionsanstalten ha en investeringsplan och en utredning om riktlinjerna för investeringspolitiken, vilket ska offentliggöras. Paragrafen motsvarar 42 o § och 47 a § i lagen om pensionsstiftelser och 77 o och 83 § i lagen om försäkringskassor.

Täckning av ansvarsskulden

5 §. *Ansvarsskuld som ska täckas.* Enligt paragrafen täcker man av ansvarsskulden ett belopp som fås när återförsäkrarens andel och de fordringar som baserar sig på regressrätt dras av från

ansvarsskulden. Från ansvarsskulden kan dessutom dras av den icke-amorterade delen av täckningsunderskottet. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar 46 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

6 §. *Värdering av tillgångar för täckning.* Enligt paragrafen värderas täckningstillgångarna till verkligt värde. Paragrafen motsvarar 46 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor till den del det i momenten föreskrivs om verkligt värde, dock så att social- och hälsovårdsministeriets behörighet att under vissa förutsättningar meddela föreskrifter om avvikelse från värderingen till verkligt värde lyfts upp till förordningsnivå. Bestämmelser om bemyndigandet att utfärda förordning finns i 24 §.

7 §. *Tillgångar och säkerheter som godkänns som täckning av ansvarsskulden.* I paragrafen anges de egendomsslag som tjänstepensionsanstalten kan använda när ansvarsskulden täcks. Dessa är bland annat masskuldebrevslån, aktier, fastigheter och placeringsfonder. Paragrafens 1 mom. motsvarar i huvudsak 46 § 5 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 § 4 mom. i lagen om försäkringskassor. I den nya bestämmelsen nämns som investeringsinstrument kapitallån och AIF-fonder, som inte anges i lagen om pensionsstiftelser eller lagen om försäkringskassor. Paragrafens 2 mom. motsvarar 46 § 5 mom. 12 punkten i lagen om pensionsstiftelser. Paragrafens 3 mom. motsvarar 46 § 6 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 § 5 mom. i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 4 mom. motsvarar 46 § 10 mom. i lagen om pensionsstiftelser. I lagen om försäkringskassor finns det ingen motsvarande bestämmelse om förteckning över täckning.

8 §. *Täckning av ansvarsskulden hela ansvarsskulden genom skuldförbindelser, insättningar och fondandelar.* Enligt paragrafen kan de ansvarsskulden helt och hållet täckas genom skuldförbindelser där gäldenären eller borgensmannen är bland annat en EES-stat, en kommun i en EES-stat och genom insättningar. Dessutom förutsätts det att gäldenären eller borgensmannen omfattas av kreditklass 1. Paragrafens 2 mom. är nytt. Enligt detta moment får ansvarsskulden helt och hållet endast täckas av sådana skuldförbindelser som ingår i den bästa kreditklassen. Om kreditklassificeringen är lägre, tillämpas de övriga bestämmelserna i detta kapitel.

9 §. *Täckning av ansvarsskulden delvis genom skuldförbindelser.* Enligt paragrafen kan 70 procent av ansvarsskulden täckas av skuldförbindelser som är föremål för handel på en reglerad marknad, på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform. Sakinnehållet i paragrafen motsvarar 47 c § i lagen om pensionsstiftelser och 83 i § i lagen om försäkringskassor. Vissa lagtekniska ändringar har gjorts i paragrafen. Dessutom jämställs en inlåningsbank och ett annat kreditinstitut som beviljar en skuldförbindelse med varandra så att det uttryckligen föreskrivs om dem i 8 § i detta kapitel.

10 §. *Täckning av ansvarsskulden delvis genom aktier och därmed jämförbar egendom.* Enligt paragrafen kan 70 procent av ansvarsskulden täckas av aktier som uppfyller vissa villkor. Paragrafen motsvarar i huvudsak 47 d § i lagen om pensionsstiftelser och 83 j § i lagen om försäkringskassor. I förslaget har bestämmelserna om täckning av ansvarsskulden genom fondandelar förts över till en egen 12 §.

11 §. *Täckning av ansvarsskulden delvis genom fordringar, fondandelar och andra investeringar.* Genom de tillgångar som avses i paragrafen kan högst 25 procent av tilläggspensionsanstaltens ansvarsskuld täckas. I 2 mom. föreskrivs det om vilka egendomsposter det ovannämnda beloppet kan bestå av.

12 §. *Täckning av ansvarsskulden delvis genom andelar i placeringsfonder och AIF-fonder.* De placeringsfonder som lagen om placeringsfonder tillämpas på räknas till de egendomsslag som placeringsfonden placerar sina tillgångar i. Detta gäller också AIF-fonder. Enligt paragrafens 4 mom. är det dessutom möjligt att investera högst 25 procent av täckningstillgångarna i en placeringsfond eller AIF-fond. Det belopp som avses ovan motsvarar det belopp som föreskrivs i 47 f § i lagen om pensionsstiftelser och i 83 l § i försäkringsbolagslagen. I paragrafens 5 mom. föreskrivs det om investeringar i sådana europeiska fonder som Europeiska investeringsbanken har emitterat eller garanterat. Momentet motsvarar 47 b § 1 mom. 6 punkten i lagen om pensionsstiftelser och 83 h § 6 punkten i lagen om försäkringskassor.

13 §. *Begränsningar för investering i en delägarsammanslutning.* Om en tilläggspensionsanstalt investerar sina tillgångar hos en arbetsgivare som är delägare i anstalten, ska investeringarna göras på ett aktsamt sätt. En tilläggspensionsanstalt kan investera högst fem procent av sina tillgångar i en sammanslutning som är delägare och, om en delägare hör till en koncern, högst tio procent av sina tillgångar i ett företag som hör till denna koncern. Paragrafens 1 mom. motsvarar 46 § i lagen om pensionsstiftelser och 83 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 2 mom. motsvarar 5 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 8 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 3 mom. motsvarar 5 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

14 §. *Begränsningar för investering i egendom bunden till tilläggspensionsstiftelsens delägare.* Enligt paragrafen kan högst 25 procent av de tillgångar som utgör täckning av tilläggspensionsstiftelsens ansvarsskuld investeras i egendom som är bunden till en delägare i en tilläggspensionsanstalt. Paragrafen motsvarar 47 m § i lagen om pensionsstiftelser, dock så att dess innehåll har preciserats så att det motsvarar de betryggande säkerheter som godkänns i kreditverksamhet.

15 §. *Begränsningar för investering i egendom bunden till verksamhet bedriven av tilläggspensionsanstaltens delägare.* Paragrafen tillämpas på både tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor. En tilläggspensionsanstalt kan investera högst 25 procent av sina täckningstillgångar i egendom vars värde är beroende av delägarens verksamhet. Paragrafen motsvarar 47 i § i lagen om pensionsstiftelser och 83 o § i lagen om försäkringskassor.

16 §. *Begränsningar för investering utanför reglerade marknader.* Enligt paragrafens 1 mom. ska en tilläggspensionsanstalt investera sina tillgångar till övervägande del på reglerade marknader. Paragrafens 1 mom. motsvarar 5 b § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 8 c § 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Enligt paragrafens 2 mom. kan högst 10 procent av ansvarsskulden investeras i sådana aktier och övriga investeringsinstrument som har en långsiktig investeringshorisont och som inte är föremål för handel på en reglerad marknad, på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform. Paragrafens 2 mom. motsvarar 47 p § i lagen om pensionsstiftelser och 83 m § i lagen om försäkringskassor. Enligt paragrafens 3 mom. tillämpas ovannämnda begränsningar inte om investeringarna består av masskuldebrev som hör till kreditklass 1 och där gäldenären är staten, en kommun eller någon annan sammanslutning som avses i 8 §. Enligt paragrafens 4 mom. tillämpas begränsningarna inte heller på sådana placeringsfonder och AIF-fonder vars tillgångar till högst 30 procent har investerats utanför en reglerad marknad.

17 §. *Begränsningar för investering i skuldförbindelser utan säkerhet.* Paragrafen motsvarar 14 § i det gamla 10 kap. i försäkringsbolagslagen.

18 §. *Användning av derivatinstrument.* Paragrafen motsvarar 46 b § i lagen om pensionsstiftelser och 83 § 8 mom. i lagen om försäkringskassor. Tilläggspensionsanstalter får använda derivatinstrument, förutsatt att sådana instrument bidrar till att minska investeringsriskerna eller

underlättar en effektiv kapitalförvaltning. Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om användningen av derivatinstrument som täckning av ansvarskulden.

19 §. *Investeringar i en enda sammanslutning.* Paragrafen motsvarar i huvudsak 17 § i det gamla 10 kap. i försäkringsbolagslagen, men undantagen enligt paragrafens 6 mom. 1 och 2 punkt tillämpas endast på sammanslutningar som hör till kreditklass 1.

20 §. *Investeringar i en enda koncern.* Paragrafen motsvarar 47 j § i lagen om pensionsstiftelser och 83 p § i lagen om försäkringskassor.

21 §. *Valutarisk.* Paragrafen motsvarar 47 n § i lagen om pensionsstiftelser och 83 q § i lagen om försäkringskassor, genom vilka artikel 18.5 b i direktivet om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut har genomförts.

22 §. *Täckning avansvarsskulden i ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang.* Paragrafens 1 mom. motsvarar 17 § 2 mom. i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor och i huvudsak 22 § 2 mom. i det gamla 10 kap. i försäkringsbolagslagen. Paragrafens 2 mom. motsvarar 17 § 3 mom. i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor. Till skillnad från den gällande lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang är tillämpningen av momentet inte beroende av om tilläggspensionsanstaltens styrelse eller den försäkrade fattar investeringsbesluten.

23 §. *Separat täckning av förmånsbaserade och premiebaserade tilläggspensionsarrangemang.* Paragrafen motsvarar 18 § i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor.

24 §. *Bemyndigande för social- och hälsovårdsministeriet att utfärda förordning.* Paragrafen motsvarar i huvudsak 23 § i det gamla 10 kap. i försäkringsbolagslagen.

25 §. *Tillgångar belägna i en EES-stat.* Paragrafens 1 mom. motsvarar 19 § 5 mom. i det gamla 10 kap. i försäkringsbolagslagen. Paragrafens 2 mom. motsvarar 19 § 6 mom. i det gamla 10 kap. i försäkringsbolagslagen.

26 §. *OECD-stater jämställs med EES-stater.* Paragrafen motsvarar 46 a § i lagen om pensionsstiftelser och 83 g § i lagen om försäkringskassor.

Kapitalförvaltning och förvaring av tillgångar

27 §. *Utnämning av kapitalförvaltare.* Paragrafen motsvarar 42 r § i lagen om pensionsstiftelser och 77 r § i lagen om försäkringskassor. En tilläggspensionsanstalt har rätt att till sin kapitalförvaltare utse en sådan tilläggspensionsanstalt som avses i direktivet om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut samt en i en EES-stat etablerad kapitalförvaltare som är auktoriserad att bedriva denna verksamhet.

28 §. *Utseende av förvaringsinstitut.* Enligt paragrafen ska tilläggspensionsanstalten utse ett förvaringsinstitut för förvaring och övervakning av tillgångarna, om de försäkrade helt står för investeringsrisken. Paragrafen motsvarar 42 s § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 77 s § 1 mom. i lagen om försäkringskassor.

29 §. *Förvaringsinstitutets verksamhetsprinciper och skadeståndsskyldighet.* I paragrafen föreskrivs det om förvaringsinstituts oberoende. Ett förvaringsinstitut får inte bedriva sådan verksamhet som kan ge upphov till intressekonflikter, om det inte funktionellt har separerat skötseln av sådana uppgifter från andra uppgifter. Enligt paragrafens 3 mom. är ett förvaringsinstitut skadeståndsskyldigt gentemot tilläggspensionsanstalten, de försäkrade och mottagarna av förmån för förluster som det uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar 42 t § i lagen om pensionsstiftelser och 77 t § i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 3 mom. motsvarar 42 u § i lagen om pensionsstiftelser och 77 u § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

30 §. *Förvaringsinstitutets uppgifter.* Om en tilläggspensionsanstalt utser ett förvaringsinstitut, ska den förvara alla sådana finansiella instrument som kan tas upp i förvaringsinstitutets bokföring eller som fysiskt kan levereras till förvaringsinstitutet. Om tillgångarna i ett tilläggspensionsarrangemang är annan egendom än finansiella instrument, ska förvaringsinstitutet kontrollera att tilläggspensionsanstalten äger tillgångarna och föra ett register över dem. Paragrafen motsvarar 42 u § i lagen om pensionsstiftelser och 77 u § i lagen om försäkringskassor.

31 §. *Uppgifter för ett förvaringsinstitut som utsetts för tillsynsuppgifter.* Om ett förvaringsinstitut har utsetts att utöva tillsyn över tillgångar, ska det genomföra tilläggspensionsanstaltens uppdrag, säkerställa att avgifterna betalas inom sedvanliga tidsfrister och säkerställa att avkastningen används i enlighet med tilläggspensionsanstaltens stadgar. Paragrafen motsvarar 42 v § i lagen om pensionsstiftelser och 77 v § i lagen om försäkringskassor.

32 §. *Förebyggande och lösning av intressekonflikter i tilläggspensionsanstalten.* En tilläggspensionsanstalt där de försäkrade inte står för hela investeringsrisken ska ha ett system för förebyggande och lösning av intressekonflikter i fråga om tilläggspensionsarrangemangets tillgångar. Paragrafen motsvarar 42 s § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 77 s § 2 mom. i lagen om försäkringskassor.

Ägarstyrning

33 §. *Ägarstyrningsprinciper.* Enligt paragrafen ska en tilläggspensionsanstalt upprätta ägarstyrningsprinciper, om den investerar i aktier i bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad. I ägarstyrningsprinciperna beskrivs allmänt bland annat ägarstyrningens samband med investeringsstrategin samt hur intressekonflikter i samband med påverkan identifieras och förebyggs. Bestämmelsen motsvarar 6 c § i lagen om pensionsstiftelser och 9 c § i lagen om försäkringskassor.

34 §. *Offentliggörande av och årlig rapport om ägarstyrningsprinciperna.* Enligt paragrafen ska en tilläggspensionsanstalt offentliggöra ägarstyrningsprinciperna på sin webbplats eller annars kostnadsfritt hålla dem tillgängliga för allmänheten. En årlig rapport om hur principerna har följts ska också offentliggöras. Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 6 d § i lagen om pensionsstiftelser och 9 d § i lagen om försäkringskassor.

35 §. *Samordning av tilläggspensionsanstaltens verksamhet med ägarstyrningsprinciperna.* Om en tilläggspensionsanstalt har ägarstyrningsprinciper, ska tilläggspensionsanstalten offentliggöra information om hur faktorerna när det gäller investeringar i form av eget kapital samordnas med anstaltens ansvarsskuld och information om hur investeringarna i form av eget kapital på medellång och lång sikt påverkar avkastningen på tillgångarna. I paragrafen föreskrivs det också om vilken information en tilläggspensionsanstalt ska offentliggöra om ett arrangemang som ingåtts med en kapitalförvaltare, ett fondbolag eller en AIF-förvaltare. Den information som avses

i paragrafen ska kostnadsfritt vara tillgänglig för allmänheten på tilläggspensionsanstaltens webbplats. Paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om detta i 6 e § i lagen om pensionsstiftelser och 9 e § i lagen om försäkringskassor.

7 kap. **Information som lämnas om tilläggspensionsarrangemang**

1 §. *Information som lämnas till presumtiva försäkrade och försäkrade som automatiskt ansluts.* Enligt paragrafen ska en tilläggspensionsanstalt lämna till presumtiva försäkrade viss information innan de ansluter sig till ett tilläggspensionsarrangemang. Information ska lämnas bland annat om tilläggspensionsarrangemangets centrala egenskaper och de alternativ som den försäkrade har till sitt förfogande samt om investeringarnas tidigare avkastnings- och värdeutveckling, om de försäkrade står för investeringsriskerna. Motsvarande information ska också lämnas till de försäkrade som automatiskt ansluts till arrangemanget, omedelbart efter anslutningen. Paragrafen motsvarar 49 g § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 84 g § i den gällande lagen om försäkringskassor.

2 §. *Information som lämnas till den som ansluter sig till ett tilläggspensionsarrangemang.* Enligt paragrafen ska en tilläggspensionsanstalt efter anslutningen lämna till den försäkrade tilläggspensionsanstaltens stadgar, som ska ange omfattningen av tilläggspensionsrättigheterna samt förutsättningarna och valmöjligheterna i anslutning till erhållandet av förmånerna. Paragrafen motsvarar i huvudsak 49 a § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 84 a § i den gällande lagen om försäkringskassor.

3 §. *Information som lämnas till den som ansluter sig till ett premiebaserat tilläggspensionsarrangemang.* I paragrafen föreskrivs det om den information som tilläggspensionsanstalten ska fästa särskild uppmärksamhet vid när den lämnar information till den försäkrade. Informationen i fråga är bland annat grunderna för fastställande av premier och påföljder för betalningsförsummelser. Den försäkrade ska också få information om investeringsplanen och om omständigheter som är viktiga för valet av investeringsobjekt. Paragrafen motsvarar i huvudsak 10 § i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor.

4 §. *Tilläggspensionsbesked.* Enligt paragrafen ska en tilläggspensionsanstalt årligen kostnadsfritt ge den försäkrade ett dokument som innehåller de viktigaste uppgifterna om tilläggspensionsarrangemanget och vars titel ska vara tilläggspensionsbesked. Det ovan avsedda beskedet ska innehålla bland annat uppgifter om de förmåner som influtit till den försäkrade samt uppgifter om betydande förändringar jämfört med året innan. Paragrafen motsvarar 49 f § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 84 f § i den gällande lagen om försäkringskassor.

5 §. *Information som lämnas till försäkrade och mottagare av förmån.* Enligt paragrafens 1 mom. ska en tilläggspensionsanstalt lämna till den försäkrade tillräcklig information om villkoren för tilläggspensionsarrangemanget. I synnerhet ska det lämnas information om bland annat rättigheterna och skyldigheterna för parterna i ett tilläggspensionsarrangemang, de finansieringsrisker som de försäkrade står för och de alternativ som finns tillgängliga för erhållande av tilläggspension. Enligt paragrafens 2 mom. ska en tilläggspensionsanstalt årligen ge de försäkrade en redogörelse för sin ekonomiska situation. Enligt paragrafens 3 mom. ska de försäkrade informeras om tillgängliga investeringsalternativ. Enligt paragrafens 4 mom. ska det informeras om betydande ändringar i stadgarna. Paragrafens 1 mom. motsvarar 49 d § 1 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 84 d § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Paragrafens 2 mom. motsvarar 49 a § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 84 a § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Paragrafens 3 och 4 mom. motsvarar

49 d § 2 och 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 84 d § 2 och 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

6 §. *Information som lämnas på begäran.* Enligt paragrafen ska till den försäkrade på begäran lämnas bland annat tilläggspensionsanstaltens bokslut, verksamhetsberättelse och en utredning om principerna för investeringsstrategin. Paragrafen motsvarar i huvudsak 49 b § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 84 e § i den gällande lagen om försäkringskassor.

7 §. *Information som lämnas vid pensionsavgång.* Enligt paragrafen ska en tilläggspensionsanstalt lämna till en försäkrad när han eller hon får tilläggspension information om de tilläggspensionsförmåner och andra förmåner som han eller hon har rätt till. Paragrafen motsvarar 49 a § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 84 a § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

8 §. *Information om utbetalning av tilläggspension.* Enligt paragrafen ska en tilläggspensionsanstalt i god tid före den försäkrades pensionsålder eller på begäran av den försäkrade informera den försäkrade om de alternativ som finns tillgängliga för utbetalning av tilläggspensionen. Bestämmelsen motsvarar 49 h § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 84 h § i den gällande lagen om försäkringskassor.

9 §. *Uppdatering, framställningssätt och tillgänglighet av tilläggspensionsanstaltens information.* I paragrafen föreskrivs det om de krav som den information som en tilläggspensionsanstalt lämnar ska uppfylla. Informationen ska bland annat vara aktuell och presenteras på ett begripligt sätt. Informationen ska kostnadsfritt göras tillgänglig för de försäkrade i elektronisk form eller i pappersform. Bestämmelsen motsvarar 49 c § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 84 c § i den gällande lagen om försäkringskassor.

10 §. *Försäkrades informationsskyldighet.* Bestämmelsen är ny och dess syfte är att göra det möjligt för pensionsanstalten att hålla de försäkrades kontaktinformation uppdaterad. Bestämmelsen behövs, eftersom det föreslås att pensionsanstalten ska ha en mer omfattande skyldighet än tidigare att se till att den försäkrade har tillgång till information i elektronisk form eller i pappersform om tilläggspensionen. Även om den försäkrade hade låtit bli att lämna sin kontaktinformation, leder detta inte till exempel till förlust av pensionsrätten. Pensionsanstalten ska då sträva efter att utreda den försäkrades kontaktinformation på det sätt som anges i motiveringen till 8 §. Enligt paragrafens 2 mom. ska pensionsanstalten alltid när den ger den försäkrade information enligt detta kapitel informera den försäkrade om ovan avsedda skyldighet att lämna kontaktinformation.

11 §. *Ansvar för bristfällig eller oriktig information.* Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 13 § i lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor. Bestämmelsen är jämställbar med bestämmelserna om upplysningsmiss i fråga om gruppförsäkringar i lagen om försäkringsavtal. Även om arbetsgivaren ansvarar för finansieringen av den premiebaserade tilläggspensionen, är det motiverat att arbetsgivaren är ansvarig gentemot den försäkrade om arbetsgivaren har gett felaktig eller bristfällig information om pensionsarrangemanget. Exempelvis ett beslut om pensionering som grundar sig på felaktig information kan orsaka den försäkrade ekonomisk skada.

12 §. *Bestämmelser som tillämpas på förmånstagare.* Bestämmelsen är ny. I den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor föreskrivs det utöver om de försäkrades rätt att få upplysningar också om den information som ska lämnas till dem som fått fribrev och

till pensionstagare. Enligt förslaget ska informationsbestämmelserna i huvudsak också tillämpas på förmånstagare.

8 kap. **Ansökan om och utbetalning av förmån**

I kapitlet föreskrivs det om ansökan om och utbetalning av pension och andra förmåner. I paragraferna används begreppet förmån, med vilket också avses pensioner, om det i bestämmelsen inte uttryckligen görs skillnad mellan pension och annan förmån. Kapitlet motsvarar i sak huvudsakligen den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Vissa bestämmelser har reviderats tekniskt så att de motsvarar den gällande lagstiftningen. Reformer i sak är att en förmån betalas retroaktivt för en längre tid än för närvarande samt bestämmelsen om rättsmedel.

1 §. *Ansökan om förmån.* Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 50 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 88 § i lagen om försäkringskassor.

2 §. *Tidsfrist för inlämning av ansökan och preskription av förmån.* Enligt den föreslagna bestämmelsen ska pension sökas inom ett år från det att den försäkrade har fått kännedom om försäkringsfallet. Med försäkringsfall avses ett sådant fall enligt pensionsanstaltens stadgar som berättigar till pension eller någon annan förmån, till exempel uppnående av stadgeenlig pensionsålder. Ansökningstiden på ett år börjar löpa först när den försäkrade har fått kännedom om försäkringsfallet. Till exempel den som fått fribrev är inte nödvändigtvis längre medveten om att han eller hon omfattas av ett tilläggspensionsarrangemang, om tilläggspensionen har tjänats in genom ett tidigare anställningsförhållande som upphört för en lång tid sedan. Om den försäkrade eller den som fått fribrev har avlidit, har förmånstagarna inte heller alltid kännedom om tilläggspensionen. Den föreslagna bestämmelsen behövs för att rätten till tilläggspension inte ska gå förlorad på grund av att man inte känner till rätten och därför inte söker den. Tilläggspension ska i vilket fall som helst sökas inom tio år från försäkringsfallet vid äventyr att rätten går förlorad.

3 §. *Retroaktiv utbetalning av pension.* Pension ska betalas ut retroaktivt för högst tio år från det att pensionen söktes. Syftet med bestämmelsen är att trygga den försäkrades rättigheter. En försäkrad ska vid äventyr att han eller hon förlorar sin rätt ansöka om tilläggspension inom ett år från det att han eller hon blivit medveten om försäkringsfallet. Pension betalas ut retroaktivt för högst tio år till exempel i sådana fall där den försäkrade har blivit medveten om försäkringsfallet nio år efter fallet och han eller hon ansöker om tilläggspension ett år efter att ha fått ovannämnda information.

4 §. *Ansökan om förmån på den försäkrades vägnar.* Bestämmelsen motsvarar 51 § i lagen om pensionsstiftelser, dock så att lagtekniska ändringar har gjorts i bestämmelsen genom att lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) och lagen om intressebevakningsfullmakt (648/2007) har beaktats. Bestämmelsen tillämpas också på pensionskassor. Bestämmelsen motsvarar också 103 § i lagen om pension för arbetstagare.

5 §. *Informationsskyldighet för mottagare av förmån.* Bestämmelsen motsvarar 52 § i lagen om pensionsstiftelser. I lagen om försäkringskassor finns det ingen motsvarande bestämmelse. Bestämmelsen ska också tillämpas på pensionskassor. Bestämmelsen motsvarar bland annat de principer som tillämpas på invalidpensionstagares och deltidspensionstagares anmälningsskyldighet enligt lagen om pension för arbetstagare.

6 §. *Engångsbetalning av förmån.* Bestämmelsen motsvarar 54 § i lagen om pensionsstiftelser. I lagen om försäkringskassor finns det ingen motsvarande bestämmelse. Bestämmelsen ska också tillämpas på pensionskassor. Beloppet enligt bestämmelsen har justerats uppåt genom att från och med ikraftträdandet av lagen om pensionsstiftelser beräkna en höjning enligt arbetspensionsindexet. I fortsättningen ska beloppen justeras årligen med det index som nämns ovan.

7 §. *Utbetalning av förmån i en EES-stat.* Bestämmelsen motsvarar 61 § i lagen om pensionsstiftelser och 90 a § i lagen om försäkringskassor. Bestämmelsen behövs för att fastställa att pensionen eller en annan förmån ska betalas också till en annan EES-stat än Finland. Det har förekommit oklarheter i frågan, eftersom vissa lagstadgade förmåner inte kan betalas ut utanför Finland. I bestämmelsen fastställs det inte längre uttryckligen att pension och andra förmåner också kan betalas ut utanför EES-staterna. Genom bestämmelsen har artikel 5 i direktiv 98/49/EG om skydd av kompletterande pensionsrättigheter för anställda och egenföretagare som flyttar inom gemenskapen genomförts.

8 §. *Försenad utbetalning av förmån.* Bestämmelsen motsvarar 55 § i lagen om pensionsstiftelser och 91 § i lagen om försäkringskassor. I bestämmelsen har det gjorts lagtekniska ändringar med beaktande av bestämmelserna i den gällande räntelagen (633/1982).

9 §. *Nedsättning eller förvägran av förmåner av orsaker som beror på den försäkrade.* Bestämmelsen motsvarar 57 och 58 § i lagen om pensionsstiftelser och 84, 85 och 86 § i lagen om försäkringskassor. I bestämmelsen har det gjorts lagtekniska ändringar. I den föreskrivs det inte längre uttryckligen om den försäkrades skyldighet att samtycka till undersökning och vård som ordinerats av en läkare. Den försäkrade ska dock i enlighet med de allmänna försäkrings- och skadeståndsrättsliga principerna genom sina egna åtgärder begränsa skadan, vilket bland annat kan innebära samtycke till läkarundersökning och läkarvård.

10 §. *Otillräknelighet och nödtillstånd.* Bestämmelsen motsvarar 59 § i lagen om pensionsstiftelser och 87 § i lagen om försäkringskassor. Det har dock gjorts vissa ändringar i bestämmelsen med beaktande av de grunder för ansvarsfrihet som tillämpas på nödtillstånd enligt 4 kap. 5 § i strafflagen (39/1889).

11 §. *Återkrav av förmån.* Bestämmelsen motsvarar 62 § i lagen om pensionsstiftelser och 92 § i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 2 mom. motsvarar det som föreskrivs i utsökningsbalken. Eftersom utsökningsbalken tillämpas på frivilliga tilläggspensioner endast på basis av en domstolsdom, behövs den föreslagna bestämmelsen.

12 §. *Information om rättsmedel.* Bestämmelsen är ny. Enligt bestämmelsen ska det i ett beslut om en förmån anges vilket organ som vid behov kan behandla ett tvistemål mellan den försäkrade och pensionsanstalten. Dessutom ska den försäkrade informeras om tiden för väckande av talan och från och med när tiden börjar löpa. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 2 kap. 8 § i försäkringsavtalslagen. Om ett tvistemål kan behandlas i ett alternativt tvistlösningsorgan i stället för i en domstol, ska också detta anges. För närvarande kan tvister som gäller tilläggspensioner behandlas i Försäkrings- och finansrådgivningen (FINE) samt i Försäkringsnämnden som finns i anslutning till rådgivningen. Både Försäkrings- och finansrådgivningen och Försäkringsnämnden ger rekommendationer till avgörande. Försäkrings- och finansrådgivningens och Försäkringsnämndens behörighet att behandla tvister som gäller tilläggspensioner och andra motsvarande förmåner grundar sig på frivilliga avtalsbaserade arrangemang. För närvarande finns det inga lagstadgade tvistlösningsorgan utanför domstol som behandlar tilläggspensioner och andra motsvarande förmåner. Enligt den föreslagna bestämmelsen finns det inte skyldighet att

ange ett tvistlösningsorgan utanför domstol i fråga om ett förmånsbeslut, om det inte heller finns ett gällande avtalsbaserat arrangemang för användning av ett tvistlösningsorgan.

13 §. *Tid för väckande av talan samt forum.* Bestämmelsen är ny. Tiden på tre år för väckande av talan motsvarar den tid för väckande av talan som föreskrivs i 74 § i försäkringsavtalslagen. Paragrafens andra moment motsvarar den bestämmelse om forum som tillämpas på konsumenttvistemål enligt rättegångsbalken, det vill säga 10 kap. 5 § i rättegångsbalken (4/1734).

14 §. *Bestämmelser som tillämpas på pensionstagare och mottagare av andra förmåner samt förmånstagare.* Bestämmelsen är delvis ny och behövs för att precisera bestämmelsernas tillämpningsområde.

9 kap. **Fusion**

Bestämmelserna om fusion revideras så att de i tillämpliga delar motsvarar det förfarande som föreskrivs i försäkringsbolagslagen och aktiebolagslagen. Samtidigt kompletteras bestämmelserna genom bestämmelser om fusionsplanen. I lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor föreslås ingen bestämmelse som motsvarar den gällande lagen om pensionsstiftelsers 108 § om fusion av ett aktiebolag som helt ägs av en pensionsstiftelse med en pensionsstiftelse, eftersom en sådan bestämmelse är onödig och strider mot principerna i den gällande associationsrätten. Behovet av en sådan fusion minskas av att möjligheten i en pensionsstiftelse att minska koncentrationsrisken genom att för täckning av ansvarsskulden använda tillgångar som är bundna till en delägare är begränsad.

1 §. *Fusionsvillkor i fråga om verksamhetskretsen.* Enligt paragrafens 1 mom. kan en pensionsstiftelse fusioneras med en annan pensionsstiftelse och på motsvarande sätt kan en pensionskassa fusioneras med en annan pensionskassa. Fusionen förutsätter dock att delägarna i den överlåtande pensionsanstalten uppfyller villkoren för den övertagande pensionsanstaltens verksamhetskrets.

I paragrafens 2 mom. konstateras det att den överlåtande pensionsanstaltens försäkringsverksamhet utan likvidationsförfarande övergår till den övertagande pensionsanstalten. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll första meningen i 100 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och första meningen i 132 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor, med den skillnaden att den överlåtande pensionsanstaltens och den övertagande pensionsanstaltens verksamhetskrets tidigare inte uttryckligen reglerats genom lag.

2 §. *Fusionsplan.* I paragrafen föreskrivs det om fusionsplanen och inte om fusionsavtalet som i de gällande lagarna. Fusionsplanen beskriver bättre handlingens karaktär, eftersom en fusion även förutsätter samtycke av pensionsanstalternas beslutande organ och Finansinspektionen innan den kan genomföras.

I paragrafens 1 mom. förutsätts det uttryckligen att fusionsplanen ska upprättas skriftligen, dateras och undertecknas. Det är nödvändigt att datera planen, eftersom processuella tidsfrister för fusionen beräknas från och med undertecknandet av planen.

I det föreslagna 2 mom., som är indelat i 8 punkter, föreskrivs det mer detaljerat om innehållet i fusionsplanen än i de gällande bestämmelserna. Enligt paragrafens 2 mom. 1 punkt ska fusionsplanen innehålla uppgifter som specificerar de pensionsanstalter som deltar i fusionen.

Enligt 2 punkten i momentet ska till planen fogas en utredning om orsakerna till fusionen. Utredningen kan vara av betydelse särskilt när borgenärerna och andra intressentgrupper bedömer vilka konsekvenser fusionen får för deras egen ställning.

Enligt 3 punkten i momentet ska fusionsplanen för en absorptionsfusion innehålla ett förslag till ändring av den övertagande pensionsanstaltens stadgar, om det finns behov att göra ändringar med anledning av fusionen. Om Finansinspektionen godkänner fusionen, godkänner den samtidigt också stadgeändringarna. Vid en kombinationsfusion ska till planen fogas ett förslag till stadgar för pensionsanstalten under bildning och till hur ledamöterna i den nya pensionsanstaltens organ väljs. Även i fusionsplanen för en absorptionsfusion kan vid behov tas in bestämmelser om val av ledamöter i organen, även om detta inte förutsätts i lagen.

Enligt 4 punkten i momentet ska fusionsplanen innehålla en utredning om hur den överlåtande pensionsanstaltens ansvarsskuld samt andra skulder och tillgångar överförs till den övertagande pensionsanstalten

Enligt 5 punkten i momentet ska till fusionsplanen fogas en utredning om att den övertagande pensionsanstalten efter fusionen uppfyller bestämmelserna i 5 och 6 kap..

Enligt 6 punkten i momentet ska planen innehålla en utredning om den överlåtande tilläggspensionsanstaltens tillgångar, skulder och eget kapital samt om de omständigheter som påverkar värderingen av dessa, om den inverkan som fusionen planeras få på den övertagande pensionsanstaltens balansräkning och om de bokföringsmetoder som ska tillämpas på fusionen.

Enligt 7 punkten i momentet ska till planen fogas förslag till den planerade registreringstidpunkten för verkställande av fusionen. Tidpunkten får infalla högst sex månader från det att fusionsplanen upprättades. De pensionsanstalter, delägare, borgenärer och andra intressentgrupper som deltar i fusionen behöver bedömningen.

Enligt 8 punkten i momentet ska till planen fogas ett förslag till eventuella andra villkor för fusionen. Sådana andra villkor är till exempel bestämmelser om arbetstagarnas ställning vid fusionen och om bedrivande av verksamhet under fusionen. Någon särskild omständighet kan också ställas som villkor för fusionen. Till denna del är det fråga om ett avtal mellan pensionsanstalterna och det ska bedömas utifrån avtalsrättsliga utgångspunkter.

3 §. *Beslut om fusion.* Paragrafens 1 mom. motsvarar 100 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 132 § 6 mom. i lagen om försäkringskassor.

Paragrafens 2 mom. är nytt. Enligt förslaget ska kassamötet eller pensionsstiftelsens styrelse fatta beslut om fusionen inom fyra månader från registreringen av fusionsplanen. Syftet med tidsfristen är att effektivisera fusionsförfarandet, som utan den föreslagna tidsfristen kan pågå under en obestämd tid.

Det föreslagna 3 mom. är också nytt. Momentet innehåller bestämmelser om att fusionen förfaller i det fall att fusionsplanen inte godkänns i båda pensionsanstalternas beslutande organ. Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrättas om att fusionsplanen har godkänts eller förkastats. Bestämmelsen behövs, eftersom Finansinspektionens samtycke ska sökas innan fusionsplanen godkänns, vilket inte är fallet för närvarande.

Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar vad som i fråga om försäkringsbolag föreskrivs om saken i 19 kap. 7 § 3 mom. i försäkringsbolagslagen och i 16 kap. 9 § 3 mom. och 12 § 2 mom. i aktiebolagslagen.

4 §. *Anmälan om verkställande av fusion.* Denna paragraf är ny. I den föreskrivs det om skyldigheten för de pensionsanstalter som deltar i fusionen att göra en anmälan om verkställande av fusionen till Finansinspektionen. Anmälan ska göras inom sex månader från det att Finansinspektionen har gett sitt samtycke till fusionen. Om anmälan inte görs inom nämnda tidsfrist, förfaller fusionen.

I paragrafen föreskrivs det också om de handlingar som ska fogas till anmälan. Syftet med regleringen är att säkerställa att Finansinspektionen får information om att förfarandereglerna för de tillgångar som motsvarar ansvarsskulden, för solvensen och för fusionen har följts. Enligt paragrafens 1 mom. 1 punkt ska till anmälan fogas styrelseledamöternas och verkställande direktörens försäkran om att lagens bestämmelser har följts vid fusionen. Enligt 2 punkten i momentet ska till anmälan fogas en utredning om att den övertagande pensionsanstalten uppfyller bestämmelserna om täckningen av ansvarsskulden i 6 kap. Enligt momentets 3 punkt ska till anmälan fogas ett intyg av pensionsanstaltens ledning över att meddelanden till bolagets kända borgenärer har sänts på det sätt som förutsätts i 10 kap. 6 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Dessutom ska enligt momentets 4 punkt de beslut om fusionen som fattats av de pensionsanstalter som deltar i fusionen bifogas. Eftersom tidsfristen för lämnande av anmälan i fortsättningen ska räknas från det att Finansinspektionen gett sitt samtycke och inte från domstolens tillstånd, kommer fusionsförfarandet att försnabbas.

Enligt paragrafens 2 mom. kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till anmälan om verkställande av fusionen.

5 §. *Registrering av fusion samt rättsverkningar.* Paragrafens 1 mom. motsvarar i sak 106 § i lagen om pensionsstiftelser och 139 § i lagen om försäkringskassor. Dessutom konstateras det på motsvarande sätt som i fråga om det nuvarande rättsläget att samtidigt upplöses den överlåtande pensionsanstalten och vid kombinationsfusion uppkommer den övertagande pensionsanstalten.

Paragrafens 2 mom. är nytt. Enligt momentet får den överlåtande pensionsanstaltens tillgångar och skulder inte tas upp i den övertagande pensionsanstaltens balansräkning till ett högre ekonomiskt värde än de har för den övertagande pensionsanstalten. I samband med en fusion får ett åtagande att utföra arbete eller tillhandahålla en tjänst inte tas upp i balansräkningen. Förslaget motsvarar 16 kap. 16 § 2 mom. i aktiebolagslagen, som också tillämpas på försäkringsbolag.

10 kap. **Delning**

1 §. *Delningsplan.* På motsvarande sätt som vid fusion ska en delningsplan upprättas för delningen. Enligt paragrafens 1 mom. ansvarar den ursprungliga pensionsanstaltens styrelse och stiftarna av pensionsanstalten under bildning för upprättandet av planen. Delningsplanen ska upprättas skriftligen och dateras. Alla stiftare och den ursprungliga pensionsanstaltens styrelseledamöter ska underteckna delningsplanen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det närmare om de uppgifter som ska anges i delningsplanen och som motsvarar de uppgifter som enligt 8 kap. 2 § ska anges i fusionsplanen. Till delningsplanen ska dessutom enligt 2 mom. 7 punkten fogas ett förslag till stadgar för pensionsanstalten

under bildning. Enligt den föreslagna 8 punkten i 2 mom. ska till planen fogas identifieringsuppgifter om stiftarna av den nya pensionsanstalten samt uppgifter om styrelseledamöterna.

2 §. *Principer för fördelning av tillgångar.* I paragrafen föreskrivs det om de tillgångar som i samband med delningen överförs till den övertagande pensionsanstalten. Den första meningen i 1 mom. i paragrafen motsvarar vad som föreskrivs om saken i 132 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Någon sådan bestämmelse finns inte i den gällande lagen om pensionsstiftelser. Paragrafens 1 mom. ska också tillämpas på pensionsstiftelser där ett utjämnande bokföringssystem tillämpas. Pensionskassorna har alltid ett utjämnande bokföringssystem. I en pensionsstiftelse och en pensionskassa som tillämpar det utjämnande bokföringssystemet fördelas delägarens understödsavgift mellan varje arbetsgivare så som bestäms i pensionsanstaltens stadgar. Arbetsgivarens ansvarsskuld motsvarar ansvarsskuldens relativa andel av pensionsstiftelsens tillgångar och inte såsom i en pensionsstiftelse som följer det arbetsgivarspecifika bokföringssystemet vissa arbetsgivarspecifika tillgångar.

Paragrafens 2 mom. motsvarar i sak 125 § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser. Paragrafens 3 mom. motsvarar 132 § 4 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. I fråga om pensionsstiftelser finns det ingen motsvarande bestämmelse i en gällande lag.

3 §. *Registrering av delning samt rättsverkningar.* Den första meningen i paragrafens 1 mom. motsvarar vad som föreskrivs om saken i 106 § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 139 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Dessutom konstateras det på motsvarande sätt som i fråga om nuvarande praxis att pensionsanstalten under bildning uppkommer samtidigt och att den ursprungliga pensionsanstalten upplöses vid den totala delningen. Paragrafens 2 mom. motsvarar i sak 107 § 2 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 140 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Paragrafens 3 mom. motsvarar i sak 107 § 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 140 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

11 kap. Överlåtelse av ett försäkringsbestånd samt frivillig likvidation och upplösning

1 §. *Överlåtelse av ett försäkringsbestånd.* I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om den överlåtande och den övertagande tilläggspensionsanstalten. I bestämmelsen föreskrivs det uttryckligen också om överlåtelse av ett försäkringsbestånd till en EES-pensionsanstalt. I 2 mom. föreskrivs det om tillämpningen av kapitlets bestämmelser på överlåtelse av en del av försäkringsbeståndet. Paragrafens innehåll motsvarar i sak 100 § 1 och 3 mom. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 132 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor.

2 §. *Begränsningar som gäller övertagande tilläggspensionsanstalter.* Enligt den föreslagna paragrafen kan ett försäkringsbestånd överlåtas endast till en sådan tilläggspensionsanstalt där de arbetsgivare, företag, eller persongrupper som det försäkringsbestånd som överlåts anknyter till uppfyller de krav som gäller för tilläggspensionsanstaltens verksamhetskrets. Denna begränsning har inte uttryckligen föreskrivits i den gällande lagstiftningen. Det är inte ändamålsenligt att pensionsanstaltens verksamhetskrets skulle kunna utvidgas genom överlåtelse av försäkringsbeståndet.

3 §. *Plan för överlåtelse av försäkringsbeståndet.* I paragrafen föreskrivs det om planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet och inte om avtalet som i de gällande lagarna. Begreppet plan beskriver bättre än begreppet avtal handlingens karaktär, eftersom en överlåtelse av försäkringsbeståndet förutsätter bland annat Finansinspektionens samtycke. I paragrafens 1 mom.

förutsätts det uttryckligen att planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet ska upprättas skriftligen, dateras och undertecknas.

I det föreslagna 2 mom. finns bestämmelserna om innehållet i planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet samlade. De är tydligare och mer detaljerade än för närvarande. I 11 kap. i den gällande lagen om pensionsstiftelser och i 12 kap. i lagen om försäkringskassor finns bestämmelserna om de uppgifter som ska ingå i planen spridda i olika paragrafer.

Enligt den föreslagna 1 punkten i 2 mom. ska planen innehålla den överlåtande pensionsanstaltens och den övertagande pensionsanstaltens identifieringsuppgifter. Enligt 2 punkten i momentet ska till planen fogas en utredning om orsaken eller orsakerna till överlåtelsen av försäkringsbeståndet. Utredningen kan vara av betydelse särskilt när borgenärerna och andra intressentgrupper bedömer vilka konsekvenser överlåtelsen av försäkringsbeståndet får för deras egen ställning. Enligt 3 punkten i momentet ska planen vid behov innehålla ett förslag till ändring av den övertagande pensionsanstaltens stadgar. Enligt den föreslagna 4 punkten ska i det fall att försäkringsbeståndet överlåts till ett ömsesidigt försäkringsbolag till planen fogas en utredning om vad som har avtalats om delägarskap som gäller det försäkringsbestånd som ska överlåtas. Enligt 5 punkten i momentet ska planen innehålla en utredning om det försäkringsbestånd som ska överlåtas och de tillgångar som ska överlåtas som motsvarande medel. Enligt 6 punkten i momentet ska planen innehålla ett förslag till ett eventuellt vederlag för överlåtelse av försäkringsbeståndet och till villkor för vederlaget. Enligt 7 punkten i momentet ska till planen fogas en utredning om utjämningsbeloppet för den pensionsanstalt som överlåts, om ett sådant finns. Vid pensionsanstalter är utjämningsbeloppet frivilligt. Enligt 8 punkten i momentet ska planen innehålla en utredning om att den pensionsanstalt som överlåter försäkringsbeståndet och den övertagande pensionsanstalten eller det övertagande försäkringsbolaget efter överlåtelsen uppfyller de solvenskrav som föreskrivits för dem. En utredning enligt den föreslagna punkten ska dock inte ges i fråga om den överlåtande pensionsanstalten, om den har försatts i likvidation. Enligt 9 punkten i momentet ska planen innehålla information om de särskilda förmåner och rättigheter som ges ledningen och revisorn, vilket avser i synnerhet arvoden som betalas i pengar eller i någon annan form. Enligt 10 punkten i momentet ska till planen fogas ett förslag till planerad tidpunkt för överlåtelsen av försäkringsbeståndet. Planen ska dessutom innehålla uppgifter om andra villkor som behövs som stöd för beslutsfattandet.

4 §. *Ansökan om Finansinspektionens samtycke.* I paragrafen föreskrivs det om ansökan om Finansinspektionens samtycke till överlåtelse av försäkringsbeståndet och till planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet. Förslaget motsvarar 21 kap. 4 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen.

5 §. *Konkurrens- och konsumentverkets utlåtande.* Paragrafen motsvarar 102 § 4 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 135 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

6 §. *Framläggande och sändande av handlingar.* I paragrafen föreskrivs det om de handlingar som ska hållas tillgängliga för de försäkrade och delägarna före det kassamöte som beslutar om överlåtelse eller övertagande av försäkringsbeståndet. Paragrafen motsvarar i sak 132 § 7 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Dessutom förutsätts styrelsens redogörelse för de omständigheter som efter pensionskassans bokslut och verksamhetsberättelse väsentligt har påverkat pensionskassans ställning samt för de övriga omständigheter som kan vara av betydelse vid övervägande av ett beslut om överlåtelse av försäkringsbeståndet. Handlingarna ska hållas tillgängliga under en månad före kassamötet i stället för de nuvarande två veckorna. Till skillnad från tidigare är det också möjligt att hålla handlingarna tillgängliga på försäkringskassans webb-

plats. Handlingarna ska också sändas till försäkrade eller delägare som begär dem, om handlingarna inte kan laddas ner och skrivas ut från pensionskassans webbplats. Ändringarna motsvarar bestämmelserna enligt 21 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen, men skiljer sig från dem såtillvida att det i förslaget inte föreskrivs om att sända eller hålla mellanbokslutet eller delårsrapporten tillgängliga.

7 §. *Överlåtelsen förfaller.* I paragrafen föreslås det bestämmelser om att en giltig överlåtelse av försäkringsbeståndet förutsätter att överlåtelsen av försäkringsbeståndet utan ändringar godkänns av både den överlåtande pensionsanstalten och den övertagande pensionsanstalten eller det övertagande försäkringsbolaget. Finansinspektionen ska underrättas om ett beslut att godkänna eller förkasta.

8 §. *Finansinspektionens samtycke.* I paragrafen föreskrivs det om de förutsättningar under vilka Finansinspektionen ska ge sitt samtycke till överlåtelse av försäkringsbeståndet. Alla förutsättningar enligt paragrafen ska uppfyllas samtidigt. En ny förutsättning för samtycke är att Finansinspektionen har godkänt förslaget till ändring av den övertagande pensionsanstaltens stadgar. Paragrafen motsvarar i övrigt 102 § 6 och 8 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 135 § 4 och 6 mom. i lagen om försäkringskassor.

9 §. *Tidpunkt för och rättsverkningar av överlåtelsen.* Paragrafens 1 mom. motsvarar i sak 102 § 7 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 135 § 5 mom. i lagen om försäkringskassor. I förslaget preciseras det att tillgångarna och försäkringsbeståndet ska övergå samtidigt.

Paragrafens 2 mom. är nytt. Enligt momentet kan överlåtelsen av försäkringsbeståndet med Finansinspektionens samtycke också ske senare än inom sex månader från det att överlåtelseplanen upprättades.

10 §. *Upplösning av en tilläggspensionsanstalt som överlåtit hela försäkringsbeståndet.* Enligt den föreslagna paragrafen ska en pensionsanstalt som har överlåtit hela sitt försäkringsbestånd försättas i likvidation och upplösas. På likvidation tillämpas delvis bestämmelserna i 12 och 13 kap. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor och delvis bestämmelserna i 12 kap. i denna lag samt bestämmelserna i detta kapitel.

11 §. *Förordnande om likvidation och avregistrering.* Med stöd av paragrafens 1 mom. har Finansinspektionen befogenhet dels att förordna en pensionsanstalt att försättas i likvidation, dels att sammankalla en försäkringskassas kassamöte, om övervakaren upptäcker att en tilläggspensionsanstalt har försummat sin skyldighet att träda i likvidation. Då väljs eller förordnas en likvidator för pensionsanstalten och ett likvidationsförfarande inleds. Enligt paragrafens 2 mom. kan Finansinspektionen också avregistrera en pensionsanstalt i en situation där tillgångarna inte räcker till för att betala likvidationskostnaderna. Dessutom förutsätts då att ingen tar på sig ansvaret för kostnaderna. En bestämmelse som till sitt innehåll ligger nära förslaget finns i 79 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 112 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

12 kap. **Lagstadgad likvidation och konkurs**

Likvidation och upplösning samt försättande i konkurs av en anstalt som bedriver tilläggspensionsverksamhet jämställs med likvidation av ett försäkringsbolag. En anstalt som bedriver tilläggspensionsverksamhet kan upplösas genom att dess tillgångar skiftas, även om försäkringsbeståndet inte kan överlåtas till en annan pensionsanstalt eller ett försäkringsbolag. Om försäkringsbeståndet inte kan överlåtas, ska Finansinspektionen bestämma den tidpunkt då försäkringarna upphör att gälla. Efter detta ska anstaltens tillgångar omvandlas till kontanter.

Det ansvar som en tilläggspensionskassas delägare har gentemot kassan ändras inte till följd av att kassan har försatts i likvidation. En delägare i en kassa kan med stöd av bestämmelserna i 4 kap. bli skyldig att betala tillskottsavgifter till kassan, om kassans bokslut visar ett underskott. När en tilläggspensionskassa försätts i likvidation ska kassan upprätta ett bokslut för den tid före likvidationen för vilken något bokslut ännu inte finns. Det ansvar som en delägare i en tilläggspensionsstiftelse har enligt 4 kap. att årligen betala bidrag till stiftelsen eller ställa en godtagbar säkerhet för täckning av ansvarsunderskottet fortsätter också när stiftelsen har försatts i likvidation. Till skillnad från en pensionskassa utbetalas från en tilläggspensionsstiftelse pensioner och andra förmåner som under likvidationen förfallit till betalning. När likvidationen har inletts kan nya personer inte försäkras i tilläggspensionskassan, om det inte är nödvändigt för att trygga de försäkrades förmåner.

1 §. *Tilläggspensionsanstalters likvidation och upplösning.* I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om syftet med likvidationsförfarandet och om dess skeden. Paragrafen styr likvidatorn i dennes åtgärder. Enligt paragrafen är likvidatorn skyldig att i det första skedet utreda en tilläggspensionsanstalts förmögenhetsställning, med vilken försäkringsbeståndet och motsvarande tillgångar vid den tidpunkt då likvidationsförfarandet börjar avses. Likvidatorn ska sträva efter att hitta en aktör till vilken tilläggspensionsanstaltens försäkringsbestånd och motsvarande tillgångar kan överlåtas samt att verkställa överlåtelsen. Med de återstående och till kontanter omvandlade tillgångarna ska likvidatorn betala skulderna och skifta den återstående egendomen. Slutresultatet av ett lyckat likvidationsförfarande är att tilläggspensionsanstalten upplöses.

I paragrafens 2 mom. föreslås det bestämmelser om vilka bestämmelser i kapitlet som inte ska tillämpas om anstalten har försatts i likvidation efter det att hela försäkringsbeståndet har överlåtits. Om en anstalt har försatts i likvidation på grund av att den har överlåtit hela sitt försäkringsbestånd, tillämpas på anstaltens likvidation delvis bestämmelserna enligt 11 kap. och delvis bestämmelserna enligt 10 kap. Det föreslagna tillämpningsområdet avviker från de gällande lagarna på så sätt att enligt de gällande lagarna har en pensionsanstalt kunnat upplösas genom tvångslikvidation eller frivillig likvidation.

2 §. *Likvidationsskyldighet för tilläggspensionsanstalter.* I bestämmelsen föreskrivs det om de grunder på vilka en pensionsanstalt ska försättas i likvidation och upplösas. Grunderna för försättande av en pensionsstiftelse och en pensionskassa i likvidation avviker delvis. Paragrafens 1 mom. motsvarar 78 § 1 och 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 111 § 1 och 4 mom. i lagen om försäkringskassor. Både en pensionsstiftelse och en pensionskassa ska försättas i likvidation om minimiantalet försäkrade även efter den tidsfrist som föreskrivs i lagen underskrids eller om planen för återställande av en sund finansiell ställning inte har genomförts inom den tidsfrist som föreskrivs i lagen. I fråga om de pensionsanstalter som har registrerats före ikraftträdandet av lagen om pensionsstiftelser eller den gällande lagen om försäkringskassor finns det fortfarande med stöd av lagen om införande av den föreslagna lagen bestämmelser om tillåtna minimiantal försäkrade som är lägre än det som förutsätts enligt den nya lagen. En sådan anstalt ska försättas i likvidation, om minimiantalet försäkrade underskrider det ovan avsedda antalet enligt införandelagen. En pensionsanstalt ska också försättas i likvidation genom förordnande av Finansinspektionen.

Däremot skiljer sig förutsättningarna för försättande i likvidation från varandra när det är fråga om att ansvarsskulden inte täcks eller att bokslutet visar ett underskott. Skillnaderna beror på att en delägare i en pensionsstiftelse och i en pensionskassa har ett annorlunda premieansvar gentemot pensionsanstalten. En pensionskassan ska enligt 1 mom. 2 punkten försättas i likvidation om det underskott som bokslutet visar inte har täckts inom två år. I 5 kap. föreskrivs det om hur underskottet ska täckas. I sista hand tas det ut en tillskottsavgift av kassans delägare för

att täcka underskottet. Det fastställs ett maximibelopp för tillskottsavgiften. Om kassans underskott inte har täckts fullt ut efter det att tillskottsavgiften har betalats, ska pensionskassan försättas i likvidation. Med stöd av denna lag kan det inte av kassans delägare tas ut mer än den ovannämnda tillskottsavgiften, även om kassan inte kan fullgöra alla sina skyldigheter. Med stöd av kassans stadgar eller av kollektivavtal kan det för delägarna i kassan uppstå ett mer långtgående ansvar gentemot de försäkrade, dem som fått fribrev, pensionstagarna och förmånstagarna. Det är då fråga om en privaträttslig förpliktelse.

En tilläggspensionsstiftelse ska försättas i likvidation, om en delägare inte har fullgjort skyldigheten enligt 5 kap. 11 § att betala bidrag. Till en pensionsstiftelse ska det betalas bidrag så att ansvarsskulden alltid är täckt. En pensionsstiftelse kan alltså inte ha ett ansvarsunderskott ens under likvidationen, om det inte är fråga om ett exceptionellt försäkringstekniskt täckningsunderskott. En pensionsstiftelses fordran på en delägare kan också sägas upp till betalning under likvidationen, om stiftelsen saknar kontanta medel för betalning av de kostnader som likvidationsförfarandet medför eller för betalning av pensioner som förfaller till betalning under likvidationen eller tidigare.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om Finansinspektionens befogenhet att förlänga tidsfristen för försättande i likvidation. Momentet motsvarar till denna del 78 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 111 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor.

3 §. *Behållande av rättigheter vid förlängning av föreskriven tid för försättande i likvidation i en tilläggspensionsstiftelse.* I paragrafen föreskrivs det att om Finansinspektionen har förlängt tidsfristen för försättande i likvidation, ska de mottagare av förmån som anges i paragrafen behålla sin rätt till pension och andra förmåner. Pensionsstiftelsen ska vid behov ändra sina stadgar så att de motsvarar rättigheterna enligt 1 mom. Paragrafen behövs för att trygga ställningen för mottagare av förmån i exceptionella situationer. Till denna del motsvarar förslaget till sitt innehåll 78 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen om försäkringskassor.

4 §. *Kassamötet under likvidationen.* I paragrafen föreskrivs det om vilka bestämmelser som ska tillämpas på kassamötet vid en kassa som har försatts i likvidation. I paragrafen föreslås det särskilda bestämmelser om kallelse till det kassamöte som beslutar om försättande i likvidation. Bestämmelser om detta finns inte i den gällande lagen om försäkringskassor.

Enligt paragrafens 2 mom. ska styrelsen sammankalla kassamötet, som beslutar om försättande av pensionskassan i likvidation, om förutsättningarna för försättande i likvidation uppfylls. I denna situation är styrelsen skyldig att sammankalla kassamötet. Sammankallelsen ska ske utan dröjsmål. Förslaget är motiverat för att skydda de försäkrades förmåner i en situation där pensionskassans storlek, solvens eller verksamhet inte uppfyller de lagstadgade kraven.

Enligt paragrafens 3 mom. ska möteskallelsen, utöver vad som bestäms i pensionskassans stadgar, sändas skriftligen till varje delägare. Styrelsen ska dessutom underrätta Finansinspektionen om kallelsen till kassamötet. Paragrafen motsvarar i sak 23 kap. 3 § i försäkringsbolagslagen, med undantag för att det i förslaget inte uttryckligen föreskrivs om det huvudsakliga innehållet i beslutsförslaget. Bestämmelser om att hålla beslutshandlingarna tillgängliga finns i 3 kap. 13 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, som också tillämpas på tilläggspensionskassor.

5 §. *Registrering av likvidation samt förordnande om likvidation.* Om pensionsanstalten trots sin skyldighet inte fattar beslut om försättande i likvidation eller ansöker om att fortsätta verksamheten, är Finansinspektionen skyldig att försätta pensionsanstalten i likvidation. Paragrafen grundar sig på 78 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 112 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor. I de gällande lagarna är förordnandet bundet till en parts ansökan som är riktad till social- och hälsovårdsministeriet. Förslaget avviker från de gällande lagarna på så sätt att utöver en ansökan kan Finansinspektionen också på eget initiativ förordna att pensionsanstalten ska försättas i likvidation.

Finansinspektionen ska också utan dröjsmål underrätta Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om sitt beslut genom vilket den har förordnat att pensionsanstalten ska försättas i likvidation. Till denna del motsvarar paragrafen 79 a § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 112 a § i lagen om försäkringskassor.

6 §. *Borgenärer med förmånsrätt.* Paragrafens 1 mom. innehåller bestämmelser om hur de försäkrade vid en tilläggspensionsanstalt, de som fått fribrev, pensionstagarna och mottagarna av andra förmåner för sin andel av ansvarsskulden sinsemellan har samma förmånsrätt till tilläggspensionsanstaltens egendom som innehavaren av en handfången. Bestämmelsen tillämpas med stöd av 3 mom. också vid en pensionsanstalts konkurs. Enligt paragrafens 2 mom. försämrar denna förmånsrätt dock inte rätten för innehavaren av en handfången eller en i egendomen beviljad inteckning. Paragrafen motsvarar till denna del 91 § i lagen om pensionsstiftelser och 121 § i lagen om försäkringskassor. Dessutom föreskrivs det i momentet att förmånsrätten inte hindrar att ovan i 22 § och 23 § 1—4 punkten avsedda skulder betalas enligt ordningsföljden för betalning under likvidationen.

7 §. *Offentlig stämning.* I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om likvidatorns skyldighet att söka offentlig stämning på pensionsanstaltens borgenärer. En ansökan ska utan dröjsmål göras hos Finansinspektionen. Bestämmelser om detta finns för närvarande i 84 § i lagen om pensionsstiftelser och 119 § i lagen om försäkringskassor, i förhållande till vilken tidpunkten för ansökan om offentlig stämning i förslaget preciserats till utan dröjsmål efter det att likvidatorn blivit likvidator. I en offentlig stämning uppmanas borgenärerna att anmäla sina fordringar inom utsatt tid vid äventyr att de skulder som fortfarande är okända upphör. Kungörelsen av stämningen offentliggörs i den officiella tidningen senast tre månader före den utsatta dagen.

Enligt paragrafens 2 mom. ska det i den offentliga stämningen nämnas att de försäkrade i pensionsanstalten, pensionstagarna, mottagarna av en annan förmån och förmånstagarna inte behöver anmäla sina fordringar vid likvidation och att deras förmånsrätt enligt 7 § inte behöver krävas. Syftet med förslaget är att i och med att saken tydligt nämns i en offentlig stämning säkerställa att det inte uppstår oklarhet och okunskap. I paragrafen ingår också en bestämmelse enligt vilken det i övrigt föreskrivs om offentlig stämning i lagen om offentlig stämning.

8 §. *Anmälan av fordringar.* Denna paragraf är ny. Till paragrafen fogas en bestämmelse om anmälan av borgenärens fordran antingen till likvidatorn eller till Finansinspektionen. Enligt förslaget ska borgenären meddela fordrans art, uppkomstdatum och belopp. Borgenären ska dessutom ange om han eller hon gör gällande förmånsrätt, realsäkerhet eller äganderättsförbehåll för sin fordran och hurdana tillgångar hans eller hennes säkerhet är. Likvidatorn ska vid behov också få kopior av eventuella verifikationer. Paragrafen motsvarar 23 kap. 12 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen.

9 §. *Överlåtelse av ett försäkringsbestånd, betalning av skulder och skifte av egendom.* Enligt förslaget är den primära strävan i likvidationsförfarandet att pensionsanstaltens försäkringsbestånd överförs till en annan pensionsanstalt som bedriver tilläggspensionsförsäkringsverksamhet eller till ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsverksamhet. Enligt paragrafens 1 mom. ska likvidatorn så snart som möjligt med en eller flera tilläggspensionskassor, tilläggspensionsstiftelser eller ett eller flera livförsäkringsbolag försöka få till stånd ett avtal om överlåtelse av en del eller hela tilläggspensionsanstaltens försäkringsbestånd. Momentet motsvarar också 23 kap. 16 § 1 mom. i försäkringsbolagslagen. Bestämmelser om överlåtelse av försäkringsbeståndet finns för närvarande i 100 § i lagen om pensionsstiftelser och 132 § i lagen om försäkringskassor.

I paragrafens 2 och 3 mom. föreskrivs det om situationer där ett överlåtelseavtal inte fås till stånd. Då ska Finansinspektionen två år efter likvidationens början bestämma den tidpunkt då försäkringarna upphör att gälla. Förslaget motsvarar till denna del första meningen i 23 kap. 21 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen. Därefter betalas skulderna och eventuell återstående egendom skiftas på det sätt som bestäms i stadgarna. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i sak 89 § och 90 § 1 och 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser samt 120 § 1 mom. och 122 § i lagen om försäkringskassor, med undantag för att förslaget inte innehåller några uttryckliga bestämmelser om betalning av pensionskassans garantikapital inklusive ränta.

I paragrafens 4 mom. finns det särskilda bestämmelser om premiebaserad tilläggspensionsförsäkring.

10 §. *Förbud mot att använda tilläggspensionsanstaltens tillgångar.* I paragrafen föreslås det att Finansinspektionen ska ha befogenhet att förbjuda användningen av sådana tillgångar som innehas av en i likvidation försatt tilläggspensionsanstalts kapitalförvaltare eller förvaringsinstitut. Bestämmelsen behövs för att trygga ställningen för mottagarna av förmån vid likvidation.

11 §. *Verksamhetsbegränsning.* På motsvarande sätt som enligt 13 kap. 21 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreslås det att en pensionsanstalt i likvidation ska fortsätta försäkringsverksamheten i den mån det är nödvändigt för att trygga de försäkrades förmåner. Likaså får en pensionskassa i likvidation inte försäkra nya personer.

12 §. *Betalning av förmåner som har förfallit till betalning.* I paragrafen föreskrivs det om en pensionsstiftelses skyldighet att i enlighet med verksamhetsplanen under likvidationen betala de pensioner och förmåner som förfaller till betalning före eller under likvidationen. Det saknar betydelse om förmånen har sökts eller om beslutet om beviljande av förmånen har meddelats före eller efter likvidationens början. För närvarande ska enligt första meningen i 85 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser en pension eller annan förmån som förfallit till betalning under likvidationen eller där innan betalas, om inte ett sådant avtal om överlåtelse av försäkringsverksamhet som avses i 88 § 1 mom. har ingåtts.

Paragrafens 2 mom. motsvarar 130 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Enligt den paragrafen får förmåner som förfallit till betalning under likvidationen inte betalas. Ett undantag är betalning av ett pensionsbelopp som förfallit till betalning den dag då konkursen började eller därefter, om betalningen inte kränker de övriga försäkrades, förmånstagarnas eller borgenärernas intressen. Någon motsvarande bestämmelse om betalning av pensionsbelopp som förfallit till betalning föreslås inte, eftersom det inte är fråga om lagstadgat pensionsskydd. Vid likvidation är de försäkrade och pensionstagarna i en jämlik ställning sinsemellan.

13 §. *Fordringar på delägaren.* Enligt förslaget har en pensionsstiftelse rätt att kräva att en fordran på en delägare ska betalas omedelbart efter uppsägningen, om stiftelsen inte har tillräckliga kontanta medel för pensioner, andra förmåner eller kostnader för likvidationsförfarandet, men den har fordringar på delägaren.

Paragrafens 2 mom. gäller uppsägning av fordringar i andra situationer än de som avses i 1 mom., det vill säga när det har avtalats om överlåtelse av försäkringsbeståndet eller när Finansinspektionen har förordnat att försäkringarna ska upphöra att gälla. Då är uppsägningstiden sex månader och längre avtalade uppsägningstider iakttas inte.

Paragrafen motsvarar till innehållet 86 § i lagen om pensionsstiftelser. Motsvarande bestämmelser finns inte i lagen om försäkringskassor.

14 §. *Klander av slutredovisning och skifte.* Enligt paragrafen har en stor personkrets klanderrätt och kan med stöd av allmänna civilprocessrättsliga bestämmelser och principer ha saklegitimation i ärendet. Sådana personer kan vara till exempel tidigare styrelseledamöter och tidigare verkställande direktörer, i en pensionskassa medlemmar i kassamötet eller representantskapet, försäkrade, de som fått fribrev, pensionstagare och mottagare av andra förmåner, förmånstagare samt andra borgenärer. Klanderrätten omfattar både slutredovisningen och likvidatorns beslut om skifte av egendom. Paragrafen motsvarar 93 § i lagen om pensionsstiftelser till den del den gällande bestämmelsen gäller slutredovisning och 124 § i lagen om försäkringskassor.

15 §. *Avslutande av en tilläggspensionsstiftelses likvidation samt fortsättning av tilläggspensionsstiftelsens försäkringsverksamhet.* Bestämmelsen ska tillämpas på avslutande av en pensionsstiftelses likvidation. En pensionskassas likvidation leder alltid till upplösning av kassan. En pensionskassas och en pensionsstiftelses likvidationer skiljer sig från varandra i fråga om delägarens ansvar gentemot anstalten och bestämmelserna om pensioner som förfaller till betalning under likvidationen. Delägarna i en pensionskassa har endast ett begränsat ansvar för att täcka ett underskott som framgår av kassans bokslut, och pensioner som förfaller till betalning under likvidationen betalas inte från kassan. Om det är möjligt att avsluta likvidationen genom ett beslut av kassamötet när den situation i fråga om försättande i likvidation som föreskrivs i 2 § upphör, förfaller de pensioner som inte betalats under likvidationen genast till betalning . Detta kan leda till ett underskott i bokslutet och en ny likvidation. För att undvika långvariga oklarheter kring kassans ekonomiska situation föreslås inte någon möjlighet att besluta om avslutande av likvidationen.

Konkurs

16 §. *Borgenärer med förmånsrätt.* I paragrafen föreskrivs det att i en tilläggspensionsanstalt som har försatts i konkurs har de försäkrade, pensionstagarna, mottagarna av andra förmåner och förmånstagarna för sin andel av ansvarsskulden sinsemellan samma förmånsrätt som innehavaren av en handfången har till den pantsatta egendomen. Paragrafens 1 mom. motsvarar till denna del 91 och 98 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 121 och 129 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Enligt paragrafens 2 mom. försämrar ovannämnda förmånsrätt inte ställningen för innehavaren av en handfången eller inteckning, vilket motsvarar bestämmelserna i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Bestämmelsen hindrar inte heller att löpande förvaltningskostnader som föranleds av konkursförfarandet eller tilläggspensionsanstaltens verksamhet under konkursen betalas, vilket motsvarar det gällande rättsläget.

17 §. *Betalning av pensioner och andra förmåner.* Enligt paragrafen får en tilläggspensionsanstalt under konkursen inte betala ut pensioner eller andra förmåner som förfallit till betalning. Bestämmelsen motsvarar 130 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Den gällande lagen om pensionsstiftelser innehåller inga bestämmelser om saken, men bestämmelsen motsvarar de allmänna principerna för konkursrätt, som också tillämpas på tilläggspensionsstiftelser. Likabehandling av de försäkrade, pensionstagarna, mottagarna av andra förmåner och förmånstagarna förutsätter att betalningar kan göras först efter det att skiftesandelen har klarlagts senare i konkursförfarandet.

18 §. *Verksamhetsbegränsning.* Enligt paragrafen får en tilläggspensionsanstalt fortsätta verksamheten under en konkurs endast i den omfattning som är nödvändig för att trygga de försäkrades förmåner. En tilläggspensionsanstalt som har försatts i konkurs får inte försäkra nya personer. Bestämmelsen motsvarar 130 § i lagen om försäkringskassor. Lagen om pensionsstiftelser innehåller inga bestämmelser om saken, men bestämmelsen motsvarar de allmänna principerna för konkursrätt, som också tillämpas på tilläggspensionsstiftelser. Begränsningen av verksamheten i en pensionsstiftelse i konkurs motsvarar de allmänna principerna för konkursrätten och behövs för att trygga de försäkrades förmåner.

19 §. *Överlåtelse av ett försäkringsbestånd, betalning av skulder och skifte av egendom.* Enligt paragrafen ska boförvaltaren försöka få till stånd ett avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet. Om ett avtal inte fås till stånd inom två år, ska tilläggspensionsanstaltens egendom omvandlas till kontanter och boförvaltaren ska upprätta en förteckning över de proportionstal enligt vilka skiftet av egendomen ska verkställas. Därefter ska skulderna orsakade av konkursförfarandet och det likvidationsförfarande som föregått det samt de löpande kostnader som föranleds av tilläggspensionsanstaltens verksamhet under konkursen och under den likvidation som föregick den betalas. Därefter betalas de fordringar som de försäkrade, pensionstagarna och mottagarna av andra förmåner samt förmånstagarna har. Efter detta betalas alla andra kända skulder. Paragrafen motsvarar i huvudsak 98 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 129 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

20 §. *Fordringar på delägaren.* Enligt paragrafen bestäms det ansvar som en delägare i en tilläggspensionsanstalt har gentemot pensionsanstalten vid dess konkurs enligt samma principer som det ansvar som en delägare har i en tilläggspensionsanstalt försatt i likvidation. Det ansvar som en delägare i en tilläggspensionskassa har avbryts om konkursbokslutet visar ett underskott eller det tidigare likvidationsbokslutet visar ett underskott. Det ansvar som en delägare i en tilläggspensionsstiftelse har gentemot tilläggspensionsstiftelsen avbryts inte när tilläggspensionsstiftelsen försätts i konkurs. En delägare i en tilläggspensionsstiftelse ansvarar fram till sin egen konkurs för sina åtaganden gentemot tilläggspensionsstiftelsen. I fråga om delägare i tilläggspensionskassor motsvarar paragrafens sakinnehåll 130 § i den gällande lagen om försäkringskassor. I lagen om pensionsstiftelser finns det ingen uttrycklig bestämmelse om delägares ansvar, men förslaget motsvarar det nuvarande rättsläget.

13 kap. **Gränsöverskridande verksamhet**

EES-tilläggspensionsanstalter och utländska EES-tilläggspensionsanstalter

1 §. *Kapitlets tillämpningsområde.* Detta kapitel ska tillämpas på EES-tilläggspensionsanstalters och utländska EES-tilläggspensionsanstalters gränsöverskridande verksamhet. Med gränsöverskridande tilläggspensionsverksamhet avses verksamhet där en pensionskassa sköter ett tilläggspensionsarrangemang på vilket Finlands social- och arbetsrätt inte tillämpas.

EES-tilläggspensionsanstalters gränsöverskridande verksamhet

2 §. *Ansökan om tillstånd för gränsöverskridande verksamhet.* En EES-tilläggspensionsanstalt ska hos Finansinspektionen ansöka om tillstånd att inleda gränsöverskridande verksamhet. I tillståndsansökan ska uppges värdstaten, det finansierande företaget och var dess centralförvaltning är belägen samt huvuddragen i det tilläggspensionssystem som ska förvaltas. En EES-tilläggspensionsanstalt ska ansöka om tillstånd för varje gränsöverskridande tilläggspensionsarrangemang. Finansinspektionen bedömer en EES-tilläggspensionskassas förmåga att förvalta varje tilläggspensionssystem som tillståndsansökan gäller. Paragrafen motsvarar 157 b § i lagen om försäkringskassor.

3 §. *Bedömning av förutsättningarna att bedriva gränsöverskridande verksamhet.* Finansinspektionen bedömer om en EES-tilläggspensionsanstalt har förutsättningar att bedriva den gränsöverskridande verksamhet som tillståndsansökan gäller. Finansinspektionen bedömer om EES-tilläggspensionsanstaltens administrativa uppbyggnad, finansiella ställning och dess lednings anseende och yrkeskvalifikationer är förenliga med den gränsöverskridande verksamhet som tillståndsansökan gäller. Paragrafen motsvarar 157 c § i lagen om försäkringskassor.

4 §. *Information om social- och arbetsrättsliga krav och kraven på lämnande av information.* Innan en EES-tilläggspensionsanstalt börjar bedriva gränsöverskridande verksamhet ska den av Finansinspektionen få information om de social- och arbetsrättsliga krav som tillämpas på det tilläggspensionsarrangemang som tillståndsansökan gäller. I paragrafens 1 och 2 mom. föreskrivs det om Finansinspektionens uppgift att till en EES-tilläggspensionsanstalt som ansöker om tillstånd att inleda gränsöverskridande verksamhet lämna den information som den fått av den behöriga myndigheten i värdstaten samt om betydande ändringar i denna information. Enligt paragrafens 1 och 2 mom. ska vid gränsöverskridande verksamhet värdstatens arbets- och sociallagstiftning samt de krav på lämnande av information till presumtiva försäkrade, försäkrade och mottagare av förmån iakttas som värdstaten har ställt i fråga om gränsöverskridande verksamhet. Gränsöverskridande verksamhet kan inledas när en EES-tilläggspensionsanstalt av Finansinspektionen har fått den information om tillämplig arbets- och socialrätt samt om bestämmelserna om lämnande av information som behövs för bedrivandet av verksamheten. Om ovannämnda information inte lämnas inom den tidsfrist som anges i bestämmelsen, kan EES-tilläggspensionsanstalten börja bedriva gränsöverskridande verksamhet. En förutsättning är dock också i detta fall att värdstatens arbets- och socialrätt samt bestämmelserna om lämnande av information följs. Paragrafen motsvarar 157 d § i lagen om försäkringskassor.

5 §. *Tillsyn över social- och arbetsrättsliga krav och kraven på lämnande av information.* Den behöriga myndigheten i värdstaten ska övervaka att den gränsöverskridande verksamheten följer värdstatens arbets- och socialrätt och de krav som ställs på lämnande av information i den gränsöverskridande verksamheten. Om den ovannämnda myndigheten upptäcker överträdelser, ska den underrätta Finansinspektionen om dem. Finansinspektionen ska i samarbete med den behöriga myndigheten i värdstaten vidta behövliga tillsynsåtgärder för att få överträdelserna att upphöra. Paragrafen motsvarar 157 e § i lagen om försäkringskassor.

6 §. *Täckning av ansvarsskulden fullt ut.* En EES-tilläggspensionsanstalt som bedriver gränsöverskridande verksamhet ska fullt ut och ständigt täcka ansvarsskuld i fråga om samtliga tilläggspensionsarrangemang som den förvaltar. Om de ansvarsskulden för en anstalt som bedriver gränsöverskridande verksamhet inte är helt täckta i fråga om alla tilläggspensionsarrangemang, ska Finansinspektionen genast kräva att EES-tilläggspensionsanstalten täcker ansvarsskulden till fullt belopp. Paragrafen motsvarar 157 f § i lagen om försäkringskassor.

7 §. *Anteckning av EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor i registret.* I paragrafen föreskrivs det om att i försäkringskasseregistret anteckna en tilläggspensionsstiftelse och en tilläggspensionskassa, som utöver tilläggspensionsverksamhet även bedriver gränsöverskridande verksamhet, som EES-tilläggspensionsstiftelse eller EES-tilläggspensionskassa. Finansinspektionen ska lämna registeruppgifterna till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten. Paragrafen motsvarar 157 g § i lagen om försäkringskassor.

Utländska EES-tilläggspensionsanstalters gränsöverskridande verksamhet i Finland

8 §. *Utländska EES-tilläggspensionsanstalters rätt att bedriva tilläggspensionsverksamhet i Finland.* I paragrafen föreskrivs det att en utländsk tilläggspensionsanstalt har rätt att bedriva gränsöverskridande verksamhet i Finland. Paragrafen motsvarar 125 h § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

9 §. *Information om social- och arbetsrättsliga krav och kraven på lämnande av information.* Finansinspektionen meddelar den behöriga myndigheten i den utländska EES-tilläggspensionsanstaltens hemstat de krav i Finlands social- och arbetsrätt som gäller tilläggspensionsverksamhet samt de krav som gäller lämnande av information. Finansinspektionen får inte fastställa investeringsregler utöver dem som anges i punkterna 1—6 i IORP II-direktiv för den del av tillgångarna som täcker ansvarskulden för gränsöverskridande verksamhet. Paragrafen motsvarar 125 h § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

10 §. *Inledande av gränsöverskridande verksamhet.* En utländsk EES-tilläggspensionsanstalt kan börja bedriva gränsöverskridande verksamhet i Finland när den har fått den information som avses i 9 § eller om den inte har fått ovannämnda information inom sex veckor. Finansinspektionen får inte fastställa investeringsregler utöver dem som anges i punkterna 1—6 i IORP II-direktiv för den del av tillgångarna som täcker ansvarskul-den för gränsöverskridande verksamhet. Paragrafen motsvarar 125 i § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

11 §. *Tillsyn över social- och arbetsrättsliga krav och uppfyllande av kraven på lämnande av information.* Finansinspektionen övervakar att en utländsk EES-tilläggspensionsanstalt uppfyller de krav som den i enlighet med 9 § har underrättats om. Paragrafen motsvarar 125 j § i lagen om pensionsstiftelser.

14 kap. Gränsöverskridande överlåtelser

1 §. *Kapitlets tillämpningsområde.* Detta kapitel tillämpas på en tilläggspensionsanstalt som har minst 100 försäkrade i tilläggspensionsverksamheten. Detta kapitel tillämpas också på en tilläggspensionsanstalt som har färre än 100 försäkrade i tilläggspensionsverksamheten och som har anmält till Finansinspektionen att den följer de bestämmelser i denna lag som tillämpas på en tilläggspensionsanstalt som har minst 100 försäkrade i tilläggspensionsverksamheten. I fråga om ovannämnda anstalt tillämpas detta kapitel från ingången av den räkenskapsperiod som följer efter anmälan. Dessutom tillämpas detta kapitel på en tilläggspensionsanstalt som har färre än 100 försäkrade i tilläggspensionsverksamheten, om överföringen av tilläggspensionsarrangemanget inte leder till gränsöverskridande verksamhet. Paragrafen motsvarar 157 i § i lagen om försäkringskassor.

2 §. *Samtycke av försäkrade, mottagare av förmån och den arbetsgivare som försäkrar.* I paragrafen föreskrivs det om det samtycke av majoriteten av försäkrade till överföring av ansvarsskulden som en överlåtelse förutsätter. Den behöriga myndigheten i den övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat bedömer i samband med behandlingen av ansökan om tillstånd för

överlåtelse huruvida ovannämnda samtycke har getts. Dessutom krävs det ett beslut av tilläggspensionsanstaltens styrelse för att överlåtelsen ska kunna genomföras. Informationen om villkoren för överlåtelsen ska göras tillgänglig för de försäkrade och mottagarna av förmån eller deras företrädare i god tid innan ansökan om överlåtelse lämnas in. Paragrafen motsvarar 157 j § i lagen om försäkringskassor.

3 §. *Finansinspektionens bedömning samt godkännande av den behöriga myndigheten i den övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat.* Om en tilläggspensionsanstalt avser att överföra frivillig tilläggspensionsverksamhet till en yrkesinriktad tilläggspensionsanstalt eller ett försäkringsbolag med verksamhet i en annan EES-stat, behöver den ett förhandsgodkännande av den behöriga myndigheten i den övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat. Detta godkännande kan den ge efter att ha fått Finansinspektionens bedömning av förutsättningarna för överföringen. Tillstånd till gränsöverskridande överföring av ansvarsskulden ges av den behöriga myndigheten i den övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat. Finansinspektionen samarbetar med den ovannämnda myndigheten. Finansinspektionen får en ansökan om gränsöverskridande överlåtelse av den behöriga myndigheten i den övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat. Finansinspektionen bedömer om de förutsättningar som anges i paragrafen uppfylls vid överlåtelsen och lämnar sin bedömning till den ovannämnda behöriga myndigheten. Finansinspektionens bedömning enligt denna paragraf är inte ett överklagbart förvaltningsbeslut. Paragrafen motsvarar 157 k § i lagen om försäkringskassor.

4 §. *Information om de social- och arbetsrättsliga krav och krav på lämnande av information som tillämpas på överlåtna tilläggspensionsarrangemang.* I paragrafen föreskrivs det om den information som ska lämnas till den behöriga myndigheten för den övertagande tilläggspensionsanstalten. Finansinspektionen meddelar ovannämnda myndighet de social- och arbetsrättsliga krav som ska tillämpas på det tilläggspensionsarrangemang som överlåts samt de krav som ska tillämpas på lämnandet av information till försäkrade och mottagare av förmån. När ett försäkringsbestånd har överlåtits till en tilläggspensionsanstalt som är registrerad i en annan EES-stat och när i fråga om det överlåtna försäkringsbeståndet arbets- och socialrätten i en annan EES-stat än anstaltens hemstat tillämpas på förhållandet mellan de försäkrade och mottagarna av förmån och det finansierande företaget, är det fråga om gränsöverskridande verksamhet. Paragrafen motsvarar 157 l § i lagen om försäkringskassor.

5 §. *Finansinspektionens tillsynsuppgifter.* I paragrafen föreskrivs det om Finansinspektionens tillsynsuppgift som behörig myndighet i värdstaten. Finansinspektionen övervakar att den övertagande tilläggspensionsanstalten i fråga om det överlåtna tilläggspensionsarrangemanget följer Finlands social- och arbetsrätt och de bestämmelser om lämnande av information som finns i finsk lag. Paragrafen motsvarar 157 m § i lagen om försäkringskassor.

6 §. *Tilläggspensionsanstalt som övertagande tilläggspensionsanstalt.* I paragrafen föreskrivs det om när en tilläggspensionsanstalt som bedriver tilläggspensionsverksamhet är en övertagande tilläggspensionsanstalt vid gränsöverskridande överlåtelse så att till pensionsanstalten överförs ett tilläggspensionssystem från en annan EES-stat. Kretsen av de arbetsgivare som kan försäkra sina arbetstagare i en tilläggspensionsanstalt som är registrerad i Finland har begränsats genom lag. Ett tilläggspensionsarrangemang kan inte överlåtas till en tilläggspensionsanstalt genom en gränsöverskridande överlåtelse om det företag som finansierar det försäkringsbestånd som överlåts, det vill säga arbetsgivaren, inte är en arbetsgivare som hör till den övertagande anstalten eller om arbetsgivaren i samband med överlåtelsen inte ansluter sig till anstalten som delägare. Paragrafen motsvarar 157 n § i lagen om försäkringskassor.

7 §. *Tillståndsansökan om övertagande av tilläggspensionsarrangemang.* I paragrafen föreskrivs det om det tillstånd som en anstalt som bedriver tilläggspensionsverksamhet ska ansöka om hos Finansinspektionen för att kunna överta ett tilläggspensionsarrangemang vid en gränsöverskridande överlåtelse. Paragrafen motsvarar 157 o § i lagen om försäkringskassor.

8 §. *Finansinspektionens beslut om tillstånd för övertagande av tilläggspensionsarrangemang.* I paragrafen föreskrivs det om Finansinspektionens bedömning av en tillståndsansökan. Utifrån bedömningen av de omständigheter som anges i paragrafen fattar Finansinspektionen ett beslut om godkännande eller avslag på ansökan om tillstånd. Beslutet är ett överklagbart förvaltningsbeslut. Finansinspektionen ska delge den behöriga myndigheten i den överlåtande tilläggspensionsanstaltens hemstat sitt beslut. Paragrafen motsvarar 157 p § i lagen om försäkringskassor.

9 §. *Information om de social- och arbetsrättsliga krav och krav på lämnande av information som tillämpas på övertagna tilläggspensionsarrangemang.* I paragrafen föreskrivs det om den information om de social- och arbetsrättsliga krav som ska tillämpas på det övertagna tilläggspensionsarrangemanget som ska lämnas till den anstalt som bedriver tilläggspensionsverksamhet samt om de krav som gäller lämnande av uppgifter till försäkrade och mottagare av förmån. Finansinspektionen ska lämna pensionsanstalten ovannämnda information efter att ha fått den av den behöriga myndigheten i den överlåtande pensionsanstaltens hemstat. Paragrafen motsvarar 157 q § i lagen om försäkringskassor.

10 §. *Inledning av förvaltning av tilläggspensionsarrangemang som överlåts.* I paragrafen föreskrivs det om den tidpunkt då en anstalt som bedriver tilläggspensionsverksamhet kan börja förvalta det tilläggspensionsarrangemang som övertas. Överlåtelsen kan ske när Finansinspektionen har gett tillstånd till det. En anstalt som bedriver tilläggspensionsverksamhet kan förvalta ett överlåtet tilläggspensionsarrangemang också i det fall att Finansinspektionen inte inom fyra månader och tre veckor från det att tillståndsansökan gjordes har meddelat ett beslut med anledning av tillståndsansökan. Paragrafen motsvarar 157 r § i lagen om försäkringskassor.

11 §. *Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighetens medlingsförfarande.* Finansinspektionen kan hänskjuta meningsskiljaktigheter mellan Finansinspektionen och den behöriga myndigheten i den överlåtande eller övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighetens rådgivande medlingsförfarande. Paragrafen motsvarar 157 s § i lagen om försäkringskassor.

15 kap. Tillsynen över tilläggspensionsanstalter och utländska EES-tilläggspensionsanstalter

1 §. *Finansinspektionens tillsynsuppgifter.* Enligt paragrafen ska Finansinspektionen utöva tillsyn över att tilläggspensionsanstalterna uppfyller de krav på sin verksamhet som föreskrivs i denna lag. I paragrafen föreskrivs det om de frågor som Finansinspektionen särskilt ska utöva tillsyn över. Paragrafen motsvarar 69 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

2 §. *Tillsynens syfte, proportionalitet och effekt.* Enligt paragrafen är syftet med tillsynen att skydda de försäkrades och mottagarna av förmåns rättigheter samt att säkerställa tilläggspensionsanstalternas stabilitet och sundhet. Tillsynen ska vara rättidig och stå i proportion till storleken, arten, omfattningen och komplexiteten hos tilläggspensionsanstaltens verksamhet. Tillsynen ska baseras på en framåtblickande och riskbaserad metod. Finansinspektionen ska särskilt i krissituationer ta hänsyn till den potentiella effekt som åtgärderna har på de finansiella systemens stabilitet i Europeiska unionen. Paragrafen motsvarar 69 b § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

3 §. *Omständigheter att beakta i tillsynen samt tillgängliga tillsynsmetoder.* Enligt paragrafen ska Finansinspektionen när den utövar tillsyn över tilläggspensionsanstalterna ta hänsyn till de omständigheter under vilka tilläggspensionsanstalterna bedriver sin verksamhet samt till de tjänsteföretag som utför utkontrakterade nyckelfunktioner eller annan verksamhet för tilläggspensionsanstalternas räkning. Finansinspektionen ska ha tillgång till stresstester eller andra motsvarande uppföljningsverktyg. Paragrafen motsvarar 69 c § i lagen om pensionsstiftelser.

4 §. *Inlämning av för tillsynen behövliga uppgifter och handlingar till Finansinspektionen.* En tilläggspensionsanstalt och de personer som i praktiken ansvarar för verksamheten i den eller utför nyckelfunktioner ska utan obefogat dröjsmål på begäran av Finansinspektionen lämna till den för tillsynen behövliga uppgifter och handlingar. Paragrafen motsvarar 69 d § i lagen om pensionsstiftelser.

5 §. *Tillsynen över utkontrakterade funktioner.* Finansinspektionen ska utöva tillsyn över att 3 kap. 12 § följs när en tilläggspensionsanstalt utkontrakterar nyckelfunktioner och annan verksamhet samt all sådan utkontraktering i senare led, som påverkar tilläggspensionsanstaltens finansiella ställning eller som är av avgörande betydelse för vad som krävs för effektiv tillsyn. Paragrafen motsvarar 69 e § i lagen om pensionsstiftelser.

6 §. *Åläggande av ordningsavgift.* Enligt paragrafen ska den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot vissa bestämmelser som uttryckligen specificeras i paragrafen åläggas av Finansinspektionen att betala den ordningsavgift som avses i 38 § i lagen om Finansinspektionen. Paragrafen motsvarar 69 f § i lagen om pensionsstiftelser.

7 §. *Förbud mot att använda tillgångar som förvaltas av kapitalförvaltare eller förvaringsinstitut.* Finansinspektionen kan i situationer som avses i 9 kap. 2 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor förbjuda användningen av en pensionsstiftelses tillgångar som förvaltas av en kapitalförvaltare som avses i 6 kap. 27 § eller av ett förvaringsinstitut som avses i 6 kap. 28 §. Finansinspektionen kan på begäran av en behörig myndighet i en utländsk EES-tilläggspensionsanstalts hemstat förbjuda eller begränsa användningen av en utländsk EES-tilläggspensionsanstalts tillgångar som förvaltas av kapitalförvaltare eller förvaringsinstitut som är etablerade i Finland. Paragrafen motsvarar 69 g § i lagen om pensionsstiftelser.

8 §. *Delgivning av beslut om förbud till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten.* Enligt paragrafen ska Finansinspektionen anmäla beslut om att förbjuda eller begränsa en pensionsstiftelses verksamhet till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten. Paragrafen motsvarar 69 h § i lagen om pensionsstiftelser.

9 §. *Tillsyn över värdstatens social- och arbetsrätt i gränsöverskridande verksamhet.* Enligt paragrafen ska Finansinspektionen utöva tillsyn över att utländska EES-tilläggspensionsanstalter när de bedriver gränsöverskridande verksamhet där Finland är värdstat följer finsk social- och arbetsrätt samt iakttar de informationskrav som ska tillämpas på tilläggspensioner. Om en tilläggspensionsanstalt bedriver gränsöverskridande verksamhet ska värdstatens behöriga myndighet utöva tillsyn över efterlevnaden av värdstatens social- och arbetsrätt och av värdstatens informationskrav. Finansinspektionen ska på ett ändamålsenligt sätt samarbeta med värdstatens behöriga myndighet. Paragrafen motsvarar 69 i § i lagen om pensionsstiftelser.

10 §. *Informationsutbyte och samarbete.* Finansinspektionen ska främja informationsutbytet mellan EES-staternas behöriga myndigheter för att utveckla bästa praxis och samarbete när det gäller tillsynen över anstalter som tillhandahåller tilläggspensioner, för att förhindra snedvridning av konkurrensen och för att trygga gränsöverskridande verksamhet och förutsättningarna

för gränsöverskridande överföringar. Finansinspektionen ska i samband med främjandet av informationsutbytet på ett ändamålsenligt sätt samarbeta med arbetsmarknadsorganisationerna. Finansinspektionen ska samarbeta med Europeiska kommissionen för att underlätta tillsynen över anstalter som tillhandahåller tilläggspensioner. Paragrafen motsvarar 69 j § i lagen om pensionsstiftelser.

11 §. *Europaparlamentets undersökningsrätt.* Paragrafen grundar sig på artikel 54 i IORP II-direktivet. I den artikeln hänvisas det till Europaparlamentets undersökningsrätt, om vilken det finns bestämmelser i artikel 226 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. I enlighet med artikel 54 i IORP II-direktivet har Europaparlamentet rätt att få sekretessbelagda uppgifter av den behöriga myndigheten för utövande av utredningsrätten. I lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor föreskrivs det att Finansinspektionen får lämna ut uppgifter till Europaparlamentet om tilläggspensionsanstalternas verksamhet, om parlamentet utövar sin undersökningsrätt.

16 kap. Straffbestämmelser

Kapitlet innehåller lagens straffbestämmelser. De allvarligaste gärningarna har kriminaliserats som olovligt bedrivande av tilläggspensionsanstaltsverksamhet (1 §) och som tilläggspensionsanstaltsbrott (2 §) där straffskalan är böter eller fängelse i högst ett år. De lindrigaste gärningarna har kriminaliserats som tilläggspensionsanstaltsförseelse (3 §), för vilken endast böter kan dömas ut. Kapitlet innehåller också som hänvisning till strafflagen straffpåföljder för brott mot tystnadsplikten (4 §). Deras straffskala bestäms enligt 38 eller 40 kap. i strafflagen. Med stöd av vad som anförs ovan preskriberas åtalsrätten för gärningar som är straffbara enligt detta kapitel i regel inom två år från den dag då brottet begicks. Alla de gärningar som beskrivs i kapitlet omfattas av allmänt åtal. I enlighet med den straffrättsliga centraliseringsprincipen ska bestämmelser om gärningar för vilka det utfärdats bestämmelser om hot om fängelsestraff utfärdas genom strafflagen. Det är möjligt att avvika från denna princip av särskilda skäl, om det föreslås ett kort maximalt fängelsestraff. Det nu föreslagna maximistraffet är fängelse i ett år, vilket kan anses vara ett ganska kort fängelsestraff. För närvarande innehåller strafflagen inga straffbestämmelser som särskilt gäller försäkringsbranschen. Exempelvis bestämmelser om särskilda straffbestämmelser som gäller försäkringsbolag och arbetspensionsförsäkringsbolag finns i försäkringsbolagslagen.

I regel är de gärningar som beskrivs i kapitlet straffbara endast om de är uppsåtliga. Straffbarheten gäller inte heller situationer där gärningen är ringa. Gärningens eventuella ringhet bedöms från fall till fall. Bestämmelserna om tilläggspensionsanstaltsbrott och tilläggspensionsanstaltsförseelser samt brott mot tystnadsplikten är också sekundära. Detta innebär att de tillämpas endast om gärningen inte samtidigt uppfyller rekvisitet för ett sådant brott för vilket det någon annanstans i lag föreskrivs strängare straff.

Det i lagen föreskrivna hotet om straff gäller fysiska personer som gjort sig skyldiga till straffbara gärningar. Straffansvaret för juridiska personer i enlighet med 9 kap. i strafflagen kan inte bli tillämpligt till följd av gärningar enligt kapitlet.

I regel motsvarar straffbestämmelserna bestämmelserna i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Jämfört med de gällande lagarna har sättet att skriva paragraferna preciserats för att definiera den straffbara gärningen så entydigt som möjligt.

1 §. *Olovligt bedrivande av tilläggspensionsanstaltsverksamhet.* De gärningar som räknas upp i paragrafen är straffbara som olovligt bedrivande av tilläggspensionsanstaltsverksamhet, det

vill säga för dem kan det dömas ut böter eller fängelse i högst ett år. Paragrafen motsvarar i sak 129 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 162 § i lagen om försäkringskassor, enligt vilka bedrivandet av verksamhet utan att vara berättigad till det har kriminaliserats på motsvarande sätt. I förslaget följs principen straffrättslig noggrann avgränsning. I förslaget preciseras genom hänvisningar vilken typ av med paragrafen oförenlig verksamhet som hotet om straff gäller. Syftet med tilläggspensionsanstalternas verksamhet samt verksamhetskretsen, det vill säga de delägare och presumtiva försäkrade som är tillåtna enligt lagen, är noggrant avgränsat i lagen. En tilläggspensionsanstalt kan inte bedriva sin verksamhet fritt på marknaden på samma sätt som ett försäkringsbolag. Det är inte tillåtet att inleda verksamheten före registreringen eller att fortsätta verksamheten utan att försätta anstalten i likvidation om de lagstadgade kriterierna för försättande i likvidation uppfylls. De omständigheter som preciseras i 1 punkten i den föreslagna paragrafen och som gäller bedrivande av verksamhet utan rätt till det motsvarar de bestämmelser om verksamhetens syfte, verksamhetskrets, tillåtna försäkrade, verksamhet före registreringen samt om när en anstalt ska försättas i likvidation som finns i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Förslaget motsvarar 162 § 2 punkten i den gällande lagen om försäkringskassor också till den del det i den förbjuds att ta nya försäkrade under likvidationen. Med avvikelse från den gällande lagen är det inte straffbart att uppbära bidrag till en tilläggspensionskassa under likvidationen. Bestämmelserna om likvidation har uppdaterats och preciserats, och det är inte alltid förbjudet att uppbära bidrag under likvidationen. Kriminaliseringsområdet utvidgas inte i förslaget.

2 §. *Tilläggspensionsanstaltsbrott.* I paragrafen föreskrivs det om gärningar som är straffbara som tilläggspensionsanstaltsbrott. Straffskalan för tilläggspensionsanstaltsbrott är böter eller fängelse i ett år. Paragrafens 1 och 3 punkt motsvarar i sak 130 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 163 § i lagen om försäkringskassor.

Paragrafens 2 punkt är ny. I den kriminaliseras användning av pensionsanstaltens medel i strid med 6 kap. 1 §. Hotet om straff gäller således användningen av pensionsanstaltens medel för ändamål som är främmande för anstaltens verksamhet. Även paragrafens 3 punkt, enligt vilken utdelning av anstaltens medel till delägarna i strid med 5 kap. 15 § kriminaliseras, är en ny bestämmelse. Tidigare har utdelning av en pensionsanstalts medel i strid med bestämmelserna enligt lag eller pensionsanstaltens stadgar varit kriminaliserad som en pensionsstiftelse- och försäkringskasseförseelse där straffet är böter. I fråga om försäkringsbolag har en motsvarande gärning med stöd av 29 kap. 4 § i försäkringsbolagslagen varit kriminaliserad som försäkringsbolagsbrott, vars straffskala är böter eller fängelse i högst ett år. Därför är det motiverat att användningen av pensionsanstaltens medel för ändamål som är främmande för pensionsanstaltens verksamhet i fortsättningen är kriminaliserat som ett tilläggspensionsanstaltsbrott.

De pensionsmedel som pensionsstiftelser och pensionskassor förvaltar är avsedda endast för skötseln av det tilläggspensionsskydd som de tillhandahåller, eftersom tilläggspensionsstiftelserna och tilläggspensionskassorna inte får bedriva någon annan verksamhet. Användning av medlen i fråga för något annat ändamål som är främmande för anstaltens verksamhet kränker de försäkrades intressen. En tilläggspensionsanstalts medel kan återbetalas till en arbetsgivare som är delägare i anstalten när de lagstadgade förutsättningarna uppfylls. Även om en arbetsgivare som är delägare kan ha skyldighet att av sina egna medel betala det kapital som behövs för att täcka anstaltens ansvar eller en del av det, kan delägarens insolvens i praktiken leda till att medlen inte fås. Det är möjligt att tilläggspensioner på grund av avsaknad av medel inte kan betalas till fullt belopp eller överhuvudtaget. Den föreslagna straffskalan motsvarar det fängelsestraff på högst ett år som föreskrivs i aktiebolagslagen och försäkringsbolagslagen om olaglig utbetalning av bolagets medel.

3 §. *Tilläggspensionsanstaltsförseelse.* I paragrafen räknas de gärningar upp som är straffbara som tilläggspensionsanstaltsförseelse. För tilläggspensionsanstaltsförseelse kan det dömas ut böter. Paragrafen motsvarar i sak 131 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser och 164 § i lagen om försäkringskassor. Den preciseras dock genom hänvisningar till paragrafer.

Nytt är att ett förfarande enligt 2 mom. 2—8 punkten ska vara straffbart också om förfarandet har varit grovt oaktsamt. I den ovannämnda punkten föreskrivs det att underlåtenhet att till Finansinspektionen lämna de uppgifter och anmälningar som ska lämnas enligt denna lag är straffbart. Det är motiverat att föreskriva att försummelse av anmälningsskyldigheten utöver som uppsåtlig också är straffbar vid grov oaktsamhet, eftersom det med tanke på det allmänna intresset är viktigt att övervakaren har tillgång till uppdaterade uppgifter. Förslaget motsvarar 29 kap. 5 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen.

17 kap. **Ikraftträdande**

1 §. *Ikraftträdande.* Bestämmelser om denna lags ikraftträdande utfärdas särskilt genom lag. Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2022.

1.3 Lag om försäkringskassor

1 kap. **Tillämpning av lagen och de centrala principerna för verksamheten**

1 §. *Tillämpningsområde.* I paragrafen föreslås bestämmelser om den verksamhet som en försäkringskassa får bedriva med stöd av lagen. Lagen ska tillämpas på sjukförmåner, begravnings- och avgångsbidrag samt på andra bidrag inom social personförsäkring. Paragrafen grundar sig på 1 § 1 mom. 3, 4 och 6 punkten och 2 mom. samt 7 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor.

I paragrafen ingår inte en bestämmelse som motsvarar 2 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. I lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor samt i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor föreskrivs det om tillämpningen av lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare. Med avvikelse från den gällande lagen föreskrivs det inte heller uttryckligen i paragrafen om att denna lag inte tillämpas på de arbetslöshetskassor som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984). Syftet med den föreslagna ändringen är dock inte att ändra lagstiftningens ändamålsenlighet, eftersom det enligt 2 a § i lagen om arbetslöshetskassor inte är möjligt att tillämpa lagen om försäkringskassor på en arbetslöshetskassas lagstadgade förmåner eller på medlemskap i en arbetslöshetskassa.

2 §. *Tillämpning av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.* I paragrafen föreskrivs allmänt att bestämmelserna om pensionsanstalter och pensionskassor i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska tillämpas, om inte något annat föreskrivs i lagen om försäkringskassor. I 2 mom. anges dessutom de bestämmelser i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor som inte ska tillämpas på försäkringskassor. På det sättet avviker den föreslagna lagstiftningens struktur från den gällande lagstiftningen.

3 §. *Definitioner.* I paragrafen definieras försäkringskassor som bedriver olika verksamheter, EES- och OECD-stater, en försäkrad, en förmånstagare, en delägare och en koncern. Med en försäkrad avses också en person som fått fribrev. En del av definitionerna i bestämmelsen finns i 3 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

4 §. *Verksamhetens syfte och verksamhet före registreringen.* I 1 mom. föreskrivs att en försäkringskassa ska bedriva verksamhet på ett annat än affärsmässigt sätt inom sin verksamhetskrets.

Försäkringskassans verksamhet ska därmed enbart vara öppen i fråga om de personer och persongrupper som omfattas av verksamhetskretsen. Försäkringskassan får inte på något annat sätt erbjuda sina tjänster till en ospecificerad grupp människor. Det föreskrivs om verksamhet som bedrivs på ett annat än affärsmässigt sätt i 1 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. I 1 mom. utses försäkringskassans huvudmän, i enlighet med vilkas intresse försäkringskassan ska agera. Försäkringskassan ska förvalta tillgångarna på ett sätt som tryggar de försäkrades förmåner. Paragrafen omfattar både de tillgångar som försäkringskassan har och det kassaflöde som inflyter i framtiden. I paragrafen förutsätts garanterande av trygghet, eftersom det redan i 8 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor föreskrivs att en försäkringskassa ska placera sina medel på ett betryggande och inkomstbringande sätt samt med beaktande av kassans likviditet. Kassans tillgångar får inte användas för ändamål som är uppenbart främmande för dess verksamhet. Dessutom ska en försäkringskassa enligt 9 § i den gällande lagen om försäkringskassor genom återförsäkring eller på annat sätt ordna sin verksamhet så att det med hänsyn till de försäkrade förmånerna uppkommer ett betryggande förhållande mellan sannolika växlingar i riskutgifterna och kassans risktäckningskapacitet. Propositionens syfte är inte att ändra de här grundläggande principerna.

Paragrafens 2 mom. motsvarar i sak 24 § 1 och 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Utgångspunkten är att en kassa inte existerar som självständig juridisk person före registrering. Enligt 3 mom. ansvarar de som deltagit i eller beslutat om en åtgärd som på försäkringskassans vägnar vidtagits före registreringen solidariskt för åtgärden. Innan kassan registrerats, har åtgärder som den vidtar rättsverkningar till följd av bildandet. Därför föreskrivs det i 3 mom. att styrelsen och verkställande direktören under denna tid kan föra talan i ärenden som gäller bildandet av kassan. Vad gäller verkställande direktören är den här bestämmelsen ny. Ansvaret för åtgärderna övergår dock på försäkringskassan efter registreringen.

5 §. *Sjukkassans verksamhetskrets.* I paragrafen föreskrivs det uttryckligen om de personer eller grupper som är behöriga att utgöra verksamhetskrets för en arbetsplatskassa eller en kompletteringskassa.

I 1 mom. hänvisas det till verksamhetskretsen för en sådan arbetsplatskassa som avses i sjukförsäkringslagen. Bestämmelsen innehåller en materiell hänvisning.

Paragrafens 2 mom. motsvarar 4 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Enligt paragrafen kan verksamhetskretsen omfatta en persongrupp som har definierats utgående från sitt yrke eller ett yrkesområde eller sitt medlemskap i en registrerad förening, om det är ändamålsenligt att bedriva kompletteringskasseverksamhet inom denna grupp. En kompletteringskassas persongrupp eller registrerade förening ska ha en naturlig anknytning till en försäkringskassa.

6 §. *Försäkrade i kompletteringskassan.* Bestämmelserna i sjukförsäkringslagen ska tillämpas på de försäkrade i en arbetsplatskassa. Tecknandet av försäkring i en kompletteringskassa är bundet till personer som står i arbetsavtals-, tjänste- eller anställningsförhållande till en delägare. Kassan kan också försäkra chefer som är anställda hos arbetsgivaren, de ovannämnda personernas familjemedlemmar samt personer som avslutat sitt anställningsförhållande och deras familjemedlemmar.

7 §. *Begravnings- och avgångsbidragskassans verksamhetskrets och försäkrade.* Enligt paragrafen tillämpas vad som föreskrivs i 5 § 2 mom. på en begravnings- och avgångsbidragskassas verksamhetskrets och vad som föreskrivs i 6 § på försäkrade. Bestämmelsen innehåller en materiell hänvisning.

8 §. *Status som juridisk person och delägarnas ansvar.* Bestämmelsen motsvarar det nuvarande rättsläget. I den gällande lagen om försäkringskassor finns det inga bestämmelser som uttryckligen beskriver de allmänna principer som tillämpas på delägarnas ställning. Enligt 1 mom. är en försäkringskassa en från stiftaren fristående juridisk person som uppkommer genom registrering och upphör när försäkringskassan har upplösts. Motsvarande princip påvisas bland annat i 1 kap. 2 § 1 mom. i aktiebolagslagen.

Enligt 2 mom. är delägarna i en försäkringskassa ansvariga för att täcka underskott i kassans bokslut på det sätt som föreskrivs i denna lag och i kassans stadgar. Även om försäkringskassan är en från delägarna fristående juridisk person, ansvarar delägarna på det sätt som preciseras i lagen för att kassan uppfyller de krav som föreskrivs för den.

2 kap. **Bildande**

1 §. *Stiftare av en försäkringskassa.* Enligt 1 mom. kan en arbetsplatskassa bildas av en arbetsgivare eller av flera arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare som bildar en ekonomisk eller administrativ helhet, om det är ändamålsenligt att bedriva verksamheten tillsammans. Begreppet administrativ och ekonomisk helhet innefattar också en koncern, men är bredare än en koncern. En arbetsplatskassas verksamhet förutsätter Folkpensionsanstaltens samtycke, vilket det föreskrivs om i sjukförsäkringslagen.

Utöver vad som anges i 1 mom. kan en kompletteringskassa eller en begravnings- och avgångsbidragskassa bildas av flera arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat eller som på grund av någon annan motsvarande omständighet bildar en helhet, om det är ändamålsenligt att bedriva verksamheten tillsammans, eller av flera företagare tillsammans med sådana företagare vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat eller som på grund av någon annan motsvarande omständighet bildar en helhet, om det är ändamålsenligt att bedriva verksamheten tillsammans Dessutom föreslås det att en persongrupp som definieras utgående från sitt yrke eller ett yrkesområde eller sitt medlemskap i en registrerad förening, eller en registrerad förening får bilda en kompletteringskassa eller en begravnings- och avgångsbidragskassa.

2 §. *Minsta storlek.* I paragrafen föreskrivs det om de antal försäkrade som förutsätts för bildandet av en arbetsplats- och kompletteringskassa. En arbetsplatskassa ska enligt 16 kap. 1 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen ha minst 300 försäkrade. Till denna del motsvarar förslaget den gällande lagen. Enligt förslaget ska en kompletteringskassa eller en begravnings- och avgångsbidragskassa ha minst 100 försäkrade. Till denna del är den nya bestämmelsen om minsta storlek nödvändig för att trygga en tillräcklig riskdelning i fråga om kassaflödet av avgifter, bidrag och ersättningar.

3 §. *Stadgar.* I 1 mom. föreskrivs det om de saker som ska bestämmas i en försäkringskassas stadgar. Förteckningen i 1 mom. är inte uttömmande. Med avvikelse från den gällande lagen föreskrivs det i lagen eller stadgarna inte längre att en försäkringskassa ska bestämma om betalning av försäkringskassans grundfond. Dock är bland annat en sådan bestämmelse fortfarande tillåten. En ny bestämmelse är att det i stadgarna enligt 1 mom. 15 punkten ska bestämmas om hur kompletteringskassan eller begravnings- och avgångsbidragskassan informerar de försäkrade, dem som fått fribrev och förmånstagarna om stadgebestämmelser som gäller ersättningar och bidrag. Bestämmelserna i 2 mom. motsvarar till sitt innehåll 4 § 1 mom. 1—3 punkten och 15 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

4 §. *Firma.* I paragrafen föreskrivs det uttryckligen att en försäkringskassa ska ha ett finsk- eller svenskspråkigt namn. Dessutom föreskrivs det om krav som gäller namnet. Bestämmelsen behövs, eftersom firmalagen inte som sådan gäller försäkringskassors verksamhet.

5 §. *Delägarförteckning.* I paragrafen, som är ny, föreskrivs det om en delägarförteckning som delvis motsvarar den som det föreskrivs om i 3 kap. 15 § i aktiebolagslagen. En försäkringskassa ska föra förteckning över delägarna och förteckningen ska innehålla delägarnas namn samt företags- och organisationsnummer. Delägarförteckningen ska upprättas genast efter att kassan har bildats.

I 2 mom. föreskrivs det om försäkringskassans skyldighet att utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om ändringar i delägarförteckningen. Finansinspektionen bedömer om förändringen när det gäller delägarna uppfyller de krav som i lag ställs på en försäkringskassas verksamhetskrets och om verksamhetskretsen även motsvarar kassans stadgar. Om en försäkringskassa har flera delägare, är en förutsättning enligt bestämmelserna om verksamhetskrets att det är ändamålsenligt att bedriva verksamheten gemensamt.

3 kap. **Förvaltning och bokslut**

1 §. *Ledamöter och ersättare i en arbetsplatskassas styrelse.* I paragrafen föreslås en specialbestämmelse om antalet styrelseledamöter i en arbetsplatskassas styrelse. Bestämmelser om styrelseordförande finns i 4 kap. 7 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Enligt förslaget ska en arbetsplatskassas styrelse bestå av minst fem ledamöter och var och en av dem ska ha en personlig ersättare. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 25 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

2 §. *Styrelseledamöternas och verkställande direktörens behörighet.* I förslaget förutsätts det att varje styrelsemedlem och verkställande direktören har gott anseende och sådan sakkunskap som behövs med tanke på arten och omfattningen av försäkringskasseverksamheten. I den föreslagna bestämmelsen förutsätts också att styrelsen för en försäkringskassa som bedriver investeringsverksamhet har god kännedom om investeringsverksamhet. Med bestämmelsen avses att minst en styrelsemedlem ska ha sådan kännedom om investeringsverksamhet som uppfyller kravet. Vid behov kan försäkringskassan på annat sätt ordna behövlig sakkunskap genom att omsorgsfullt lägga ut sina investerings- eller andra funktioner. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 27 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

3 §. *Tillämpning av bestämmelserna på ersättare.* Enligt förslaget ska bestämmelserna om styrelseledamöter i lagen om försäkringskassor tillämpas på ersättare. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 25 § 4 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

4 §. *Ansvarig försäkringsmatematiker.* En försäkringskassas ersättningsverksamhet är i allmänhet relativt enkel. Därför har försäkringskassan med stöd av den gällande lagen om försäkringskassor och av huvudregeln i förslaget i allmänhet ingen ansvarig försäkringsmatematiker. Enligt förslaget föreskrivs det dock i paragrafen att en försäkringskassa ska välja en ansvarig försäkringsmatematiker, om försäkringskassans ansvarsskuld innehåller premieansvar. Då är försäkringskassans ersättningsverksamhet något mer komplicerad än normalt, vilket motiverar kravet i fråga om en ansvarig försäkringsmatematiker. En bestämmelse som till sitt innehåll ligger nära förslaget finns i 170 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

5 §. *Förbud mot att lägga ut en arbetsplatskassas försäkringsverksamhet.* Enligt paragrafen får en arbetsplatskassa inte lägga ut sina försäkringsfunktioner. Folkpensionsanstalten har gett en

bestämd arbetsplatskassa samtycke att bedriva verksamhet och detta samtycke kan inte överföras. Det här är en förutsättning som i finns i de villkor som Folkpensionsanstalten ställt på verksamheten. I den gällande lagen om försäkringskassor finns ingen bestämmelse som motsvarar paragrafen, men paragrafen motsvarar nuvarande praxis.

6 §. *Revisorsval.* Enligt 1 mom. ska en försäkringskassa ha minst en sådan revisor som avses i revisionslagen. Bestämmelser om skyldigheten att välja revisorssuppleant finns i 2 kap. 3 § i revisionslagen, med stöd av vilken en revisorssuppleant inte behöver väljas om den som valts till revisor är en revisionssammanslutning. Revisorn väljs av kassamötet. Momentet motsvarar till sitt innehåll 56 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

7 §. *Poster som upptas i balansräkningen.* Paragrafen motsvarar 74 a § i den gällande lagen om försäkringskassor.

8 §. *Värdering av investeringar till verkligt värde.* På värdering av täckning av ansvarsskulden i bokslutet i ett fondanknutet arrangemang ska 10 § inte tillämpas. De investeringar som utgör täckning av ansvarsskulden i ett fondanknutet arrangemang tas upp separat och värderade till gängse värde i balansräkningen. Förändringar i det gängse värdet tas upp som intäkter eller kostnader i resultaträkningen. Överföringar av tillgångar mellan andra placeringar och de tillgångar som utgör täckning av ansvarsskulden i ett fondanknutet arrangemang ska genomföras enligt gängse värde. Paragrafen motsvarar 8 kap. 15 § 2 och 3 mom. i försäkringsbolagslagen, som gäller värdering i balansräkningen av placeringar som utgör täckning för fondförsäkringars ansvarsskuld.

4 kap. **Ansvarsskuld och försäkringsavgifter**

1 §. *Ansvarsskuld.* I paragrafen föreskrivs det om ansvarsskuldens delar. Ansvarsskulden består av ersättningsansvar enligt 2 § och, om ett sådant finns, av premieansvar enligt 3 §. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 80 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

2 §. *Ersättningsansvar.* I paragrafen definieras ersättningsansvar. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 80 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

3 §. *Premieansvar.* I paragrafen definieras premieansvar. Med premieansvar avses också det indexförhöjningsansvar som eventuellt används i vissa begravningskassor. Till sitt innehåll motsvarar förslaget 79 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, som dock gäller endast pensionskassor. I förslaget utökas tillämpningsområdet så att det också omfattar försäkringskassor.

4 §. *Grunder för beräkning av ansvarsskulden.* I förslaget föreskrivs det att varje försäkringskassa ska ha beräkningsgrunder för att fastställa ansvarsskulden. Vid bestämmandet av variablerna ska försiktighets- och kontinuitetsprinciper iakttas. De försäkringsmatematiska metoderna får ändras enbart av grundad anledning. Om grunderna för beräkning av ansvarsskulden ändras ska grunderna tillämpas också på dem som varit försäkrade före ändringen, om inte särskilda beräkningsgrunder fastställs för dem. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 81 § 1 mom. och första meningen i 82 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

5 §. *Försäkringstekniskt täckningsunderskott.* I förslaget föreskrivs det i enlighet med 82 § i den gällande lagen om försäkringskassor att Finansinspektionen har möjlighet att bevilja undantag, om den nya ansvarsskulden blir större än enligt de gamla beräkningsgrunderna. För att få Fi-

nansinspektionens tillstånd ska försäkringskassan göra upp en plan för årlig minskning av skillnaden och följa planen. Planen är partsoffentlig och ska finnas tillgänglig för delägarna, de försäkrade och förmånstagarna.

6 §. *Beräkningsgrunder för försäkringsavgifter.* En försäkringskassa ska ha beräkningsgrunder för försäkringsavgifterna och Finansinspektionen ska underrättas om dem. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 78 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

7 §. *Beräkningsgrunder för fribrev och återköpsvärde.* Enligt 1 mom. ska en försäkringskassa ha beräkningsgrunder för att fastställa fribrev, om en person enligt försäkringskassans stadgar kan få ett fribrev. Enligt 2 mom. ska försäkringskassan ha beräkningsgrunder för att fastställa ett återköpsvärde som motsvarar de försäkrades avgiftsandelar, om de försäkrade deltar i finansieringen av försäkringskassans ersättningar eller bidrag. Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om de beräkningsgrunder för fribrev som avses i 1 mom. Paragrafen motsvarar i fråga om fribrev till sitt innehåll 81 § 1 mom. 2 punkten i den gällande lagen om försäkringskassor. Med avvikelse från den gällande lagen om försäkringskassor ska Finansinspektionen dock inte ha behörighet att meddela föreskrifter om återköpsvärdet. Formuleringen i bestämmelsen preciseras i jämförelse med den gällande lagen.

8 §. *Tryggande av försäkrades förmåner.* Enligt paragrafen ska försäkringsavgifter bestämmas och verkställs så att de tryggar de försäkrades förmåner. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 81 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

9 §. *Differentierade avgiftsandelar i premiebaserade arrangemang.* Paragrafen är ny. I paragrafen föreskrivs att de betalningar som försäkringskassan erhåller ska delas in i sådana som hänför sig till en eller flera delägare och sådana som hänför sig till de försäkrade, om de försäkrade deltar i finansieringen av försäkringskassan. Specifikationen i bokföringen behövs, om man frivilligt vill upplösa en sådan försäkringskassa, eftersom försäkringskassan ska kunna återbetala resterande försäkringsavgifter åt fysiska personer och delägare separat.

10 §. *Räntesats för ansvarsskuld.* I den föreslagna paragrafen föreskrivs att den räntesats som används vid beräkning av ansvarsskulden ska väljas på ett aktsamt sätt. I 82 a § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, där det föreskrivs om saken, finns enbart bestämmelser som gäller försäkringskassor som bedriver tilläggspensionsverksamhet. I fråga om andra försäkringskassor finns inga motsvarande bestämmelser. Det finns dock behov av en motsvarande bestämmelse i fråga om andra försäkringskassor, om de använder diskonteringsränta i sina beräkningsgrunder.

11 §. *Reservfond.* Till paragrafen föreslås bestämmelser om fondering som kompletterar bestämmelserna i 6 kap i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Enligt 1 mom. ska en försäkringskassa ha en reservfond, till vilken årligen ska avsättas minst 20 procent av det överskott som bokslutet uppvisar. Avsättningen till reservfonden är inte längre obligatorisk när reservfonden är minst lika stor som medeltalet av premieinkomsterna under en räkenskapsperiod och de två föregående räkenskapsperioderna.

Enligt 2 mom. får en reservfond som överstiger minimibeloppet med stöd av kassamötets beslut minskas endast för att täcka underskott som utvisas av en fastställd balansräkning, eller av andra särskilda skäl med tillstånd av Finansinspektionen.

Enligt paragrafens 3 mom. kan försäkringskassan även ha andra fonder. Det ska föreskrivas i stadgarna om avsättningen till och användningen av dessa. Andra fonder kan därmed inte användas till exempel endast på sådana grunder som anges i ett beslut av styrelsen eller kassamötet.

12 §. *Täckning av underskott i bokslutet.* I paragrafen föreskrivs det om de fonder som ska användas för att täcka underskott och om deras ordning. Ordningen går från fritt eget kapital till poster i bundet eget kapital. Vid behov ska en försäkringskassa påföra delägarna och de försäkrade som under året varit betalningsskyldiga en tillskottsavgift. Bestämmelser om tillskottsavgiften ska finnas i stadgarna. Tillskottsavgifter får vid behov indrivas genom utsökning utan dom i enlighet med lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

13 §. *Separat täckning.* I paragrafen föreskrivs det om åtskillnad mellan fysiska personers och en eller flera delägares andelar av finansieringen av täckningen av ansvarsskulden. Åtskillnaden ska göras om de försäkrade deltar i finansieringen av ersättningarna eller bidragen. Dessutom ska tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden i ett fondanknutet arrangemang hållas åtskilda från andra tillgångar. I den gällande lagen om försäkringskassor har det funnits bestämmelser om åtskillnad av täckningen för ansvarsskulden i fråga om pensionskassor. Det föreslås att tillämpningsområdet för bestämmelserna utvidgas även till andra försäkringskassor.

14 §. *Varaktig övertäckning.* En försäkringskassas syfte är inte att generera vinst till förmån för försäkringskassan eller dess delägare. Det är dock i praktiken möjligt att försäkringskassans förmögenhet ökar till exempel till följd av lyckad investeringsverksamhet. Därför tillåts det i paragrafen att övertäckning återbetalas till delägarna. Den andel som de försäkrade betalat får enligt paragrafen inte återbetalas till delägarna. Återbetalningen förutsätter försäkringskassans bedömning av övertäckningens varaktighet och tillstånd av Finansinspektionen.

Till sitt innehåll motsvarar förslaget 83 a § 1 och 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, som gäller en pensionskassa och en avdelning av den som beviljar tilläggsförmåner. Med avvikelse från den gällande lagen innehåller förslaget inte något bemyndigande för social- och hälsovårdsministeriet att utfärda förordning i fråga om detta.

5 kap. Tillgångar och investering samt täckning av ansvarsskulden

1 §. *Investering av tillgångar.* Enligt 1 mom. i paragrafen ska en försäkringskassas tillgångar placeras på ett inkomstbringande och betryggande sätt och så att likviditeten säkerställs. Till sitt innehåll motsvarar förslaget den första meningen i 8 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

Enligt 2 mom. ska de tillgångar som utgör täckning av ansvarsskulden vara tillräckligt diversifierade. Bestämmelsen utgör en allmän princip för investeringar. Oftast kan minst tio från varandra oberoende och endast i liten utsträckning korrelerande investeringsobjekt anses vara en tillräcklig diversifiering. Diversifieringen kan göras till exempel på basis av egendomsklass och område. Diversifieringen kan också göras till exempel med hjälp av en placeringsfond. Bestämmelser om diversifiering finns, med undantag för pensionskassor, i 83 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor och i de detaljerade bestämmelserna om täckning av ansvarsskuld.

2 §. *Investeringsplan.* I 1 mom. föreskrivs det att en försäkringskassas styrelse ska göra upp en investeringsplan. Kravet är allmänt så att det ska gälla alla försäkringskassor, om de bedriver

investeringsverksamhet. Syftet med bestämmelsen är inte att ålägga någon att göra upp en investeringsplan om tillgångarna inte investeras. Enligt 2 mom. meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om investeringsplanen.

Den föreslagna bestämmelsen avviker från 83 f § i den gällande lagen om försäkringskassor, eftersom skyldigheten i den gällande lagen endast avser styrelsen för pensionskassor som bedriver tilläggspensionsverksamhet eller lagstadgad pensionsförsäkring. I förslaget gäller skyldigheten försäkringskassors styrelse.

3 §. *Användning av tillgångar.* Enligt förslaget får en försäkringskassas tillgångar inte användas för ändamål som är främmande för försäkringskassans verksamhet. Förslaget motsvarar till sitt innehåll den andra meningen i 8 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

4 §. *Begränsningar som gäller upplåning och borgen.* I paragrafen föreskrivs det att det i princip är förbjudet för en försäkringskassa att ta lån och absolut förbjudet att ställa borgen. Försäkringskassan får dock tillfälligt uppta kortfristiga lån för att upprätthålla likviditeten. Med kortfristiga lån avses i bestämmelsen lån som är kortare än ett år. Med tillfällig avses i bestämmelsen att försäkringskassan inte får finansiera sin verksamhet med upprepade kortfristiga lån på ett sådant sätt att förbudet mot att ta lån i praktiken blir ett undantag.

5 §. *Täckning av ansvarsskulden.* I paragrafen föreskrivs det om den ansvarsskuld som ska täckas, de omständigheter som ska beaktas i fråga om den samt om täckningsförteckning. Bestämmelserna i 1 och 2 mom. i den föreslagna paragrafen motsvarar till sitt innehåll 83 § 3 mom. 1 och 2 punkten och 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor samt det föreslagna 3 mom. till sitt innehåll 83 f § 3 mom. i den lagen.

Med avvikelse från 83 § 3 mom. 3 punkten i den gällande lagen om försäkringskassor föreslås inga bestämmer om att andra poster av särskilda skäl dras av från ansvarsskulden i de fall som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer. Istället föreskrivs det uttryckligen att det försäkringstekniska täckningsunderskott som avses i 4 kap. 5 § ska dras av från det belopp av ansvarsskuld som ska täckas.

6 §. *Värdering av täckningstillgångar.* Enligt paragrafen ska de tillgångar som täcker ansvarsskulden värderas till gängse värde. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll 83 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor, dock så att social- och hälsovårdsministeriets behörighet att under vissa förutsättningar meddela föreskrifter om avvikelse från värderingen till gängse värde lyfts upp till förordningsnivå. Bestämmelser om bemyndigandet att utfärda förordning finns i 25 §.

7 §. *Tillgångar och säkerheter som godkänns som täckning av ansvarsskulden.* I paragrafen räknas upp de tillgångsposter som försäkringskassorna kan använda för att täcka ansvarsskulden. Bestämmelserna i 1 mom. motsvarar till sitt innehåll 83 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, med tillägget att andra värdepapper nämns i 6 punkten. Dessa kan vara till exempel derivat, som det föreskrivs om i kapitlets 8 §.

I 2 mom. föreskrivs det om Finansinspektionens befogenhet att för viss tid som täckning godkänna andra tillgångsposter vars risker är av motsvarande slag. Jämfört med 83 § 6 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor har bestämmelsen preciserats så att tidsfristen är begränsad till högst två år.

8 §. *Derivatinstrument.* Paragrafen är ny. I paragrafen föreslås det uttryckligen att det ska vara tillåtet att använda derivat i säkringssyfte eller för att möjliggöra en effektiv förvaltning av investeringar. Det är dock motiverat att begränsa derivatens sammanlagda belopp till det sammanlagda beloppet av tillgångar som utgör täckning av ansvarsskuld. Dessutom ska derivaten värderas försiktigt.

9 §. *Investeringar i en enda sammanslutning.* I paragrafen begränsas försäkringskassors investeringsrisk i fråga om investeringar i en enda sammanslutning. Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt innehåll 83 n § 1 och 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. Procentandelarna för aktier och därmed jämförbara värdepapper i eget kapital har dock höjts en aning från 5 procent enligt den gällande lagen om försäkringskassor till 10 procent enligt förslaget.

Enligt 2 mom. tillämpas paragrafen inte på skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en EES- eller OECD-stat och i vilka kreditbetyget för skulden, gäldenären eller borgensmannen hör till kreditklass 1 i enlighet med 3 kap. 11 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015). Paragrafen tillämpas inte heller på skuldförbindelser i vilka gäldenären är landskapet Åland eller en internationell sammanslutning med åtminstone en sådan EES- eller OECD-stat som medlem för vilken kreditbetyget hör till nämnda kreditklass.

10 §. *Investeringar i en enda koncern.* I paragrafen föreskrivs det om sammanräkning av investeringar i koncernföretag vid bedömningen av behovet att beakta de övre gränser för täckning av ansvarsskulden som anges i kapitlet. I paragrafen är syftet att en koncern ska behandlas som en sammanhängande finansiell enhet. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 83 p § i den gällande lagen om försäkringskassor.

11 §. *Placeringsfonder och AIF-fonder.* Paragrafen är ny. I paragrafen utesluts placeringsfonder och AIF-fonder ur tillämpningsområdet för bestämmelserna om koncentrationsrisk i 9 och 10 §. Därmed kan ansvarsskuld täckas till exempel med en investering i en på ett tillbörligt sätt diversifierad placeringsfond.

12 §. *Valutarisk.* I paragrafen föreslås en övre gräns för investeringar i en viss valuta. Enligt paragrafen får högst 30 procent av de tillgångar och förbindelser som utgör täckning av ansvarsskuldens totala belopp vara denominerade i en annan valuta än euro eller vara tillgångar och förbindelser som inte är fullständigt skyddade mot valutakursförändringar. Förslaget motsvarar den första meningen i 83 q § i den gällande lagen om försäkringskassor, ändrad så att begränsningen på 20 procent i den gällande lagen i förslaget har höjts till 30 procent.

13 §. *Egendom som hänför sig till delägares verksamhet.* I paragrafen begränsas investeringsrisken i fråga om investeringar i försäkringskassans egna funktioner. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 83 o § i den gällande lagen om försäkringskassor.

14 §. *Täckning av ansvarsskulden i fondanknutna arrangemang.* Paragrafen är ny och i den föreslås undantagsbestämmelser i fråga om täckningen av fondanknutna arrangemang. Enligt paragrafen ska i fondanknutna arrangemang minst 95 procent av ansvarsskulden täckas med tillgångar som hör till de investeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen för arrangemanget. Till investeringsobjekten ska höra tillgångsposter vars gängse värde fortlöpande utan svårighet kan bestämmas och som kan omvandlas till kontanter i enlighet med arrangemangets villkor.

Paragrafen behövs för att den risk som är förenad med en försäkringskassas arrangemang inte ska växa till betydande storlek. Bestämmelsernas syfte är att säkerställa att den ersättning som försäkringskassan betalar är tillräckligt starkt bunden till investeringens värdeutveckling och att den andel som eventuellt ska kompletteras med försäkringskassans tillgångar inte växer så att försäkringskassan inte klarar av den andel som ska kompletteras.

15 §. *Bemyndigande för social- och hälsovårdsministeriet att utfärda förordning.* Social- och hälsovårdsministeriets bemyndigande att utfärda förordning begränsas jämfört med den gällande lagen om försäkringskassor. Enligt förslaget gäller bemyndigandet endast när täckningen av ansvarsskulden ska värderas med avvikelse från dess gängse värde.

16 §. *Anlitande av kapitalförvaltare och förvaringsinstitut.* I paragrafen föreskrivs det uttryckligen om de aktörer som försäkringskassan har rätt att anlita. Syftet med paragrafen är att trygga en ändamålsenlig och tillförlitlig investering och förvaring av tillgångar, om försäkringskassan helt eller delvis lägger ut sin investerings- eller förvaringsverksamhet. I 77 r § i den gällande lagen om försäkringskassor finns bestämmelser om saken som gäller pensionskassor. I förslaget har tillämpningsområdet utvidgats till att omfatta försäkringskassor och bestämmelserna i den gällande lagen har preciserats.

6 kap. **Informationsbestämmelser, ansökan om förmåner och utbetalning av dem**

1 §. *Tillämpningsområde.* Enligt 1 mom. tillämpas detta kapitel inte på arbetsplatskassors förmåner enligt sjukförsäkringslagen. Bestämmelserna i kapitlet tillämpas i sin helhet på andra förmåner. Dessutom ska enligt 2 mom. bestämmelserna om de försäkrade tillämpas på förmånstagare och, med undantag för 9 §, även på dem som fått fribrev.

2 §. *Information till försäkrade.* Med stöd av 1 mom. ska en försäkringskassa ge kassans stadgar till de försäkrade när de ansluter sig till arrangemanget. Med stöd av 2 mom. ska försäkringskassan informera de försäkrade om ändringar av stadgarna. I paragrafen tryggas den grundläggande rätten till upplysningar för de försäkrade, de som fått fribrev och förmånstagarna.

3 §. *Ansökan om förmån.* I paragrafen föreskrivs det om ansökningsförfarandet för förmåner. Enligt paragrafen ska en ansökan om förmån vara skriftlig. I paragrafen används begreppet sökande, som avser en stor grupp av personer. Begreppet omfattar försäkrade, personer som fått fribrev, förmånstagare och sådana andra personer som avses i kapitlets 5 § och som för den försäkrades talan. Sökanden ska lämna nödvändiga och tillräckliga uppgifter till försäkringskassan. Sökanden ska lämna in sådana handlingar och uppgifter som behövs för bedömningen av försäkringskassans ansvar och som skäligen kan krävas av sökanden, med beaktande också av försäkringskassans möjligheter att skaffa utredning. Syftet med paragrafen är att ålägga sökanden att lämna uppgifter om sådana omständigheter som försäkringskassan inte rimligen kan skaffa tillförlitlig utredning om.

4 §. *Tidsfrist för inlämning av ansökan och preskription av förmån.* I paragrafen föreskrivs det om tidsfristen för att göra en ansökan och om beviljande av en förmån trots försenad ansökan. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 89 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

5 §. *Ansökan om förmån på den försäkrades vägnar.* I paragrafen föreskrivs det att en anhörig till en försäkrade eller en person som huvudsakligen tar hand om den försäkrade har rätt att tillfälligt föra den försäkrades talan, när den försäkrade av tvingande orsak är oförmögen att

själv föra sin talan och inte har förordnats en intressebevakare eller intressebevakningsfullmäktig. Bestämmelsen utgör ett undantag från de allmänna privaträttsliga principerna gällande rätt att föra talan.

Att tillfälligt föra någons talan på det sätt som avses i bestämmelsen förutsätter ett godkännande av försäkringskassan som är i kraft tills den försäkrade har förordnats en intressebevakare eller intressebevakningsfullmäktig. Bestämmelsen behövs för att undvika rättsförlust, eftersom förfarandet för förordnande av intressebevakare kan fördröjas av orsaker som inte beror på den försäkrade så att till exempel den tidsfrist för inlämnande av ansökan som avses i 4 § löper ut under förfarandet.

6 §. *Anmälningsskyldighet.* I 1 mom. föreskrivs det om fortlöpande anmälningsskyldighet för en försäkrad, en person som fått fribrev eller en förmånstagare i vissa situationer, om en sådan skyldighet omnämns i ersättningsbeslutet för en förmån. Enligt förslaget ska sådana förändringar som inverkar på rätten att erhålla en förmån eller på förmånsbeloppet för den försäkrade, den som fått fribrev eller förmånstagaren anmälas till försäkringskassan.

Enligt 2 mom. i paragrafen kan försäkringskassan också begära utredning om de här omständigheterna vid äventyr att utbetalningen avbryts tills utredningen har lämnats in till försäkringskassan.

Paragrafen behövs för att försäkringskassan vid behov ska kunna styra grunderna särskilt för andra än lagstadgade förmåner, beloppet av avgifter och ersättningar samt hålla dessa på rätt nivå.

7 §. *Engångsbetalning av förmån.* I 1 mom. föreskrivs det om utbetalning av små ersättningsbelopp som engångsbetalning. Förslaget grundar sig på 90 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Därtill föreskrivs det i 2 mom. att beloppen justeras årligen vid ingången av januari med det arbetspensionsindex som avses i 98 § i lagen om pension för arbetstagare.

8 §. *Försenad utbetalning av förmån.* En dröjsmålsränta enligt räntelagen ska betalas på en försenad utbetalning. Räntan räknas för varje dag av dröjsmålstiden. I paragrafen föreskrivs det också om dröjsmålstiden och om den försäkrades medverkan. Förslaget grundar sig på 91 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor och på 70 § i lagen om försäkringsavtal.

9 §. *Försäkrades eller förmånstagares rätt till fribrev i en försäkringskassa.* Paragrafen gäller en försäkrads eller förmånstagares rätt till försäkringskassans tillgångar när han eller hon utträder ur försäkringskassan.

I 1 mom. finns en bestämmelse som till sitt innehåll motsvarar 93 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, enligt vilken en försäkrad eller förmånstagare som lämnar försäkringskassan i allmänhet inte har rätt till försäkringskassans tillgångar. I kassans stadgar kan det dock bestämmas också på annat sätt, till exempel i fråga om återbäring av försäkringsavgifter. De situationer som anges i 2 mom. utgör också undantag.

I 2 mom. finns en bestämmelse som till sitt innehåll motsvarar 93 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, om fribrev som kan ges när en försäkrad eller förmånstagare lämnar försäkringskassan. Om fribrevets återköpsvärde blir mindre än det belopp som anges i stadgarna, kan det dock på samma sätt som för närvarande med stöd av en bestämmelse i stadgarna betalas i pengar till den som lämnat försäkringskassan eller dennes förmånstagare, även om det inte finns någon uttrycklig bestämmelse om detta i förslaget. Syftet med den föreslagna regleringen

är att förtydliga den praxis som etablerats med stöd av den gällande lagen samt å andra sidan att minska det antal små fribrevspensioner som orsakar orimliga kostnader med tanke på kassornas verksamhet.

10 §. *Minskning av en försäkringskassas förmåner.* I paragrafen föreskrivs det om den kvalificerade majoritet som krävs vid kassamötet och om delägarnas samtycke samt om förbud mot retroaktiv ändring av stadgarna. Enligt 1 mom. får en stadgeändring som gäller minskning av en förmån inte tillämpas på ett försäkringsfall som har inträffat innan ändringen trätt i kraft. Bestämmelser om kassamötets beslutsförfarande finns i 2 mom. För ett giltigt beslut förutsätts det att beslutet understöds av försäkrade, delägare eller medlemmar av representantskapet som har minst två tredjedelar eller en i stadgarna angiven större andel av det vid mötet företrädda röstetalet. Enligt 3 mom. tillämpas 1 mom. inte på stadgeändringar som begränsar en förmåns framtida tillväxt. Förslagets 1 och 3 mom. motsvarar till sitt innehåll 53 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

11 §. *Nedsättning eller förvägran av förmåner av skäl som beror på den försäkrade.* I 1 mom. föreskrivs det om följder när en försäkrad eller hans eller hennes ombud svikligen meddelat försäkringskassan oriktiga eller vilseledande upplysningar. Upplysningarna kan hänföra sig till rätten att ansluta sig till ett arrangemang eller, i samband med ansökan om ersättning, till rätten att få ersättning eller beloppet av ersättning. På grund av felaktiga eller vilseledande uppgifter kan en försäkringskassas ersättningsansvar vara antingen ogrundat eller i grunden rätt men till sitt belopp alltför stort. Då kan förmånen på basis av en skälighetsbedömning helt förvägras eller dess belopp sänkas. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 85 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

I 2 mom. föreskrivs det om hur det inverkar på ersättningen eller dess belopp när en försäkrad uppsåtligen eller av grov aktsamhet framkallat en skada. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 86 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

12 §. *Otillräknelighet och nödtillstånd.* Enligt förslaget är en försäkringskassa trots bestämmelserna i 11 § 2 mom. ersättningsskyldig, om den försäkrade, den som fått fribrev eller förmånstagaren vid gärningen varit otillräknelig eller handlat för att avvärja en skada på något större eller viktigare än skadan i fråga. Innehållet i förslaget motsvarar i huvudsak 87 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Ordalydelsen i den föreslagna bestämmelsen motsvarar dock noggrannare än tidigare ordalydelsen i bestämmelsen om nödtillstånd i 4 kap. 5 § i strafflagen. Ordalydelsen i den föreslagna bestämmelsen omfattar i större utsträckning än den gällande bestämmelsen förhindrande av olika riskfaktorer i fråga om skyddade intressen, till exempel miljön.

13 §. *Återkrav av förmån som betalats ut utan grund.* I paragrafen föreskrivs det om förutsättningarna för att helt eller delvis återkräva en förmån som betalats ut utan grund. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 92 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

14 §. *Information om rättsmedel.* Paragrafen är ny. I paragrafen föreslås bestämmelser om försäkringskassors skyldighet att till ett beslut som gäller en förmån bifoga grunder för att anföra besvär, besvärsanvisning samt grunder för tiden för väckande av talan. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 8 § i lagen om försäkringsavtal. Om ett tvistemål kan behandlas i ett alternativt tvistlösningsorgan i stället för i en domstol, ska också detta anges.

15 §. *Tid för väckande av talan samt forum.* Paragrafen är ny. I paragrafen föreslås en tidsfrist på tre år för väckande av talan. Tidsfristen motsvarar 74 § i lagen om försäkringsavtal.

Dessutom kan talan med stöd av paragrafen prövas vid tingsrätten där den försäkrade har sin hemvist eller sin vanliga vistelseort. Bestämmelsen avviker från huvudregeln i associationsrätten, enligt vilken talan mot en sammanslutning ska väckas vid tingsrätten på sammanslutningens hemort.

7 kap. **Fusion och delning**

1 §. *Allmänna förutsättningar för fusion och delning som gäller försäkringskassor.* I paragrafen tillåts fusion och delning under vissa förutsättningar. Med stöd av bestämmelserna i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska beslut om fusion och delning göras vid kassamötet. I fråga om fusion motsvarar förslaget till sitt innehåll den första meningen i 132 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. I bestämmelserna om fusion och delning i den gällande lagen om försäkringskassor finns ingen uttrycklig bestämmelse om att en förutsättning för fusion eller delning är att de krav på verksamhetskretsen som gäller vid bildande uppfylls. Detta har dock krävts i praktiken. Förslagets 1 mom. motsvarar därmed nuläget.

I 2 mom. föreskrivs det att en försäkringskassa kan delas, om ett företag som är delägare i den delas. I 142—150 § i den gällande lagen om försäkringskassor finns bestämmelser om delning, som gäller andra än pensionskassor, där det dock inte föreskrivs om förutsättningarna för delning.

Dessutom föreslås det i 3 mom. att beslut om fusion eller delning kan fattas även om den överlåtande eller den ursprungliga försäkringskassan har trätt i likvidation. Förslaget grundar sig på den sista meningen i 132 § 6 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

2 §. *Fusion och delning som gäller arbetsplatskassor.* I paragrafen finns uttryckliga bestämmelser om fusion och delning som gäller arbetsplatskassor. Enligt förslaget ska bestämmelserna i 1 § inte tillämpas på arbetsplatskassor. Trots det ska beslut om fusion och delning också i fråga om en arbetsplatskassa göras vid kassamötet med stöd av bestämmelserna i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

En förutsättning för fusion av arbetsplatskassor är att delägarna i den överlåtande arbetsplatskassan uppfyller de krav som enligt 16 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen gäller för den övertagande arbetsplatskassans verksamhetskrets. En förutsättning för delning är att ett företag som är delägare delas. För både fusion och delning krävs dessutom samtycke av Folkpensionsanstalten, på vilket 16 kap. 1 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen tillämpas.

I paragrafen föreskrivs det också om tidsfristen för ansökan om Folkpensionsanstaltens samtycke och om rättsverkan av att ansökan inte görs.

3 §. *Stadgebestämmelse.* Enligt förslaget kan en försäkringskassa helt eller delvis förbjuda fusion eller delning i sina stadgar. Syftet med förslaget är att undvika en situation där en fusion leder till att ersättningarna och beloppet av ersättningar försämras när antalet försäkrade eller förmånstagare ökar, eller en situation där en delning leder till att antalet försäkrade sjunker och nivån på avgifterna höjs.

4 §. *Fusionsplan.* I paragrafen föreslås bestämmelser om innehållet i en fusionsplan. Förteckningen är inte uttömmande. I 132 § i den gällande lagen om försäkringskassor föreskrivs det att försäkringskassor som fusioneras ska ingå ett fusionsavtal, men i lagen finns ingen uttrycklig bestämmelse om avtalets innehåll. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 19 kap. 3 § 1 mom. 1

och 4 punkten i försäkringsbolagslagen och 16 kap. 3 § 2 mom. 1—3, 9, 15 och 16 punkten i aktiebolagslagen.

5 §. *Delningsplan.* I paragrafen föreslås bestämmelser om innehållet i en delningsplan. Förteckningen är inte uttömmande. I den gällande lagen om försäkringskassor finns inga bestämmelser om delningsavtal eller delningsplan, med undantag för 140 § som gäller pensionskassor. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 20 kap. 3 § 1 mom. 1 och 3 punkten i försäkringsbolagslagen och 17 kap. 3 § 2 mom. 1—3, 9, 16 och 17 punkten i aktiebolagslagen.

6 §. *Anmälan om verkställande av fusion eller delning.* I paragrafen föreskrivs det om försäkringskassors anmälningsskyldighet till Finansinspektionen, innehållet i en anmälan och Finansinspektionens bemyndigande att meddela föreskrifter. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 19 kap. 12 § och 20 kap. 12 § i försäkringsbolagslagen och 16 kap. 14 § och 17 kap. 14 § i aktiebolagslagen.

7 §. *Principer för fördelning av tillgångar vid delning.* I 1 och 2 mom. föreskrivs det om fördelning av tillgångar i försäkringskassor som använder olika bokföringssystem. Syftet med paragrafen är att skapa klarhet i nuläget. Enligt 3 mom. ska de investeringar som hänför sig till den ursprungliga delägarens verksamhet i allmänhet inbegripas i de tillgångar som överlåts. I en delningsplan kan dock något annat bestämmas om investeringarna. Övriga tillgångar kan överföras i form av kontanter. Paragrafen grundar sig på 132 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

8 §. *Fusionens rättsverkningar.* I den gällande lagen om försäkringskassor finns inga uttryckliga bestämmelser om rättsverkningar när försäkringskassor fusioneras. Förslaget motsvarar till sitt innehåll i huvudsak 19 kap. 2 § 1 mom. och 14 § i försäkringsbolagslagen samt 16 kap. 27 § i aktiebolagslagen. I förslaget föreskrivs inte om fusionsvederlag.

9 §. *Delningens rättsverkningar.* I den gällande lagen om försäkringskassor finns inga uttryckliga bestämmelser om rättsverkningar när försäkringskassor delas. Förslaget motsvarar till sitt innehåll i huvudsak 20 kap. 2 § 1 mom. och 14 § i försäkringsbolagslagen samt 17 kap. 26 § i aktiebolagslagen. I förslaget föreskrivs inte om delningsvederlag.

10 §. *Slutredovisning.* Paragrafen är ny och ska motsvara den reglering om fusion och delning i enlighet med aktiebolagslagen som tillämpas på försäkringsbolag. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att principerna för god förvaltning följs när verksamheten för en pensionsanstalt som genomgår upplösning avslutas.

8 kap. Överlåtelse av ett försäkringsbestånd samt frivillig likvidation och upplösning

1 §. *Överlåtelse av ett försäkringsbestånd.* I paragrafen tillåts överlåtelse av en försäkringskassas försäkringsbestånd till en annan försäkringskassa eller ett försäkringsbolag. Med stöd av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor krävs Finansinspektionens samtycke för överlåtelse av försäkringsbestånd. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar tillsammans 132 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. En arbetsplatskassa kan dock inte göra en sådan överlåtelse av försäkringsbestånd som avses i kapitlet.

2 §. *Begränsningar som gäller övertagande kassor.* Enligt föreslaget kan ett försäkringsbestånd överlåtas endast till en sådan övertagande försäkringskassa där de arbetsgivare, företagare, persongrupper eller registrerade föreningar som det försäkringsbestånd som överlåts anknyter till

uppfyller de krav som gäller för en försäkringskassas verksamhetskrets. Bestämmelsen behövs för att den övertagande försäkringskassan inte ska kunna användas för överträdelse av bestämmelserna om verksamhetskrets. Den föreslagna bestämmelsen avviker från 132 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor så att försäkringsbeståndet hos en försäkringskassa som avses i detta förslag i fortsättningen inte kan överföras till en pensionsanstalt som avses i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

3 §. *Plan för överlåtelse av ett bestånd.* Paragrafen är ny. I paragrafen föreskrivs det uttryckligen om vilka saker en överlåtelseplan åtminstone ska innehålla. Enligt paragrafen är uppgifterna i överlåtelseplanen i huvudsak desamma som i en fusionsplan och en delningsplan. Den viktigaste skillnaden hänför sig till den punkt som uttryckligen finns i bestämmelsen om överlåtelseplanen om ett eventuellt vederlag för överlåtelse och dess villkor. Bestämmelser om detta kan också utfärdas i fusions- eller delningsplanen.

I 132 § 7 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor föreskrivs bland annat om framläggande av ett avtal om ansvarsöverföring, men det finns inga bestämmelser om innehållet i avtalet.

4 §. *Framläggande och sändande av handlingar.* I paragrafen finns särskilda bestämmelser om förfarandet i fråga om handlingar som gäller överlåtelse av ett försäkringsbestånd. Med avvikelse från huvudregeln ska handlingar som gäller överlåtelse av ett försäkringsbestånd hållas tillgängliga under minst en månad före kassamötet. Tidsfristen har förlängts från två veckor i den gällande lagen till en månad för att bättre trygga delägarnas och de försäkrades tillgång till information och möjligheter att fatta beslut.

I punkterna i paragrafen anges de handlingar som förfarandena gäller. Dessa är plan för överlåtelse av försäkringsbeståndet, bokslut, verksamhetsberättelser och uppgifter ur revisionsberättelsen, väsentliga händelser efter bokslutsdagen samt den övertagande försäkringskassans stadgar. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 132 § 7 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, dock med den avvikelsen att ändringsförslaget i stadgarna till följd av ansvarsöverföringen inte uttryckligen nämns i förslaget, eftersom den ingår i överlåtelseplanen för försäkringsbeståndet.

5 §. *Överlåtelsen förfaller.* Paragrafen är ny. Enligt 1 mom. i den föreslagna paragrafen förfaller överlåtelsen av ett försäkringsbestånd, om överlåtelsen av försäkringsbeståndet inte godkänns utan ändringar i den överlåtande försäkringskassan och övertagandet av försäkringsbeståndet inte godkänns i den övertagande försäkringskassan. Enligt 2 mom. i den föreslagna paragrafen ska Finansinspektionen utan dröjsmål underrättas om ett beslut av en försäkringskassans kassamöte att godkänna eller förkasta överlåtelsen eller övertagandet av ett försäkringsbestånd. Anmälan är nödvändig för överlåtelsen, eftersom överlåtelsen förutsätter samtycke av en myndighet i enlighet med 1 §, och även för eventuella andra tillsynsåtgärder. I den gällande lagen om försäkringskassor föreskrivs det inte om när en överlåtelse av försäkringsbestånd förfaller eller om förfaranden i samband med det.

6 §. *Finansinspektionens samtycke eller överlåtelsen förfaller.* I paragrafen föreskrivs det om de förutsättningar under vilka Finansinspektionen ska ge sitt samtycke till överlåtelse av ett försäkringsbestånd. Alla förutsättningar enligt paragrafen ska uppfyllas samtidigt. En ny förutsättning för samtycke är att Finansinspektionen har godkänt förslaget till ändring av den övertagande försäkringskassans stadgar. Paragrafen motsvarar i övrigt 135 § 4 och 6 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

7 §. *Överlåtelsens tidpunkt och rättsverkningar.* Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt innehåll 135 § 5 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor. I förslaget preciseras det att tillgångarna och försäkringsbeståndet ska övergå samtidigt.

Paragrafens 2 mom. är nytt. Enligt momentet kan överlåtelsen av försäkringsbeståndet med Finansinspektionens samtycke också ske senare än inom sex månader från det att överlåtelseplanen upprättades.

8 §. *Upplösning av en kassa som överlåtit hela sitt försäkringsbestånd.* I paragrafen föreskrivs om de bestämmelser i denna lag och i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor som ska tillämpas på likvidation och upplösning.

9 §. *Förordnande om likvidation och avregistrering.* I 1 mom. föreslås bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att försätta en försäkringskassa i likvidation, om försäkringskassan inte har fattat ett sådant beslut i enlighet med 8 §. Förslaget grundar sig på 112 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

Finansinspektionen ska med stöd av 2 mom. avlägsna en medellös försäkringskassa ur registret, om försäkringskassans tillgångar inte räcker till för betalning av likvidationskostnaderna och ingen tar på sig ansvaret för dem. Bestämmelsen grundar sig på 126 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

9 kap. Lagstadgad likvidation och upplösning

Vid likvidation ska en likvidator bestämma den tidpunkt när försäkringskassans försäkringar upphör att gälla. Vid likvidation av en försäkringskassa överlåts försäkringsbeståndet inte, utan kassan upplöses genom att dess skulder betalas och den återstående egendomen fördelas på det sätt som bestäms i kassans stadgar. De försäkrade är borgenärer med förmånsrätt, om de har ersättningsfordringar eller om de har en andel i kassans premieansvar. Det ansvar som en försäkringskassas delägare har gentemot kassan ändras inte till följd av att kassan har försatts i likvidation. En delägare i en kassa kan med stöd av bestämmelserna i 5 kap. bli skyldig att betala tillskottsavgifter till kassan, om kassans bokslut visar ett underskott. När en försäkringskassa försätts i likvidation ska kassan upprätta ett bokslut för den tid före likvidationen för vilken det ännu inte finns ett bokslut. När likvidationen har inletts kan nya personer inte försäkras i försäkringskassan.

1 §. *Upplösning av en försäkringskassa.* Paragrafen är ny. I 1 mom. föreskrivs det om tillämpningsområdet för bestämmelserna i kapitlet. Kapitlet tillämpas å ena sidan på situationer där en försäkringskassa upplöses frivilligt. Detta kan göras till exempel om en delägare i försäkringskassan upplöses eller om försäkringskassan på något annat sätt frivilligt har överlåtit hela sitt försäkringsbestånd. Kapitlet tillämpas å andra sidan också på situationer där en försäkringskassa enligt förutsättningarna i 2 § är skyldig att besluta om att träda i likvidation och upplösas, till exempel om antalet försäkrade i försäkringskassan sjunker under det föreskrivna gränsvärdet och inte inom tidsfristen stiger till den nivå som krävs. Bestämmelserna i kapitlet tillämpas dessutom på situationer där en försäkringskassa inte tar ett sådant beslut och Finansinspektionen bestämmer att försäkringskassan ska försättas i likvidation och upplösas.

I 2 mom. finns en informativ bestämmelse om syftet med likvidationsförfarandet. Syftet med bestämmelsen är att på ett allmänt plan styra likvidatorns verksamhet. Vid likvidationsförfarandet förtecknas tillgångar och skulder, betalas skulderna, skiftas återstoden av tillgångarna och upplöses försäkringskassan.

2 §. *Likvidationsskyldighet.* I paragrafen finns en förteckning över förutsättningar. Om en eller flera av dem uppfylls ska en försäkringskassa i regel själv träda i likvidation och upplösa försäkringskassan. Bestämmelsen i 1 mom. 1, 2 och 5 punkten motsvarar 111 § 1 mom. 1, 2 och 3 punkten i den gällande lagen om försäkringskassor. I fråga om de försäkringskassor som har registrerats före ikraftträdandet av den gällande lagen om försäkringskassor finns det fortfarande med stöd av lagen om införande av den föreslagna lagen bestämmelser om tillåtna minimiantal försäkrade som är lägre än i den nya lagen. En sådan kassa ska försättas i likvidation, om minimiantalet försäkrade underskrider det ovan avsedda antalet enligt införandelagen.

I paragrafen föreslås att en försäkringskassa också ska upplösas om den inte uppfyller de krav på grunderna för beräkning av ansvarsskulden i ett premiebaserat arrangemang som anges i 4 kap. eller de krav på täckning av ansvarsskulden och på separat täckning som anges i 5 kap. En försäkringskassa ska också upplösas om alla delägare i försäkringskassan upphör med den verksamhet inom vilken de försäkrade personerna är verksamma, eller om Finansinspektionen med stöd av 26 § i lagen om Finansinspektionen har förordnat om upplösning av kassan.

I förslaget ingår inte en bestämmelse som motsvarar 111 § 4 punkten i den gällande lagen om försäkringskassor. Enligt den nämnda 4 punkten som gäller pensionskassor ska en försäkringskassa försättas i likvidation och upplösas om kassan enligt stadgarna ska upplösas, om pensionskassan inte i enlighet med 83 e § 2 eller 3 mom. har genomfört en plan för återställande av en sund finansiell ställning eller en plan för kortfristig finansiering.

Bestämmelserna i 2 mom. motsvarar till sitt innehåll 111 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, ändrad så att Finansinspektionen enligt förslaget har behörighet istället för social- och hälsovårdsministeriet i den gällande bestämmelsen. Dessutom föreslås det att Finansinspektionen får ge samtycke till en tilläggstid på fem år åt gången, om alla delägare i försäkringskassan upphör med sin verksamhet. Finansinspektionen har rätt att ställa villkor för sitt samtycke.

3 §. *Kassamöte under likvidationen.* Paragrafen är ny. I paragrafen föreskrivs det att styrelsen ska sammankalla kassamötet i en situation som avses i 2 §. Enligt 1 mom. i förslaget ska kassamötet enligt huvudregeln sammankallas utan dröjsmål, när försäkringskassans styrelse upptäcker att någon av de förutsättningar för försättande i likvidation som avses i 2 § 1 mom. uppfylls. Om Finansinspektionen i ett enskilt fall beslutat att bevilja en förlängning av tidsfristen ska kassamötet sammankallas utan dröjsmål efter att tidsfristen löpt ut. Enligt 2 mom. i förslaget ska en skriftlig möteskallelse sändas till varje delägare och Finansinspektionen ska underrättas om kallelsen.

I den gällande lagen om försäkringskassor finns inga uttryckliga bestämmelser om i vilka situationer som hänför sig till likvidationsförfarandet som kassamötet eller representantskapsmötet ska sammankallas, även om lagens allmänna mötesbestämmelser annars tillämpas på mötet.

4 §. *Förordnande om likvidation.* I paragrafen föreskrivs det om Finansinspektionens behörighet att förordna om likvidation av en försäkringskassa, när försäkringskassan försummar sina skyldigheter i fråga om att träda i likvidation. Finansinspektionen får med stöd av förslaget bestämma om försättande i likvidation på sitt eget initiativ. I detta avseende avviker förslaget från 112 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, enligt vilket styrelsen ska ansöka om försättande i likvidation hos Finansinspektionen. Enligt den gällande bestämmelsen har också en styrelsemedlem, verkställande direktören eller en revisor rätt att göra ansökan. Förslagets syfte är inte att ändra den praxis enligt vilken det går att ansöka om försättande i likvidation hos Finansinspektionen.

5 §. *Förbud mot att använda kassans tillgångar.* I 1 mom. föreskrivs att Finansinspektionen direkt kan förbjuda en försäkringskassa att överlåta eller pantsätta kassans egendom samt indirekt förbjuda användningen av de tillgångar i försäkringskassan som förvaltas av en kapitalförvaltare eller ett förvaringsinstitut. Möjligheten till förbud behövs för att trygga försäkringskassans delägares, försäkrades och förmånstagares förmåner. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 101 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Med stöd av 2 mom. ska det dock vara tillåtet att överlåta tillgångar till Folkpensionsanstalten på det sätt som avses i 16 kap. 4 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen.

6 §. *Verksamhetsplan.* Det har inte tidigare funnits bestämmelser om en verksamhetsplan för likvidation. Verksamhetsplanen ska innehålla en samlad förteckning av försäkringskassans samtliga skulder och ett förslag till hur de ska betalas under likvidationen. Verksamhetsplanen ska ges till Finansinspektionen för godkännande. Paragrafen motsvarar den plan för fortsatt affärsverksamhet som anges i 23 kap. 18 § i försäkringsbolagslagen.

7 §. *Verksamhetsbegränsning.* Paragrafen är ny. Syftet med paragrafen är att precisera i vilken omfattning och i vilket syfte en försäkringskassas verksamhet får fortsätta. Enligt 1 mom. i förslaget får en kassa som har försatts i likvidation fortsätta med försäkringsverksamhet endast i den omfattning som är nödvändig för att trygga de försäkrades och förmånstagarnas förmåner. Likvidatorn ska också bestämma den tidpunkt när försäkringskassans försäkringar upphör att gälla.

Till exempel har en försäkrad i en försäkringskassa före kassan försätts i likvidation rätt att ansöka om ersättning under en viss tidsfrist efter försäkringsfallet. Då kan det uppstå en situation där den försäkrade har rätt till ersättning även om ansökan om ersättning lämnas in till försäkringskassan efter det att kassan försatts i likvidation. För att undvika sådana situationer och andra rättsförluster som grundar sig på fortlöpande verksamhet kan en försäkringsverksamhet i praktiken inte avslutas plötsligt. Därmed är det nödvändigt att behandla de krav som uppkommit före likvidationen och att fortsätta verksamheten i begränsad omfattning. Till denna del motsvarar förslaget 130 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

I 2 mom. preciseras det att efter att en försäkringskassa har försatts i likvidation får den inte försäkra nya personer eller ta ut avgifter vars grund har uppkommit efter trädandet i likvidation. Till denna del motsvarar förslaget 130 § i den gällande lagen om försäkringskassor. Syftet med bestämmelsen är inte att förhindra att en försäkringsavgift justeras i efterhand, om grunden för avgiften har uppkommit innan en likvidation men betalningen inte i sin helhet har krävts på förhand.

I 3 mom. föreskrivs uttryckligen att bestämmelserna i 1 och 2 mom. inte ska tillämpas vid likvidation som gäller arbetsplatskassor. Om detta föreskrivs i 16 kap. i sjukförsäkringslagen.

8 §. *Uppsägning av en fordran till omedelbar betalning.* Paragrafen är ny. Den innehåller bestämmelser om uppsägning av en försäkringskassas fordringar. En bestämmelse som till sitt innehåll motsvarar förslaget finns i 86 § i lagen om pensionsstiftelser.

Paragrafen innehåller en bestämmelse för den händelse att försäkringskassan inte har kontanta medel för de löpande kostnaderna för likvidationsförfarandet men har en fordran på en delägare. I en sådan situation kan försäkringskassan friställa det belopp som behövs till ovannämnda kostnader för att betalas omedelbart efter friställandet.

9 §. *Borgenärer med förmånsrätt.* Paragrafen innehåller bestämmelser om förmånsrätt för de försäkrade, de som fått fribrev och förmånstagarna i fråga om tillgångar i en försäkringskassa som försatts i likvidation. I den gällande lagen föreskrivs om detta i 121 §.

Enligt 1 mom. har de försäkrade, de som fått fribrev och förmånstagarna för sin andel av ansvarsskulden samma förmånsrätt till försäkringskassans tillgångar som innehavaren av en handfången pant har till den pantsatta egendomen.

Enligt 2 mom. försämrar förmånsrätten i 1 mom. dock inte den rätt som tillkommer innehavaren av en handfången pant eller en i egendomen beviljad inteckning. Förmånsrätten hindrar inte heller att de skulder som avses i 6 § 1 mom. 2 och 3 punkten betalas under likvidationen.

Dessutom föreskrivs det i 3 mom. att 1 mom. inte tillämpas på arbetsplatskassor.

10 §. *Offentlig stämning.* I 1 mom. föreskrivs det om likvidatorns skyldighet att söka offentlig stämning på försäkringskassans borgenärer. Bestämmelser om detta finns för närvarande i 119 § i lagen om försäkringskassor, i jämförelse med vilken tidpunkten för ansökan om offentlig stämning preciserats i förslaget till utan dröjsmål efter det att likvidatorn blivit likvidator. I en offentlig stämning uppmanas borgenärerna att anmäla sina fordringar inom utsatt tid vid äventyr att de skulder som fortfarande är okända upphör. Kungörelsen av stämningen offentliggörs i den officiella tidningen senast tre månader före den utsatta dagen.

Enligt paragrafens 2 mom. ska det i den offentliga stämningen nämnas att de försäkrade i kassan, pensionstagarna och mottagarna av en annan förmån samt förmånstagarna inte behöver anmäla sina fordringar vid likvidation och att deras förmånsrätt enligt 9 § inte behöver krävas. Syftet med förslaget är att genom att saken tydligt nämns i en offentlig stämning säkerställa att det inte uppstår oklarhet och okunskap. I paragrafen ingår också en bestämmelse enligt vilken det i övrigt föreskrivs om offentlig stämning i lagen om offentlig stämning.

11 §. *Betalning av skulder och skifte av egendom.* Utöver likvidatorns allmänna uppgifter föreskrivs det i paragrafen uttryckligen om förvaltningen av försäkringskassans tillgångar under en likvidation. Enligt 1 mom. ska likvidatorn efter den dag som utsatts i ansökan om offentlig stämning på försäkringskassans borgenärer och efter det att försäkringskassans försäkringar har upphört att gälla betala alla försäkringskassans kända skulder. Först betalas de skulder som uppkommer i likvidationsförfarandet och de skulder med förmånsrätt som avses i 9 § och därefter betalas övriga skulder. Om en skuld inte har förfallit till betalning, är tvistig eller av någon annan orsak inte kan betalas, ska behövliga tillgångar reserveras. Skifte av egendom får inledas först efter detta. Återstående egendom skiftas i första hand på det sätt som bestäms i kassans stadgar. Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt innehåll 120 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

Med stöd av 2 mom. ska Finansinspektionen bestämma den tidpunkt då tillgångarna ska skiftas på det sätt som stadgarna förutsätter, om tillgångarna inte har kunnat skiftas inom två år. Skiftet av egendom förblir i princip enbart beroende av en kassas stadgar och därmed kan en kassa fortfarande inte ta in en bestämmelse i sina stadgar om att de återstående tillgångarna ska skiftas på det sätt som föreskrivs i den föreslagna lagen. Finansinspektionen ska dock fortfarande ha rätt att bestämma om användningen av små skiftesandelar. Paragrafens 2 mom. motsvarar till sitt innehåll 120 § 2 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

12 §. *Förteckning över proportionstal vid skifte.* Paragrafen innehåller bestämmelser om situationer där en försäkringskassa som trätt i likvidation inte kan ingå ett avtal om överföring av

ansvar med en annan försäkringskassa. Paragrafen behövs för att likvidationer inte ska förlängas i onödan. Paragrafen ska tillämpas närmast i fall som gäller obligatorisk upplösning av en försäkringskassa.

I paragrafen finns bestämmelser om likvidatorers skyldighet att göra upp en förteckning över de proportionstal som används vid skiftet, om att förteckningen ska hållas tillgänglig vid Finansinspektionen, om offentliggörande av att förteckningen finns tillgänglig samt om rätten att begära omprövning av proportionstalen hos Finansinspektionen. Till sitt innehåll motsvarar förslaget 122 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor, ändrad så att bestämmelsen i förslaget gäller alla försäkringskassor.

13 §. *Klander av slutredovisning och skifte.* Enligt paragrafen har en stor personkrets klanderrätt och kan med stöd av allmänna civilprocessrättsliga bestämmelser och principer ha saklegitimation i ärendet. Sådana personer kan vara till exempel tidigare styrelseledamöter och tidigare verkställande direktörer, i en pensionskassa medlemmar i kassamötet eller representantskapet, försäkrade, de som fått fribrev, pensionstagare och mottagare av andra förmåner, förmånstagare samt andra borgenärer. Klanderrätten omfattar både slutredovisningen och likvidatorns beslut om skifte av egendom. Paragrafen motsvarar 124 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

14 §. *Avslutande av likvidation samt fortsatt verksamhet.* I paragrafen föreskrivs det om avslutande av likvidation genom beslut av kassamötet. Bestämmelsen gäller situationer där en försäkringskassa först har försatts i likvidation men senare uppfyller de krav som avses i 2 § 1 mom. så att den lagstadgade skyldigheten att försättas i likvidation inte längre föreligger. I bestämmelsen är det därmed fråga om tiden innan en försäkringskassa ansöker om konkurs.

Enligt 1 mom. ska likvidatorn sammankalla delägarna och de försäkrade i försäkringskassan för att besluta om den fortsatta försäkringsverksamheten, om en försäkringskassa under likvidationen uppfyller kraven i 2 § 1 mom. Kassamötet får då fatta beslut om avslutande av likvidationen och om fortsatt verksamhet för försäkringskassan. Beslut om att likvidationen ska avslutas förutsätter en kvalificerad majoritet på två tredjedelar. Om kraven på kvalificerad majoritet har skärpts i försäkringskassans stadgar ska bestämmelserna också tillämpas vid beslutsfattandet i fråga om avslutande av likvidation. I enlighet med 128 § 1 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor förutsätts i förslaget att ett beslut om avslutande av likvidation inte får fattas förrän revisorerna har gett sitt utlåtande i frågan. För en arbetsplatskassa krävs dessutom Folkpensionsanstaltens samtycke.

Enligt 2 mom. ska en styrelse väljas för försäkringskassan när kassamötet beslutar att likvidationen ska avslutas och verksamheten fortsätta. Samtidigt upphör likvidatorns uppgifter och likvidatorn ska ge en slutredovisning.

Enligt 3 mom. ska styrelsen anmäla beslutet om avslutande av likvidationen till Finansinspektionen för anteckning i registret över försäkringskassor. Enligt 4 mom. kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i anmälan.

Med avvikelse från den gällande lagen föreslås ingen bestämmelse om att beslutet inte får verkställas förrän det har registrerats.

15 §. *Borgenärer med förmånsrätt vid konkurs.* Paragrafen är ny. Vad som i 9 § föreskrivs om borgenärernas och förmånstagarnas förmånsrätt tillämpas också vid konkurs i fråga om försäkringskassor. Paragrafen motsvarar 121 § och 129 § 3 mom. i den gällande lagen om försäkringskassor.

10 kap. **Straffbestämmelser**

Kapitlet innehåller lagens straffbestämmelser. De allvarligaste gärningarna har kriminaliserats som *olovligt bedrivande av försäkringskasseverksamhet* (1 §) och som *försäkringskassebrott* (2 §) där straffskalan är böter eller fängelse i högst ett år. De lindrigaste gärningarna har kriminaliserats som *försäkringskasseförseelse* (3 §), för vilken endast böter kan dömas ut. Åtalsrätten preskriberas för gärningar som är straffbara enligt detta kapitel i regel inom två år från den dag då brottet begicks. Alla de gärningar som beskrivs i kapitlet omfattas av allmänt åtal. I enlighet med den straffrättsliga centraliseringsprincipen ska bestämmelser om gärningar för vilka det utfärdats bestämmelser om hot om fängelsestraff utfärdas genom strafflagen. Det är möjligt att avvika från denna princip av särskilda skäl, om det föreslås ett kort maximalt fängelsestraff. Det nu föreslagna maximistraffet är fängelse i ett år, vilket kan anses vara ett relativt kort fängelsestraff. För närvarande innehåller strafflagen inga straffbestämmelser som särskilt gäller försäkringsbranschen. Till exempel finns bestämmelser om särskilda straffbestämmelser som gäller försäkringsbolag och arbetspensionsförsäkringsbolag i försäkringsbolagslagen.

I regel är de gärningar som beskrivs i kapitlet straffbara endast om de är uppsåtliga. Straffbarheten gäller inte heller situationer där gärningen är ringa. Gärningens eventuella ringhet bedöms från fall till fall. Bestämmelserna om försäkringskassebrott och försäkringskasseförseelser är också sekundära. Detta innebär att de tillämpas endast om gärningen inte samtidigt uppfyller rekvisitet för ett sådant brott för vilket det föreskrivs strängare straff någon annanstans i lag.

Det i lagen föreskrivna hotet om straff gäller fysiska personer som gjort sig skyldiga till straffbara gärningar. Straffansvaret för juridiska personer i enlighet med 9 kap. i strafflagen kan inte bli tillämpligt till följd av gärningar i det här kapitlet.

I regel motsvarar straffbestämmelserna bestämmelserna i den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Jämfört med de gällande lagarna har sättet paragraferna är skrivna preciserats för att definiera den straffbara gärningen så entydigt som möjligt.

1 §. *Olovligt bedrivande av försäkringskasseverksamhet.* I paragrafen föreskrivs att det är straffbart att bedriva försäkringskasseverksamhet utan registrering och att verka i strid med de bestämmelser som gäller försäkringskassors syfte, verksamhetskrets och likvidation.

Dessa gärningar eller försummelser ska enligt förslaget straffas som uppsåtliga. Straffskalan är böter eller fängelse i högst ett år. I enlighet med de allmänna straffrättsliga bestämmelserna behöver straff inte dömas ut om gärningen är ringa.

Förslagets 1 punkt motsvarar 162 § 1 punkten i lagen om försäkringskassor, enligt vilken bedrivandet av verksamhet utan att vara berättigad till det har kriminaliserats på motsvarande sätt. I förslaget följs principen om straffrättslig noggrann avgränsning. I förslaget preciseras genom hänvisningar vilken typ av med paragrafen oförenlig verksamhet som hotet om straff gäller. Syftet med försäkringskassornas verksamhet samt verksamhetskretsen, det vill säga de delägare och presumtiva försäkrade som är tillåtna enligt lagen, är noggrant avgränsat i lagen. En försäkringskassa kan inte bedriva sin verksamhet fritt på marknaden på samma sätt som ett försäkringsbolag. Det är inte tillåtet att inleda verksamheten före registrering eller att fortsätta verksamheten utan att försätta kassan i likvidation om de lagstadgade kriterierna för försättande i likvidation uppfylls. De omständigheter som preciseras i 1 punkten i den föreslagna paragrafen och som gäller bedrivande av verksamhet utan rätt till det motsvarar bestämmelserna i den gällande lagen om försäkringskassor om verksamhetens syfte, verksamhetskrets, tillåtna försäkrade, verksamhet före registrering samt om när en kassa ska försättas i likvidation. Förslaget

motsvarar 162 § 2 punkten i den gällande lagen om försäkringskassor också till den del det i den förbjuds att ta nya försäkrade under likvidation. Med avvikelse från den gällande lagen ska det inte vara straffbart att uppbära betalningar under likvidationen. Bestämmelserna om likvidation har uppdaterats och preciserats, och det är inte alltid förbjudet att uppbära betalningar under likvidationen. Kriminaliseringsområdet utvidgas inte i förslaget.

2 §. *Försäkringskassebrott.* I paragrafen föreskrivs det att det är straffbart att agera som mellanhand för att kringgå bestämmelserna i lagen eller i stadgarna om begränsning av rösträtt, att använda en försäkringskassas tillgångar för ett syfte som är främmande för försäkringskasseverksamheten, att dela ut en försäkringskassas tillgångar till kassans delägare i strid med bestämmelserna samt att i strid med förbud av Finansinspektionen överlåta eller pantsätta egendom som är i en försäkringskassas besittning.

Dessa gärningar eller försummelser ska enligt förslaget straffas som uppsåtliga. Straffskalan ska vara böter eller fängelse i högst ett år, om gärningen inte är ringa eller om strängare straff för den inte föreskrivs någon annanstans i lag. Förslaget motsvarar 163 § i den gällande lagen om försäkringskassor, ändrad så att brott mot bestämmelserna om upprättande av bokslut, verksamhetsberättelse eller revisionsberättelse eller om avgivande av slutredovisning över en kassas likvidation inte ska vara straffbart som försäkringskassebrott, utan dessa gärningar eller försummelser ska bestraffas som försäkringskasseförseelser. Däremot ska olaglig användning och utdelning av tillgångar till delägare vara straffbart som försäkringskassebrott. Ändringarna motsvarar de ändringar som utförts i försäkringsbolagslagen och aktiebolagslagen.

De tillgångar som försäkringskassor förvaltar är avsedda endast för skötseln av det sociala personförsäkringsskydd som de tillhandahåller, eftersom försäkringskassorna inte får bedriva någon annan verksamhet. Användning av medlen i fråga för något annat ändamål som är främmande för anstaltens verksamhet kränker de försäkrades intressen. En kassas tillgångar kan återbetalas till en arbetsgivare som är delägare i kassan när de lagstadgade förutsättningarna uppfylls. Även om en arbetsgivare som är delägare kan ha skyldighet att av sina egna tillgångar betala det kapital som behövs för att täcka anstaltens ansvar eller en del av det, kan delägarens insolvens i praktiken leda till att tillgångarna inte erhålls. Det är möjligt att förmåner på grund av avsaknad av tillgångar inte kan betalas till fullt belopp eller överhuvudtaget. Av försäkringskassorna bedriver arbetsplatskassorna sådan verksamhet som avses i sjukförsäkringslagen med offentliga medel som de tilldelas av Folkpensionsanstalten för sin verksamhet. Att använda dessa tillgångar till något annat än det syfte som anges i sjukförsäkringslagen är klandervärt också med tanke på den offentliga ekonomin. Den föreslagna straffskalan motsvarar det fängelsestraff på högst ett år som föreskrivs i aktiebolagslagen och försäkringsbolagslagen om olaglig utbetalning av bolagets medel.

3 §. *Försäkringskasseförseelse.* I paragrafen föreskrivs att det är straffbart att bryta mot bestämmelser om att hålla kassamötets protokoll tillgängliga, om att lämna viss information och vissa uppgifter till Finansinspektionen eller att bryta mot bestämmelser om bokslut, verksamhetsberättelse eller slutredovisning vid likvidation.

Dessa gärningar eller försummelser ska enligt förslaget straffas som uppsåtliga. Ett brott mot 1 mom. 2—7 punkten ska också vara straffbart om det är en följd av grovt oaktsamt förfarande. Straffskalan ska vara böter, om gärningen inte är ringa eller om strängare straff för den inte föreskrivs någon annanstans i lag.

Förslaget motsvarar 164 § i den gällande lagen om försäkringskassor ändrad på det sätt som anges ovan i samband med bestämmelsen om försäkringskassebrott (2 §). Dessutom är en sådan

förseelse som hänför sig till beslutsfattandet vid den konstituerande stämman, som är straffbar enligt 164 § 5 punkten i den gällande lagen om försäkringskassor, inte straffbar enligt förslaget.

11 kap. **Ikraftträdande**

1 §. *Ikraftträdande.* Bestämmelser om denna lags ikraftträdande utfärdas särskilt genom lag. Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2022.

1.4 Lag om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

29 a §. *Överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd.* Enligt 1 mom. kan ett arbetspensionsförsäkringsbolag på en arbetsgivares begäran och med Finansinspektionens samtycke överlåta ett försäkringsbestånd enligt lagen om pension för arbetstagare som gäller arbetsgivarens försäkring till en pensionsstiftelse eller pensionskassa. Om en arbetsgivare har flera försäkringar i samma arbetspensionsförsäkringsbolag kan överlåtelsen gälla en eller flera av dessa försäkringar, dvs. också en del av försäkringsbeståndet.

Paragrafens 2 mom. är nytt och innehåller bestämmelser om situationer där ett försäkringsbestånd överlåts till en ny pensionsstiftelse eller pensionskassa som bildats för ändamålet. Då krävs det att de försäkringsbestånd som överlåts från ett eller flera arbetspensionsförsäkringsbolag omfattar sammanlagt minst 150 försäkrade. Gränsen är samma antal som krävs enligt 2 kap. 4 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor när en pensionsanstalt bildas. Bestämmelsen förutsätter att villkoret uppfylls vid tidpunkten för överlåtelsen av försäkringsbeståndet. Nytt är att kravet i fråga om antal försäkrade inte är specifikt för ett försäkringsbestånd såsom i den gällande lagen. Precis som nu kan det minsta antalet försäkrade också utgöras av flera arbetsgivares försäkringar när arbetsgivarna hör till verksamhetskretsen för den pensionsanstalt som bildas i egenskap av delägare.

I 3 mom. föreskrivs det om de försäkringar som hör till ett försäkringsbestånd som överlåts. Det försäkringsbestånd som överlåts kan alltså bestå av alla arbetsgivarens försäkringar i enlighet med detta moment eller en del av försäkringarna i enlighet med detta moment. Däremot kan det försäkringsbestånd som överlåts inte delas upp i mindre delar än en försäkring. Vad som anses höra till varje försäkring avgörs på basis av ett försäkringsavtal mellan arbetsgivaren och arbetspensionsförsäkringsbolaget. Bestämmelsen motsvarar det gällande 10 a kap. 29 a § 4 mom.

I 4 mom. finns bestämmelser om tidsbegränsningar för överlåtelse av försäkringsbestånd. Bestämmelsen motsvarar det gällande 10 a kap. 29 a § 6 mom.

Paragrafens 5 mom. är nytt. Enligt bestämmelsen kan en tid på tre år i vissa fall tillämpas med Finansinspektionens samtycke, i stället för den tid på fem år som anges i 4 mom. Undantagsbestämmelsen är avsedd att tillämpas i situationer där arbetsgivarens fusion eller delning inte varit känd eller planerad vid tidpunkten för en tidigare överlåtelse. En fusion eller en delning ska anses vara planerad åtminstone när en skriftlig plan har gjorts upp för den. Även ändringar i bestämmanderätten i ett arbetsgivarföretag kan vara en grund för att tillämpa en kortare tidsfrist. En ändring i bestämmanderätten är aktuell åtminstone när över hälften av bestämmanderätten i ett arbetsgivarföretag överförs på en ny aktör till följd av företagsförvärv.

29 e §. *Solvenskapital som överförs vid överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd.* Paragrafens 1 mom. ändrar regleringen av det solvenskapital som överförs så att beloppet av det kapital som överförs enligt förslaget inte längre motsvarar det belopp som förutsätts för den genomsnittliga riskbenägenheten i fördelningen av investeringarna hos pensionsanstalter

som bedriver verksamhet i enlighet med lagen om pension för arbetstagare, utan kapitalbeloppet ska istället motsvara den genomsnittliga solvensen hos de ovan avsedda pensionsanstalterna. Ändringen i beräkningssättet gör det möjligt att bättre än för närvarande uppfylla förväntningarna på ansvarsskuldens avkastning i den övertagande pensionsanstalten.

Enligt 2 mom. ska arbetspensionsanstalternas genomsnittliga solvens bestämmas på motsvarande sätt som vid beräkningen av avsättningskoefficienten. Nytt är också att en förordning för varje gällande procentandel ska utfärdas på framställning av Pensionsskyddscentralen istället för Finansinspektionen, eftersom Pensionsskyddscentralen samlar in de uppgifter som behövs för avsättningskoefficienten. Enligt 3 mom. utfärdas förordningen som för närvarande fyra gånger per år.

1.5 Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare

1 §. *Lagens syfte.* I paragrafen görs en lagteknisk ändring genom att en hänvisning ändras till den nya lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

70 §. *Arbetsinkomster som berättigar till pension.* I paragrafen görs en lagteknisk ändring genom att en hänvisning ändras till den nya lagen om försäkringskassor.

141 §. *Arbetsgivarens skyldighet att ordna pensionsskydd för arbetstagarna.* I paragrafen görs en lagteknisk ändring genom att en hänvisning ändras till den nya lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor samt till den verksamhetskrets som arbetsgivaren hör till.

152 §. *Arbetspensionsförsäkringsavgiften.* I paragrafen görs en lagteknisk ändring genom att en hänvisning ändras till den nya lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

168 §. *Uppgörande av beräkningsgrunder.* I paragrafen görs en lagteknisk ändring genom att en hänvisning ändras till den nya lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor och genom att den hänvisning som gäller pensionsansvar ersätts med en hänvisning till ansvarsskuld.

170 §. *Ändring av grunderna för beräkning av ansvarsskulden.* I paragrafen görs en lagteknisk ändring genom att ersätta den hänvisning som gäller pensionsansvar med en hänvisning till ansvarsskuld.

171 §. *Komplettering av ålderspensionsansvaret.* I paragrafen görs en lagteknisk ändring genom att ersätta den hänvisning som gäller pensionsansvar med en hänvisning till ansvarsskuld.

179 §. *Pensionsanstalternas ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt.* I paragrafen görs en lagteknisk ändring genom att ersätta den hänvisning som gäller pensionsansvar med en hänvisning till ansvarsskuld.

185 §. *Pensionsanstalternas rätt att komma överens om kostnadsfördelningen.* Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. Enligt momentet kan pensionsanstalter avtala om att försäkringsbeståndet hos en pensionsanstalt som försatts i likvidation eller konkurs kompletteras med egendom som överlåts som tillgångar som motsvarar det försäkringsbestånd som överförs. Det är fråga om ett frivilligt avtal mellan pensionsanstalterna vars innehåll eller avtalsparter inte regleras genom lag. En förutsättning för kompletteringen är dock att av den egendom som överlåts i form av tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet överförs först den del av den överlåtande pensionsanstaltens egendom som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts. Eftersom det är fråga om ett frivilligt avtal är det möjligt att komplettera den egendom som överförs med det

solvenskapital som överstiger beloppet av ansvarsskulden. Bestämmelsen tillämpas också på överlåtelse av försäkringsbeståndet hos en sådan pensionsanstalt som har försatts i likvidation eller konkurs före ikraftträdandet av denna lag.

191 §. *Tillämpliga bestämmelser.* I paragrafen görs en lagteknisk ändring genom att en hänvisning ändras till den nya lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

1.6 Lag om införande av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och lagen om försäkringskassor

Det föreskrivs om ikraftträdande och övergångsbestämmelser för lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt lagen om försäkringskassor i samma lag. Det är ändamålsenligt att de ovan nämnda lagarna träder i kraft samtidigt, eftersom tillämpningsområdet för de nya lagarna skiljer sig från tillämpningsområdet för den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. Å andra sidan behövs inga egna separata införandelagar, eftersom övergångsbestämmelser med motsvarande sakinnehåll generellt sett är ändamålsenliga i fråga om alla de föreslagna lagarna. Dessutom behövs en tillräckligt lång övergångsperiod mellan det att lagarna antagits och att de träder i kraft, så att till exempel de investeringar som betraktas som täckningstillgångar hinner anpassas så att de uppfyller kraven i den nya lagen.

Övergångsbestämmelserna gör det möjligt särskilt för en anstalt eller en kassa som är mindre än den föreslagna minsta storleken för pensionsanstalter eller försäkringskassor att fortsätta sin verksamhet. När den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor stiftades togs det in övergångsbestämmelser som redan då gjorde det möjligt för anstalter och kassor som är mindre än den lagstadgade minsta storleken att fortsätta sin verksamhet. Dessa har fortsatt sin verksamhet som mindre än den minsta storleken och därför är det fortfarande nödvändigt att behålla undantaget för att förhindra att de upplöses. Dessutom föreskrivs det om en övergångsperiod för stadgar och institutioner enligt den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor och om den lag som ska tillämpas på verksamheten hos anstalter som bildats medan den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor varit i kraft. Vissa bestämmelser om de försäkrades ställning avviker också i de föreslagna lagarna och därmed behövs övergångsbestämmelser även i fråga om dessa.

1 §. *Ikraftträdande.* Det sannolika beräknade ikraftträdandet av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt den nya lagen om försäkringskassor är i början av 2022 och då upphävs den gällande lagen om pensionsstiftelser, den gällande lagen om försäkringskassor och lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor. I denna lag benämns lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor samt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor de nya pensionsanstaltslagarna. Den nya lagen om försäkringskassor tillämpas på begravnings-, avgångsbidrags- och sjukkassor. De nya pensionsanstaltslagarna tillämpas i regel också på pensionsstiftelser och pensionskassor som registrerats före de här lagarnas ikraftträdande. Den nya lagen om försäkringskassor tillämpas i regel också på andra försäkringskassor än pensionskassor, som registrerats före de här lagarnas ikraftträdande.

2 §. *Sampensionsstiftelsers verksamhetskrets.* Regleringen av pensionsstiftelsers verksamhetskrets ändras. Enligt förslaget ska en ekonomisk och verksamhetsmässig koppling utan koncern inte längre göra det möjligt att bilda en stiftelse. Sampensionsstiftelser enligt 13 kap i den gäl-

lande lagen om pensionsstiftelser kan fortsätta sin verksamhet men nya delägare kan inte anslutas till dem om den nya delägaren inte hör till verksamhetskretsen för pensionsstiftelsen i enlighet med den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor eller den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor. Ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd hos en arbetsgivare som redan är delägare i en pensionsstiftelse när de föreslagna lagarna träder i kraft kan dock överföras till en pensionsstiftelse trots den nya bestämmelsen om verksamhetskrets.

3 §. *AB-pensionsstiftelser.* I och med att lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor och lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor träder i kraft kan lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet inte mera utövas av samma stiftelse som utövar tilläggspensionsförsäkringsverksamhet. AB-pensionsstiftelser som registrerats eller ansökt om registrering hos Finansinspektionen före de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande får dock fortsätta med sin verksamhet och fusioneras med andra AB-pensionsstiftelser som avses ovan. En AB-pensionsstiftelse kan inte delas så att det efter delningen fortfarande finns en AB-pensionsstiftelse bland de nya stiftelserna. Nya delägare kan ansluta sig till en AB-pensionsstiftelse efter att de nya pensionsanstaltslagarna träder i kraft, om delägaren hör till den verksamhetskrets som anges i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, dvs. delägaren hör till samma koncern som stiftelsens övriga delägare. Det är också möjligt att överföra försäkringsbestånd till en AB-pensionsstiftelse.

På anstalter som fortsätter sin verksamhet ska bestämmelserna om att tillgångarna inom olika avdelningar ska hållas åtskilda och om förutsättningarna för att överföra övertäckning från en avdelning till en annan fortfarande tillämpas. I fråga om försäkringsavgifter och beräkningsgrunder ska bestämmelserna i de nya pensionsanstaltslagarna tillämpas, eftersom de inte avviker innehållsmässigt från de gällande bestämmelserna.

4 §. *Försäkringskassors verksamhetskrets.* Genom bestämmelsen förlängs ikraftvarandet för övergångsbestämmelsen i 176 § i den gällande lagen om försäkringskassor i fråga om försäkrade som hör till en kassas verksamhetskrets. Om verksamhetskretsen för en försäkringskassa som har registrerats före de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande har definierats så att det med stöd av 176 § i den gamla lagen om försäkringskassor till kassan har kunnat höra sådana medlemmar och andra försäkrade samt delägare som enligt 4 § i den lagen inte skulle kunna höra till kassans verksamhetskrets, kan dessa medlemmar, försäkrade och delägare fortsätta att höra till kassans verksamhetskrets också efter de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande, om en bestämmelse om detta tas in i kassans stadgar före de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande.

5 §. *Pensionskassor och den avdelning i en pensionskassa som beviljar frivilliga förmåner.* I och med att lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor och lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor träder i kraft kan lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet inte utövas av samma kassa som utövar tilläggspensionsförsäkringsverksamhet. En pensionskassa som registrerats eller ansökt om registrering hos Finansinspektionen före de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande och som också bedriver tilläggspensionsverksamhet får fortsätta med sin verksamhet och fusioneras med andra pensionskassor som avses ovan. En AB-pensionskassa kan inte delas så att det efter delningen fortfarande finns en AB-pensionskassa bland de nya kassorna. Det är också möjligt att ansluta nya delägare och överföra försäkringsbestånd till dessa anstalter.

På anstalter som fortsätter sin verksamhet ska bestämmelserna om att tillgångarna inom olika avdelningar ska hållas åtskilda och om förutsättningarna för att överföra övertäckning från en avdelning till en annan fortfarande tillämpas. I fråga om försäkringsavgifter och beräkningsgrunder ska bestämmelserna i de nya pensionsanstaltslagarna tillämpas, eftersom de inte avviker innehållsmässigt från de gällande bestämmelserna.

6 §. *Åtskiljande av den lagstadgade och den övriga verksamhetens tillgångar.* Bestämmelsen motsvarar 1 § i social- och hälsovårdsministeriets förordning 1352/2006 om särskilda bestämmelser för pensionsstiftelser och 1 § i social- och hälsovårdsministeriets förordning 1353/2006 om särskilda bestämmelser för pensionskassor.

7 §. *Pensionsanstaltens och försäkringskassans minsta storlek.* Genom bestämmelsen förlängs ikraftvarandet för övergångsbestämmelsen i 142 § i lagen om pensionsstiftelser och i 179 § i lagen om försäkringskassor. Bestämmelsen gör det möjligt för anstalter som är mindre än den i lag föreskrivna minsta storleken för pensionsanstalter eller försäkringskassor att fortsätta sin verksamhet. Med utökning av förmåner i 1 mom. och att förmåner förändras i 3 mom. avses inte sådana ändringar som beror på samordning av förmånerna med lagstadgade förmåner när bestämmelserna om lagstadgade förmåner ändras. Om till exempel den lagstadgade pensionsåldern stiger och den frivilliga tilläggspensionen på grund av detta ändras är det inte fråga om en sådan ändring som avses i 1 eller 3 mom.

8 §. *Behandling av anhängig registrering.* En övergångsbestämmelse behövs eftersom det förfarande som tillämpas på bildande av en pensionsanstalt och den paragraf som gäller stadgebestämmelser ändras. Den gamla lagen om pensionsstiftelser ska tillämpas på bildande av en pensionsstiftelse som anmälts för registrering innan de nya pensionsanstaltslagarna har trätt i kraft samt på fastställelse av stadgarna och på registrering av pensionsstiftelsen. Den gamla lagen om försäkringskassor ska tillämpas på bildande av en försäkringskassa som anmälts för registrering före de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande samt på fastställelse av försäkringskassans stadgar och på registrering av försäkringskassan. Stadgarna ska göras förenliga med den nya lagstiftning som träder i kraft inom den tid som anges i 8 §.

9 §. *Stadgar.* De nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor ska iakttas i stället för sådana bestämmelser i stadgarna som strider mot de nya pensionsanstaltslagarna eller den nya lagen om försäkringskassor. För en ändring av de stadgebestämmelser som strider mot de nya pensionsanstaltslagarna eller den nya lagen om försäkringskassor så att stadgarna stämmer överens med de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor ska det ansökas om Finansinspektionens fastställelse samtidigt som det ansöks om Finansinspektionens fastställelse av en annan ändring av stadgarna, dock senast inom två år efter de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande.

Efter det att de nya pensionsanstaltslagarna har stadfästs och publicerats, men innan de har trätt i kraft, får pensionsstiftelser och pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt försäkringskassor med iakttagande av de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor besluta att ändra sina stadgar i överensstämmelse med de nya lagarna. Finansinspektionens fastställelse av de ändrade stadgarna får sökas före de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande, och Finansinspektionen kan fastställa de ändrade stadgarna samma dag som de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor träder i kraft.

10 §. *Garantikapital och grundfond.* I lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreskrivs det inte om garantikapital och grundfond på samma sätt som i den gällande lagen om försäkringskassor. Om en försäkringskassa som har registrerats före ikraftträdandet av de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor enligt sina stadgar har ett garantikapital eller en grundfond, ska 111 § 1 mom. 2 punkten i den gamla lagen om försäkringskassor tillämpas på garantikapitalet och grundfonden.

11 §. *Styrelseledamöter.* Bestämmelserna om antalet styrelseledamöter och deras behörighet ändras. Trots vad som föreskrivs om styrelseledamöter, ersättare och ordförande i 4 kap. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor eller i 3 kap. i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor eller i 3 kap. i den nya lagen om försäkringskassor, får de styrelseledamöter som valts med stöd av den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor fortsätta till utgången av den mandattid som först löper ut efter att den nya lagen trätt i kraft.

12 §. *Förvaltningsråd.* I de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor föreskrivs det inte om förvaltningsråd, som inte längre är ett organ i stiftelser eller kassor. Trots vad som föreskrivs om en pensionsanstalts styrelse i 4 kap. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, får pensionsanstalter och försäkringskassor med stöd av sina stadgar ha ett förvaltningsråd, om Finansinspektionen har godkänt stadgarna innan de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor träder i kraft.

13 §. *Kassamöte.* De bestämmelser som tillämpas på kallelse till kassamöte ändras. På kallelser till kassamöte som har sänts innan de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor har trätt i kraft ska den gamla lagen om försäkringskassor tillämpas i stället för 3 kap. 11—14 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Ändringarna i de bestämmelser som tillämpas på möteskallelsen inverkar också på ogiltigheten av beslut som tagits av kassamötet. En talan eller något annat krav som gäller ogiltighet av beslut som tagits av kassamötet före de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande och som har väckts inom föreskriven tid ska avgöras enligt den gamla lagen om försäkringskassor.

14 §. *Lån utan säkerhet.* Bestämmelsen motsvarar 144 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser.

15 §. *Retroaktiv minskning och slopande av förmåner.* Bestämmelserna om förutsättningar för retroaktiv minskning eller slopande av förmåner i en tilläggspensionsstiftelse och tilläggspensionskassa preciseras. De nya bestämmelserna ska tillämpas endast på tilläggspensionsarrangemang som har bildats efter att de nya pensionsanstaltslagarna träder i kraft. När ett tilläggspensionsarrangemang bildats fastställs enligt den tidpunkt då den första försäkrade anslutits till arrangemanget. Bestämmelserna i 11 § i lagen om pensionsstiftelser ska tillämpas på tilläggspensionsarrangemang i pensionsstiftelser som en försäkrad anslutits till innan de nya pensionsanstaltslagarna har trätt i kraft. Bestämmelserna i 52 och 53 § i den gamla lagen om försäkringskassor ska tillämpas på tilläggspensionsarrangemang i pensionskassor som en försäkrad anslutit sig till före de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande.

16 §. *Ansökan om och retroaktiv utbetalning av tilläggspension.* De bestämmelser som tillämpas på ansökningstiden för och retroaktiv utbetalning av tilläggspension ändras. De nya bestämmelserna ska tillämpas om en person ansökt om tilläggspension när de nya pensionsanstaltslagarna har trätt i kraft. Retroaktiv tillämpning av de nya bestämmelserna kan medföra praktiska svå-

righeter till exempel när det utreds när den försäkrade har fått kännedom om sin rätt till tilläggspension. Pensionsanstalten har också redan kunnat upplösa ansvarsskulden till den del pension inte har sökts i enlighet med den gällande lagstiftningen. Bestämmelserna i 53 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser ska tillämpas på ansökan om och retroaktiv betalning av tilläggspension, om tilläggspension har sökts hos en pensionsstiftelse innan de nya pensionsanstaltslagarna har trätt i kraft.

Bestämmelserna i 89 § 1 mom. i den gamla lagen om försäkringskassor ska tillämpas på ansökan om och retroaktiv utbetalning av tilläggspension, om tilläggspensionen har sökts hos en försäkringskassa före de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande.

17 §. *Fribrev.* Bestämmelserna om fribrev i den gällande lagen om försäkringskassor och lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang i pensionsstiftelser och pensionskassor uppfyller inte kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/50/EU om minimikrav för ökad rörlighet mellan medlemsstaterna för arbetstagare genom förbättrade villkor för intjänande och bevarande av kompletterande pensionsrättigheter. Bestämmelserna om fribrev i den gällande lagen om försäkringskassor och lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang i pensionsstiftelser och pensionskassor kan dock fortfarande tillämpas på tilläggspensionsarrangemang till vilka inga nya försäkrade anslutits efter den 19 maj 2014.

18 §. *Delning, fusion, överlåtelse av ett försäkringsbestånd, likvidation och konkurs.* De bestämmelser som tillämpas på pensionsstiftelsers och försäkringskassors delning, fusion, överlåtelse av försäkringsbestånd samt likvidation och konkurs ändras delvis i fråga om innehåll och förfarande. Om ett förfarande som avses ovan i fråga om pensionsstiftelser och försäkringskassor påbörjats innan de nya pensionsanstaltslagarna eller den nya lagen om försäkringskassor träder i kraft fortlöper och avgörs förfarandet i enlighet med den gällande lagen om pensionsstiftelser eller den gällande lagen om försäkringskassor. Vissa bestämmelser om överlåtelse av ett försäkringsbestånd, som utökar rätten att ingå avtal för pensionsanstalter, tillämpas dock också på överlåtelse av försäkringsbeståndet hos en pensionsanstalt där den överlåtande pensionsanstalten har försatts i likvidation eller konkurs innan de nya pensionsanstaltslagarna träder i kraft.

19 §. *Forum och avgörande av tvister.* I den gällande lagen om pensionsstiftelser eller lagen om försäkringskassor finns det inga bestämmelser om forum. Eftersom tvistemål som gäller pensioner kan grunda sig på de lagar som gällde innan den lag om pensionsstiftelser och den lag om försäkringskassor som upphävs trädde i kraft gäller ikraftträdandebestämmelsen också sådana nya tvistemål som kan uppstå på grund av dem.

20 §. *Ogiltighet av beslut.* De nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor motsvarar till många delar principerna i den gällande associationsrätten och därmed finns det många ändringar i bestämmelserna. Därför behövs en bestämmelse om ogiltighet av beslut.

21 §. *Skadestånd.* Bestämmelserna om skadestånd ändras så att de motsvarar den nyare skadeståndsrätt som tillämpas på sammanslutningar. Lagen om pensionsstiftelser och den gamla lagen om försäkringskassor ska tillämpas på skadestånd på grundval av gärningar som begåtts och försummelser som skett innan de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor har trätt i kraft.

22 §. *Finansinspektionens behörighet.* Bestämmelsen motsvarar 137 a § i lagen om pensionsstiftelser och 172 a § i lagen om försäkringskassor till den del det i bestämmelserna finns hänvisningar till Försäkringsinspektionen eller till social- och hälsovårdsministeriet samt till vederbörande ministerium, som avser hänvisningar till Finansinspektionen.

23 §. *Revisors övergång till medlem i förvaltningsrådet.* Paragrafen innehåller införandebestämmelser för sådana pensionsanstalter som fortfarande har ett förvaltningsråd efter ikraftträdandet av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Enligt bestämmelserna om förvaltning i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska dessa anstalter inte längre ha ett förvaltningsråd, om inte en stadgebestämmelse om detta godkänts av Finansinspektionen innan de nya pensionsanstaltslagarna träder i kraft.

24 §. *Återbetalning av den överskjutande delen av solvenskapitalet samt av övertäckning till delägare i en pensionsstiftelse.* Bestämmelsen behövs i fråga om de pensionsstiftelser där det efter ikraftträdandet av de nya pensionsanstaltslagarna fortfarande finns två avdelningar, varav den ena bedriver lagstadgad försäkring och den andra kompletterande tilläggsförsäkring. Paragrafens 1 mom. tillämpas på en B-avdelning som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring. Momentet motsvarar 45 § 4 mom. i lagen om pensionsstiftelser. Paragrafens 2 mom. tillämpas på A-avdelningen i en pensionsstiftelse som bedriver tilläggspensionsverksamhet. Paragrafens 2 mom. motsvarar 45 § 5 mom. i lagen om pensionsstiftelser.

25 §. *Återbetalning av övertäckning till delägare i en pensionskassa.* Bestämmelsen behövs i fråga om de pensionskassor där det efter ikraftträdandet av de nya pensionsanstaltslagarna fortfarande finns två avdelningar, varav den ena bedriver lagstadgad försäkring och den andra kompletterande tilläggsförsäkring. Paragrafen tillämpas på den avdelning i en pensionskassa som bedriver tilläggspensionsverksamhet. Paragrafen motsvarar 83 a § 1 mom. i lagen om försäkringskassor.

26 §. *Ikraftträdande.* Bestämmelsen innehåller en vanlig ikraftträdandebestämmelse.

1.7 Lag om ändring av 1 och 146 § i lagen om pension för företagare

1.8 Lag om ändring av 11 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen

1.9 Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen

1.10 Lag om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

1.11 Lag om ändring av lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar

1.12 Lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

1.13 Lag om ändring av 1 kap. 4 § och 7 kap. 6 b § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

1.14 Lag om ändring av 3 § i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

1.15 Lag om ändring av 215 § i lagen om sjömanspensioner

1.16 Lag om ändring av försäkringsbolagslagen

1.17 Lag om ändring av 10 § i lagen om jämställande av frivilliga tilläggspensionsarrangemang

1.18 Lag om ändring av 19 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

1.19 Lag om ändring av 2 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

1.20 Lag om ändring av 4 och 30 c § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare

1.21 Lag om ändring av lagen om investeringstjänster

1.22 Lag om ändring av 81 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

1.23 Lag om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

1.24 Lag om ändring av 5 kap. 15 § i kreditinstitutslagen

1.25 Lag om ändring av 4 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare

1.26 Lag om ändring av 23 § i konkurrenslagen

1.27 Lag om ändring av 3 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

1.28 Lag om ändring av 1 § i lagen om utländska försäkringsbolag

Det föreslås att den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor upphävs och ersätts med tre nya lagar: lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt lagen om försäkringskassor. Tillämpningsområdena för de föreslagna nya lagarna avviker från tillämpningsområdet för den

gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor. Enligt förslaget ska pensionsstiftelsers och pensionskassors verksamhet regleras genom olika lagar beroende på om de bedriver lagstadgad försäkring eller frivillig tilläggspensionsförsäkring. Den föreslagna lagen om försäkringskassor ska, till skillnad från den gällande lagen om försäkringskassor, inte tillämpas på pensionskassor. Lagen om försäkringskassor ska tillämpas på sjuk-, begravnings- och avgångsbidragskassor.

Hänvisningarna i lagstiftningen till lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor som föreslås bli upphävda måste ändras till hänvisningar till de föreslagna nya lagarna. Eftersom tillämpningsområdena för de lagar som upphävs och de föreslagna lagarnas tillämpningsområden inte motsvarar varandra kan laghänvisningarna inte ändras genom en allmän hänvisning till de föreslagna lagarna. Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor som föreslås bli upphävda ska det preciseras om hänvisningen avser pensionsförsäkringsverksamhet eller annan verksamhet. Dessutom ska det i fråga om pensionsförsäkringsverksamhet preciseras om hänvisningen avser anstalter som bedriver både lagstadgad försäkringsverksamhet och tilläggspensionsverksamhet eller endast endera av dessa. De föreslagna ändringarna är lagstiftningstekniska. I lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet görs också en lagteknisk ändring genom att hänvisningen till den upphävda försäkringsbolagslagen ändras till motsvarande gällande paragraf.

De bestämmelser som ska ändras är lagen om pension för arbetstagare (395/2006) och lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006), lagen om pension för företagare (1272/2006) och lagen om införande av lagen om pension för företagare (1273/2006), pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016), lagen om sjömanspensioner (1290/2006), sjukförsäkringslagen (1224/2004), lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift (771/2016), lagen om Finansinspektionen (878/2008), lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008), lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015), lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004), lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014), försäkringsbolagslagen (521/2008), lagen om jämställande av frivilliga tilläggspensionsarrangemang (1038/1997), lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968), konkurrenslagen (948/2011), lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998), lagen om investeringstjänster (747/2012), lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014), kreditinstitutslagen (610/2014) samt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995).

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2022.

2 Närmare bestämmelser

Propositionen innehåller flera bemyndiganden för social- och hälsovårdsministeriet att utfärda förordning och för Finansinspektionen att meddela föreskrifter.

Enlig 2 kap. 5 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreskrivs det genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet om innehållet i den verksamhetsplan som ingår i avtalet om bildning av en pensionsanstalt.

Enligt 6 kap. 9 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan, med anledning av den speciella karaktären hos pensionsanstalternas försäkringsverksamhet, närmare bestämmelser som gäller balansräknings- och resultaträkningsscheman i bokslutet, verksam-

hetsberättelsen, noterna till bokslutet samt specifikationer till balansräkningen och noterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Social- och hälsovårdsministeriet får genom förordning föreskriva om när och hur avvikelser får göras från bestämmelserna om upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen för att en rättvisande bild ska kunna ges.

Enligt 12 kap. 12 § 1 mom. i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreskrivs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet, med iakttagande av 29 e § 1 och 2 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, på framställning av Pensionsskyddscentralen som en fast procentandel av de försäkringstekniska avsättningarna det belopp för det solvenskapital som överförs, vilket ska iakttas vid överlåtelse av ett försäkringsbestånd.

Enligt 2 kap. 9 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i en pensionsstiftelses stadgar och i ansökan som gäller ändringar i stadgarna och om de redogörelser och handlingar som ska fogas till ansökan.

Enligt 4 kap. 25 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas samt om kraven på en tillförlitlig förvaltning. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om utredningen av styrelsens och verkställande direktörens behörighet.

Enligt 6 kap. 8 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska i en not till balansräkningen för varje balansräkningspost uppges investeringarnas anskaffningsutgift och gängse värde såsom Finansinspektionen bestämmer närmare.

Enligt 6 kap. 10 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor meddelar Finansinspektionen med anledning av den speciella karaktären hos pensionsanstalternas försäkringsverksamhet närmare föreskrifter om upprättande av en pensionsanstalts bokslut och verksamhetsberättelse, bestämmande av investeringarnas gängse värde, uppgivande av investeringarnas gängse värde och anskaffningsutgift samt om behandlingen av derivatavtal i bokföringen och bokslutet. Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter ska presenteras i bokslutet.

Enligt 7 kap. 4 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de godtagbara säkerheter som en delägare i en pensionsstiftelse ställer för pensionsstiftelsen.

Enligt 7 kap. 5 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de poster som ska hänföras till och de som ska dravs av från solvenskapitalet.

Enligt 7 kap. 11 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om hur en post som baserar sig på delägarens tillskottsplikt ska följas och beaktas vid risk- och solvensbedömning.

Enligt 7 kap. 13 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om upprättandet och inlämnandet för godkännande av planen för återställande av en sund finansiell ställning och finansieringsplanen.

Enligt 8 kap. 5 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om investeringsplanen.

Enligt 9 kap. 8 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om hur anmälningar i fråga om tillsynen över pensionsanstalter och registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor ska göras, om handlingar och utredningar som ska fogas till anmälningarna samt om tekniska omständigheter i anslutning till registerföringen.

Enligt 10 kap. 4 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till en ansökan som gäller pensionsanstalters fusion.

Enligt 10 kap. 13 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till en anmälan om verkställande av pensionsanstalters fusion.

Enligt 11 kap. 5 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till en ansökan som gäller delning av en pensionsanstalt.

Enligt 11 kap. 14 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till anmälan om verkställande av delning av en pensionsanstalt.

Enligt 12 kap. 6 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om ansökan som gäller överlåtelse av en pensionsanstalts försäkringsbestånd och om de handlingar och utredningar som ska fogas till ansökan.

Enligt 13 kap. 39 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i en anmälan om avslutande av likvidation.

Enligt 5 kap. 23 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor får solvenskapitalets minimibelopp i skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 justeras genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet enligt förändringarna i det europeiska konsumentprisindex som offentliggörs av Europeiska unionens statistikbyrå Eurostat.

Enligt 6 kap. 24 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan närmare bestämmelser om värdering av täckningstillgångar och om tillgångar som ska godkännas som täckning av försäkringstekniska avsättningar utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Enligt 2 kap. 5 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om fastställelse av en tilläggspensionsanstalts stadgar och om innehållet i ansökan som gäller ändringar i stadgarna och om de redogörelser och handlingar som ska fogas till ansökan.

Enligt 3 kap. 3 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om utredning som gäller de personer som i praktiken ansvarar för verksamheten.

Enligt 3 kap. 6 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om ansökan om tillstånd att utföra nyckelfunktioner genom samma person eller organisatoriska enhet som hos den arbetsgivare som försäkrar arbetstagarna.

Enligt 3 kap. 13 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om utredning om behörighet för personer med nyckelfunktioner.

Enligt 3 kap. 15 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om det meddelande som ska lämnas om utkontraktering.

Enligt 5 kap. 2 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om hur indexförhöjningsansvaret ska uppfyllas.

Enligt 5 kap. 4 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om hur säkerhetsmarginaler och aktsamhet ska beaktas i beräkningsgrunderna och om innehållet i beräkningsgrunderna och om valet av variabler och antaganden som används vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar.

Enligt 5 kap. 5 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om den maximiräntesats som ska användas vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

Enligt 5 kap. 5 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om ansökan om tillstånd att vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar använda en större räntesats än den maximiräntesats som Finansinspektionen fastställt.

Enligt 5 kap. 15 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om att värdet av tillgångar som ingår i täckningen i fråga om vissa tillgångsslag beräknas med avvikelse från deras verkliga värde vid uppskattningen av övertäckningen.

Enligt 5 kap. 18 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om vilka poster som ska hänföras till eller dras av från kapitalbasen samt om hur de beräkningar som gäller uppfyllandet av kraven på kapitalbasen ska göras och när beräkningarna ska ges in.

Enligt 5 kap. 25 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om upprättandet och inlämnandet för godkännande av planen för återställande av en sund finansiell ställning och finansieringsplanen.

Enligt 6 kap. 4 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om investeringsplanen.

Enligt 6 kap. 6 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om värdering av täckningstillgångar.

Enligt 6 kap. 7 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om värdering av säkerheterna samt betydelsen av säkerheter då de förbindelser som säkerheterna hänför sig till beaktas i täckningen.

Enligt 6 kap. 7 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om formen på och förvaringen av täckningsförteckningen, teckningen av tillgångsposter i förteckningen, tidpunkten för upprättandet av förteckningen samt tidpunkterna för teckningen i förteckningen av de tillgångar som de försäkringstekniska avsättningarna täcks av.

Enligt 6 kap. 12 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om upptagandet av fondandelar i täckningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Enligt 6 kap. 18 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om användning av derivatinstrument.

Enligt 6 kap. 21 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om begränsning av valutarisken och ordnande av valutarörelsen.

Enligt 6 kap. 22 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om uppföljningen av investeringsrisken för fondanknutna tilläggspensionsarrangemang.

Enligt 6 kap. 25 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om var de tillgångar och förbindelser som hör till täckningen av försäkringstekniska avsättningar anses vara belägna.

Enligt 6 kap. 32 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om systemet för förhindrande och lösning av intressekonflikter.

Enligt 7 kap. 4 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om de antaganden för prognoser som ska användas för beräkning av tilläggspensionen.

Enligt 9 kap. 4 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till anmälan om verkställande av en fusion.

Enligt 11 kap. 4 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om ansökan som gäller överlåtelse av försäkringsbestånd och om de utredningar som ska fogas till ansökan.

Enligt 12 kap. 15 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om anmälan gällande beslut om avslutande av likvidation.

Enligt 13 kap. 2 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas i samband med en ansökan som gäller gränsöverskridande verksamhet.

Enligt 14 kap. 7 § i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om ansökan som gäller tillstånd för gränsöverskridande överlåtelse av tilläggspensionsarrangemang.

Enligt 5 kap. 15 § i den föreslagna lagen om försäkringskassor får närmare bestämmelser om att vissa tillgångar som godkänns i täckningen ska värderas med avvikelse från deras gängse värde utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Enligt 4 kap. 3 § i den föreslagna lagen om försäkringskassor kan en försäkringskassa ha indexförhöjningsansvar, som utöver att täcka framtida förhöjningar endast får användas på det sätt som Finansinspektionen närmare bestämmer till att täcka en sådan ökning av ansvarsskulden som uppkommit till följd av att beräkningsgrunderna har ändrats.

Enligt 4 kap. 4 § i den föreslagna lagen om försäkringskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om hur tryggande och aktsamhet ska beaktas i beräkningsgrunderna och om valet av variabler och antaganden som används vid beräkningen av ansvarsskulden.

Enligt 4 kap. 7 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om beräkningsgrunderna för fribrev.

Enligt 5 kap. 2 § i den föreslagna lagen om försäkringskassor meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om investeringsplanen.

Enligt 5 kap. 5 § i den föreslagna lagen om försäkringskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om formen på och förvaringen av en täckningsförteckning, teckningen av tillgångsposter i förteckningen och tidpunkterna för teckningen samt tidpunkten för upprättandet av förteckningen.

Enligt 7 kap. 6 § i den föreslagna lagen om försäkringskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till en anmälan om verkställande av en fusion eller delning.

Enligt 9 kap. 14 § i den föreslagna lagen om försäkringskassor kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i en anmälan om avslutande av likvidation.

Enligt 29 e § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag föreskrivs på framställning av Pensionsskyddscentralen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet beloppet för det solvenskapital som överförs vid överlåtelse av ett försäkringsbestånd som en fast procentandel av ansvarsskulden, minskad med odelat tilläggsförsäkringsansvar och de poster som enligt 139 § 2 mom. i lagen om pension för företagare inte beaktas i premieansvaret.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022. Vissa nya bestämmelser om likvidation och konkurs i en pensionsanstalt som bedriver pensionsförsäkringsverksamhet, vilkas syfte är att främja överlåtelse av försäkringsbestånd till en verksam pensionsanstalt, ska dock också tillämpas på sådana pensionsanstalter som har försatts i likvidation eller konkurs före ikraftträdandet

av de föreslagna lagarna. Det nya 2 mom. om pensionsanstalternas avtalsrätt som det föreslås att fogas till 185 § i lagen om pension för arbetstagare ska också tillämpas på överlåtelse av försäkringsbeståndet hos en sådan pensionsanstalt som har försatts i likvidation eller konkurs före ikraftträdandet av de föreslagna lagarna. Samtidigt ska bestämmelserna i 13 kap. 17—19 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor om pensionskassors möjlighet att överta ett försäkringsbestånd trots bestämmelserna om verksamhetskrets, om att dela upp det försäkringsbestånd som överlåts samt om att avskilja egendom som är föremål för rättegång från egendom som överlåts som tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet, tillämpas också på överlåtelse av försäkringsbeståndet hos en sådan pensionsanstalt som har försatts i likvidation eller konkurs före ikraftträdandet av de föreslagna lagarna.

4 Förhållande till andra propositioner

4.1 Samband med andra propositioner

Vid behandlingen av denna regeringsproposition bör hänsyn tas till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om Finansinspektionen och till vissa lagar som har samband med den (RP 255/2020 rd). I den propositionen föreslås det att lagen om Finansinspektionen, lagen om placeringsfonder, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, lagen om investeringstjänster, bokföringslagen, lagen om försäkringsdistribution samt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ändras. I propositionen föreslås det sådana nödvändiga ändringar i de nationella lagarna som följer av Europaparlamentets och rådets förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn, Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av referensvärdesförordningen vad gäller EU:s referensvärden för klimatomställning, EU-referensvärden för anpassning till Parisavtalet och hållbarhetsrelaterade upplysningar för referensvärden och Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordningen om hållbar-hetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn. Lagarna avses huvudsakligen träda i kraft den 10 mars 2021.

I ovannämnda proposition föreslås i lagen om pensionsstiftelser en ny 49 j § och i lagen om försäkringskassor en ny 84 j § vilka har samma innehåll. I paragraferna föreslås i fråga om lämnande av uppgifter om hållbarhet hänvisningar till vissa bestämmelser i Europeiska unionen. Eftersom avsikten är att de ovan-nämnda bestämmelserna endast ska tillämpas på frivillig tilläggspensionsverksamhet, bör propositionerna samordnas så att det till den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor fogas en ny bestämmelse som motsvarar de ovannämnda paragraferna.

Dessutom vid behandlingen av denna regeringens proposition bör hänsyn tas till regeringens proposition med förslag till lagstiftning om genomförande av kreditinstitutsdirektivet samt återhämtnings- och resolutionsdirektivet (RP 171/2020). I den propositionen föreslås det bl.a. att lagen om Finansinspektionen ändras, vars proposition att ändra 4 § 3 mom. ska samordnas med denna proposition.

Vid behandlingen av denna regeringens proposition bör hänsyn också tas till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om investeringstjänster och lagen om Finansinspektionen samt vissa lagar som har samband med dem (RP 16/2021) till den del som gäller ändring av 4 och 5 § i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift samt ändring av 29, 31, 41 och 41 a § i lagen om Finansinspektion.

5 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Med tanke på grundlagen och lagstiftningsordningen hänför sig de viktigaste förslagen, med hänsyn till näringsfriheten, till registrering av pensionsstiftelser och pensionskassor samt försäkringskassor som bedriver lagstadgad och frivillig pensionsförsäkringsverksamhet. Grundlagsfrågor har också att göra med egendomsskydd och avtalsfrihet i samband med överföring av försäkringsbestånd. Dessutom hänför sig den lagstadgade försäkringsverksamhet som pensionsstiftelser och pensionskassor samt sjukkassor bedriver till grundlagens 124 § om överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter. Förslaget innehåller också en mängd delegerade befogenheter för social- och hälsovårdsministeriet och Finansinspektionen att utfärda normer. I fråga om tilläggspensioner innehåller förslaget bestämmelser om minskning av förmåner, vilket innebär att saken ska bedömas med hänsyn till egendomsskyddet. De grundlagsfrågor som hänför sig till förslaget är i stor utsträckning samma frågor som i den övriga associationslagstiftningen inom försäkringsbranschen och i den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor. Därmed finns det etablerade tolkningslinjer för de grundlagsfrågor som hänför sig till förslaget.

Pensionsstiftelsers, pensionskassors och försäkringskassors verksamhet förutsätter registrering i det register som förs av Finansinspektionen innan verksamheten inleds. Det är inte fråga om ett tillståndsförfarande där förutsättningarna för verksamhet hos den anstalt som registreras eller verksamhetens inverkan på sund utveckling av försäkringsbranschen kontrolleras. Det är fråga om laglighetsprövning där en sökande som uppfyller vissa formella förutsättningar registreras. Grundlagsutskottet har i konstitutionellt hänseende jämställt den registreringsplikt som föreskrivs som förutsättning för inledande av näringsverksamhet med tillståndsplikt.

De pensionsstiftelser och pensionskassor samt sjukkassor som verkställer den sociala tryggheten är privaträttsliga juridiska personer, men de bedriver inte näringsverksamhet. Därför är det inte fråga om tillståndsplikt för näringsverksamhet och frågor som gäller den näringsfrihet som tryggas i 18 § i grundlagen är inte relevanta i detta sammanhang. Att bedriva frivillig social försäkringsverksamhet i en begränsad verksamhetskrets är inte heller näringsverksamhet, eftersom syftet med verksamheten inte är att generera vinst till delägarna eller att skaffa kunder på marknaden. Det är också till denna del fråga om social försäkringsverksamhet i anslutning till anställning eller företagarverksamhet där syftet är att komplettera den sociala tryggheten på ett sätt som tryggar de försäkrades förmåner.

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter. Riksdagens grundlagsutskott har tagit ställning till arbetspensionsförsäkringsbolagens status i fråga om grundlagen i sitt utlåtande om nya solvensregler för pensionsanstalterna (GrUU 45/1996 rd — RP 241/1996 rd). I utlåtandet konstaterar utskottet att arbetspensionsförsäkringsbolagen trots sin privaträttsliga organisationsform har hand om lagstadgade uppgifter av offentligrättsligt slag. Syftet med bolagen är att tillgodose den lagstadgade pensionstryggheten och därmed garantera blivande pensionstagares pensioner. Enligt utskottet ska arbetspensionsbolagen i rättssystematiskt hänseende hänföras till den s.k. indirekta offentliga förvaltningen. Arbetspensionsbolagens tillgångar består i betydande grad av försäkringsavgifter och riskerna i samband med investeringsverksamheten bärs främst med hjälp av avgiftspolitik. Arbetspensionsförsäkringsbolagen har också ett lagstadgat solidariskt ansvar vid konkurs, där den förlust som förorsakas av en konkurs täcks med de arbetspensionsavgifter som tas ut. Grundlagsutskottet ansåg att arbetspensionsförsäkringsbolagens särställning är en viktig

omständighet att beakta vid en statsförfattningsrättslig bedömning och att det sett ur denna synvinkel kunde anses att inskränkningen i ägarens bestämmanderätt är acceptabel till sina grunder och rätt proportionerad.

Pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring är också till sin karaktär privaträttsliga juridiska personer som bedriver en lagstadgad offentligrättslig uppgift såsom arbetspensionsförsäkringsbolag. De här pensionsstiftelsernas och pensionskassornas tillgångar består också huvudsakligen av försäkringsavgifter och de omfattas av arbetspensionsanstalternas lagstadgade solidariska ansvar vid konkurs. Syftet med pensionsstiftelsernas och pensionskassornas verksamhet jämställs med syftet med arbetspensionsförsäkringsbolagens verksamhet, dvs. att garantera blivande pensionstagares pensioner. Även om arbetsgivarens val att bilda en pensionsstiftelse eller pensionskassa eller ansluta sig som delägare till en sådan är ett frivilligt beslut, ska regleringen av stiftelsernas och kassornas verksamhet granskas framför allt med tanke på syftet med deras verksamhet. Om reglering behövs för att trygga de försäkrade förmånerna är regleringen motiverad också ur grundlagsperspektiv. Särskilt frågor om solvensen i pensionsstiftelser och pensionskassor samt solvenskapital som överförs i samband med överlåtelse av försäkringsbestånd hänför sig till tryggandet av de försäkrade förmånerna i den berörda anstalten och i hela det lagstadgade pensionssystemet. Därför är bestämmelserna om villkoren för överlåtelse av ett försäkringsbestånd och om fastställande av det solvenskapital som överförs godtagbara också med tanke på inskränkningen i egendomsskyddet och näringsfriheten.

Förslaget innehåller bestämmelser om överföring av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd i ett arbetspensionsförsäkringsbolag till en pensionsstiftelse eller pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet. Eftersom arbetspensionsförsäkringsbolagen är privaträttsliga juridiska personer som äger de arbetspensionsmedel som de förvaltar, även om användningsändamålet noggrant regleras i lag, är det i fråga om överlåtelse av försäkringsbestånd och de tillgångar som hänför sig till detta också en fråga om egendomsskydd och avtalsfrihet. Lagförslaget begränsar dock inte egendomsskyddet, eftersom en förutsättning för överlåtelse är att arbetspensionsförsäkringsbolagets styrelse gett sitt samtycke till överlåtelsen. Det är därmed fråga om ett frivilligt avtal vars innehåll regleras genom lag.

Bestämmelserna om villkoren för överlåtelse av ett försäkringsbestånd i ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska också tillämpas på försäkringar för vilka det gällande avtalet slutits innan den föreslagna lagens ikraftträdande. Med överföring av försäkringsbestånd avses ett försäkringsbestånd som hänför sig till ett försäkringsavtal som sluts med en arbetsgivares arbetspensionsförsäkringsbolag och överföringen av de tillgångar, som hänför sig till försäkringsbeståndet, till en pensionsanstalt där arbetsgivaren är delägare. Det är till denna del fråga om ett retroaktivt ingrepp i avtalsförhållandets innehåll. Grundlagsutskottets har i sin avgörandepraxis ansett att avtalsparterna ska kunna lita på att den lagstiftning som reglerar rättigheter och skyldigheter som är viktiga med avseende på att avtalsförhållandet består. I förslaget görs ändringar i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag som inte avsevärt ändrar den nuvarande regleringen. Det är inte heller fråga om en överdriven inskränkning i den avtalsfrihet som ingår i egendomsskyddet i grundlagen genom tvingande bestämmelser om innehållet i vissa villkor för avtal om överlåtelse av försäkringsbestånd. Syftet med villkoren är att säkerställa att den övertagande anstalten har tillräcklig livskraft för att trygga arbetspensionsmedlen och att minska de kostnader som överlåtelsen orsakar pensionssystemet. Genom dessa villkor skyddas de lagstadgade pensionsmedlen och de försäkrade förmånerna.

I förslaget ingår också en bestämmelse om ändring av lagen om pension för arbetstagare så att pensionsanstalter inom den privata sektorn kan komma överens om att frivilligt komplettera

försäkringsbeståndet hos en pensionsstiftelse eller pensionskassa som försatts i likvidation eller konkurs med tillgångar som motsvarar det försäkringsbestånd som överförs vid en överlåtelse. Syftet med bestämmelsen är att främja överlåtelse av försäkringsbestånd från en pensionsanstalt som försatts i likvidation eller konkurs till en fungerande pensionsanstalt. På det här sättet minskas de kostnader för en pensionsanstalts likvidation eller konkurs som hela pensionssystemet måste bära och som i sista hand realiseras genom pensionsanstalternas gemensamma ansvar i händelse av konkurs. Bestämmelsen ska också tillämpas på situationer där en pensionsanstalt har försatts i likvidation eller konkurs före ikraftträdandet av de lagar som nu föreslås. Eftersom det är fråga om en retroaktiv utvidgning av pensionsanstalternas rätt att ingå avtal inskränker förslaget inte på pensionsanstalternas egendomsskydd och kan därför behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Rätten att ingå avtal vid överlåtelse av försäkringsbestånd utvidgas också genom vissa bestämmelser i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, som också ska tillämpas på en sådan överlåtelse av försäkringsbeståndet i en pensionsstiftelse och pensionskassa där den överlåtande pensionsstiftelsen eller pensionskassan försatts i likvidation eller konkurs före ikraftträdandet av den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Utvidgningen av rätten att ingå avtal handlar om att på ett friare sätt än för närvarande dela upp ett försäkringsbestånd som överlåts, att avskilja egendom som är föremål för rättegång och som överlåts som tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet. En pensionskassas rätt att ta emot ett stängt försäkringsbestånd trots begränsningarna av verksamhetskretsen utvidgas också retroaktivt genom lag. Det retroaktiva förslag som gäller utvidgningen av rätten att ingå avtal och inskränkningen i begränsningen av verksamhetskrets kan också till denna del behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor innehåller ett flertal bemyndiganden enligt vilka närmare bestämmelser om de omständigheter som nämns i paragraferna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet eller genom föreskrifter som meddelas av Finansinspektionen. Bestämmelserna om bemyndigande för social- och hälsovårdsministeriet och Finansinspektionen att utfärda normer ska bedömas med tanke på 80 § i grundlagen. Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska det dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag.

De bestämmelser som utfärdas genom förordning är så detaljerade, och till sin natur närmast tekniska, att det inte är ändamålsenligt att ta in dem i lagen. Det är inte heller fråga om grunderna för en pensionsanstalts rättigheter och skyldigheter, som ska regleras genom lag, eller om sådana saker som enligt grundlagen hör till området för lag. Dessutom riktar sig regleringen till en pensionsanstalt som bedriver försäkringsverksamhet och inte till en enskild individ. Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat.

Propositionen innehåller bemyndiganden för Finansinspektionen att meddela föreskrifter. I 4 kap. 25 §, 6 kap. 10 §, 8 kap. 6 § och 9 kap 8 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor samt i 5 kap. 26 § i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och i 7 kap 18 § i lagen om försäkringskassor föreskrivs det om Finansinspektionens behörighet att meddela närmare föreskrifter om förfarandet i fråga om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse samt om ordnandet av riskhantering, intern kontroll och förvaltning av täckningstillgångar.

I propositionen ingår också behörighet för Finansinspektionen att bevilja dispens. I 6 kap. 11 § i den föreslagna lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreskrivs det om Finansinspektionens behörighet att på ansökan av en pensionsanstalt av särskilda skäl för en viss tid bevilja tillstånd att avvika från de noggrant begränsade bestämmelserna om bokföring och bokslut. Dispensen kan för det första gälla de balansräknings- och resultaträkningsscheman för bokslut som utfärdats genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet, verksamhetsberättelsen, noterna till bokslutet samt specifikationer till balansräkningen och noterna. För det andra kan dispensen gälla Finansinspektionens föreskrifter om användning av anskaffningsutgifter i balansräkningen och specifikationerna till balansräkningen. Dessutom kan dispensen gälla framställningen av gängse värde på investeringstillgångar, tiden för upprättande av bokslut samt säkerställandet av en rättvisande bild. En förutsättning för beviljande av undantag är dock att det inte strider mot Europeiska unionens bestämmelser om bokslut och koncernbokslut. Förslaget motsvarar 8 kap. 30 § i försäkringsbolagslagen och har därmed inte har ansetts stå i strid med 80 § i grundlagen.

De ovannämnda bestämmelserna är huvudsakligen av teknisk natur. Behörighet som motsvarar Finansinspektionens ovannämnda behörighet att meddela föreskrifter har delvis ingått i de gällande lagarna och i fråga om den görs endast ändringar av teknisk natur. Grundlagsutskottet har ofta bedömt bestämmelser om behörigheten för de myndigheter som föregick Finansinspektionen, dvs. Finansinspektionen och Försäkringsinspektionen, att meddela föreskrifter (t.ex. GrUU 25/2000 rd, GrUU 17/2004 rd och GrUU 28/2008 rd samt andra utlåtanden som nämns i dem). Både bank- och försäkringsverksamheten är på grund av dess stora samhälleliga betydelse strängt reglerad verksamhet som kräver tillstånd. Den verksamhet som ska regleras har många sådana yrkesmässiga särdrag som i utskottets praxis betraktats som det slag av särskilda skäl som avses i 80 § 2 mom. i grundlagen. Utskottet har ansett att det inte är något problem med tanke på grundlagen att ge dessa myndigheter behörighet av det föreslagna slaget. Enligt regeringens uppfattning är behörigheten med hänsyn till den reglerade försäkringsverksamhetens karaktär och särdrag tillräckligt noggrant bunden genom bestämmelser i lag.

Förslaget till lag om pensionsstiftelser och pensionskassor innehåller bestämmelser som gäller minskning eller slopande av tilläggspensioner och andra förmåner och motsvarar bestämmelserna i den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor. Bestämmelsernas grundlagsenlighet har bedömts 1995 när den gällande lagen om pensionsstiftelser stiftades. Grundlagsutskottet ansåg i sitt utlåtande GrUU 22/1995 att lagen om pensionsstiftelser inte kan stiftas på det föreslagna sättet i vanlig lagstiftningsordning. Utskottet ansåg att även om det är fråga retroaktiva försämringar i det frivilliga tilläggspensionsskyddet är det inte möjligt att i vanlig lagstiftningsordning helt fritt föreskriva om saken. De retroaktiva ingreppen står i princip i strid med egendomsskyddet i grundlagen Det är möjligt att föreskriva genom vanlig lag om åtgärdens tillåtlighet knyts an till särskilda förutsättningar eller om åtgärden binds till ett krav på att pensionsrätten ska förbli skälig. Enligt utskottet är viktiga särskilda förutsättningar i detta sammanhang att försämringen av förmånerna är nödvändig för en pensionsstiftelses fortsatta verksamhet eller att de berörda personerna godkänner åtgärden. Utskottet ansåg att anledningen till att fortsätta en verksamhet kan anses motiverad i konstitutionellt hänseende, om det hänvisas till insolvens eller arrangemang som hänför sig till verksamhetens upphörande. Förutsättningen för att vanlig lagstiftningsordning ska kunna användas är att ändringen av bestämmelserna ges en fast koppling till de situationer som nämns ovan, med samma noggrannhet som den speciallagstiftning som gäller dem. I propositionen med förslag till lag om pensionsstiftelser är den förutsättning som nämns i 11 § 3 mom. i lagen formulerad alltför brett i konstitutionellt hänseende. Riksdagen godkände dock regeringens proposition med förslag till lag om pensionsstiftelser som brådskande utan ändringar.

Enligt grundlagsutskottets vedertagna tolkning kan ändringar som påverkar den framtida ökningen av förmåner göras i vanlig lagstiftningsordning, om inte annat följer av särskilda skäl (GrUU 5/2015 rd, GrUU 41/2013 rd, GrUU 30/2005 rd, GrUU 60/2002 rd). Nedskärning av förmåner som redan tjänats in före ändringen av bestämmelserna innebär minskning eller slopande av en konkret ekonomisk fördel som anses vara intjänad och ändringar i en sådan kan i princip inte göras i vanlig lagstiftningsordning. I förslaget till lag om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor ingår ett förslag till en bestämmelse enligt vilken den framtida tillväxten av en pension kan begränsas. Detta innebär till exempel en ändring av index eller av pensionsåldern. Däremot ska det vara möjligt att retroaktivt skära ned på förmåner som tjänats in före ändringen av bestämmelserna, i fråga om nya pensionsarrangemang som inleds efter ikraftträdandet av den nya föreslagna lagen, endast med samtycke av dem som berörs av minskningen eller slopandet av pensionerna, eller om ändringen är nödvändig för att pensionsstiftelsen inte ska behöva försättas i likvidation med stöd av 11 kap. 2 § 2—5 punkten i den föreslagna lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor. Eftersom den gällande lagen om pensionsstiftelser och den gällande lagen om försäkringskassor under de förutsättningar som anges i lag också har tillåtit retroaktiv försämring av pensioner och andra förmåner förordar skyddet av arbetsgivarnas berättigade förväntningar fortsatt tillämpning av dessa bestämmelser på arrangemang som bildats före den föreslagna lagens ikraftträdande, särskilt när det är fråga om ett förfarande som tillåts i lag.

Förslaget innehåller bestämmelser som gäller behandling av personuppgifter i Finansinspektionens register över pensionsstiftelser och försäkringskassor samt bestämmelser som gäller sekretess och utlämnande av personuppgifter. Bestämmelserna i förslaget motsvarar de ändringar i lagen om pensionsstiftelser som fördes med lagen 224/2020 och de ändringar i lagen om försäkringskassor som fördes med lagen 255/2020. Ändringarna trädde i kraft 17.4.2020. På grund av ovan nämnda ändringar lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor stämmer överens med dataskyddsförordningen. Grundlagsutskottet ansåg i sitt utlåtande GrUU 17/2019 rd att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

På ovan nämnda grunder kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om pensionsstiftelser och pensionskassor

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Tillämpning av lagen samt de centrala principerna för verksamheten för pensionsstiftelser och pensionskassor

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på pensionsstiftelser som är registrerade enligt finsk lag och som bedriver pensionsförsäkringsverksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare (395/2006) och på pensionskassor som är registrerade enligt finsk lag och som bedriver pensionsförsäkringsverksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare (1272/2006).

Bestämmelserna i denna lag tillämpas, om inte något annat föreskrivs i lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) pensionsanstalt *en pensionsstiftelse* och en pensionskassa enligt 1 §,

2) delägare *en arbetsgivare* eller en företagare som är skyldig att betala försäkringsavgift till en pensionsanstalt,

3) *EES-stat* en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4) arbetspensionsförsäkringsbolag ett arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997),

5) koncern *en koncern* enligt bokföringslagen (1336/1997),

3 §

Verksamhetskrets

I en pensionsstiftelses stadgar ska verksamhetskretsen fastställas så att en arbetsgivare eller flera arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare som hör till samma koncern kan vara delägare i stiftelsen. Dessutom kan en pensionsstiftelse tillsammans med ovan avsedda arbetsgivare, en eller flera, i egenskap av delägare höra till sin egen verksamhetskrets.

I en pensionskassas stadgar ska verksamhetskretsen fastställas så att följande kan vara delägare i kassan:

1) flera arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare vars verksamhet har ett ekonomiskt eller administrativt samband,

2) flera arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat eller som på grund av någon annan motsvarande omständighet bildar en helhet,

3) flera företagare tillsammans med sådana företagare vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat eller som på grund av någon annan motsvarande omständighet bildar en helhet,

Det ska vara ändamålsenligt att bedriva pensionskassaverksamhet gemensamt i en sådan verksamhetskrets bestående av flera arbetsgivare eller företagare som avses i 2 mom. 1—3 punkten.

En pensionsanstalts verksamhetskrets kan också utgöras av en viss del av en sådan verksamhetskrets som avses i 1 eller 2 mom.

4 §

Verksamhetens syfte

Pensionsanstalterna ska på ett annat än affärsmässigt sätt bedriva lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet som hänför sig till den sociala tryggheten genom att ha hand om verkställigheten av pensionsskyddet enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare samt förvalta de tillgångar som inflyter till anstalten på ett sätt som tryggar de försäkrades förmåner.

Pensionsanstalterna får inte bedriva annan verksamhet än verksamhet enligt 1 mom.

Pensionsanstalterna får bedriva sådan verksamhet som avses i 1 § bara inom sin verksamhetskrets som avses i 3 §.

5 §

Status som juridisk person och delägarnas ansvar

En pensionsanstalt är en från delägarna fristående juridisk person som uppkommer genom registrering och som upphör när pensionsanstalten har upplösts.

Delägarna i en pensionsstiftelse är gentemot stiftelsen ansvariga för att stiftelsens tillgångar räcker till för att täcka stiftelsens ansvarsskuld och övriga skulder samt solvenskravet så som bestäms i denna lag och i stiftelsens stadgar.

Delägarna i en pensionskassa är gentemot kassan begränsat ansvariga för att kassans tillgångar räcker till för att täcka kassans ansvarsskuld och övriga skulder samt solvenskravet så som bestäms i denna lag och i de beräkningsgrunder för försäkringsavgiften för en kassa som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt samt i kassans stadgar.

6 §

Utträde och uteslutning ur en pensionsanstalt

En delägare i en pensionsanstalt kan utträda ur pensionsanstalten. En delägare i en pensionsstiftelse kan emellertid utträda eller uteslutas ur pensionsstiftelsen bara om den utträdande delägarens delägarspecifika försäkringsbestånd har överlåtits till en annan pensionsanstalt eller ett arbetspensionsförsäkringsbolag.

Bestämmelsen i 1 mom. tillämpas också när en delägare i en pensionsstiftelse avslutar sin verksamhet inom den verksamhetskrets som avses i 3 § 1 mom.

7 §

Likställighet

En pensionskassas kassamöte eller representantskap eller en pensionsanstalts styrelse, verkställande direktör eller någon annan företrädare som avses i 4 kap. 18 § får inte fatta beslut eller vidta någon annan åtgärd som är ägnad att ge en delägare, en försäkrad eller någon annan en otillbörlig fördel till nackdel för pensionsanstalten, någon annan försäkrad eller någon annan delägare.

8 §

Bestämmelsernas dispositiva karaktär

Bestämmelser om pensionsanstaltens verksamhet kan utfärdas i dess stadgar. I stadgarna får inte tas in bestämmelser som strider mot lag eller god sed.

2 kap.

Bildande, delägare och stadgar

1 §

Stiftare av en pensionsanstalt

En pensionsstiftelse kan bildas av en arbetsgivare eller av flera i 1 kap. 3 § 1 mom. avsedda arbetsgivare tillsammans.

En pensionskassa kan bildas av flera i 1 kap. 3 § 2 mom. avsedda arbetsgivare tillsammans eller av flera i det momentet avsedda företagare tillsammans.

2 §

Stiftarens behörighet

Den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte bilda en pensionsanstalt.

3 §

Stiftarens hemort

Den som bildar en pensionsanstalt ska vara en fysisk person, en sammanslutning eller en stiftelse. Den som bildar en pensionsanstalt ska ha sin hemort i en EES-stat. Ett öppet bolag eller ett kommanditbolag kan vara stiftare omt de bolagsmän som personligen svarar för bolagets förpliktelser har sin hemort i en EES-stat.

4 §

Pensionsanstaltens minsta storlek

En pensionsanstalt ska ha minst 150 försäkrade.

5 §

Avtal om bildning

För bildandet av en pensionsanstalt ska det upprättas ett avtal om bildning. Avtalet ska dateras och undertecknas av samtliga stiftare.

Avtalet om bildning ska innehålla en verksamhetsplan och ett förslag till stadgar för pensionsanstalten. I avtalet ska dessutom anges

1) stiftarens namn samt personbeteckning eller företags- och organisationsnummer, hemort och postadress,
2) beloppet av startkapitalet, om pensionsanstalten har ett startkapital,
3) ledamöterna i den första styrelsen,
4) den verkställande direktören, om en verkställande direktör har valts, och revisorerna.

Närmare bestämmelser om innehållet i den verksamhetsplan som avses i 2 mom. utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

6 §

Delägarförteckning

Pensionsanstalten ska föra en delägarförteckning där delägarnas namn och företags- och organisationsnummer antecknas.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrättas om ändringar i delägarförteckningen.

7 §

Firma

En pensionsanstalt ska ha antingen ett finsk- eller svenskspråkigt namn. En pensionsstiftelses finskspråkiga namn ska innehålla ordet ”eläkesäätiö” och det svenskspråkiga namnet ordet ”pensionsstiftelse”. En pensionskassas finskspråkiga namn ska innehålla ordet ”eläkekassa” och det svenskspråkiga namnet ordet ”pensionskassa”.

Pensionsanstaltens namn ska klart skilja sig från andra pensionsanstalters namn. Namnet får inte strida mot god sed eller allmän ordning eller vara vilseledande. Om namnet på pensionsanstaltens firma anges på flera språk, ska framställningarna till sitt innehåll motsvara varandra.

8 §

Stadgar

Varje pensionsanstalt ska ha stadgar där följande uppgifter ska anges:

1) firma och, om namnet anges på flera språk, framställningen på varje språk,
2) den kommun i Finland som är pensionsanstaltens hemort,
3) den pensionsförsäkringsverksamhet som bedrivs,
4) verksamhetskrets enligt 1 kap. 3 §,

5) vilka som är försäkrade i pensionsanstalten,
6) styrelseledamöternas och ersättarnas antal samt mandattid,
7) grunden för styrelseledamöternas arvode,
8) revisorernas och revisorssuppleanternas mandattid,
9) mandattiden för medlemmar och ersättare i representantskapet, hur de väljs och grunden för medlemmarnas arvode, om pensionskassan har ett representantskap,
10) hur ansvaret för en insolvent delägares förpliktelser i fråga om solvenskapitalet fördelas mellan delägarna,
11) grunderna för den avgift som tas ut av en delägare för att komplettera solvenskapitalet när det delägarspecifika försäkringsbeståndet överförs i en situation som avses i 12 kap. 11 § 2 mom.,
12) grunderna för fastställandet av den avgift som tas ut för att komplettera solvenskapitalet när pensionsanstalten har försatts i likvidation,
13) hur pensionsanstaltens tillgångar och ansvar fördelas mellan delägarna när pensionsanstalten upplöses.

Utöver det som anges i 1 mom. ska det i stadgarna för en pensionskassa anges
1) hur kallelsen till kassamötet utfärdas,
2) hur delägarnas rösträtt och röster fördelas vid kassamötet,
3) antalet medlemmar av representantskapet, deras mandattid,och hur de väljs, delägarnas röstetal i representantskapet och grunden för medlemmarnas arvode, om pensionskassan har ett representantskap,
4) hur den delägarspecifika försäkringsavgiften bestäms,
5) hur en delägare avgår och på vilka grunder en delägare kan uteslutas ur pensionskassan.

Utöver det som anges i 1 mom. ska det i stadgarna för en pensionsstiftelse anges
1) hur styrelseledamöterna och deras ersättare väljs,
2) hur de delägarspecifika försäkringsavgifterna bestäms, om pensionsstiftelsens bokföring följer det utjämnande systemet,
3) hur delägarnas andel av övertäckningen enligt 7 kap. 10 § beräknas i en pensionsstiftelse som följer det utjämnande bokföringssystemet.
4) hur delägarnas ansvar för en insolvent delägares försäkringsavgift fastställs vid en pensionsstiftelses konkurs.

9 §

Fastställelse av stadgarna

Fastställelse av pensionsanstaltens stadgar och ändringar i dem ska sökas hos Finansinspektionen. När en pensionsanstalt bildas ska ansökan åtföljas av avtalet om bildning, en delägarförteckning och en redogörelse för att styrelsens ledamöter uppfyller de behörighetskrav som anges i 4 kap. 8 § samt, om det har valts en verkställande direktör för anstalten, av en redogörelse för att verkställande direktören uppfyller de krav som anges i den nämnda paragrafen.

Finansinspektionen ska fastställa stadgarna för en pensionsstiftelse eller ändringarna av dem, om stadgarna är lagenliga.

Finansinspektionen ska fastställa stadgarna för en pensionskassa och ändringarna av dem, om stadgarna är lagenliga och den tilltänkta försäkringsverksamheten inte anses äventyra en sund utveckling på området.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i den ansökan som avses i 1 mom. och om de redogörelser och handlingar som ska fogas till ansökan.

10 §

Registrering

En pensionsanstalt ska anmälas för registrering till det register över pensionsstiftelser och försäkringskassor som avses i 9 kap. 3 § inom tre månader från det att Finansinspektionen har fastställt stadgarna.

Till registeranmälan ska fogas en försäkran av styrelseledamöterna och verkställande direktören om att bestämmelserna i denna lag har iakttagits när pensionsanstalten har bildats.

11 §

Registreringens rättsverkningar

Förpliktelser orsakade av en åtgärd som har vidtagits efter undertecknandet av avtalet om bildning eller av en i avtalet om bildning specificerad åtgärd som har vidtagits tidigast ett år före undertecknandet av avtalet om bildning övergår genom registreringen på pensionsanstalten.

12 §

Verksamhet före registreringen

Före registreringen får pensionsanstalten inte förvärva rättigheter, ingå förbindelser eller uppträda som part i en domstol eller hos någon annan myndighet.

De som deltagit i eller beslutat om en åtgärd som på pensionsanstaltens vägnar vidtagits före registreringen ansvarar solidariskt för åtgärden.

Styrelsen och verkställande direktören kan utan personligt ansvar föra talan i ärenden som gäller bildandet av pensionsanstalten.

13 §

Rättshandlingar med en oregistrerad pensionsanstalt

En avtalspart som visste att pensionsanstalten var oregistrerad kan, om inte annat avtalats, frånträda sitt avtal med pensionsanstalten, om registrering inte har gjorts inom den tid som anges i 10 § 1 mom. eller om registreringen har vägrats. En avtalspart som inte visste att pensionsanstalten var oregistrerad kan frånträda avtalet till dess att pensionsanstalten har registrerats.

14 §

Bildandet förfaller

Bildandet av en pensionsanstalt anses ha förfallit om pensionsanstalten inte har anmälts för registrering i enlighet med 10 § eller om registrering vägras.

Om bildandet förfaller, ansvarar styrelsen och verkställande direktören solidariskt för att startkapitalet och avkastningen på startkapitalet betalas tillbaka. Sedvanliga kostnader för åtgärder som har vidtagits på pensionsanstaltens vägnar enligt 12 § 3 mom. dras av från det belopp som ska betalas tillbaka.

15 §

Ändring av stadgarna

Styrelsen beslutar om ändring av stadgarna för en pensionsstiftelse på det sätt som föreskrivs i 4 kap. 3 §. Om en ändring av stadgarna direkt gäller en delägares rättigheter eller skyldigheter krävs det för fastställelse av ändringen, utöver vad som föreskrivs i nämnda paragraf, att den delägare vars rättigheter eller skyldigheter ändringen gäller har godkänt ändringen.

Beslut om att ändra en pensionskassas stadgar fattas av kassamötet. Om en ändring av stadgarna direkt gäller en delägares rättigheter eller skyldigheter krävs det för fastställelse av ändringen, utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 19 §, att den delägare vars rättigheter eller skyldigheter ändringen gäller har godkänt ändringen. Om det finns flera delägare i pensionskassan krävs det för fastställelse av ändringen, utöver vad som föreskrivs i nämnda paragraf, att minst två tredjedelar av samtliga delägare har godkänt ändringen. Dessutom ska antalet röster för de delägare som har godkänt ändringen utgöra minst två tredjedelar av det röstetal som delägarna sammanlagt skulle ha haft, om samtliga delägare hade varit representerade vid kassamötet.

3 kap.

Pensionskassans kassamöte och representantskap

1 §

Kassamötet och representantskapet

I en pensionskassa utövar kassamötet högsta beslutanderätt. Kassamötet beslutar om ärenden som enligt denna lag ankommer på det. I pensionskassans stadgar kan det föreskrivas att kassamötet beslutar om ärenden som hör till verkställande direktörens och styrelsens allmänna behörighet.

Med stöd av en bestämmelse i stadgarna kan beslutanderätten i stället för av kassamötet utövas av representanter som de försäkrade och delägarna valt bland sig (representantskap).

Om pensionskassan har ett representantskap, ska de bestämmelser i detta kapitel som gäller kassamötet tillämpas även på representantskapets möten och ska de bestämmelser som gäller de försäkrades och delägarnas rättigheter och skyldigheter vid kassamötet tillämpas på representantskapet, om inte något annat föreskrivs i detta kapitel.

2 §

Val av representantskapet

Representantskapet består av minst sex medlemmar. Mandattiden för representantskapets medlemmar är högst fyra år i sänder.

Samma person får inte samtidigt vara både medlem i representantskapet och styrelseledamot.

3 §

Ordinarie kassamöte

Ordinarie kassamöte ska hållas inom fyra månader efter utgången av räkenskapsperioden.

Vid det ordinarie kassamötet ska

1) bokslutet och revisionsberättelsen läggas fram,

2) det beslutas om fastställande av bokslutet för det föregående året,
3) det beslutas om åtgärder på grund av överskott eller underskott enligt den fastställda balansräkningen,
4) det beslutas om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören,
5) styrelseledamöter och ersättare för dem väljas,
6) revisorer väljas,
7) sådana övriga ärenden behandlas som det ordinarie kassamötet ska behandla enligt denna lag eller pensionskassans stadgar.

4 §

Extra kassamöte

Extra kassamöte ska hållas om
1) det bestäms så i stadgarna,
2) styrelsen anser att det finns skäl till det,
3) försäkrade och delägare vars antal röster utgör minst en tiondel av samtliga försäkrades och delägares röstetal skriftligen kräver det, eller
4)Finansinspektionen skriftligen kräver det.
Ett extra kassamöte ska hållas också när en revisor eller delägare eller försäkrade som tillsammans har en i stadgarna angiven mindre andel än en tiondel av de försäkrades och delägarnas sammanlagda röstetal skriftligen kräver det för behandling av ett visst ärende. Kallelse till mötet ska utfärdas inom två veckor från det att kravet framställdes.

5 §

Rätt att få ett ärende upptaget till behandling

En försäkrad eller delägare har rätt att få ett uppgivet ärende behandlat vid kassamötet genom att skriftligen kräva detta i så god tid att ärendet kan tas upp i möteskallelsen.

6 §

Rätt att delta och anmälan

Varje försäkrad och delägare har rätt att delta i kassamötet och yttra sig vid där.
I stadgarna kan det som en förutsättning för en delägares eller en försäkrads deltagande i kassamötet uppställas att denne anmäler sig till försäkringskassan senast en viss dag, tidigast tio dagar före mötet. Den sista anmälningsdagen ska nämnas i möteskallelsen.

7 §

Närvarorätt

Styrelseledamöterna och verkställande direktören har rätt att närvara vid kassamötet, om inte kassamötet i ett enskilt fall beslutar något annat.
Kassamötet kan tillåta att också andra personer är närvarande vid mötet.

8 §

Ombud och biträde

Delägare och försäkrade får utöva sin rätt vid kassamötet genom ombud. Delägare, försäkrade och ombud får anlita biträde vid mötet.

Ett ombud får representera högst det antal delägare eller försäkrade som bestäms i stadgarna. Ombudet ska visa upp en daterad och individualiserad fullmakt eller på något annat tillförlitligt sätt visa sin rätt att företräda delägaren eller den försäkrade. Fullmakten gäller ett möte, om inte något annat framgår av den.

En medlem av representantskapet kan inte utöva sin rätt genom ombud. En medlem av representantskapet får anlita ombud endast om det bestäms så i stadgarna eller representantskapsmötet beslutar så.

9 §

Deltagandesätt

I stadgarna kan det bestämmas att deltagande i kassamötet får ske per post, genom datakommunikation eller med andra tekniska hjälpmedel. Också styrelsen kan besluta om detta, om inte något annat bestäms i pensionskassans stadgar. En förutsättning för förfarandet är att deltaganderätten och riktigheten av rösträkningen kan kontrolleras på motsvarande sätt som vid ett vanligt kassamöte. Möjligheten att delta på detta sätt, villkoren för ett sådant deltagande och förfarandet ska nämnas i möteskallelsen. I möteskallelsen ska det också nämnas om yttranderätten har begränsats för en försäkrad eller en delägare som deltar i mötet med ett tekniskt hjälpmedel.

10 §

Platsen för mötet

Kassamötet ska hållas på pensionskassans hemort, om inte något annat bestäms i stadgarna. Av synnerligen vägande skäl kan kassamötet med Finansinspektionens samtycke hållas också på någon annan ort.

11 §

Sammankallande av mötet

Kassamötet sammankallas av styrelsen.

Om styrelsen inte sammankallar ett kassamöte som ska hållas enligt denna lag, stadgarna eller kassamötets beslut, ska Finansinspektionen sammankalla mötet på pensionskassans bekostnad.

12 §

Kallelsetid för mötet

Kallelsen till kassamötet får utfärdas tidigast fyra veckor före kassamötet och ska utfärdas senast en vecka före kassamötet eller den sista anmälningsdagen enligt 6 §. Om kassamötet sammankallas med stöd av 4 § 3 eller 4 punkten, ska dock möteskallelsen utfärdas inom två veckor från det att kravet enligt punkterna framställdes.

Bestämmelser om kallelsetiden för mötet finns dessutom i

1) 10 kap. 9 §, som gäller fusion,
2) 11 kap. 10 §, som gäller delning,
3) 12 kap. 9 §, som gäller överföring av ett försäkringsbestånd,
4) 13 kap. 5 §, som gäller likvidation.

13 §

Framläggande av möteshandlingar

Beslutshandlingarna samt, om bokslutet behandlas vid kassamötet, bokslutet, verksamhetsberättelsen och revisionsberättelsen ska i minst en veckas tid före mötet hållas tillgängliga för de försäkrade och delägarna på pensionskassans kontor eller webbplats samt läggas fram vid kassamötet. Möteshandlingarna ska utan dröjsmål sändas till de försäkrade och delägare som begär dem, om handlingarna inte kan sparas och skrivas ut från pensionskassans webbplats.

14 §

Möteskallelsens innehåll

I kallelsen till kassamötet ska tid och plats för mötet samt de ärenden som ska behandlas vid mötet nämnas. Om ett ärende som gäller ändring av pensionskassans stadgar ska behandlas på mötet, ska ändringens huvudsakliga innehåll nämnas i kallelsen. Framläggande av de handlingar som avses i 13 § ska uppges i möteskallelsen.

Bestämmelser om innehållet i möteskallelsen finns dessutom i
1) 10 kap. 8 §, som gäller fusion,
2) 11 kap. 9 §, som gäller delning,
3) 12 kap. 10 §, som gäller överföring av ett försäkringsbestånd,

15 §

Beslutsfattande

Kassamötet kan besluta endast om ärenden som har nämnts i möteskallelsen. Om ett ärende dock enligt denna lag eller pensionskassans stadgar ska behandlas vid kassamötet, ska mötet behandla ärendet även om det inte har nämnts i möteskallelsen.

Ett ordinarie kassamöte kan dessutom besluta om ett sådant föreläggande av särskild granskning som avses 5 kap. 6 § även om detta inte har nämnts i möteskallelsen.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. kan kassamötet besluta om sammankallande av ett nytt möte och om överföring av ett ärende till ett fortsatt möte.

16 §

Röstetal

Vid ett kassamöte har varje försäkrad en röst. Om beslutanderätten inte utövas av kassamötet utan av ett representantskap, har varje representant för de försäkrade en röst vid representantskapsmötet.

Vid kassamötet har en delägare det röstetal som bestäms i stadgarna. Om beslutanderätten inte utövas av kassamötet utan av ett representantskap, har varje representant för delägarna det röstetal som bestäms i stadgarna.

Vid kassamötet får en delägare eller flera delägare inte ha ett större röstetal än de vid mötet företrädda försäkrades sammanlagda röstetal.

17 §

Ordförande och protokoll

Kassamötet väljer en ordförande för sig. I stadgarna kan det bestämmas att mötets ordförande ska väljas bland delägarna.

Ordföranden ska se till att protokoll förs vid mötet. Besluten och de eventuella omröstningsresultaten ska antecknas i protokollet. Ordföranden och en vid mötet för ändamålet vald justerare ska underteckna protokollet. Protokollen ska numreras löpande och förvaras på ett betryggande sätt.

Protokollet ska senast två veckor efter mötet hållas tillgängligt för delägarna och de försäkrade i pensionskassans verksamhetslokaler eller på något annat sätt. Delägarna och de försäkrade har rätt att få en kopia av protokollet och dess bilagor.

18 §

Röstlängd

Kassamötets ordförande ska se till att det över de närvarande delägarna, försäkrade, ombuden och biträdena upprättas en röstlängd i vilken införs varje delägares och försäkrads röstetal. Röstlängden ska vara framlagd vid kassamötet. Röstlängden ska tas in i eller fogas till mötesprotokollet.

19 §

Majoritetsbeslut

Som kassamötets beslut gäller det förslag som har understötts med mer än hälften av de avgivna rösterna, om inte denna lag eller pensionskassans stadgar kräver kvalificerad majoritet. Om rösterna faller lika gäller som beslut det förslag som ordföranden omfattar. Vid val anses den vald som får flest röster. Om rösterna faller lika avgörs valet genom lottdragning.

20 §

Frågerätt

Pensionskassans styrelse och verkställande direktören ska vid kassamötet på begäran av en försäkrad eller en delägare ge närmare information om omständigheter som kan inverka på bedömningen av ett ärende som behandlas vid mötet. Om mötet behandlar bokslutet gäller skyldigheten också pensionskassans ekonomiska ställning överlag. Information som skulle medföra väsentlig olägenhet för pensionskassan får emellertid inte lämnas ut.

Om en fråga kan besvaras endast utifrån information som mötet inte har tillgång till, ska svaret ges skriftligen inom två veckor. Svaret ska ges den som har ställt frågan och andra kassamötesdeltagare som begär det.

21 §

Åsidosättande av formkrav

Beslut som gäller ett ärende som har behandlats utan iakttagande av procedurbestämmelserna i denna lag eller bestämmelserna om möteskallelse i pensionskassans stadgar får fattas endast om de försäkrade och delägare som berörs av försummelsen ger sitt samtycke.

Kassamötet är lagligt oavsett möteskallelsen, förutsatt att de valda representanterna har beslutanderätt vid kassamötet och samtliga representanter är närvarande vid mötet.

22 §

Fortsatt möte

Kassamötet kan besluta att behandlingen av ett ärende ska överföras till ett fortsatt möte.

Det ordinarie kassamötet ska överföra ett ärende som gäller godkännande av bokslutet till ett fortsatt möte, om de som har minst hälften av det vid mötet företrädda röstetalet understöder förslaget. Det fortsatta mötet ska hållas tidigast en månad och senast två månader efter det ordinarie kassamötet.

23 §

Kallelse till fortsatt möte

Till det fortsatta mötet ska en kallelse utfärdas, om mötet hålls senare än fyra veckor efter kassamötet. En kallelse till fortsatt möte kan alltid utfärdas senast fyra veckor före mötet.

Om en förutsättning för ett giltigt beslut enligt stadgarna är att beslutet fattas vid två kassamöten, får kallelse till det senare mötet inte utfärdas förrän det första mötet har hållits. I kallelsen ska nämnas det beslut som det första mötet har fattat.

24 §

Jäv

En försäkrad, en delägare, en medlem av representantskapet, en styrelseledamot eller verkställande direktören får inte delta i beslutfattandet i ärenden som gäller talan mot personen själva eller befrielse av personen från skadeståndsskyldighet eller någon annan förpliktelse gentemot pensionskassan. Personen får inte heller delta i beslutsfattandet i ärenden som gäller talan mot någon annan eller befrielse av denne från en förpliktelse, om de har ett sådant väsentligt intresse i ärendet som kan stå i strid med pensionskassans intresse.

25 §

Klander av mötets beslut

En delägare och en försäkrad i en pensionskassa kan genom talan mot pensionskassan klandra ett beslut av kassamötet, om

1) procedurbestämmelserna i denna lag inte har iakttagits vid behandlingen av ett ärende och felet har kunnat påverka beslutets innehåll eller delägarnas eller de försäkrades rätt i övrigt,

2) beslutet i något annat avseende strider mot denna lag, pensionskassans stadgar eller de för försäkring fastställda grunderna.

Klandertalan ska väckas inom tre månader från det att kassamötet fattade beslutet. Talan som gäller ett fusions- eller delningsbeslut får dock inte väckas när över sex månader har förflutit från det att fusionen eller delningen registrerades. Om talan inte väcks inom föreskriven tid, ska beslutet anses vara giltigt.

26 §

Dom som gäller kassamötets beslut

På yrkande av käranden kan domstolen förklara ett beslut av kassamötet ogiltigt eller ändra det. En dom genom vilken ett beslut av ett kassamöte har förklarats ogiltigt eller ändrats gäller även gentemot de delägare och försäkrade som inte har förenat sig om talan. På yrkande av käranden kan pensionskassan samtidigt förbjudas att verkställa ett ogiltigt be-slut. Kassamötets beslut får ändras endast om det kan konstateras vilket innehåll beslutet borde ha haft.

Om kassamötets beslut upphävs eller ändras, ska det som vinns tillfalla pensionskassan. De som har väckt talan har dock rätt att av pensionskassan få ersättning för sina rättegångskostnader i den mån de medel som pensionskassan vunnit genom rättegången räcker för ändamålet.

27 §

Ogiltiga beslut av mötet

Ett beslut av kassamötet är ogiltigt, om

1) kallelse till mötet inte har utfärdats eller om det som föreskrivs om kallelse till möte i denna lag eller i pensionskassans stadgar har överträtts i något väsentligt avseende,

2) beslutet klart strider mot den likställighetsprincip som anges i 1 kap. 7 § och samtycke saknas av den delägare eller någon annan vars likställighet har kränkts,

3) beslutet enligt lag inte skulle ha fått fattas ens med samtliga delägares eller försäkrades samtycke, eller om

4) det för beslutet enligt lag eller pensionskassans stadgar förutsätts samtycke av samtliga eller vissa delägare eller försäkrade och ett sådant samtycke inte har getts.

På ett ogiltigt beslut tillämpas inte det som i 25 § 2 mom. föreskrivs om väckande av klandertalan inom föreskriven tid. Talan som gäller ett fusions- eller delningsbeslut får dock inte väckas när över sex månader har förflutit från det att fusionen eller delningen registrerades.

4 kap.

Förvaltning

1 §

Ledning

En pensionsanstalt ska ha en styrelse och en verkställande direktör.

Styrelsen och verkställande direktören ska omsorgsfullt främja pensionsanstaltens intressen.

Styrelsen och verkställande direktören ska leda pensionsanstalten med yrkesskicklighet, enligt sunda och försiktiga verksamhetsprinciper samt enligt principerna för en tillförlitlig förvaltning.

2 §

Styrelsens allmänna uppgifter

Styrelsen svarar för pensionsanstaltens förvaltning och för att anstaltens verksamhet är ändamålsenligt organiserad.

Styrelsen svarar för att tillsynen över pensionsanstaltens bokföring och medelsförvaltning är ordnad på ett behörigt sätt.

3 §

Styrelsens beslutsfattande

Som styrelsens beslut gäller det förslag som har understötts av mer än hälften av de närvarande ledamöterna, om det inte någon annanstans i denna lag eller i stadgarna krävs kvalificerad majoritet. Om rösterna faller lika avgör ordförandens röst. Vid val anses den vald som får flest röster. Om rösterna faller lika vid val av ordförande och om inte något annat beslutades när styrelsen valdes eller om inte något annat bestäms i stadgarna, avgörs valet genom lottdragning.

Styrelsen är beslutför när över hälften av styrelseledamöterna är närvarande, om inte stadgarna förutsätter ett större antal. När antalet räknas ut anses jäviga ledamöter inte vara närvarande. Beslut får inte fattas vid styrelsens sammanträde, om inte samtliga styrelseledamöter har getts tillfälle att delta i behandlingen. Om en styrelseledamot har förhinder, ska dennes ersättare ges tillfälle att delta i behandlingen. Om ett beslut fattas utan att styrelsen sammanträder, ska beslutet registreras, undertecknas, numreras och förvaras i enlighet med vad som i 6 § föreskrivs om styrelsens sammanträdesprotokoll.

4 §

Jäv för styrelseledamöter

En styrelseledamot får inte delta i behandlingen av ett ärende som gäller ett avtal mellan styrelseledamoten och pensionsanstalten. Personen får inte heller delta i behandlingen av ett ärende som gäller ett avtal mellan pensionsanstalten och tredje man, om personen är anställd hos denna tredje man, verkställande direktör för eller i motsvarande ställning i en sammanslutning eller stiftelse som är tredje man, eller ledamot i dess styrelse, förvaltningsråd eller motsvarande verksamhetsorgan eller om personen kan förväntas få en sådan väsentlig fördel av avtalet som eventuellt står i strid med pensionsanstaltens intresse.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om avtal ska på motsvarande sätt tillämpas på andra rättshandlingar samt på rättegångar och annan talan.

5 §

Styrelsens sammanträden

Styrelsens ordförande svarar för att styrelsen sammanträder vid behov. Styrelsen ska sammankallas om en styrelseledamot eller verkställande direktören kräver det. Om styrelsens ordförande trots ett sådant krav inte sammankallar styrelsen, får kallelse utfärdas av en styrelseledamot eller av verkställande direktören, om minst hälften av styrelseledamöterna godkänner förfarandet.

Styrelsen kan besluta att även någon annan än en styrelseledamot får vara närvarande vid sammanträdet. I 14 § föreskrivs det om verkställande direktörens rätt att delta i sammanträdet. Också i stadgarna kan det föreskrivas om närvaro.

6 §

Styrelsens sammanträdesprotokoll

Vid styrelsens sammanträde ska det föras protokoll som undertecknas av sammanträdets ordförande och protokollföraren, om inte något annat bestäms i stadgarna. Besluten och de eventuella omröstningsresultaten ska antecknas i protokollet. Varje styrelseledamot och verkställande direktören har rätt att få sin avvikande mening antecknad i protokollet. Protokollen ska numreras löpande och förvaras på ett betryggande sätt.

7 §

Styrelseledamöter, ersättare och ordförande

En pensionsstiftelses styrelse ska ha minst fem ledamöter och minst två ersättare. En pensionskassas styrelse ska ha minst fyra ledamöter och minst två ersättare.

De försäkrade väljer bland sig minst två styrelseledamöter och en ersättare.

Delägarna väljer de övriga styrelseledamöterna.

Om styrelsen enligt pensionsanstaltens stadgar ska ha fler ledamöter än vad som föreskrivs i 1 mom., ska antalet styrelseledamöter som företräder de försäkrade och delägarna i skälig mån motsvara det som föreskrivs i 2 mom.

Styrelsen väljer inom sig en ordförande. Pensionsanstaltens verkställande direktör eller ansvariga matematiker får inte vara ordförande.

8 §

Styrelseledamöternas behörighet

Styrelseledamöterna ska ha gott anseende och god kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet. I styrelsen ska det också finnas god sakkunskap om investeringsverksamhet.

Den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte vara styrelseledamot.

Minst en styrelseledamot ska vara bosatt i en EES-stat.

Det som i denna lag föreskrivs om styrelseledamöter ska på motsvarande sätt tillämpas på ersättarna.

Finansinspektionen kan be om en utredning varav det framgår att styrelsen uppfyller de krav som föreskrivs för den i denna lag.

9 §

Val av styrelseledamöter

En pensionskassas styrelseledamöter väljs av kassamötet, om inte beslutanderätten enligt stadgarna har överförts på representantskapet. Delägarna har inte rösträtt vid valet av styrelseledamöter som företräder de försäkrade, och de försäkrade har inte rösträtt vid valet av styrelseledamöter som företräder delägarna.

I en pensionsstiftelses stadgar kan det bestämmas att företrädarna väljera de styrelseledamöter som representerar de försäkrade, och i stadgarna ska det då också bestämmas hur representanterna väljs och vem som är representant på sitt yrkes vägnar och hur de väljer styrelseledamöterna.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. väljer delägarna vid bildandet av en pensionsanstalt interimistiskt styrelseledamöterna och deras ersättare. Av dessa ska två ledamöter och deras ersättare vara personer som kan vara försäkrade i pensionsanstalten när den har registrerats. När delägarna väljer representanter till styrelsen för de personer som avses ovan ska delägarna höra sådana personer som kan vara försäkrade i pensionsanstalten när den har registrerats. Om lagen om samarbete inom företag (334/2007) tillämpas på en arbetsgivarsammanslutning som är delägare, ska delägaren vid val av de representanter som avses ovan höra de personer som avses i lagen om samarbete inom företag. Efter det att pensionsanstalten har registrerats ska de styrelseledamöter som representerar de försäkrade i pensionsanstalten och ledamöternas ersättare väljas utan dröjsmål.

10 §

Komplettering av styrelsen

Om en styrelseledamots uppdrag upphör under mandattiden eller om en styrelseledamot förlorar den behörighet som avses i 8 §, träder en ersättare i stället för styrelseledamoten enligt vad som bestäms i stadgarna eller beslutades då ledamoten valdes. Om någon ersättare inte finns, ska styrelsens övriga ledamöter se till att en ny ledamot väljs för den återstående mandattiden. Om styrelsen med sina återstående ledamöter och ersättare är beslutför och både delägarna och de försäkrade är representerade i styrelsen, behöver inte någon ny ledamot väljas. Valet av styrelseledamot till pensionskassans styrelse kan skjutas upp till följande kassamöte eller representantskapsmöte, där val av styrelseledamöter även annars ska förrättas.

Om en pensionsanstalt inte har en behörig styrelse och saken trots Finansinspektionens uppmaning inte har rättats till, ska Finansinspektionen förordna en eller flera sysslomän att sköta pensionsanstaltens angelägenheter tills en ny styrelse har valts och anmälts till registret.

11 §

Styrelsens mandattid

Styrelsens mandattid ska upphöra senast under den fjärde räkenskapsperioden efter valet, antingen vid slutet av det möte som väljer en ny styrelse eller när den räkenskapsperiod som avses ovan löper ut.

12 §

En styrelseledamots avgång och entledigande

En styrelseledamot kan avgå från sitt uppdrag före utgången av mandattiden. Avgången träder i kraft tidigast då styrelsen har underrättats om den.

En styrelseledamot kan före mandattidens utgång entledigas av den som valt ledamoten till styrelsen. Mandattiden för en entledigad ledamot upphör omedelbart, om inte något annat har bestämts i samband med entledigandet.

13 §

Verkställande direktörens allmänna uppgifter

Verkställande direktören sköter pensionsanstaltens löpande förvaltning i enlighet med styrelsens anvisningar och föreskrifter. Verkställande direktören svarar för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska ge styrelsen och dess ledamöter de upplysningar som styrelsen behöver för att fullgöra sina uppgifter.

Verkställande direktören får vidta åtgärder som med beaktande av omfattningen och arten av pensionsanstaltens verksamhet är exceptionella eller av stor betydelse, endast om han eller hon har styrelsens bemyndigande eller styrelsens beslut inte kan inväntas utan väsentlig olägenhet för pensionsanstaltens verksamhet. I det sistnämnda fallet ska styrelsen så snart som möjligt underrättas om åtgärden.

14 §

Verkställande direktörens närvaro vid styrelsens sammanträden

Verkställande direktören har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden också utan att vara styrelseledamot, om inte styrelsen beslutar något annat i ett enskilt fall.

15 §

Bestämmelser som ska tillämpas på verkställande direktören och dennes ställföreträdare

På verkställande direktören tillämpas dessutom vad som i denna lag föreskrivs om jäv för styrelseledamöter och om styrelseledamöters behörighet.

Vad som i denna lag föreskrivs om verkställande direktören tillämpas också på dennes ställföreträdare.

16 §

Val av verkställande direktör samt dennes avgång och entledigande

Verkställande direktören utses av styrelsen.

Verkställande direktören har rätt att avgå från uppdraget. Avgången träder i kraft tidigast då styrelsen har underrättats om den.

Styrelsen kan entlediga verkställande direktören. Entledigandet träder i kraft omedelbart, om styrelsen inte beslutar om en senare tidpunkt.

Om en pensionsanstalt inte har en verkställande direktör och saken trots Finansinspektionens uppmaning inte har rättats till, ska Finansinspektionen förordna en eller flera sysslomän att sköta pensionsanstaltens angelägenheter tills en ny verkställande direktör har valts och anmälts till registret.

17 §

Företrädande och tecknande av namn

Styrelsen företräder pensionsanstalten och tecknar dess namn. Verkställande direktören kan företräda pensionsanstalten i de ärenden som enligt 13 § ingår i hans eller hennes uppgifter.

I stadgarna kan det bestämmas att verkställande direktören eller en styrelseledamot har rätt att företräda pensionsanstalten och teckna dess namn eller att styrelsen beslutar om gränserna för rätten att företräda och teckna namnet.

Styrelsen kan när som helst återkalla en sådan rätt att företräda pensionsanstalten som den gett.

18 §

Övriga företrädare

I stadgarna kan det bestämmas att styrelsen också får ge någon annan än den som avses i 17 § 2 mom. rätt att företräda pensionsanstalten och teckna dess namn. Styrelsen kan när som helst återkalla ett sådant bemyndigande som den gett.

Vad som i denna lag föreskrivs om jäv för styrelseledamöter och om styrelseledamöternas behörighet ska på motsvarande sätt tillämpas på en annan företrädare som inte är styrelseledamot eller verkställande direktör.

19 §

Begränsning av rätten att företräda

I det register som avses 9 kap. 3 § kan endast en sådan begränsning av rätten att företräda pensionsanstalten och teckna dess namn antecknas som innebär att två eller flera endast tillsammans har namnteckningsrätt.

20 §

Bindande verkan av en företrädares åtgärder

En rättshandling som på pensionsanstaltens vägnar har företagits av en företrädare är inte bindande för pensionsanstalten, om

1) företrädaren har handlat i strid med en i denna lag angiven begränsning av sin behörighet,

2) företrädaren har handlat i strid med en sådan begränsning som avses i 19 §, eller

3) företrädaren har överskridit sin befogenhet och motparten insåg eller borde ha insett att befogenheten överskreds.

I sådana fall som avses i 1 mom. 3 punkten kan det inte anses att enbart den omständigheten att befogenhetsbegränsningarna har antecknats i det register som avses i 9 kap. 3 § är ett tillräckligt bevis för att motparten insåg eller borde ha insett att befogenheten överskreds.

21 §

Förbud mot att verkställa ett ogiltigt beslut

En företrädare för pensionsanstalten får inte iaktta ett av kassamötet, styrelsen eller något annat verksamhetsorgan fattat beslut som är ogiltigt på grund av att det strider mot denna lag eller stadgarna.

22 §

Riskhantering

En pensionsanstalt ska ha ett med beaktande av arten och omfattningen av dess verksamhet tillräckligt riskhanteringssystem, som ska innefatta fortlöpande identifiering, mätning, uppföljning, övervakning och rapportering av de risker som pensionsanstalten exponeras för och av den sammanlagda riskexponeringen.

Riskhanteringen ska omfatta följande delområden:

1) hantering av tillgångar och ansvarsförbindelser,
2) investeringar,
3) likviditet,
4) hantering av koncentrationsrisker,
5) hantering av operativa risker.

Pensionsanstalten ska ha en riskhanteringsfunktion som är oberoende av risktagningsfunktionerna.

23 §

Risk- och solvensbedömning

Styrelsen för en pensionsanstalt ska som en del av sitt strategiska beslutsfattande och sin riskhantering genomföra en risk- och solvensbedömning där en bedömning görs av

1) hur de väsentliga riskerna inverkar på pensionsanstaltens verksamhet,
2) vilka åtgärder som är motiverade för hanteringen av de risker som framkommit vid bedömningen.

Risk- och solvensbedömningen ska uppdateras regelbundet och utan dröjsmål om riskerna har förändrats väsentligt.

Pensionsanstalten ska till Finansinspektionen ge in ett sammandrag av risk- och solvensbedömningen samt de slutsatser som dragits av den. Sammandraget till Finansinspektionen ska innehålla åtminstone resultaten av risk- och solvensbedömningen, en beskrivning av de använda metoderna samt de viktigaste antagandena.

24 §

Intern kontroll

En pensionsanstalt ska ha en med beaktande av arten och omfattningen av dess verksamhet tillräcklig intern kontroll, som ska innefatta pensionsanstaltens bokföring, förvaltning, investeringsverksamhet och övriga centrala funktioner. Den interna kontrollen omfattar också säkerställande av lämplig rapportering på pensionsanstaltens alla organisationsnivåer.

Till den interna kontrollen hör en funktion för regelefterlevnad. Funktionen ska också bedöma om pensionsanstaltens åtgärder för att förhindra och korrigera eventuella brister i regelefterlevnaden är tillräckliga.

25 §

Bemyndigande för finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas samt om kraven på en tillförlitlig förvaltning.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om utredningen av styrelsens och verkställande direktörens behörighet.

26 §

Ansvarig försäkringsmatematiker

En pensionsanstalt ska ha en ansvarig försäkringsmatematiker vars behörighet social- och hälsovårdsministeriet har fastställt med stöd av 31 kap. 6 § i försäkringsbolagslagen eller vars behörighet enligt 7 § i det kapitlet kan jämställas med den behörigheten.

Försäkringsmatematikern vid en pensionsanstalt ska göra en försäkringsteknisk analys av pensionsanstaltens tillstånd minst vartannat år eller oftare, om Finansinspektionen anser att det behövs.

Finansinspektionen ska underrättas om att en ansvarig matematiker har utnämnts eller entledigats.

27 §

Beredskap för undantagsförhållanden

Pensionsanstalterna ska genom deltagande i beredskapsplanering inom försäkringsbranschen och förberedande av verksamheten under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också under undantagsförhållanden. Finansinspektionen kan bevilja undantag från denna skyldighet, om det är motiverat med hänsyn till arten eller omfattningen av pensionsanstaltens verksamhet eller av någon annan särskild orsak.

Om de uppgifter som följer av 1 mom. förutsätter åtgärder som klart avviker från sådan verksamhet som ska anses vara sedvanlig för pensionsanstalterna och som medför väsentliga merkostnader, kan dessa kostnader ersättas ur den försörjningsberedskapsfond som avses i lagen om tryggande av försörjningsberedskapen (1390/1992).

5 kap.

Revision samt särskild granskning av pensionskassor

1 §

Tillämplig lag

Bestämmelser om revision av en pensionsanstalt finns i detta kapitel och i revisionslagen (1141/2015).

2 §

Revisorsval

En pensionsanstalt ska ha minst en revisor som avses i revisionslagen. Minst en revisor och en revisorssuppleant ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning, vars huvudansvariga revisor är en CGR-revisor.

Revisorn eller revisorerna väljs i en pensionsstiftelse av styrelsen och i en pensionskassa av kassamötet.

3 §

Revisors oberoende ställning och jäv

Utöver vad som i 4 kap. 6 och 7 § i revisionslagen föreskrivs om revisors oberoende ställning och jäv får revisor inte vara den som

1) är anställd hos en sammanslutning som hör till en delägare eller en delägares koncern eller annars intar en underordnad eller beroende ställning i förhållande till en delägare, till en ledamot i dess styrelse eller till den som har till uppgift att sköta denna delägares bokföring eller medelsförvaltning eller tillsynen över dessa,

2) är make till en person som avses i 1 punkten eller lever med en sådan person under äktenskapsliknande förhållanden, eller är syskon till en sådan person eller till denne står i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller i sådant svågerlag att den ene är gift med den andres syskon.

4 §

Revisors mandattid

Den mandattid för en revisor som bestäms i stadgarna för en pensionsanstalt eller de sammanlagda mandattiderna i en följd får uppgå till högst tio år. Efter den maximala mandattiden får revisorn för en pensionsanstalt på nytt delta i revisionen av pensionsanstalten tidigast två år från det att revisionsuppdraget upphörde. Om en revisionssammanslutning har valts till revisor, ska det som föreskrivs i detta moment inte tillämpas på revisionssammanslutningen utan endast på den huvudansvariga revisorn.

Revisorns mandattid upphör då det möte avslutas vid vilket revisionsberättelsen enligt 3 kap. 5 § i revisionslagen behandlas för den sista räkenskapsperioden i revisorns mandattid.

5 §

Förordnande av revisor

Finansinspektionen ska på anmälan för en pensionsanstalt förordna en revisor som uppfyller behörighetskraven i de fall som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. i revisionslagen eller om revisorn är jävig enligt 3 § i det kapitel.

Anmälan får i de fall som avses i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som ska välja en revisor, utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetskraven.

Finansinspektionen ska av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd begära ett utlåtande i ett ärende som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen och som gäller oberoende eller jäv innan ärendet avgörs.

Innan ett i 1 mom. avsett förordnande meddelas ska pensionsanstaltens styrelse höras. Ett sådant förordnande kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller till dess att det för pensionsanstalten i föreskriven ordning har valts en revisor i stället för den som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte meddelas efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

6 §

Särskild granskning av en pensionskassa

En delägare i en pensionskassa kan kräva särskild granskning av förvaltning och bokföring under en viss avslutad period eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta ska göras vid ett ordinarie kassamöte eller vid det möte där ärendet enligt möteskallelsen ska behandlas. Om minst en tredjedel av det vid mötet företrädda röstetalet biträtt förslaget, kan en delägare inom en månad efter mötet hos Finansinspektionen anhålla om att en granskare ska förordnas.

Innan ett föreläggande om granskning ska Finansinspektionen höra pensionskassans styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en bestämd persons åtgärder, även denne. Ansökan ska bifallas om det anses föreligga vägande skäl för granskningen. Finansinspektionen kan förordna en eller flera granskare.

På en granskare som avses i denna paragraf ska tillämpas det som i 1 kap. 2 § 1—5 punkten, 2 kap. 1 och 7 §, 3 kap. 7, 9 och 10 § samt 4 kap. 6—8 § i revisionslagen föreskrivs om en revisor. På en granskare tillämpas bestämmelserna om revisors skadeståndsskyldighet enligt revisionslagen.

7 §

Granskningsyttrande över och kostnader för särskild granskning

Över den särskilda granskning som avses i 6 § ska ett yttrande ges till kassamötet. Yttrandet ska i minst en veckas tid före kassamötet hållas tillgängligt för de försäkrade och delägarna på pensionskassans kontor eller webbplats samt vara framlagt vid kassamötet. Möteshandlingarna ska utan dröjsmål sändas till de försäkrade och delägare som begär dem.

Granskaren har rätt till arvode av pensionskassan.

8 §

Revisors övergång till anställning hos en granskad pensionsanstalt

En revisor eller en huvudansvarig revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning får inte förrän minst två år har förflutit sedan revisionsuppdraget avslutades ta emot ett uppdrag som styrelseledamot eller verkställande direktör hos den granskade pensionsanstalten, dess delägare eller en sammanslutning som ingår i samma koncern som en delägare i den granskade pensionsanstalten.

9 §

Kvalitetsgranskning

Minst vart tredje år ska revisionstillsynen förordna revisorn för en pensionsanstalt till kvalitetsgranskning.

6 kap.

Bokslut och verksamhetsberättelse

1 §

Tillämpning av bokföringslagen

På en pensionsanstalts bokföring samt på upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse i tillämpas bokföringslagen iakktas till den del inte något annat följer av denna lag eller av de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.

Bestämmelserna i 3 kap. 2 § 4 mom., 4 § 2 mom., 9—12 § samt 13 § 3 mom., 4 kap. 1 och 7 §, 5 kap. 2 § och 2 a § 6 mom., 13, 16 och 17 §, 7 a kap. samt 8 kap. 6 § i bokföringslagen ska inte tillämpas på upprättandet av en pensionsanstalts bokslut eller verksamhetsberättelse. På behandlingen av ett arbetspensionsansvar som bestäms enligt finsk lagstiftning ska inte tillämpas 3 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten i bokföringslagen. Dessutom ska inte 1 kap. 4 § 1 mom. i bokföringslagen tillämpas på en pensionskassas bokslut eller verksamhetsberättelse.

Bestående aktiva enligt 4 kap. 3 § i bokföringslagen är posterna materiella och immateriella tillgångar i balansräkningen för en pensionsanstalt med undantag för varulager. Varulager betraktas som sådana omsättningstillgångar som avses i 4 § i det kapitlet i bokföringslagen. På materiella och immateriella tillgångar tillämpas i övrigt bokföringslagens bestämmelser om bestående aktiva, om inte något annat följer av 2 mom. Trots vad som föreskrivs i 2 mom. tillämpas 5 kap. 13 och 16 § i bokföringslagen på de poster som avses i detta moment. På varulager tillämpas dock bestämmelserna i bokföringslagen om omsättningstillgångar med undantag för de paragraferna som nämns i 2 mom. samt 5 kap. 16 § i bokföringslagen.

2 §

Räkenskapsperiod

En pensionsanstalts räkenskapsperiod är ett kalenderår. När en pensionskassas verksamhet inleds och avslutas får räkenskapsperioden vara kortare eller längre än ett kalenderår. Räkenskapsperiod får dock vara högst 18 månader.

3 §

Pensionsstiftelsers utjämnande och delägarspecifika bokföring

En pensionsstiftelse kan upprätta sin bokföring enligt antingen det utjämnande systemet eller det delägarspecifika systemet.

Inom det delägarspecifika systemet ska bokföringen upprättas så att det särskilt för varje delägare som hör till pensionsstiftelsen framgår vilka poster som hänförs till resultaträkningen och vilka som hänförs till balansräkningen. De tillgångar som en delägare ger pensionsstiftelsen ska räknas till godo för denna delägare.

Inom det utjämnande systemet ska den försäkringsavgift som ska betalas till pensionsstiftelsen delas till godo för varje delägare så som bestäms i pensionsstiftelsens stadgar. Täckning av delägarens pensionsansvar är den proportionella andel av pensionsstiftelsens tillgångar som motsvarar pensionsansvaret.

4 §

Verksamhetsberättelse

Till en pensionsanstalts bokslut ska fogas en verksamhetsberättelse som avses i 3 kap. 1 a § i bokföringslagen.

I verksamhetsberättelsen ska styrelsen lägga fram förslag till åtgärder som gäller pensionskassans underskott eller överskott.

5 §

Anläggnings- och investeringstillgångar

En pensionsanstalts anläggningstillgångar är föremål, rättigheter som kan överlåtas separat och andra tillgångar som är avsedda att fortlöpande ge intäkter under flera räkenskapsperioder.

Investeringstillgångar är tillgångar som förvärvats för investering av medel eller tryggande av investering.

Tillgångar uppdelade enligt användningsändamål hör till olika tillgångsgrupper enligt de relationstal som fås av användningsändamålen.

6 §

Poster som upptas i balansräkningen

I en pensionsanstalts balansräkning upptas

1)penningbelopp och andra fordringar än sådana som tagits upp som investeringar i balansräkningen, till det nominella värdet, likväl högst till det sannolika värdet,

2) ansvarsskuld till det värde som beräknats med beaktande av bestämmelserna i 7 kap.,

3) övriga skulder till nominellt värde eller, om skulden är bunden vid index eller någon annan jämförelsegrund, till det högre belopp som den stiger till på grund av den förändrade jämförelsegrunden.

Om en kostnadsföring som har gjorts enligt 1 mom. 1 punkten visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen.

7 §

Principer för värdering av investeringar

Anskaffningsutgiften för de investeringar som står under huvudgruppen ”investeringar” i balansräkningen och som återstår vid utgången av räkenskapsperioden ska aktiveras. Anskaffningsutgiften för byggnader och övriga utgifter med lång verkningstid samt för inventarier ska under sin verkningstid kostnadsföras som avskrivningar. I det fall att investeringstillgångarnas gängse värde vid räkenskapsperiodens utgång underskrider anskaffningsutgiften eller den med stöd av detta moment med tidigare gjorda nedskrivningar minskade anskaffningsutgiften, ska skillnaden kostnadsföras som nedskrivning. Om inte social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl bestämmer något annat, behöver investeringar som ska betraktas som anläggningstillgångar och fordringar inte kostnadsföras, om nedskrivningen ska anses vara tillfällig. Om kostnadsföringen visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen.

Som anskaffningsutgift för masskuldebrevslån och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstrument används den periodiserade anskaffningsutgiften, som fås genom att skillnaden mellan masskuldebrevslånets och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstruments nominella belopp och anskaffningsutgift periodiseras som ränteintäkter eller minskning av sådana under masskuldebrevslånets eller penning- eller kapitalmarknadsinstrumentets löptid. Motposten tas upp som ökning eller minskning av anskaffningsutgiften för masskuldebrevslånet eller penning- eller kapitalmarknadsinstrumentet. Den periodiserade anskaffningsutgiften nedskrivs enligt 1 mom. på basis av principen om lägsta värde eller den periodiserade anskaffningsutgiften skrivs ned endast med andra nedskrivningar än de som beror på växlingar i den allmänna räntenivån. Om en nedskrivning visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen. Valet av värderingsmetod görs för varje balansräkningspost och den valda värderingsmetoden ska följas konsekvent.

Om gängse värdet av ett jord- eller vattenområde, en byggnad, ett värdepapper eller någon annan jämförbar tillgång på bokslutsdagen varaktigt är väsentligt högre än den ursprungliga anskaffningsutgiften, får i balansräkningen utöver den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften tas upp en uppskrivning som är högst så stor som skillnaden mellan gängse värdet och den oavskrivna anskaffningsutgiften. Ett belopp som motsvarar uppskrivningen ska i fråga om en till investeringstillgångarna hänförd tillgång tas upp i resultaträkningen och i fråga om en till anläggningstillgångarna hänförd tillgång i uppskrivningsfonden bland eget kapital. Om en uppskrivning visar sig vara obefogad, ska den uppskrivning som tagits upp i resultaträkningen korrigeras på ett resultatpåverkande sätt och ska den uppskrivning som har tagits upp i uppskrivningsfonden återföras.

8 §

Enhetliga värderingsprinciper

Pensionsanstalten ska välja värderingsmetoden så att enhetliga värderingsprinciper tillämpas på tillgångar som hänförs till ett visst användningsändamål. Om pensionsanstalten väljer värdering enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen som värderingsprincip, får pensionsanstalten inte samtidigt tillämpa de värderingsprinciper som avses i 7 § i detta kapitel på andra motsvarande tillgångar som hänförs till motsvarande användningsändamål. Den valda värderingsmetoden ska följas konsekvent.

En tillgång överförs från en till investeringstillgångarna eller anläggningstillgångarna hänförd grupp av investeringar till en annan enligt det balansvärde som avses i 7 §, då de värderingsprinciper som avses i den paragrafen iakttas.

I en not till balansräkningen ska för varje balansräkningspost uppges investeringarnas anskaffningsutgift och gängse värde såsom Finansinspektionen bestämmer närmare.

På derivatavtal tillämpas på det sätt som föreskrivs i 1 mom. antingen 7 § 1 mom. eller bokföringslagens 5 kap. 2 a §.

9 §

Bemyndigande för social- och hälsovårdsministeriet att utfärda förordning

Med anledning av den speciella karaktären hos pensionsanstalternas försäkringsverksamhet kan närmare bestämmelser som gäller balansräknings- och resultaträkningsscheman i bokslutet, verksamhetsberättelsen, noterna till bokslutet samt specifikationer till balansräkningen och noterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Närmare bestämmelser om när och hur avvikelser får göras från bestämmelserna om upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen för att en rättvisande bild ska kunna ges kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

10 §

Bemyndigande för finansinspektionen att meddela föreskrifter

Med anledning av den speciella karaktären hos pensionsanstalternas försäkringsverksamhet meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om

1) upprättande av en pensionsanstalts bokslut och verksamhetsberättelse,

2) bestämmande av investeringarnas gängse värde, då de i balansräkningen värderas till anskaffningsutgiften, och om uppgivande av investeringarnas gängse värde och anskaffningsutgift för varje balansräkningspost i noterna,

3) hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter ska presenteras i bokslutet när de värderas enligt 5 kap. 2 a eller 2 b § i bokföringslagen, om föreskrifter om detta behövs,

4) behandlingen i bokföringen och bokslutet av derivatavtal som bokförts enligt 7 § 1 mom.

11 §

Dispens

Finansinspektionen kan i enskilda fall på ansökan av en pensionsanstalt av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika

1) från social- och hälsovårdsministeriets bestämmelser om balansräknings- och resultaträkningsscheman i bokslutet, verksamhetsberättelsen, noterna till bokslutet samt specifikationer till balansräkningen och noterna,

2) från de bestämmelser som avses i 10 §, om avvikelsen behövs för att ge en rättvisande bild av resultatet av pensionsanstaltens verksamhet och av dess ekonomiska ställning,

3) från tiden för upprättande av bokslut enligt 3 kap. 6 § i bokföringslagen.

12 §

Bokföringsnämndens utlåtande

Om en förordning av social- och hälsovårdsministeriet eller Finansinspektionens föreskrifter eller tillstånd som avses i detta kapitel är av betydelse för den allmänna tillämpningen av bestämmelserna om bokslut och verksamhetsberättelse i bokföringslagen eller förordning som utfärdas med stöd av den, ska ministeriet eller Finansinspektionen före utfärdandet begära ett utlåtande av bokföringsnämnden om förordningen, föreskriften eller tillståndet.

13 §

Inlämnande av uppgifter till finansinspektionen

En pensionsstiftelse ska varje år inom fem månader från räkenskapsperiodens utgång eller vid en senare tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer till Finansinspektionen överlämna bokslutet, verksamhetsberättelsen, revisorernas utlåtande och en statistikberättelse enligt ett fastställt formulär.

En pensionskassa ska varje år inom en månad från det kassamöte där bokslutet har fastställts till Finansinspektionen överlämna bokslutet, verksamhetsberättelsen, revisorernas utlåtande och en statistikberättelse enligt ett fastställt formulär.

7 kap.

Ansvarsskuld, försäkringsavgifter och solvens

1 §

Ansvarsskuld

Ansvaret för en pensionsanstalts stadgeenliga förbindelser ska bokföras som ansvarsskuld, som består av premieansvar och ersättningsansvar.

2 §

Premieansvar

Premieansvaret motsvarar kapitalvärdet av de utbetalningar som beror på framtida försäkringsfall till den del som pensionsanstalten blivit ansvarig enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare.

Som premieansvar betraktas också ett tilläggsförsäkringsansvar som syftar till att upprätthålla solvensen och som kan användas för att täcka en förlust som har uppkommit till följd av investeringsverksamheten och försäkringsrörelsen, för att täcka en förlust som har uppkommit till följd av att grunderna för beräkning av ansvarsskulden har ändrats samt för att sänka försäkringsavgifterna. Vid beräkning av premieansvaret ska som en post som utökar eller minskar beloppet beaktas beloppet av det i 168 § i lagen om pension för arbetstagare avsedda tilläggsförsäkringsansvar som är bundet till aktieavkastningen.

3 §

Ersättningsansvar

Ersättningsansvaret motsvarar obetalda ersättningsbelopp och andra belopp som ska betalas med anledning av inträffade försäkringsfall till den del som pensionsanstalten blivit ansvarig enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare.

4 §

Försäkringsavgifter

Varje delägare i en pensionsstiftelse ska årligen betala försäkringsavgifter eller ställa godtagbara säkerheter för täckande av ansvarsunderskottet minst så att de tillsammans med pensionsstiftelsens övriga intäkter är tillräckliga för att täcka de betalningar som har föranletts av pensionerna, pensionsstiftelsens övriga kostnader samt den årliga förändringen i ansvarsskulden och för att komplettera pensionsstiftelsens solvenskapital så att beloppet motsvarar minst den solvensgräns som avses i 6 §. Förslår inte pensionsstiftelsens tillgångar till att täcka pensions- och annat ansvar, bokförs skillnaden som ansvarsunderskott bland aktiva i balansräkningen.

Försäkringsavgifter ska betalas i form av pengar till minst det belopp som behövs för att upprätthålla pensionsanstaltens likviditet. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om de godtagbara säkerheter som avses i 1 mom.

5 §

Solvenskapital

Med en pensionsanstalts solvenskapital avses det belopp med vilket pensionsanstaltens tillgångar och andra därmed jämförbara förbindelser överstiger dess skulder och andra därmed jämställbara förbindelser på det sätt som föreskrivs i 2 och 3 mom. Vid beräkningen av solvenskapitalet avdras från beloppet av ansvarsskulden det tilläggsförsäkringsansvar som avses i 2 § 2 mom.

Till en pensionsanstalts solvenskapital hänförs

1) startkapitalet,

2) fonderna för eget kapital,

3) eget kapital som bildats av överskott från räkenskapsperioden och tidigare räkenskapsperioder,

4) det tilläggsförsäkringsansvar som avses i 2 § 2 mom.,

5) de skattemässiga reserver som avses i 5 kap. 15 § i bokföringslagen,

6) skillnaden mellan egendomens gängse värde och bokföringsvärde i balansräkningen, om den är positiv, till den del skillnaden inte kan anses vara av exceptionell karaktär,

7) en post som baserar sig på delägares tillskottsplikt och som uppgår till högst 4 procent av lönesumman för dem som är försäkrade i pensionsanstalten, om posten uppfyller kraven som föreskrivs i 11 §,

8) på ansökan av pensionsanstalten och med Finansinspektionens samtycke övriga poster som kan jämställas med de poster som nämns i 1—7 punkten.

Från en pensionsanstalts solvenskapital avdras

1) förlusten för räkenskapsperioden och tidigare räkenskapsperioder,

2) skillnaden mellan bokföringsvärdena i balansräkningen och tillgångarnas gängse värde, om den är positiv,

3) alla med skulder jämställbara poster som inte upptagits i balansräkningen och i fråga om vilka prestationsskyldigheten ska anses sannolik.

Pensionsanstalterna ska ständigt uppfylla solvenskraven i detta kapitel.

6 §

Solvensgräns och minimikapitalkrav

Solvensgränsen för en pensionsanstalt fastställs så att den riskteoretiskt motsvarar behovet av solvenskapital för ett år, med beaktande av de risker som hänför sig till försäkringsrörelsen och investeringarna. Närmare bestämmelser om beräkningen av solvensgränsen finns i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015).

Kravet på minimikapital för en pensionsanstalt är en tredjedel av solvensgränsen.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om de poster som ska hänföras till och de som ska dravs av från solvenskapitalet.

7 §

Tilläggsförsäkringsansvar och solvenskapitalets maximibelopp

En pensionsanstalt ska överföra det årliga resultatet av investeringsverksamheten till det tilläggsförsäkringsansvar som avses i 2 § 2 mom. Efter överföringen av resultatet av investeringsverksamheten kan tilläggsförsäkringsansvaret utökas genom försäkringsavgifter så som anges i 2 mom. i denna paragraf eller upplösas så som anges i 8 §. Pensionsanstalten kan dessutom upplösa tilläggsförsäkringsansvar som en återbetalning av den överskjutande delen av solvenskapitalet så som anges i 9 §.

Maximibeloppet av en pensionsstiftelses solvenskapital är solvensgränsens tredubbla belopp, dock minst 50 procent av ansvarsskulden, minskat med tilläggsförsäkringsansvaret. Maximibeloppet av en pensionskassas solvenskapital är solvensgränsens tredubbla belopp, dock minst 50 procent av ansvarsskulden, minskat med tilläggsförsäkringsansvaret och de poster som enligt 139 § 2 mom. i lagen om pension för företagare inte beaktas i premieansvaret. Tilläggsförsäkringsansvaret kan utökas genom försäkringsavgifter upp till solvenskapitalets maximibelopp.

8 §

Upplösning och utökning av tilläggsförsäkringsansvar

Tilläggsförsäkringsansvaret kan upplösas för sänkning av försäkringsavgifterna så att solvenskapitalet efter upplösningen överskrider solvensgränsen minst 1,3 gånger.

Om en pensionsanstaltens solvenskapital överskrider solvensgränsen högst 1,3 gånger efter tillämpningen av 1 och 3 mom. och uppgår till minst samma belopp som solvensgränsen kan dess tilläggsförsäkringsansvar upplösas för sänkning av försäkringsavgifterna i motsvarande grad som arbetspensionsförsäkringsbolagen med stöd av 169 § i lagen om pension för arbetstagare kan bevilja nedsatta försäkringsavgifter på grundval av sin investeringsverksamhet. Grunderna för upplösningen ingår i de grunder för beräkning av ansvarsskulden som fastställts med stöd av 166 § i den lagen.

Om en pensionsanstaltens solvenskapital underskrider solvensgränsen får dess tilläggsförsäkringsansvar inte upplösas för sänkning av försäkringsavgifterna. Om solvensen inte kan stärkas på något annat sätt, ska tilläggsförsäkringsansvaret utökas genom försäkringsavgifter. Om solvenskapitalet dock underskrider solvensgränsen efter en överföring av förluster i investeringsverksamheten enligt 7 § 1 mom., ska tilläggsförsäkringsansvaret utökas genom försäkringsavgifter så att det når upp till solvensgränsen.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte, om en pensionsanstalt har försatts i likvidation.

9 §

Överskjutande del av solvenskapitalet och sänkning av försäkringsavgifterna

Om en pensionsanstalts solvenskapital för andra året i följd överskrider solvenskapitalets maximibelopp dess tilläggsförsäkringsansvar från och med det året upplösas för sänkning av försäkringsavgifterna med ett årligt belopp som motsvarar en tredjedel av det belopp med vilket pensionsanstaltens solvenskapital överskrider maximibeloppet. Om överskridningen av solvenskapitalets maximibelopp kan betraktas som bestående, ska pensionsanstalten organisera sin verksamhet så att solvenskapitalet underskrider maximibeloppet.

10 §

Återbetalning till delägarna av den överskjutande delen av solvenskapitalet

Om en pensionsanstalts solvenskapital i fråga om verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare överskrider sitt maximibelopp, kan den överskjutande delen under de förutsättningar som anges i 9 § med Finansinspektionens samtycke återbetalas till delägarna.

11 §

Post som baserar sig på delägares tillskottsplikt

Vid tillämpningen av 7—9 § avdras från solvenskapitalet den post enligt 5 § 2 mom. 7 punkten som baserar sig på delägarens tillskottsplikt.

En förutsättning för att en pensionsanstalt ska kunna hänföra den post enligt 5 § 2 mom. 7 punkten som baserar sig på delägares tillskottsplikt till solvenskapitalet är att pensionsanstalten i en risk- och solvensbedömning enligt 4 kap. 23 § beskriver vad som eftersträvas genom posten, vilka konsekvenser posten har för pensionsanstaltens investeringsplan, solvens, investeringsfördelning och avkastningsförväntningar samt i vilka situationer solvensen förstärks genom försäkringsavgifter eller sänkningar av försäkringsavgifterna begränsas. Pensionsanstaltens delägare ska informeras om att posten används inom solvenskapitalet.

Den post som baserar sig på delägarens tillskottsplikt ska dimensioneras med beaktande av det genomförbara mål som uppställts för den. Pensionsanstalten ska följa hur de mål som uppställts för användningen av posten uppnås. Pensionsanstalten kan inte hänföra posten till sitt solvenskapital om pensionsanstaltens verksamhet inte motsvarar de mål som uppställts för användningen av posten.

Om en post som baserar sig på delägares tillskottsplikt har hänförts till solvenskapitalet, ska pensionsanstalten följa förhållandet mellan sin solvens och den genomsnittliga solvensnivån för arbetspensionssystemet. Om en pensionsanstalts solvens försvagas i förhållande till den genomsnittliga solvensnivån för arbetspensionssystemet så att avvikelsen i betydande grad ökar riskerna för pensionsanstaltens verksamhet, ska pensionsanstalten begränsa användningen av tilläggsförsäkringsansvaret för att sänka försäkringsavgifterna eller stärka solvenskapitalet genom ytterligare tilläggsavgifter.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om hur en post som baserar sig på delägarens tillskottsplikt ska följas och beaktas vid risk- och solvensbedömningen.

12 §

Vad det belopp som motsvarar solvensgränsen består av

Av en pensionsanstalts solvenskapital ska det belopp som motsvarar solvensgränsen bestå av andra poster än den post som avses i 5 § 2 mom. 7 punkten som baserar sig på delägarens tillskottsplikt. Finansinspektionen kan tillåta att posten i två års tid hänförs till solvenskapitalet i de situationer som avses i 28 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar även om solvenskapitalet underskrider solvensgränsen.

13 §

Plan för återställande av en sund finansiell ställning och finansieringsplan

En pensionsanstalt vars solvenskapital underskrider solvensgränsen ska upprätta och utan dröjsmål för godkännande till Finansinspektionen lämna in en plan för återställande av en sund finansiell ställning för pensionsanstalten. Planen för återställande av en sund finansiell ställning ska genom en ökning av försäkringsavgifterna eller på något annat sätt inom ett år, eller av särskilda skäl med tillstånd av Finansinspektionen inom högst två år från det att planen för återställande av en sund finansiell ställning godkändes, visa att pensionsanstaltens solvenskapital överskrider solvensgränsen.

En pensionsanstalt vars solvenskapital underskrider minimibeloppet av solvenskapitalet ska upprätta och utan dröjsmål för godkännande till Finansinspektionen lämna in en plan för kortfristig finansiering. Finansieringsplanen ska genom en ökning av försäkringsavgifterna eller på något annat sätt inom tre månader från det att finansieringsplanen godkändes visa att pensionsanstaltens solvenkapital överskrider minimibeloppet av solvenskapitalet. Om de åtgärder som anges i finansieringsplanen inte har vidtagits inom denna tid, kan Finansinspektionen av synnerligen vägande skäl förlänga tiden med högst tre månader.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om upprättandet och inlämnandet för godkännande av planen för återställande av en sund finansiell ställning och finansieringsplanen.

8 kap.

Tillgångar och investering

1 §

Investering av tillgångar

En pensionsanstalts tillgångar ska investeras på ett inkomstbringande och betryggande sätt och så att likviditeten säkerställs.

Bestämmelser om diversifiering av pensionsanstalters investeringar finns i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar.

2 §

Användning av tillgångar

En pensionsanstalts tillgångar får inte i strid med verksamhetens syfte enligt 1 kap. 4 § 1 mom. användas för ändamål som är främmande för pensionsanstaltens verksamhet.

3 §

Begränsningar som gäller lån och borgen

Pensionsanstalterna ska dimensionera sin verksamhet så att den kan bedrivas utan upplåning. En pensionsanstalt får dock uppta lån när det är fråga om

1) ett kortfristigt lån för att sköta likviditeten,

2) ett lån som behövs för anskaffning av egna verksamhetslokaler,

3)ett lån som behövs av något annat synnerligen vägande skäl och för vilket Finansinspektionen har beviljat tillstånd.

En pensionsstiftelse har rätt att mot säkerhet låna ut sina tillgångar till en delägare, som på lånet samt på sådan skuld till pensionsstiftelsen som har uppkommit på någon annan grund ska betala ränta på lånet. Den ränta som delägaren i pensionsstiftelsen betalar ska vara minst lika stor som den beräkningsränta som används i den beräkningsgrund som avses i 166 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

En pensionsanstalt får inte ställa borgen.

4 §

Ägarbegränsningar

En pensionsanstalt får äga högst 20 procent av ett företag med ägarintresse och får placera högst 20 procent av sina tillgångar i ett företag med ägarintresse.

Det som i 1 mom. föreskrivs om ägarbegränsning ska i pensionsanstalter som följer det delägarspecifika bokföringssystemet tillämpas även på varje delägare var för sig. En pensionsanstalt får inte vara delägare i ett företag för vars förbindelser pensionsanstalten blir obegränsat ansvarig.

5 §

Investeringsplan

En pensionsanstalts styrelse ska göra upp en plan för investeringen av tillgångarna (investeringsplan). I investeringsplanen ska särskilt beaktas arten av den försäkringsrörelse som pensionsanstalten bedriver som ett led i den lagstadgade sociala tryggheten samt de krav på pensionsanstaltens verksamhet som detta kapitel ställer. Till investeringsplanen ska fogas ett utlåtande av pensionsanstaltens försäkringsmatematiker om att pensionsanstaltens investeringsplan uppfyller de krav som ansvarsskuldens art ställer på pensionsanstaltens investeringsverksamhet. Pensionsanstaltens styrelse ska tillämpa planen när den fastställer den årliga nivån på försäkringsavgifterna.

Investeringsplanen ska ges in till Finansinspektionen.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om investeringsplanen.

6 §

Ägarstyrning

Pensionsanstaltens styrelse ska fastställa principer för hur pensionsanstaltens rättigheter som grundar sig på innehav i andra sammanslutningar ska utövas (principer för ägarstyrning). I principerna för ägarstyrning ska också pensionsanstaltens verkställande direktörs och de anställdas ledamotskap i andra sammanslutningars och stiftelsers förvaltningsorgan bedömas med beaktande av pensionsanstaltens intressen.

Principerna för ägarstyrning ska när det gäller sådana i 1 mom. avsedda målsammanslutningar, vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, innehålla en allmän redogörelse för

1) ägarstyrningens samband med investeringsstrategin,

2) förfarandena för uppföljning av målsammanslutningarnas verksamhet i ärenden som är relevanta för investeringsstrategin,

3) förfarandena för utövande av rösträtt och andra aktierelaterade rättigheter i målsammanslutningarna,

4) hur pensionsanstalten för en dialog med målsammanslutningarna samt med deras övriga aktieägare och intressentgrupper,
5) hur pensionsanstalten identifierar, förebygger och förhindrar intressekonflikter i samband med engagemang.

En pensionsanstalt ska offentliggöra principerna för ägarstyrning kostnadsfritt på sin webbplats eller hålla dem allmänt tillgängliga på något annat motsvarande sätt.

En pensionsanstalt ska på sin webbplats kostnadsfritt offentliggöra de uppgifter som avses i 2 mom. eller hålla dem allmänt tillgängliga på något annat motsvarande sätt och i fråga om dessa uppgifter offentliggöra en årlig rapport om genomförandet av principerna för ägarstyrning. Om en pensionsanstalt dock helt eller delvis underlåter att i principerna för ägarstyrning redogöra för de uppgifter som avses i 2 mom. eller att offentliggöra dessa uppgifter eller en rapport om genomförandet av principerna för ägarstyrning, ska pensionskassan offentliggöra en utredning om orsaken till underlåtelsen.

9 kap.

Tillsyn över pensionsanstalter samt registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor

1 §

Tillsyn över pensionsanstalterna

Finansinspektionen övervakar att pensionsanstalterna följer lagstiftningen om pensionsanstaltsverksamhet och sina stadgar. Finansinspektionen ska särskilt övervaka att pensionsanstalternas solvens och de omständigheter som inverkar på solvensen har ordnats så att de tryggar de försäkrade förmånerna och att pensionsanstalterna har tillräckliga och tillförlitliga förvaltnings- och styrsystem.

I tillsynen över pensionsanstalterna ska Finansinspektionen också ta hänsyn till konkurrenskraven. Finansinspektionen och Konkurrens- och konsumentverket ska samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt.

2 §

Förbud mot att överlåta och pantsätta egendom

Om Finansinspektionen anser att en pensionsanstalt är eller håller på att råka i ett sådant tillstånd att den bör upplösas, kan Finansinspektionen förbjuda pensionsanstalten att överlåta eller pantsätta pensionsanstaltens egendom.

3 §

Registerföring och registrets användningsändamål

Finansinspektionen för ett register över pensionsstiftelser och försäkringskassor. I enlighet med vad som föreskrivs i denna lag ska i registret antecknas anmälningar som gäller pensionsanstalter samt myndigheters beslut och tillkännagivanden. Syftet med registret är att registrera nödvändiga uppgifter för den tillsyn över pensionsanstalter som avses i 1 § 1 mom.

Var och en har rätt att få uppgifter, utdrag och intyg ur registret.

Trots vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får uppgifter i registret lämnas ut i elektronisk form. Uppgifter om personbeteckningens slutled och en utomlands bosatt fysisk persons hemadress lämnas dock ut ur registret endast om mottagaren enligt bestämmelserna om skydd för personuppgifter har rätt att registrera och använda sådana personuppgifter. I övrigt lämnas i stället för hemadressen för en utomlands bosatt fysisk person ut uppgiften om personens bosättningsland.

4 §

Anmälan om bildning

Om bildande av en pensionsanstalt ska till registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor göras en anmälan om bildning som ska undertecknas av alla styrelseledamöter och innehålla följande uppgifter:

1) namnet på pensionsanstaltens firma och dess framställning på olika språk,
2) den kommun i Finland som är pensionsanstaltens hemort,
3) pensionsanstaltens kontaktuppgifter,
4) stiftande delägare i pensionsanstalten,
5) det datum då pensionsanstaltens stadgar fastställdes,
6) styrelseledamöternas, ersättarnas och verkställande direktörens personuppgifter,
7) om pensionskassan har ett representantskap, medlemmarnas personuppgifter,
8) om pensionsanstalten har en stadgebestämmelse om tecknande av pensionsanstaltens namn, personuppgifter om dem som enligt stadgarna har rätt att teckna pensionsanstaltens namn.

För de fysiska personer som ska antecknas i registret anges fullständigt namn, personbeteckning, hemkommun och medborgarskap. Om en person inte har en finsk personbeteckning, antecknas födelsetiden i registret. För fysiska personer bosatta utomlands antecknas i registret hemadress i stället för hemkommun.

För juridiska personer antecknas i registret firma, företags- och organisationsnummer samt andra register som de juridiska personerna har införts i.

5 §

Ändringsanmälan och radering av personuppgifter

Om det sker en förändring i något förhållande som antecknats i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor, ska anmälan om detta utan dröjsmål göras till Finansinspektionen för anteckning i registret. Anmälan ska undertecknas av minst en styrelseledamot eller av verkställande direktören.

Av Finansinspektionen fastställda stadgeändringar, av Finansinspektionen med stöd av 4 kap. 10 § 2 mom. i denna lag samt med stöd av 26 § 8 mom. och 29 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) meddelat förordnande samt förbud enligt 2 § i detta kapitel ska antecknas i registret utan särskild anmälan.

Finansinspektionen ska radera de personuppgifter som avses i 4 § 1 mom. 4 och 6—8 punkten ur registret, när Finansinspektionen har fått en sådan ändringsanmälan om personuppgifter som avses i 1 mom. i denna paragraf.

6 §

Domstolens anmälningsskyldighet

Trots vad som föreskrivs om sekretessbeläggning av uppgifter ska en domstol utan dröjsmål sända en uppgift till Finansinspektionen för anteckning i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor när

1) pensionsanstaltens borgenärer har meddelats offentlig stämning,
2) pensionsanstalten har försatts i konkurs,
3) pensionsanstaltens konkurs förfaller eller läggs ned eller när beslutet om försättande i konkurs har upphävts,
4) det genom ett avgörande som vunnit laga kraft har konstaterats att en uppgift som antecknats i registret är ogiltig eller oriktig.

7 §

Finansinspektionens anmälningsskyldighet

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta pensionsanstalten om en sådan registeranteckning som avses i 6 §.

8 §

Bemyndigande för finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om hur de anmälningar som avses i detta kapitel ska göras, om utredningar och handlingar som ska fogas till anmälningarna och om tekniska omständigheter i anslutning till registerföringen.

10 kap.

Fusion

1 §

Allmänna förutsättningar för fusion

En pensionsstiftelse kan fusioneras med en pensionsstiftelse som avses i 1 kap. 1 §, och en pensionskassa kan fusioneras med en pensionskassa som avses i den paragrafen, om delägarna i den överlåtande pensionsanstalten uppfyller de krav som anges i 1 kap. 3 § och som gäller för den övertagande pensionsanstaltens verksamhetskrets.

Den överlåtande pensionsanstaltens försäkringsverksamhet, som innefattar ansvarsskulden samt övriga skulder och tillgångar, övergår utan likvidationsförfarande till den övertagande pensionsanstalten.

2 §

Olika sätt att verkställa en fusion

En fusion kan verkställas så att

1) en eller flera överlåtande pensionsanstalter fusioneras med en övertagande pensionsanstalt (absorptionsfusion), eller
2) minst två överlåtande pensionsanstalter fusioneras och bildar tillsammans en övertagande pensionsanstalt (kombinationsfusion).

3 §

Fusionsplan

Styrelserna för de pensionsanstalter som deltar i fusionen ska upprätta en skriftlig fusionsplan som ska dateras och undertecknas.
Fusionsplanen ska innehålla
1) firmor, företags- och organisationsnummer eller motsvarande identifieringsuppgifter samt hemorter för de pensionsanstalter som deltar i fusionen,
2) en utredning om orsakerna till fusionen,
3) vid en absorptionsfusion förslag till eventuella ändrade stadgar för den övertagande pensionsanstalten samt vid en kombinationsfusion förslag till stadgar för pensionsanstalten under bildning och till förfarandet vid val av ledamöterna i verksamhetsorganen i pensionsanstalten under bildning,
4) en utredning om hur den överlåtande pensionsanstaltens försäkringsbestånd samt andra skulder och tillgångar överförs till den övertagande pensionsanstalten,
5) en utredning om att den övertagande pensionsanstalten efter fusionen uppfyller solvenskraven i 7 kap. i denna lag och i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar,
6) en utredning om den överlåtande pensionsanstaltens tillgångar, skulder och eget kapital samt om de omständigheter som påverkar värderingen av dessa, om den inverkan som fusionen planeras få på den övertagande pensionsanstaltens balansräkning och om de bokföringsmetoder som ska tillämpas på fusionen,
7) förslag till den planerade registreringstidpunkten för verkställande av fusionen; tidpunkten får infalla högst sex månader från det att fusionsplanen upprättades,
8) en utredning om eller förslag till särskilda förmåner och rättigheter för de i fusionen deltagande pensionsanstalternas styrelseledamöter, verkställande direktörer och revisorer,
9) förslag till eventuella andra fusionsvillkor.
De pensionsanstalter som deltar i fusionen ska lämna in alla de handlingar som avses i 2 mom. till Finansinspektionen när de ansöker om Finansinspektionens samtycke till fusionen enligt 4 §.

4 §

Finansinspektionens samtycke och registrering av fusionsplanen

Inom en månad efter det att fusionsplanen har undertecknats ska de pensionsanstalter som deltar i fusionen ansöka om Finansinspektionens samtycke till fusionen och fusionsplanen samt anmäla fusionsplanen för anteckning i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor. De ska samtidigt ansöka om Finansinspektionens fastställelse av ändringar av stadgarna och, vid kombinationsfusion, av den nya pensionsanstaltens stadgar.
Fusionen förfaller, om Finansinspektionens samtycke till fusionen inte söks eller om fusionsplanen inte anmäls för registrering inom den tid som anges i 1 mom. Om fusionen inte inleds i enlighet med fusionsplanen, ska en anmälan om att fusionen förfallit lämnas in till Finansinspektionen för anteckning i registret.
Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till den ansökan som avses i 1 mom.

5 §

Kallelse på borgenärerna

De borgenärer vilkas fordran på den överlåtande pensionsanstalten har uppkommit före registreringen av fusionsplanen har rätt att motsätta sig fusionen. Sådan rätt har även de borgenärer vilkas fordran på det sätt som avses i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) är utsökningsbar och vilkas fordran har uppkommit senast den dag som avses i 2 mom.

Om Finansinspektionen inte anser att en fusionsansökan utan vidare utredning ska avslås, ska den utfärda en kallelse med anledning av ansökan i den officiella tidningen på den överlåtande pensionsanstaltens bekostnad samt anteckna kallelsen i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor. I kallelsen ska det nämnas att borgenärerna har rätt att motsätta sig fusionen genom att skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast inom en av Finansinspektionen utsatt tid, som ska vara minst en månad och högst två månader från det att kallelsen publicerades. Om en borgenär har motsatt sig fusionen, ska Finansinspektionen utan dröjsmål informera pensionsanstalten om detta efter den utsatta dagen. Om borgenären motsätter sig fusionen förfaller den en månad efter den ovannämnda dagen. Finansinspektionen ska dock skjuta upp behandlingen av ärendet, om pensionsanstalten inom en månad från den utsatta dagen visar att den har väckt talan för fastställelse av att borgenären har fått betalning eller betryggande säkerhet för sin fordran, eller om pensionsanstalten och borgenären tillsammans begär att behandlingen av ärendet ska skjutas upp.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte på en försäkrade, pensionstagare, mottagare av andra förmåner eller förmånstagare.

6 §

Meddelande och information om kallelse

Den överlåtande pensionsanstalten ska senast en månad före den utsatta dagen enligt 5 § 1 mom. sända ett skriftligt meddelande om kallelsen till de borgenärer enligt momentet som är kända och vilkas fordran har uppkommit före registreringen av fusionsplanen. Vad som föreskrivs ovan tillämpas inte på en försäkrade, pensionstagare mottagare av andra förmåner eller förmånstagare.

Den överlåtande pensionsanstalten ska informera om kallelsen på sin anslagstavla eller webbplats. Den överlåtande pensionskassan ska dessutom utan dröjsmål informera delägarna om kallelsen på det sätt som bestäms i kassans stadgar.

7 §

Beslut om fusion

I en pensionskassa beslutar kassamötet om fusionen. I en pensionsstiftelse beslutar styrelsen om fusionen.

Det kassamöte som beslutar om fusionen ska hållas eller styrelsens fusionsbeslut ska fattas inom fyra månader från registreringen av fusionsplanen. I annat fall förfaller fusionen.

Fusionen förfaller, om inte samtliga pensionsanstalter som deltar i fusionen godkänner den i enlighet med fusionsplanen. Ett beslut som innebär att fusionen godkänns, eller förkastas samt att fusionen har förfallit ska utan dröjsmål anmälas till Finansinspektionen för registrering.

8 §

Framläggande och sändande av handlingar samt lämnande av nya uppgifter

Följande handlingar ska under minst en månad före det kassamöte som beslutar om fusionen hållas tillgängliga för de försäkrade, delägarna och representantskapets medlemmar på de i fusionen deltagande pensionskassornas kontor eller webbplatser samt vara framlagda vid pensionskassans kassamöte:

1) fusionsplanen,

2) styrelsens redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av frågan om fusion,

3) varje i fusionen deltagande pensionskassas bokslut, verksamhetsberättelser och revisionsberättelser för de tre senast avslutade räkenskapsperioderna,

4) de beslut om utbetalningar av medel som varje i fusionen deltagande pensionskassa eventuellt har fattat efter pensionskassans senaste räkenskapsperiod,

5) varje i fusionen deltagande pensionskassas styrelses redogörelse för händelser som efter bokslutet väsentligt har påverkat pensionskassans ställning.

De handlingar som avses i 1 mom. ska utan dröjsmål sändas till de försäkrade, delägare och medlemmar av representantskapet som ber om dem, om handlingarna inte kan sparas och skrivas ut från pensionskassans webbplats.

En pensionsanstalt ska underrätta de övriga pensionsanstalter som deltar i fusionen om sådana andra händelser som väsentligt påverkar pensionsanstaltens ställning och som pensionsanstalten får kännedom om före fusionsbeslutet.

9 §

Kallelse till kassamöte

Kallelse till det kassamöte som ska besluta om fusionen får inte utfärdas förrän fusionsplanen har registrerats. Kallelsen ska utfärdas tidigast två månader och, om inte en längre tid föreskrivs i pensionskassans stadgar, senast en månad före kassamötet. I den överlåtande pensionskassan ska kallelsen, utöver vad som bestäms i kassans stadgar, sändas skriftligen till varje försäkrad och delägare vars adress är känd för pensionskassan. Framläggande av de handlingar som avses i 8 § ska nämnas i kallelsen.

10 §

Finansinspektionens samtycke samt överföring av ansvar

Efter att pensionsanstalten har godkänt fusionsplanen ska Finansinspektionen ge sitt samtycke till fusion, om

1) fusionen inte kränker de försäkrades intressen och inte anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten,

2) ingen borgenär har motsatt sig fusionen eller om borgenärerna enligt en domstols dom har fått betalning eller betryggande säkerhet för sina fordringar.

Finansinspektionen fastställer samtidigt de ändrade stadgarna för den övertagande pensionsanstalten. Försäkringsverksamheten och den ansvarsskuld som ingår i den övergår till den övertagande pensionsanstalten vid den tidpunkt som anges i fusionsplanen efter det att Finansinspektionen har gett sitt samtycke. Fusionen kan verkställas trots att den överlåtande pensionsanstalten har försatts i likvidation, under förutsättning att dess egendom inte har börjat skiftas så som avses i 12 kap. 26 § eller i 13 kap. 32 §.

Finansinspektionen ska be Konkurrens- och konsumentverket om ett utlåtande över en sådan ansökan som avses i 4 §, när det arrangemang som avses i ansökan omfattas av den tillsyn över företagsförvärv som avses i konkurrenslagen (948/2011).

11 §

Ändringssökande

De pensionsanstalter som deltar i fusionen och den som framställt anmärkning och som anser att Finansinspektionens beslut kränker hans eller hennes rättigheter har rätt att överklaga Finansinspektionens beslut enligt vad som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen.

12 §

Avtal om bildning och val av ledamöter i verksamhetsorganen

Fusionsplanen ersätter avtalet om bildning för en pensionsanstalt under bildning vid en kombinationsfusion. Ledamöterna i verksamhetsorganen i pensionsanstalten under bildning ska väljas när fusionsplanen har godkänts och Finansinspektionen har gett sitt samtycke till fusionen samt fastställt stadgarna för pensionsanstalten under bildning.

13 §

Anmälan om verkställande av fusion

De pensionsanstalter som deltar i fusionen ska göra en anmälan om verkställande av fusionen till Finansinspektionen inom sex månader från det att Finansinspektionen beviljade det samtycke till fusionen som avses i 10 §. I annat fall förfaller fusionen. Till anmälan ska fogas

1) en försäkran av de i fusionen deltagande pensionsanstalternas styrelseledamöter och verkställande direktörer om att denna lag har iakttagits vid fusionen,

2) utredning om att den övertagande pensionsanstalten uppfyller de krav som anges i 7 kap. och i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar,

3) en styrelseledamots eller verkställande direktörens intyg om att sådana meddelanden som avses i 6 § 1 mom. har sänts,

4) de i fusionen deltagande pensionsanstalternas beslut om fusion.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till den anmälan om verkställande av fusionen som avses i 1 mom.

14 §

Registrering av fusion samt rättsverkningar

Finansinspektionen antecknar fusionen i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor efter att ha erhållit den anmälan om verkställande av fusionen som avses i 13 §. Den överlåtande pensionsanstaltens försäkringsverksamhet, som innefattar ansvarsskulden samt övriga skulder och tillgångar, övergår utan likvidationsförfarande till den övertagande pensionsanstalten när verkställandet av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses den överlåtande pensionsanstalten och vid en kombinationsfusion uppkommer den övertagande pensionsanstalten.

Den överlåtande pensionsanstaltens tillgångar och skulder får inte tas upp i den övertagande pensionsanstaltens balansräkning till ett högre ekonomiskt värde än de har för den övertagande

pensionsanstalten. I samband med en fusion får ett åtagande att utföra arbete eller tillhandahålla en tjänst inte tas upp i balansräkningen.

15 §

Information till pensionstagare och mottagare av andra förmåner om överföring av ansvar

Den övertagande pensionsanstalten ska underrätta pensionstagarna och mottagarna av andra förmåner om fusionen senast i samband med utbetalningen av de första förmånerna efter fusionen.

16 §

Slutredovisning

Den överlåtande pensionsanstaltens styrelse och verkställande direktör ska så snart som möjligt efter det att fusionen verkställts upprätta ett bokslut och en verksamhetsberättelse över den tid för vilken något bokslut inte har lagts fram vid kassamötet, och i fråga om en pensionsstiftelse över den tid för vilken något bokslut inte har upprättats. Slutredovisningen ska överlämnas till den överlåtande pensionsanstaltens revisor, som inom en månad ska ge en revisionsberättelse om den.

Efter de åtgärder som avses i 1 mom. ska en pensionskassas styrelse utan dröjsmål sammankalla kassamötet för att fastställa slutredovisningen.

Slutredovisningen ska lämnas in till Finansinspektionen i enlighet med vad som i 6 kap. 13 § föreskrivs om inlämnande av bokslutet.

17 §

Fusionens återgång

Fusionen återgår trots att den har registrerats, om fusionsbeslutet har ogiltigförklarats genom en dom som vunnit laga kraft. Den överlåtande pensionsanstalten och den övertagande pensionsanstalten ansvarar solidariskt för de förpliktelser som har uppkommit efter registreringen av fusionen men före registreringen av domen.

11 kap.

Delning

1 §

Allmänna förutsättningar för delning

En pensionsstiftelse kan delas utan likvidationsförfarande genom att överföra sin försäkringsverksamhet eller en del av den till en pensionsstiftelse som bildas för ändamålet, om den delägare i pensionsstiftelsen vars ansvar överförs delas. Även en pensionskassa kan delas utan likvidationsförfarande genom att överföra sin försäkringsverksamhet eller en del av den till en pensionskassa som bildas för ändamålet, om den delägare i pensionskassan vars ansvar överförs delas. En förutsättning är dessutom att den ursprungliga delägaren är ett sådant samfund som avses i 3 § i inkomstskattelagen (1535/1192) och som delas i enlighet med den tillämpliga samfundslagstiftningen.

2 §

Olika sätt att verkställa en delning

En delning kan verkställas så att

1) den ursprungliga pensionsanstaltens hela försäkringsverksamhet, som innefattar ansvarsskulden, övriga skulder och tillgångar övergår från den ursprungliga pensionsstiftelsen till två eller flera pensionsstiftelser under bildning enligt 1 § eller från den ursprungliga pensionskassan till två eller flera pensionskassor under bildning, varvid den ursprungliga pensionsanstalten upplöses (total delning), eller

2) en del av den ursprungliga pensionsanstaltens försäkringsverksamhet, som innefattar den ursprungliga delägarens eller delägarnas ansvarsskuld eller en del av dem och tillgångar som motsvarar den ansvarsskuld som överförs samt en andel av den ursprungliga pensionsanstaltens övriga tillgångar och skulder som motsvarar den ansvarsskuld som överförs, övergår från en pensionsstiftelse till en eller flera pensionsstiftelser enligt 1 § eller från en pensionskassa till en eller flera pensionskassor enligt den paragrafen (partiell delning).

3 §

Delningsplan

Den ursprungliga pensionsanstaltens styrelse och stiftarna av pensionsanstalten under bildning ska upprätta en skriftlig delningsplan som ska dateras samt undertecknas av samtliga stiftare och av den ursprungliga pensionsanstaltens styrelse.

Delningsplanen ska innehålla

1) den ursprungliga pensionsanstaltens firma, företags- och organisationsnummer eller motsvarande identifieringsuppgifter samt hemort,

2) en utredning om orsakerna till delningen,

3) en beräkning som gäller den ursprungliga pensionsanstaltens ansvarsskuld och tillgångar,

4) en utredning om hur den ursprungliga pensionsanstaltens ansvarsskuld samt tillgångar och skulder ska skiftas,

5) en utredning om att de pensionsanstalter som deltar i delningen efter delningen uppfyller de kraven som anges 7 kap. och i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar,

6) ett förslag till stadgar för pensionsanstalten under bildning,

7) firmor, företags- och organisationsnummer eller motsvarande identifieringsuppgifter och hemorter för stiftarna av pensionsanstalten under bildning samt styrelseledamöterna i pensionsanstalterna under bildning,

8) ett förslag till den planerade registreringstidpunkten för verkställande av delningen,

9) en utredning om eller förslag till särskilda förmåner och rättigheter för de i delningen deltagande pensionsanstalternas styrelseledamöter, verkställande direktörer och revisorer,

10) förslag till eventuella andra delningsvillkor.

När pensionsanstalterna ansöker om det samtycke till delningen som avses i 5 § ska de handlingar som avses i 2 mom. ges in till Finansinspektionen.

4 §

Principer för fördelning av tillgångar

När pensionsstiftelser och pensionskassor som följer det utjämnande bokföringssystemet delas ska till den övertagande pensionsanstalten överföras en sådan andel av den ursprungliga pensionsanstaltens solvenskapital samt övriga tillgångar och skulder som motsvarar det försäkringsbestånd som överförs.

När pensionsstiftelser som följer det delägarspecifika bokföringssystemet delas ska till pensionsstiftelsen under bildning överföras en sådan andel av den ursprungliga pensionsstiftelsens solvenskapital samt övriga tillgångar och skulder som motsvarar den ursprungliga delägarens delägarspecifika försäkringsbestånd eller den del av det som överförs.

Om något annat inte överenskoms i delningsavtalet, ska investeringar som hänför sig till den ursprungliga delägarens verksamhet inbegripas i de tillgångar som överlåts. Övriga tillgångar kan överföras i form av kontanter.

5 §

Finansinspektionens samtycke och registrering av delningsplanen

Inom en månad efter det att delningsplanen har undertecknats ska de pensionsanstalter som deltar i delningen tillsammans ansöka om Finansinspektionens samtycke till delningen och delningsplanen samt anmäla delningsplanen till Finansinspektionen för registrering. Samtidigt ska de ansöka om fastställelse av den ändring av den verksamma pensionsanstaltens stadgar som delningen kräver och fastställelse av stadgarna för pensionsanstalten under bildning. I samband med ansökan ska pensionsanstalten under bildning ansöka om att bli införd i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor.

Delningen förfaller, om Finansinspektionens samtycke till delningen inte söks eller om fusionsplanen inte anmäls för registrering inom den tid som anges i 1 mom.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till den ansökan som avses i 1 mom.

6 §

Kallelse på borgenärerna

De borgenärer vilkas fordran på den ursprungliga pensionsanstalten har uppkommit före registreringen av delningsplanen har rätt att motsätta sig delningen. Sådan rätt har även de borgenärer vilkas fordran på det sätt som avses i lagen om verkställighet av skatter och avgifter är utsökningsbar och vilkas fordran har uppkommit senast den dag som avses i 2 mom.

Om Finansinspektionen inte anser att en delningsansökan utan vidare utredning ska avslås, ska den utfärda en kallelse med anledning av ansökan i den officiella tidningen på den ursprungliga pensionsanstaltens bekostnad samt anteckna kallelsen i sitt register. I kallelsen ska det nämnas att borgenärerna har rätt att motsätta sig delningen genom att skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast inom en av Finansinspektionen utsatt tid, som ska vara minst en månad och högst två månader från det att kallelsen publicerades. Om en borgenär har motsatt sig delningen, ska Finansinspektionen utan dröjsmål informera pensionsanstalten om detta efter den utsatta dagen. Om borgenären motsätter sig delningen förfaller den en månad efter den utsatta dagen. Finansinspektionen ska dock skjuta upp behandlingen av ärendet, om pensionsanstalten

inom en månad från den utsatta dagen visar att den har väckt talan för fastställelse av att borgenären har fått betalning eller betryggande säkerhet för sin fordran, eller om pensionsanstalten och borgenären tillsammans begär att behandlingen av ärendet ska skjutas upp.

Bestämmelserna i 1—2 mom. tillämpas inte på en försäkrade, pensionstagare eller mottagare av andra förmåner och inte heller på förmånstagarna.

7 §

Meddelande och information om kallelse

Den ursprungliga pensionsanstalten ska senast en månad före den utsatta dagen sända ett skriftligt meddelande om kallelsen till de borgenärer enligt 6 § 1 mom. som är kända och vars fordran har uppkommit före registreringen av delningsplanen. Bestämmelserna ovan tillämpas inte på en försäkrade, pensionstagare eller mottagare av andra förmåner och inte heller på förmånstagare.

Den ursprungliga pensionsanstalten ska informera om kallelsen på den ursprungliga delägarens anslagstavla eller webbplats. Den ursprungliga pensionskassan ska dessutom utan dröjsmål informera delägarna i den överlåtande kassan om kallelsen i enlighet med stadgarna.

8 §

Beslut om delning

I en ursprunglig pensionskassa beslutar kassamötet om delningen, och i en ursprunglig pensionsstiftelse beslutar styrelsen om delningen. I en pensionsanstalt under bildning beslutar styrelsen om delningen.

Det kassamöte som beslutar om delningen ska hållas eller styrelsens delningsbeslut ska fattas inom fyra månader från registreringen av delningsplanen. I annat fall förfaller delningen.

Delningen förfaller, om inte samtliga pensionsanstalter som deltar i delningen godkänner den i enlighet med den ursprungliga delningsplanen. Ett beslut som innebär att delningen godkänns eller förkastas samt att delningen har förfallit ska utan dröjsmål anmälas till Finansinspektionen för registrering.

9 §

Framläggande och sändande av handlingar samt lämnande av nya uppgifter

Följande handlingar ska under minst en månad före det kassamöte som beslutar om delningen hållas tillgängliga för de försäkrade, delägarna och representantskapets medlemmar på de i delningen deltagande pensionskassornas kontor eller webbplats samt läggas fram på pensionskassans kassamöte:

1) delningsplanen,

2) styrelsens redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av frågan om delning,

3) den ursprungliga pensionskassans bokslut, verksamhetsberättelser och revisionsberättelser för de tre senast avslutade räkenskapsperioderna,

4) den ursprungliga pensionskassans styrelses redogörelse för händelser som efter det senaste bokslutet väsentligt har påverkat pensionskassans ställning.

De handlingar som avses i 1 mom. ska utan dröjsmål sändas till de försäkrade, delägare och medlemmar av representantskapet som ber om dem, om handlingarna inte kan sparas och skrivas ut från pensionskassans webbplats.

En pensionsanstalt ska underrätta de övriga pensionsanstalter som deltar i delningen om sådana andra händelser som väsentligt påverkar pensionsanstaltens ställning och som pensionsanstalten får kännedom om före delningsbeslutet.

10 §

Kallelse till kassamöte

Kallelse till det kassamöte som ska besluta om delningen får inte utfärdas förrän delningsplanen har registrerats. Kallelsen ska utfärdas tidigast två månader och, om inte en längre tid föreskrivs i pensionskassans stadgar, senast en månad före kassamötet. Utöver vad som bestäms i pensionskassans stadgar ska kallelsen sändas skriftligen till varje delägare och försäkrad vars adress är känd för pensionskassan. Framläggande av de handlingar som avses i 9 § ska nämnas i kallelsen.

11 §

Finansinspektionens samtycke samt överföring av ansvar

Efter att pensionsanstalten har godkänt delningsplanen ska Finansinspektionen ge sitt samtycke till delning om

1) delningen inte kränker de försäkrades intressen och inte anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten och,

2) ingen borgenär har motsatt sig delningen eller om borgenärerna enligt en domstols dom har fått betalning eller betryggande säkerhet för sina fordringar.

Finansinspektionen fastställer samtidigt vid behov de ändrade stadgarna för den ursprungliga pensionsanstalten samt stadgarna för pensionsanstalten under bildning. Försäkringsverksamheten, den ansvarsskuld som ingår i den och tillgångarna övergår till den övertagande pensionsanstalten vid den tidpunkt som anges i delningsplanen efter det att Finansinspektionen har gett sitt samtycke.

Finansinspektionen ska be Konkurrens- och konsumentverket om ett utlåtande över en sådan ansökan som avses i 5 §, om det arrangemang som avses i ansökan omfattas av den tillsyn över företagsförvärv som avses i konkurrenslagen.

12 §

Ändringssökande

Den ursprungliga och den övertagande pensionsanstalten samt den som framställt anmärkning och som anser att Finansinspektionens beslut kränker hans eller hennes rättigheter har rätt att överklaga Finansinspektionens beslut enligt vad som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen.

13 §

Avtal om bildning och val av ledamöter i verksamhetsorganen

Delningsplanen ersätter avtalet om bildning för en pensionsanstalt under bildning vid en delning. Ledamöterna i verksamhetsorganen i pensionsanstalten under bildning ska väljas när delningsplanen har godkänts enligt 8 § och Finansinspektionen har gett sitt samtycke och fastställt stadgarna för pensionsanstalten under bildning på det sätt som avses i 11 §.

14 §

Anmälan om verkställande av delning

De pensionsanstalter som deltar i en delning ska göra en anmälan om verkställande av delningen till Finansinspektionen inom sex månader från det att Finansinspektionen beviljade samtycke till delningen. I annat fall förfaller delningen. Till anmälan ska fogas

1) en försäkran av de i delningen deltagande pensionsanstalternas styrelseledamöter och verkställande direktörer om att denna lag har iakttagits vid delningen,

2) ett revisorsutlåtande om att tillgångarna enligt delningsplanen har överförts till den övertagande pensionsanstalten,

3) en styrelseledamots eller verkställande direktörens intyg om att sådana meddelanden som avses i 7 § 1 mom. har sänts,

4) de i delningen deltagande pensionsanstalternas beslut om delning.

Delningen förfaller, om pensionsanstalten har försatts i likvidation före registreringen av delningen.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till den anmälan om verkställande av delningen som avses i 1 mom.

15 §

Registrering av delning samt rättsverkningar

Finansinspektionen antecknar delningen i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor efter att ha erhållit den anmälan om verkställande av delningen som avses i 14 §. När verkställandet av delningen har registrerats övergår vid en total delning den ursprungliga pensionsanstaltens tillgångar och skulder samt vid en partiell delning de enligt delningsplanen skiftade tillgångarna och skulderna utan likvidationsförfarande till den övertagande pensionsanstalten. Samtidigt uppkommer den nya pensionsanstalten och vid en total delning upplöses den ursprungliga pensionsanstalten.

Om det vid en total delning uppdagas tillgångar som inte är skiftade enligt delningsplanen och om inget annat följer av delningsplanen, tillhör tillgångarna den övertagande pensionsanstalten i samma förhållande som den ursprungliga pensionsanstaltens nettotillgångar ska skiftas i delningsplan som 3 § 2 mom. 4 punkten.

De pensionsanstalter som deltar i delningen ansvarar solidariskt för den ursprungliga pensionsanstaltens skulder som inte har skiftats enligt delningsplanen och som har uppkommit innan verkställandet av delningen registrerades. Om den ursprungliga pensionsanstalten har skulder som en annan pensionsanstalt svarar för enligt delningsplanen, uppgår pensionsanstaltens sammanlagda ansvar dock högst till värdet av de nettotillgångar som återstår för den eller överförs till den.

16 §

Information till pensionstagare och mottagare av andra förmåner om överföring av ansvar

Den övertagande pensionsanstalten ska underrätta de pensionstagare och mottagare av andra förmåner om överföringen av ansvaret senast i samband med den första utbetalningen av förmånerna efter delningen.

17 §

Slutredovisning

Vid en total delning ska den ursprungliga pensionsanstaltens styrelse och verkställande direktör så snart som möjligt efter det att delningen har verkställts upprätta ett bokslut och en verksamhetsberättelse över den tid för vilken något bokslut inte har lagts fram vid kassamötet och i fråga om en pensionsstiftelse över den tid för vilken något bokslut inte har upprättats. Slutredovisningen ska överlämnas till den ursprungliga pensionsanstaltens revisor, som inom en månad ska ge en revisionsberättelse över den.

Efter de åtgärder som avses i 1 mom. ska en pensionskassas styrelse utan dröjsmål sammankalla kassamötet för att fastställa slutredovisningen. På mötet tillämpas det som föreskrivs om kassamöte.

Slutredovisningen ska ges in till Finansinspektionen i enlighet med vad som i 6 kap. 13 § föreskrivs om inlämnande av bokslutet.

18 §

Delningens återgång

Delningen återgår trots att den har registrerats, om delningsbeslutet har ogiltigförklarats genom en dom som vunnit laga kraft. Den ursprungliga pensionsanstalten och den övertagande pensionsanstalten ansvarar solidariskt för den övertagande pensionsanstaltens skulder som har uppkommit efter registreringen av delningen men före registreringen av domen.

12 kap.

Överlåtelse av ett försäkringsbestånd samt frivillig likvidation och upplösning

1 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas på överlåtelse av ett försäkringsbestånd när den överlåtande pensionsanstalten inte har försatts i likvidation enligt 13 kap.

Om den pensionsanstalt som avses i 1 mom. har överlåtit hela sitt försäkringsbestånd, tillämpas detta kapitel samt 13 kap. 3, 4, 7—10 §, 11 § 1 och 3 mom., samt 13—16, 33 och 36—38 § på likvidation och upplösning av pensionsanstalten.

2 §

Övertagande pensionsanstalter och arbetspensionsförsäkringsbolag

En pensionsanstalt (överlåtande pensionsanstalt) kan överlåta sitt försäkringsbestånd eller en del av det till en annan pensionsanstalt (övertagande pensionsanstalt) eller till ett arbetspensionsförsäkringsbolag.

3 §

Begränsningar som gäller övertagande pensionsanstalter

Ett försäkringsbestånd kan överlåtas endast till en sådan övertagande pensionsanstalt i fråga om vilken den arbetsgivare vars försäkringsbestånd överlåts uppfyller de krav som enligt 1 kap. 3 § gäller för en delägare.

Om ett försäkringsbestånd överlåts till en ny pensionsanstalt som bildats för ändamålet, ska det försäkringsbestånd som samtidigt överlåts från en eller flera pensionsanstalter omfatta sammanlagt minst 150 försäkrade.

4 §

Tidsgränser för överlåtelse

Ett försäkringsbestånd får inte överlåtas, om det vid tidpunkten för överföringen har förflutit mindre än fem år sedan övertagandet av beståndet.

Minimikravet på fem år tillämpas inte vid överlåtelse av ett försäkringsbestånd från en pensionsstiftelse där delägaren har blivit utesluten med stöd av stadgarna eller delägaren har avgått ur pensionsstiftelsen på grund av att den arbetsgivare som är delägare inte längre ingår i pensionsstiftelsens verksamhetskrets.

Med Finansinspektionens samtycke får en tid på tre år tillämpas i stället för den tid på fem år som anges i 1 mom., om

1) den delägare vars delägarspecifika försäkringsbestånd ska överlåtas fusioneras eller delas och fusionen eller delningen inte har varit känd när det försäkringsbestånd som avses ovan övertogs av den överlåtande pensionsanstalten,

2) bestämmande inflytandet hos den delägare vars delägarspecifika försäkringsbestånd ska överlåtas har förändrats,

3) det har förflutit mer än fem år sedan den överlåtande pensionsanstalten bildades och hela försäkringsbeståndet i den överlåtande pensionsanstalten överlåts.

5 §

Plan för överlåtelse av försäkringsbeståndet

Den överlåtande pensionsanstaltens styrelse ska med den övertagande pensionsanstaltens styrelse ska upprätta en skriftlig plan för överlåtelsen av försäkringsbeståndet som ska dateras och undertecknas.

Planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet ska innehålla

1) den överlåtande och den övertagande pensionsanstaltens firma, företags- och organisationsnummer samt hemorter,

2) en utredning om orsaken till överlåtelsen av försäkringsbeståndet,

3) vid behov ett förslag till ändring av den övertagande pensionsanstaltens stadgar,

4) en utredning om vad som har avtalats om delägarskap som gäller det försäkringsbestånd som ska överlåtas, om det övertagande arbetspensionsförsäkringsbolaget är ett ömsesidigt försäkringsbolag,

5) en utredning om det försäkringsbestånd som ska överlåtas och de tillgångar som ska överlåtas som motsvarande medel,

6) en utredning om att den överlåtande pensionsanstalten efter överlåtelsen uppfyller de krav som anges i 7 kap. och i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar,

7) en utredning om att den övertagande pensionsanstalten efter överlåtelsen uppfyller de krav som anges i 7 kap. och i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar,
8) en utredning om eller förslag till särskilda förmåner och rättigheter för de i överlåtelsen och övertagandet av försäkringsbeståndet deltagande pensionsanstalternas styrelseledamöter, verkställande direktörer och revisorer,
9) ett förslag till planerad tidpunkt för överlåtelsen av försäkringsbeståndet och de tillgångar som motsvarar beståndet,
10) ett förslag till eventuella andra villkor för överlåtelse av försäkringsbeståndet.

6 §

Ansökan om finansinspektionens samtycke

Inom en månad efter det att planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet har undertecknats ska den överlåtande och den övertagande pensionsanstalten ansöka om Finansinspektionens samtycke till överlåtelsen och planen samt Finansinspektionens fastställelse av den eventuella ändring av den övertagande pensionsanstaltens stadgar som överföringen av försäkringsbeståndet förutsätter.
Överlåtelsen av försäkringsbeståndet förfaller, om Finansinspektionens samtycke till planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet eller vid behov fastställelse av ändringen av den övertagande pensionsanstaltens stadgar inte söks inom den tid som anges i 1 mom.
Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om ansökan enligt denna paragraf och om de utredningar som behövs för ansökan.

7 §

Kallelse på borgenärerna och information

Om Finansinspektionen inte anser att en ansökan om överlåtelse av försäkringsbeståndet utan vidare utredning ska avslås, ska den utfärda en kallelse med anledning av ansökan i den officiella tidningen på den övertagande pensionsanstaltens bekostnad. I kallelsen ska det nämnas att borgenärerna har rätt att motsätta sig överlåtelsen av försäkringsbeståndet genom att skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast inom en av Finansinspektionen utsatt tid, som ska vara minst en månad och som får vara högst två månader från det att kallelsen publicerades.
Pensionsanstalten ska informera om kallelsen på den delägares anslagstavla eller webbplats vars delägarspecifika försäkringsbestånd ska överlåtas.
Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte, om det från den överlåtande pensionsanstalten överförs en försäkring som gäller endast en enskild försäkrad, pensionstagare, mottagare av andra förmåner eller förmånstagare.

8 §

Beslut om överlåtelse

I en överlåtande pensionskassa beslutar kassamötet om överlåtelse av ett försäkringsbestånd, och i en övertagande pensionskassa beslutar kassamötet om övertagande av ett försäkringsbestånd.
Med avvikelse från 1 mom. beslutar pensionskassans styrelse om överlåtelse av ett delägarspecifikt ansvar i pensionskassan, om den ansvarsskuld som ska överföras utgör högst 10 procent av pensionskassans ansvarsskuld, och något annat inte bestäms i pensionskassans stadgar.

I en pensionsstiftelse beslutar styrelsen om överlåtelse och övertagande av ett försäkringsbestånd.

9 §

Kallelse till kassamöte

Kallelse till det kassamöte som ska besluta om överlåtelse eller övertagande av ett försäkringsbestånd ska utfärdas tidigast två månader och, om inte en längre tid föreskrivs i pensionskassans stadgar, senast en månad före kassamötet.

10 §

Framläggande och sändande av handlingar

Följande handlingar ska under minst en månad före det kassamöte som beslutar om överlåtelse eller övertagande av ett försäkringsbestånd hållas tillgängliga för de försäkrade och delägarna på pensionskassans kontor eller webbplats och utan dröjsmål sändas till de delägare som begär dem samt läggas fram vid kassamötet:

1) planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet,

2) varje i överlåtelsen av försäkringsbeståndet deltagande pensionsanstalts eller arbetspensionsförsäkringsbolags bokslut, verksamhetsberättelse och revisionsberättelse för den senast avslutade räkenskapsperioden,

3) styrelsens redogörelse för omständigheter som efter pensionskassans bokslut och verksamhetsberättelse väsentligt har påverkat pensionskassans ställning samt för de omständigheter som kan vara av betydelse vid övervägande av om avtalet om överlåtelse av försäkringsbeståndet ska godkännas,

4) den övertagande pensionsanstaltens stadgar och vid behov förslag till sådana ändringar av stadgarna som föranleds av ansvarsöverföringen.

Framläggande av handlingarna enligt 1 mom. ska nämnas i kallelsen till det kassamöte som ska behandla överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

11 §

Solvenskapital som överförs

När ett försäkringsbestånd överlåts till en övertagande pensionsanstalt eller ett övertagande arbetspensionsförsäkringsbolag ska det solvenskapital som avses i 7 kap. 5 § överföras till ett belopp som beräknats enligt den procentandel som avses i 12 § i detta kapitel.

Om beloppet av det solvenskapital som överförs från den överlåtande pensionsanstalten och som fastställts i enlighet med 1 mom. blir större än den andel av solvenskapitalet som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts, ska ur pensionsanstalten överlåtas en andel som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts, och den delägare vars försäkringar det ansvar som ska överföras till ett arbetspensionsförsäkringsbolag berör ska komplettera det solvenskapital som överförs så att det motsvarar det belopp som föreskrivs i 1 mom.

12 §

Beräkning av det solvenskapital som överförs samt poster som överförs

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivs med iakttagande av 29 e § 1 och 2 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag på framställning av Pensionsskyddscentralen som en fast procentandel av ansvarsskulden det belopp för det solvenskapital som överförs vilket ska iakttas vid överlåtelse av ett försäkringsbestånd.

Den fasta procentandel av ansvarsskulden som avses i 1 mom. anges fyra gånger per kalenderår med iakttagande av 29 e § 3 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Som den procentandel som avses i 11 § används den procentandel som gäller då avtalet om överlåtelse av försäkringsbeståndet ingås.

Vid överföring av solvenskapital enligt 11 § ska det solvenskapital som överförs bildas av poster som den övertagande pensionsanstalten kan räkna till sitt solvenskapital.

13 §

Egendom som överförs och värdering av den

Till de tillgångar som överlåts ska i första hand räknas sådana investeringar som hänför sig till den utträdande delägarens verksamhet, om inte något annat överenskoms. Om något annat inte överenskoms i avtalet om överlåtelse av försäkringsverksamheten, överförs övriga tillgångar i form av kontanter.

De tillgångar som överförs värderas till gängse värde.

14 §

Överföringskostnader för delägarspecifika försäkringsbestånd

Den delägare vars delägarspecifika försäkringsbestånd överlåts, ska betala ersättning till pensionsanstalten för kostnaderna för överlåtelsen.

15 §

Delägarspecifikt försäkringsbestånd som överlåts ur en pensionskassa

I en pensionskassa anses det delägarspecifika försäkringsbestånd som överlåts omfatta

1) delägarens gällande försäkring och närmast föregående försäkringar som samma delägare haft och som avslutats på tekniska grunder,

2) försäkring som en med delägaren fusionerad annan delägare har och som vid tidpunkten för fusionen har varit gällande i den överlåtande pensionsanstalten och som har avslutats till följd av delägarens fusion.

16 §

Konkurrens- och konsumentverkets utlåtande

Finansinspektionen ska be Konkurrens- och konsumentverket om ett utlåtande över en sådan ansökan som avses i 6 §, om det arrangemang som avses i ansökan omfattas av den tillsyn över företagsförvärv som avses i konkurrenslagen.

17 §

Hur en överlåtelse av ett försäkringsbestånd förfaller

Överlåtelsen av ett försäkringsbestånd förfaller, om överlåtelsen av försäkringsbeståndet inte godkänns utan ändringar i den överlåtande pensionsanstalten och övertagandet av försäkringsbeståndet inte godkänns i den övertagande pensionsanstalten eller i det övertagande arbetspensionsförsäkringsbolaget.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrättas om en pensionskassas kassamötes eller styrelses beslut samt om en pensionsstiftelses styrelses beslut enligt 8 § om att överlåtelsen eller övertagandet av försäkringsbeståndet godkänns eller förkastas.

18 §

Finansinspektionens samtycke samt förfall av överlåtelsen

Efter att den överlåtande och den övertagande pensionsanstalten eller det övertagande arbetspensionsförsäkringsbolaget har godkänt överlåtelsen av försäkringsbeståndet ska Finansinspektionen ge sitt samtycke till överlåtelsen,

1) om åtgärden inte kränker de försäkrade förmånerna,

2) om den inte kan anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten, samt

3) om Finansinspektionen har godkänt den ändring av den övertagande pensionsanstaltens stadgar som avses i 10 § 1 mom. 4 punkten.

Om samtycke inte har sökts inom föreskriven tid eller om det har vägrats och beslutet om vägran har vunnit laga kraft, förfaller överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

19 §

Ändringssökande

Den överlåtande och den övertagande pensionsanstalten samt den som framställt anmärkning och som avses i 7 § har rätt att överklaga Finansinspektionens beslut enligt vad som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen.

20 §

Tidpunkt för och rättsverkningar av överlåtelsen

Ett försäkringsbestånd och de tillgångar som motsvarar det övergår samtidigt till den övertagande pensionsanstalten och det övertagande arbetspensionsförsäkringsbolaget vid den tidpunkt som anges i planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet efter det att Finansinspektionen har gett sitt samtycke till åtgärden. Överföringstidpunkten ska infalla senast sex månader efter det att överlåtelseplanen upprättades.

Finansinspektionen kan på ansökan besluta att överföringstidpunkten är senare än vad som föreskrivs i 1 mom.

21 §

Information till pensionstagare och mottagare av andra förmåner om överlåtelse av ansvar

Den pensionsanstalt som övertagit försäkringsbeståndet ska underrätta pensionstagarna och mottagarna av andra förmåner om överlåtelsen av ansvaret senast i samband med den första utbetalningen av förmånerna efter överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

22 §

Upplösning av en pensionsanstalt som överlåtit hela försäkringsbeståndet

En pensionsanstalt som har överlåtit hela sitt försäkringsbestånd på det sätt som avses i 1 § ska försättas i likvidation och upplösas.

En pensionskassas styrelse ska inom fyra månader från det att hela försäkringsbeståndet har överlåtits sammankalla ett kassamöte för att besluta om att kassan ska försättas i likvidation. Utöver vad som bestäms i pensionskassans stadgar ska en skriftlig kallelse sändas till varje delägare. Styrelsen ska underrätta Finansinspektionen om kallelsen till kassamötet.

23 §

Förordnande om likvidation och avregistrering

Finansinspektionen ska vidta åtgärder för att försätta en pensionsanstalt i likvidation, om den upptäcker att pensionsanstalten i den situation som avses i 22 § inte har fattat beslut om att försättas i likvidation.

Finansinspektionen ska avregistrera en pensionsanstalt i stället för att försätta den i likvidation, om pensionsanstaltens tillgångar inte räcker till för betalning av likvidationskostnaderna eller om uppgifter om tillgångarnas storlek inte kan fås och ingen delägare, ingen borgenär eller någon annan tar på sig ansvaret för likvidationskostnaderna.

24 §

Offentlig stämning

Likvidatorn ska utan dröjsmål söka offentlig stämning på pensionsanstaltens borgenärer på bekostnad av den anstalt som har försatts i likvidation. I övrigt ska bestämmelserna om stämning i lagen om offentlig stämning (729/2003) iakttas.

25 §

Krav på omedelbar betalning av en fordran

En pensionsanstalt som har försatts i likvidation kan kräva att en fordran på en delägare betalas omedelbart, om pensionsanstalten till följd av dess likvidationsförfarande saknar kontanta medel och medel för pensionsanstaltens löpande administrationskostnader. Det belopp som enligt kravet ska betalas får inte överstiga det belopp som behövs för de kostnader som avses ovan.

26 §

Betalning av skulder och skifte av egendom

Efter den dag som utsatts i den offentliga stämningen enligt 24 § på pensionsanstaltens borgenärer ska likvidatorn betala alla kända skulder med pensionsanstaltens återstående tillgångar. Om en skuld är tvistig eller inte har förfallit till betalning eller av någon annan orsak inte kan betalas, ska de medel som behövs för betalningen reserveras.

Om pensionsanstalten har tillgångar efter att den betalt sina skulder och fullgjort alla sina övriga förbindelser, används tillgångarna på det sätt som bestäms i pensionsanstaltens stadgar.

27 §

Klander av slutredovisning och skifte

Om någon vill klandra den slutredovisning av likvidatorn som avses i 13 kap. 33 § eller det skifte som avses i 26 § i detta kapitel, ska talan mot pensionsanstalten väckas vid tingsrätten på pensionsanstaltens hemort inom tre månader från det att en pensionskassas slutredovisning har lagts fram vid kassamötet enligt 13 kap. 33 § 2 mom. eller en pensionsstiftelses slutredovisning har kungjorts på det sätt som avses i 13 kap. 33 § 3 mom.

13 kap.

Lagstadgad likvidation

1 §

Tillämpningsområde och tillämpliga bestämmelser

Detta kapitel tillämpas på pensionsanstalters likvidation när en pensionsanstalt försätts i likvidation av någon annan än i 12 kap. 22 § avsedd orsak efter att ha överlåtit hela sitt försäkringsbestånd.

Vid ett likvidationsförfarande utreds pensionsanstaltens förmögenhetsställning och är strävan att överlåta försäkringsbeståndet och de tillgångar som motsvarar det till en annan sådan pensionsanstalt som avses i 1 kap. 2 § 1 punkten eller ett arbetspensionsförsäkringsbolag. Efter överlåtelsen av försäkringsbeståndet betalas pensionsanstaltens skulder, skiftas återstoden av egendomen och upplöses pensionsanstalten.

På överlåtelse av försäkringsbeståndet i en pensionsanstalt som försatts i likvidation tillämpas inte 12 kap. På överlåtelse av försäkringsbeståndet i en pensionsanstalt som försatts i likvidation tillämpas dock vad som föreskrivs i 12 kap. 2 §, 3 § 2 mom., 5 § 1—5 och 7—10 punkten samt 6—10 § och 16—21 §.

2 §

Likvidationsskyldighet för pensionsanstalter

En pensionsanstalt ska försättas i likvidation och upplösas om,

1) pensionsanstaltens storlek vid utgången av de senaste två kalenderåren inte har varit minst den som anges i 2 kap. 4 § eller minst den som bestäms i pensionsanstaltens stadgar, om anstalten är större än den storlek som anges i den nämnda paragrafen och det inte kan anses sannolikt

att anstaltens storlek inom de närmaste fyra månaderna kommer att stiga till en större storlek än det som avses ovan,

2) pensionsanstaltens solvenskapital underskrider solvensgränsen i 7 kap. 6 § 1 mom. och situationen inte har rättats till i enlighet med 13 § 1 mom. i det kapitlet,

3) pensionsanstaltens solvenskapital underskrider minimikapitalkravet i 7 kap. 6 § 2 mom. och situationen inte har rättats till i enlighet med 13 § 2 mom. i det kapitlet,

4) alla delägare i pensionsanstalten upphör med den verksamhet inom vilken de i pensionsanstalten försäkrade personerna är verksamma,

5) pensionsanstalten är en pensionskassa och det inte finns några delägare i den eller

6) Finansinspektionen med stöd av 26 § i lagen om Finansinspektionen har förordnat om upplösning av pensionsanstalten.

Finansinspektionen kan, om de försäkrade förmånerna inte äventyras, förlänga den föreskrivna tid som avses i 1 mom. 1 punkten till högst ett år och i det fall som avses i 3 punkten i det momentet på ansökan samtycka till att verksamheten fortsätter för högst fem år åt gången, på villkor som den bestämmer i sitt beslut.

3 §

Beslut om försättande i likvidation

Beslut om att en pensionsstiftelse ska försättas i likvidation fattas av pensionsstiftelsens styrelse.

Beslut om att en försäkringskassa ska försättas i likvidation fattas av kassamötet.

4 §

Kassamötet under likvidationen

På kassamötet för en pensionskassa som är försatt i likvidation tillämpas bestämmelserna om kassamöte, om inte något annat följer av bestämmelserna i detta kapitel.

5 §

Kallelse till kassamöte

Styrelsen ska utan dröjsmål sammankalla kassamötet i en i 2 § 1 mom. avsedd situation. Om Finansinspektionen har beviljat tillstånd enligt 2 mom. i den paragrafen, ska styrelsen utan dröjsmål sammankalla kassamötet när den tidsfrist som Finansinspektionen beviljat har löpt ut.

Utöver vad som bestäms i pensionskassans stadgar ska en skriftlig kallelse sändas till varje delägare. Styrelsen ska underrätta Finansinspektionen om kallelsen till kassamötet.

6 §

Förordnande om likvidation

Finansinspektionen ska försätta en pensionsanstalt i likvidation, om den upptäcker att pensionsanstalten i den situation som avses i 2 § 1 mom. inte har fattat beslut om att försättas i likvidation eller inte har lämnat in en ansökan som avses i 2 mom. i den pragrafen. Finansinspektionen ska anteckna detta i registret.

7 §

Likvidationens början

Likvidationen börjar när pensionsstiftelsens styrelse, pensionskassans kassamöte eller Finansinspektionen har fattat beslut om detta.

Orden ”i likvidation” ska fogas till namnet på en pensionsanstalt som är försatt i likvidation.

8 §

Val och förordnande av likvidator

När en pensionsstiftelses styrelse eller en pensionskassas kassamöte fattar beslut om likvidation ska samtidigt åtminstone en likvidator väljas i styrelsens och verkställande direktörens ställe. Finansinspektionen har dessutom rätt förordna en likvidator utöver den likvidator som avses ovan.

Om en pensionsanstalt som har försatts i likvidation inte har någon i registret införd behörig likvidator, ska Finansinspektionen på eget initiativ eller på ansökan förordna en likvidator. Förordnande kan sökas av den vars rätt kan vara beroende av att pensionsanstalten har en företrädare.

När Finansinspektionen förordnar att en pensionsanstalt ska försättas i likvidation ska den förordna minst en likvidator och anteckna detta i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor.

9 §

Registrering av likvidationen och likvidatorn

Likvidatorn ska anmäla beslutet om försättande i likvidation och om val av likvidator till Finansinspektionen för att antecknas i registret.

10 §

En likvidators allmänna uppgifter och arvode

Likvidatorn har hand om pensionsanstaltens angelägenheter under likvidationen. Likvidatorns mandattid fortsätter tills vidare. På likvidatorn tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om styrelsen och styrelseledamöterna, om inte något annat följer av bestämmelserna i detta kapitel. Förordnandet av en likvidator innebär att de rättigheter att företräda som avses i 4 kap. 18 § och som tilldelats en annan namngiven person återkallas.

Under likvidationen ska pensionsanstaltens namn tecknas av likvidatorn eller, om det finns flera likvidatorer, av dem tillsammans, om inte något annat har bestämts när likvidatorerna förordnades.

Till likvidatorn ska av pensionsanstaltens tillgångar betalas ett av Finansinspektionen godkänt arvode och kostnadsersättning. Om pensionsanstaltens tillgångar inte räcker till för betalning av arvoden och kostnader, ska den bristande delen betalas före övriga skulder av de tillgångar som tas ut hos pensionsanstalten som ersättning för Finansinspektionens kostnader.

11 §

Underrättelse om likvidation

Likvidatorn ska låta offentliggöra beslutet om likvidation i den Officiella tidningen och underrätta om detta i åtminstone en tidning som utkommer på pensionsanstaltens hemort eller på pensionsanstaltens webbplats.

Likvidatorn ska dessutom underrätta om likvidationens konsekvenser för pensioner och andra förmåner på pensionsanstaltens webbplats och utan dröjsmål sända ett skriftligt meddelande till de försäkrade, de pensionstagare och de mottagare av andra förmåner samt de förmånstagare som begär det.

Likvidatorn ska regelbundet på det sätt som Finansinspektionen särskilt bestämmer informera borgenärerna om hur likvidationen framskrider.

12 §

Offentlig stämning

Likvidatorn ska utan dröjsmål söka offentlig stämning på pensionsanstaltens borgenärer på bekostnad av den anstalt som har försatts i likvidation.

I den offentliga stämningen ska nämnas att de försäkrade i pensionsanstalten, pensionstagarna, mottagarna av andra förmåner och förmånstagarna inte behöver anmäla sina fordringar vid likvidation och att förmånsrätten för dem enligt 31 § inte behöver krävas. I övrigt ska bestämmelserna om stämning i lagen om offentlig stämning i akttas.

13 §

Anmälan till kända borgenärer

Likvidatorn ska sända en anmälan om offentlig stämning till pensionsanstaltens kända borgenärer. I anmälan ska anges tidsfrister och påföljder vid försummelse av dem samt det behöriga organ eller den behöriga myndighet som tar emot anmälningar av eller synpunkter på fordringar. I anmälan ska också anges huruvida borgenärerna ska anmäla sådana fordringar som har förmånsrätt eller för vilka ställts realsäkerhet.

Den anmälningsskyldighet som avses i 1 mom. ska inte tillämpas på de försäkrade, pensionstagarna eller mottagarna av andra förmåner eller på förmånstagarna i pensionsanstalten.

14 §

Anmälan av fordringar

Varje borgenär ska underrätta det organ eller den myndighet som avses i 13 § om fordringens art, dess uppkomstdatum och belopp. Borgenären ska dessutom ange om han eller hon gör gällande förmånsrätt, realsäkerhet eller äganderättsförbehåll för fordran och för vilka tillgångar hans eller hennes säkerhet gäller. Likvidatorn ska tillställas kopior av eventuella verifikationer.

15 §

Bokslut och verksamhetsberättelse för tiden före likvidationen

När pensionsanstalten har försatts i likvidation ska likvidatorn utan dröjsmål upprätta ett bokslut och en verksamhetsberättelse för den tid före likvidationen för vilken något bokslut och någon verksamhetsberättelse ännu inte har upprättats. Bokslutet ska genomgå revision. Om något bokslut och någon verksamhetsberättelse inte har upprättats för den föregående räkenskapsperioden, ska det för den räkenskapsperioden upprättas ett särskilt bokslut och en särskild verksamhetsberättelse. Styrelseledamöterna och verkställande direktören ska mot ett skäligt arvode medverka till att bokslutet upprättas.

Kassamötet ska så snart som möjligt sammankallas för att behandla de bokslut och verksamhetsberättelser som ännu inte har lagts fram för kassamötet.

16 §

Bokslut, verksamhetsberättelse, revision och särskild granskning

Likvidatorn ska för varje räkenskapsperiod upprätta ett bokslut och en verksamhetsberättelse. En pensionskassas bokslut och verksamhetsberättelse ska läggas fram på det ordinarie kassamötet för godkännande inom fyra månader efter utgången av räkenskapsperioden. Om likvidationen inte har avslutats inom två år från utgången av räkenskapsperioden, ska likvidatorn samtidigt meddela orsaken till dröjsmålet. Finansinspektionen ska utan dröjsmål ges en kopia av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Revisorernas uppdrag upphör inte när pensionsanstalten försätts i likvidation. Vad som i 5 kap. föreskrivs om revision och särskild granskning ska iakttas under likvidationen, om inte något annat föreskrivs nedan. Revisionsberättelsen ska innehålla ett yttrande om huruvida likvidationen enligt revisorernas mening har fördröjts i onödan och huruvida likvidatorn i övrigt har handlat på behörigt sätt.

17 §

Överlåtelse och övertagande av en pensionskassas försäkringsbestånd

När en pensionskassa har försatts i likvidation ska likvidatorn så snart som möjligt med en eller flera i 1 kap. 1 § avsedda pensionsanstalter eller arbetspensionsförsäkringsbolag försöka få till stånd ett avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet eller en del av det. Försäkringsbeståndet eller en del av det kan överlåtas till en pensionskassa trots vad som föreskrivs om verksamhetskrets i 1 kap. 3 §.

Vid överlåtelse av ett försäkringsbestånd till en pensionskassa eller ett arbetspensionsförsäkringsbolag kan försäkringsbeståndet delas upp i andra delar än sådana som motsvarar de delägarspecifika försäkringsbestånden.

Till en pensionsstiftelse kan endast överlåtas delägarspecifika försäkringsbestånd. En förutsättning för överlåtelsen är att den arbetsgivare vars försäkringsbestånd överlåts uppfyller de krav som gäller för den övertagande pensionsstiftelsens verksamhetskrets och att arbetsgivaren ansluter sig till den övertagande pensionsstiftelsen som delägare.

18 §

Överlåtelse och övertagande av en pensionsstiftelses försäkringsbestånd

När en pensionsstiftelse har försatts i likvidation ska likvidatorn så snart som möjligt med en eller flera i 1 kap. 1 § avsedda pensionsanstalter eller arbetspensionsförsäkringsbolag försöka få till stånd ett avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet eller en delägarspecifik del av det.

Ett försäkringsbestånd eller en delägarspecifik del av det kan överlåtas till en sådan pensionsanstalt som avses i 1 kap. 1 § endast om den arbetsgivare vars försäkringsbestånd överlåts uppfyller de krav som gäller för den övertaganande pensionsanstaltens verksamhetskrets och arbetsgivaren ansluter sig till den övertagande pensionsanstalten som delägare.

19 §

Separerande av egendom från tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet

Sådan egendom som tillhör en pensionsanstalt som är försatt i likvidation och som är föremål för ett yrkande i ett ärende som behandlas i domstol eller för vilken domstolens beslut inte har vunnit laga kraft, kan vid överlåtelse av försäkringsbeståndet separeras från motsvarande tillgångar. Dessutom kan skäliga rättegångskostnader och skäliga kostnader för likvidationsförfarandet som föranleds av sådana behövliga åtgärder som föranleds av ärendet separeras från de tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet.

Om den egendom som överlåts som tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet på grund av den separering som avses i 1 mom. är mindre än det belopp som avses i 20 §, kan den egendom som överlåts till en övertagande i 1 kap. 1 § avsedd pensionsanstalt eller ett övertagande arbetspensionsförsäkringsbolag kompletteras på det sätt som avses i 185 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Om pensionsanstalten har egendom efter det att de domstolsbeslut som avses i 1 mom. har vunnit laga kraft, ska egendomen i första hand användas för återbetalning av tillgångar till de pensionsanstalter som avses i 185 § i lagen om pension för arbetstagare och som har kompletterat den egendom som överlåts som tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet. Egendomen ska fördelas mellan de pensionsanstalter som avses ovan i förhållande till de andelar med vilka de har deltagit i kompletteringen av den egendom som överlåts som tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet.

20 §

Egendom som överförs vid överlåtelse av ett försäkringsbestånd

Vid överlåtelse av ett försäkringsbestånd på det sätt som avses i 17 eller 18 § ska till den övertagande pensionsanstalten överföras egendom till ett belopp som motsvarar den ansvarsskuld som överförs och det däri ingående och i 21 och 22 § avsedda solvenskapital som överförs.

De tillgångar som överförs värderas till gängse värde. Det solvenskapital som överförs ska bildas av poster som den övertagande pensionsanstalten eller det övertagande arbetspensionsförsäkringsbolaget kan räkna till sitt solvenskapital.

21 §

Solvenskapital som överförs när minimikravet på solvens underskrids

När en pensionsanstalt har försatts i likvidation eller Finansinspektionen har förordnat att pensionsanstalten ska försättas i likvidation av den orsak som avses i 2 § 1 mom. 2 eller 3 punkten ska till den som övertar en pensionskassas försäkringsbestånd överföras sådant solvenskapital som avses i 7 kap. 5 § till minst ett belopp som vid tidpunkten för försättandet i likvidation motsvarar solvensgränsen i 28 § 1 mom. i detta kapitel och ska till den som övertar en pensionsstiftelses försäkringsbestånd överföras solvenskapital till minst ett belopp som motsvarar den solvensgräns som räknats ut vid tidpunkten för överlåtelsen.

Om pensionskassans solvenskapital vid tidpunkten för överlåtelse av försäkringsbeståndet är större än det belopp som motsvarar solvensgränsen vid tidpunkten för försättande i likvidation, ska hela solvenskapitalet överföras till den som övertar försäkringsbeståndet. Om pensionsstiftelsens solvenskapital vid tidpunkten för överlåtelse av försäkringsbeståndet är större än det belopp som motsvarar solvensgränsen vid tidpunkten för överlåtelsen, ska hela solvenskapitalet överföras till den som övertar försäkringsbeståndet. Till den som övertar försäkringsbeståndet överförs solvenskapital dock högst till ett belopp som beräknats enligt den procentandel som det föreskrivs om i den förordning av social- och hälsovårdsministeriet som utfärdats med stöd av i 12 kap. 12 § 1 mom. Som ovannämnda procentandel används den procentandel som gäller då avtalet om överlåtelse av försäkringsbeståndet ingås.

22 §

Solvenskapital som överförs när minimikravet på solvens överskrids

När en pensionsanstalt har försatts i likvidation av någon annan än den orsak som avses i 2 § 1 mom. 2 eller 3 punkten, ska till den som övertar försäkringsbeståndet överlåtas sådant solvenskapital som avses i 7 kap. 5 § till ett belopp som beräknats enligt den procentandel som det föreskrivs om i den förordning av social- och hälsovårdsministeriet som utfärdats med stöd av i 12 kap. 12 § 1 mom. Som ovannämnda procentandel används den procentandel som gäller då avtalet om överlåtelse av försäkringsbeståndet ingås.

Om beloppet av det solvenskapital som överförs från den överlåtande pensionsanstalten till ett arbetspensionsförsäkringsbolag blir större än den andel av solvenskapitalet som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts, ska ur pensionsanstalten överlåtas en andel som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts, och delägaren ska komplettera det solvenskapital som överförs så att det motsvarar det belopp som föreskrivs i 1 mom.

23 §

Begränsning av försäkringsverksamhet

En pensionsanstalt som har försatts i likvidation ska den tills försäkringsbeståndet överlåts fortsätta med försäkringsverksamhet endast i sådan omfattning som är nödvändig för att trygga de försäkrade förmånerna.

Delägarna i en pensionskassa ska utan dröjsmål ordna sådant pensionsskydd som avses i 1 kap. 1 § och som har tjänats in av arbete som utförts efter det att pensionskassan försattes i likvidation, i någon annan än den pensionskassa som avses ovan.

En pensionskassa som har försatts i likvidation får inte försäkra nya personer.

24 §

Bedrivande av investeringsverksamhet

En pensionsanstalt som har försatts i likvidation kan genom att undvika alltför stor risktagning fortsätta investeringsverksamheten på det sätt som föreskrivs i 8 kap. och i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar.

25 §

Bestämmelser som ska tillämpas på pensionsanstalter som har överlåtit försäkringsbeståndet

På en pensionsanstalt som har försatts i likvidation och som har överlåtit hela sitt försäkringsbestånd och motsvarande tillgångar med undantag för den egendom som avses i 19 § 1 mom. tillämpas inte 4 kap. 22—24 § om riskhantering, risk- och solvensbedömning och intern kontroll eller 26 § i det kapitlet om ansvariga försäkringsmatematiker eller 27 § i det kapitlet om beredskap för undantagsförhållanden, 10 kap. om fusion eller 11 kap. om delning.

26 §

Pensionsbeslut och betalning av pensioner och andra förmåner

En pensionsanstalt som är en i lagen om pension för arbetstagare avsedd avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt eller en i lagen om pension för företagare avsedd behörig pensionsanstalt ska meddela beslut med anledning av en ansökan om pension eller annan förmån som har gjorts under likvidationen eller tidigare.

En pensionsanstalt som avses i 1 mom. ska betala pensioner eller andra förmåner som har förfallit till betalning under likvidationen eller tidigare.

På en pensionsanstalt som är försatt i likvidation tillämpas vad som i 12 kap. i lagen om pension för arbetstagare och i 11 kap. i lagen om pension för företagare föreskrivs om fördelningen av kostnader mellan pensionsanstalterna.

27 §

Verksamhetsplan

Likvidatorn ska för pensionsanstalten göra upp en verksamhetsplan som gäller likvidationen och innehåller följande uppgifter om pensionsanstaltens skulder och ett förslag till hur de ska betalas under likvidationen:

1) en uppskattning av de pensioner och andra förmåner som förfaller till betalning under likvidationen,

2) skulder som har en sakrättslig säkerhet i pensionsanstaltens egendom,

3) löpande administrationskostnader för pensionsanstaltens verksamhet och till följd av likvidationsförfarandet,

4) obetalda pensioner och andra förmåner som har förfallit till betalning före likvidationens början,

5) andra eventuella skulder för vilkas del den rättsliga grunden har uppkommit före likvidationens början.

Planen enligt 1 mom. ska ges in till Finansinspektionen för godkännande.

28 §

Delägares ansvar i en pensionskassa

Sedan en pensionskassa har försatts i likvidation ska pensionskassans ansvarsskuld enligt 7 kap. 1 § enligt tidpunkten för försättande i likvidation, solvenskapital enligt 5 § i det kapitlet och solvensgräns enligt 6 § i det kapitlet enligt tidpunkten för försättande likvidation räknas ut. Om pensionskassans solvens underskrider den solvensgräns som avses ovan, ska delägarna betala försäkringsavgifter till kassan för täckning av solvenskapitalet upp till den solvensgräns som avses ovan.

Försäkringsavgiften enligt 1 mom. bestäms i samma förhållande som den lön på vilken förskottsinnehållning ska verkställas och naturaförmånernas penningvärde för delägarens försäkrade i pensionskassan under den räkenskapsperiod då kassan har försatts i likvidation utgör av lönesumman på vilken förskottsinnehållning ska verkställas, naturaförmånernas penningvärde medräknat, för alla försäkrade i pensionskassan under den räkenskapsperiod som avses ovan. Skyldigheten att betala försäkringsavgift enligt 1 mom. tillämpas också på delägare som har utträtt eller uteslutits ur pensionskassan under den räkenskapsperiod då kassan har försatts i likvidation.

Försäkringsavgiften enligt 1 mom. ska bestämmas utan dröjsmål sedan pensionskassan har försatts i likvidation. En värdeförändring i pensionskassans tillgångar efter likvidationen inverkar inte på beloppet av delägarnas betalningsskyldighet.

29 §

Delägares ansvar i en pensionsstiftelse

Det ansvar som delägare i en pensionsstiftelse har för försäkringsavgifterna enligt 7 kap. 4 § fortsätter att gälla trots att pensionsstiftelsen har försatts i likvidation. En värdeförändring i pensionsstiftelsens tillgångar efter försättandet i likvidation beaktas när beloppet av delägarens försäkringsavgift enligt den paragrafen räknas ut.

Det ansvar gentemot stiftelsen som delägarna i pensionsstiftelsen har upphör när försäkringsbeståndet har överlåtits på det sätt som avses i 18 § och pensionsstiftelsens samtliga skulder har betalats eller det har ställts godtagbar säkerhet för dem och pensionsstiftelsen har upplösts.

30 §

Krav på omedelbar betalning av en fordran

En pensionsanstalt som har försatts i likvidation kan säga upp en fordran på delägaren till betalning omedelbart efter uppsägningen, om pensionsanstalten saknar kontanta medel för de kostnader som avses 27 § 1 mom. 3 punkten och som dess likvidationsförfarande medför. En pensionsstiftelses fordran på en delägare kan också sägas upp för de pensioner och förmåner som pensionsstiftelsen ska betala enligt 26 §. Det belopp som ska sägas upp får då inte överstiga det belopp som behövs för betalningarna enligt 26 § och 27 § 1 mom. 3 punkten.

När ett i 17 eller 18 § avsett avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet har ingåtts, kan utöver vad som föreskrivs 1 mom. en fordran som den pensionsanstalt som är försatt i likvidation har på delägaren sägas upp till betalning inom sex månader från uppsägningen även om en längre uppsägningstid skulle ha överenskommits.

31 §

Borgenärer med förmånsrätt

När en pensionsanstalt har försatts i likvidation har de försäkrade pensionstagarna, mottagarna av andra förmåner samt förmånstagarna för sin andel av ansvarsskulden enligt 7 kap. 1 § samma förmånsrätt till pensionsanstaltens tillgångar som innehavaren av en handfången pant har till den pantsatta egendomen.

Den förmånsrätt som anges i 1 mom. försämrar inte den rätt som tillkommer innehavaren av en handfången pant eller en i egendomen beviljad inteckning och hindrar inte att de skulder som avses i 27 § 1—4 punkten betalas under likvidationen.

32 §

Betalning av skulder och skifte av egendom

Efter den dag som utsatts i ansökan om offentlig stämning enligt 12 § på pensionsanstaltens borgenärer ska likvidatorn betala alla kända skulder med pensionsanstaltens återstående tillgångar efter det att pensionsanstaltens försäkringsbestånd har överlåtits enligt 17 och 18 § och solvenskapital har överförts till den övertagande försäkringsanstalten enligt 21 eller 22 §. Om en skuld är tvistig eller inte har förfallit till betalning eller av någon annan orsak inte kan betalas, ska behövliga medel reserveras.

Om pensionsanstalten har tillgångar efter att anstalten betalt sina skulder och fullgjort alla sina övriga förbindelser, används tillgångarna på det sätt som bestäms i pensionsanstaltens stadgar.

33 §

Slutredovisning

När likvidatorn har fullgjort sitt uppdrag ska likvidatorn utan ogrundat dröjsmål ge en slutredovisning över sin förvaltning genom att upprätta en berättelse över likvidationsförfarandet i dess helhet. Berättelsen ska innehålla en redogörelse för överlåtelsen av pensionsanstaltens försäkringsbestånd och skiftet av pensionsanstaltens egendom. Till berättelsen ska fogas boksluten, verksamhetsberättelserna och revisionsberättelserna för hela likvidationstiden. Berättelsen med bilagor ska överlämnas till revisorerna, som inom en månad ska ge en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen. Slutredovisningen ska lämnas in till Finansinspektionen på det sätt som föreskrivs i 6 kap. 13 §.

Om det efter de åtgärder som avses i 1 mom. finns delägare eller försäkrade kvar i pensionskassan, ska likvidatorn utan dröjsmål sammankalla kassamötet för granskning av slutredovisningen. I fråga om kallelse till möte och möteshandlingar samt om framläggande och sändande av dem gäller bestämmelserna i 3 kap. 10 och 12—14 §. På slutredovisningen tillämpas vad som föreskrivs om bokslut.

En pensionsstiftelses likvidator ska efter de åtgärder som avses i 1 mom. utan dröjsmål publicera en kungörelse med anledning av slutredovisningen i en tidning som utkommer på pensionsstiftelsens hemort.

34 §

Klander av slutredovisning och skifte

Om någon vill klandra det skifte som avses i 32 § eller likvidatorns slutredovisning som avses i 33 §, ska talan mot pensionsanstalten väckas vid tingsrätten på pensionsanstaltens hemort inom tre månader efter det att pensionsstiftelsens slutredovisning har kungjorts på det sätt som avses i 33 § 3 mom. eller pensionskassans slutredovisning har lagts fram vid kassamötet enligt 33 § 2 mom.

35 §

Information till pensionstagare och mottagare av andra förmåner om överföring av ansvar

Den pensionsanstalt som övertagit försäkringsbeståndet ska underrätta pensionstagarna och mottagarna av andra förmåner om överföringen av ansvaret senast i samband med den första utbetalningen av förmånerna efter överföringen av försäkringsbeståndet.

36 §

Upplösning och avregistrering

En pensionsstiftelse anses upplöst när slutredovisningen har lämnats till Finansinspektionen. En pensionskassa anses upplöst när likvidatorn har lagt fram slutredovisningen för kassamötet. Likvidatorn ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om upplösningen av pensionskassan. Om kassamötet inte kan ordnas på grund av avsaknaden av delägare och försäkrade, anses pensionskassan upplöst när slutredovisningen har lämnats till Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska anteckna upplösningen av pensionsanstalten i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor och meddela Patent- och registerstyrelsen om saken för anteckning i handelsregistret. Pensionsanstalten har avförts ur registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor när beslutet om upplösning av pensionsanstalten har antecknats i det nämnda registret.

Slutredovisningen, räkenskapsböckerna, pensionsanstaltens förvaltningsorgans mötesprotokoll och andra handlingar som väsentligt gäller pensionsanstaltens verksamhet ska på ett sätt som Finansinspektionen godkänner bevaras i tio år efter det att pensionsanstaltens upplösning har antecknats i registret vid Finansinspektionen.

37 §

Verksamhet efter upplösningen

Efter upplösningen kan pensionsanstalten inte förvärva rättigheter eller ingå förbindelser. De som efter upplösningen har beslutat om och företagit rättshandlingar på pensionsanstaltens vägnar är solidariskt ansvariga för dessa. Likvidatorn kan dock vidta åtgärder för inledande av likvidation eller ansöka om att pensionsanstalten försätts i konkurs. Motparten i ett avtal som har ingåtts med pensionsanstalten efter det att den upplösts kan frånträda avtalet, om parten inte visste att pensionsanstalten var upplöst.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. kan delägare i en pensionskassa som hade minst en tiondel av det röstetal som företräddes vid det kassamöte som behandlade slutredovisningen kräva att likvidatorn sammankallar kassamötet för behandling av frågan om väckande av talan enligt 15 kap. 6 §. Om likvidatorn inte sammankallar kassamötet, sammankallar Finansinspektionen

kassamötet i enlighet med vad som föreskrivs i 3 kap. 11 § 2 mom. Talan ska väckas inom ett år efter det att slutredovisningen lades fram.

På delgivning av stämning och på annan delgivning till upplösta pensionsanstalter tillämpas det som föreskrivs i 17 kap. 3 § 2 mom.

38 §

Fortsatt likvidation

Likvidationen ska fortsättas om det efter upplösningen av pensionsanstalten framkommer nya tillgångar, om talan väcks mot pensionsanstalten eller om det annars behövs likvidationsåtgärder. Likvidatorn ska utan dröjsmål göra en anmälan om att likvidationen fortsätter till Finansinspektionen för anteckning i registret. I en pensionskassa ska kallelse till det första kassamötet efter att likvidationen återupptagits utfärdas i enlighet med pensionskassans stadgar. Dessutom ska en skriftlig kallelse sändas till varje delägare vars adress är känd för pensionsanstalten. Om pensionsanstalten vid den fortsatta likvidationen saknar en behörig likvidator, ska Finansinspektionen på ansökan förordna en interimistisk likvidator i enlighet med 8 § 2 mom.

Om det efter avregistreringen av pensionsanstalten behövs likvidationsåtgärder, ska Finansinspektionen på ansökan av den vars rätt saken gäller förordna att pensionsanstalten ska försättas i likvidation. Om de nya tillgångar som inflyter till pensionsanstalten är obetydliga, kan Finansinspektionen bestämma att de ska redovisas till staten eller att de utan likvidationsförfarande ska användas för något ändamål som nära ansluter sig till pensionsanstaltens verksamhet. Om det inte anses behövligt att fortsätta likvidationen av någon annan orsak än att de nya tillgångarna är obetydliga, kan likvidatorerna vidta de åtgärder som behövs i ärendet. Likvidatorn ska upprätta en utredning över sina åtgärder och sända den till delägarna och andra som är berättigade till skiftesandelar.

Likvidationen fortsätts dock inte i det fall som avses i 1 eller 2 mom. om pensionsanstaltens tillgångar inte räcker till för att betala likvidationskostnaderna eller om uppgift inte kan fås om tillgångarnas storlek, och en delägare, en borgenär eller någon annan inte meddelar att han eller hon tar på sig ansvaret för likvidationskostnaderna.

39 §

Avslutande av en pensionsstiftelses likvidation samt fortsättning av pensionsstiftelses försäkringsverksamhet

Om en pensionsstiftelse under likvidationen uppfyller kraven i 2 § 1 mom. 1—3 punkten ska delägarna i pensionsstiftelsen sammankallas av likvidatorn för att besluta om försäkringsverksamheten ska fortsätta. Efter det att revisorn yttrat sig i ärendet kan delägarna enhälligt besluta att likvidationen ska avslutas och att försäkringsverksamheten ska fortsätta.

När det beslutats att likvidationen ska avslutas och pensionsstiftelsens verksamhet ska fortsätta, ska det för pensionsstiftelsen väljas en styrelse i enlighet med pensionsstiftelsens stadgar. Likvidatorns uppdrag upphör när styrelsen har blivit vald. Likvidatorn ska ge en sådan slutredovisning över sin verksamhet som avses i 33 §

Styrelsen ska utan dröjsmål anmäla beslutet om avslutande av likvidationen till Finansinspektionen för att antecknas i registret. Till anmälan ska fogas det revisorsutlåtande som avses i 1 mom. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i den anmälan som avses ovan.

14 kap.

Konkurs

1 §

Avträdelse till konkurs och företrädande under konkursen

En pensionsanstalts egendom kan avträdas till konkurs endast genom beslut av styrelsen eller, om pensionsanstalten har försatts i likvidation, endast på basis av likvidatorns beslut.

Under konkursen företräds pensionsanstalten som konkursgäldenär av styrelsen och verkställande direktören eller av de likvidatorer som utsetts innan konkursen började. Under konkursen kan nya styrelseledamöter eller nya likvidatorer väljas.

Orden ”i konkurs” ska fogas till namnet på en pensionsanstalt som är försatt i konkurs.

Domstolen ska, om Finansinspektionen gör en framställning om detta, till boförvaltare även förordna en person som Finansinspektionen har föreslagit.

2 §

Pensionsbeslut samt betalning av pensioner och andra förmåner

Vad som i 13 kap. 26 § föreskrivs om meddelande av beslut om pension och andra förmåner och betalning av pensioner och andra förmåner tillämpas också om pensionen eller den andra förmånen har sökts under pensionsanstaltens konkurs eller tidigare.

På en pensionsanstalt som är försatt i konkurs tillämpas vad som i 12 kap. i lagen om pension för arbetstagare och i 11 kap. i lagen om pension för företagare föreskrivs om fördelningen av kostnader mellan pensionsanstalterna.

3 §

Borgenärer med förmånsrätt

I en pensionsanstalt har de försäkrade pensionstagarna och mottagarna av andra förmåner samt förmånstagarna för sin andel av ansvarsskulden enligt 7 kap. 1 § samma förmånsrätt till tillgångarna i den pensionsanstalt som har försatts i konkurs som innehavaren av en handfången pant har till den pantsatta egendomen. De försäkrade, pensionstagare, mottagare av andra förmåner eller förmånstagare som avses ovan behöver inte bevaka sina fordringar i pensionsstiftelsens konkurs eller yrka på förmånsrätt för dem.

Den förmånsrätt som anges i 1 mom. försämrar inte den rätt som tillkommer innehavaren av en handpant eller en i egendomen beviljad inteckning och hindrar inte att de löpande administrationskostnaderna för konkursförfarandet och pensionsanstaltens verksamhet betalas.

4 §

Krav på omedelbar betalning av en fordran

En pensionsstiftelse som har försatts i konkurs kan säga upp en fordran på en delägare till betalning omedelbart efter uppsägningen, om pensionsstiftelsen saknar kontanta medel för de kostnader som konkursförfarandet medför. En pensionsstiftelses fordran på en delägare kan också sägas upp för de pensioner och förmåner som pensionsstiftelsen ska betala enligt 2 §. Det belopp som ska sägas upp får då inte överstiga det belopp som behövs för dessa betalningar.

5 §

Begränsning av försäkringsverksamhet

När en pensionsanstalt har försatts i konkurs ska den tills försäkringsbeståndet överlåts fortsätta med försäkringsverksamhet endast i sådan omfattning som är nödvändig för att trygga de försäkrade förmånerna.

Delägarna i en pensionsanstalt ska utan dröjsmål ordna sådant pensionsskydd som avses i 1 kap. 1 § och som har tjänats in av arbete som utförts efter försättandet i konkurs, i någon annan än den pensionsanstalt som avses ovan.

En pensionsanstalt som har försatts i konkurs får inte försäkra nya personer.

6 §

Bedrivande av investeringsverksamhet

Vad som föreskrivs i 13 kap. 24 § tillämpas också på bedrivande av investeringsverksamhet vid en pensionsanstalt som är försatt i konkurs.

7 §

Ansvar för delägare i en pensionskassa under en konkurs

Om en pensionskassas solvenskapital vid tidpunkten för försättande i konkurs underskrider solvensgränsen vid tidpunkten för försättande i konkurs, ska delägarna i pensionskassan betala försäkringsavgifter till pensionskassan för täckning av solvenskapitalet upp till solvensgränsen. Försäkringsavgiften ska bestämmas utan dröjsmål efter att kassan har försatts i konkurs. En värdeförändring i pensionskassans tillgångar efter att den har försatts i konkurs inverkar inte på beloppet av delägarnas betalningsskyldighet.

Försäkringsavgiften enligt 1 mom. bestäms i samma förhållande som de löner på vilka förskottsinnehållning ska verkställas och naturaförmånernas penningvärde för delägarens försäkrade i pensionskassan under den räkenskapsperiod då kassan har försatts i konkurs utgör av de löner på vilka förskottsinnehållning ska verkställas och naturaförmånernas penningvärde, för alla försäkrade i pensionskassan under den räkenskapsperiod som avses ovan. Skyldigheten att betala försäkringsavgift enligt 1 mom. gäller också delägare som har utträtt eller uteslutits ur pensionskassan under den räkenskapsperiod då kassan har försatts i konkurs.

Om en pensionskassa som ska försättas i konkurs har försatts i likvidation, bestäms det ansvar som en delägare i pensionskassan har gentemot pensionskassan enligt tidpunkten för försättande i likvidation på det sätt som föreskrivs i 13 kap. 28 §.

8 §

Ansvar för delägare i en pensionsstiftelse under en konkurs

En delägare i en pensionsstiftelse ansvarar för de försäkringsavgifter som avses i 7 kap. 4 § till pensionsstiftelsen, också under dess konkurs. En värdeförändring i pensionsstiftelsens tillgångar efter försättandet i konkurs beaktas när beloppet av delägarens försäkringsavgift enligt den nämnda paragrafen räknas ut.

Om en delägare i pensionsstiftelsen är insolvent har de andra delägarna i pensionsstiftelsen solidariskt ansvar för de i 1 mom. avsedda försäkringsavgifterna för en insolvent delägare. Ansvaret för en insolvent delägares förpliktelser fördelas mellan de övriga delägarna på det sätt som bestäms i pensionsstiftelsens stadgar.

Det ansvar gentemot stiftelsen som delägarna i pensionsstiftelsen har upphör när försäkringsbeståndet har överlåtits på det sätt som avses i 13 kap. 18 § och pensionsstiftelsens samtliga skulder har betalats eller det har ställts godtagbar säkerhet för dem och pensionsstiftelsen har upplösts.

9 §

Överlåtelse av ett försäkringsbestånd

På överlåtelse av försäkringsbeståndet i en pensionsanstalt som försatts i konkurs tillämpas inte 12 kap. På överlåtelse av försäkringsbeståndet i en pensionsanstalt som försatts i konkurs tillämpas dock vad som föreskrivs i 12 kap. 2 §, 3 § 2 mom., 5 § 1—5 och 7—10 punkten, 6 och 16 §, 17 § 1 mom. samt 18—21 §. På överlåtelse av försäkringsbeståndet i en pensionsanstalt som försatts i konkurs tillämpas dessutom vad som föreskrivs i 13 kap. 17—19 §.

När försäkringsbeståndet i en pensionsanstalt som har försatts i konkurs överlåts, ska till den övertagande försäkringsanstalten överföras egendom till ett belopp som motsvarar andelen som det försäkringsbestånd som överlåts utgör av täckningen av ansvarsskulden i den överlåtande pensionsanstalten.

Om en pensionskassa som försatts i konkurs och vars försäkringsbestånd överlåts har solvenskapital som överstiger täckningen av ansvarsskulden, överlåts till den övertagande försäkringsanstalten utöver den andel som avses i 2 mom. en andel av solvenskapitalet i den överlåtande pensionskassan som motsvarar det försäkringsbestånd som ska överlåtas, dock högst ett värde för det försäkringsbestånd som ska överlåtas som motsvarar den andel av den solvensgräns som har räknats ut vid tidpunkten för försättande i konkurs av den överlåtande pensionskassan eller vid den tidpunkt för försättande i likvidation som föregick tidpunkten för försättandet i konkurs.

Från en överlåtande pensionsstiftelse som har försatts i konkurs ska till den övertagande försäkringsanstalten utöver den andel som avses i 2 mom. överföras en andel av det solvenskapital som motsvarar det försäkringsbestånd som ska överlåtas och som motsvarar solvensgränsen vid tidpunkten för överlåtelsen av försäkringsbeståndet. Om den överlåtande pensionsstiftelsens solvenskapital vid tidpunkten för överlåtelsen av försäkringsbeståndet underskrider det belopp som motsvarar den ovannämnda solvensgränsen och alla delägare i pensionsstiftelsen har försatts i konkurs, ska till den övertagande försäkringsanstalten utöver den andel som avses i 1 mom. överföras en andel av det solvenskapital som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts och som pensionsstiftelsen har vid tidpunkten för överlåtelsen.

10 §

Bestämmelser som ska tillämpas på pensionsanstalter som har överlåtit försäkringsbeståndet

Vad som föreskrivs i 13 kap. 25 § tillämpas också på en pensionsanstalt som försatts i konkurs och som har överlåtit hela sitt försäkringsbestånd.

11 §

Upplösning och avregistrering på grund av konkurs

Om ingen egendom återstår då konkursen avslutas, anses pensionsanstalten upplöst när slutredovisningen i konkursen har godkänts. Boförvaltaren ska utan dröjsmål göra anmälan om upplösningen till Rättsregistercentralen, som förmedlar uppgiften till Finansinspektionen. Finansinspektionen ska anteckna upplösningen av pensionsanstalten i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor. En pensionsanstalt är avregistrerad när beslutet om detta har antecknats i registret.

12 §

Konkurs som avslutas med likvidation

Om egendom återstår när konkursen avslutas och pensionsanstalten inte hade försatts i likvidation då dess egendom avträddes till konkurs, ska styrelsen så snart som möjligt besluta om att försätta pensionsanstalten i likvidation.

Om egendom återstår när konkursen avslutas och pensionsanstalten hade försatts i likvidation då dess egendom avträddes till konkurs, ska bestämmelserna i 13 kap. 38 § tillämpas.

13 §

Samarbete mellan finansinspektionen och konkursombudsmannen

Finansinspektionen övervakar att en pensionsanstalt som försatts i konkurs iakttar den lagstiftning som tillämpas på pensionsanstaltsverksamhet samt pensionsanstaltens stadgar. Förvaltningen av konkursbon övervakas av konkursombudsmannen.

Finansinspektionen och konkursombudsmannen ska samarbeta på ett ändamålsenligt sätt sinsemellan.

Finansinspektionen och konkursombudsmannen har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att lämna ut sådana uppgifter till varandra som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i denna paragraf.

15 kap.

Skadestånd

1 §

Ledningens skadeståndsskyldighet

En styrelseledamot och verkställande direktören ska ersätta skada som de i sitt uppdrag, i strid med den omsorgsplikt som föreskrivs i 4 kap. 1 §, uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat pensionsanstalten.

En styrelseledamot och verkställande direktören ska också ersätta skada som de i sitt uppdrag annars i strid med denna lag eller pensionsanstaltens stadgar uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat pensionsanstalten, en delägare eller någon annan.

Om skadan har orsakats genom överträdelse av denna lag, på annat sätt än endast genom överträdelse av de principer som avses i 1 kap. eller den omsorgsplikt som föreskrivs i 4 kap. 1 § eller om skadan har orsakats genom överträdelse av pensionsanstaltens stadgar, anses skadan

ha orsakats av oaktsamhet, om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Detsamma gäller skada som har orsakats genom en åtgärd till förmån för en bolaget närstående person.

2 §

Skadeståndsskyldighet för delägare i en pensionskassa

En delägare i en pensionskassa ska ersätta skada som han eller hon genom att medverka till en överträdelse av denna lag eller pensionskassans stadgar uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat pensionskassan, en annan delägare eller någon annan.

3 §

Skadeståndsskyldighet för kassamötets ordförande

Ordföranden för en pensionskassas kassamöte ska ersätta skada som han eller hon i sitt uppdrag genom överträdelse av denna lag eller pensionskassans stadgar uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat pensionskassan, en delägare eller någon annan.

Vad som 1 mom. föreskrivs om skadeståndsskyldighet för kassamötets ordförande tillämpas också på representantskapsmötets ordförande.

4 §

Jämkning och fördelning av skadeståndsansvar

I fråga om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga gäller 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

5 §

Beslut om väckande av skadeståndstalan

Beslut om väckande av skadeståndstalan för pensionsanstaltens räkning med stöd av 1—3 § fattas av kassamötet i en pensionskassa och av styrelsen i en pensionsstiftelse. Pensionskassans styrelse har dock rätt att besluta om väckande av skadeståndstalan på grund av en straffbar gärning.

Ett beslut om pensionskassans kassamöte om att bevilja en styrelseledamot, en medlem av representantskapet eller verkställande direktören ansvarsfrihet eller om att avstå från att väcka talan är inte bindande, om kassamötet inte har getts väsentligen riktiga och tillräckliga uppgifter om det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för skadeståndsskyldigheten. Ett beslut om beviljande av ansvarsfrihet är inte bindande för pensionsanstaltens likvidator eller konkursbo, om pensionsanstalten försätts i likvidation eller konkurs på en ansökan som görs eller ett förordnande som Finansinspektionen meddelar inom två år från beslutet.

Bestämmelserna i 1 mom. om väckande av talan för pensionsanstaltens räkning tillämpas också på väckande av skadeståndstalan för pensionsanstaltens räkning mot en medlem av representantskapet.

6 §

Delägares rätt att föra talan för en pensionskassa

En eller flera delägare har med stöd av 1—3 § rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för en pensionskassas räkning, om det när talan väcks är sannolikt att pensionskassan inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

1) kärandena innehar minst en tiondel av delägarnas rösträtt, eller

2) det visas att underlåtelse att fullfölja skadeståndsanspråket skulle strida mot likställighetsprincipen som föreskrivs i 1 kap. 7 §.

Pensionskassan ska ges tillfälle att bli hörd, om detta inte är uppenbart onödigt. De delägare som för talan svarar själva för rättegångskostnaderna men har rätt att få dem ersatta av pensionskassan, om de medel som vunnits genom rättegången räcker för ändamålet.

Om den ersättningsskyldige genom kassamötets beslut har beviljats ansvarsfrihet, ska talan väckas inom tre månader från kassamötets beslut. Om det vid samma kassamöte har lagts fram och biträtts ett förslag om särskild granskning enligt 5 kap. 6 §, kan talan dock väckas inom tre månader från det att granskningsyttrandet har lagts fram på kassamötet eller ansökan om förordnande av en granskare har avslagits.

7 §

Preskription av talerätt

En talan enligt 1—3 § ska för icke-straffbara gärningar väckas mot

1) en styrelseledamot eller verkställande direktören inom fem år från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan,

2) en revisor inom fem år från att den revisionsberättelse, det utlåtande eller det intyg som ligger till grund för talan lades fram,

3) en delägare, kassamötets eller representantskapsmötets ordförande och en medlem av representantskapet inom fem år från det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan.

Om tiden för väckande av talan på pensionsanstaltens vägnar har löpt ut, kan en i 6 § 3 mom. avsedd talan inte väckas sedan en månad förflutit från konkursbevakningen.

8 §

Bestämmelsernas tvingande natur

I en pensionsanstalts stadgar kan pensionsanstaltens rätt till skadestånd enligt 2 och 3 § inte begränsas, om skadan

1) har orsakats genom överträdelse av sådana bestämmelser i denna lag eller sådana bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag från vilka avvikelse inte får göras genom en bestämmelse i pensionsanstaltens stadgar, eller om skadan

2) annars har orsakats uppsåtligen eller av grov oaktsamhet.

En pensionsanstalts rätt till skadestånd kan i övrigt i pensionsanstaltens stadgar begränsas endast med samtycke av alla delägare.

I pensionsanstaltens stadgar kan den rätt till skadestånd eller den talerätt som en delägare eller någon annan har enligt detta kapitel inte begränsas.

16 kap.

Straffbestämmelser

1 §

Olovligt bedrivande av pensionsanstaltsverksamhet

Den som uppsåtligen
1) bedriver pensionsanstaltsverksamhet utanför den verksamhetskrets som avses i 1 kap. 3 §, i strid med verksamhetens syfte enligt 4 § i det kapitlet, före den registrering som avses i 2 kap. 10 § eller i strid med 13 kap. 2 § utan att pensionsanstalten försätts i likvidation eller
2) upptar nya försäkrade i en pensionskassa i strid med 13 kap. 23 § 3 mom. eller 14 kap. 5 § 3 mom.
ska, om inte gärningen är ringa, för olovligt bedrivande av pensionsanstaltsverksamhet dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

2 §

Pensionsanstaltsbrott

Den som uppsåtligen
1) i annat fall än som ombud är mellanhand för någon annan för att kringgå en bestämmelse om begränsning av den rösträtt som föreskrivs i 3 kap. 16 §,
2) använder en pensionsanstalts tillgångar i strid med 8 kap. 2 §,
3) delar ut en pensionsanstalts tillgångar till anstaltens delägare i strid med 7 kap. 10 § eller
4) i strid med ett förbud som Finansinspektionen har meddelat med stöd av 9 kap. 2 § överlåter eller pantsätter egendom som är i en pensionsanstalts besittning,
ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för pensionsanstaltsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 §

Pensionsanstaltsförseelse

Den som uppsåtligen
1) bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 17 § 3 mom. att hålla kassamötets protokoll tillgängligt,
2) bryter mot bestämmelserna om ägarbegränsningar i 8 kap. 4 §,
3) underlåter att till Finansinspektionen lämna den i 2 kap. 6 § avsedda underrättelsen om ändringar i delägarförteckningen eller den i 9 kap. 5 § avsedda underrättelsen om ändringar i de uppgifter som antecknats i registret,
4) underlåter att till Finansinspektionen lämna det i 4 kap. 23 § avsedda sammandraget av risk- och solvensbedömningen eller dess slutsatser,
5) underlåter att till Finansinspektionen lämna en i 4 kap. 26 § avsedd underrättelse om utnämning eller entledigande av en ansvarig matematiker,
6) underlåter att till Finansinspektionen lämna den i 7 kap. 13 § avsedda planen för återställande av en sund finansiell ställning eller planen för kortfristig finansiering eller den i 8 kap. 5 § avsedda investeringsplanen,
7) underlåter att till Finansinspektionen lämna pensionsanstaltens i 10 kap. 16 § avsedda slutredovisning för fusionen, i 11 kap. 17 § avsedda slutredovisning för delningen eller i 13 kap. 33 § avsedda slutredovisning för likvidationsförfarandet,

8) underlåter att till Finansinspektionen lämna den i 13 kap. 5 § avsedda underrättelsen om kallelse till det kassamöte som beslutar om försättande i likvidation, den i 9 § i det kapitlet avsedda underrättelsen om försättande i likvidation och om val av likvidator, den i 27 § i det kapitlet avsedda underrättelsen om verksamhetsplanen som gäller likvidationen, den i 36 § i det kapitlet avsedda underrättelsen om upplösning av pensionsanstalten eller den i 39 § i det kapitlet avsedda underrättelsen om avslutande av likvidation, eller

9) bryter mot bestämmelserna om upprättande av bokföring, bokslut eller verksamhetsberättelse i 6 kap. 1—8 § eller om lämnande av bokslut, verksamhetsberättelse, revisorernas utlåtande samt statistikberättelse till Finansinspektionen i 6 kap. 13 §,

ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för pensionsanstaltsförseelse dömas till böter.

För pensionsanstaltsförseelse döms också den som av grov oaktsamhet förfar på det sätt avses i 1 mom. 3—9 punkten.

4 §

Hänvisning till strafflagen

Till straff för brott mot bestämmelserna om sekretess i 17 kap. 4 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om inte gärningen ska bestraffas enligt 40 kap. 5 § i nämnda lag eller om inte strängare straff för den bestäms någon annanstans i lag.

17 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Behörig domstol

Trots vad som i 10 kap. i rättegångsbalken föreskrivs om forum i tvistemål får skadeståndstalan enligt 15 kap. 5 § och 6 § föras vid tingsrätten på pensionsanstaltens hemort. Samma domstol kan även behandla ett skadeståndsyrkande som grundar sig på brott.

2 §

Skiljeförfarande

Endast tvistemål om skadeståndsskyldighet i enlighet med 15 kap. kan avgöras i skiljeförfarande. I en pensionsanstalts stadgar kan det föreskrivas att sådana tvistemål ska avgöras i skiljeförfarande. En sådan bestämmelse har samma verkan som ett skiljeavtal.

Skiljedomen ska anmälas till Finansinspektionen för anteckning i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor.

3 §

Delgivningar till pensionsanstalter

En stämning och annan delgivning anses ha kommit till pensionsanstaltens kännedom då den har delgetts en styrelseledamot, verkställande direktören eller någon annan person som enligt denna lag är berättigad att ensam eller tillsammans med någon annan företräda pensionsanstalten.

Om ingen av de företrädare för pensionsanstalten som avses i 1 mom. är antecknad i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor, kan delgivningen ske genom att handlingarna överlämnas till någon av pensionsanstaltens anställda eller, om en sådan person inte påträffas, till polismyndigheten på pensionsanstaltens hemort, med iakttagande av 11 kap. 7 § 2—4 mom. i rättegångsbalken.

4 §

Sekretess

Den som i egenskap av anställd hos en pensionsanstalt eller en sammanslutning som producerar tjänster relaterade till pensionsanstaltens verksamhet eller som i egenskap av medlem eller ersättare i dessas verksamhetsorgan eller som vid utförande av en uppgift på uppdrag av pensionsanstalten eller som i egenskap av anställd hos eller medlem av en nämnd inom försäkringsbranschen eller ett motsvarande organ eller som i egenskap av sakkunnig på grundval av ett uppdrag eller som med stöd av 5 eller 6 § har fått veta något om pensionsanstaltens, en delägares, en förmånstagares eller någon annans ekonomiska ställning eller affärshemlighet eller någons hälsotillstånd eller något som berör andra personliga förhållanden får inte röja detta för utomstående, om inte den till vars förmån tystnadsplikten gäller ger sitt samtycke till att saken röjs eller om inte något annat bestäms i lag.

5 §

Pensionsanstalters rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter

Trots vad som föreskrivs i 4 § har en pensionsanstalt rätt att lämna ut uppgifter som omfattas av tystnadsplikt

1)till ett försäkringsbolag för ordnande av återförsäkring,

2) till pensionsanstaltens tjänsteföretag eller till den som sköter en av pensionsanstalten given uppgift på grundval av ett uppdrag,

3) till den nämnd eller det organ inom försäkringsbranschen som enligt artikel 20.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (direktivet om alternativ tvistlösning) meddelats till Europeiska kommissionen, för skötsel av ärenden som förelagts nämnden eller organet i fråga,

4) för historisk eller vetenskaplig forskning eller statistikföring, om det är uppenbart att de intressen som tystnadsplikten är avsedd att skydda inte kränks om uppgifter lämnas ut,

5) till åklagar- och förundersökningsmyndigheter för förhindrande och utredning av brott samt till Finansinspektionen, uppgifter som berör hälsotillstånd får dock lämnas ut endast till åklagar- och förundersökningsmyndigheter för förhindrande och utredning samt ställande under åtal av bedrägeribrott som riktas mot en försäkrings- eller pensionsanstalt.

En pensionsanstalt får i fall som avses i 1 mom. lämna ut endast sådana uppgifter som är nödvändiga för skötseln av ärenden som avses i nämnda moment.

6 §

Social- och hälsovårdsministeriets rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har social- och hälsovårdsministeriet rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till

1) åklagar- och förundersökningsmyndigheter för förhindrande och utredning av brott,

2) till Finansinspektionen, om upplysningarna behövs för fullgörandet av de uppgifter som föreskrivs för Finansinspektionen i lag.

18 kap.

Ikraftträdande

1 §

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag föreskrivs särskilt genom lag.

———

2.

Lag

om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Tillämpning av lagen och de centrala principerna för verksamheten

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på pensionsstiftelser (*tilläggspensionsstiftelse*) och pensionskassor (*tilläggspensionskassa*) som är registrerade enligt finsk lag och bedriver annan social pensionsförsäkringsverksamhet än lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet (*tilläggspensionsförsäkringsverksamhet*).

En tilläggspensionsstiftelse och en tilläggspensionskassa får inte bedriva annan verksamhet än försäkringsverksamhet enligt denna lag.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *tilläggspensionsanstalt* tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor,

2) *förmånsbaserat tilläggspensionsarrangemang* ett arrangemang där pensionen bestäms enligt arbetsgivarens löfte,

3) *premiebaserat tilläggspensionsarrangemang* ett arrangemang där pensionen bestäms på grundval av betalda bidrag och försäkringspremier och nettointäkterna från investeringarna av bidragen och försäkringspremierna , minskade med kostnaderna för förvaltandet av de influtna medlen,

4) *fondanknutet tilläggspensionsarrangemang* ett premiebaserat tilläggspensionsarrangemang där pensionsbeloppet har bundits till hur värdet av vissa investeringsobjekt utvecklas,

5) *tilläggspensionsarrangemang* ett avtal, en annan stiftelseurkund och stadgar där det anges vilka tilläggspensionsförmåner som ska beviljas och på vilka villkor,

6) *tilläggspensionsförmåner* andra än lagstadgade förmåner som betalas ut med anledning av uppnådd pensionsålder eller förväntat uppnående av pensionsålder och om de kompletterar dessa förmåner och tillhandahålls sekundärt, i form av utbetalningar vid dödsfall, invaliditet eller upphörande av anställning samt i form av bidrag eller tjänster som tillhandahålls vid sjukdom, medellöshet eller dödsfall. För att den ekonomiska tryggheten under pensionstiden ska stärkas får pensionsförmånerna betalas ut som en livslång utbetalning, under en viss tid, i form av ett engångsbelopp eller genom en kombination av dessa alternativ,

7) *delägare* en arbetsgivare och företagare som är skyldig att betala bidrag till en tilläggspensionsanstalt,

8) *de som i praktiken ansvarar för verksamheten* en tilläggspensionsanstalts styrelseledamöter och verkställande direktör,

9) *presumtiv försäkrad* en person som har rätt att ansluta sig till ett tilläggspensionsarrangemang,

10) *försäkrad* en person som inte är en mottagare av förmån eller presumtiv försäkrad och vars tidigare eller nuvarande yrkesverksamhet ger honom eller henne rätt till tilläggspensionsförmåner enligt stadgarna för ett tilläggspensionsarrangemang,

11) *förmånstagare* en person vars rätt till pension eller en annan förmån är beroende av en annan persons försäkring,

12) *mottagare av förmån* en person som åtnjuter tilläggspensionsförmåner,

13) *nyckelfunktion* inom en tilläggspensionsanstalts företagsstyrningssystem, en intern kapacitet att utföra praktiska uppgifter som omfattar riskhanteringsfunktionen, internrevisionsfunktionen och aktuariefunktionen,

14) *varaktigt medium* ett instrument som gör det möjligt för en försäkrad eller mottagare av förmån att lagra information som riktas till honom eller henne personligen, på ett sätt som möjliggör framtida åtkomst och under en tid som är lämpligt med hänsyn till vad som är avsikten med informationen och som tillåter oförändrad återgivning av den lagrade informationen,

15) *EES-stat* en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

16) *EES-tilläggspensionsstiftelse* en tilläggspensionsstiftelse enligt 13 kap. som bedriver endast gränsöverskridande verksamhet eller dessutom annan tilläggspensionsverksamhet utöver vad som nämns ovan,

17) *EES-tilläggspensionskassa* en tilläggspensionskassa enligt 13 kap. som bedriver endast gränsöverskridande verksamhet dessutom även någon annan tilläggspensionsverksamhet utöver vad som nämns ovan,

18) *EES-tilläggspensionsanstalt* EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor,

19) *utländsk EES-tilläggspensionsanstalt* en tilläggspensionsanstalt med tilläggspensionsverksamhet, som bedriver verksamhet enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/2341/EU om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut och som är registrerad i en annan EES-stat än Finland,

20) *anstalt som tillhandahåller tilläggspensioner* en anstalt som, oavsett sin rättsliga form, förvaltar fonderade medel och som är etablerad oberoende av finansierande företag eller branschorganisationer utifrån syftet att tillhandahålla tilläggspensionsförmåner i samband med yrkesutövning på grundval av ett avtal eller avtalat åtagande

a) enskilt eller kollektivt mellan (en eller flera) arbetsgivare och (en eller flera) arbetstagare eller deras respektive företrädare, eller

b) med självständiga yrkesutövare, enskilt eller kollektivt i enlighet med rätten i hem- och värdmedlemsstaten

och som bedriver verksamheter som direkt föranleds av dessa,

21) *finansierande företag* ett företag eller annat organ, oavsett om det omfattar eller består av en eller flera juridiska eller fysiska personer, vilket handlar i egenskap av arbetsgivare eller självständig yrkesutövare eller en kombination av dessa, och som erbjuder ett tilläggspensionsarrangemang eller gör inbetalningar till en tilläggspensionsanstalt,

22) *Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten* den myndighet som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG,

23) *behörig myndighet* den nationella myndighet som i en EES-stat har utsetts för att utföra de åligganden som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/2341/EU om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut,

24) *hemstat* den EES-stat där tilläggspensionsanstalten har registrerats eller auktoriserats och där den har sin huvudsakliga förvaltningsort,
25) *värdstat* den EES-stat vars social- och arbetsrätt gällande tjänstepensionsarrangemang är tillämplig på förhållandet mellan det finansierande företaget och de försäkrade eller mottagarna av förmån,
26) *överlåtande tilläggspensionsanstalt* en tilläggspensionsanstalt som överlåter alla eller delar av ett tilläggspensionsarrangemangs skulder, försäkringstekniska avsättningar och andra skyldigheter och rättigheter samt motsvarande tillgångar eller likvida tillgångar till en tilläggspensionsanstalt som är registrerad eller auktoriserad i en annan EES-stat,
27) *övertagande tilläggspensionsanstalt* en tilläggspensionsanstalt som övertar alla eller delar av ett tilläggspensionsarrangemangs skulder, försäkringstekniska avsättningar och andra skyldigheter och rättigheter samt motsvarande tillgångar eller likvida tillgångar från en tilläggspensionsanstalt som är registrerad eller auktoriserad i en annan EES-stat,
28) *gränsöverskridande verksamhet* förvaltning av ett tilläggspensionsarrangemang där på förhållandet mellan det finansierande företaget och de försäkrade och mottagarna av förmån ska tillämpas den social- och arbetsrätt som är tillämplig på någon annan EES-stats än hemstatens tjänstepensionsarrangemang,
29) *OECD-stat* en stat som hör till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling,
30) *fastighetssammanslutning* en sammanslutning vars huvudsakliga tillgångar är fastigheter och byggnader, rättigheter i fast egendom eller vattenkraft som är belägen i en EES-stat samt andelar och aktier i sammanslutningar som har sin hemort i en EES-stat och vars huvudsakliga syfte är att äga ovan avsedda fastigheter och byggnader samt ovan avsedda rättigheter,
31) *koncern* en koncern enligt bokföringslagen (1336/1997),
32) *tjänsteföretag* en sammanslutning som för en tilläggspensionsanstalt producerar tjänster som hänför sig till tilläggspensionsanstaltens verksamhet,
33) *kreditinstitut* ett kreditinstitut eller ett utländskt EES-kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen (610/2014),
34) *skuldförbindelse* lånefordringar och andra fordringar, på nämnda förbindelser upplupen ränta samt obligationer och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument, med undantag av aktier, andelar, derivatkontrakt och förbindelser som är efterställda gäldenärens övriga förbindelser,
35) *placeringsfond* en inhemsk placeringsfond enligt lagen om placeringsfonder (213/2019) och en sådan fond enligt lagen om placeringsfonder som tillhandahålls av ett fondföretag som har fått auktorisation i någon annan EES-stat än Finland,
36) *AIF-fond* en inhemsk eller utländsk alternativ investeringsfond enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014),
37) *biometrisk risk* en risk som hör samman med dödsfall, arbetsoförmåga eller förväntad livslängd,
38) *reglerad marknad* en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017),
39) *multilateral handelsplattform* ett multilateralt handelssystem enligt lagen om handel med finansiella instrument,
40) *organiserad handelsplattform* en organiserad handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument.

3 §

Syftet med tilläggspensionsanstaltens verksamhet

En tilläggspensionsanstalt ska på ett annat än affärsmässigt sätt bedriva tilläggspensionsförsäkringsverksamhet och på ett sätt som tryggar de försäkrades förmåner förvalta de medel som

inflyter till pensionsanstalten för detta ändamål. Tilläggspensionsanstalter får inte bedriva annan verksamhet än ovan avsedd verksamhet.

Tilläggspensionsanstalter ska i sin verksamhet sträva efter en rättvis fördelning av risker och förmåner mellan generationerna.

4 §

Tilläggspensionsanstaltens verksamhet före registreringen

Före registreringen får tilläggspensionsanstalten inte förvärva rättigheter, ingå förbindelser eller uppträda som part i en domstol eller hos någon annan myndighet.

De som deltagit i eller beslutat om en åtgärd som på tilläggspensionsanstaltens vägnar vidtagits före registreringen ansvarar solidariskt för åtgärden. Styrelsen och verkställande direktören kan utan personligt ansvar föra talan i ärenden som gäller bildandet av tilläggspensionsanstalten.

5 §

Tilläggspensionsstiftelsens verksamhetskrets

I en tilläggspensionsstiftelses stadgar ska verksamhetskretsen fastställas så att en arbetsgivare eller flera arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare som hör till samma koncern kan vara delägare i stiftelsen. En tilläggspensionsstiftelse kan också som delägare höra till sin egen verksamhetskrets.

En tilläggspensionsstiftelses verksamhetskrets kan också utgöras av en viss i stadgarna fastställd del av en verksamhetskrets som avses i 1 mom.

En tilläggspensionsstiftelse får bedriva verksamhet enligt 1 kap. 3 § 1 mom. bara inom sin verksamhetskrets.

6 §

Tilläggspensionskassans verksamhetskrets

I en tilläggspensionskassas stadgar ska verksamhetskretsen fastställas så att den kan bildas av

1) flera arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare vars verksamhet ska anses bilda en administrativ eller ekonomisk helhet,

2) flera arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat eller som på grund av någon annan motsvarande omständighet bildar en helhet,

3) flera företagare tillsammans med sådana företagare vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat eller som på grund av någon annan motsvarande omständighet bildar en helhet,

4) en persongrupp som har definierats utifrån sitt yrke eller ett yrkesområde eller sitt medlemskap i en registrerad förening.

Det ska vara ändamålsenligt att bedriva tilläggspensionskassaverksamhet i en sådan verksamhetskrets som avses i 1 mom. Ändringar som inverkar på en sådan verksamhetskrets som avses i 1 mom. 4 punkten och har definierats utifrån medlemskap i en registrerad förening kan göras endast med Finansinspektionens samtycke.

En tilläggspensionskassas verksamhetskrets kan också utgöras av en viss i stadgarna fastställd del av en verksamhetskrets som avses i 1 mom.

En tilläggspensionskassa får bedriva verksamhet enligt 1 kap. 3 § 1 mom. bara inom sin verksamhetskrets.

7 §

Begränsningar för dem som ska försäkras

Endast de som står i ett arbetsavtalsförhållande eller annat anställningsförhållande eller tjänsteförhållande till delägarna eller som hör till delägarnas ledning kan vara försäkrade i en tilläggspensionsanstalt. I en tilläggspensionsanstalt kan dessutom försäkras en arbetstagare som av en arbetsgivare som är delägare i tilläggspensionsanstalten utsänts (*utsänd arbetstagare*) till en annan stat för att, utan att under denna tid stå i arbetsavtalsförhållande till arbetsgivaren, arbeta hos arbetsgivaren eller hos ett moder-, dotter- eller systerbolag som hör till samma ekonomiska helhet som arbetsgivaren eller hos ett företag där arbetsgivaren är delägare eller hos ett annat företag, i vilket arbetsgivaren har bestämmanderätt.

I en tilläggspensionskassa kan också försäkras företagare inom det verksamhets- eller yrkesområde som anges i dess stadgar. Även familjemedlemmar till de personer som avses ovan och i 1 mom. samt personer som varit anställda hos en delägare i en tilläggspensionskassa och gått i pension och dessa personers familjemedlemmar samt personer som skulle ha varit tvungna att utträda ur tilläggspensionskassan om deras försäkring i den inte hade förlängts kan vara försäkrade i en tilläggspensionskassa.

I en tilläggspensionsanstalt kan dessutom försäkras personer som fått fribrev och vars fribrev grundar sig på sådant arbete som avses i 1 mom. Utöver kan i en tilläggspensionskassa försäkras personer som fått fribrev och vars fribrev grundar sig på sådant företagande, en sådan familjemedlem, tidigare anställning eller fortsatt försäkring som avses i 2 mom.

8 §

Status som juridisk person och delägarnas ansvar

En tilläggspensionsanstalt är en från delägarna fristående juridisk person som uppkommer genom registrering.

Delägarna i en tilläggspensionsstiftelse är gentemot tilläggspensionsstiftelsen ansvariga för att tillgångarna räcker till att täcka försäkringstekniska avsättningar så som bestäms i denna lag och i tilläggspensionsstiftelsens stadgar.

Delägarna i en tilläggspensionskassa är gentemot tilläggspensionskassan ansvariga för täckning av underskott i dess bokslut. Delägarnas ansvar för täckning av underskott har begränsats så som bestäms i denna lag och i tilläggspensionskassans stadgar och beräkningsgrunder.

9 §

Utträde och uteslutning ur en tilläggspensionsanstalt

En delägare i en tilläggspensionskassa kan utträda ur tilläggspensionskassan. En delägare i en tilläggspensionsstiftelse får utträda eller kan uteslutas ur tilläggspensionsstiftelsen bara om den utträdande delägarens delägarspecifika försäkringsbestånd har överlåtits till en annan tilläggspensionsanstalt eller ett försäkringsbolag.

Bestämmelsen i 1 mom. tillämpas också när en delägare i en tilläggspensionsstiftelse avslutar sin verksamhet inom den verksamhetskrets som avses i 1 kap. 5 §.10 § Tillämpning av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor

På tilläggspensionsanstalter tillämpas vad som i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/), föreskrivs om pensionsanstalter. På tilläggspensionsstiftelser tillämpas vad som i

lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreskrivs om pensionsstiftelser. På tilläggspensionskassor tillämpas vad som i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreskrivs om pensionskassor. På tilläggspensionsanstalter, tilläggspensionsstiftelser eller tilläggspensionskassor ska dock inte tillämpas 1 kap. 1—5 §, 2 kap. 4, 8 och 9 §, 4 kap. 4, 8, 15 och 26 §, 5 kap. 2—4, 8 och 9 §, 6 kap. 3 och 6 § och 7 kap., 8 kap., 10 kap. 1, 3, 7, 13 och 14 §, 11 kap. 3, 4 och 15 §, 12 kap. 1—6, 10—12, 15—18, 20, 22, 23 och 27 §, 13 kap. 1, 2, 4—6, 12, 14, 17—26, 28—30 och 39 §, 14 kap. 2—8 §, 16 kap 1—3 §, 17 kap. 2 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

11 §

Bestämmelser som inte ska tillämpas på premiebaserade tilläggspensionsarrangemang

På premiebaserade tilläggspensionsarrangemang ska inte 2 kap. 3 §, 4 kap. 2 § 1 mom. och 8 § tillämpas.

12 §

Bestämmelser som inte ska tillämpas på fondanknutna tilläggspensionsarrangemang

Utöver bestämmelserna i 1 kap. 11 § ska inte 5 kap. 2 § 2 mom., 4 § 2 mom., 5, 10 och 13 § tillämpas på fondanknutna tilläggspensionsarrangemang.

På värdering i bokslutet av den egendom som utgör täckning av försäkringstekniska avsättningar i ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang ska inte 6 kap. 7 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor tillämpas.

13 §

Bestämmelser som inte ska tillämpas på en tilläggspensionsanstalt med färre än 100 eller färre än 16 försäkrade

På en tilläggspensionsanstalt med färre än 100 försäkrade (*liten tilläggspensionsanstalt*) ska inte 3 kap. 1, 5—13, 15—17 §, 4 kap. 2 §, 6 kap. 27—35 §, 7 kap. 1 §, 2 § 2 mom., 4, 5 och 8—12 §, 13 kap. och 15 kap. 1—6 och 8—10 § tillämpas.

På en tilläggspensionsanstalt med färre än 16 försäkrade ska inte 3 kap. 4 §, 6 kap. 3 § och 16 § 1 mom. tillämpas.

14 §

Tilläggspensionsanstaltens rätt att välja tillämpliga bestämmelser

Trots vad som föreskrivs i 1 kap. 13 § kan en tilläggspensionsanstalt med färre än 100 försäkrade meddela Finansinspektionen att den från ingången av följande räkenskapsperiod bedriver sin verksamhet i enlighet med de bestämmelser i denna lag som ska tillämpas på tilläggspensionsanstalter med minst 100 försäkrade. Om en tilläggspensionsanstalt återtar sitt meddelande, tillämpas på dess verksamhet från ingången av följande räkenskapsperiod efter återtagandet de bestämmelser i denna lag som ska tillämpas på tilläggspensionsanstalter med färre än 100 försäkrade.

En tilläggspensionsanstalt kan meddela Finansinspektionen om anstaltens antal försäkrade sjunkit under 100 försäkrade. På tilläggspensionsanstalten ska från början av följande räkenskapsperiod efter meddelandet tillämpas 1 kap. 13 §. Om en tilläggspensionsanstalt vars antal

försäkrade har sjunkit under 100 inte gör en sådan anmälan som nämns ovan, ska på dess verksamhet trots vad som föreskrivs i 1 kap. 13 § tillämpas samma bestämmelser som på tilläggspensionsanstalter med minst 100 försäkrade.

Finansinspektionen ska i det register som avses i 9 kap. 3 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor) anteckna uppgifter om de meddelanden som avses i 1 och 2 mom. i denna paragraf.

15 §

Tilläggspensionsanstaltens skyldighet att meddela Finansinspektionen om ändringar i antalet försäkrade

En tilläggspensionsanstalt som har haft färre än 100 försäkrade ska utan dröjsmål meddela Finansinspektionen om antalet försäkrade stiger till 100.

En tilläggspensionsanstalt vars antal försäkrade stiger till minst 16 ska utan dröjsmål meddela Finansinspektionen detta.

Finansinspektionen ska i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor anteckna uppgifter om de meddelanden som avses i 1 och 2 mom. i denna paragraf.

16 §

Bestämmelser som ska tillämpas på utländska EES-försäkringsbolag

Vad som i denna lag föreskrivs om utländska EES-tilläggspensionsanstalter ska tillämpas på utländska EES-försäkringsbolag som avses i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) och som bedriver tjänstepensionsverksamhet enligt artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/2341/EU om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut. Ett ovan avsett försäkringsbolag kan överta eller överlåta tilläggspensionsarrangemang med iakttagande av vad som i denna lag föreskrivs om gränsöverskridande överlåtelser av tilläggspensionsarrangemang.

2 kap.

Bildande, delägare och stadgar

1 §

Stiftare av en tilläggspensionsstiftelse

Utöver vad som föreskrivs i 2 kap. 1 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan de försäkrade tillsammans med arbetsgivaren bilda en tilläggspensionsstiftelse som bedriver premiebaserad tilläggspensionsverksamhet.

2 §

Stiftare av en tilläggspensionskassa

Utöver vad som föreskrivs i 2 kap. 1 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor kan en persongrupp som har definierats utifrån sitt yrke eller ett yrkesområde eller sitt medlemskap i en registrerad förening eller en registrerad förening bilda en tilläggspensionskassa, om det är motiverat att bedriva tilläggspensionskassaverksamhet inom denna grupp.

De försäkrade och arbetsgivaren kan tillsammans bilda en tilläggspensionskassa som bedriver premiebaserad tilläggspensionsverksamhet.

3 §

Tilläggspensionsanstaltens minsta storlek

En tilläggspensionsstiftelse ska ha minst 30 sådana försäkrade som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. eller, om så bestäms i tilläggspensionsstiftelsens stadgar, sammanlagt minst 30 sådana försäkrade och pensionstagare som avses ovan. En tilläggspensionsstiftelse som bildas ska ha minst 30 sådana försäkrade som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. vid utgången av det andra kalenderåret efter det att den bildades.

En tilläggspensionskassa ska ha minst 100 sådana försäkrade som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. eller, om så bestäms i tilläggspensionskassans stadgar, sammanlagt minst 100 sådana försäkrade och pensionstagare som avses ovan. En tilläggspensionskassa som bedriver invalid- eller familjepensionsverksamhet ska ha minst 300 sådana försäkrade som avses i 1 kap. 7 § 1 mom.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl bevilja undantag från antalet försäkrade och förlänga den tidsfrist som avses i 1 mom. med högst ett år.

4 §

Stadgar

Varje tilläggspensionsanstalt ska ha stadgar där följande uppgifter ska ingå:

1) firma och, om namnet används på två eller flera språk, varje språkform,

2) den kommun i Finland som är hemort och om tilläggspensionsanstaltens centralförvaltning är belägen någon annanstans än på hemorten, den kommun i Finland där centralförvaltningen är belägen,

3) den pensionsförsäkringsverksamhet som bedrivs,

4) verksamhetskrets,

5) vilka som är försäkrade i pensionsanstalten,

6) styrelseledamöternas och ersättarnas antal och mandattid,

7) grunden för styrelseledamöternas arvode,

8) revisorernas och revisorssuppleanternas mandattid,

9) hur de försäkrade kan ansluta sig till och frånträda arrangemanget och på vilka grunder en försäkrad kan uteslutas,

10) förmånerna, deras storlek eller beräkningsgrund,

11) förutsättningarna för att få och betalningstiderna för förmånerna,

12) huruvida pensionsanstalten står för åtagandet att täcka en biometrisk risk eller garantera en viss avkastning för investeringsverksamheten eller en viss nivå på förmånerna,

13) hur de försäkrades försäkringspremier bestäms, när försäkringspremierna ska betalas och vilka påföljderna är vid förseningar, om de försäkrade betalar försäkringspremier,

14) de försäkrades rätt att avbryta betalningen av försäkringspremierna, om de försäkrade betalar försäkringspremier,

15) de försäkrades rätt att välja och byta investeringsobjekt i ett premiebaserat tilläggspensionsarrangemang,

16) huruvida de medel som influtit inom ramen för ett premiebaserat tilläggspensionsarrangemang och deras avkastning kan överföras till en annan försäkringsanstalt,

17) huruvida och i vilken mån en person själv och hans eller hennes förmånstagare behåller rätten till pension eller en annan förmån när personens försäkringsförhållande har upphört innan en händelse som ger rätt till pensionen eller förmånen inträffat,

18) hur pensionsanstaltens tillgångar och ansvarsförpliktelser fördelas när pensionsanstalten upplöses.

Dessutom ska följande uppgifter ingå:

1) information om att de försäkrade och deras förmånstagare har rätt till tilläggspension eller en annan förmån vid en sådan överlåtelse av rörelse som avses i 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen (55/2001),

2) information om att pensionsanstalten ger de försäkrade, pensionstagarna, mottagarna av en annan förmån och förmånstagarna den information som avses i 7 kap. samt hur och när denna information ges,

3) information om de rättsmedel som står till buds för de försäkrade, pensionstagarna, mottagarna av en annan förmån och förmånstagarna.

Utöver det som anges i 1 mom. ska stadgarna för en tilläggspensionskassa innehålla bestämmelser om

1) hur kallelse till kassamötet ska utfärda,

2) hur delägarnas rösträtt och röster fördelas vid kassamötet,

3) mandattiden för medlemmar och ersättare i representantskapet, hur de väljs och grunden för medlemmarnas arvode, om kassan har ett representantskap,

4) hur det delägarspecifika bidraget bestäms och vilka påföljderna är vid förseningar av bidraget,

5) hur en delägare kan utträda och på vilka grunder en delägare kan uteslutas ur pensionskassan.

Utöver det som anges i 1 mom. ska stadgarna för en tilläggspensionsstiftelse innehålla bestämmelser om

1) hur styrelseledamöterna och deras ersättare väljs,

2) huruvida en pensionsstiftelse med flera delägare tillämpar det utjämnande eller det delägarspecifika systemet i sin bokföring,

3) hur delägarnas andel av övertäckningen enligt 5 kap. 15 § beräknas i en pensionsstiftelse som följer det utjämnande bokföringssystemet.

5 §

Fastställelse av stadgarna

Fastställelse av tilläggspensionsanstaltens stadgar och ändringar i dem ska sökas hos Finansinspektionen. När en tilläggspensionsanstalt bildas ska ansökan åtföljas av avtalet om bildande, en delägarförteckning och en redogörelse för att styrelsens ledamöter uppfyller behörighetskraven i 3 kap. 1 § samt, om det har valts en verkställande direktör för anstalten, av en redogörelse för att verkställande direktören uppfyller de krav som avses i den nämnda paragrafen.

Finansinspektionen ska fastställa stadgarna för en tilläggspensionsstiftelse eller ändringarna av dem, om stadgarna är lagenliga.

Finansinspektionen ska fastställa stadgarna för en tilläggspensionskassa och ändringarna av dem, om stadgarna är lagenliga och den tilltänkta försäkringsverksamheten inte anses äventyra en sund utveckling på området.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i den ansökan som avses i 1 mom. och om de redogörelser och handlingar som ska fogas till ansökan.

6 §

Minskning av en tilläggspensionsstiftelses pensioner

Trots vad som föreskrivs i 2 kap. 15 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor gäller att om en ändring av tilläggspensionsstiftelsens stadgar innebär att pensionerna för de försäkrade minskas eller slopas till den del pensionerna har tjänats in genom tjänstgöring som skett före tidpunkten för ändringen eller att de pensioner som redan betalas ut till pensionstagare eller de framtida pensionerna för dessa personer och deras förmånstagare minskas eller slopas är det en förutsättning för fastställelse av ändringen att ändringen understöds av minst fyra femtedelar av de närvarande ledamöterna vid styrelsens sammanträde. En förutsättning är också att ändringen är nödvändig för tilläggspensionsstiftelsens fortsatta verksamhet eller att de personer vars pensioner sänks eller slopas genom beslutet har gett sitt samtycke till detta.

En ändring är nödvändig på det sätt som avses i 1 mom., om tilläggspensionsstiftelsen utan ändringen skulle försättas i likvidation med stöd av 12 kap. 2 § 2—6 punkten.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. ska inte tillämpas på ändringar som begränsar pensionens tillväxt efter ändringen.

7 §

Allmänna principer för minskning av en tilläggspensionsstiftelses förmåner

När en tilläggspensionsstiftelses pensioner och andra förmåner minskas enligt 2 kap. 6 § 1 och 2 mom. ska i skälig omfattning beaktas den prioritetsordning som i tilläggspensionsstiftelsens stadgar har bestämts för fördelningen av tilläggspensionsstiftelsens tillgångar mellan mottagarna av förmån när tilläggspensionsstiftelsen upplöses, samt att ställningen för grupperna av mottagare av förmån i förhållande till varandra bevaras i skälig mån oförändrad. Pensioner och andra förmåner får inte minskas eller slopas till den del tilläggspensionsstiftelsens försäkringstekniska avsättningar är täckta.

8 §

Minskning av en tilläggspensionsstiftelses förmåner med anledning av ändringar i det lagstadgade pensionsskyddet

Trots vad som föreskrivs i 2 kap. 6 § 1 och 2 mom. och 7 §, gäller att om lagstadgade pensioner och andra förmåner minskas eller begränsas kan tilläggspensionsstiftelsens stadgeenliga pensioner och andra förmåner minskas eller begränsas på motsvarande sätt genom att tilläggspensionsstiftelsens stadgar ändras också så att de ändringar som gjorts i lagstadgade pensioner och andra förmåner inte ersätts med de pensioner och andra förmåner som avses ovan.

9 §

Minskning av en tilläggspensionskassas förmåner

En stadgeändring som gäller minskning av en förmån får inte tillämpas på ett försäkringsfall som har inträffat innan ändringen trätt i kraft. Som ett nytt försäkringsfall anses inte ombildning av pension till ålderspension eller uppkomst av rätt till familjepension efter en pensionstagare.

Om en ändring av tilläggspensionskassans stadgar innebär att pensionerna för de försäkrade minskas eller slopas till den del pensionerna har tjänats in genom tjänstgöring som skett före tidpunkten för ändringen, är det en förutsättning för fastställelse av ändringen att ändringen är

nödvändig för tilläggspensionskassans fortsatta verksamhet eller att de personer vars pensioner sänks eller slopas genom beslutet har gett sitt samtycke till detta. En ändring av stadgarna är nödvändig på det sätt som avses ovan, om tilläggspensionskassan utan ändringen skulle försättas i likvidation med stöd av 12 kap. 2 § 2—6 punkten.

Kassamötet beslutar om minskning av en tilläggspensionskassas pensioner och andra förmåner. Trots vad som föreskrivs i 2 kap. 15 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor är ett beslut giltigt om det har biträtts av försäkrade, delägare eller medlemmar av representantskapet som har minst två tredjedelar eller en i stadgarna angiven större andel av det vid mötet företrädda röstetalet.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. ska inte tillämpas på stadgeändringar som begränsar förmånens framtida tillväxt.

10 §

Tilläggspensionsanstaltens centralförvaltning

En tilläggspensionsanstalt ska ha sin centralförvaltning i Finland. Med centralförvaltningsort avses den plats där tilläggspensionsantaltens viktigaste strategiska beslut fattas.

3 kap.

Ledningen och företagsstyrningssystemet

1 §

Styrelseledamöternas och verkställande direktörens behörighet

De som i praktiken ansvarar för verksamheten i en tilläggspensionsanstalt ska ha god vandel och vara lämpliga för uppgiften. Ledamöterna i tilläggspensionsanstaltens styrelse ska tillsammans och tilläggspensionsanstaltens verkställande direktör ensam ha kvalifikationer, kunskaper och erfarenheter som är tillräckliga för att de ska kunna säkerställa en sund och ansvarsfull förvaltning av tilläggspensionsanstalten.

Den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte vara styrelseledamot eller verkställande direktör.

Minst en styrelseledamot ska vara bosatt i en EES-stat.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om dem som i praktiken ansvarar för verksamheten tillämpas också på ersättare i styrelsen och ställföreträdaren för verkställande direktören.

2 §

Styrelseledamöternas och verkställande direktörens behörighet i en liten tilläggspensionsanstalt

De som i praktiken ansvarar för verksamheten i en liten tilläggspensionsanstalt ska ha god vandel. De ska ha sådan allmän kännedom om pensionsförsäkringsverksamhet som behövs med beaktande av arten och omfattningen av en liten pensionsanstalts verksamhet. Om en tilläggspensionsanstalt bedriver förmånsbaserad tilläggspensionsförsäkringsverksamhet ska det i styrelsen också finnas god sakkunskap om investeringsverksamhet.

Om de som i praktiken ansvarar för verksamheten i en liten tilläggspensionsanstalt inte har sådan kännedom om pensionsförsäkringsverksamhet eller investeringsverksamhet som avses i 1 mom. ska de bland sina anställda ha rådgivare med tillräcklig kompetens och erfarenhet.

Den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte vara styrelseledamot eller verkställande direktör.

Minst en styrelseledamot ska vara bosatt i en EES-stat.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om dem som i praktiken ansvarar för verksamheten tillämpas också på ersättare i styrelsen och ställföreträdaren för verkställande direktören.

3 §

Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen kan be om en utredning varav det framgår att de som i praktiken ansvarar för verksamheten uppfyller de krav som föreskrivs i 3 kap. 1 eller 2 §.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om utredningen som avses i 1 mom.

4 §

Jäv för styrelseledamöter och verkställande direktören

En person som i praktiken ansvarar för verksamheten i en tilläggspensionsanstalt får inte delta i behandlingen av ett ärende som gäller ett avtal mellan personen och pensionsanstalten. Personen får inte heller delta i behandlingen av ett ärende som gäller ett avtal mellan pensionsanstalten och tredje man, om personen är anställd hos denna tredje man, verkställande direktör för eller i motsvarande ställning i en sammanslutning eller stiftelse som är tredje man, eller ledamot i dess styrelse, förvaltningsråd eller motsvarande verksamhetsorgan eller om personen kan förväntas få en sådan väsentlig fördel av avtalet som eventuellt står i strid med pensionsanstaltens intresse.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om avtal ska på motsvarande sätt tillämpas på andra rättshandlingar samt på rättegångar och annan talan.

5 §

Företagsstyrningssystem

En tilläggspensionsanstalt ska ha ett effektivt företagsstyrningssystem, som möjliggör en sund och ansvarsfull ledning av deras verksamhet och som står i proportion till storleken, arten, omfattningen och komplexiteten hos tilläggspensionsanstalternas verksamhet. Företagsstyrningssystemet ska beakta miljöfaktorer, sociala faktorer och företagsstyrningsfaktorer i samband med tilläggspensionsanstaltens investeringar. Företagsstyrningssystemet ska regelbundet ses över.

En tilläggspensionsanstalts organisationsstruktur ska vara ändamålsenlig och tydlig. Ansvarsområdena ska på ett ändamålsenligt sätt delas upp och avskiljas från varandra. En tilläggspensionsanstalt ska ha ett effektivt informationssystem.

6 §

Nyckelfunktioner

En tilläggspensionsanstalt ska ha nyckelfunktioner. De som utför nyckelfunktioner ska kunna sköta sina uppgifter på ett effektivt, objektivt, rättvist och oberoende sätt. En person eller organisatorisk enhet får utföra flera nyckelfunktioner. Vad som föreskrivs ovan ska inte tillämpas på sådana internrevisionsfunktioner enligt 3 kap. 9 § som ska vara oberoende från andra nyckelfunktioner.

Den person eller organisatoriska enhet som utför en nyckelfunktion ska vara en annan än den som utför en liknande nyckelfunktion hos den arbetsgivare som försäkrar arbetstagarna eller andra personer hos tilläggspensionsanstalten.

Trots vad som föreskrivs 1 och 2 mom. kan Finansinspektionen på ansökan av en tilläggspensionsanstalt bevilja tillstånd att utföra nyckelfunktioner genom samma person eller organisatoriska enhet som hos den ovan avsedda arbetsgivaren, under förutsättning att tilläggspensionsanstalten förklarar hur den förhindrar eller hanterar i tilläggspensionsanstalten förekommande intressekonflikter med den försäkrande arbetsgivaren och under förutsättning att storleken, arten, omfattningen och komplexiteten hos tilläggspensionsanstaltens verksamhet inte förutsätter något annat. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om den ansökan som avses i 3 mom.

7 §

Anmälningsskyldighet för personer med nyckelfunktioner

Personer med nyckelfunktioner ska rapportera alla väsentliga resultat och rekommendationer inom sina ansvarsområden till tilläggspensionsanstaltens styrelse, som beslutar vilka åtgärder som ska vidtas.

Personer med nyckelfunktioner ska, utan att det påverkar rätten att inte tvingas vittna mot sig själv, underrätta Finansinspektionen i sådana fall då tilläggspensionsanstaltens styrelse inte i vederbörlig tid vidtar lämpliga korrigerande åtgärder, när den person eller den organisatoriska enhet som utför nyckelfunktionen har rapporterat till tilläggspensionsanstaltens styrelse att den

1) har upptäckt en betydande risk för att tilläggspensionsanstalten inte kommer att uppfylla ett väsentligt lagstadgat krav, om detta skulle kunna få en väsentlig inverkan på de försäkrades och mottagarna av förmåns intressen,

2) i samband med utförandet av sin funktion har konstaterat en väsentlig materiell överträdelse av lag, förordning eller administrativ bestämmelser som är tillämpliga på tilläggspensionsanstalten och dess verksamhet.

8 §

Riskhanteringsfunktion och riskhanteringssystem

En tilläggspensionsanstalt ska ha en effektiv riskhanteringsfunktion som står i proportion till deras storlek och organisation samt till verksamhetens storlek, art, omfattning och komplexitet. Riskhanteringsfunktionen ska underlätta hanteringen av ett riskhanteringssystem.

Riskhanteringssystemet ska bygga på strategier, processer och förfaranden som är nödvändiga för att regelbundet spåra, mäta, följa upp och hantera samt till tilläggspensionsanstalten och dess tilläggspensionsarrangemang rapportera de risker, på enskild och sammantagen nivå, som pensionsanstalten och dess tilläggspensionsarrangemang är exponerade för. Riskhanteringssystemet ska ha förfaranden för rapportering till tilläggspensionsanstaltens styrelse om risker och det inbördes beroendet mellan dessa.

En tilläggspensionsanstalts riskhanteringssystem ska vara anpassat till dess organisation och beslutsprocess. Riskhanteringssystemet ska täcka de risker som kan uppstå i tilläggspensionsanstalten eller i tjänsteföretag till vilka tilläggspensionsanstaltens uppgifter har utkontrakterats och det ska stå i proportion till tilläggspensionsanstaltens storlek och organisation samt verksamhetens storlek, art, omfattning och komplexitet.

Riskhanteringssystemet ska täcka åtminstone följande delområden:

1) försäkringsrörelse och avsättningar,

2) förvaltning av tillgångar och skulder,

3) investeringar, särskilt i derivatinstrument, värdepapperiseringar och liknande åtaganden,
4) hantering av likviditets- och koncentrationsrisker,
5) hantering av operativa risker,
6) återförsäkring och andra riskreduceringstekniker,
7) miljörisker, sociala risker och företagsstyrningsrisker i fråga om investeringsportföljen och dess förvaltning samt hanteringen av dessa risker.

Om försäkrade och mottagare av förmån i enlighet med tilläggspensionsanstaltens stadgar står för risker, ska riskhanteringssystemet även ta hänsyn till de riskerna ur de försäkrades och mottagarna av förmåns synvinkel.

9 §

Internrevisionsfunktion

En tilläggspensionsanstalt ska ha en effektiv internrevisionsfunktion. Internrevisionsfunktionen ska utvärdera lämpligheten och effektiviteten hos systemet för internkontroll, företagsstyrningssystemets övriga delfaktorer och verksamheter som utkontrakterats. Internrevisionsfunktionen ska stå i proportion till tilläggspensionsanstaltens storlek och organisation samt till storleken, arten, omfattningen och komplexiteten hos tilläggspensionsanstaltens verksamhet.

10 §

Aktuariefunktion

Om en tilläggspensionsanstalt själv står för åtagandet att täcka biometriska risker eller nivån på investeringsverksamhetens avkastning eller förmånerna, ska den inrätta en effektiv aktuariefunktion som
1) samordnar och övervakar beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna,
2) bedömer lämpligheten av de metoder och underliggande modeller som används vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar och de antaganden som ligger till grund för denna beräkning,
3) bedömer om de data som används vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna är tillräckliga samt bedömer deras kvalitet,
4) jämför de antaganden som ligger till grund för beräkningen av försäkringstekniska avsättningar med den faktiska utvecklingen,
5) informerar tilläggspensionsanstaltens styrelse om hur tillförlitliga och lämpliga beräkningarna av försäkringstekniska avsättningar är,
6) yttrar sig om tilläggspensionsanstaltens övergripande försäkringspolitik, om tilläggspensionsanstalten har en sådan politik,
7) yttrar sig om försäkringsarrangemangens lämplighet, om tilläggspensionsanstalten har sådana arrangemang,
8) bidrar till ett effektivt genomförande av riskhanteringssystemet.

11 §

Riskbedömning

En tilläggspensionsanstalt ska på ett sätt som står i proportion till deras storlek och organisation samt till verksamhetens storlek, art, omfattning och komplexitet göra en egen riskbedömning och dokumentera denna bedömning. Riskbedömningen ska göras åtminstone vart tredje år,

eller utan dröjsmål vid en betydande förändring av tilläggspensionsantaltens eller dess tilläggspensionsarrangemangs riskprofil. Om det sker en betydande förändring av ett visst tilläggspensionsarrangemangs riskprofil kan riskbedömningen begränsas till just det arrangemanget. Riskbedömningen ska beaktas i tilläggspensionsanstaltens strategiska beslut.

Riskbedömningen ska inkludera

1) en beskrivning av hur den egna riskbedömningen är inkluderad i tilläggspensionsanstaltens lednings-, förvaltnings- och beslutsprocesser,

2) en bedömning av riskhanteringssystemets effektivitet,

3) en beskrivning av hur tilläggspensionsanstalten förebygger intressekonflikter med den försäkrande arbetsgivaren, om tilläggspensionsanstalten utkontrakterar nyckelfunktioner till den ovan avsedda arbetsgivaren i enlighet med 3 kap. 6 § 3 mom.,

4) en bedömning av tilläggspensionsanstaltens totala finansieringsbehov och återhämtningsplan, om tilläggspensionsanstalten har en sådan plan,

5) en bedömning av riskerna för försäkrade och mottagarna av förmån avseende utbetalningen av deras pensionsförmåner och effektiviteten i korrigerande åtgärder, med beaktande av indexeringsmekanismer och mekanismer för reducering av intjänade förmåner, inbegripet i vilken omfattning intjänade pensionsförmåner kan reduceras, på vilka villkor och av vem,

6) en kvalitativ bedömning av mekanismerna för att skydda pensionsförmåner inklusive garantier, överenskommelser och andra typer av finansiellt stöd från den arbetsgivare som försäkrar i tilläggspensionsanstalten, försäkring eller återförsäkring från ett företag som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) eller täckning genom ett pensionsgarantisystem till förmån för tilläggspensionsanstalten eller de försäkrade och mottagarna av förmån,

7) en kvalitativ bedömning av de operativa riskerna,

8) när miljöfaktorer, sociala faktorer och företagsstyrningsfaktorer beaktas vid investeringsbeslut, en bedömning av nya eller framväxande risker, inbegripet en bedömning av risker med anknytning till klimatförändringar, resursanvändning och miljön, sociala risker och risker med anknytning till avskrivningar av tillgångar till följd av regleringsändringar.

Med avseende på tillämpningen av riskbedömningen ska tilläggspensionsanstalterna ha metoder för att kartlägga och bedöma de risker som de är utsatta för eller kan utsättas för på kort och på lång sikt och som kan inverka på deras förmåga att fullgöra sina skyldigheter.

Metoder som avses i 3 mom. ska stå i proportion till storleken, arten, omfattningen och komplexiteten hos de inneboende riskerna i tilläggspensionsanstalternas verksamhet. Metoderna ska beskrivas i tilläggspensionsanstaltens riskbedömning.

Tilläggspensionsanstalterna ska till Finansinspektionen överlämna en sammanfattning av riskbedömningen. Av den sammanfattningen ska framgå åtminstone riskbedömningens resultat och beskrivning av de metoder som använts för riskbedömningen.

12 §

Riktlinjer, system för internkontroll och beredskapsplan

En tilläggspensionsanstalt ska upprätta och tillämpa skriftliga riktlinjer för riskhantering, internrevision och, vid behov, för aktuariefunktionen och för utkontrakterad verksamhet. Dessa skriftliga riktlinjer ska först godkännas av tilläggspensionsanstaltens styrelse och därefter ses över minst vart tredje år. Riktlinjerna ska anpassas med hänsyn till väsentliga förändringar inom det berörda systemet eller området.

En tilläggspensionsanstalt ska för internkontroll upprätta ett effektivt system som ska omfatta administrativa förfaranden och redovisningsförfaranden, ramar för internkontrollen och lämpliga rapporteringsrutiner på tilläggspensionsanstaltens samtliga organisationsnivåer.

En tilläggspensionsanstalt ska vidta ändamålsenliga och proportionella åtgärder för att säkerställa att dess verksamhet bedrivs med kontinuitet och på ett korrekt sätt samt utarbeta en beredskapsplan.

13 §

Behörighet för personer med nyckelfunktioner

De personer som utför en tilläggspensionsanstalts nyckelfunktioner samt de personer eller enheter som anlitas för att utföra funktionerna ska ha god vandel och vara lämpliga för uppgiften. En person som är omyndig eller som har försatts i konkurs eller meddelats näringsförbud får inte vara en person som utför nyckelfunktioner.

Med lämplighetskravet avses att

1) de som utför nyckelfunktioner i form av internrevision ska ha tillräckliga yrkeskvalifikationer, kunskaper och erfarenheter för att kunna utföra revision på ett tillfredsställande sätt,

2) de som utför centrala aktuariefunktioner ska ha tillräckliga yrkeskvalifikationer, kunskaper och erfarenheter för att kunna utföra aktuariefunktionerna på ett tillfredsställande sätt,

3) de som utför andra nyckelfunktioner ska ha tillräckliga kvalifikationer, kunskaper och erfarenheter för att kunna utföra sina nyckelfunktioner på ett tillfredsställande sätt.

Finansinspektionen kan be om en utredning varav det framgår att de som avses i 1 mom. uppfyller de krav som föreskrivs i denna paragraf. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om utredningen som avses i 3 mom.

14 §

Utkontraktering av verksamheten

En tilläggspensionsanstalt får utkontraktera verksamhet till tjänsteföretag som arbetar för tilläggspensionsanstaltens räkning.

Nyckelfunktioner eller andra verksamheter får inte utkontrakteras på ett sätt som leder till att

1) kvaliteten på tilläggspensionsanstaltens företagsstyrningssystem försämras,

2) den operativa risken ökar i otillbörlig utsträckning,

3) Finansinspektionen får försämrade tillsynsmöjligheter,

4) möjligheten till ett oavbrutet och tillfredsställande tillhandahållande av tjänster till försäkrade och mottagare av förmån undergrävs.

En tilläggspensionsanstalt ansvarar, trots att den utkontrakterat verksamheter, för samtliga förpliktelser som följer av bestämmelserna och föreskrifterna om utkontraktering. Tilläggspensionsanstalten ska, genom valet av tjänsteföretag och genom den löpande övervakningen av tjänsteföretagets verksamheter, säkerställa att de utkontrakterade verksamheterna fungerar oklanderligt.

Utkontrakteringen av en tilläggspensionsanstalts verksamhet ska föregås av ett skriftligt avtal som tydligt anger tilläggspensionsanstaltens och tjänsteföretagets rättigheter och skyldigheter.

15 §

Meddelande om utkontraktering

En tilläggspensionsanstalt ska i god tid på förhand underrätta Finansinspektionen om sin avsikt att utkontraktera funktioner. Om utkontrakteringen avser tilläggspensionsanstaltens nyckelfunktioner, ledning eller förvaltning, ska detta meddelas Finansinspektionen innan avtalet om utkontraktering träder i kraft. Tilläggspensionsanstalten ska underrätta Finansinspektionen

också om väsentliga förändringar i anslutning till utkontrakterade funktioner. Finansinspektionen har rätt att av tilläggspensionsanstalter och tjänsteföretag utan obefogat dröjsmål få information om utkontrakterade funktioner.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om det i 1 mom. avsedda meddelande som ska lämnas om utkontraktering.

16 §

Löne- och arvodespolicy

En tilläggspensionsanstalt ska ha en löne- och arvodespolicy som tillämpas på dem som i praktiken ansvarar för verksamheten, på dem som utför nyckelfunktioner samt på andra personalkategorier vars yrkesutövning har en väsentlig inverkan på tilläggspensionsanstaltens riskprofil.

Löne- och arvodespolicyn ska tillämpas också på tjänsteföretag som sköter tilläggspensionsanstaltens utkontrakterade verksamheter, om de inte hör till tillämpningsområdet för följande direktiv:

1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),

2) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II),

3) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010,

4) Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG,

5) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU.

Löne- och arvodespolicyn ska stå i proportion till tilläggspensionsanstaltens storlek och organisation samt till storleken, arten, omfattningen och komplexiteten hos tilläggspensionsanstaltens verksamhet.

Löne- och arvodespolicyn ska upprättas, genomföras och upprätthållas i enlighet med tilläggspensionsanstaltens verksamheter, riskprofil, mål, långsiktiga intressen, finansiella stabilitet och resultat som helhet. Löne- och arvodespolicyn får inte skapa incitament till risktagande som är oförenligt med tilläggspensionsanstaltens riskprofiler och regler.

Tilläggspensionsanstalten ska fastställa allmänna principer för löne- och arvodespolicyn samt se över och uppdatera dem åtminstone vart tredje år. Tilläggspensionsanstalten ska ansvara för löne- och arvodespolicyns genomförande samt övervaka ersättningarna på ett tydligt, transparent och effektivt sätt. Om inte annat föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) ska tilläggspensionsanstalten regelbundet offentliggöra relevant information om sin löne- och arvodespolicy. Tilläggspensionsanstaltens löne- och arvodespolicy ska

1) bidra till en sund, aktsam och effektiv ledning och förvaltning av tilläggspensionsanstalten,

2) vara förenlig med de långsiktiga intressena hos försäkrade och mottagare av förmån när det gäller tilläggspensionsarrangemang som förvaltas av tilläggspensionsanstalten,

3) inkludera åtgärder som syftar till att undvika intressekonflikter,

4) vara förenlig med en konsekvent sund och effektiv riskhantering.

17 §

Utredning om behörigheten för en medborgare i en annan EES-stat än Finland

Om Finansinspektionen kräver att en person som avses i 3 kap. 1 eller 13 § ska lämna in en utredning om att han eller hon uppfyller de krav som föreskrivs i den nämnda paragrafen eller att han eller hon inte är försatt i konkurs, ska Finansinspektionen som utredning från en medborgare i en annan EES-stat än Finland godkänna motsvarande handlingar som från en finsk medborgare.

Som utredning som avses i 1 mom. ska Finansinspektionen också godkänna ett registerutdrag som utfärdats av en domstol eller, om ett sådant inte kan fås, motsvarande handling som en behörig rätts- eller förvaltningsmyndighet har utfärdat i den EES-stat vars medborgare den som avses i 3 kap. 1 eller 13 § är. Om den ovan avsedda handlingen inte kan fås ska Finansinspektionen som utredning godkänna en försäkran som en person enligt 3 kap. 1 eller 13 § har gett Finansinspektionen eller en behörig rätts- eller förvaltningsmyndighet eller notarie i den EES-stat vars medborgare han eller hon är. Den ovan avsedda rätts- eller förvaltningsmyndigheten eller notarien ska intyga försäkrans riktighet.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska Finansinspektionen som utredning godkänna en skriftlig försäkran till en behörig myndighet eller till en fack- eller branschorganisation i en annan EES-stat än Finland om att en medborgare i en annan EES-stat än Finland inte är försatt i konkurs.

Handlingar som avses i 2 och 3 mom. ska visas upp inom tre månader efter det att de utfärdats.

4 kap.

Bokslut, verksamhetsberättelse och revision

1 §

Tilläggspensionsstiftelsers utjämnande eller delägarspecifika bokföring

En tilläggspensionsstiftelse ska upprätta sin bokföring enligt det delägarspecifika systemet, om inte Finansinspektionen har beviljat tilläggspensionsstiftelsen tillstånd att iaktta det utjämnande systemet i sin bokföring.

Inom det delägarspecifika systemet ska bokföringen upprättas så att det särskilt för varje delägare som hör till tilläggspensionsstiftelsen framgår vilka poster som hänförs till resultaträkningen och vilka som hänförs till balansräkningen. De tillgångar som en delägare ger tilläggspensionsstiftelsen ska räknas till godo för denna delägare.

Inom det utjämnande systemet ska det bidrag som ska betalas till tilläggspensionsstiftelsen delas till godo för varje delägare så som bestäms i tilläggspensionsstiftelsens stadgar. Täckning av delägarens försäkringstekniska avsättningar är den proportionella andel av tilläggspensionsstiftelsens tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna.

2 §

Bokslut och verksamhetsberättelse

En tilläggspensionsanstalt ska upprätta och offentliggöra årsbokslut och verksamhetsberättelser i vilka hänsyn tas till varje tilläggspensionsarrangemang som de förvaltar och, vid behov, årsbokslut och verksamhetsberättelser för varje tilläggspensionsarrangemang. Årsboksluten och verksamhetsberättelserna ska ge en rättvisande och korrekt bild av tilläggspensionsanstaltens

tillgångar, skulder och finansiella ställning, och redovisa betydande investeringar. Årsboksluten och uppgifterna i verksamhetsberättelserna ska vara konsekventa, uttömmande, sakligt presenterade samt i vederbörlig ordning godkända av tilläggspensionsanstaltens styrelse och revisor.

3 §

Poster som upptas i balansräkningen

I balansräkningen upptas

1) kontanter och andra fordringar än sådana som i balansräkningen tagits upp som investeringar, till det nominella värdet, likväl högst till det sannolika värdet,

försäkringstekniska avsättningar till det värde som beräknats med beaktande av bestämmelserna i 5 kap.,

3) övriga skulder till nominellt värde eller, om skulden är bunden vid index eller någon annan jämförelsegrund, till det högre belopp som den stiger till på grund av den förändrade jämförelsegrunden.

Om en kostnadsföring som har gjorts enligt 1 mom. 1 punkten visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen.

4 §

Värdering av täckning av försäkringstekniska avsättningar i ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang

De investeringar som utgör täckning av försäkringstekniska avsättningar i ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang i balansräkningen tas upp separat och värderade till verkligt värde. Förändringar i det verkliga värdet tas upp som intäkter eller kostnader i resultaträkningen.

Överföringar av tillgångar mellan investeringar och de investeringar som utgör täckning av försäkringstekniska avsättningar i ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang ska genomföras enligt verkligt värde.

5 §

Revisorsval

En tilläggspensionsanstalt ska ha minst en revisor som avses i revisionslagen (1141/2015).

I en tilläggspensionsstiftelse väljs revisorn av styrelsen och i en tilläggspensionskassa av kassamötet.

5 kap.

Försäkringstekniska avsättningar, bidrag och solvens

1 §

Försäkringstekniska avsättningar

Ansvaret för en tilläggspensionsanstalts stadgeenliga förbindelser ska bokföras som försäkringstekniska avsättningar, som består av premieansvar och ersättningsansvar.

En tilläggspensionsanstalts försäkringstekniska avsättningar ska ständigt motsvara de sammanlagda finansiella förbindelser som i enlighet med reglerna följer av tilläggspensionsarrangemangen. Tilläggspensionsanstaltens försäkringsmatematiker ska varje år beräkna försäkringstekniska avsättningar.

2 §

Premieansvar

I ett förmånsbaserat tilläggspensionsarrangemang ska premieansvaret motsvara kapitalvärdet av de utbetalningar som föranleds av framtida försäkringsfall, vid vars beräkning pension eller en annan förmån anses tillväxa lineärt under den tid som ger rätt till pension, tills pensionsåldern uppnås. Premieansvaret ska dock uppgå till minst samma belopp som det skulle vara om personen vid tidpunkten för bokslutet hade upphört att vara i ett sådant arbetsavtalsförhållande, tjänsteförhållande eller annat anställningsförhållande till delägaren som avses i 1 kap. 7 § 1 mom., eller att vara delägarens utsända arbetstagare eller att höra till delägarens ledning.

En tilläggspensionsanstalt kan ha ett indexförhöjningsansvar, som utöver till framtida höjningar får användas endast till att täcka en sådan ökning av försäkringstekniska avsättningar som uppkommit till följd av att beräkningsgrunderna har ändrats. Finansinspektionen utfärdar närmare föreskrifter om hur indexförhöjningsansvaret ska uppfyllas.

Premieansvaret i ett annat premiebaserat tilläggspensionsarrangemang än ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang utgörs av det sammanlagda beloppet av betalda bidrag och övriga intäkter som krediterats försäkringen, minskat med de kostnader som tagits ut för upprätthållande av försäkringsskyddet och skötsel av försäkringen. I ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang ska premieansvaret motsvara det verkliga värdet av de tillgångar som utgör täckning av försäkringstekniska avsättningar.

3 §

Ersättningsansvar

Ersättningsansvaret ska motsvara obetalda ersättningsbelopp och andra belopp som ska betalas med anledning av inträffade försäkringsfall. Tilläggspensionskassor kan för skaderika år ha ett riskteoretiskt beräknat utjämningsbelopp som räknas till ersättningsansvaret (*utjämningsbelopp*).

4 §

Grunder för beräkning av försäkringstekniska avsättningar

Varje tilläggspensionsanstalt ska ha beräkningsgrunder för fastställande av försäkringstekniska avsättningar.

De antaganden i fråga om dödsfall, lång levnad och invaliditet samt andra variabler som används vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar ska väljas på ett aktsamt sätt. De försäkringsmatematiska metoderna ska förbli desamma från en räkenskapsperiod till en annan, om det inte finns grundad anledning till ändringar. Det kan vara motiverat att ändra dem om det sker förändringar i den lagstiftning, den befolkningsstruktur eller den ekonomiska situation som ligger till grund för antagandena.

Om grunderna för beräkning av en tilläggspensionskassas försäkringstekniska avsättningar ändras, ska grunderna tillämpas också på dem som varit försäkrade före ändringen, om inte

särskilda beräkningsgrunder fastställs för dem. Om grunderna för beräkning av en tilläggspensionsstiftelses försäkringstekniska avsättningar ändras, ska grunderna tillämpas på alla försäkrade.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur säkerhetsmarginaler och aktsamhet ska beaktas i beräkningsgrunderna och om innehållet i beräkningsgrunderna och om valet av variabler och antaganden som används vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar.

5 §

Räntesats vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar

Tilläggspensionsanstalter ska med iakttagande av aktsamhet välja den räntesats som ska användas vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om den maximiräntesats som ska användas vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar. När Finansinspektionen fastställer maximiräntesatsen ska den beakta

1) den aktuella marknadsavkastningen på obligationer av hög kvalitet, på statsobligationer och på obligationer från Europeiska stabilitetsmekanismen, Europeiska investeringsbanken eller Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten,

2) den allmänna avkastningsnivån på tilläggspensionsanstalters tillgångar som motsvarar tilläggspensionsverksamheten.

Finansinspektionen kan på ansökan ge en tilläggspensionsanstalt tillstånd att vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar använda enligt nivån på avkastningen av de tillgångar som utgör täckning av de försäkringstekniska avsättningarna i fråga om tilläggspensioner en större räntesats än den i 2 mom. avsedda maximiräntesatsen genom att minska de försäkringstekniska avsättningarna tillräckligt med avseende på säkerheten. I så fall ska också nivån på avkastningen från investering av framtida premier beaktas. Avkastningsnivån korrigeras så att den motsvarar avkastningen av framtida investeringar till den del som de investeringar som utgör täckning av de ovan avsedda försäkringstekniska avsättningarna i fråga om tilläggspensioner är kortvarigare än de ovan avsedda försäkringstekniska avsättningarna.

Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om sådana ansökningar som avses i 3 mom.

6 §

Beräkningsgrunder i fråga om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang

I fråga om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang ska tilläggspensionsanstalten ha beräkningsgrunder för

1) beloppet av det försäkringsskydd som grundar sig på betalda bidrag,

2) det belopp som en försäkrad kan överföra till en annan tilläggspensionsanstalt som tillhandahåller tilläggspensionsskydd, förutsatt att arrangemanget innefattar rätt till överföring,

3) det fribrev som svarar mot den del av de influtna medel som motsvarar den försäkrades egna premieandelar.

7 §

Beräkningsgrunder för fribrev

Om någon enligt tilläggspensionsanstaltens stadgar kan få ett fribrev, ska tilläggspensionsanstalten ha beräkningsgrunder för att fastställa fribrev.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på premiebaserade tilläggspensionsarrangemang.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om de beräkningsgrunder som ska användas när fribrev fastställs.

8 §

Beräkningsgrunder i en tilläggspensionskassa

En tilläggspensionskassa ska ha beräkningsgrunder för bestämmande av bidragen i förmånsbaserade tilläggspensionsarrangemang. Finansinspektionen ska underrättas om beräkningsgrunderna för försäkringspremierna.

9 §

Tryggande av försäkrades och pensionstagares förmåner

Beräkningsgrunderna enligt detta kapitel ska utformas så att de tryggar förmånerna för de försäkrade och pensionstagarna.

10 §

Försäkringstekniskt täckningsunderskott

Ändras grunderna för beräkning av tilläggspensionsanstaltens försäkringstekniska avsättningar med anledning av förändrad lagstiftning, befolkningsstruktur eller ekonomisk situation på så sätt att de försäkringstekniska avsättningarna enligt de nya grunderna är större än enligt de gamla grunderna, kan Finansinspektionen bevilja tilläggspensionsanstalten tillstånd att bokföra skillnaden mellan dessa försäkringstekniska avsättningar som ansvarsunderskott (*täckningsunderskott*) bland aktiva i balansräkningen, om tilläggspensionsanstaltens tillgångar inte räcker till att täcka de försäkringstekniska avsättningarna enligt de nya grunderna.

En förutsättning för att tillstånd som avses i 1 mom. ska beviljas är att tilläggspensionsanstalten gör upp en plan för amortering av täckningsunderskottet inom en viss tid, som får vara högst tio år. Beviljandet av tillståndet och längden på den utsatta tiden ska grunda sig på tilläggspensionsanstaltens bedömning av den genomsnittliga höjning av premienivån som amorteringen av det försäkringstekniska täckningsunderskottet kommer att medföra. Planen ska finnas tillgänglig för delägarna, de försäkrade, pensionstagarna och förmånstagarna.

I planen ska beaktas en tilläggspensionsanstalts matchning av tillgångar och skulder, riskprofil, likviditetsplan, åldersprofilen hos de försäkrade som är berättigade till pensionsförmåner samt sådana tilläggspensionsarrangemang som befinner sig i uppbyggnadsskedet eller ska övergå till full fondering från att inte eller endast delvis ha varit fonderade.

Om ett tilläggspensionsarrangemang avvecklas under den tid som avses i 1 mom. ska tilläggspensionsanstalten rapportera detta till Finansinspektionen. Tilläggspensionsanstalten ska upprätta en plan för hur åtagandena och tillgångarna enligt det tilläggspensionsarrangemang som avvecklas ska överföras till en sådan tilläggspensionsanstalt eller ett försäkringsbolag som bedriver tilläggspensionsverksamhet. Planen ska sändas till Finansinspektionen. Planens huvudsakliga innehåll ska vara tillgängligt för de försäkrade.

11 §

Bidrag i en tilläggspensionsstiftelse

Varje delägare ska årligen betala bidrag eller ställa för täckning av de försäkringstekniska avsättningarna godtagbara säkerheter för täckning av ansvarsunderskottet minst så att de tillsammans med tilläggspensionsstiftelsens övriga tillgångar och säkerheter är tillräckliga för att täcka de försäkringstekniska avsättningarna så som föreskrivs i 6 kap. 5 §. Förslår inte tilläggspensionsstiftelsens tillgångar till att täcka pensions- och annat ansvar, bokförs skillnaden som ansvarsunderskott bland aktiva i balansräkningen.

Bidragen ska dock alltid betalas i form av kontanter till minst det belopp som behövs för att upprätthålla tilläggspensionsanstaltens likviditet.

12 §

Förberedelser för växlingar i ersättningsutgifterna

En tilläggspensionskassa ska genom återförsäkring eller på annat sätt ordna sin verksamhet så att det uppkommer ett med hänsyn till de försäkrade förmånerna betryggande förhållande mellan sannolika växlingar i ersättningsutgifterna och tilläggspensionskassans risktäckningskapacitet.

13 §

Reservfond för en tilläggspensionskassa

En tilläggspensionskassa ska ha en reservfond, till vilken årligen ska avsättas minst 20 procent av det överskott som bokslutet uppvisar. När reservfonden är minst lika stor som medeltalet av premieinkomsterna under räkenskapsperioden och de två föregående räkenskapsperioderna, är avsättningen till reservfonden inte längre obligatorisk.

Reservfonden får enligt kassamötets beslut minskas endast för att täcka underskott som utvisas av en fastställd balansräkning.

Trots vad som föreskrivs i 2 mom. kan Finansinspektionen på ansökan ge kassan tillstånd att av särskilda skäl minska reservfondens belopp.

Tilläggspensionskassan kan också ha andra fonder som ska avsättas och användas enligt vad som bestäms i stadgarna.

14 §

Täckning av underskott i en tilläggspensionskassas bokslut

Om en tilläggspensionskassas bokslut uppvisar ett underskott, ska underskottet detta i första hand täckas med överskott från tidigare räkenskapsperioder, därefter med de fonder som avses i 5 kap. 13 § och med startkapitalet. Kan underskottet inte täckas, ska de som under räkenskapsperioden varit skyldiga att göra inbetalningar utan dröjsmål påföras en tillskottsavgift till kassan, om det i kassans stadgar finns en bestämmelse om tillskottsplikt. Tillskottsavgiften ska stå i proportion till och vara högst lika stor som den tillskottsavgift som ska betalas för räkenskapsperioden. Tillskottsavgiften får överstiga det belopp som saknas med högst 20 procent.

Om den betalningsskyldige inte inom utsatt tid betalar den påförda tillskottsavgiften, ska avgiften utan dröjsmål drivas in genom utsökning. Om tillskottsavgiften inte kan drivas in ska det

belopp som saknas, i den mån det är motiverat att driva in det, fördelas mellan de övriga betalningsskyldiga. Därvid ska dock begränsningen enligt 1 mom. beaktas.

Tillskottsavgiften inklusive dröjsmålsränta är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av tillskottsavgiften finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

15 §

Återbetalning till delägarna av en varaktig övertäckning

Om en tilläggspensionsanstalts tillgångar enligt 6 kap. och med stöd av det meddelade bestämmelser i samband med bokslutet uppskattas varaktigt täcka beloppet av försäkringstekniska avsättningar och tillgångarna i sin helhet beräknas överskrida beloppet av tilläggspensionsanstaltens försäkringstekniska avsättningar och övriga skulder, får de tillgångar som motsvarar skillnaden med Finansinspektionens tillstånd återbetalas till delägarna i proportion till de försäkringstekniska avsättningarna.

Om en tilläggspensionsstiftelse följer det utjämnande bokföringssystemet, återbetalas de tillgångar enligt 1 mom. som motsvarar skillnaden till delägarna i sådana andelar som bestäms i stiftelsens stadgar så att delägarna samtidigt ska ta emot de tillgångar som återbetalas.

Till den del skillnaden enligt 1 mom. har uppkommit på grund av de avgifter som de försäkrade har betalat får ingen återbetalning till delägare ske.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om att värdet av tillgångar som ingår i täckningen beräknas i fråga om vissa tillgångsslag med avvikelse från deras verkliga värde vid uppskattningen av övertäckningen.

16 §

Differentierade premieandelar i premiebaserade tilläggspensionsarrangemang samt fribrev

Om de försäkrade deltar i finansieringen av det premiebaserade tilläggspensionsarrangemanget, ska det fastställas vilka av de premieandelar som tilläggspensionsanstalten erhåller som hänför sig till delägaren och vilka till de försäkrade.

Om den försäkrade upphör att vara part i det premiebaserade tilläggspensionsarrangemanget innan försäkringsfallet inträffar, ska den försäkrade genom fribrev få minst den andel som motsvarar den försäkrades egna premieandelar av de influtna medlen.

17 §

Överföring av övertäckning mellan en tilläggspensionsanstalts avdelningar

Om det i samband med bokslutet uppskattas att tillgångarna vid en sådan avdelning som har hand om ett förmånsbaserat tilläggspensionsarrangemang vid en tilläggspensionsanstalt varaktigt överstiger beloppet av denna verksamhets försäkringstekniska avsättningar och övriga skulder, får de tillgångar som motsvarar skillnaden överföras från den avdelningen till en avdelning som har hand om ett premiebaserat tilläggspensionsarrangemang. Det förutsätts dessutom att samma delägare som finansierar det premiebaserade tilläggspensionsarrangemanget också svarar för riskerna vid den avdelning som har hand om det förmånsbaserade tilläggspensionsarrangemanget och att det inte blir ansvarsunderskott hos den avdelning från vilken tillgångar överförs.

18 §

Solvenskapital

Om en tilläggspensionsanstalt själv står för åtagandet att täcka en biometrisk risk eller garanterar en viss avkastning på investeringsverksamheten eller en viss nivå på förmånerna, ska den utöver de försäkringstekniska avsättningarna ständigt ha en tillräcklig kapitalbas för att uppfylla det sammanräknade minimikapitalkrav som i enlighet med 19—24 § beräknats för olika försäkringsklasser (kapitalbasens minimibelopp).

Kapitalbasen ska motsvara typen av risk och tillgångarnas sammansättning i samtliga tilläggspensionsarrangemang. De tillgångar som hör till kapitalbasen får inte vara bundna vid förutsebara ansvarsförbindelser.

Till tilläggspensionsanstaltens kapitalbas enligt 1 mom. hänförs följande poster:

1) tilläggspensionskassans betalda grundfond och betalda garantikapital,

2) reservfonden och övriga fonder,

3) eget kapital som bildats av överskott från räkenskapsperioden och tidigare räkenskapsperioder,

4) den avskrivningsdifferens som upptagits i balansräkningen med stöd av 5 kap. 12 § 1 mom. i bokföringslagen samt de frivilliga reserver som avses i 15 § i det kapitlet,

5) på ansökan av tilläggspensionsanstalten och med samtycke av Finansinspektionen, den positiva skillnaden mellan tillgångarnas verkliga värden och bokföringsvärden i balansräkningen, till den del skillnaden inte kan anses vara av exceptionell karaktär,

6) i enlighet med begränsningarna enligt 5 mom. på ansökan av tilläggspensionskassan och med samtycke av Finansinspektionen hälften av det obetalda sammanlagda beloppet av grundfonden och garantikapitalet efter det att 25 procent av det sammanlagda beloppet av grundfonden och garantikapitalet har betalts,

7) i enlighet med begränsningarna enligt 5 mom. på ansökan av tilläggspensionsstiftelsen och med samtycke av Finansinspektionen hälften av det obetalda grundkapitalet efter det att 25 procent av tilläggspensionsstiftelsens grundkapital har betalts.

Från tilläggspensionsanstaltens kapitalbas enligt 1 mom. ska följande poster dras av:

1) räkenskapsperiodens förlust och förlusten från tidigare räkenskapsperioder,

2) den positiva skillnaden mellan tillgångarnas bokföringsvärden och verkliga värden i balansräkningen,

3) den andel av anskaffningsutgiften för immateriella tillgångar som inte har upptagits som kostnad i resultaträkningen,

4) alla med skulder jämställbara poster som inte upptagits i balansräkningen och i fråga om vilka prestationsskyldigheten ska anses sannolik,

5) eventuell maximal förlust som derivatinstrument kan orsaka tilläggspensionsanstalten.

Av det obetalda belopp som avses ovan i 3 mom. 6 och 7 punkten får till kapitalbasen hänföras högst ett belopp som motsvarar 50 procent av kapitalbasens belopp eller kapitalbasens minimibelopp, beroende på vilket som är mindre.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om

1) vilka poster som ska hänföras till eller dras av från kapitalbasen,

2) hur de beräkningar som gäller uppfyllandet av kraven på kapitalbasen ska göras och när beräkningarna ska ges in.

19 §

Solvenskapitalets minimibelopp från livförsäkringsklasserna 1 och 2

I fråga om försäkringar som hör till livförsäkringsklasserna 1 och 2 enligt lagen om försäkringsklasser (526/2008), med undantag för försäkringar som avses i 13 § 2 mom. i den lagen, ska den andel som hänförs till minimibeloppet för den kapitalbas som avses i 5 kap. 18 § i denna lag bestämmas genom sammanräkning av de belopp som avses i 2 och 3 mom. i denna paragraf.

På summan av premieansvaret och ersättningsansvaret för de pensioner som löper vid utgången av den senaste räkenskapsperioden beräknas en andel om 4 procent, och det erhållna resultatet multipliceras med det relationstal som avses i 24 § 1 mom.

På risksumman vid utgången av den senaste räkenskapsperioden för försäkringar med en risksumma som är större än noll beräknas en andel om 0,3 procent. I fråga om en dödsfallsförsäkring som tecknats för högst tre år är andelen dock 0,1 procent och, i fråga om en försäkring som tecknats för flera än tre men för högst fem år är andelen 0,15 procent. Det erhållna resultatet multipliceras med det relationstal som avses i 24 § 2 mom.

20 §

Solvenskapitalets minimibelopp från livförsäkringsklass 3

I fråga om försäkringar som hör till livförsäkringsklass 3 enligt lagen om försäkringsklasser ska den andel som hänförs till minimibeloppet för den kapitalbas som avses i 5 kap. 18 § bestämmas genom sammanräkning av de belopp som avses i 2—5 mom. i denna paragraf.

Om en tilläggspensionsanstalt som bedriver verksamhet enligt 18 § bär investeringsrisken, ska på summan av premieansvaret för försäkringar och ersättningsansvaret för sådana pensioner som löper vid utgången av den senaste räkenskapsperioden beräknas en andel om 4 procent.

Om en tilläggspensionsanstalt som bedriver verksamhet enligt 5 kap. 18 § varken bär investeringsrisken eller inom fem år har rätt att ändra de belastningar som är avsedda att täcka administrationskostnaderna, ska på summan av premieansvaret för försäkringar och ersättningsansvaret för sådana pensioner som löper vid utgången av den senaste räkenskapsperioden beräknas en andel om 1 procent.

På risksumman vid utgången av den närmast föregående räkenskapsperioden för försäkringar med en risksumma som är större än noll ska beräknas en andel om 0,3 procent.

Om en tilläggspensionsanstalt som bedriver verksamhet enligt 5 kap. 18 § inte bär investeringsrisken och den har rätt att inom fem år ändra de belastningar som är avsedda att täcka administrationskostnaderna, ska en andel om 25 procent beräknas på försäkringarnas administrationskostnader under den senaste räkenskapsperioden.

21 §

Solvenskapitalets minimibelopp från livförsäkringsklass 5

I fråga om försäkringar som enligt lagen om försäkringsklasser hör till livförsäkringsklass 5 fås den andel som hänförs till minimibeloppet för den kapitalbas som avses i 5 kap. 18 § genom att beräkna en andel om 1 procent av de försäkringsrelaterade tillgångarna.

22 §

Solvenskapitalets minimibelopp från livförsäkringsklass 6

I fråga om försäkringar som enligt lagen om försäkringsklasser hör till livförsäkringsklass 6 fås den andel som hänförs till minimibeloppet för den kapitalbas som avses i 5 kap. 18 § genom att beräkna en andel om 4 procent på summan av premieansvaret vid utgången av den närmast föregående räkenskapsperioden. Det erhållna resultatet multipliceras med det relationstal som avses i 5 kap. 24 § 1 mom.

23 §

Solvenskapitalets minimibelopp från skadeförsäkringsklasserna 1 och 2

Den andel som hänförs till minimibeloppet för den kapitalbas som avses i 5 kap. 18 § är i fråga om försäkringar som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 enligt lagen om försäkringsklasser det största av de belopp som beräknats enligt 2—5 mom. i denna paragraf.

Av en tilläggspensionsanstalts premieinkomst i skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 enligt lagen om försäkringsklasser ska av den egna andelen av premieinkomsten under den senaste räkenskapsperioden sammanräknas 18 procent upp till 50 000 000 euro och 16 procent av den överstigande delen. Detta resultat ska multipliceras med det relationstal som föreskrivs i 5 kap. 24 § 3 mom.

Om tilläggspensionsanstaltens premieintäkt i skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 enligt lagen om försäkringsklasser under den senaste räkenskapsperioden är större än premieinkomsten, ska premieintäkten i stället för premieinkomsten användas i den beräkning som avses i 2 mom.

Av medelvärdet av tilläggspensionsanstaltens egen andel av ersättningskostnader i skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 enligt lagen om försäkringsklasser under de tre senaste räkenskapsperioderna sammanräknas 26 procent av kostnaderna upp till 35 000 000 euro och 23 procent av den överstigande delen. Detta resultat multipliceras med ett relationstal, som det föreskrivs om i 5 kap. 24 § 3 mom.

Om kapitalbasens minimibelopp enligt 1 mom. som bestämts i enlighet med 2—4 mom. är mindre än minimibeloppet för det föregående årets kapitalbas, ska kapitalbasens minimibelopp vara minst minimibeloppet för det föregående årets kapitalbas multiplicerad med ett relationstal som erhålls när det egna ersättningsansvaret i skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 enligt lagen om försäkringsklasser vid räkenskapsperiodens slut divideras med den egna andelen av ersättningsansvaret vid räkenskapsperiodens början. Detta relationstal får dock inte vara större än 1.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får beloppen i denna paragraf justeras enligt förändringarna i det europeiska konsumentprisindex som offentliggörs av Europeiska unionens statistikbyrå Eurostat. Det justerade beloppet avrundas uppåt till närmaste hela 100 000 euro.

24 §

Relationstal vid beräkning av solvenskapitalets minimibelopp

Det relationstal som avses i 5 kap. 19 § 2 mom. och 22 § erhålls genom att summan av en försäkringsgrupps egen andel av premieansvaret för gruppen i fråga och ersättningsansvaret för de pensioner som löper vid utgången av den närmast föregående räkenskapsperioden jämförs med motsvarande summa innan återförsäkrarnas andel dragits av. Relationstalet får inte vara mindre än 0,85.

Det relationstal som avses i 5 kap. 19 § 3 mom. erhålls genom att försäkringsgruppens egen andel av risksumman för försäkringarna för den närmast föregående räkenskapsperioden jämförs med motsvarande risksumma innan återförsäkrarnas andel dragits av. Relationstalet får inte vara mindre än 0,5.

Det relationstal som avses i 5 kap. 23 § 2 och 4 mom. erhålls genom att den egna andelen av ersättningskostnaderna de tre senaste räkenskapsperioderna jämförs med motsvarande ersättningskostnader innan återförsäkrarnas andel dragits av. Relationstalet får inte vara mindre än 0,5.

25 §

Plan för återställande av en sund finansiell ställning och finansieringsplan

Om beloppet av en tilläggspensionsanstalts kapitalbas enligt 5 kap. 18 § 2 och 3 mom. understiger kapitalbasens minimibelopp enligt 5 kap. 18 § 1 mom., ska anstalten utan dröjsmål för godkännande till Finansinspektionen ge in en plan för återställande av en sund finansiell ställning. Av planen ska det framgå hur tilläggspensionsanstalten inom ett år ska uppfylla minimikapitalkravet.

En tilläggspensionsanstalt vars solvenskapital underskrider en tredjedel av minimibeloppet för solvenskapitalet enligt 5 kap. 19 § ska upprätta och utan dröjsmål för godkännande till Finansinspektionen lämna in en plan för kortfristig finansiering. Finansieringsplanen ska visa att tilläggspensionsanstaltens solvenskapital genom en ökning av bidragen eller på något annat sätt inom tre månader från godkännandet av planen för kortfristig finansiering överskrider en tredjedel av minimibeloppet för solvenskapitalet. Om de åtgärder som anges i finansieringsplanen inte har vidtagits inom denna tid, kan Finansinspektionen av synnerligen vägande skäl förlänga tiden med högst tre månader.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om upprättandet och inlämnandet för godkännande av de planer som avses i 1 och 2 mom.

26 §

Undantag som gäller återbetalning av övertäckning i en tilläggspensionskassa

Om en tilläggspensionskassa själv står för åtagandet att täcka en biometrisk risk eller garanterar en viss avkastning på investeringsverksamheten eller en viss nivå på förmånerna, ska inte 5 kap. 14 eller 15 § tillämpas på pensionsarrangemanget.

27 §

Separata tillgångar

En tilläggspensionsanstalt ska hålla ett premiebaserat tilläggspensionsarrangemangs tillgångar och skulder samt intäkter och kostnader inom separata avdelningar åtskilda från tilläggspensionsanstaltens övriga tillgångar.

De tillgångar som utgör täckning av försäkringstekniska avsättningar i ett premiebaserat tilläggspensionsarrangemang och som enligt lag inte ska användas för andra ändamål ska användas enbart för att trygga pensionerna och andra förmåner enligt arrangemanget i fråga.

28 §

Tilläggspensionsanstaltens ansvariga försäkringsmatematiker

En tilläggspensionsanstalt ska ha en ansvarig försäkringsmatematiker, vars behörighet social- och hälsovårdsministeriet har fastställt med stöd av 31 kap. 6 § i försäkringsbolagslagen (521(2008) eller vars behörighet enligt 31 kap. 7 § i den lagen kan jämställas med den behörigheten.

Försäkringsmatematikern vid en tilläggspensionsanstalt ska göra en försäkringsteknisk analys av pensionsanstaltens tillstånd minst vartannat år eller oftare, om Finansinspektionen anser att det behövs.

Finansinspektionen ska underrättas om att en ansvarig försäkringsmatematiker har utnämnts eller entledigats.

6 kap.

Investering av tillgångar och täckning av försäkringstekniska avsättningar

Allmänna principer

1 §

Allmänna principer för tillgångar

En tilläggspensionsanstalts tillgångar får inte i strid med 1 kap. 3 § 1 mom. användas för ändamål som är uppenbart främmande för dess verksamhet.

2 §

Begränsningar som gäller upplåning och borgen

En tilläggspensionsanstalt får inte uppta andra lån än tillfälliga kortfristiga krediter för att upprätthålla sin likviditet.

En tilläggspensionsanstalt får inte ställa borgen.

3 §

Allmänna principer för investering

En tilläggspensionsanstalts tillgångar ska investeras på ett inkomstbringande och betryggande sätt och så att likviditeten säkerställs. Tilläggspensionsanstaltens tillgångar ska investeras på ett sätt som säkerställer säkerhet, kvalitet, likviditet och lönsamhet för investeringarna. När tilläggspensionsanstaltens tillgångar investeras ska det ses till att de är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning.

Tilläggspensionsanstaltens investeringar i tillgångar som emitterats av samma emittent eller av emittenter som tillhör samma grupp får inte innebära överdriven riskkoncentration för tilläggspensionsanstalten.

Tilläggspensionsanstalten ska investera sina tillgångar på ett sätt som är förenligt med de långsiktiga intressena hos de försäkrade och mottagarna av förmån. Vid en eventuell intressekonflikt ska tilläggspensionsanstalten säkerställa att investeringarna görs uteslutande på det sätt

som är förenligt med intressena hos de försäkrade och mottagarna av förmån. Tilläggspensionsanstalten kan i samband med investering av tillgångar ta hänsyn till investeringarnas långsiktiga konsekvenser när det gäller miljöfaktorer, sociala faktorer och företagsstyrningsfaktorer.

Finansinspektionen kan i enskilda fall bestämma att vissa tillgångar inte får upptas i täckningen av tilläggspensionskassans försäkringstekniska avsättningar, om det föreligger särskilda skäl till detta med hänsyn till tillämpningen av 1 mom.

4 §

Investeringsplan och investeringspolitik

En tilläggspensionsanstalts styrelse ska upprätta en plan för investering av anstaltens tillgångar. I investeringsplanen ska det ingå en utredning om riktlinjerna för investeringspolitiken. Utredningen ska offentliggöras. Utredningen ska utan dröjsmål ses över efter varje väsentlig förändring av investeringspolitiken och minst vart tredje år. Utredningen om riktlinjerna för investeringspolitiken ska innehålla en redogörelse för

1) metoderna för mätning av investeringsrisker och för riskkontroll och den strategi som pensionsanstalten har följt vid fördelningen av sina investerade tillgångar med beaktande av de försäkringstekniska avsättningarnas art och varaktighet,

2) riskhanteringsprocesserna,

3) hur miljöfaktorer, sociala faktorer och företagsstyrningsfaktorer beaktas i investeringspolitiken,

4) tilläggspensionsanstaltens kreditvärderingsförfarande och dess tillräcklighet med hänsyn till storleken, arten, omfattningen och komplexiteten hos tilläggspensionsanstaltens verksamhet.

Investeringsplanen ska ges in till Finansinspektionen. Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om investeringsplanen.

Täckning av försäkringstekniska avsättningar

5 §

Försäkringstekniska avsättningar som ska täckas

En tilläggspensionsanstalt ska täcka de försäkringstekniska avsättningar som avses i 5 kap. 1 § och från vilka först dragits av

1) återförsäkrarens andel högst till det belopp som godkänns av Finansinspektionen,

2) fordringar som baserar sig på regressrätt,

Från tilläggspensionsanstaltens försäkringstekniska avsättningar som ska täckas kan den icke-amorterade delen av det täckningsunderskott som avses i 5 kap. 10 § 1 mom. dras av.

6 §

Värdering av täckningstillgångar

De tillgångar genom vilka de försäkringstekniska avsättningar som avses i 6 kap. 5 § täcks ska värderas till verkligt värde.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om värderingen av de tillgångar som avses i 1 mom.

7 §

Tillgångar och säkerheter som godkänns som täckning av försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningar som avses i 6 kap. 5 § ska täckas av den egendom som anges i denna paragraf. Täckningen av de försäkringstekniska avsättningarna ska bestå av

1) masskuldebrevslån och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument,

2) lånefordringar och andra fordringar som baserar sig på skuldförbindelser,

3) aktier och andra ägoandelar med rörlig avkastning samt kapitallån och andra förbindelser som är efterställda sammanslutningens övriga förbindelser,

4) andelar i placeringsfonder och AIF-fonder,

5) fastigheter, byggnader inklusive hyresrättigheter, sådana hyres- och nyttjanderättigheter i fast egendom som grundar sig på avtal eller andra rättshandlingar eller på andra motsvarande rättigheter som upptagits som särskilda rättigheter i fastighetsregistret,

6) aktier och andelar i fastighetssammanslutningar,

7) byggnadstida fordringar på fastighetssammanslutningar som äger i denna punkt avsedda tillgångar och i vilka tilläggspensionsanstalten har bestämmanderätten i egenskap av innehavare av täckningen,

8) andra värdepapper,

9) premiefordringar på delägare samt andra fordringar på återförsäkrare än de andelar för återförsäkraren som avses i 6 kap. 5 § 1 mom. 1 punkten,

10) vid beskattningen fastställda skattefordringar och andra fordringar på staten och andra offentliga samfund,

11) fordringar på garantifonder,

12) andra tillgångar än de materiella tillgångar som avses i 5 punkten,

13) kontanter och banktillgodohavanden samt insättningar i kreditinstitut och andra institut som har rätt att ta emot insättningar,

14) räntefordringar, hyresfordringar, andra inkomstrester och andra motsvarande resultatregleringar samt utgiftsförskott.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. kan ett ansvarsunderskott för vilket det har ställts en säkerhet som godkänns som täckning vara täckning av tilläggspensionsstiftelsens försäkringstekniska avsättningar. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om värdering av säkerheterna samt betydelsen av säkerheter då de förbindelser som säkerheterna hänför sig till beaktas i täckningen.

På ansökan av tilläggspensionsanstalten kan Finansinspektionen av särskilda skäl godkänna för en tidsfrist på högst två år som täckning av de försäkringstekniska avsättningarna sådan annan än i 1 mom. avsedd egendom vars risker är av motsvarande slag som riskerna för i 1 mom. avsedd egendom.

Tilläggspensionsanstalten ska förteckna täckningen av de försäkringstekniska avsättningarna. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om formen på och förvaringen av täckningsförteckningen, teckningen av tillgångsposter i förteckningen, tidpunkten för upprättandet av förteckningen samt tidpunkterna för teckningen i förteckningen av de tillgångar som de försäkringstekniska avsättningarna täcks av.

8 §

Täckning av försäkringstekniska avsättningar helt och hållet genom skuldförbindelser, insättningar och fondandelar

De försäkringstekniska avsättningar som avses i 6 kap. 5 § kan helt och hållet täckas av

1) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en EES-stat, landskapet Åland eller en internationell sammanslutning där åtminstone en av medlemmarna är en EES-stat,
2) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en sådan i en EES-stat belägen kommun, samkommun, församling som är ett offentligt samfund eller något annat med dessa jämställbart regionalt offentligt samfund som har rätt att ta ut skatt eller vars medlemmar har en sådan rätt,
3) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är ett sådant kreditinstitut eller försäkringsbolag som beviljats koncession i en EES-stat,
4) insättningar i ett kreditinstitut som beviljats koncession i en EES-stat,
5) skuldförbindelser i vilka gäldenären är en sammanslutning vars hemort finns i en EES-stat och vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad,
6) instrument som är utfärdade eller garanterare av Europeiska investeringsbanken inom ramen för Europeiska fonden för strategiska investeringar, Europeiska långsiktiga investeringsfonder, Europeiska fonder för socialt företagande och Europeiska riskkapitalfonder,
7) skuldförbindelser med livförsäkringar som beviljats av ett försäkringsbolag som avses i 3 punkten som pantsäkerhet eller skuldförbindelser som avses i 1, 2 och 5 punkten.

Om kreditbetyget för skulden, gäldenären eller borgensmannen inte hör till kreditklass 1 enligt 3 kap. 11 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015), tillämpas inte 1 mom.

9 §

Täckning av försäkringstekniska avsättningar delvis genom skuldförbindelser

De försäkringstekniska avsättningar som avses i 6 kap. 5 § kan till högst 70 procent täckas av skuldförbindelser
1) i vilka gäldenären är en sammanslutning vars hemort finns i en EES-stat och vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform och på en organiserad handelsplattform,
2) som omsätts på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform och på en organiserad handelsplattform,
3) för vilka säkerheten utgörs av en inteckning i 6 kap. 7 § 1 mom. 5 punkten avsedd egendom i en EES-stat eller för vilka säkerheten utgörs av i 6 kap. 7 § 1 mom. 6 punkten avsedda aktier eller andelar i fastighetssammanslutningar med hemort i en EES-stat,
4) för vilka pantsäkerheten utgörs av skuldförbindelser som avses i 1 eller 2 punkten.

10 §

Täckning av försäkringstekniska avsättningar delvis genom aktier och därmed jämförbar egendom

De försäkringstekniska avsättningar som avses i 6 kap. 5 § kan till högst 70 procent täckas av
1) sådana aktier, andelar och andra av sammanslutningar emitterade värdepapper med undantag för de skuldförbindelser som avses i 6 kap. 9 § som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform och på en organiserad handelsplattform,
2) aktier och andelar i sammanslutningar med hemort i en EES-stat och andra av dessa sammanslutningar emitterade värdepapper med undantag för de skuldförbindelser som avses i 6 kap. 9 §,
3) kapitallån som upptagits av de sammanslutningar som avses i 1 eller 2 punkten och andra förbindelser som är efterställda sammanslutningens övriga förbindelser,
4) skuldförbindelser för vilka värdepapper som avses i denna paragraf utgör pantsäkerhet.

11 §

Täckning av försäkringstekniska avsättningar delvis genom fordringar, fondandelar och andra investeringar

De försäkringstekniska avsättningar som avses i 6 kap. 5 § kan till högst 25 procent täckas av de tillgångar som avses 2 mom.

I fråga om de tillgångar som avses i detta moment är det maximibelopp som godkänns som täckning av de försäkringstekniska avsättningarna i procent av de försäkringstekniska avsättningar som avses i 6 kap. 5 §

1) sammanlagt 25 procent i fråga om andra fordringar på återförsäkrare än de andelar för återförsäkrare som avses i 6 kap. 5 § 1 mom. 1 punkten,

2) sammanlagt 25 procent i fråga om i beskattningen fastställda fordringar och andra motsvarande fordringar på offentliga samfund inom EES och högst 10 procent i fråga om fordringar på ett annat enskilt offentligt samfund än en EES-stat,

3) sammanlagt 25 procent i fråga om i 6 kap. 12 § 2 mom. avsedda placeringsfonder och AIF-fonder, så att andelen för en placeringsfond kan vara högst 5 procent,

4) högst 15 procent i fråga om aktier, andelar och andra av sammanslutningar emitterade värdepapper som är föremål för handel på en marknad som motsvarar en reglerad marknad i en annan stat än en EES- eller OECD-stat,

5) högst 10 procent i fråga om andra i 6 kap. 7 § avsedda tillgångar.

12 §

Täckning av försäkringstekniska avsättningar delvis genom andelar i placeringsfonder och AIF-fonder

Andelar i placeringsfonder och AIF-fonder betraktas som i 6 kap. 8—11 § avsedd egendom och räknas till de maximibelopp som anges i de nämnda paragraferna.

Om mer än 70 procent av placeringsfondens eller AIF-fondens tillgångar har investerats i någon annan än en tillgångsgrupp enligt 6 kap. 8—10 §, räknas fondandelarna till i 6 kap. 11 § 2 mom. 3 punkten avsedda investeringar.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. kan de försäkringstekniska avsättningar som avses i 5 § täckas av andelar i sådana placeringsfonder och AIF-fonder som investerar sina tillgångar i egendom som avses i 6 kap. 7 § 5 punkten.

Av de försäkringstekniska avsättningar som ska täckas får högst ett belopp som motsvarar 25 procent av de försäkringstekniska avsättningarnas totala belopp investeras i en sådan placeringsfond eller AIF-fond som avses i denna paragraf.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om upptagandet av fondandelar i täckningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

13 §

Begränsningar för investering i en delägarsammanslutning

Om en tilläggspensionsanstalt har flera delägare, ska investeringar i delägarsammanslutningar göras på ett aktsamt sätt och med beaktande av en tillräcklig spridning av tillgångarna.

En tilläggspensionsanstalt får investera högst fem procent av sina tillgångar i en sammanslutning som är delägare. Om delägaren hör till en koncern, får högst tio procent av tilläggspens-

ionsanstaltens tillgångar investeras i företag som hör till samma koncern som delägaren. Bestämmelsen om begränsningen ovan tillämpas inte på ett sådant lån till en delägare som beviljats en säkerhet som är oberoende av delägaren.

Tilläggspensionsstiftelser har rätt att mot säkerhet låna ut sina tillgångar till en delägare. Delägaren ska betala på lånet samt på en sådan skuld till tilläggspensionsstiftelsen som har uppkommit på någon annan grund minst den ränta som tillämpas vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar enligt 5 kap. 5 §.

14 §

Begränsningar för investering i egendom bunden till tilläggspensionsstiftelsens delägare

Utöver vad som föreskrivs i 6 kap. 7 § kan högst 25 procent av tilläggspensionsstiftelsens försäkringstekniska avsättningar som avses i 6 kap. 5 § täckas av de tillgångar som avses i denna paragraf.

I fråga om de tillgångar som avses i detta moment är det maximibelopp som godkänns som täckning av de försäkringstekniska avsättningarna i procent av de försäkringstekniska avsättningar som avses i 6 kap. 5 §

1) sammanlagt 25 procent i fråga om skuldförbindelser där gäldenären är delägare i tilläggspensionsstiftelsen och för vilka det inte har ställts i 6 kap. 7—10 § avsedd säkerhet som är oberoende av delägaren,

2) högst 10 procent i fråga om aktier och andelar i en sammanslutning som är delägare i tilläggspensionsstiftelsen, om aktierna och andelarna är föremål för handel på en reglerad marknad.

Den egendom som avses i 1 mom. och 6 kap. 15 § kan täcka sammanlagt högst 25 procent av de försäkringstekniska avsättningarna.

Utöver bestämmelserna i 6 kap. 7 § godkänns som täckning av tilläggspensionsstiftelsers försäkringstekniska avsättningar också de betryggande säkerheter som godkänns i kreditverksamhet.

15 §

Begränsningar för investering i egendom bunden till verksamhet bedriven av tilläggspensionsanstaltens delägare

Högst 25 procent av de tillgångar som utgör täckning av de försäkringstekniska avsättningarnas totala belopp får investeras i egendom vars värde i huvudsak är beroende av delägarens verksamhet, varvid högst 15 procent av de tillgångar som utgör täckning av de försäkringstekniska avsättningarnas bruttobelopp får vara investerade i ett objekt som utgör en funktionell helhet.

Finansinspektionen kan av särskilt skäl för viss tid bevilja undantag från bestämmelserna i 1 mom.

16 §

Begränsningar för investering utanför reglerade marknader

En tilläggspensionsanstalts tillgångar ska till övervägande del investeras på reglerade marknader. Investeringar utanför reglerade marknader måste hållas på aktsamma nivåer.

Sammanlagt högst 10 procent av de försäkringstekniska avsättningar som avses i 6 kap. 5 § får täckas av följande tillgångar, om de inte är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform:

1) aktier, andelar och aktier som är jämförbara med värdepapper,
2) förbindelser som är efterställda gäldenärens övriga förbindelser,
3) masskuldebrev
4) övriga investeringsinstrument som har en långsiktig investeringshorisont.

Bestämmelserna i 2 mom. tillämpas dock inte på masskuldebrev för vilka staten, en kommun, ett försäkringsbolag, ett kreditinstitut eller någon annan med dessa jämförbar sammanslutning svarar enligt 6 kap. 8 § 1—3 punkten.

Bestämmelserna i 2 mom. tillämpas inte heller på de andelar i placeringsfonder eller AIF-fonder som avses i 6 kap. 12 §, om det inte är fråga om en placeringsfond eller AIF-fond vars tillgångar till mer än 70 procent har investerats i värdepapper med vilka handel på en reglerad marknad inte bedrivs. Även om mer än 70 procent av placeringsfondens eller AIF-fondens tillgångar har investerats i värdepapper med vilka handel på en reglerad marknad inte bedrivs, tillämpas 2 mom. inte om mer än 70 procent av placeringsfondens eller AIF-fondens tillgångar har investerats i skuldförbindelser som avses i 6 kap. 8 och 9 §.

17 §

Begränsningar för investering i skuldförbindelser utan säkerhet

Av de försäkringstekniska avsättningar som ska täckas kan högst ett belopp som motsvarar 5 procent av de försäkringstekniska avsättningar som avses i 6 kap. 5 § täckas av skuldförbindelser utan sådan säkerhet enligt 6 kap. 8—10 § som sådan kan godkännas som täckning av de försäkringstekniska avsättningarna.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas dock inte på

1) skuldförbindelser i vilka staten, en kommun, ett försäkringsbolag, ett kreditinstitut eller någon annan med dem jämförbar sammanslutning är gäldenär enligt 6 kap. 8 § 1—3 punkten,
2) masskuldebrevslån och andra kapitalmarknadsinstrument.

18 §

Användning av derivatinstrument

En tilläggspensionsanstalt får använda derivatinstrument, förutsatt att sådana instrument bidrar till att minska investeringsriskerna eller underlättar en effektiv kapitalförvaltning. Derivatinstrumentens sammanlagda underliggande tillgångar får uppgå till högst samma belopp som det sammanlagda beloppet av de penning- och kapitalmarknadsinstrument samt aktier och andelar som utgör täckning av tilläggspensionsanstaltens försäkringstekniska avsättningar. Tilläggspensionsanstalten ska undvika överdriven riskexponering gentemot en och samma motpart och gentemot annan derivatverksamhet. Derivatinstrument som har samband med tilläggspensionsanstaltens verksamhet ska hänföras till den verksamhetens tillgångar. Derivatinstrument ska värderas enligt aktsamhetsprincipen med beaktande av den underliggande tillgången.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om tilläggspensionsanstalters användning av derivatinstrument.

19 §

Investeringar i en enda sammanslutning

De försäkringstekniska avsättningar som avses i 6 kap. 5 § kan till högst 5 procent täckas av investeringar i en enda sammanslutning. Som investering i en enda sammanslutning betraktas investeringar i

1) samma sammanslutnings aktier, andra därmed jämförbara värdepapper samt samma sammanslutnings kapitallån,
2) skuldförbindelser som ingåtts av en och samma gäldenär,
3) sådana av olika gäldenärer ingångna skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av investeringar i en enda sammanslutning eller av borgen eller borgensförsäkring som en sammanslutning har ställt.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på
1) skuldförbindelser där gäldenären eller borgensmannen är en EES-stat och kreditbetyget för skulden, gäldenären eller borgensmannen hör till kreditklass 1 enligt 3 kap. 11 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar,
2) skuldförbindelser där gäldenären är landskapet Åland eller en sådan internationell sammanslutning som har åtminstone en EES-stat som medlem med ett kreditbetyg som hör till kreditklass 1 enligt 3 kap. 11 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar,
3) andelar i placeringsfonder eller AIF-fonder enligt 6 kap. 12 §.

20 §

Investeringar i en enda koncern

Vid tillämpningen av maximigränserna enligt 6 kap. 9, 10, 15 och 19 § ska sådana investeringar i olika tillgångsslag räknas samman som riktar eller hänför sig till en annan sammanslutning som hör till samma koncern som sammanslutningen i fråga.

21 §

Valutarisk

Högst 30 procent av de tillgångar och förbindelser som utgör täckning av de försäkringstekniska avsättningarnas totala belopp får vara denominerade i en annan valuta än euro eller vara tillgångar eller förbindelser som inte är fullständigt skyddade mot valutakursförändringar.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om begränsning av valutarisken och ordnande av valutarörelsen.

22 §

Täckning av försäkringstekniska avsättningar i ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang

På ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang tillämpas inte 6 kap. 7—12, 16, 17, 19 och 20 §. I fondanknutna tilläggspensionsarrangemang ska minst 95 procent av de försäkringstekniska avsättningarna täckas av tillgångar som hör till de investeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen för arrangemanget. Till investeringsobjekten ska det höra tillgångsposter vars verkliga värde fortlöpande utan svårighet kan bestämmas och som kan omvandlas till kontanter i enlighet med arrangemangets villkor.

Minst 70 procent av de försäkringstekniska avsättningarna av det fondanknutna tilläggspensionsarrangemanget ska täckas av värdepapper och andra förbindelser som är föremål för handel på en reglerad marknad samt av andelar i placeringsfonder eller AIF-fonder med hemort i en EES-stat.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om uppföljningen av investeringsrisken för fondanknutna tilläggspensionsarrangemang.

23 §

Separat täckning av förmånsbaserade eller premiebaserade tilläggspensionsarrangemang

Täckningen av de försäkringstekniska avsättningarna i förmånsbaserade eller premiebaserade tilläggspensionsarrangemang ska hållas åtskilda från varandra. Dessutom ska täckningen av de försäkringstekniska avsättningarna i ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang hållas åtskild från täckningen av de försäkringstekniska avsättningarna i andra premiebaserade tilläggspensionsarrangemang.

24 §

Bemyndigande för social- och hälsovårdsministeriet att utfärda förordning

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om

1) att vissa tillgångar enligt 6 kap. 7 § som godkänns i täckningen ska värderas med avvikelse från deras verkliga värde, om detta är nödvändigt på grund av stora variationer i det verkliga värdet till följd av tillgångsslagets natur eller av någon annan orsak,

2) i fråga om de tillgångar som avses i 6 kap. 11 § 2 mom. 5 punkten, om de tillgångar som ska godkännas som täckning av de försäkringstekniska avsättningarna, om detta är nödvändigt på grund av särskild riskbenägenhet hos dessa tillgångar.

25 §

Tillgångar belägna i en EES-stat

Ett värdepapper anses finnas i den stat där emittenten av värdepapperet har sin hemort. Dessutom anses ett värdepapper finnas i en EES-stat om det är föremål för handel på en reglerad marknad, på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform.

På fondandelar i en placeringsfond tillämpas 1 mom. AIF-fonder anses finnas i en EES-stat om hemorten för fondbolaget eller AIF-förvaltaren finns i en EES-stat och om mer än 70 procent av placeringsfondens eller AIF-fondens tillgångar är investerade i tillgångar i en ETA-stat.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om var de tillgångar och förbindelser som hör till täckningen av försäkringstekniska avsättningar anses vara belägna.

26 §

OECD-stater jämställs med EES-stater

Vid tillämpning av bestämmelserna i 6 kap. 7—12, 14, 16—20 och 25 § jämställs med en EES-stat även andra OECD-stater än de som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Kapitalförvaltning och förvaring av tillgångar

27 §

Utnämning av kapitalförvaltare

En tilläggspensionsanstalt har rätt att till sin kapitalförvaltare utse sådana tilläggspensionsanstalter eller enheter som avses i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv

2016/2341/EU om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut samt kapitalförvaltare som är etablerade i en EES-stat och som enligt någon av i 3 kap. 16 § 2 mom. nämnda direktiv är auktoriserade att bedriva denna verksamhet.

28 §

Utseende av förvaringsinstitut

Om de försäkrade och mottagarna av förmån helt står för ett tilläggspensionsarrangemangs investeringsrisk ska tilläggspensionsanstalten för förvaringen av tilläggspensionsarrangemangets i 6 kap. 30 § avsedda tillgångar och för övervakningen av i 6 kap. 31 § avsedda tillgångar utse ett eller flera förvaringsinstitut som är etablerade i en EES-stat och har auktoriserats i enlighet med någon av i 3 kap. 15 § 1 mom. 1 eller 3—5 punkten nämnda författningar. Förvaringsinstitutet ska utses genom ett skriftligt avtal. I avtalet ska föreskrivas om den information som ska ges förvaringsinstitutet för att detta ska kunna utföra de uppgifter som ålagts det.

29 §

Förvaringsinstitutets verksamhetsprinciper och skadeståndsskyldighet

När förvaringsinstitut förvarar tillgångar och utför tillsynsuppgifter ska de agera hederligt, korrekt, professionellt och oberoende samt på ett sätt som är förenligt med intressena hos de försäkrade och mottagarna av förmån.

Ett förvaringsinstitut får inte bedriva verksamhet som kan skapa intressekonflikter mellan förvaringsinstitutet och tilläggspensionsanstalten eller mellan förvaringsinstitutet och de försäkrade och mottagarna av förmån, om inte förvaringsinstitutet håller utförandet av sina förvaringsinstitutsuppgifter funktionellt och hierarkiskt åtskilda från andra eventuellt oförenliga uppgifter samtidigt som eventuella intressekonflikter identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för de försäkrade, mottagarna av förmån och pensionsanstaltens styrelse.

Ett förvaringsinstitut är ansvarigt inför tilläggspensionsanstalten, de försäkrade och mottagarna av förmån för förluster som drabbat dem som en följd av att förvaringsinstitutet uppsåtligen eller av oaktsamhet har underlåtit att fullgöra sina förpliktelser eller fullgjort dem på ett bristfälligt sätt. Detta ansvar påverkas inte av att förvaringsinstitutet har anförtrott en tredje part förvaringen av samtliga eller vissa tillgångar som det förvarar.

30 §

Förvaringsinstitutets uppgifter

Då en tilläggspensionsanstalts tillgångar som har anknytning till ett tilläggspensionsarrangemang och består av finansiella instrument som kan depåförvaras anförtros ett förvaringsinstitut för förvaring, ska förvaringsinstitutet förvara alla finansiella instrument som kan registreras på ett konto för finansiella instrument eller som kan levereras fysiskt till förvaringsinstitutet. Förvaringsinstitutet ska för detta ändamål säkerställa att de finansiella instrument som kan registreras på ett konto för finansiella instrument registreras på separata konton på förvaringsinstitutet i enlighet med reglerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, öppnade i tilläggspensionsanstaltens namn, så att de alltid tydligt kan identifieras som tillhörande pensionsanstalten eller de försäkrade och mottagarna av förmån.

Om en tilläggspensionsanstalts tillgångar som har anknytning till ett tilläggspensionsarrangemang består av andra tillgångar än sådana som avses i 1 mom., ska förvaringsinstitutet kontrollera att pensionsanstalten är tillgångarnas ägare och föra ett register över dessa tillgångar. Kontrollen ska göras på grundval av uppgifter eller handlingar från tilläggspensionsanstalten och, om sådan finns tillgänglig, på grundval av extern information. Förvaringsinstitutet ska hålla sin bokföring uppdaterad.

31 §

Uppgifter för ett förvaringsinstitut som utsetts för tillsynsuppgifter

Utöver de uppgifter som avses i 6 kap. 30 § ska ett förvaringsinstitut som utsetts för tillsynsuppgifter

1) utföra tilläggspensionsanstaltens uppdrag, om inte dessa strider mot lag eller pensionsanstaltens stadgar,

2) säkerställa att ersättningar för transaktioner som omfattar tilläggspensionsanstaltens tillgångar betalas in till pensionsanstalten inom sedvanliga tidsfrister,

3) säkerställa att inkomster från tillgångar används i enlighet med tilläggspensionsanstaltens stadgar.

Om inget förvaringsinstitut utses för tillsynsuppgifterna, ska tilläggspensionsanstalten ta i bruk förfaranden genom vilka det säkerställs att tilläggspensionsanstalten utför de uppgifter som avses i 1 mom.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får Finansinspektionen fastställa andra tillsynsuppgifter som förvaringsinstitutet ska utföra.

32 §

Förebyggande och lösning av intressekonflikter i tilläggspensionsanstalten

Om de försäkrade och mottagarna av förmån inte i sin helhet står för tilläggspensionsarrangemangets investeringsrisk och om tilläggspensionsanstalten inte har utsett ett förvaringsinstitut som avses i 1 mom., ska tilläggspensionsanstalten ha ett system för förhindrande och lösning av intressekonflikter mellan tilläggspensionsanstalten och de försäkrade eller mottagarna av förmån. Tilläggspensionsanstaltens system som avses ovan ska

1) säkerställa att finansiella instrument förvaltas och skyddas på ett adekvat sätt,

2) föra bok varmed tilläggspensionsanstalten ständigt och utan dröjsmål kan identifiera alla tillgångar,

3) vidta de åtgärder som är nödvändiga för att undvika intressekonflikter när det gäller förvaringen av tillgångar,

4) på begäran av Finansinspektionen informera om hur tillgångarna förvaras.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om det system som avses i 2 mom.

Ägarstyrning

33 §

Ägarstyrningsprinciper

En tilläggspensionsanstalt som investerar i aktier i bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad ska upprätta ägarstyrningsprinciper som är tillämpliga på verksamheten i fråga.

Av ägarstyrningsprinciperna ska på ett allmänt plan framgå
1) ägarstyrningens samband med investeringsstrategin för tilläggspensionsverksamheten,
2) förfarandena för uppföljning av investeringsobjektens verksamhet enligt 1 mom. i ärenden som är relevanta för tilläggspensionsverksamhetens investeringsstrategi,
3) förfarandena för utövande av rösträtt och andra aktierelaterade rättigheter i sådana investeringsobjekt som avses i 1 mom.,
4) hur tilläggspensionsanstalten för en dialog med investeringsobjekt som avses i 1 mom. samt med deras övriga aktieägare och referensgrupper,
5) hur tilläggspensionsanstalten identifierar, förebygger och förhindrar intressekonflikter i samband med engagemang.
Ägarstyrningsprinciperna ska innefatta åtgärder för undvikande och hantering av intressekonflikter.

34 §

Offentliggörande av och årlig rapport om ägarstyrningsprinciperna

En tilläggspensionsanstalt ska på sin webbplats kostnadsfritt offentliggöra eller annars på motsvarande sätt hålla de ägarstyrningsprinciper tillgängliga för allmänheten som avses i 6 kap. 33 § och en årlig rapport om hur de genomförts. I rapporten ska åtminstone offentliggöras uppgifter om tilläggspensionsanstaltens röstningsbeteende och de viktigaste omröstningarna samt om eventuellt anlitande av röstningsrådgivare enligt värdepappersmarknadslagen (746/2012). Om en kapitalförvaltare som avses i 6 b kap. 5 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster (747/2012), ett fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder (213/2019) eller en registreringsskyldig AIF-förvaltare som avses i 3 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder genomför ägarstyrningsprinciperna för tilläggspensionsanstaltens räkning, ska tilläggspensionsanstalten offentliggöra information om var kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren har offentliggjort informationen om omröstningarna.
Om en tilläggspensionsanstalt helt eller delvis underlåter att upprätta sådana ägarstyrningsprinciper som nämns i 6 kap. 33 § eller att offentliggöra principerna eller en rapport om dem i enlighet med 1 mom., ska tilläggspensionsanstalten offentliggöra en utredning om orsakerna till avvikelsen.
Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om tilläggspensionsanstalter ska tillämpas också på en tilläggspensionsanstalt för vars tilläggspensionsverksamhets räkning ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag eller utländskt EES-kreditinstitut som avses i lagen om investeringstjänster, ett sådant utländskt EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder eller en sådan EES-baserad AIF-förvaltare som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder genomför ägarstyrningsprinciperna.

35 §

Samordning av tilläggspensionsanstaltens verksamhet med ägarstyrningsprinciperna

En tilläggspensionsanstalt med ägarstyrningsprinciper ska i fråga om sin investeringsstrategi offentliggöra information om hur faktorerna när det gäller investeringar i form av eget kapital samordnas med profilen och löptiden för de försäkringstekniska avsättningarna i fråga om tilläggspensionsanstaltens tilläggspensionsverksamhet. Tilläggspensionsanstalten ska i fråga om sin investeringsstrategi också offentliggöra information om hur investeringarna i form av eget kapital på medellång och lång sikt påverkar avkastningen på tillgångarna.
En tilläggspensionsanstalt för vars räkning en kapitalförvaltare som avses i 6 b kap. 5 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster, ett fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder

eller en registreringsskyldig AIF-förvaltare som avses i 3 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder utför investeringsverksamhet ska i fråga om en med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren ingången överenskommelse offentliggöra

1) information om hur överenskommelsen med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren uppmuntrar kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren att anpassa sin investeringsstrategi och sina investeringsbeslut efter profilen och löptiden för tilläggspensionsanstaltens försäkringstekniska avsättningar, i synnerhet i fråga om långfristiga ansvarsförbindelser,

2) information om hur överenskommelsen uppmuntrar kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren att fatta investeringsbeslut på basis av bedömningar av investeringsobjektets finansiella och icke-finansiella resultat på medellång eller lång sikt och att engagera sig i investeringsobjektet i syfte att förbättra dess resultat på medellång och lång sikt,

3) information om hur metoden och tidshorisonten för utvärdering av kapitalförvaltarens, fondbolagets eller AIF-förvaltarens prestationer och ersättningen för kapitalförvaltningstjänsterna stämmer överens med profilen och löptiden för tilläggspensionsanstaltens försäkringstekniska avsättningar, i synnerhet i fråga om långfristiga ansvarsförbindelser, samt beaktar det absoluta långsiktiga resultatet,

4) information om hur tilläggspensionsanstalten bevakar kapitalförvaltarens, fondbolagets eller AIF-förvaltarens kostnader för portföljens omsättning och hur tilläggspensionsanstalten definierar och bevakar portföljens avsedda omsättningshastighet eller hastighetsintervall,

5) varaktigheten för överenskommelsen med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren.

Om överenskommelsen med den kapitalförvaltare, det fondbolag eller den AIF-förvaltare som avses i 2 mom. inte innehåller en eller flera av de uppgifter som avses i 2 mom., ska tilläggspensionsanstalten lägga fram en utredning om orsakerna till avvikelsen.

Vad som i 2 och 3 mom. föreskrivs om tilläggspensionsanstalter ska tillämpas också på en tilläggspensionsanstalt för vars räkning investeringsverksamhet utförs av ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag eller utländskt EES-kreditinstitut som avses i lagen om investeringstjänster, ett sådant utländskt EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder eller en sådan EES-baserad AIF-förvaltare som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Information som avses i denna paragraf ska kostnadsfritt vara tillgänglig för allmänheten på tilläggspensionsanstaltens webbplats. Om det sker väsentliga förändringar i information som avses i 2 mom. ska informationen uppdateras minst en gång per år.

7 kap.

Information som ska lämnas om tilläggspensionsarrangemang

1 §

Information som ska lämnas till presumtiva försäkrade och försäkrade som automatiskt ansluts

En tilläggspensionsanstalt ska säkerställa att presumtiva försäkrade som inte automatiskt ansluts till ett tilläggspensionsarrangemang samt försäkrade som automatiskt ansluts till ett tilläggspensionsarrangemang, omedelbart efter anslutningen till arrangemanget informeras om

1) alla relevanta alternativ som de har, inbegripet investeringsalternativ,

2) relevanta inslag i tilläggspensionsarrangemanget, inbegripet typen av förmåner,

3) information om huruvida miljöfaktorer, klimatfaktorer, sociala faktorer och företagsstyrningsfaktorer beaktas i investeringspolitiken och i så fall på vilket sätt,

4) var ytterligare information finns tillgänglig.

När de försäkrade står för investeringsrisken eller kan fatta investeringsbeslut, ska tilläggspensionsanstalten ge presumtiva försäkrade information om den historiska avkastningen från investeringar relaterade till tilläggspensionsarrangemanget under minst fem år eller för alla år som tilläggspensionsarrangemanget förvaltats om denna period understiger fem år, samt information om strukturen på kostnader som de försäkrade och mottagare av förmån står för.

2 §

Information som ska lämnas till den som ansluter sig till ett tilläggspensionsarrangemang

När en försäkrad ansluter sig till ett tilläggspensionsarrangemang, ska tilläggspensionsanstalten för kännedom till den försäkrade och vid behov till hans eller hennes företrädare ge tilläggspensionsanstaltens stadgar, som ska ange omfattningen av den försäkrades rätt till tilläggspension, förutsättningarna och valmöjligheterna i anslutning till erhållandet av förmånerna samt inom skälig tid väsentlig information om ändringar av stadgarna.

Vid överlämnandet av stadgarna ska särskild uppmärksamhet fästas vid

1) omfattningen av pensionsförmåner,

2) förutsättningarna och valmöjligheterna i anslutning till erhållandet av pensionsförmåner,

3) samordning av pensionen med den lagstadgade pensionen och andra förmåner.

3 §

Information som ska lämnas till den som ansluter sig till ett premiebaserat tilläggspensionsarrangemang

När en försäkrad ansluter sig till ett premiebaserat tilläggspensionsarrangemang, ska tilläggspensionsanstalten fästa särskild uppmärksamhet vid bestämmelserna i 7 kap. 2 § när den försäkrade informeras om

1) grunderna för fastställande av premieandelarna för de försäkrade,

2) påföljderna för betalningsförsummelser,

3) rätten för de försäkrade att avbryta betalningen av premier,

4) effekterna av att arrangemanget frånträds,

5) de försäkrades rätt att välja och byta investeringsobjekt medan anställningsförhållandet pågår och efter det att det upphört,

6) huruvida de medel som influtit inom ramen för arrangemanget kan överföras till en annan försäkringsanstalt,

Utöver vad som föreskrivs i 7 kap. 2 § ska till en försäkrad som ansluter sig till ett premiebaserat tilläggspensionsarrangemang ges information om den fastställda investeringsplanen och om omständigheter som är viktiga för valet av investeringsobjekt.

4 §

Tilläggspensionsbesked

En tilläggspensionsanstalt ska kostnadsfritt för alla försäkrade minst varje år i elektronisk form eller i pappersform upprätta ett kortfattat dokument vars titel ska innehålla ordet tilläggspensionsbesked. Den försäkrade ska på begäran ges en papperskopia utöver den elektroniska informationen. Informationen i tilläggspensionsbeskedet ska vara korrekt och uppdaterad.

Tilläggspensionsbeskedet ska innehålla åtminstone följande information till de försäkrade:

1) den försäkrades personuppgifter och pensionsålder,

2) tilläggspensionsanstaltens namn och adress samt specifika uppgifter om den försäkrades tilläggspensionsarrangemang,
3) information om garantier enligt tilläggspensionsarrangemanget och, vid behov, var ytterligare information finns,
4) information om prognoser för tilläggspensionsförmåner grundade på den försäkrades pensionsålder och en ansvarsfrihetsklausul där det konstateras att prognoserna kan avvika från det slutliga värdet av mottagna förmåner. Om prognosen för pensionsförmånerna grundas på ekonomiska scenarier ska den informationen också innehålla ett bästa scenario och ett oförmånligt scenario, med beaktande av tilläggspensionsarrangemangets särskilda karaktär,
5) information om intjänade förmåner eller ackumulerat kapital med beaktande av tilläggspensionsarrangemangets särskilda karaktär,
6) information om de bidrag som arbetsgivaren i tilläggspensionsanstalten och den försäkrade har betalat in till tilläggspensionsarrangemanget, åtminstone under de senaste 12 månaderna, med beaktande av tilläggspensionsarrangemangets särskilda karaktär,
7) en specifikation av de kostnader som tilläggspensionsanstalten har dragit av åtminstone under de senaste 12 månaderna,
8) information om fonderingsnivån för tilläggspensionsarrangemanget som helhet,
9) en tydlig angivelse av det exakta datum som informationen avser,
10) en tydlig angivelse av betydande förändringar av informationen i förhållande till föregående år.

I tilläggspensionsbeskedet ska utöver informationen i 2 mom. anges var och hur den försäkrade kan erhålla
1) ytterligare praktisk information om de valmöjligheter som den försäkrade har enligt tilläggspensionsarrangemanget,
2) en redogörelse för principerna för årsbokslutet och verksamhetsberättelsen samt riktlinjerna för investeringspolitiken,
3) information om de antaganden som används för livräntebelopp, särskilt med avseende på annuitetsränta, typen av leverantör och livräntans varaktighet,
4) information om förmånsnivån för det fall att anställningen upphör,
5) ytterligare information när det är fråga om tilläggspensionsarrangemang där de försäkrade står för investeringsrisken och där ett investeringsalternativ åläggs den försäkrade genom en särskild bestämmelse som anges i tilläggspensionsarrangemanget.

Finansinspektionen utfärdar närmare föreskrifter om de antaganden för prognoser som ska användas för beräkning av tilläggspensionen enligt 2 mom. 4 punkten och som tilläggspensionsanstalten ska använda för att fastställa den årliga nominella avkastningsprocenten på investeringarna, den årliga inflationen och framtida löner. Försäkrade, mottagare av förmån och vid behov deras företrädare ska på begäran ges närmare uppgifter om de antaganden som använts som underlag för tilläggspensionsprognoserna och för eventuella ekonomiska scenarier i det tilläggspensionsbesked.

5 §

Information som ska lämnas till försäkrade och mottagare av förmån

En tilläggspensionsanstalt ska till de försäkrade och mottagarna av förmån lämna tillräcklig information om villkoren för tilläggspensionsarrangemang, i synnerhet om
1) tilläggspensionsanstaltens namn och den EES-stat där den är registrerad eller auktoriserad samt namnet på dess behöriga myndighet,
2) de rättigheter och skyldigheter som parterna i tilläggspensionsarrangemanget har,
3) investeringsprofilen,
4) vilken typ av finansiella risker som de försäkrade och mottagarna av förmån står för,

5) villkoren för fulla eller partiella garantier enligt tilläggspensionsarrangemanget eller avseende en viss förmånsnivå eller, när ingen garanti erbjuds med stöd av arrangemanget, en förklaring om detta,

6) eventuella mekanismer som skyddar intjänade förmåner eller mekanismer för reducering av förmåner, om sådana finns,

7) om de försäkrade står för investeringsrisken eller kan fatta investeringsbeslut, information om den historiska avkastningen från investeringar relaterade till tilläggspensionsarrangemanget under minst fem år eller för alla år som tilläggspensionsarrangemanget förvaltats, om denna period understiger fem år,

8) strukturen på kostnader som de försäkrade och mottagarna av förmån står för, för tilläggspensionsarrangemang som inte fastställer en viss förmånsnivå,

9) de alternativ som försäkrade har för att erhålla sina tilläggspensionsförmåner,

10) om en försäkrad har rätt att överlåta tilläggspensionsrättigheter, ytterligare information om arrangemangen för en sådan överlåtelse.

Tilläggspensionsanstalten ska varje år ge de försäkrade en redogörelse för sin finansiella ställning.

För tilläggspensionsarrangemang där de försäkrade står för en investeringsrisk och som föreskriver fler än ett alternativ med olika investeringsprofiler ska de försäkrade informeras om villkoren för tillgängliga investeringsalternativ och ickevalsalternativet för investeringar och tilläggspensionsarrangemangets regel om att en viss försäkrad anvisas ett visst investeringsalternativ.

Tilläggspensionsanstalten ska inom skälig tid lämna till försäkrade, mottagare av förmån och deras företrädare all relevant information om ändringar av reglerna för tilläggspensionsarrangemanget samt tillhandahålla dem en förklaring om hur väsentliga förändringar av de försäkringstekniska avsättningarna påverkar de försäkrade och mottagarna av förmån.

6 §

Information som ska lämnas på begäran

De försäkrade och mottagarna av förmån samt vid behov deras företrädare ska på begäran få

1) tilläggspensionsanstaltens bokslut och verksamhetsberättelse och, om tilläggspensionsanstalten ansvarar för fler än ett tilläggspensionsarrangemang, bokslutet och verksamhetsberättelsen för vart och ett av arrangemangen,

2) en utredning om tilläggspensionsanstaltens riktlinjer för investeringspolitiken,

3) information om tilläggspensionsanstaltens stadgar som gäller för överföringen av tilläggspensionsrättigheter till en annan tilläggspensionsanstalt när försäkringsförhållandet upphör till följd av att försäkringsförhållandet upphör.

De personer som hör till verksamhetskretsen och som omfattas av en rörelseöverlåtelse ska på begäran få utförlig information om beloppet av den intjänade tilläggspensionen, överföringen av förmånerna och sina rättigheter vid överlåtelsen.

7 §

Information som ska lämnas vid pensionsavgång

En tilläggspensionsanstalt ska, vid tilläggspensionsavgång eller när andra förmåner ska betalas ut, lämna till den försäkrade utförlig information om de tilläggspensionsförmåner och andra förmåner som pensionstagaren har rätt till.

Om tilläggspensionsanstalten känner till att den försäkrade går i lagstadgad pension, ska den lämna till den försäkrade den information som avses i 1 mom.

8 §

Information om utbetalning av tilläggspension

En tilläggspensionsanstalt ska i god tid före den försäkrades pensionsålder eller på den försäkrades begäran lämna till den försäkrade information om de alternativ för utbetalning av tilläggspensionsförmåner som han eller hon har för att erhålla sina förmåner.

Tilläggspensionsanstalten ska regelbundet informera mottagarna av förmån om de förmåner som utbetalas och om utbetalningsalternativ. Dessutom ska mottagarna av förmån utan dröjsmål informeras efter ett slutgiltigt beslut som leder till att förmånsnivåerna reduceras och tre månader innan beslutet genomförs. Om mottagarna av förmån står för en betydande del av investeringsrisken under utbetalningsfasen ska det säkerställas att de regelbundet får den information de behöver.

9 §

Uppdatering, framställningssätt och tillgänglighet av tilläggspensionsanstaltens information

Den information som tilläggspensionsanstalterna lämnar enligt detta kapitel ska uppfylla följande krav:

1) informationen ska uppdateras regelbundet,

2) informationen ska avfattas på ett tydligt sätt, med användning av ett klart, koncist och begripligt språk samt med undvikande av fackspråk och tekniska termer,

3) begreppen och innehållet ska vara konsekventa och informationen ska inte vara vilseledande,

4) informationen ska presenteras på ett lättläst sätt,

5) informationen ska vara tillgänglig på finska eller svenska,

6) informationen ska kostnadsfritt göras tillgänglig för presumtiva försäkrade, försäkrade och mottagare av förmån i elektronisk form eller i pappersform.

10 §

Försäkrades informationsskyldighet

Den försäkrade och mottagaren av förmån ska meddela sin adress och övriga kontaktinformation till tilläggspensionsanstalten.

När en tilläggspensionsanstalt lämnar den försäkrade information enligt detta kapitel ska den informera den försäkrade om hans eller hennes i 1 mom. avsedda skyldighet.

11 §

Ansvar för bristfällig eller oriktig information

Om den försäkrade vid anslutningen till ett premiebaserat tilläggspensionsarrangemang inte av tilläggspensionsanstalten fått den information som avses i detta kapitel eller har fått bristfällig eller felaktig information om tilläggspensionsarrangemanget, anses arrangemanget vara i kraft till den försäkrades och mottagaren av förmåns fördel med det innehåll som den försäkrade hade skäl att förmoda utifrån den information han eller hon fått.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas på motsvarande sätt, om den försäkrade under försäkringsförhållandet fått sådan bristfällig, felaktig eller vilseledande information om tilläggspensionsförmånerna eller andra faktorer i det premiebaserade tilläggspensionsarrangemanget som kan anses ha påverkat hans eller hennes förfarande. Detta gäller dock inte information som tilläggspensionsanstalten efter ett försäkringsfall gett om förmånen eller någon annan ersättning.

12 §

Bestämmelser som ska tillämpas på förmånstagare

Vad som i 7 kap. 5—11 § föreskrivs om försäkrade ska också tillämpas på förmånstagare.

8 kap.

Ansökan om och utbetalning av förmån

1 §

Ansökan om förmån

En ansökan om förmån ska vara skriftlig. Den sökande ska till tilläggspensionsanstalten lämna in sådana handlingar och uppgifter som kan läggas till grund för bedömningen av tilläggspensionsanstaltens ansvar och som skäligen kan krävas av honom eller henne, med beaktande också av tilläggspensionsanstaltens möjligheter att skaffa utredning.

2 §

Tidsfrist för inlämning av ansökan och preskription av förmån

Ansökan om pension ska lämnas in inom ett år från det att den försäkrade fått kännedom om försäkringsfallet, om inte en längre tid föreskrivs i tilläggspensionsanstaltens stadgar. Ansökan om pension ska dock lämnas in inom tio år från försäkringsfallet.

Ansökan om någon annan förmån än pension ska lämnas in inom sex månader från försäkringsfallet, om inte en längre tid föreskrivs i tilläggspensionsanstaltens stadgar. En förmån kan helt eller delvis beviljas också på en försenad ansökan, om det måste anses oskäligt att förvägra den.

Om en ansökan inte har lämnats in inom den tid som föreskrivs i 1 mom., förlorar den försäkrade sin rätt till pension, och om ingen annan förmån har ansökts inom den tid som föreskrivs i 2 mom., förlorar den försäkrade sin rätt till förmånen.

3 §

Retroaktiv utbetalning av pension

Pension betalas retroaktivt för högst de tio år som föregår inlämningen av pensionsansökan.

4 §

Ansökan om förmån på den försäkrades vägnar

Om den försäkrade på grund av ålder, skada, sjukdom eller någon annan jämställbar orsak inte själv kan ansöka om pension eller någon annan förmån och han eller hon inte har en intressebevakare eller intressebevakningsfullmäktig, kan en av tilläggspensionsanstalten godkänd nära anhörig till den försäkrade eller en av pensionsanstalten godkänd annan person som huvudsakligen har hand om den försäkrade föra den försäkrades talan tills det har förordnats en intressebevakare eller intressebevakningsfullmäktig för den försäkrade.

5 §

Informationsskyldighet för mottagare av förmån

En mottagare av förmån är skyldig att informera tilläggspensionsanstalten om sådana ändringar som påverkar hans eller hennes rätt till förmån eller förmånsbeloppet om denna skyldighet anges i beslutet om förmånen.

Tilläggspensionsanstalten kan av mottagaren av förmån kräva utredning över omständigheter som påverkar förmånens belopp och utredning över att han eller hon fortfarande uppfyller villkoren för erhållande av förmånen. Om mottagaren av förmån inte till tilläggspensionsanstalten lämnar in en utredning inom en av tilläggspensionsanstalten utsatt skälig tid, kan tilläggspensionsanstalten besluta att utbetalningen av förmånen ska avbrytas till dess utredningen lämnats in.

6 §

Engångsbetalning av förmån

En tilläggspensionsanstalt har rätt att genom en engångsbetalning betala ut en förmån som är mindre än 30 euro i månaden eller med samtycke av mottagaren av förmån en förmån som är mindre än 100 euro i månaden. Finansinspektionen meddelar föreskrifter om beräkningen av engångsbetalningen. Denna beräkning iakttas, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

De belopp som anges i 1 mom. justeras årligen vid ingången av januari med det arbetspensionsindex som avses i 98 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Det justerade beloppet avrundas till närmaste hela euro.

7 §

Betalning av förmån i en EES-stat

Förmånen ska betalas till en mottagare av förmån i en EES stat under samma förutsättningar som i Finland.

8 §

Försenad utbetalning av förmån

Om utbetalningen av förmånen försenas, ska tilläggspensionsanstalten betala dröjsmålsränta enligt 4 § i räntelagen (633/1982) på betalningen från och med den tidpunkt när tre kalendermånader har förflutit från utgången av den kalendermånad då den förmånssökande till tilläggspensionsanstalten har lämnat in sin ansökan samt de handlingar och upplysningar som avses i 8 kap. 1 §. Dröjsmålsränta på ett förmånsbelopp som senare betalas ut med stöd av samma beslut ska räknas från förfallodagen.

Om en förmån som avses i 1 mom. av skäl som beror på mottagaren av förmån inte har kunnat betalas ut i rätt tid, är tilläggspensionsanstalten inte skyldig att betala dröjsmålsränta för en längre tid än från den dag då hindret, enligt vad tilläggspensionsanstalten känner till, har upphört. Om utbetalningen av en förmån försenas till följd av en lagbestämmelse, på grund av ett avbrott i de allmänna kommunikationerna eller i den allmänna betalningsrörelsen eller till följd av något liknande övermäktigt hinder, är tilläggspensionsanstalten inte skyldig att betala dröjsmålsränta för den dröjsmålstid som orsakas av hindret.

9 §

Nedsättning eller förvägran av förmånen av skäl som beror på den försäkrade

Om den försäkrade eller försäkrades företrädare vid anslutningen till arrangemanget eller ansökan om förmån svikligen har gett tilläggspensionsanstalten oriktiga eller bristfälliga uppgifter, som är av betydelse för erhållandet av en förmån enligt tilläggspensionsanstaltens stadgar eller för förmånens storlek, kan en förmån som tillkommer den sökande förvägras eller nedsättas enligt vad som med beaktande av förhållandena är skäligt.

Tilläggspensionsanstalten är fri från ansvar gentemot en försäkrad som uppsåtligen har framkallat försäkringsfallet.

Om en försäkrad har framkallat försäkringsfallet genom grov vårdslöshet, kan en förmån som tillkommer honom eller henne förvägras eller sänkas eller utbetalningen av en redan beviljad förmån avbrytas, enligt vad som med beaktande av förhållandena är skäligt.

10 §

Otillräknelighet och nödtillstånd

Bestämmelserna i 8 kap. 9 § 2 mom. tillämpas inte om den försäkrade är i sådan ålder eller i sådant sinnestillstånd att han eller hon inte kan dömas till straff för ett brott. Bestämmelserna i det nämnda momentet tillämpas inte heller om den försäkrade begått en handling för att avvärja en omedelbar och trängande fara som hotar en person eller egendom eller något annat rättsligt skyddat intresse under omständigheter där handlingen utifrån en helhetsbedömning är försvarlig med beaktande av det räddade intressets samt den orsakade skadans och olägenhetens art och storlek, farans ursprung samt övriga omständigheter.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på den försäkrades företrädare.

11 §

Återkrav av förmån

Om det till en mottagare av förmån har betalats större förmåner än han eller hon har varit berättigad till, ska den utan grund utbetalda förmånen återkrävas.

Det är möjligt att delvis eller helt avstå från att återkräva en utan grund utbetald förmån, om detta anses skäligt och om utbetalningen av förmånen inte kan anses ha berott på den försäkrades eller hans eller hennes företrädares svikliga förfarande eller om det belopp som ska återkrävas är litet.

En utan grund utbetald förmån får återkrävas även genom att den kvittas mot förmåner som betalas framdeles. Från ett förmånsbelopp får dock inte utan samtycke av mottagaren av förmån dras av mer än en sjättedel av den del av förmånsbeloppet som återstår efter att förskott med stöd av lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) eller källskatt med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) har innehållits på förmånen.

12 §

Information om rättsmedel

Av ett beslut om en förmån ska det framgå på vilket sätt ärendet kan föras till domstol, den behöriga domstolen, tiden för väckande av talan samt från vilken tidpunkt den räknas.

Om ärendet kan föras till ett organ för alternativ tvistlösning, ska informationsskyldigheten enligt 1 mom. också tillämpas på den information som ges om den alternativa tvistlösningen.

13 §

Tid för väckande av talan samt forum

Talan med anledning av ett beslut av en tilläggspensionsanstalt ska, vid äventyr av att talerätten går förlorad, väckas inom tre år efter det att parten skriftligen fått besked om beslutet och denna tidsfrist.

Talan som den försäkrade väckt mot tilläggspensionsanstalten kan också prövas vid den tingsrätt inom vars domkrets den som framställt yrkandet har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort.

14 §

Bestämmelser som ska tillämpas på pensionstagare eller mottagare av en annan förmån och förmånstagare

Vad som i detta kapitel föreskrivs om försäkrade ska också tillämpas på pensionstagare eller mottagare av en annan förmån samt förmånstagare.

9 kap.

Fusion

1 §

Villkor för verksamhetskretsen i fusionen

En tilläggspensionsstiftelse kan fusioneras med en annan tilläggspensionsstiftelse, om delägarna i den överlåtande tilläggspensionsstiftelsen uppfyller kraven enligt 1 kap. 5 § för den övertagande tilläggspensionsstiftelsens verksamhetskrets. En tilläggspensionskassa kan fusioneras med en annan tilläggspensionskassa, om delägarna i den överlåtande tilläggspensionskassan uppfyller kraven enligt 1 kap. 6 § för den övertagande tilläggspensionskassans verksamhetskrets.

Den överlåtande tilläggspensionsanstaltens försäkringsverksamhet, som innefattar försäkringstekniska avsättningar samt övriga skulder och tillgångar, övergår utan likvidationsförfarande till den övertagande tilläggspensionsanstalten.

2 §

Fusionsplan

Styrelserna för de tilläggspensionsanstalter som deltar i fusionen ska upprätta en skriftlig fusionsplan som ska dateras och undertecknas.

Fusionsplanen ska innehålla

1) firmor, organisationsnummer och hemorter för de tilläggspensionsanstalter som deltar i fusionen,

2) en utredning om orsakerna till fusionen,

3) vid en absorptionsfusion förslag till eventuella ändrade stadgar för den övertagande tilläggspensionsanstalten samt vid en kombinationsfusion förslag till stadgar för tilläggspensionsanstalten under bildning och förslag till förfarandet vid val av ledamöterna i verksamhetsorganen i tilläggspensionsanstalten under bildning,

4) en utredning om hur den överlåtande tilläggspensionsanstaltens försäkringstekniska avsättningar samt andra skulder och tillgångar överförs till den övertagande tilläggspensionsanstalten,

5) en utredning om att den övertagande tilläggspensionsanstalten efter fusionen uppfyller kraven enligt 5 och 6 kap.,

6) en utredning om den överlåtande tilläggspensionsanstaltens tillgångar, skulder och eget kapital samt om de omständigheter som påverkar värderingen av dessa, om den inverkan som fusionen planeras få på den övertagande tilläggspensionsanstaltens balansräkning och om de bokföringsmetoder som ska tillämpas på fusionen,

7) förslag till den planerade registreringstidpunkten för verkställande av fusionen; tidpunkten får infalla högst sex månader från det att fusionsplanen upprättades,

8) förslag till eventuella andra fusionsvillkor.

3 §

Beslut om fusion

I en tilläggspensionskassa beslutar kassamötet om fusionen. Kassamötets beslut blir det förslag som har biträtts med minst två tredjedelar av de avgivna rösterna. I en tilläggspensionsstiftelse beslutar styrelsen om fusionen.

Det kassamöte som beslutar om fusionen ska hållas eller styrelsens fusionsbeslut ska fattas inom fyra månader från registreringen av fusionsplanen. I annat fall förfaller fusionen.

Fusionen förfaller, om inte samtliga tilläggspensionsanstalter som deltar i fusionen godkänner den i enlighet med fusionsplanen. Ett beslut som innebär att fusionen godkänns eller förkastas samt att fusionen har förfallit ska utan dröjsmål anmälas till Finansinspektionen för registrering i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor.

4 §

Anmälan om verkställande av fusion

En fusion förfaller, om inte de tilläggspensionsanstalter som deltar i fusionen till Finansinspektionen gör en anmälan om verkställande av fusionen inom sex månader från det att samtycke till fusionen beviljades av Finansinspektionen. Till anmälan ska fogas

1) en försäkran av de i fusionen deltagande tilläggspensionsanstalternas styrelseledamöter och verkställande direktörer om att denna lag har iakttagits vid fusionen,

2) en utredning om att den övertagande tilläggspensionsanstalten uppfyller täckningen av de försäkringstekniska avsättningar som föreskrivs i 6 kap.,

3) en styrelseledamots eller verkställande direktörens intyg över att sådana meddelanden som avses i 10 kap. 6 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor har sänts,

4) de i fusionen deltagande tilläggspensionsanstalternas beslut om fusion.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till den anmälan om verkställande av fusionen som avses i 1 mom.

5 §

Registrering av fusion samt rättsverkningar

Finansinspektionen antecknar fusionen i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor efter att ha erhållit den anmälan om verkställande av fusionen som avses i 9 kap. 4 §. Den överlåtande tilläggspensionsanstaltens försäkringsverksamhet, som innefattar försäkringstekniska avsättningar samt övriga skulder och tillgångar, övergår utan likvidationsförfarande till den övertagande tilläggspensionsanstalten när verkställandet av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses den överlåtande tilläggspensionsanstalten och vid en kombinationsfusion uppkommer den övertagande tilläggspensionsanstalten.

Den överlåtande tilläggspensionsanstaltens tillgångar och skulder får inte tas upp i den övertagande tilläggspensionsanstaltens balansräkning till ett högre ekonomiskt värde än de har för den övertagande tilläggspensionsanstalten. I samband med en fusion får ett åtagande att utföra arbete eller tillhandahålla en tjänst inte tas upp i balansräkningen.

10 kap.

Delning

1 §

Delningsplan

En ursprunglig tilläggspensionsanstalts styrelse och stiftarna av tilläggspensionsanstalten under bildning ska upprätta en skriftlig delningsplan, som ska dateras samt undertecknas av samtliga stiftare och av den ursprungliga tilläggspensionsanstaltens styrelse.

Delningsplanen ska innehålla
1) den ursprungliga tilläggspensionsanstaltens firma, företags- och organisationsnummer eller motsvarande identifieringsuppgifter samt hemort,
2) en utredning om orsakerna till delningen,
3) en beräkning som gäller den ursprungliga tilläggspensionsanstaltens försäkringstekniska avsättningar och tillgångar,
4) en utredning om hur den ursprungliga tilläggspensionsanstaltens försäkringstekniska avsättningar samt tillgångar och skulder ska skiftas,
5) om den ursprungliga tilläggspensionsanstalten har ett utjämningsbelopp, en utredning om hur det ska skiftas,
6) en utredning om att de tilläggspensionsanstalter som deltar i delningen efter delningen uppfyller de krav som föreskrivs i 6 kap.,
7) ett förslag till stadgar för tilläggspensionsanstalten under bildning,
8) firmor, företags- och organisationsnummer eller motsvarande identifieringsuppgifter hemorter för stiftarna av tilläggspensionsanstalten under bildning samt styrelseledamöterna i tilläggspensionsanstalten under bildning,
9) förslag till den planerade registreringstidpunkten för verkställande av delningen,
10) förslag till eventuella andra delningsvillkor.

2 §

Principer för fördelning av tillgångar

När en tilläggspensionsanstalt som följer det utjämnande bokföringssystemet delas, ska till den ursprungliga tilläggspensionsanstalten överföras en sådan andel av den överlåtande tilläggspensionsanstaltens täckning av de försäkringstekniska avsättningarna, övriga tillgångarna och skulderna och, om anstalten har solvenskapital, av solvenskapitalet som motsvarar det försäkringsbestånd som överförs.

När en tilläggspensionsstiftelse som följer det delägarspecifika bokföringssystemet delas, ska till tilläggspensionsstiftelsen under bildning överföras den ursprungliga delägarens delägarspecifika försäkringsbestånd eller en sådan andel av den ursprungliga tilläggspensionsstiftelsens täckning av de försäkringstekniska avsättningarna, övriga tillgångarna och skulderna och, om stiftelsen har solvenskapital, av solvenskapitalet som motsvarar den del som överförs.

Om något annat inte överenskoms i delningsavtalet, ska investeringar som hänför sig till den ursprungliga delägarens verksamhet inbegripas i de tillgångar som överlåts. Övriga tillgångar kan överföras i form av kontanter. En ursprunglig tilläggspensionsanstalt, som har ett utjämningsbelopp, ska hos Finansinspektionen söka fastställelse av grunderna för överföringen av utjämningsbeloppet inom en månad från undertecknandet av delningsplanen.

3 §

Registrering av delning samt rättsverkningar

När verkställandet av delningen har registrerats, övergår vid en total delning den ursprungliga tilläggspensionsanstaltens tillgångar och skulder samt vid en partiell delning de enligt delningsplanen skiftade tillgångarna och skulderna utan likvidationsförfarande till den övertagande tilläggspensionsanstalten. Samtidigt uppkommer tilläggspensionsanstalten under bildning och vid en total delning upplöses den ursprungliga tilläggspensionsanstalten.

Om det vid en total delning uppdagas tillgångar som inte är skiftade enligt delningsplanen, tillhör dessa den övertagande tilläggspensionsanstalten i samma förhållande som den ursprungliga tilläggspensionsanstaltens nettotillgångar ska skiftas enligt delningsplanen enligt 10 kap. 1 § 2 mom., om inte något annat anges i delningsplanen.

De tilläggspensionsanstalter som deltar i delningen ansvarar solidariskt för den ursprungliga tilläggspensionsanstaltens skulder som inte har skiftats enligt delningsplanen och som har uppkommit innan verkställandet av delningen registrerades. Om den ursprungliga tilläggspensionsanstalten har skulder som en annan tilläggspensionsanstalt svarar för enligt delningsplanen, uppgår tilläggspensionsanstaltens sammanlagda ansvar dock högst till värdet av de nettotillgångar som återstår för den eller överförs till den.

11 kap.

Överlåtelse av ett försäkringsbestånd, frivillig likvidation och upplösning

1 §

Överlåtelse av ett försäkringsbestånd

En tilläggspensionsanstalt (*överlåtande tilläggspensionsanstalt*) kan överlåta sitt försäkringsbestånd till en annan tilläggspensionsanstalt (*övertagande tilläggspensionsanstalt*) eller till ett i 1 § i försäkringsbolagslagen avsett försäkringsbolag, som bedriver sådan livförsäkring som avses i lagen om försäkringsklasser.

Vid överlåtelse av en del av försäkringsbeståndet tillämpas vad som föreskrivs om överlåtelse av försäkringsbeståndet.

2 §

Begränsningar som gäller övertagande tilläggspensionsanstalter

Ett försäkringsbestånd kan överlåtas endast till en sådan övertagande tilläggspensionsanstalt där de arbetsgivare, företag eller persongrupper som det försäkringsbestånd som överlåts anknyter till uppfyller de krav som enligt 1 kap. 5 eller 6 § gäller för tilläggspensionsanstaltens verksamhetskrets.

3 §

Plan för överlåtelse av försäkringsbeståndet

Styrelserna för den överlåtande och den övertagande tilläggspensionsanstalten ska upprätta en skriftlig plan för överlåtelsen av försäkringsbeståndet, vilken ska dateras och undertecknas.

Planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet ska uppta

1) den överlåtande och den övertagande tilläggspensionsanstaltens firma, företags- och organisationsnummer samt hemorter,

2) en utredning om orsaken till överlåtelsen av försäkringsbeståndet,

3) vid behov ett förslag till ändring av den övertagande tilläggspensionsanstaltens stadgar,

4) en utredning om vad som har avtalats om delägarskap som gäller det försäkringsbestånd som ska överlåtas, i det fall att det övertagande bolaget är ett ömsesidigt försäkringsbolag,

5) en utredning om det försäkringsbestånd som ska överlåtas och de tillgångar som ska överföras som motsvarande medel,

6) förslag till ett eventuellt vederlag för överlåtelse av försäkringsbeståndet och till villkor för vederlaget,
7) om den överlåtande tilläggspensionsanstalten har ett utjämningsbelopp, en utredning om det utjämningsbelopp som eventuellt överförs,
8) en utredning om att den överlåtande och den övertagande tilläggspensionsanstalten efter överlåtelsen uppfyller kraven enligt 6 kap.,
9) en utredning om eller ett förslag till särskilda förmåner och rättigheter för de i överlåtelsen och övertagandet av försäkringsbeståndet deltagande tilläggspensionsanstalternas styrelseledamöter, verkställande direktörer och revisorer,
10) förslag till planerad tidpunkt för överlåtelsen av försäkringsbeståndet och de tillgångar som motsvarar beståndet,
11) förslag till eventuella andra villkor för överlåtelse av försäkringsbeståndet.
Vad som föreskrivs i 2 mom. 8 punkten tillämpas inte på en tilläggspensionsanstalt som har försatts i likvidation.

4 §

Ansökan om Finansinspektionens samtycke

Inom en månad efter det att planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet har undertecknats ska den överlåtande och den övertagande tilläggspensionsanstalten ansöka om Finansinspektionens samtycke till överlåtelsen och planen samt Finansinspektionens fastställelse av den eventuella ändring av den övertagande tilläggspensionsanstaltens stadgar som överlåtelsen av försäkringsbeståndet förutsätter. Den överlåtande och den övertagande tilläggspensionsanstalten ska hos Finansinspektionen söka fastställelse av grunderna för överföringen av utjämningsbeloppet, om den överlåtande tilläggspensionsanstalten har ett utjämningsbelopp.
Överlåtelsen av försäkringsbeståndet förfaller, om Finansinspektionens samtycke till planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet och vid behov till ändringen av den övertagande tilläggspensionsanstaltens stadgar och till grunderna för överföringen av utjämningsbeloppet inte söks inom den tid som anges i 1 mom.
Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om ansökan enligt denna paragraf och om de utredningar som behövs för ansökan.

5 §

Konkurrens- och konsumentverkets utlåtande

Finansinspektionen ska be Konkurrens- och konsumentverket om ett utlåtande över en sådan ansökan som avses i 4 §, om det arrangemang som avses i ansökan omfattas av den tillsyn över företagsförvärv som avses i konkurrenslagen (948/2011).

6 §

Framläggande och sändande av handlingar

Följande handlingar ska under minst en månad före det kassamöte som beslutar om överlåtelse eller övertagande av ett försäkringsbestånd hållas tillgängliga för de försäkrade och delägarna på tilläggspensionskassans kontor eller webbplats och utan dröjsmål sändas till de delägare som begär dem samt läggas fram vid kassamötet:
1) planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet,

2) varje i överlåtelsen av försäkringsbeståndet deltagande tilläggspensionsanstalts eller försäkringsbolags bokslut, verksamhetsberättelse och revisionsberättelse för den senast avslutade räkenskapsperioden,

3) styrelsens redogörelse för omständigheter som efter tilläggspensionskassans bokslut och verksamhetsberättelse väsentligt har påverkat pensionskassans ställning samt för de omständigheter som kan vara av betydelse vid övervägande av om avtalet om överlåtelse av försäkringsbeståndet ska godkännas,

4) den övertagande tilläggspensionsanstaltens stadgar och vid behov förslag till sådana ändringar av stadgarna som föranleds av ansvarsöverföringen.

Framläggande av handlingarna enligt 1 mom. ska nämnas i kallelsen till det kassamöte som ska behandla överlåtelsen av försäkringsbeståndet. De handlingar som avses ovan ska utan dröjsmål sändas till de försäkrade eller dem som begär dem, om handlingarna inte kan sparas och skrivas ut från tilläggspensionskassans webbplats.

7 §

Överlåtelsen förfaller

Överlåtelsen av försäkringsbeståndet förfaller om inte den godkänns utan ändringar i den överlåtande tilläggspensionsanstalten och övertagandet i den övertagande tilläggspensionsanstalten eller det övertagande försäkringsbolaget.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrättas om ett beslut av en tilläggspensionsanstalts kassamöte eller styrelse att godkänna eller förkasta överlåtelsen eller övertagandet av ett försäkringsbestånd.

8 §

Finansinspektionens samtycke

Efter det att den överlåtande och den övertagande tilläggspensionsanstalten eller det övertagande försäkringsbolaget har godkänt överlåtelsen av ett försäkringsbestånd ska Finansinspektionen ge sitt samtycke till överlåtelsen,

1) om överlåtelsen inte kränker de försäkrade förmånerna,

2) om överlåtelsen inte kan anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten,

3) om Finansinspektionen har godkänt den ändring av den övertagande tilläggspensionsanstaltens stadgar som avses i 11 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten.

Om samtycke inte har sökts inom föreskriven tid eller om det har vägrats och beslutet om vägran har vunnit laga kraft, förfaller överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

9 §

Tidpunkt för och rättsverkningar av överlåtelsen

Ett försäkringsbestånd och de tillgångar som motsvarar det övergår samtidigt till den övertagande tilläggspensionsanstalten och det övertagande försäkringsbolaget vid den tidpunkt som anges i planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet efter det att Finansinspektionen har gett sitt samtycke till åtgärden. Den överföringstidpunkt som anges i planen ska infalla senast sex månader efter det att överlåtelseplanen upprättades.

Finansinspektionen kan på ansökan besluta att försäkringsbeståndet och de tillgångar som motsvarar det övergår samtidigt vid en senare tidpunkt än den som anges i 1 mom.

10 §

Upplösning av en tilläggspensionsanstalt som överlåtit hela försäkringsbeståndet

En tilläggspensionsanstalt, som inte är försatt i likvidation och som har överlåtit hela sitt försäkringsbestånd, ska försättas i likvidation och upplösas. På likvidation och upplösning av ovannämnda tilläggspensionsanstalt tillämpas 11 kap. 11 § samt 12 kap. 4, 7, 8, 10 och 14 § i denna lag samt 12 kap. 24—26 § samt 13 kap. 3 och 7—10 §, 11 § 1 och 3 mom. samt 13, 15, 16, 33 och 36—38 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

En tilläggspensionskassas styrelse ska inom fyra månader från det att kassans hela försäkringsbestånd har överlåtits sammankalla ett kassamöte för att besluta om att kassan ska försättas i likvidation. Utöver vad som bestäms i tilläggspensionskassans stadgar ska en skriftlig kallelse sändas till varje delägare. Styrelsen ska underrätta Finansinspektionen om kallelsen till kassamötet.

11 §

Förordnande om likvidation och avregistrering

Finansinspektionen ska vidta åtgärder för att försätta en tilläggspensionsanstalt i likvidation, om den upptäcker att tilläggspensionsanstalten inte i den situation som avses i 11 kap. 10 § har fattat beslut om att försättas i likvidation.

Finansinspektionen ska avregistrera en tilläggspensionsanstalt i stället för att försätta den i likvidation, om tilläggspensionsanstaltens tillgångar inte räcker till betalning av likvidationskostnaderna eller om uppgifter om tillgångarnas storlek inte kan fås och ingen delägare, borgenär och någon annan tar på sig ansvaret för likvidationskostnaderna.

12 kap.

Lagstadgad likvidation och konkurs

Likvidation

1 §

Tilläggspensionsanstalters likvidation och upplösning

Vid likvidationsförfarandet utreds tilläggspensionsanstaltens ekonomiska ställning och är strävan att överlåta försäkringsbeståndet och de tillgångar som motsvarar det till en annan tilläggspensionsanstalt eller ett i försäkringsbolagslagen avsett försäkringsbolag. Efter överlåtelsen av försäkringsbeståndet betalas tilläggspensionsanstaltens skulder och skiftas dess återstående tillgångar samt upplöses tilläggspensionsanstalten.

2 §

Likvidationsskyldighet för tilläggspensionsanstalter

En tilläggspensionsanstalt ska försättas i likvidation och upplösas,

1) om antalet försäkrade vid utgången av de två senaste kalenderåren inte har uppgått till det minimiantal som anges i 2 kap. 3 § eller i tilläggspensionsanstaltens stadgar och det inte kan

anses sannolikt att antalet inom de närmaste fyra månaderna kommer att stiga till det högsta av de ovan avsedda minimiantalen,

2) om en tilläggspensionskassas bokslut har visat underskott eller om ett eventuellt startkapital har underskridit det i tilläggspensionskassans stadgar fastställda beloppet och om underskottet inte har täckts eller startkapitalet inte har höjts till fullt belopp under de två följande räkenskapsperioderna,

3) om en tilläggspensionsstiftelse inte uppfyller de krav som anges i 5 kap. 11 §,

4) om det blivit uppenbart att tilläggspensionsanstalten inte har täckt de i 5 kap. 2 § 3 mom. avsedda försäkringstekniska avsättningarna för det premiebaserade tilläggspensionsarrangemanget på det sätt som föreskrivs i 6 kap.,

5) om en tilläggspensionsanstalt inte inom föreskriven tid har genomfört den plan för amortering av skuldtäckningsunderskottet som avses i 5 kap. 10 §,

6) om en tilläggspensionsanstalt inte inom föreskriven tid har genomfört den plan för återställande av en sund finansiell ställning eller den plan för kortfristig finansiering som avses i 5 kap. 25 §,

7) om alla delägare i tilläggspensionsanstalten upphör med den verksamhet inom vilken de i tilläggspensionsanstalten försäkrade personerna är verksamma,

8) om en tilläggspensionskassa enligt dess stadgar ska upplösas,

9) om Finansinspektionen med stöd av 26 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) har förordnat om upplösning av tilläggspensionsanstalten.

Finansinspektionen kan, om de försäkrade förmånerna inte äventyras, förlänga den föreskrivna tid som anges i 1 mom. 1 punkten till högst ett år och i det fall som avses i 1 mom. 6 punkten på ansökan samtycka till att verksamheten fortsätter högst fem år åt gången på de villkor som den bestämmer i sitt beslut.

3 §

Behållande av rättigheter vid förlängning av föreskriven tid för försättande i likvidation i en tilläggspensionsstiftelse

Om Finansinspektionen på det sätt som avses i 12 kap. 2 § 2 mom. har förlängt den föreskrivna tiden för försättande i likvidation, behåller de försäkrade, pensionstagarna och mottagarna av andra förmåner samt de personer vars försäkringsförhållande upphört högst ett år innan tilläggspensionsstiftelsen upplösts på grund av nedläggning av delägarens verksamhet sin rätt enligt tilläggspensionsstiftelsens stadgar att erhålla pension och andra förmåner.

Tilläggspensionsstiftelsen ska ändra sina stadgar så att de motsvarar bestämmelserna i 1 mom.

4 §

Kassamötet under likvidationen

Om inte något annat följer av bestämmelserna i detta kapitel, ska på kassamötet i en tilläggspensionskassa som har försatts i likvidation tillämpas bestämmelserna om kassamötet i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

Styrelsen ska utan dröjsmål sammankalla kassamötet i en i 12 kap. 2 § 1 mom. avsedd situation. Om Finansinspektionen har beviljat tillstånd enligt 12 kap. 2 § 2 mom. att förlänga den föreskrivna tid som avses i 12 kap. 2 § 1 mom., ska styrelsen utan dröjsmål sammankalla kassamötet när den tidsfrist som Finansinspektionen beviljat har löpt ut.

Utöver vad som bestäms i tilläggspensionskassans stadgar ska en skriftlig kallelse sändas till varje delägare. Styrelsen ska underrätta Finansinspektionen om kallelsen till kassamötet.

5 §

Registrering av likvidation och förordnande om likvidation

Likvidatorn ska anmäla beslutet om likvidation och om val av likvidator till Finansinspektionen för att antecknas i registret.

Finansinspektionen ska försätta en tilläggspensionsanstalt i likvidation, om den upptäcker att tilläggspensionsanstalten i den situation som avses i den nämnda paragrafen 1 mom. inte har fattat beslut om att försättas i likvidation eller inte har lämnat in en ansökan som avses i den nämnda paragrafen 2 mom. Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om ovannämnda beslut.

6 §

Borgenärer med förmånsrätt

När en tilläggspensionsanstalt har försatts i likvidation har de försäkrade och pensionstagarna och mottagarna av andra förmåner samt förmånstagarna för sin andel av försäkringstekniska avsättningar enligt 5 kap. 1 § samma förmånsrätt till tilläggspensionsanstaltens tillgångar som innehavaren av en handpant har till den pantsatta egendomen.

Förmånsrätten enligt denna paragraf försämrar inte den rätt som tillkommer innehavaren av en handpant eller en i egendomen beviljad inteckning och hindrar inte att de skulder som avses i 13 kap. 27 § 1—4 punkten i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor betalas under likvidationen.

7 §

Offentlig stämning

Likvidatorn ska utan dröjsmål söka offentlig stämning på tilläggspensionsanstaltens borgenärer på den i likvidation försatta tilläggspensionsanstaltens bekostnad.

I den offentliga stämningen ska nämnas att de försäkrade i tilläggspensionsanstalten, pensionstagarna, mottagarna av en annan förmån eller förmånstagarna inte behöver anmäla sina fordringar vid likvidation och att deras förmånsrätt enligt 12 kap. 6 § inte behöver krävas. I övrigt tillämpas vad som iakttas vid stämning i lagen om offentlig stämning (729/2003).

8 §

Anmälan av fordringar

En borgenär enligt 12 kap. 7 § 1 mom. ska meddela fordrans art, dess uppkomstdatum och belopp till det organ eller den myndighet som har behörighet att ta emot anmälningar eller anmärkningar om fordran. Borgenären ska dessutom ange om han eller hon gör gällande förmånsrätt, realsäkerhet eller äganderättsförbehåll för fordran och hurdana tillgångar hans eller hennes säkerhet är.

9 §

Överlåtelse av ett försäkringsbestånd, betalning av skulder och skifte av egendom

När en tilläggspensionsanstalt har försatts i likvidation ska likvidatorn så snart som möjligt med en eller flera tilläggspensionsanstalter eller ett eller flera försäkringsbolag försöka få till stånd ett avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet i enlighet med bestämmelserna i 11 kap. Ett försäkringsbestånd kan också överlåtas i delar till en eller flera av dessa försäkringsanstalter.

Om ett avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet inte fås till stånd inom två år efter det att likvidationen började, ska Finansinspektionen bestämma den tidpunkt då försäkringarna ska upphöra att gälla. Efter detta ska tilläggspensionsanstaltens egendom omvandlas till kontanter. Likvidatorerna ska utan dröjsmål göra upp en förteckning över de proportionstal enligt vilka skiftet ska verkställas. Förteckningen ska lämnas till Finansinspektionen, där den i 30 dagar ska hållas tillgänglig för dem som saken gäller. Finansinspektionen ska i den officiella tidningen offentliggöra att förteckningen finns tillgänglig. Rättelse av proportionstalen får sökas hos Finansinspektionen inom 30 dagar från utgången av den tid förteckningen hållits tillgänglig.

Med de tillgångar som avses i 2 mom. ska skulderna orsakade av likvidationsförfarandet och de i 12 kap. 6 § avsedda skulder som har förmånsrätt betalas. Därefter betalas med de medel som erhållits genom omvandlingen av egendomen till kontanter alla andra kända skulder när den i 12 kap. 7 § avsedda utsatta tiden för offentlig stämning på tilläggspensionsanstaltens borgenärer är förbi. Om en skuld är tvistig eller inte har förfallit till betalning eller om den av någon annan orsak inte kan betalas, ska behövliga medel reserveras, om bolagets tillgångar räcker till detta. Den återstående egendomen ska skiftas så som föreskrivs i tilläggspensionskassans eller tilläggspensionsstiftelsens stadgar.

Om tilläggspensionsanstalten bedriver premiebaserad tilläggspensionsförsäkring, skiftas med stöd av den separata täckning som avses i 6 kap. 23 § täckningen av försäkringstekniska avsättningar till de i 12 kap. 6 § avsedda borgenärer som har förmånsrätt.

10 §

Förbud mot att använda tilläggspensionsanstaltens tillgångar

Finansinspektionen kan förbjuda användningen av sådana tillgångar som hör till en tilläggspensionsanstalt försatt i likvidation och som förvaltas av en kapitalförvaltare som avses i 6 kap. 27 § eller av ett förvaringsinstitut som avses i nämnda 28 §.

11 §

Verksamhetsbegränsning

En tilläggspensionsanstalt som har försatts i likvidation får fortsätta med försäkringsverksamhet endast i den omfattning som är nödvändig för att trygga de försäkrades förmåner.

En tilläggspensionskassa som har försatts i likvidation får inte försäkra nya personer, om inte något annat följer av 1 mom.

12 §

Betalning av förmåner som har förfallit till betalning

En tilläggspensionsstiftelse ska betala pensioner eller andra förmåner som har förfallit till betalning under eller före en likvidation. Likvidatorn ska betala de ovan avsedda betalningarna i

enlighet med verksamhetsplanen enligt 13 kap. 27 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

En tilläggspensionskassa får inte under en likvidation betala pensioner eller andra förmåner, om de har förfallit till betalning under likvidationen.

13 §

Fordringar på delägaren

Om det i 13 kap. 15 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor avsedda likvidationsbokslutet för en tilläggspensionskassa visar underskott, tillämpas bestämmelserna i 5 kap. 14 § på täckningen av det. Bestämmelserna i 5 kap. 11 § om skyldigheten för en delägare i en tilläggspensionsstiftelse att betala bidrag tillämpas också när tilläggspensionsstiftelsen är försatt i likvidation. En tilläggspensionsstiftelse som har försatts i likvidation kan säga upp en fordran på en delägare till betalning omedelbart efter uppsägningen, om tilläggspensionsstiftelsen saknar kontanta medel för de kostnader enligt 13 kap. 27 § 1 mom. 3 punkten i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor som dess likvidationsförfarande medför. En tilläggspensionsstiftelses fordran på en delägare kan också sägas upp för de pensioner och förmåner som tilläggspensionsstiftelsen ska betala enligt 12 kap. 12 §. Det belopp som ska sägas upp får då inte överstiga det belopp som behövs för betalningarna enligt 13 kap. 27 § 1 mom. 3 punkten i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor och 12 kap. 12 § i denna lag.

När det i 12 kap. 9 § 1 mom. avsedda avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet har ingåtts eller den i 12 kap. 9 § 2 mom. avsedda tidpunkten då försäkringarna upphör att gälla har bestämts, kan utöver vad som föreskrivs i 1 mom. en fordran som den tilläggspensionsanstalt som är försatt i likvidation har på en delägare sägas upp till betalning inom sex månader från uppsägningen, även om en längre uppsägningstid skulle ha överenskommits.

14 §

Klander av slutredovisning och skifte

Om någon vill klandra den slutredovisning som avses i 13 kap. 33 § i lagen om pensionsstiftelser eller pensionskassor eller det skifte av tillgångar som avses i 12 kap. 9 § i denna lag, ska talan mot tilläggspensionsanstalten väckas vid tingsrätten på tilläggspensionsanstaltens hemort inom tre månader efter det att tilläggspensionsstiftelsens slutredovisning har kungjorts på det sätt som avses i 13 kap. 33 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor eller tilläggspensionskassans slutredovisning har lagts fram vid kassamötet enligt nämnda paragraf.

15 §

Avslutande av en tilläggspensionsstiftelses likvidation samt fortsättning av tilläggspensionsstiftelsens försäkringsverksamhet

Om en tilläggspensionsstiftelse under likvidationen uppfyller kraven som föreskrivs i 12 kap. 2 § 1 mom. 1—7 punkten, ska delägarna i tilläggspensionsstiftelsen sammankallas av likvidatorn för att besluta om försäkringsverksamheten ska fortsätta. Efter det att revisorn yttrat sig i ärendet får delägarna enhälligt besluta att likvidationen ska avslutas och att försäkringsverksamheten ska fortsätta.

När det beslutats att likvidationen ska avslutas och tilläggspensionsstiftelsens verksamhet fortsätta, ska för tilläggspensionsstiftelsen väljas en styrelse i enlighet med tilläggspensionsstiftelsens stadgar. Likvidatorns uppdrag upphör när styrelsen har blivit vald. Likvidatorn ska ge

en sådan slutredovisning över sin verksamhet som avses i 13 kap. 33 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

Styrelsen ska utan dröjsmål anmäla beslutet om avslutande av likvidationen till Finansinspektionen för anteckning i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor. Till anmälan ska fogas det revisorsutlåtande som avses i 1 mom.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i den anmälan som avses 3 mom.

Konkurs

16 §

Borgenärer med förmånsrätt

När en tilläggspensionsanstalt har försatts i konkurs har de försäkrade, pensionstagarna och mottagarna av andra förmåner samt förmånstagarna för sin andel av försäkringstekniska avsättningar enligt 4 kap. 1 § samma förmånsrätt till tilläggspensionsanstaltens tillgångar som innehavaren av en handpant har till den pantsatta egendomen.

Förmånsrätten enligt 1 mom. försämrar inte den rätt som tillkommer innehavaren av en handpant eller en i egendomen beviljad inteckning och hindrar inte att de löpande förvaltningskostnaderna för konkursförfarandet och tilläggspensionsanstaltens verksamhet betalas under konkursen.

17 §

Betalning av pensioner och andra förmåner

En tilläggspensionsanstalt som har försatts i konkurs får inte betala tilläggspensioner och andra förmåner som förfallit till betalning.

18 §

Verksamhetsbegränsning

En tilläggspensionsanstalt som har försatts i konkurs får fortsätta sin verksamhet endast i den omfattning som är nödvändig för att trygga de försäkrades förmåner.

En tilläggspensionsanstalt som har försatts i konkurs får inte försäkra nya personer.

19 §

Överlåtelse av ett försäkringsbestånd, betalning av skulder och skifte av egendom

När en tilläggspensionsanstalt har försatts i konkurs ska boförvaltaren så snart som möjligt försöka få till stånd ett avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet med en eller flera tilläggspensionsanstalter eller ett eller flera försäkringsbolag i enlighet med bestämmelserna i 11 kap. Ett försäkringsbestånd kan också överlåtas i delar till en eller flera av dessa försäkringsanstalter.

Om ett avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet inte fås till stånd inom två år efter det att konkursen eller den likvidation som föregick den började, ska Finansinspektionen bestämma den tidpunkt då försäkringarna ska upphöra att gälla. Efter detta ska tilläggspensionsanstaltens egendom omvandlas till kontanter.

Boförvaltaren ska utan dröjsmål göra upp en förteckning över de proportionstal enligt vilka skiftet ska verkställas. Förteckningen ska lämnas till Finansinspektionen, där den i 30 dagar ska hållas tillgänglig för dem som saken gäller. Finansinspektionen ska i den officiella tidningen offentliggöra att förteckningen finns tillgänglig. Ompröving av proportionstalen får begäras hos Finansinspektionen inom 30 dagar från utgången av den tid förteckningen hållits tillgänglig.

Med de tillgångar som avses i 2 mom. ska först skulderna orsakade av konkursförfarandet och det likvidationsförfarande som föregick konkursförfarandet, de förvaltningskostnader som avses i 12 kap. 16 § och därefter trots vad som föreskrivs i 12 kap. 17 § de i 12 kap. 16 § 1 mom. avsedda skulder som har förmånsrätt betalas. Därefter betalas med de medel som erhållits genom omvandlingen av egendomen till kontanter alla andra kända skulder.

Om tilläggspensionsanstalten bedriver premiebaserad tilläggspensionsförsäkring, skiftas med stöd av den separata täckning som avses i 6 kap. 23 § täckningen av försäkringstekniska avsättningar till de i 12 kap. 6 § avsedda borgenärer som har förmånsrätt.

20 §

Fordringar på delägaren

Om en tilläggspensionskassa som ska försättas i konkurs har försatts i likvidation, bestäms det ansvar som en delägare i tilläggspensionskassan har för betalningen av bidragen enligt likvidationsbokslutet på det sätt som föreskrivs i 5 kap. 14 §. Om en tilläggspensionskassa inte är försatt i likvidation när den försätts i konkurs, tillämpas bestämmelserna i 5 kap. 14 § i denna lag på täckningen av underskottet i ett i 9 kap. 3 § i konkurslagen (120/2004) avsett bokslut.

Bestämmelserna i 5 kap. 11 § om skyldigheten för en delägare i en tilläggspensionsstiftelse att betala bidrag tillämpas också när tilläggspensionsstiftelsen är försatt i konkurs. En tilläggspensionsstiftelse som har försatts i konkurs kan säga upp en fordran på en delägare till betalning omedelbart efter uppsägningen, om tilläggspensionsstiftelsen saknar kontanta medel för de kostnader som konkursförfarandet medför.

När det i 12 kap. 9 § 1 avsedda avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet har ingåtts eller den i 2 mom. i nämnda paragraf avsedda tidpunkten då försäkringarna upphör att gälla har bestämts, kan utöver vad som 2 mom. i denna paragraf föreskrivs en fordran som den tilläggspensionsanstalt som är försatt i konkurs har på en delägare sägas upp till betalning inom sex månader från uppsägningen, även om en längre uppsägningstid skulle ha överenskommits.

13 kap.

Gränsöverskridande verksamhet

EES-tilläggspensionsanstalt och utländska EES-tilläggspensionsanstalt

1 §

Kapitlets tillämpningsområde

Detta kapitel ska tillämpas på EES-tilläggspensionsanstaltens och utländska EES-tilläggspensionsanstalters gränsöverskridande verksamhet.

En tilläggspensionsstiftelse kan hos Finansinspektionen ansöka om tillstånd att verka som EES-tilläggspensionsstiftelse och en tilläggspensionskassa kan hos Finansinspektionen ansöka om tillstånd att verka som en EES-tilläggspensionskassa. På ansökan om tillstånd tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om tillståndsförfarandet för en EES-tilläggspensionsanstalt i fråga om gränsöverskridande verksamhet.

EES-tilläggspensionsanstaltens gränsöverskridande verksamhet

2 §

Ansökan om tillstånd för gränsöverskridande verksamhet

En EES-tilläggspensionsanstalt ska ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen innan den gränsöverskridande verksamheten inleds och finansiering i anslutning därtill tas emot från ett finansierande företag.

EES-tilläggspensionsanstalten ska i samband med ansökan underrätta Finansinspektionen om

1) värdstaten,

2) det finansierande företaget och den ort där dess centralförvaltning är belägen,

3) huvuddragen i det tilläggspensionsarrangemang som ska förvaltas för det finansierande företaget.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas i samband med ansökan.

3 §

Bedömning av förutsättningarna att bedriva gränsöverskridande verksamhet

Om Finansinspektionen gör bedömningen att en EES-tilläggspensionsanstalt med beaktande av dess administrativa uppbyggnad, dess finansiella ställning och dess lednings anseende, yrkeskvalifikationer samt erfarenhet på området har förutsättningar att bedriva den föreslagna gränsöverskridande verksamheten, ska Finansinspektionen inom tre månader från mottagandet av de uppgifter som avses i 13 kap. 2 § 2 mom. sända uppgifterna vidare till den behöriga myndigheten i den stat som avses i 13 kap. 2 § 2 mom. 1 punkten och underrätta EES-tilläggspensionsstiftelsen om detta. Till anmälan ska fogas beslutet om tillstånd att inleda den gränsöverskridande verksamheten.

Om Finansinspektionen gör bedömningen att en EES-tilläggspensionsstiftelse inte uppfyller de i 1 mom. föreskrivna förutsättningarna för att bedriva gränsöverskridande verksamhet, ska Finansinspektionen avslå tillståndsansökan inom tre månader från det att den fick de uppgifter som avses i 2 mom. i nämnda paragraf.

4 §

Information om social- och arbetsrättsliga krav och kraven på lämnande av information

En EES-tilläggspensionsanstalt som ansöker om tillstånd ska av Finansinspektionen få information om de social- och arbetsrättsliga krav som i samband med gränsöverskridande verksamhet ska tillämpas på tilläggspensionsarrangemang och som har uppställts av den behöriga myndigheten i värdstaten samt om betydande förändringar av de nämnda kraven. På en EES-tilläggspensionsanstalts gränsöverskridande verksamhet ska inte tillämpas vad som i 7 kap. föreskrivs om information som ska ges om tilläggspensionsarrangemang och i 8 kap. om ansökan om och utbetalning av förmån.

Finansinspektionen ska informera den ansökande EES-tilläggspensionsanstalten om de krav gällande gränsöverskridande verksamhet som värdstatens behöriga myndighet har uppställt i fråga om information som ska ges presumtiva försäkrade, försäkrade och mottagare av förmån samt betydande förändringar av de ovan avsedda kraven.

En EES-tilläggspensionsanstalt som har fått det ovan i 13 kap. 3 § 1 mom. avsedda tillståndet kan börja bedriva gränsöverskridande verksamhet efter att ha informerats om de i 1 och 2 mom. i denna paragraf avsedda krav eller efter sex veckor från det att värdstatens behöriga myndighet har fått de uppgifter som avses i 13 kap. 2 § 2 mom.

5 §

Tillsyn över social- och arbetsrättsliga krav och kraven på lämnande av information

Om värdstatens behöriga myndighet meddelar Finansinspektionen att en EES-tilläggspensionsanstalt i sin verksamhet inte iakttar de krav som avses i 13 kap. 4 § 1 och 2 mom., ska Finansinspektionen i samarbete med värdstatens behöriga myndighet vidta de åtgärder som behövs för att tilläggspensionsanstalten ska upphöra med överträdelsen.

6 §

Täckning av försäkringstekniska avsättningar fullt ut

En EES-tilläggspensionsanstalt som bedriver gränsöverskridande verksamhet ska fullt ut och ständigt täcka försäkringstekniska avsättningar i fråga om samtliga tilläggspensionsarrangemang som den förvaltar.

7 §

Anteckning av EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor i registret

Finansinspektionen ska i registret över pensionsstiftelser och försäkringskassor också anteckna som EES-pensionsstiftelser sådana tilläggspensionsstiftelser som bedriver betydande gränsöverskridande verksamhet. Om en EES-tilläggspensionsstiftelses gränsöverskridande verksamhet upphör, ska Finansinspektionen avregistrera tilläggspensionsstiftelsen som EES-tilläggspensionsstiftelse. Finansinspektionen ska i registret anteckna de EES-stater där en EES-tilläggspensionsstiftelse är verksam.

Finansinspektionen ska i registret också som EES-pensionskassor anteckna sådana tilläggspensionskassor som bedriver gränsöverskridande verksamhet. Om en EES-tilläggspensionskassas gränsöverskridande verksamhet upphör, ska Finansinspektionen avregistrera tilläggspensionskassan som EES-tilläggspensionskassa. Finansinspektionen ska i registret anteckna de EES-stater där en EES-tilläggspensionskassa är verksam.

Finansinspektionen ska meddela Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten de registeruppgifter som avses i 1 och 2 mom.

Utländska EES-tilläggspensionsanstalters gränsöverskridande verksamhet i Finland

8 §

Utländska EES-tilläggspensionsanstalters rätt att bedriva tilläggspensionsverksamhet i Finland

Utländska EES-tilläggspensionsanstalter har rätt att bedriva gränsöverskridande verksamhet i Finland och att ta emot finansiering från finansierande företag som är etablerade i Finland.

9 §

Information om social- och arbetsrättsliga krav och kraven på lämnande av information

Finansinspektionen ska informera den behöriga myndigheten i en utländsk EES- tilläggspensionsanstalts hemstat om Finlands social- och arbetsrättsliga krav som i samband med gränsöverskridande verksamhet ska tillämpas på tilläggspensionsarrangemang samt om kraven när det gäller lämnande av information till presumtiva försäkrade, försäkrade och mottagare av förmån. Finansinspektionen ska lämna den ovan avsedda informationen inom sex veckor efter att ha tagit emot den behöriga myndighetens uppgifter om den utländska EES- tilläggspensionsanstaltens verksamhet i fråga om värdstaten, det finansierande företaget och dess hemort samt om de huvudsakliga särdragen i tilläggspensionsarrangemanget.

Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i en utländsk EES- tilläggspensionsanstalts hemstat om betydande förändringar av de krav som avses i 1 mom.

10 §

Inledande av gränsöverskridande verksamhet

En utländsk EES-tilläggspensionsanstalt kan börja bedriva gränsöverskridande verksamhet i Finland då den av den behöriga myndigheten i sin hemstat i enlighet med 13 kap. 9 § 1 mom. har informerats om de social- och arbetsrättsliga kraven och om informationskraven.

Trots vad som bestäms i 1 mom. kan en utländsk EES-tilläggspensionsanstalt börja bedriva gränsöverskridande verksamhet om den behöriga myndigheten i dess hemstat inte i enlighet med 1 mom. har informerat anstalten sex veckor efter det att Finansinspektionen av den behöriga myndigheten i hemstaten har fått information om anmälan som avser inledande av den utländska EES-tilläggspensionsanstaltens verksamhet.

11 §

Tillsyn över social- och arbetsrättsliga krav och uppfyllande av kraven på lämnande av information

Finansinspektionen ska övervaka att utländska EES-tilläggspensionsanstalter uppfyller de krav som avses i 13 kap. 9 § 1 mom. Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i den utländska EES-tilläggspensionsanstaltens hemstat om överträdelser som den upptäckt i samband med tillsynen. Om överträdelsen fortsätter trots de åtgärder som vidtagits av den behöriga myndigheten eller på grund av att inga åtgärder vidtagits, kan Finansinspektionen begränsa eller, om det är nödvändigt för att överträdelsen ska upphöra, förbjuda den utländska EES-tilläggspensionsanstaltens verksamhet i Finland med iakttagande av vad som i 61 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om begränsning av och förbud mot utländska EES-filialers verksamhet.

14 kap.

Gränsöverskridande överlåtelser

1 §

Kapitlets tillämpningsområde

Detta kapitel ska tillämpas på tilläggspensionsanstalter med minst 100 försäkrade samt på tilläggspensionsanstalter som från och med följande räkenskapsperiod har lämnat in en sådan anmälan till Finansinspektionen som avses i 1 kap. 14 § 1 mom. Detta kapitel ska tillämpas också på tilläggspensionsanstalter med färre än 100 försäkrade, om den tilläggspensionsanstalt som är övertagande tilläggspensionsanstalt eller den utländska EES- tilläggspensionsanstalt som är övertagande tilläggspensionsanstalt inte bedriver gränsöverskridande verksamhet efter överlåtelsen.

En tilläggspensionsanstalt kan överlåta alla eller en del av ett tilläggspensionsarrangemangs ansvar inklusive försäkringstekniska avsättningar, andra skyldigheter och rättigheter samt försäkringstekniska avsättningar som ska överföras och andra motsvarande tillgångar eller motsvarande betalningar till den övertagande tilläggspensionsanstalten under de förutsättningar som föreskrivs i detta kapitel.

Den tilläggspensionsanstalt vars tilläggspensionsarrangemang överlåts ska svara för överlåtelsekostnaderna.

På överlåtelse av en del av ett tilläggspensionsarrangemang ska tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om överlåtelse av tilläggspensionsarrangemang. På den gränsöverskridande överlåtelse av tilläggspensionsarrangemang som avses i detta kapitel tillämpas inte 11 kap. På en tilläggspensionsanstalt som överlåter hela sitt försäkringsbestånd tillämpas dock10 och 11 § i nämnda kap.

2 §

Samtycke av försäkrade, mottagare av förmån och den arbetsgivare som försäkrar

Utöver vad som i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreskrivs om en pensionsanstalts styrelses beslut är en förutsättning för en sådan överlåtelse av tilläggspensionsarrangemang som avses i 14 kap. 1 § 2 mom. att överlåtelsen godkänns av en majoritet av den överlåtande tilläggspensionsanstalts styrelseledamöter som företräder de försäkrade och mottagarna av förmån.

Om det i tilläggspensionsanstaltens stadgar är bestämt att mottagarna av förmån inte väljer styrelseledamöter, är en förutsättning för överlåtelsen dessutom att majoriteten av mottagarna av förmån godkänner överlåtelsen. Då utövar mottagarna av förmån sin beslutanderätt per post eller genom datakommunikation. Mottagarna av förmåns beslut blir det förslag som har biträtts med mer än hälften av de avgivna rösterna.

En tilläggspensionsanstalt ska minst en månad före ett sådant beslut som avses i 1 mom. till de försäkrade och mottagare av förmån som omfattas av det försäkringsbestånd som överlåts och till de styrelseledamöter som företräder dem sända ett meddelande om planen för överlåtelse av tilläggspensionsarrangemanget samt hålla information om överlåtelsevillkoren tillgänglig för dem på sitt kontor eller på sin webbplats. Om mottagarna av förmån utövar sin beslutanderätt på i 2 mom. avsett sätt, ska till mottagarna av förmån minst en månad före ett beslut enligt i 1 mom. sändas anvisningar om omröstningsförfarande.

En förutsättning för överlåtelse av ett tilläggspensionsarrangemang är dessutom att den arbetsgivare vars tilläggspensionsarrangemang överlåts, på förhand har gett sitt samtycke till överlåtelsen.

3 §

Finansinspektionens bedömning samt godkännande av den behöriga myndigheten i den övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat

En förutsättning för en tilläggspensionsanstalts gränsöverskridande överlåtelse av ett tilläggspensionsarrangemang enligt 14 kap. 1 § 2 mom. är att den behöriga myndigheten i den övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat ger sitt godkännande efter det att Finansinspektionen har förhandsgodkänt den ansökan om gränsöverskridande överlåtelse från den övertagande tilläggspensionsanstalten som inkommit från den ovan avsedda behöriga myndigheten.

Finansinspektionen ska efter att från den behöriga myndigheten i den övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat ha fått den nämnda anstaltens ansökan om gränsöverskridande överlåtelse bedöma om

1) de återstående försäkrades och mottagarna av förmåns ställning på lång sikt vid överlåtelsen av tilläggspensionsarrangemanget delvis är tryggad på det sätt som avses i 14 kap. 1 § 2 mom.,

2) de försäkrades och mottagarna av förmåns individuella rättigheter kommer att vara åtminstone desamma efter överlåtelsen,

3) de tillgångar motsvarande tilläggspensionsarrangemanget som överlåts är tillräckliga och lämpliga för att täcka de skulder, försäkringstekniska avsättningar och andra skyldigheter och rättigheter som ska överlåtas, på det sätt som föreskrivs i 6 kap.

Finansinspektionen ska inom åtta veckor från det att ansökan enligt 1 mom. har mottagits sända sin bedömning till den behöriga myndigheten i den övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat.

4 §

Information om de social- och arbetsrättsliga krav och krav på lämnande av information som tillämpas på överlåtna tilläggspensionsarrangemang

När Finansinspektionen av den behöriga myndigheten i den övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat har informerats om att överlåtelsen godkänts och överlåtelsen leder till gränsöverskridande verksamhet, ska Finansinspektionen informera den ovan avsedda behöriga myndigheten om de social- och arbetsrättsliga krav som ska tillämpas på tilläggspensionsarrangemanget och enligt vilka tilläggspensionsarrangemanget ska förvaltas samt om betydande förändringar av de krav som nämns.

Finansinspektionen ska dessutom informera den behöriga myndigheten i den övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat om de krav som ska tillämpas på sändande av informationen till presumtiva försäkrade, försäkrade och mottagare av förmån samt om betydande förändringar när det gäller sändandet av information som nämns ovan.

Finansinspektionen ska sända ett meddelande enligt 1 och 2 mom. inom fyra veckor efter att ha fått vetskap om att ansökan om överlåtelsen har godkänts.

5 §

Finansinspektionens tillsynsuppgifter

Om Finansinspektionen i en situation som avses i 14 kap. 4 § är värdstatens behöriga myndighet, ska Finansinspektionen utöva tillsyn över att den övertagande tilläggspensionsanstalten uppfyller de krav som avses i 1 och 2 mom. i nämnda paragraf. Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i den övertagande tilläggspensionsanstaltens hemstat om överträdelser som den har upptäckt i samband med tillsynen. Om en överträdelse fortsätter trots eller i avsaknad av den ovan avsedda behöriga myndighetens åtgärder, kan Finansinspektionen begränsa eller förbjuda den övertagande tilläggspensionsanstaltens verksamhet i Finland med iakttagande av vad som i 61 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om begränsning av och förbud mot utländska EES-filialers verksamhet.

6 §

Tilläggspensionsanstalt som övertagande tilläggspensionsanstalt

En tilläggspensionsanstalt kan i samband med en gränsöverskridande överlåtelse vara övertagande tilläggspensionsanstalt, om de förutsättningar för överlåtelsen som föreskrivs i detta kapitel är uppfyllda.

En förutsättning för överlåtelse är att de försäkrade och mottagarna av förmån eller de företrädare för de försäkrade och mottagarna av förmån som omfattas av tilläggspensionsarrangemanget på förhand har gett sitt samtycke till överlåtelsen. En förutsättning för överlåtelsen är dessutom att det företag som finansierar tilläggspensionsarrangemanget på förhand har gett sitt samtycke och att det blir en sådan delägare i den övertagande tilläggspensionsstiftelsen som uppfyller de krav på en verksamhetskrets som föreskrivs i 1 kap. 5 § eller att det blir en sådan delägare i den övertagande tilläggspensionskassan som uppfyller de krav på en verksamhetskrets som föreskrivs i 6 § i nämnda kap.

Den överlåtande tilläggspensionsanstalten ska svara för överlåtelsekostnaderna.

7 §

Tillståndsansökan om övertagande av tilläggspensionsarrangemang

En tilläggspensionsanstalt som har för avsikt att vara övertagande tilläggspensionsanstalt ska hos Finansinspektionen ansöka om tillstånd för gränsöverskridande överlåtelse av tilläggspensionsarrangemanget. Av ansökan ska framgå

1) det överlåtande och den övertagande tilläggspensionsanstaltens namn och huvudsakliga förvaltningsort samt den EES-stat där tilläggspensionsanstalten är auktoriserad eller registrerad,

2) avtalet mellan den överlåtande och den övertagande tilläggspensionsanstalten om överlåtelse av tilläggspensionsarrangemanget inklusive alla villkor,

3) en beskrivning av tilläggspensionsarrangemangets väsentliga särdrag,

4) en beskrivning av de skulder eller försäkringstekniska avsättningar som ska överlåtas och andra skyldigheter och rättigheter, samt motsvarande tillgångar eller likvärdiga likvida tillgångar,

5) det finansierande företagets namn och huvudsakliga förvaltningsort,

6) belägg för att de försäkrade, mottagarna av förmån och det finansierande företag som avses i 14 kap. 6 § 2 mom. har gett samtycke,

7) namnet på de EES-stater vars social- och arbetsrätt ska tillämpas på det tilläggspensionsarrangemang som överlåts.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål sända en ansökan enligt 1 mom. till den överlåtande tilläggspensionsanstaltens behöriga myndighet för bedömning.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om ansökningar som avses i 1 mom.

8 §

Finansinspektionens beslut om tillstånd för övertagande av tilläggspensionsarrangemang

Finansinspektionen ska utifrån en ansökan enligt 14 kap. 7 § bedöma om

1) den ansökande tilläggspensionsanstalten har lämnat all den i 14 kap. 7 § 1 mom. avsedda informationen,

2) tilläggspensionsanstaltens administrativa uppbyggnad och finansiella ställning dess lednings anseende, yrkeskvalifikationer och erfarenhet på området är förenliga med de krav som uppställts för den föreslagna överlåtelsen,

3) de långsiktiga intressena hos tilläggspensionsanstaltens försäkrade och mottagare av förmån och den överlåtna delen av tilläggspensionsarrangemanget är tillräckligt skyddade under och efter överlåtelsen,

4) tilläggspensionsanstaltens försäkringstekniska avsättningar i sin helhet är täckta vid tidpunkten för överlåtelsen, i det fall att överlåtelsen utmynnar i gränsöverskridande verksamhet,

5) de tillgångar som ska överlåtas är tillräckliga och lämpliga för att täcka de skulder som överlåts, inklusive försäkringstekniska avsättningar, samt övriga skyldigheter och rättigheter på det sätt som föreskrivs i denna lag.

Finansinspektionen ska till den tilläggspensionsanstalt som ansöker om tillstånd sända sitt beslut om godkännande av eller avslag på ansökan om tillstånd inom tre månader efter att ha mottagit ansökan och till den behöriga myndigheten i den överlåtande tilläggspensionsanstaltens hemstat inom två veckor efter det att den fattat beslutet. Om Finansinspektionen inte meddelar ett beslut inom den föreskrivna tiden på tre månader, kan den tilläggspensionsanstalt som ansöker om tillstånd söka ändring genom besvär. Besvären anses då avse ett beslut av Finansinspektionen om avslag av ansökan. Besvär får anföras till dess att Finansinspektionen har meddelat sitt beslut om godkännande eller avslag. Finansinspektionen ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet i ärendet.

9 §

Information om de social- och arbetsrättsliga krav och krav på lämnande av information som tillämpas på övertagna tilläggspensionsarrangemang

Om en gränsöverskridande överlåtelse utmynnar i gränsöverskridande verksamhet ska Finansinspektionen informera den övertagande tilläggspensionsanstalten om de social- och arbetsrättsliga krav som ska tillämpas på den gränsöverskridande verksamheten samt om den information som ska ges till presumtiva försäkrade, försäkrade och mottagare av förmån gällande de krav som ställts av den behöriga myndigheten i den överlåtande tilläggspensionsanstaltens hemstat. Finansinspektionen ska lämna den ovan avsedda informationen inom en vecka från det att den informerats av den behöriga myndigheten i tilläggspensionsanstaltens hemstat.

Om en tilläggspensionsanstalt som i egenskap av övertagande tilläggspensionsanstalt bedriver gränsöverskridande verksamhet inte uppfyller de social- och arbetsrättsliga krav som avses i 1 mom. eller de krav som gäller lämnande av information, ska Finansinspektionen i samråd med den behöriga myndigheten i värdstaten vidta åtgärder för att överträdelsen ska upphöra.

10 §

Inledning av förvaltning av tilläggspensionsarrangemang som överlåts

En tilläggspensionsanstalt som ansöker om tillstånd enligt 14 kap. 7 § får börja förvalta det tilläggspensionsarrangemang som ska överlåtas efter att ha fått Finansinspektionens godkännande beslut enligt 14 kap. 8 § 2 mom. eller om tilläggspensionsanstalten inte har fått Finansinspektionens godkännande eller avslag inom fyra månader och tre veckor från inlämnandet av ansökan.

Om en gränsöverskridande överlåtelse när en tilläggspensionsanstalt är övertagande tilläggspensionsanstalt utmynnar i gränsöverskridande verksamhet, ska 13 kap. 7 § tillämpas på anteckningen av tilläggspensionsanstalten i registret över pensionsstiftelser och pensionskassor.

11 §

Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighetens medlingsförfarande

Om Finansinspektionen och den behöriga myndigheten i hemstaten för den överlåtande eller övertagande tilläggspensionsanstalten har meningsskiljaktigheter som gäller förfarandet för överlåtelsen av tilläggspensionsarrangemanget, innehållet i åtgärder eller den behöriga myndighetens passivitet, kan Finansinspektionen med Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten inleda ett sådant icke-bindande medlingsförfarande som avses i artikel 31.2 c i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG.

15 kap.

Tillsynen över tilläggspensionsanstalter och utländska EES-tilläggspensionsanstalter

1 §

Finansinspektionens tillsynsuppgifter

Finansinspektionen ska utöva tillsyn över att tilläggspensionsanstalterna uppfyller de krav på sin verksamhet som föreskrivs i denna lag. Finansinspektionen ska i synnerhet utöva tillsyn över att tilläggspensionsanstalterna uppfyller följande krav:

1) vad som i 5 kap. föreskrivs om försäkringstekniska avsättningar och deras finansiering, tilläggspensionsanstaltens kapitalbas, disponibla kapitalbas och minimikrav på kapitalbasen,

2) vad som i 6 kap. föreskrivs om investering, kapitalförvaltning och förvaring av tillgångar,

3) vad som i 3 kap. föreskrivs om företagsstyrningssystem och ledning,

4) vad som i 7 kap. föreskrivs om information som ska lämnas till försäkrade och mottagare av förmån.

2 §

Tillsynens syfte, proportionalitet och effekt

Syftet med tillsynen är att skydda de försäkrades och mottagarna av förmåns rättigheter samt att säkerställa tilläggspensionsanstalternas stabilitet och sundhet.

Tillsynen ska vara rättidig och stå i proposition till storleken, arten, omfattningen och komplexiteten hos tilläggspensionsanstaltens verksamhet. Tillsynen ska baseras på en framåtblickande och riskbaserad metod.

Finansinspektionen ska utföra tillsynsåtgärder i ändamålsenlig omfattning i tilläggspensionsanstaltens lokaler och på distans. Finansinspektionen ska särskilt i krissituationer ta hänsyn till den potentiella effekt som åtgärderna har på de finansiella systemens stabilitet i Europeiska unionen.

3 §

Omständigheter att beakta i tillsynen samt tillgängliga tillsynsmetoder

Finansinspektionen ska när den utövar tillsyn över tilläggspensionsanstalterna ta hänsyn till de omständigheter under vilka tilläggspensionsanstalterna bedriver sin verksamhet samt till de tjänsteföretag som utför utkontrakterade nyckelfunktioner eller annan verksamhet för tilläggspensionsanstalternas räkning. Finansinspektionen ska i sin tillsyn över tilläggspensionsanstalterna i synnerhet bedöma

1) om tilläggspensionsanstaltens företagsstyrningssystem uppfyller de kvalitativa krav som föreskrivs i 3 kap.,

2) de risker som en tilläggspensionsanstalt står inför samt dess förmåga att bedöma och hantera dessa risker.

Finansinspektionen ska ha tillgång till stresstester och andra motsvarande uppföljningsinstrument som ger Finansinspektionen möjlighet att identifiera försämringar i en tilläggspensionsanstalts finansiella ställning och att övervaka hur en försämring åtgärdas.

Finansinspektionen ska fastställa hur ofta granskningar minst ska göras och vilken omfattning de ska ha, med beaktande av storleken, arten, omfattningen och komplexiteten hos tilläggspensionsanstaltens verksamhet.

Finansinspektionen ska offentliggöra information om de olika skedena i och de allmänna principerna för det tillsynsförfarande som föreskrivs i 1—3 mom.

4 §

Inlämning av för tillsynen behövliga uppgifter och handlingar till Finansinspektionen

En tilläggspensionsanstalt och de personer som i praktiken ansvarar för verksamheten i den eller utför nyckelfunktioner ska utan obefogat dröjsmål på begäran till Finansinspektionen lämna för tillsynen behövliga uppgifter och handlingar. I synnerhet ska man lämna

1) den egna riskbedömningen, en utredning om riktlinjerna för investeringspolitiken samt bokslutet och verksamhetsberättelsen,

2) interna delårsrapporter, försäkringsmatematiska kalkyler och detaljerade antaganden, analyser beträffande matchning av tillgångar och skulder, dokumentation som visar att riktlinjerna för investeringspolitiken följs, dokumentation som visar att inbetalningar skett planenligt samt om en sådan revisionsberättelse som avses i revisionslagen.

5 §

Tillsynen över utkontrakterade funktioner

Finansinspektionen ska utöva tillsyn över att 3 kap. 14 § följs när en tilläggspensionsanstalt utkontrakterar nyckelfunktioner och annan verksamhet samt all sådan utkontraktering i senare

led, som påverkar tilläggspensionsanstaltens finansiella ställning eller som är av avgörande betydelse för vad som krävs för effektiv tillsyn.

Vad som i 24 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om granskning av tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers verksamhetsställen ska tillämpas också på inspektioner av sådana tjänsteföretags lokaler till vilka en tilläggspensionsanstalt har utkontrakterat verksamheter. Vad som ovan föreskrivs om inspektioner av tjänsteföretags verksamhetsställen ska tillämpas också på sådana tjänsteleverantörer till vilka tilläggspensionsanstaltens tjänsteföretag i ett senare led har utkontrakterat tilläggspensionsanstaltens verksamheter.

6 §

Åläggande av ordningsavgift

Finansinspektionen ska ålägga den att betala ordningsavgift enligt 38 § i lagen om Finansinspektionen, som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

1) vad som i 1 kap. 3 § 2 mom. föreskrivs om en rättvis fördelning av risker och förmåner mellan generationerna,

2) vad som i 3 kap. föreskrivs om företagsstyrningssystemet,

3) vad som i 6 kap. föreskrivs om kapitalförvaltning och användning av förvaringsinstitut,

4) vad som i 5 kap. 1, 5, 10 och 18 § samt 6 kap. 3, 5, 7—10, 16 och 18 § föreskrivs om försäkringstekniska avsättningar, täckning av försäkringstekniska avsättningar, investering samt solvenskapital,

5) vad som i 7 kap. föreskrivs om information till försäkrade och mottagare av förmån,

6) vad som i 13 kap. föreskrivs om gränsöverskridande verksamhet och i 14 kap. om gränsöverskridande överlåtelser.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ska på påförande av ordningsavgift tillämpas vad som i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om ordningsavgift.

7 §

Förbud mot att använda tillgångar som förvaltas av kapitalförvaltare eller förvaringsinstitut

Finansinspektionen kan i situationer som avses i 9 kap. 2 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor förbjuda användningen av en pensionsstiftelses tillgångar som förvaltas av en kapitalförvaltare som avses i 6 kap. 27 § eller av ett förvaringsinstitut som avses i 28 § i nämnda kapitel.

Finansinspektionen kan på begäran av en behörig myndighet i en utländsk EES-tilläggspensionsanstalts hemstat förbjuda eller begränsa användningen av en utländsk EES-tilläggspensionsanstalts tillgångar som förvaltas av kapitalförvaltare eller förvaringsinstitut som är etablerade i Finland.

8 §

Delgivning av beslut om förbud till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten

Finansinspektionen ska till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten delge beslut om att förbjuda eller begränsa en pensionsstiftelses verksamhet.

9 §

Tillsyn över värdstatens social- och arbetsrätt i gränsöverskridande verksamhet

Finansinspektionen ska i enlighet med 13 kap. 11 § utöva tillsyn över att utländska EES-tilläggspensionsanstalter när de bedriver gränsöverskridande verksamhet där Finland är värdstat följer finsk social- och arbetsrätt samt iakttar de informationskrav som ska tillämpas på tilläggspensioner.

Om en tilläggspensionsanstalt bedriver gränsöverskridande verksamhet ska värdstatens behöriga myndighet utöva tillsyn över efterlevnaden av värdstatens social- och arbetsrätt och av värdstatens informationskrav. Finansinspektionen ska på ett ändamålsenligt sätt samarbeta med värdstatens behöriga myndighet.

Finansinspektionen ska regelbundet, dock minst vartannat år, underrätta Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om de bestämmelser i denna lag som inte omfattas av finsk social- och arbetsrätt samt om ändringar i bestämmelserna.

10 §

Informationsutbyte och samarbete

Finansinspektionen ska främja informationsutbytet mellan EES-staternas behöriga myndigheter för att utveckla bästa praxis och samarbete när det gäller tillsynen över anstalter som tillhandahåller tilläggspensioner, för att förhindra snedvridning av konkurrensen och för att trygga gränsöverskridande verksamhet och förutsättningarna för gränsöverskridande överföringar. Finansinspektionen ska i samband med främjandet av informationsutbytet på ett ändamålsenligt sätt samarbeta med arbetsmarknadsorganisationerna.

Finansinspektionen ska samarbeta med Europeiska kommissionen för att underlätta tillsynen över anstalter som tillhandahåller tilläggspensioner.

När Finansinspektionen utövar tillsyn över verksamhet inom tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut ska den samarbeta med Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG. Finansinspektionen ska utan dröjsmål i enlighet med artikel 35 i den nämnda förordningen förse Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten med all den information som den behöver för att utföra sina uppgifter enligt nämnda direktiv och förordning.

Finansinspektionen ska informera Europeiska kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om allvarligare problem som Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/2341/EU om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut ger upphov till, och i samarbete med Europeiska kommissionen, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten samt övriga EES-staters behöriga myndigheter utan dröjsmål försöka lösa problemen som avses ovan.

11 §

Europaparlamentets undersökningsrätt

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen trots sekretessbestämmelserna rätt att till Europaparlamentet lämna ut sådana uppgifter om tilläggspensionsanstalternas verksamhet som Europaparlamentet behöver

för utövande av den undersökningsrätt som föreskrivs i artikel 226 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på sådana anställda hos Finansinspektionen eller på de som vid utförande av uppdrag av Finansinspektionen har fått sekretessbelagda upp-gifter enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

16 kap.

Straffbestämmelser

1 §

Olovligt bedrivande av tilläggspensionsanstaltsverksamhet

Den som uppsåtligen

1) bedriver tilläggspensionsanstaltsverksamhet utanför den verksamhetskrets som avses i 1 kap. 5 eller 6 §, i strid med verksamhetens syfte enligt 3 § 1 mom. i nämnda kap., före registrering enligt 4 § i nämnda kap., genom att försäkra andra personer än sådana som avses i 7 § i nämnda kap. eller i strid med 12 kap. 2 § utan att försätta tilläggspensionsanstalten i likvidation, eller

2) upptar nya försäkrade i en tilläggspensionskassa i strid med 12 kap. 11 § 2 mom. eller 18 § 2 mom. i nämnda kap.

ska, om inte gärningen är ringa, för *olovligt bedrivande av tilläggspensionsanstaltsverksamhet* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

2 §

Tilläggspensionsanstaltsbrott

Den som uppsåtligen

1) i annat fall än som ombud är mellanhand för någon annan för att kringgå en bestämmelse om begränsning av den rösträtt som avses i 3 kap. 16 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor,

2) använder en tilläggspensionsanstalts tillgångar i strid med 6 kap. 1 §,

3) delar ut en tilläggspensionsanstalts tillgångar till anstaltens delägare i strid med 5 kap. 15 §,

4) i strid med förbud som Finansinspektionen har meddelat med stöd av 9 kap. 2 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor överlåter eller pantsätter egendom som är i en tilläggspensionsanstalts besittning,

ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *tilläggspensionsanstaltsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 §

Tilläggspensionsanstaltsförseelse

Den som uppsåtligen

1) bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 17 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor att hålla kassamötets protokoll tillgängligt,

2) bryter mot bestämmelserna om upprättande av bokföring, bokslut eller verksamhetsberättelse i 4 kap. 1—4 § i denna lag eller i 6 kap. 1, 2, 4, 5, 7 och 8 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor eller mot bestämmelserna om lämnande av bokslut, verksamhetsberättelse,

revisorernas utlåtande samt statistiskberättelse till Finansinspektionen i nämnda 6 kap. 13 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor,

3) underlåter att till Finansinspektionen lämna de beräkningsgrunder för bestämmande av bidragen i förmånsbaserade tilläggspensionsarrangemang som avses i 5 kap. 8 §,

4) underlåter att till Finansinspektionen lämna den plan för återställande av en sund finansiell ställning eller plan för kortfristig finansiering som avses i 5 kap. 25 § eller att underrätta om utnämning eller entledigande av en ansvarig matematiker som avses i 28 § i nämnda kap.,

5) underlåter att till Finansinspektionen lämna tilläggspensionsanstaltens i 6 kap. 4 § avsedda investeringsplan,

6) underlåter att till Finansinspektionen lämna tilläggspensionsanstaltens i 10 kap. 16 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor avsedda slutredovisning för fusionen, i 11 kap. 17 § i nämnda lag avsedda slutredovisning för delningen eller i 13 kap. 33 § i nämnda lag avsedda slutredovisning för likvidationsförfarandet,

7) underlåter att till Finansinspektionen lämna den i 12 kap. 4 § avsedda underrättelsen om kallelse till det kassamöte som beslutar som försättande i likvidation, den i 5 § i nämnda kap. avsedda underrättelsen om försättande i likvidation och om val av likvidator, den i 13 kap. 27 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor avsedda verksamhetsberättelsen för godkännande, den i 36 § i nämnda kap. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor avsedda underrättelsen om upplösning av tilläggspensionsanstalten eller den i 12 kap. 15 § avsedda underrättelsen om avslutande av likvidation,

8) underlåter att till lämna Finansinspektionen den i 2 kap. 6 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor avsedda underrättelsen om ändringar i delägarförteckningen eller den i 9 kap. 5 § i nämnda lag avsedda underrättelsen om ändringar i de uppgifter som antecknats i registret

ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *tilläggspensionsanstaltsförseelse* dömas till böter.

För tilläggspensionsanstaltsförseelse döms också den som av grov oaktsamhet förfar på det sätt avses i 1 mom. 2—8 punkten.

17 kap.

Ikraftträdande

1 §

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag föreskrivs särskilt genom lag.

———

3.

Lag

om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Tillämpning av lagen och de centrala principerna för verksamheten

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på försäkringskassor som är registrerade enligt finsk lag och beviljar ersättning till följd av sjukdom, lyte eller skada eller avgångsbidrag eller begravningsbidrag eller andra bidrag inom social personförsäkringsverksamhet (försäkringskassa).

Försäkringskassorna får inte bedriva pensionsförsäkringsverksamhet.

2 §

Tillämpning av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor

På de försäkringskassor som avses i denna lag tillämpas vad som i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) föreskrivs om pensionsanstalter och pensionskassor, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Bestämmelserna i 1 kap. 1—6 §, 2 kap. 1, 4, 7 och 8 §, 4 kap. 8, 22—26 §, 5 kap. 2—4, 8 och 9 §, 6 kap. 6 §, 7 kap., 8 kap., 10 kap. 1, 3, 13, 14 och 16 §, 11 kap. 1, 3, 4, 14, 15 och 17 §, 12 kap. 1—5, 10—12, 15, 17, 18, 20, 22 och 23 §, 13 kap. 1, 2, 5, 6, 12 ,17—32, 34, 35 och 39 §, 14 kap., 16 kap. 1—3 §, samt 17 kap. 2 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska dock inte tillämpas på de försäkringskassor som avses i denna lag.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) sjukkassa en försäkringskassa som beviljar ersättning till följd av sjukdom, lyte eller skada,

2) arbetsplatskassa en sjukkassa enligt 16 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som också kan bedriva verksamhet som sjukkassa för att komplettera de lagstadgade förmånerna,
3) kompletteringskassa en sjukkassa som bedriver enbart verksamhet som kompletterar de lagstadgade förmånerna,
4) begravnings- och avgångsbidragskassa en försäkringskassa som betalar avgångsbidrag eller begravningsbidrag när en försäkrad avlider eller andra bidrag som kan jämställas med dessa,
5) EES-stat en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
6) OECD-stat en stat som hör till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling,
7) försäkrad en person som är berättigad till förmåner i enlighet med försäkringskassans stadgar,
8) förmånstagare en person vars rätt till en förmån är beroende av en annan persons försäkring,
9) delägare en arbetsgivare och en företagare som är skyldig att betala försäkringsavgifter till en kassa,
10) koncern en koncern enligt bokföringslagen (1336/1997),

4 §

Verksamhetens syfte och verksamhet före registreringen

Försäkringskassans syfte är att inom den verksamhetskrets som avses i 5 eller 7 § på ett annat än affärsmässigt sätt bedriva verksamhet som avses i 1 § och på ett sätt som tryggar de försäkrades förmåner förvalta de medel som inflyter till försäkringskassan för detta ändamål. Försäkringskassor får inte bedriva annan verksamhet.
Före registreringen får försäkringskassan inte förvärva rättigheter, ingå förbindelser eller uppträda som part i en domstol eller hos någon annan myndighet.
De som deltagit i eller beslutat om en åtgärd som på försäkringskassans vägnar vidtagits före registreringen ansvarar solidariskt för åtgärden. Styrelsen och verkställande direktören kan utan personligt ansvar föra talan i ärenden som gäller bildandet av försäkringskassan.

5 §

Sjukkassans verksamhetskrets

Bestämmelser om en arbetsplatskassas verksamhetskrets finns i 16 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen.
I en kompletteringskassas stadgar ska verksamhetskretsen fastställas så att den kan bildas av
1) en arbetsgivare,
2) flera arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare som har en ekonomisk eller på verksamheten grundad kontakt,
3) flera arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat eller som på grund av någon annan motsvarande omständighet bildar en helhet,
4) flera företagare tillsammans med sådana företagare vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat eller som på grund av någon annan motsvarande omständighet bildar en helhet,
5) en persongrupp som har definierats utifrån sitt yrke eller yrkesområde eller sitt medlemskap i en registrerad förening.
En kompletteringskassas verksamhetskrets kan också utgöras av en viss del av en verksamhetskrets som avses i 2 mom.
Det ska vara ändamålsenligt att bedriva försäkringskasseverksamhet i en sådan verksamhetskrets som avses i 2 mom. 2—5 punkten. Ändringar som påverkar en sådan verksamhetskrets

som avses i 5 punkten i det momentet och som bestäms med stöd av medlemskap i en registrerad förening får göras endast med samtycke av Finansinspektionen.

6 §

Försäkrade i kompletteringskassan

Endast de som står i ett arbetsavtalsförhållande eller annat anställningsförhållande eller tjänsteförhållande till delägarna eller som hör till delägarnas ledning kan vara försäkrade i en kompletteringskassa. I en kompletteringskassa kan också försäkras företagare inom det verksamhets- eller yrkesområde som anges i stadgarna.

I en kompletteringskassa kan även familjemedlemmar till dem som avses i 2 mom., pensionstagare och deras familjemedlemmar samt personer som skulle ha varit tvungna att lämna kassan, om deras försäkring i den inte hade förlängts, vara försäkrade.

7 §

Begravnings- och avgångsbidragskassans verksamhetskrets och försäkrade

På en begravnings- och avgångsbidragskassas verksamhetskrets tillämpas vad som föreskrivs i 5 § 2 mom. och på försäkrade i en begravnings- och avgångsbidragskassa vad som föreskrivs i 6 §.

8 §

Status som juridisk person och delägarnas ansvar

En försäkringskassa är en från delägarna fristående juridisk person som uppkommer genom registrering och som upphör när försäkringskassan har upplösts. Delägarnas ansvar för försäkringskassan är begränsat på det sätt som föreskrivs i denna lag och i kassans stadgar och beräkningsgrunder för kassans försäkringsavgifter.

2 kap.

Bildande

1 §

Stiftare av en försäkringskassa

En arbetsplatskassa kan bildas av en arbetsgivare eller av flera arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare som bildar en ekonomisk och administrativ helhet, om det är ändamålsenligt att bedriva verksamheten tillsammans.

En kompletteringskassa eller en begravnings- och avgångsbidragskassa kan bildas av en arbetsgivare eller flera arbetsgivare som avses i 1 mom. tillsammans, samt

1) flera arbetsgivare tillsammans med sådana arbetsgivare vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat eller som på grund av någon annan motsvarande omständighet bildar en helhet,

2) flera företagare tillsammans med sådana företagare vars verksamhetsområde eller yrkesområde är likartat eller som på grund av någon annan motsvarande omständighet bildar en helhet,

3) en persongrupp som har definierats utifrån sitt yrke eller yrkesområde eller sitt medlemskap i en registrerad förening, eller är en registrerad förening.

2 §

Minsta storlek

I sjukförsäkringslagen föreskrivs det om antalet försäkrade i en arbetsplatskassa.

En kompletteringskassa eller en begravnings- och avgångsbidragskassa ska ha minst 100 försäkrade.

3 §

Stadgar

Varje försäkringskassa ska ha stadgar med bestämmelser om

1) firma och, om namnet anges på flera språk, framställningen på varje språk,
2) den kommun i Finland som är kassans hemort,
3) den försäkringsverksamhet som bedrivs,
4) verksamhetskrets,
5) styrelseledamöternas och ersättarnas antal och mandattid,
6) grunden för styrelseledamöternas och ersättarnas arvode,
7) revisorernas och revisorssuppleanternas mandattid,
8) vilka som är delägare, försäkrade och förmånstagare,
9) hur de försäkrade kan ansluta sig till och frånträda arrangemanget och på vilka grunder en försäkrad kan uteslutas,
10) hur en pensionstagare eller mottagare av andra förmåner eller en förmånstagare kan frånträda arrangemanget och på vilka grunder han eller hon kan uteslutas,
11) förmånerna och deras storlek eller beräkningsgrund,
12) förutsättningarna för att få förmånerna och betalningstiderna för dem,
13) hur den försäkrades försäkringsavgifter bestäms, när de ska betalas och vilka påföljderna är vid förseningar, om de försäkrade betalar försäkringsavgifter,
14) huruvida och i vilken mån en person själv och hans eller hennes förmånstagare behåller rätten till ersättning eller bidrag när personens försäkringsförhållande har upphört innan en händelse som ger rätt till ersättningen eller bidraget inträffat,
15) hur kallelse till kassamötet skall utfärdas,
16) grunderna för delägarnas rösträtt och för hur rösterna fördelas vid kassamötet,
17) antalet medlemmar och ersättare i representantskapet, deras mandattid och hur de väljs samt grunden för deras arvode, om försäkringskassan har ett representantskap,
18) hur försäkringsavgiften för en delägare i en kompletteringskassa eller en begravnings- och avgångsbidragskassa bestäms och vilka påföljderna är vid förseningar,
19) hur en delägare kan utträda och på vilka grunder en delägare kan uteslutas ur försäkringskassan samt en utträdande delägares skyldigheter gentemot kassan,
20) hur försäkringskassans tillgångar och ansvar fördelas när kassan upplöses.

Dessutom ska stadgarna innehålla information om hur kompletterings-, begravnings- och avgångsbidragskassan informerar de försäkrade om stadgebestämmelser som gäller ersättningar och bidrag samt information om de rättsmedel som står till förfogande för de försäkrade och förmånstagarna.

Om en försäkringskassa har bildats för anställda hos en eller flera arbetsgivare kan det med arbetsgivarens samtycke bestämmas i kassans stadgar att de anställda måste vara försäkrade i

försäkringskassan. Om arbetsgivarens samtycke återkallas, är det dock i kraft sex månader efter det att meddelandet om återkallelsen har kommit till försäkringskassan.

4 §

Firma

En försäkringskassa ska ha ett antingen finsk- eller svenskspråkigt namn. Det finskspråkiga namnet ska innehålla ordet "vakuutuskassa". En sjukkassas finskspråkiga namn kan dock i stället innehålla ordet ”sairauskassa”. En försäkringskassas svenskspråkiga namn ska på motsvarande sätt innehålla ordet ”försäkringskassa” eller ”sjukkassa”. Om namnet på försäkringskassans firma anges på flera språk, ska framställningarna till sitt innehåll motsvara varandra.

Namnet på försäkringskassans firma ska klart skilja sig från andra försäkringskassors namn. Namnet får inte strida mot god sed eller allmän ordning och får inte vara vilseledande för allmänheten.

5 §

Delägarförteckning

En försäkringskassa ska föra en delägarförteckning där delägarnas namn och företags- organisationsnummer antecknas.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrättas om ändringar i delägarförteckningen.

3 kap.

Förvaltning och bokslut

1 §

Ledamöter och ersättare i en arbetsplatskassas styrelse

En arbetsplatskassas styrelse ska bestå av minst fem ledamöter, och var och en av dem ska ha en personlig ersättare.

2 §

Styrelseledamöternas och verkställande direktörens behörighet

Styrelseledamöterna och verkställande direktören ska ha gott anseende och sådan sakkunskap som behövs med tanke på arten och omfattningen av försäkringskasseverksamheten. Om försäkringskassan investerar sina tillgångar, ska det i styrelsen också finnas god kännedom om investeringsverksamhet.

En person som är omyndig eller som försatts i konkurs eller meddelats näringsförbud får inte vara styrelseledamot eller verkställande direktör.

Minst en styrelseledamot och verkställande direktören ska vara bosatta i en EES-stat.

3 §

Tillämpning av bestämmelserna på ersättare

Vad som i denna lag föreskrivs om styrelseledamöter ska på motsvarande sätt tillämpas på ersättarna.

4 §

Ansvarig försäkringsmatematiker

En försäkringskassa ska ha en ansvarig försäkringsmatematiker, om försäkringskassans ansvarsskuld innehåller premieansvar enligt 4 kap. 3 § i denna lag.

En ansvarig försäkringsmatematikers behörighet ska vara fastställd av social- och hälsovårdsministeriet med stöd av 31 kap. 6 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), eller behörigheten ska med stöd av 7 § i det kapitlet kunna jämställas med den behörigheten.

Finansinspektionen ska underrättas om att en ansvarig matematiker har utnämnts eller avsatts.

5 §

Förbud mot att lägga ut en arbetsplatskassas försäkringsverksamhet

En arbetsplatskassa får inte lägga ut sina försäkringsfunktioner.

6 §

Revisorsval

En försäkringskassa ska välja minst en sådan revisor som avses i revisionslagen (1141/2015). Revisorn väljs av kassamötet.

7 §

Poster som upptas i balansräkningen

I försäkringskassans balansräkning ska upptas

1) penningbelopp och andra fordringar än sådana som tagits upp som investeringar i balansräkningen, till det nominella värdet, likväl högst till det sannolika värdet,

2) ansvarsskuld till det värde som beräknats med beaktande av bestämmelserna i 4 kap.,

3) övriga skulder till nominellt värde eller, om skulden är bunden vid index eller någon annan jämförelsegrund, till det högre belopp som den stiger till på grund av den förändrade jämförelsegrunden.

Om en kostnadsföring som har gjorts enligt 1 mom. 1 punkten visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen.

8 §

Värdering av investeringar till verkligt värde

Trots vad som föreskrivs i 6 kap. 7 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska de investeringar som utgör täckning av ansvarsskulden i ett fondanknutet arrangemang tas upp i

balansräkningen separat och värderade till verkligt värde. Förändringar i det verkligt värdet tas upp som intäkter eller kostnader i resultaträkningen.

Överföringar av tillgångar mellan investeringar och de investeringar som utgör täckning av försäkringstekniska avsättningar i ett fondanknutet tilläggspensionsarrangemang ska genomföras enligt verkligt värde.

4 kap.

Ansvarsskuld och försäkringsavgifter

1 §

Ansvarsskuld

Ansvaret för en försäkringskassas stadgeenliga förbindelser ska bokföras som ansvarsskuld, som består av ersättningsansvar och premieansvar.

2 §

Ersättningsansvar

Ersättningsansvaret motsvarar obetalda ersättningsbelopp och andra belopp som ska betalas med anledning av inträffade försäkringsfall.

3 §

Premieansvar

Premieansvaret motsvarar kapitalvärdet av de utbetalningar som föranleds av framtida försäkringsfall.

Försäkringskassan kan ha indexförhöjningsansvar, som utöver att så som Finansinspektionen närmare bestämmer täcka de framtida förhöjningarna endast får användas till att täcka en sådan ökning av ansvarsskulden som uppkommit till följd av att beräkningsgrunderna har ändrats.

4 §

Grunder för beräkning av ansvarsskulden

Varje försäkringskassa ska ha beräkningsgrunder för att fastställa ansvarsskulden. De variabler som används vid beräkning av ansvarsskulden ska väljas på ett aktsamt sätt. De försäkringsmatematiska metoderna ska förbli desamma från en räkenskapsperiod till en annan, om det inte finns grundad anledning till ändringar.

Om grunderna för beräkning av en försäkringskassas ansvarsskuld ändras, ska grunderna tillämpas också på dem som varit försäkrade före ändringen, om inte särskilda grunder utformas för dem.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om hur tryggande och aktsamhet ska beaktas i beräkningsgrunderna och om valet av variabler och antaganden som används vid beräkningen av ansvarsskulden.

5 §

Försäkringstekniskt täckningsunderskott

Om grunderna för beräkning av ansvarsskulden ändras på så sätt att de enligt de nya beräkningsgrunderna är större än enligt de gamla beräkningsgrunderna, kan Finansinspektionen bevilja försäkringskassan tillstånd att till denna del hålla ansvarsskulden lägre i högst tio års tid, om försäkringskassans tillgångar inte är tillräckliga för att täcka ansvarsskulden enligt de nya beräkningsgrunderna.

En förutsättning för att Finansinspektionen ska bevilja tillstånd är att försäkringskassan gör upp en plan för minskning av skillnaden och årligen minskar skillnaden i enlighet med den plan som Finansinspektionen har godkänt.

Planen ska finnas tillgänglig för delägarna, de försäkrade och förmånstagarna.

6 §

Beräkningsgrunder för försäkringsavgifter

Varje försäkringskassa ska ha beräkningsgrunder för att fastställa försäkringsavgifter.

Finansinspektionen ska underrättas om beräkningsgrunderna för försäkringsavgifterna.

7 §

Beräkningsgrunder för fribrev och återköpsvärde

Om en person enligt försäkringskassans stadgar kan få ett fribrev, ska försäkringskassan ha beräkningsgrunder för att fastställa fribrev.

Om de försäkrade deltar i finansieringen av försäkringskassans ersättningar eller bidrag, ska försäkringskassan ha beräkningsgrunder för att fastställa ett återköpsvärde som motsvarar de försäkrades avgiftsandelar.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om de beräkningsgrunder som avses i 1 mom.

8 §

Tryggande av försäkrades förmåner

Beräkningsgrunderna enligt detta kapitel ska utformas och försäkringsavgifterna enligt detta kapitel ska bestämmas så att de tryggar förmånerna för de försäkrade.

9 §

Differentierade avgiftsandelar i premiebaserade arrangemang

Om de försäkrade deltar i finansieringen av ersättningarna eller bidragen, ska det fastställas särskilt vilka av de försäkringsavgifter som försäkringskassan erhåller som hänför sig till delägaren och vilka som hänför sig till de försäkrade.

10 §

Räntesats för ansvarsskuld

Den räntesats som används vid beräkning av ansvarsskulden ska väljas på ett aktsamt sätt.

11 §

Reservfond

Varje försäkringskassa ska ha en reservfond som avses i detta kapitel och till vilken årligen ska avsättas minst 20 procent av det överskott som bokslutet uppvisar. När reservfonden är minst lika stor som medeltalet av premieinkomsterna under räkenskapsperioden och de två föregående räkenskapsperioderna, behöver avsättningen till reservfonden inte längre göras.

Reservfonden får enligt kassamötets beslut minskas endast för att täcka underskott som utvisas av en fastställd balansräkning. Finansinspektionen kan också på ansökan ge försäkringskassan tillstånd att av särskilda skäl minska reservfonden, dock inte så att den underskrider reservfondens fulla belopp enligt 1 mom.

En försäkringskassa kan också ha andra fonder som ska utökas och användas i enlighet med stadgarna.

12 §

Täckning av underskott i bokslutet

Om en försäkringskassas bokslut uppvisar ett underskott, ska detta i första hand täckas med överskott från tidigare räkenskapsperioder, därefter med de fonder som avses i 11 § och med startkapitalet. Om underskottet inte kan täckas, ska de som under räkenskapsperioden varit skyldiga att betala avgifter till försäkringskassan utan dröjsmål påföras en tillskottsavgift, om det i försäkringskassans stadgar finns en bestämmelse om tillskottsplikt. Tillskottsavgiften ska stå i proportion till och vara högst lika stor som den avgift som ska betalas för räkenskapsperioden. Tillskottsavgiften får överstiga det belopp som saknas med högst 20 procent.

Om den betalningsskyldige inte inom utsatt tid betalar den påförda tillskottsavgiften, ska den utan dröjsmål drivas in genom utsökning. Om tillskottsavgiften inte kan drivas in, ska det bristande beloppet, i den mån det fortfarande är motiverat att driva in det, fördelas mellan de övriga betalningsskyldiga, dock med hänsyn till begränsningen i 1 mom.

Tillskottsavgiften inklusive dröjsmålsränta är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av beloppet finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

13 §

Separat täckning

Om de försäkrade deltar i finansieringen av ersättningarna eller bidragen, ska delägarnas och de försäkrades andelar i finansieringen av täckningen av ansvarsskulden hållas åtskilda.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillgångar som utgör täckning av ansvarsskulden för sådana ersättningar eller bidrag där ersättnings- eller bidragsbeloppet är bundet vid värdeutvecklingen för vissa placeringsobjekt hållas åtskilda från annan täckning av ansvarsskuld.

14 §

Varaktig övertäckning

Om en försäkringskassas tillgångar i samband med bokslutet uppskattas varaktigt täcka beloppet ansvarsskuld samt överskrida beloppet av ansvarsskuld och övriga skulder, får tillgångar som motsvarar skillnaden med Finansinspektionens tillstånd återbetalas till delägarna i proportion till ansvarsskulden. Till den del skillnaden har uppkommit på grund av de avgifter som de försäkrade har betalat får ingen återbetalning till delägare ske.

5 kap.

Tillgångar och investering samt täckning av ansvarsskulden

1 §

Investering av tillgångar

En försäkringskassas tillgångar ska investeras på ett inkomstbringande och betryggande sätt och så att likviditeten säkerställs.
De tillgångar som utgör täckning av ansvarsskulden ska vara tillräckligt diversifierade.

2 §

Investeringsplan

Försäkringskassans styrelse ska göra upp en investeringsplan.
Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om investeringsplanen.

3 §

Användning av tillgångar

En försäkringskassas tillgångar får inte i strid med verksamhetens syfte enligt 1 kap. 4 § 1 mom. användas för ändamål som är främmande för försäkringskassans verksamhet.

4 §

Begränsningar som gäller upplåning och borgen

Försäkringskassan ska dimensionera sin verksamhet så att verksamheten kan bedrivas utan upplåning. Försäkringskassan får tillfälligt uppta kortfristiga lån för att upprätthålla likviditeten.
En försäkringskassa får inte ställa borgen.

5 §

Täckning av ansvarsskulden

En försäkringskassa ska täcka den ansvarsskuld som avses i 4 kap. 1 § och från vilka först dragits av följande poster:
1) återförsäkrarens andel till högst det belopp som godkänns av Finansinspektionen,

2) fordringar som baserar sig på regressrätt,
3) det belopp av det försäkringstekniska täckningsunderskottet enligt 4 kap. 5 § som inte har amorterats.

Vid täckningen av ansvarsskulden ska hänsyn tas till arten av den försäkringsverksamhet som försäkringskassan bedriver och i enlighet med detta ses till att de tillgångar och förbindelser som ingår i täckningen tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning.

Finansinspektionen kan i enskilda fall bestämma att vissa tillgångar inte får beaktas i täckningen av en pensionskassas ansvarsskuld, om det finns särskilda skäl till detta med hänsyn till tillämpningen av 2 mom.

Försäkringskassan ska förteckna täckningen av ansvarsskulden. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om formen på och förvaringen av täckningsförteckningen, teckningen av tillgångsposter i förteckningen och tidpunkterna för teckningen samt tidpunkten för upprättandet av förteckningen.

6 §

Värdering av täckningstillgångar

De tillgångar som täcker den ansvarsskuld som räknats ut enligt 5 § ska värderas till gängse värde så som Finansinspektionen bestämmer närmare.

7 §

Tillgångar och säkerheter som godkänns som täckning av ansvarsskulden

Täckningen av den ansvarsskuld som räknats ut enligt 5 § ska bestå av
1) masskuldebrevslån och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument,
2) lånefordringar och andra fordringar som baserar sig på skuldförbindelser,
3) aktier och andra ägoandelar med rörlig avkastning samt kapitallån och andra förbindelser som är efterställda sammanslutningens övriga förbindelser,
4) andelar i placeringsfonder eller AIF-fonder,
5) fastigheter, byggnader jämte hyresrättigheter och rättigheter i fast egendom som grundar sig på avtal eller annan rättshandling, hyres- och nyttjanderättigheter som upptagits som särskilda rättigheter i fastighetsregistret, aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, byggnadstida fordringar på fastighetssammanslutningar som äger i denna punkt avsedda tillgångar och i vilka försäkringsbolaget har bestämmanderätten i egenskap av innehavare av täckningen,
6) andra värdepapper,
7) fordringar på delägare i fråga om försäkringsavgifter eller andra fordringar på återförsäkrare än de andelar för återförsäkraren som avses i 5 § 1 mom. 1 punkten,
8) vid beskattningen fastställda skattefordringar eller andra fordringar på staten och andra offentliga samfund,
9) fordringar på garantifonder,
10) andra tillgångar än de materiella tillgångar som avses i 5 punkten,
11) kontanter eller banktillgodohavanden eller insättningar i kreditinstitut och andra institut som har rätt att ta emot insättningar,
12) resultatregleringar, såsom upplupna räntor och upplupna hyror och andra inkomstrester samt utgiftsförskott.

På ansökan av försäkringskassan kan Finansinspektionen av särskilda skäl godkänna för en tidsfrist på högst två år som täckning av ansvarsskulden sådan annan än i 1 mom. avsedd egendom vars risker är av motsvarande slag som riskerna för i 1 mom. avsedd egendom.

8 §

Derivatinstrument

Derivatinstrument får användas, om de minskar investeringsrisken och möjliggör en effektiv förvaltning av investeringarna.

Det sammanlagda beloppet av derivatinstrumentens underliggande tillgångar kan vara högst lika stort som det sammanlagda beloppet av de penning- och kapitalmarknadsinstrument samt de aktier och andelar som utgör täckning av ansvarsskulden.

Derivatinstrument ska värderas försiktigt. Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om att använda derivatinstrument som täckning.

9 §

Investeringar i en enda sammanslutning

Av den ansvarsskuld som ska täckas kan högst ett belopp som motsvarar 10 procent av totalbeloppet av den täckas med investeringar i en enda sammanslutning. Som investering i en enda sammanslutning betraktas investeringar i

1) samma sammanslutnings aktier, andra därmed jämförbara värdepapper och samma sammanslutnings kapitallån,

2) av samma gäldenär ingångna skuldförbindelser som saknar säkerhet eller för vilka säkerheten utgörs av ovan avsedda sammanslutnings aktier, andra därmed jämförbara värdepapper eller ovan avsedda sammanslutnings kapitallån,

3) sådana av olika gäldenärer ingångna skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av placeringar i en enda sammanslutnings aktier, andra därmed jämförbara värdepapper eller ovan avsedda sammanslutnings kapitallån eller av borgen eller borgensförsäkring som en enda sammanslutning har ställt.

Denna paragraf tillämpas inte på

1) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en EES- eller OECD-stat och i vilka kreditbetyget för skulden, gäldenären eller borgensmannen hör till kreditklass 1 i enlighet med 3 kap. 11 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015),

2) skuldförbindelser i vilka gäldenären är landskapet Åland eller en internationell sammanslutning med åtminstone en sådan EES- eller OECD-stat som medlem för vilken kreditbetyget hör till den kreditklass 1 som avses i 1 punkten.

10 §

Investeringar i en enda koncern

Vid tillämpning av maximigränserna enligt detta kapitel ska de investeringar sammanräknas som riktar sig eller hänför sig till en annan sammanslutning som hör till samma koncern som sammanslutningen i fråga.

11 §

Placeringsfonder och AIF-fonder

Bestämmelserna i 9 och 10 § tillämpas inte på andelar i placeringsfonder eller i AIF-fonder.

12 §

Valutarisk

Högst 30 procent av de tillgångar och förbindelser som utgör täckning av ansvarsskuldens totala belopp får vara denominerade i en annan valuta än euro eller vara tillgångar och förbindelser som inte är fullständigt skyddade mot valutakursförändringar.

Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om att begränsa valutarisken och ordna valutarörelsen.

13 §

Egendom som hänför sig till delägares verksamhet

Av de tillgångar som utgör täckning av ansvarsskuldens totala belopp får en andel som motsvarar högst 25 procent investeras i tillgångar vars värde huvudsakligen beror på delägarens verksamhet, varvid högst 15 procent av de tillgångar som utgör grund för ansvarsskuldens totala belopp får vara investerade i ett objekt som utgör en funktionell helhet.

Finansinspektionen kan av särskilt skäl för viss tid bevilja undantag från bestämmelserna i 1 mom.

14 §

Täckning av ansvarsskulden i fondanknutna arrangemang

Bestämmelserna i 9—12 § tillämpas inte på täckning av ansvarsskulden, om ersättnings- eller bidragsbeloppet är bundet vid värdeutvecklingen för vissa investeringsobjekt. Då ska minst 95 procent av ansvarsskulden täckas med tillgångar som hör till de investeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen för arrangemanget. Till investeringsobjekten ska det höra tillgångsposter vars gängse värde fortlöpande utan svårighet kan bestämmas och som kan omvandlas till kontanter i enlighet med arrangemangets villkor.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om uppföljningen av investeringsrisken för fondanknutna arrangemang.

15 §

Bemyndigande för social- och hälsovårdsministeriet att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om att vissa tillgångar enligt 7 § som godkänns i täckningen ska värderas med avvikelse från deras gängse värde, om detta är nödvändigt på grund av stora variationer i det gängse värdet till följd av tillgångsslagets natur eller av någon annan orsak, får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

16 §

Anlitande av kapitalförvaltare och förvaringsinstitut

I fråga om tillgångar som gäller försäkringsverksamhet har en försäkringskassa rätt att för förvaltningen av sina tillgångar anlita kapitalförvaltare som är etablerade i en EES-stat och auktoriserade i enlighet med någon av följande direktiv:

1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),
2) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II),
3) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010,
4) Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG,
5) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU.

Som kapitalförvaltare i enlighet med 1 mom. får anlitas även sådana inrättningar som avses i artikel 2.1 i det direktiv som anges i 4 punkten.

I fråga om tillgångar som gäller försäkringsverksamhet har en försäkringskassa rätt att för förvaringen av sina tillgångar anlita förvaringsinstitut som är etablerade i en EES-stat och auktoriserade enligt det direktiv som avses i 1 mom. 1, 2 eller 4 punkten.

6 kap.

Informationsbestämmelser, ansökan om förmåner och utbetalning av dem

1 §

Tillämpningsområde

Detta kapitel tillämpas inte på arbetsplatskassornas förmåner enligt sjukförsäkringslagen.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om de försäkrade ska också tillämpas på förmånstagare. Bestämmelserna i 9 § tillämpas dock inte på dem som fått fribrev.

2 §

Information till försäkrade

En försäkringskassa ska ge försäkringskassans stadgar till de försäkrade när de ansluter sig till arrangemanget.

Försäkringskassan ska inom skälig tid informera de försäkrade om ändringar av stadgarna.

3 §

Ansökan om förmån

En ansökan om förmån ska vara skriftlig. Sökanden ska till försäkringskassan lämna in sådana handlingar och uppgifter som behövs för bedömningen av försäkringskassans ansvar och som skäligen kan krävas av sökanden, med beaktande också av försäkringskassans möjligheter att inhämta utredning.

4 §

Tidsfrist för inlämning av ansökan och preskription av förmån

Ansökan om förmån ska lämnas in inom sex månader från försäkringsfallet, om inte en längre tid föreskrivs i försäkringskassans stadgar. En förmån kan helt eller delvis beviljas också på en försenad ansökan, om det måste anses oskäligt att förvägra den.

5 §

Ansökan om förmån på den försäkrades vägnar

Om en försäkrad på grund av sin ålder, skada eller sjukdom eller av någon annan därmed jämförbar orsak är oförmögen att själv ansöka om en förmån och han eller hon saknar intressebevakare eller intressebevakningsfullmäktig, får en av försäkringskassan godkänd nära anhörig till den försäkrade eller någon annan person som huvudsakligen tar hand om den försäkrade föra den försäkrades talan tills den försäkrade har förordnats en intressebevakare eller intressebevakningsfullmäktig.

6 §

Anmälningsskyldighet

En försäkrad är skyldig att till försäkringskassan anmäla sådana förändringar som inverkar på hans eller hennes rätt att erhålla en förmån eller på förmånsbeloppet, om denna skyldighet har nämnts i beslutet om förmånen.

Försäkringskassan kan av den försäkrade kräva en utredning om omständigheter som påverkar förmånsbeloppet och en utredning över att han eller hon fortfarande uppfyller villkoren för förmånen. Om den försäkrade inte har lämnat utredningen till försäkringskassan inom en av försäkringskassan utsatt skälig tid, kan försäkringskassan besluta att utbetalningen av förmånen ska avbrytas tills utredningen har lämnats in.

7 §

Engångsbetalning av förmån

Försäkringskassan har rätt att som engångsbetalning betala ut en förmån som är mindre än 30 euro i månaden eller med den försäkrades samtycke en förmån som är mindre än 100 euro i månaden. Engångsbetalningen ska räknas ut enligt Finansinspektionens föreskrifter.

De belopp som anges i 1 mom. justeras årligen vid ingången av januari med det arbetspensionsindex som avses i 98 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Det justerade beloppet avrundas till närmaste hela euro.

8 §

Försenad utbetalning av förmån

När det uppstår dröjsmål med utbetalningen av en förmån ska försäkringskassan betala en dröjsmålsränta enligt 4 § i räntelagen (633/1982) på den försenade utbetalningen. Dröjsmålsräntan räknas för varje dag av dröjsmålstiden. Dröjsmålstiden börjar när tre månader har förflutit från utgången av den kalendermånad under vilken den försäkrade lämnade in sin ansökan till

försäkringskassan med de handlingar och upplysningar som avses 3 §. Dröjsmålsränta på ett förmånsbelopp som senare betalas ut med stöd av samma beslut ska räknas från förfallodagen.

Om en förmån som avses i 1 mom. av en orsak som beror på den försäkrade inte har kunnat betalas ut i rätt tid, är försäkringskassan inte skyldig att betala ränta enligt 4 § i räntelagen för en längre tid än från den dag då hindret, enligt vad försäkringskassan känner till, har upphört. Om utbetalningen av en förmån försenas till följd av en bestämmelse i lag, på grund av ett avbrott i de allmänna kommunikationerna eller i den allmänna betalningsrörelsen eller till följd av något liknande övermäktigt hinder, är försäkringskassan inte skyldig att betala ränta enligt den nämnda paragrafen för den dröjsmålstid som ett sådant hinder orsakat.

9 §

Försäkrades eller förmånstagares rätt till fribrev i en försäkringskassa

Den som tidigare varit försäkrad eller förmånstagare i en försäkringskassa och i fråga om vilken försäkringsförhållandet har upphört när försäkringskassan fortsätter sin verksamhet har ingen andel i försäkringskassans tillgångar, om inte något annat bestäms i stadgarna.

Om försäkringsförhållandet upphör före försäkringsfallet, har dock den som tidigare varit försäkrad eller hans eller hennes förmånstagare i form av fribrev rätt till minst den andel av ersättnings- och premieansvaret som motsvarar den försäkrades egna försäkringsavgifter.

10 §

Minskning av en försäkringskassas förmåner

En stadgeändring som gäller minskning av en förmån får inte tillämpas på ett försäkringsfall som har inträffat innan ändringen trätt i kraft.

Beslut om att minska försäkringskassans förmåner fattas av kassamötet. Trots vad som föreskrivs i 2 kap. 15 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor är ett beslut giltigt om det har biträtts av försäkrade, delägare eller medlemmar av representantskapet som har minst två tredjedelar eller en i stadgarna angiven större andel av det vid mötet företrädda röstetalet.

Bestämmelsen i 1 mom. tillämpas inte på stadgeändringar som begränsar förmånens framtida tillväxt.

11 §

Nedsättning eller förvägran av förmåner av skäl som beror på den försäkrade

Om en försäkrad som ansluter sig till ett arrangemang eller ansöker om en förmån eller hans eller hennes ombud svikligen har gett försäkringskassan oriktiga eller vilseledande upplysningar som är av betydelse för erhållande av en förmån enligt försäkringskassans stadgar eller för förmånens storlek, kan den förmån som tillkommer den försäkrade förvägras eller sänkas enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Försäkringskassan är fri från ansvar gentemot en försäkrad som uppsåtligen har framkallat försäkringsfallet.

Om en försäkrad har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet, kan en förmån som tillkommer honom eller henne förvägras eller sänkas eller kan utbetalningen av en redan beviljad förmån avbrytas, enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

12 §

Otillräknelighet och nödtillstånd

Bestämmelserna i 11 § 2 mom. tillämpas inte om den försäkrade är i sådan ålder eller i sådant sinnestillstånd att han eller hon inte kan dömas till straff för ett brott. Vad som föreskrivs i det nämnda momentet tillämpas inte heller om den försäkrade begått en handling för att avvärja en omedelbar och trängande fara som hotar en person eller egendom eller något annat rättsligt skyddat intresse under omständigheter där handlingen utifrån en helhetsbedömning är försvarlig med beaktande av det räddade intressets samt den orsakade skadans och olägenhetens art och storlek, farans ursprung samt övriga omständigheter.

13 §

Återkrav av förmån som betalats ut utan grund

Om förmåner har betalats ut till ett större belopp än en försäkrad har varit berättigad till, ska den förmån som betalats ut utan grund återkrävas.

Det är möjligt att delvis eller helt avstå från att återkräva en utan grund utbetald förmån, om detta anses skäligt och om utbetalningen av förmånen inte kan anses ha berott på den försäkrades eller hans eller hennes företrädares svikliga förfarande eller om det belopp som ska återkrävas är litet.

En utan grund utbetald förmån får återkrävas även genom att den kvittas mot förmåner som betalas framdeles. Från det förmånsbelopp som i varje enskilt fall ska betalas ut får dock inte utan den försäkrades samtycke dras av mera än en sjättedel av den del av förmånsbeloppet som återstår efter det att förskott enligt lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) eller källskatt enligt lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) har innehållits på förmånen.

14 §

Information om rättsmedel

Av ett beslut om en förmån ska det framgå på vilket sätt ärendet kan föras till domstol och den behöriga domstolen samt tiden för väckande av talan och från vilken tidpunkt den räknas.

Om ärendet kan föras till ett alternativt tvistlösningsorgan, ska den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs 1 mom. också tillämpas på information som lämnas om alternativ tvistlösning.

15 §

Tid för väckande av talan samt forum

För att talerätten inte ska gå förlorad ska talan med anledning av en försäkringskassas beslut väckas inom tre år efter det att parten fått skriftligt besked om beslutet och denna tidsfrist.

Talan som den försäkrade väckt mot försäkringskassan kan prövas också vid den tingsrätt inom vars domkrets den som framställt yrkandet har sin hemvist eller sin vanliga vistelseort.

7 kap.

Fusion och delning

1 §

Allmänna förutsättningar för fusion och delning som gäller försäkringskassor

En försäkringskassa kan fusioneras med en försäkringskassa, om delägarna i den överlåtande försäkringskassan uppfyller de krav enligt 1 kap. 5 och 7 § som gäller för den övertagande försäkringskassans verksamhetskrets.

En försäkringskassa kan delas, om ett företag som är delägare i den delas.

Beslut om fusion eller delning kan fattas även om den överlåtande eller den ursprungliga försäkringskassan har trätt i likvidation.

2 §

Fusion och delning som gäller arbetsplatskassor

Bestämmelserna i 1 § ska inte tillämpas på fusion och delning som gäller arbetsplatskassor.

En arbetsplatskassa kan fusioneras med en arbetsplatskassa, om delägarna i den överlåtande arbetsplatskassan uppfyller de krav som enligt 16 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen gäller för den övertagande arbetsplatskassans verksamhetskrets och om Folkpensionsanstalten samtycker till fusionen. Bestämmelserna i 16 kap. 1 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen tillämpas på samtycke av Folkpensionsanstalten.

En arbetsplatskassa kan delas, om ett företag som är delägare i den delas och om Folkpensionsanstalten samtycker till delningen. Bestämmelserna i 16 kap. 1 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen tillämpas på Folkpensionsanstaltens samtycke.

Om Folkpensionsanstaltens samtycke inte söks inom en månad från det att fusionsplanen eller delningsplanen undertecknats, förfaller fusionen eller delningen.

3 §

Stadgebestämmelse

I en försäkringskassas stadgar kan fusion eller delning förbjudas helt eller delvis.

4 §

Fusionsplan

Styrelserna för de försäkringskassor som deltar i fusionen ska upprätta en skriftlig fusionsplan som ska dateras och undertecknas.

Fusionsplanen ska innehålla åtminstone

1) firmanamn, företags- och organisationsnummer eller motsvarande identifieringsuppgifter samt hemorter för de försäkringskassor som deltar i fusionen,

2) en utredning om orsakerna till fusionen,

3) vid en absorptionsfusion förslag till eventuella ändrade stadgar för den övertagande försäkringskassan samt vid en kombinationsfusion förslag till stadgar för försäkringskassan under bildning och förslag till hur ledamöterna i verksamhetsorganen i försäkringskassan under bildning ska väljas,

4) en utredning om hur den överlåtande försäkringskassans ansvarsskuld och andra skulder samt tillgångar överförs till den övertagande försäkringskassan,
5) en utredning om att den övertagande försäkringskassan efter fusionen uppfyller kraven som föreskrivs i 5 och 6 kap.,
6) en utredning om den överlåtande försäkringskassans tillgångar, skulder och eget kapital samt om de omständigheter som påverkar värderingen av dessa, om den inverkan som fusionen planeras få på den övertagande försäkringskassans balansräkning och om de bokföringsmetoder som ska tillämpas på fusionen,
7) förslag till den planerade registreringstidpunkten för verkställande av fusionen; tidpunkten får infalla högst sex månader från det att fusionsplanen upprättades,
8) förslag till eventuella andra fusionsvillkor.

5 §

Delningsplan

Den ursprungliga försäkringskassans styrelse och stiftarna av försäkringskassan under bildning ska upprätta en skriftlig delningsplan som ska dateras och undertecknas av samtliga stiftare och av den ursprungliga försäkringskassans styrelse.
Delningsplanen ska åtminstone innehålla
1) firmanamn, företags- och organisationsnummer eller motsvarande identifieringsuppgifter och hemorter för de försäkringskassor som deltar i delningen samt styrelseledamöterna i försäkringskassorna under bildning,
2) en utredning om orsakerna till delningen,
3) vid en delning genom överlåtelse till en verksam försäkringskassa ett förslag till eventuella ändringar av den övertagande försäkringskassans stadgar samt vid en delning genom överlåtelse till en försäkringskassa under bildning ett förslag till stadgar för försäkringskassan under bildning,
4) en beräkning som gäller den ursprungliga försäkringskassans ansvarsskuld och tillgångar,
5) en utredning om hur den ursprungliga försäkringskassans ansvarsskuld och andra skulder samt tillgångar delas,
6) en utredning om att de försäkringskassor som deltar i delningen efter delningen uppfyller kraven som föreskrivs i 4 och 5 kap.,
7) en utredning om den ursprungliga försäkringskassans tillgångar, skulder och eget kapital samt om de omständigheter som påverkar värderingen av dessa, om den inverkan som delningen planeras få på den övertagande försäkringskassans balansräkning och om de bokföringsmetoder som ska tillämpas på delningen,
8) förslag till den planerade registreringstidpunkten för verkställande av delningen; tidpunkten får infalla högst sex månader från det att delningsplanen upprättades,
9) förslag till eventuella andra delningsvillkor.

6 §

Anmälan om verkställande av fusion eller delning

De försäkringskassor som deltar en fusion eller delning ska göra en anmälan om verkställande av fusionen eller delningen till Finansinspektionen för att antecknas i det register som avses i 9 kap. 3 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (register över pensionsstiftelser och försäkringskassor) inom sex månader från det att samtycke till fusionen eller delningen beviljades av Finansinspektionen. I annat fall förfaller fusionen eller delningen.
Till anmälan ska fogas

1) de i fusionen eller delningen deltagande försäkringskassornas styrelseledamöters och verkställande direktörers försäkran om att denna lag har iakttagits vid fusionen eller delningen,
2) en utredning om att den övertagande försäkringskassan uppfyller kraven på täckning av ansvarsskulden som föreskrivs i 5 kap.
3) en styrelseledamots eller verkställande direktörens intyg om att sådana meddelanden som avses i 10 kap. 6 § 1 mom. eller 11 kap. 7 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor har sänts,
4) de i fusionen eller delningen deltagande försäkringskassornas beslut om fusion eller delning,
5) vid delning ett revisorsutlåtande om att tillgångarna enligt delningsplanen har överförts till den övertagande försäkringskassan.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som ska fogas till den anmälan om verkställande av fusionen eller delningen som avses i 1 mom.

7 §

Principer för fördelning av tillgångar vid delning

När försäkringskassor som följer det utjämnande bokföringssystemet delas ska till den övertagande försäkringskassan överföras en sådan andel av den ursprungliga försäkringskassans täckning av ansvarsskulden, övriga tillgångar och skulder som motsvarar det försäkringsbestånd som överförs.

När försäkringskassor som följer det delägarspecifika bokföringssystemet delas ska till försäkringskassan under bildning överföras en sådan andel av den ursprungliga försäkringskassans täckning av ansvarsskuld, övriga tillgångar och skulder som motsvarar den ursprungliga delägarens delägarspecifika försäkringsbestånd eller den del av det som överförs.

Om något annat inte överenskoms i delningsavtalet, ska investeringar som hänför sig till den ursprungliga delägarens verksamhet inbegripas i de tillgångar som överlåts. Övriga tillgångar kan överföras i form av kontanter.

8 §

Fusionens rättsverkningar

När verkställandet av en fusion har registrerats övergår den överlåtande försäkringskassans försäkringsverksamhet, som innefattar ansvarsskulden samt övriga skulder och tillgångar utan likvidationsförfarande till den övertagande försäkringskassan. Samtidigt upplöses den överlåtande försäkringskassan och vid en kombinationsfusion uppkommer den övertagande försäkringskassan.

Den överlåtande försäkringskassans tillgångar och skulder får inte tas upp i den övertagande försäkringskassans balansräkning till ett högre värde än det ekonomiska värde som tillgångarna har för den övertagande försäkringskassan. I samband med en fusion får ett åtagande att utföra arbete eller tillhandahålla en tjänst inte tas upp i balansräkningen.

9 §

Delningens rättsverkningar

När verkställandet av delningen har registrerats övergår vid en total delning den ursprungliga försäkringskassans tillgångar och skulder och vid en partiell delning de enligt delningsplanen

skiftade tillgångarna och skulderna utan likvidationsförfarande till den övertagande försäkringskassan eller till flera övertagande försäkringskassor. Samtidigt uppkommer den nya försäkringskassan och vid en total delning upplöses den ursprungliga försäkringskassan.

Om det vid en total delning uppdagas tillgångar som inte är skiftade enligt delningsplanen, tillhör dessa den övertagande försäkringskassan i samma förhållande som den ursprungliga försäkringskassans nettotillgångar ska skiftas enligt 5 § 2 mom. 5 punkten, om inte något annat anges i delningsplanen.

De försäkringskassor som deltar i delningen ansvarar solidariskt för den ursprungliga försäkringskassans skulder som inte har skiftats enligt delningsplanen och som har uppkommit innan verkställandet av delningen registrerades. Om den ursprungliga försäkringskassan har skulder som en annan försäkringskassa svarar för enligt delningsplanen, uppgår försäkringskassans sammanlagda ansvar dock högst till värdet av de nettotillgångar som återstår för den eller överförs till den.

10 §

Slutredovisning

Den överlåtande försäkringskassans och vid en total delning den ursprungliga försäkringskassans styrelse och verkställande direktör ska så snart som möjligt efter det att fusionen har verkställts upprätta ett bokslut och en verksamhetsberättelse för den tid för vilken något bokslut ännu inte har lagts fram för kassamötet. Slutredovisningen ska överlämnas till den överlåtande försäkringskassans revisor, som inom en månad ska ge en revisionsberättelse över den.

Efter de åtgärder som avses i 1 mom. ska en försäkringskassas styrelse utan dröjsmål sammankalla kassamötet för att fastställa slutredovisningen.

Slutredovisningen ska lämnas in till Finansinspektionen i enlighet med vad som föreskrivs om överlämnande av bokslut i 6 kap. 13 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

8 kap.

Överlåtelse av ett försäkringsbestånd samt frivillig likvidation och upplösning

1 §

Överlåtelse av ett försäkringsbestånd

En försäkringskassa kan överlåta (överlåtande försäkringskassa) hela eller en del av sitt försäkringsbestånd till en annan försäkringskassa (övertagande försäkringskassa) eller till ett försäkringsbolag.

För överlåtelse av försäkringsbeståndet krävs samtycke av Finansinspektionen.

Detta kapitel tillämpas inte på överlåtelse av en arbetsplatskassas försäkringsbestånd.

2 §

Begränsningar som gäller övertagande kassor

Ett försäkringsbestånd kan överlåtas endast till en sådan övertagande försäkringskassa där en arbetsgivare med anknytning till det försäkringsbestånd som överlåts uppfyller de krav som enligt 1 kap. 5 eller 7 § gäller för kassans verksamhetskrets. Det som föreskrivs ovan om arbetsgivare tillämpas också på företagare och persongrupper.

3 §

Plan för överlåtelse av ett bestånd

Den överlåtande försäkringskassans styrelse och den övertagande försäkringskassans styrelse ska för överlåtelsen av försäkringsbeståndet upprätta en skriftlig plan som ska dateras och undertecknas.

Planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet ska innehålla åtminstone

1) den överlåtande försäkringskassans och den övertagande försäkringskassans firmanamn, företags- och organisationsnummer och hemort,

2) en utredning om syftet med överlåtelsen av försäkringsbeståndet,

3) vid behov förslag till ändring av den övertagande försäkringskassans stadgar,

4) en utredning om vad som har avtalats om delägarskap som gäller det försäkringsbestånd som ska överlåtas,

5) en utredning om det försäkringsbestånd som ska överlåtas och de tillgångar som ska överlåtas som motsvarande medel,

6) förslag till ett eventuellt vederlag för överlåtelse av försäkringsbeståndet och till villkor för vederlaget,

7) en utredning om att den överlåtande försäkringskassan och den övertagande försäkringskassan efter överlåtelsen uppfyller de krav som föreskrivs i 4 och 5 kap.,

8) förslag till planerad tidpunkt för överlåtelsen av försäkringsbeståndet,

9) förslag till eventuella andra villkor för överlåtelse av försäkringsbeståndet.

Bestämmelserna i 2 mom. 7 punkten tillämpas inte på en överlåtande försäkringskassa som trätt i likvidation.

4 §

Framläggande och sändande av handlingar

Följande handlingar ska under minst en månad före det kassamöte som beslutar om överlåtelse eller övertagande av ett försäkringsbestånd hållas tillgängliga för de försäkrade och delägarna på försäkringskassans kontor eller webbplats samt vara framlagda vid kassamötet:

1) planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet,

2) varje i överlåtelsen av försäkringsbeståndet deltagande försäkringskassas bokslut, verksamhetsberättelse och revisionsberättelse för den senast avslutade räkenskapsperioden,

3) styrelsens redogörelse för de omständigheter som efter försäkringskassans senaste bokslut och verksamhetsberättelse väsentligt har påverkat försäkringskassans ställning samt för de omständigheter som kan vara av betydelse vid övervägande av om avtalet om överlåtelse av försäkringsbeståndet ska godkännas,

4) den övertagande försäkringskassans stadgar och vid behov förslag till sådana ändringar av stadgarna som föranleds av ansvarsöverföringen.

Framläggande av handlingarna enligt 1 mom. ska nämnas i kallelsen till det kassamöte som ska fatta beslut om överlåtelsen av försäkringsbeståndet. De handlingar som avses ovan ska utan dröjsmål sändas till de försäkrade och de delägare som begär dem, om handlingarna inte kan sparas och skrivas ut från försäkringskassans webbplats.

5 §

Överlåtelsen förfaller

Överlåtelsen av ett försäkringsbestånd förfaller, om överlåtelsen av försäkringsbeståndet inte godkänns utan ändringar i den överlåtande försäkringskassan och övertagandet av försäkringsbeståndet i den övertagande försäkringskassan eller i försäkringsbolaget.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrättas om försäkringskassans kassamötes eller styrelses beslut om att godkänna eller förkasta överlåtelsen eller övertagandet av försäkringsbeståndet.

6 §

Finansinspektionens samtycke eller överlåtelsen förfaller

Efter att den överlåtande och den övertagande försäkringskassan eller försäkringsbolaget har godkänt överlåtelsen av försäkringsbeståndet ska Finansinspektionen ge sitt samtycke till överlåtelsen,

1) om åtgärden inte kränker de försäkrade förmånerna,

2) om den inte kan anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten,

3) om Finansinspektionen har godkänt den ändring av den övertagande försäkringskassans stadgar som avses i 4 § 1 mom. 4 punkten.

Om samtycke inte har sökts inom föreskriven tid eller om det har vägrats och beslutet om vägran har vunnit laga kraft, förfaller överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

7 §

Överlåtelsens tidpunkt och rättsverkningar

Försäkringsbeståndet och de tillgångar som motsvarar det övergår samtidigt till den övertagande försäkringskassan eller försäkringsbolaget vid den tidpunkt som anges i planen för överlåtelse av beståndet efter det att Finansinspektionen har gett sitt samtycke till åtgärden. Den överföringstidpunkt som anges i planen ska infalla senast sex månader efter det att överlåtelseplanen upprättades.

Finansinspektionen kan på ansökan besluta att försäkringsbeståndet och de tillgångar som motsvarar det övergår samtidigt vid en senare tidpunkt än den som anges i 1 mom.

8 §

Upplösning av en kassa som överlåtit hela sitt försäkringsbestånd

En försäkringskassa som har överlåtit hela sitt försäkringsbestånd och som inte har trätt i likvidation ska försättas i likvidation och upplösas. Bestämmelserna i 9 § i detta kapitel, 12 kap. 24—27 §, 13 kap. 3, 4, 7—10 samt 11 § 1 och 3 mom. samt, 13, 15, 16, 33, 37 och 38 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor samt 10 kap. 6 och 7 §, 10 § 1 mom. samt, 11 och 13 § i denna lag ska tillämpas på likvidationen och upplösningen av försäkringskassan.

9 §

Förordnande om likvidation och avregistrering

Finansinspektionen ska vidta åtgärder för att försätta en försäkringskassa i likvidation, om den upptäcker att försäkringskassan inte i den situation som avses i 8 § har fattat beslut om att försättas i likvidation.

Finansinspektionen ska avlägsna en försäkringskassa ur registret över pensionsstiftelser och pensionskassor i stället för att försätta den i likvidation, om försäkringskassans tillgångar inte räcker till för betalning av likvidationskostnaderna eller om uppgifter om tillgångarnas storlek inte kan fås och ingen delägare, ingen borgenär och ingen annan tar på sig ansvaret för likvidationskostnaderna.

9 kap.

Lagstadgad likvidation och upplösning

1 §

Upplösning av en försäkringskassa

Detta kapitel tillämpas på likvidation och upplösning av försäkringskassor.

Vid ett likvidationsförfarande utreds försäkringskassans ekonomiska ställning, betalas skulderna, skiftas återstoden av försäkringskassans tillgångar och upplöses försäkringskassan.

2 §

Likvidationsskyldighet

En försäkringskassa ska försättas i likvidation och upplösas,

1) om antalet försäkrade vid utgången av de två senaste kalenderåren inte har uppgått till det minsta antal som anges i 2 kap. 2 § eller i försäkringskassans stadgar och det inte kan anses sannolikt att antalet inom de närmaste fyra månaderna kommer att stiga till ett högre antal än vad som avses ovan,

2) om försäkringskassans bokslut visar underskott eller om ett eventuellt startkapital underskrider det i försäkringskassans stadgar fastställda beloppet och om underskottet inte har täckts eller startkapitalet inte har höjts till fullt belopp under de två följande räkenskapsperioderna,

3) om den inte uppfyller de krav på grunderna för beräkning av ansvarsskulden som anges i 4 kap. eller de krav på täckning av ansvarsskulden och på separat täckning som anges i 5 kap.,

4) om alla delägare i försäkringskassan upphör med den verksamhet inom vilken de försäkrade personerna är verksamma,

5) om den enligt sina stadgar ska upplösas, eller

6) om Finansinspektionen med stöd av 26 § i lagen om Finansinspektionen har förordnat om upplösning av kassan.

Finansinspektionen kan i enskilda fall, om de försäkrade förmånerna inte äventyras, förlänga den föreskrivna tid som anges i 1 mom. 1 punkten till högst ett år och i det fall som avses i 1—4 punkten i det momentet på ansökan samtycka till att verksamheten fortsätter högst fem år åt gången på de villkor som den bestämmer i sitt beslut.

3 §

Kassamöte under likvidationen

Styrelsen ska utan dröjsmål sammankalla kassamötet i en situation som avses i 2 § 1 mom. Om Finansinspektionen har beviljat tillstånd enligt 2 mom. i den paragrafen att förlänga den föreskrivna tid som nämns i 1 mom. 1 eller 4 punkten i den paragrafen, ska styrelsen sammankalla kassamötet utan dröjsmål när den tidsfrist som Finansinspektionen beviljat har löpt ut.

Utöver vad som bestäms i försäkringskassans stadgar ska en skriftlig möteskallelse sändas till varje delägare. Styrelsen ska underrätta Finansinspektionen om kallelsen till kassamötet.

4 §

Förordnande om likvidation

Finansinspektionen ska vidta åtgärder för förordnande om likvidation av en försäkringskassa, om den upptäcker att försäkringskassan i en situation som avses i 2 § 1 mom. inte har fattat beslut om att försättas i likvidation eller inte har gjort en ansökan som avses i 2 mom. i den paragrafen.

5 §

Förbud mot att använda kassans tillgångar

Finansinspektionen kan förbjuda en försäkringskassa som trätt i likvidation att överlåta eller pantsätta kassans egendom samt förbjuda användningen av de tillgångar i försäkringskassan som förvaltas av en kapitalförvaltare eller ett förvaringsinstitut enligt 5 kap. 16 §.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får en arbetsplatskassas tillgångar överlåtas till Folkpensionsanstalten på det sätt som avses i 16 kap. 4 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen.

6 §

Verksamhetsplan

Likvidatorn ska för försäkringskassan göra upp en verksamhetsplan som gäller likvidationen och innehåller följande uppgifter om försäkringskassans skulder och ett förslag till hur de ska betalas under likvidationen:

1) en uppskattning av de förmåner som förfaller till betalning under likvidationen,
2) skulder som har den sakrättslig säkerhet i pensionsanstaltens egendom,
3) löpande administrationskostnader för försäkringskassans verksamhet och till följd av likvidationsförfarandet,
4) obetalda förmåner som har förfallit till betalning före likvidationens början,
5) andra eventuella skulder för vilkas del rättsgrunden har uppkommit innan likvidationsförfarandet inleddes.

Den plan som avses i 1 mom. ska lämnas till Finansinspektionen för godkännande.

7 §

Verksamhetsbegränsning

En försäkringskassa som har försatts i likvidation får fortsätta med försäkringsverksamhet endast i den omfattning som är nödvändig för att trygga de försäkrades och förmånstagarnas förmåner. Likvidatorn ska bestämma den tidpunkt när försäkringskassans försäkringar upphör att gälla.

En försäkringskassa som har trätt i likvidation får inte försäkra nya personer eller ta ut avgifter vars grund har uppkommit efter trädandet i likvidation.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte vid likvidation som gäller arbetsplatskassor.

8 §

Uppsägning av en fordran till omedelbar betalning

En försäkringskassa som har försatts i likvidation kan säga upp en fordran på delägaren till omedelbar betalning, om försäkringskassan saknar kontanta medel för de kostnader som avses i 6 § 1 mom. 3 punkten och som dess likvidationsförfarande medför.

9 §

Borgenärer med förmånsrätt

När en försäkringskassa har trätt i likvidation har de försäkrade och förmånstagarna för sin andel av den ansvarsskuld som avses i 4 kap. 1 § samma förmånsrätt till försäkringskassans tillgångar som innehavaren av en handfången pant har till den pantsatta egendomen. I försäkringskassans stadgar kan det bestämmas närmare om uträkningen av denna andel vid likvidation.

Förmånsrätten enligt 1 mom. försämrar inte den rätt som tillkommer innehavaren av en handfången pant eller en i egendomen beviljad inteckning och hindrar inte att de skulder som avses i 6 § 1 mom. 2 och 3 punkten betalas under likvidationen.

Bestämmelsen i 1 mom. tillämpas inte på arbetsplatskassor.

10 §

Offentlig stämning

Likvidatorn ska utan dröjsmål söka offentlig stämning på försäkringskassans borgenärer på bekostnad av den kassa som har försatts i likvidation.

I den offentliga stämningen ska nämnas att de försäkrade i försäkringskassan, pensionstagarna eller mottagarna av andra förmåner eller förmånstagarna inte behöver anmäla sina fordringar vid likvidation och att förmånsrätten för dem enligt 9 § inte behöver krävas. I övrigt ska bestämmelserna om stämning i lagen om offentlig stämning (729/2003) iakttas.

11 §

Betalning av skulder och skifte av egendom

Efter den dag som utsatts i ansökan om offentlig stämning enligt 10 § på försäkringskassans borgenärer eller efter det att försäkringskassans försäkringar har upphört att gälla, ska likvidatorn betala alla kända skulder med försäkringskassans återstående tillgångar. Först betalas de skulder som uppkommer i likvidationsförfarandet och de skulder med förmånsrätt som avses i 9 §, och därefter betalas övriga skulder. Om en skuld är tvistig eller inte har förfallit till betalning eller av någon annan orsak inte kan betalas, ska behövliga tillgångar reserveras. Om försäkringskassan har tillgångar efter att ha betalat sina skulder och fullgjort alla sina övriga förbindelser, ska dessa tillgångar användas i enlighet med försäkringskassans stadgar.

Om tillgångarna inte har kunnat skiftas inom två år, ska Finansinspektionen bestämma den tidpunkt då tillgångarna ska skiftas på det sätt som föreskrivs stadgarna. Om den oskiftade andelen är obetydlig i förhållande till de skiftade tillgångarna, kan Finansinspektionen på anmälan av likvidatorerna bestämma att andelen ska tillfalla staten eller användas för något ändamål som står kassans verksamhet nära.

12 §

Förteckning över proportionstal vid skifte

Likvidatorerna ska utan dröjsmål göra upp en förteckning över de proportionstal enligt vilka skiftet ska verkställas. Förteckningen ska lämnas till Finansinspektionen, där den i 30 dagar ska hållas tillgänglig för dem som saken gäller. Finansinspektionen ska i den officiella tidningen offentliggöra att förteckningen finns tillgänglig. Omprövning av proportionstalen får begäras hos Finansinspektionen inom 30 dagar från utgången av den tid förteckningen hållits tillgänglig.

13 §

Klander av slutredovisning och skifte

Om någon vill klandra den slutredovisning som avses i 13 kap. 33 § i lagen om pensionsstiftelser eller pensionskassor eller det skifte av tillgångar som avses i 11 § i det kapitlet ska talan mot försäkringskassan väckas vid tingsrätten på försäkringskassans hemort inom tre månader efter det att slutredovisningen har lagts fram vid kassamötet enligt 13 kap. 33 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

14 §

Avslutande av likvidation samt fortsatt verksamhet

Om en försäkringskassa under likvidationen uppfyller kraven enligt 2 § 1 mom. ska delägarna och de försäkrade i försäkringskassan sammankallas av likvidatorn för att besluta om försäkringsverksamheten ska fortsätta. Efter det att revisorn yttrat sig i ärendet får delägarna och de försäkrade med en kvalificerad majoritet på två tredjedelar eller med en större kvalificerad majoritet enligt stadgarna besluta att likvidationen ska avslutas och att försäkringsverksamheten ska fortsätta. För avslutande av en arbetsplatskassas likvidation krävs dessutom samtycke av Folkpensionsanstalten.

När ett beslut om avslutande av likvidationen och om fortsatt verksamhet för försäkringskassan har fattats ska en styrelse väljas för försäkringskassan enligt vad som anges i försäkringskassans stadgar. Likvidatorns uppdrag upphör när styrelsen har blivit vald. Likvidatorn ska ge en sådan slutredovisning över sin verksamhet som avses i 13 kap. 33 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

Styrelsen ska utan dröjsmål anmäla beslutet om avslutande av likvidationen till Finansinspektionen för anteckning i registret över pensionsstiftelser och pensionskassor. Till anmälan ska fogas det revisorsutlåtande som avses i 1 mom.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i den anmälan som avses i 3 mom.

15 §

Borgenärer med förmånsrätt vid konkurs

Vad som i 9 § föreskrivs om borgenärernas och förmånstagarnas förmånsrätt tillämpas också vid konkurs som gäller försäkringskassor.

10 kap.

Straffbestämmelser

1 §

Olovligt bedrivande av försäkringskasseverksamhet

Den som uppsåtligen

1) före den registrering som avses i 1 kap. 4 § 2 mom. utanför den verksamhetskrets som avses i 5 eller 7 § i det kapitlet bedriver försäkringskasseverksamhet i strid med det syfte för verksamheten som föreskrivs i 4 § 1 mom. i det kapitlet genom att försäkra andra än de personer som avses i 6 § i det kapitlet eller i strid med 9 kap. 2 § utan att försätta försäkringskassan i likvidation, eller

2) upptar nya försäkrade i en försäkringskassa i strid med 9 kap. 7 § 2 mom.

ska, om gärningen inte är ringa, för olovligt bedrivande av försäkringskasseverksamhet dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

2 §

Försäkringskassebrott

Den som uppsåtligen

1) i annat fall än som ombud är mellanhand för någon annan för att kringgå en bestämmelse om begränsning av den rösträtt som föreskrivs i 3 kap. 16 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor,

2) använder en försäkringskassas tillgångar i strid med 5 kap. 3 §,

3) delar ut en försäkringskassas tillgångar till kassans delägare i strid med 4 kap. 14 §, eller

4) i strid med förbud som Finansinspektionen har meddelat med stöd av 9 kap. 2 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor överlåter eller pantsätter egendom som är i en försäkringskassas besittning,

ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för försäkringskassebrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 §

Försäkringskasseförseelse

Den som uppsåtligen
1) bryter mot vad som i 3 kap. 17 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreskrivs om att hålla kassamötets protokoll tillgängliga,
2) underlåter att till Finansinspektionen lämna en i 3 kap. 4 § avsedd underrättelse om att en ansvarig matematiker utnämnts eller avsatts,
3) underlåter att till Finansinspektionen lämna de beräkningsgrunder för att bestämma försäkringsavgifterna som avses i 4 kap. 6 §,
4) underlåter att till Finansinspektionen lämna den i 7 kap. 10 § avsedda slutredovisning för fusionen eller delningen eller den i 13 kap. 33 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor avsedda slutredovisning för likvidation,
5) underlåter att lämna till Finansinspektionen den i 9 kap. 3 § avsedda underrättelsen om kallelse till det kassamöte som beslutar om försättande i likvidation, den i 13 kap. 9 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor avsedda underrättelsen om försättande i likvidation och om val av likvidator, den i 9 kap. 6 § avsedda underrättelsen om verksamhetsplanen som gäller likvidationen, den i 13 kap. 36 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor avsedda underrättelsen om upplösning av pensionsanstalten eller den i 9 kap. 14 § i den lagen avsedda underrättelsen om avslutande av likvidation,
6) bryter mot bestämmelserna om upprättande av bokföring, bokslut eller verksamhetsberättelse i 3 kap. 7 eller 8 § eller i 6 kap. 1—5, 7 eller 8 § eller om lämnande av bokslut, verksamhetsberättelse, revisorernas utlåtande samt statistikberättelse till Finansinspektionen i 6 kap. 13 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, eller
7) underlåter att till Finansinspektionen lämna den i 2 kap. 5 § avsedda underrättelsen om ändringar i delägarförteckningen eller den i 9 kap. 5 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor avsedda underrättelsen om ändringar i de uppgifter som antecknats i registret
ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för försäkringskasseförseelse dömas till böter.
För försäkringskasseförseelse döms också den som av grov oaktsamhet förfar på det sätt avses i 1 mom. 2—7 punkten.

11 kap.

Ikraftträdande

1 §

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag föreskrivs särskilt genom lag.

4.

Lag

om ändring av 29 a och 29 e § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 29 a § och 29 e § 1—3 mom., sådana de lyder, 29 a § i lag 419/2003, 29 e § 1 och 3 mom. i lag 442/2012 och 29 e § 2 mom. i lag 96/2016, som följer:

29 a §

Överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag kan på en arbetsgivares begäran och med Finansinspektionens samtycke överlåta ett försäkringsbestånd enligt lagen om pension för arbetstagare som gäller arbetsgivarens försäkring i bolaget (*arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd*) till en pensionsstiftelse eller pensionskassa (*övertagande pensionsanstalt*) som avses i 1 kap. 1 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/).

Om ett försäkringsbestånd som avses i 1 mom. överlåts till en pensionsanstalt som bildats för ändamålet, ska en eller flera arbetsgivares försäkringsbestånd som samtidigt överlåts från ett eller flera arbetspensionsförsäkringsbolag omfatta sammanlagt minst 150 försäkrade.

Det försäkringsbestånd som överlåts anses omfatta

1) arbetsgivarens gällande försäkring och närmast föregående försäkringar som samma arbetsgivare haft i arbetspensionsförsäkringsbolaget och som avslutats på tekniska grunder,

2) försäkring som en med arbetsgivaren fusionerad annan arbetsgivare har och som vid tidpunkten för fusionen har varit gällande i arbetspensionsförsäkringsbolaget och som har avslutats till följd av arbetsgivarens fusion.

Ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd kan dock inte överlåtas om det vid tidpunkten för överlåtelsen har förflutit mindre än fem år från en tidigare överlåtelse av samma försäkringsbestånd eller en del av det.

Med Finansinspektionens samtycke får en tid på tre år tillämpas i stället för den tid på fem år som anges i 4 mom., om

1) den arbetsgivare vars arbetsgivarspecifika försäkringsbestånd överlåts, fusioneras eller delas och fusionen eller delningen inte har varit känd när det bestånd som avses ovan övertogs till det överlåtande arbetspensionsförsäkringsbolaget, eller

2) det bestämmande inflytandet hos den arbetsgivare vars arbetsgivarspecifika försäkringsbestånd ska överlåtas har ändrats.

29 e §

Solvenskapital som överförs vid överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd

Arbetspensionsförsäkringsbolaget ska överlåta odelat tilläggsförsäkringsansvar till ett belopp som i den övertagande pensionsanstalten möjliggör en sådan solvens som motsvarar den genomsnittliga solvensen för pensionsanstalter som bedriver verksamhet i enlighet med lagen om pension för arbetstagare (*solvenskapital som överförs*).

På framställning av Pensionsskyddscentralen föreskrivs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet det belopp som avses i 1 mom. som en fast procentandel av ansvarsskulden,

minskad med odelat tilläggsförsäkringsansvar och de poster som enligt 139 § 2 mom. i lagen om pension för företagare inte beaktas i premieansvaret. Procentandelen beräknas så att den motsvarar den genomsnittliga solvensen för pensionsanstalter som bedriver verksamhet i enlighet med lagen om pension för arbetstagare beräknad på motsvarande sätt som den solvens som avses i 171 § i den lagen och utgör grund för avsättningskoefficienten.

Den förordning som avses i 2 mom. utfärdas fyra gånger per kalenderår före utgången av mars, juni, september och december och träder i kraft vid ingången av närmast följande april, juli, oktober och januari månad. Pensionsskyddscentralen ska varje kalenderår före utgången av februari, maj, augusti och november göra en framställning till social- och hälsovårdsministeriet om fastställande av den procentandel som avses i 2 mom.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

På överlåtelser av försäkringsbestånd, som det sluts avtal om efter ikraftträdandet av denna lag, tillämpas den fasta procentandel som fastställts med stöd av 29 e § genom den förordning av social-och hälsovårdsministeriet som gäller när denna lag träder i kraft, tills en fast procentandel som har fastställts i enlighet med denna lag genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet träder i kraft.

———

5.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 1 § 3 mom., 70 § 2 mom. 2 punkten, 141 § 2 mom., 152 § 5 mom. 3 punkten, 168 § 1 och 2 mom., 170 §, 171 § 2 och 4 mom., 179 § 1 mom. 6 punkten och 191 § 4 mom., av dem 70 § 2 mom. 2 punkten sådant det lyder i lag 1468/2019, 168 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1112/2007, 168 § 2 mom., 171 § 2 mom. och 179 § 1 mom. 6 punkten sådana de lyder i lag 69/2016, 170 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1121/2006, 171 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1121/2006 och 191 § 4 mom. sådant det lyder i lag 643/2009, samt

fogas till 185 §, sådan den lyder i lag 69/2016, ett nytt 2 mom. som följer:

1 §

Lagens syfte

— —

Arbetsgivaren kan ordna pensionsskydd enligt denna lag i ett arbetspensionsförsäkringsbolag som avses i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) eller i en pensionsstiftelse eller pensionskassa som avses i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/). Pensionsskyddscentralen är samarbetsorgan för pensionsanstalterna. Bestämmelser om Pensionsskyddscentralens uppgifter och förvaltning ingår i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006).

70 §

Arbetsinkomster som berättigar till pension

— —

Till den arbetsinkomst som utgör grund för pensionen räknas också för arbetet utgående vederlag som har avtalats att delvis eller helt gottgöras i form av

— —

2) dagpenning som betalas av en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor (/) och som arbetstagaren erhåller i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal, eller

— —

141 §

Arbetsgivarens skyldighet att ordna pensionsskydd för arbetstagarna

— —

Arbetsgivaren ska ordna sin arbetstagares pensionsskydd

1) i ett arbetspensionsförsäkringsbolag,

2) i en pensionskassa genom att på det sätt som avses i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor bilda en pensionskassa eller genom att bli delägare i en sådan pensionskassa till vars verksamhetskrets arbetsgivaren hör, eller

3) i en pensionsstiftelse genom att på det sätt som avses i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor bilda en pensionsstiftelse eller genom att ansluta sig till en sådan pensionsstiftelse till vars verksamhetskrets arbetsgivaren hör.

— —

152 §

Arbetspensionsförsäkringsavgiften

— —

När arbetspensionsförsäkringen har ordnats

— —

3) i en pensionsstiftelse bestäms arbetspensionsförsäkringsavgiften, det vill säga stiftelsens försäkringsavgift, enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor samt pensionsstiftelsens stadgar.

— —

168 §

Uppgörande av beräkningsgrunder

Grunderna för beräkning av försäkringsavgifterna och ansvarsskulden ska uppgöras i första hand med tanke på tryggandet av arbetstagarnas och pensionstagarnas enligt denna lag försäkrade förmåner samt med beaktande av vad som i 174—182 § i denna lag och i 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen föreskrivs om fördelningen av ansvaret och de övriga kostnaderna för pensionerna. För betalning av de i 178—181 § i denna lag och i 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen avsedda kostnaderna som ska bekostas gemensamt kan ett system med fondering på förhand tillämpas.

Grunderna för beräkning av ansvarsskulden ska omfatta grunderna för det tilläggsförsäkringsansvar som är bundet till aktieavkastningen. Beräkningsgrunderna ska uppgöras så att det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret kan minska pensionsanstaltens ansvarsskuld med högst ett belopp som uppgår till 20 procent av pensionsanstaltens ansvarsskuld enligt denna lag. Från detta belopp ska dras av det ofördelade tilläggsförsäkringsansvar och det på försäkringstagarna fördelade tilläggsförsäkringsansvar som avses i 14 § 2 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och det tilläggsförsäkringsansvar som avses i 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret ska vid varje pensionsanstalt vara lika stort i förhållande till den ansvarsskuld som avses ovan. Grunden för den årliga förändringen av det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret utgörs av andelen enligt aktiernas genomsnittliga årsavkastning av femtedelen av den ansvarsskuld som avses ovan. Den årliga förändringen granskas innan en eventuell minskning har gjorts till följd av tillämpningen av 170 och 171 § i denna lag. I beräkningsgrunderna ska tas in den årliga utjämningen mellan pensionsanstalterna av det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvarets relativa andel som ett led i utredningen av kostnaderna enligt 179 §. Om det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret efter utjämningen underskrider den nedre gräns på 20 procent som avses ovan, ska underskridningen kompletteras genom minskning av respektive pensionsanstalts ofördelade tilläggsförsäkringsansvar eller tilläggsförsäkringsansvar.

— —

170 §

Ändring av grunderna för beräkning av ansvarsskulden

Om grunderna för beräkning av ansvarsskulden till följd av kraven i 168 § ändras så att beloppet av det ansvar som föranleds av pensioner och intjänad pensionsrätt ökar, fogas de kostnader som föranleds av detta till de i 179 § avsedda kostnader som arbetspensionsanstalterna svarar för gemensamt. Om ändringen dock gäller grunderna för beräkning av ansvarsskulden för ålderspensioner, ska de kostnader som föranleds av ändringen i första hand täckas genom minskning av beloppet av det i 168 § 2 mom. avsedda tilläggsförsäkringsansvar som är bundet till aktieavkastningen eller med medel som annars ska användas för utökande av fonderingen enligt 171 §.

Om grunderna för beräkning av ansvarsskulden ändras så att beloppet av det ansvar som föranleds av pensioner och intjänad pensionsrätt minskar, används de frigjorda medlen för kostnader som avses i 179 §.

171 §

Komplettering av ålderspensionsansvaret

— —

Om det sammanlagda beloppet av pensionsanstalternas till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvar är större än en procent av pensionsanstalternas sammanlagda belopp av de i 168 § 2 mom. avsedda ansvarsskulder som utgör grunden för beräkningen av till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvar, ska den överskjutande andelen användas för kompletteringar av de fonderade delar som avses i 1 mom. i denna paragraf.

— —

Medel avsedda för kompletteringar enligt 2 och 3 mom. kan användas för att täcka de i 170 § avsedda kostnaderna till följd av ändringar av grunderna för beräkning av den ansvarsskuld som beräknas för ålderspensioner.

179 §

Pensionsanstalternas ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt

Pensionsanstalterna, inklusive Sjömanspensionskassan, svarar gemensamt för följande kostnader till den del dessa inte bekostas av någon annan:

— —

6) i 170 § avsedda kostnader på grund av ändringar i beräkningsgrunderna för ansvarsskulden,

— —

185 §

Pensionsanstalternas rätt att komma överens om kostnadsfördelningen

— —

Pensionsanstalter kan för överlåtelse av försäkringsbeståndet hos en pensionsstiftelse eller pensionskassa som försatts i likvidation eller konkurs avtala om att det försäkringsbestånd som överlåts kompletteras med egendom som överlåts som tillgångar som motsvarar det försäkringsbestånd som överförs. En förutsättning för kompletteringen är att av den egendom som överlåts

i form av tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet överförs i första hand den del av den överlåtande pensionsanstaltens egendom som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts på det sätt som föreskrivs någon annanstans i lag.

191 §

Tillämpliga bestämmelser

— —

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter i 30 kap. 1, 3 och 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008) samt i 16 kap. 4 § och 17 kap. 4 och 5 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

———

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 185 § 2 mom. tillämpas också på överlåtelse av försäkringsbeståndet hos en sådan pensionsanstalt som har försatts i likvidation eller konkurs före ikraftträdandet av denna lag.

———

6.

Lag

om införande av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ikraftträdande

Lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/), lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/), nedan de nya pensionsanstaltslagarna, samt lagen om försäkringskassor (/), nedan den nya lagen om försäkringskassor, träder i kraft den 20 .

Lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor tillämpas också på pensionsstiftelser och pensionskassor som har bildats före ikraftträdandet av lagen och som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor tillämpas också på pensionsstiftelser och pensionskassor som har bildats före ikraftträdandet av lagen och som bedriver tilläggspensionsförsäkringsverksamhet, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Den nya lagen om försäkringskassor tillämpas också på försäkringskassor som har bildats före ikraftträdandet av lagen och som beviljar ersättning till följd av sjukdom, lyte eller skada, avgångsbidrag eller begravningsbidrag eller andra bidrag inom social personförsäkringsverksamhet, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Genom denna lag upphävs lagen om pensionsstiftelser (1774/1995), lagen om försäkringskassor (1164/1992), nedan den gamla lagen om försäkringskassor, och lagen om premiebaserade tilläggspensionsarrangemang vid pensionsstiftelser och pensionskassor (173/2009).

2 §

Sampensionsstiftelsers verksamhetskrets

Trots vad som föreskrivs om en pensionsstiftelses verksamhetskrets i 1 kap. 3 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor tillämpas på en sampensionsstiftelse som är registrerad vid de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande 115 § i lagen om pensionsstiftelser, som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Efter att de nya pensionsanstaltslagarnas trätt ikraft kan till de sampensionsstiftelser som avses i 1 mom. anslutas endast delägare som hör till den verksamhetskrets som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

3 §

AB-pensionsstiftelser

En AB-pensionsstiftelse som avses i den vid ikraftträdandet av denna lag gällande 2 § 3 punkten i lagen om pensionsstiftelser och som är registrerad vid de nya pensionsanstaltslagarnas

ikraftträdande får fortsätta sin verksamhet och fusioneras med andra AB-pensionsstiftelser som avses ovan. Om inte något annat föreskrivs i denna lag, ska på en AB-pensionsstiftelses A-avdelning tillämpas vad som föreskrivs om tilläggspensionsstiftelsen och tilläggspensionsanstalten i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och på en AB-pensionsstiftelses B-avdelning tillämpas vad som föreskrivs om pensionsstiftelsen och pensionsanstalten som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

På en AB-pensionsstiftelse som avses i 1 mom. tillämpas 6 § 1—5 och 7 mom. och 120 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser, vilka gällde vid ikraftträdandet av denna lag. En AB-pensionsstiftelse kan överföra övertäckning till B-avdelningens tilläggsförsäkringsansvar. I AB-pensionsstiftelsens stadgar ska nämnas hur arbetsgivarnas andel av övertäckningen och den överskjutande delen ska räknas ut i en avdelning som följer det utjämnande systemet och hur övertäckningen eller den överskjutande delen överförs mellan avdelningarna när i dessa ingår olika arbetsgivare. Bestämmelserna om revision i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska tillämpas på de i 1 mom. avsedda AB-pensionsstiftelsernas revision.

Det är möjligt att överföra försäkringsbestånd till de AB-pensionsstiftelser som avses i 1 mom. efter att de nya pensionsanstaltslagarna trätt ikraft.

4 §

Försäkringskassors verksamhetskrets

Om verksamhetskretsen för en sådan försäkringskassa som är registrerad vid de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande har definierats så att det med stöd av 176 § i den gamla lagen om försäkringskassor, som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, till den har kunnat höra sådana medlemmar och andra försäkrade samt delägare som enligt 4 § i den gamla lagen om försäkringskassor inte skulle kunna höra till försäkringskassans verksamhetskrets, kan dessa medlemmar, försäkrade och delägare fortsätta att höra till försäkringskassans verksamhetskrets också efter att de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors trätt ikraft, om en bestämmelse om detta tagits in i försäkringskassans stadgar före de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande.

Trots vad som föreskrivs i 1 kap. 3 § 2—4 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor om en pensionskassas verksamhetskrets, ska en pensionskassa som är registrerad vid de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande få fortsätta sin verksamhet.

5 §

Pensionskassor och den avdelning i en pensionskassa som beviljar frivilliga förmåner

En pensionskassa som avses i den vid ikraftträdandet av denna lag gällande 3 § 1 punkten i den gamla lagen om försäkringskassor och som är registrerad vid de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande och i vilken det finns en sådan avdelning som beviljar frivilliga tilläggspensioner och andra förmåner som avses i 3 § 3 punkten i den gamla lagen om försäkringskassor, vilken gällde vid ikraftträdandet av denna lag, får fortsätta sin verksamhet och fusioneras med andra pensionskassor som avses ovan. Om inte något annat föreskrivs i denna lag, ska på en avdelning som beviljar frivilliga tilläggspensioner och andra förmåner tillämpas vad som föreskrivs om tilläggspensionskassa och tilläggspensionsanstalt i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och på en avdelning som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring vad som föreskrivs om pensionskassa och pensionsanstalt i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

På en pensionskassa som avses i 1 mom. tillämpas 8 a § 1—5 och 7 mom. i den gamla lagen om försäkringskassor, vilka gällde vid ikraftträdandet av denna lag. En pensionskassa som avses i 1 mom. kan överföra övertäckning till tilläggsförsäkringsansvar av en avdelning som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet. Bestämmelserna om revision i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska tillämpas på i 1 mom. avsedda pensionskassors revision.

Nya delägare kan anslutas och försäkringsbestånd kan överföras till de pensionskassor som avses i 1 mom. efter att de nya pensionsanstaltslagarna trätt ikraft. Om en pensionskassa som avses i 1 mom. delas i flera pensionskassor, ska 1 mom. också tillämpas på dessa pensionskassor.

6 §

Åtskiljande av den lagstadgade och den övriga verksamhetens tillgångar

Om en AB-pensionsstiftelse som avses i 3 § eller en pensionskassa som avses i 5 § 1 mom. anlitar en utomstående för förvaltningen eller förvaringen av sina tillgångar, ska den lagstadgade och den övriga verksamhetens tillgångar skötas separat. De konton som används för förvaltande av egendom och förvaring av tillgångar ska åtskiljas avdelningsvis.

Den lagstadgade och den övriga verksamheten ska ha separata värdeandelskonton och separata investeringskonton för behandling av investeringsverksamhetens intäkter och kostnader.

Den lagstadgade och den övriga verksamheten får ha ett gemensamt brukskonto för utbetalning av pensionsutgifter och avdelningarnas gemensamma utgifter och för inbetalning av arbetsgivarnas försäkringsavgifter. Brukskontot ska clearas avdelningsvis minst var tredje månad.

7 §

Pensionsanstaltens och försäkringskassans minsta storlek

Trots vad som i 2 kap. 3 § och 12 kap. 2 § 1 punkten i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor föreskrivs om en tilläggspensionsstiftelses minsta storlek, får de A-pensionsstiftelser den vid ikraftträdandet av denna lag gällande som avses i 2 § 1 punkten i lagen om pensionsstiftelser, och som är registrerade vid ikraftträdandet av denna lag, fortsätta sin verksamhet, om de fortsätter den försäkringsverksamhet som de bedrev när lagen om pensionsstiftelser gällde. Om försäkringsverksamheten utvidgas från det som den var vid ikraftträdandet av lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor så att den grupp personer som enligt stadgarna kan vara försäkrade i pensionsstiftelsen utvidgas eller förmånerna utökas, ska A-pensionsstiftelsen inom den tid som avses i 12 kap. 2 § 1 punkten i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor uppfylla kraven på pensionsanstaltens minsta storlek enligt 2 kap. 3 § i den lagen. A-pensionsstiftelser som inte uppfyller kraven i detta moment ska försättas i likvidation och upplösas.

Trots vad som i 2 kap. 4 § och 13 kap. 2 § 1 punkten i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor föreskrivs om en pensionsanstalts minsta storlek, får före den 1 juli 1976 registrerade B-pensionsstiftelser som avses i 2 § 2 punkten i lagen om pensionsstiftelser, som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, och AB-pensionsstiftelser som avses i 2 § 3 punkten i lagen om pensionsstiftelser, som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, fortsätta sin verksamhet, om de har minst 50 arbetstagare som har försäkrats med stöd av lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Om en B-pensionsstiftelse eller AB-pensionsstiftelse som avses i detta moment har färre än 50 försäkrade, ska B-pensionsstiftelsen eller AB-pensionsstiftelsen inom den tid som anges i 13 kap. 2 § 1 punkten i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor höja antalet försäkrade till det antal som nämns ovan. B-pensionsstiftelser och AB-pensionsstiftelser som inte uppfyller kraven i detta moment ska träda i likvidation och upplösas.

Trots vad som i 2 kap. 4 § och 13 kap. 2 § 1 punkten i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, i 2 kap. 3 § och 12 kap. 2 § 1 punkten i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt i 2 kap. 2 § och 9 kap. 2 § 1 punkten i den nya lagen om försäkringskassor föreskrivs om en pensionsanstalts, en tilläggspensionsanstalts och en försäkringskassas minsta storlek, får en försäkringskassa som är registrerad vid de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande fortsätta sin verksamhet, om den fortsätter den försäkringsverksamhet som den bedrev när den gamla lagen om försäkringskassor gällde och uppfyller de krav på minsta medlemsantal som fastställdes i stadgarna när lagen om understödskassor (471/1942) gällde. Om medlemsantalet sjunker under det i stadgarna fastställda minimiantalet eller om den försäkringsverksamhet som den ovannämnda försäkringskassan bedriver förändras till sin karaktär eller om kassans verksamhetskrets eller förmåner förändras, ska en pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring uppfylla kraven i 2 kap. 4 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, en tilläggspensionskassa som bedriver tilläggspensionsverksamhet uppfylla kraven i 2 kap. 3 § i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt en sjuk-, begravnings- och avgångsbidragskassa uppfylla kraven i 2 kap. 2 § i den nya lagen om försäkringskassor inom två år efter det att medlemsantalet sjunkit under det i stadgarna förutsatta antalet eller när den ändring av stadgarna som inneburit ändringar i försäkringsverksamhetens art, verksamhetskrets eller förmåner har godkänts vid kassamötet. Pensions-, tilläggspensions-, sjuk-, begravnings- och avgångsbidragskassor som inte uppfyller kraven enligt detta moment ska försättas i likvidation och upplösas.

8 §

Behandling av anhängig registrering

På bildande, fastställelse av stadgarna och registrering av en sådan pensionsstiftelse som anmälts för registrering före de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande men som inte hunnit registreras innan lagarna trätt i kraft, tillämpas de bestämmelser i lagen om pensionsstiftelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

På bildande, fastställelse av stadgarna och registrering av en sådan försäkringskassa som anmälts för registrering före de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande men som inte hunnit registreras innan lagarna trätt i kraft, tillämpas de bestämmelser i den gamla lagen om försäkringskassor som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 3—7 och 10 § ska tillämpas på de pensionsstiftelser och försäkringskassor som avses i 1 och 2 mom.

9 §

Stadgar

Om inte något annat följer av denna lag, ska de nya pensionsanstaltslagarna iakttas i stället för sådana bestämmelser i pensionsstiftelsernas, pensionskassornas, tilläggspensionsstiftelsernas och tilläggspensionskassornas stadgar som strider mot de nya pensionsanstaltslagarna. Istället för sådana bestämmelser i försäkringskassornas stadgar som strider mot den nya lagen om försäkringskassor ska den nya lagen om försäkringskassor iakttas, om inte något annat följer av denna lag. För en ändring av de bestämmelser i stadgarna som strider mot de nya pensionsanstaltslagarna eller den nya lagen om försäkringskassor så att stadgarna stämmer överens med de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor ska Finansinspektionens fastställelse sökas samtidigt som fastställelse av en annan ändring av stadgarna söks, dock inom

två år efter ikraftträdandet av de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor.

Efter det att de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor har stadfästs och publicerats, men innan de har trätt i kraft, får pensionsstiftelser och pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt försäkringskassor med iakttagande av de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor besluta att ändra sina stadgar i överensstämmelse med de nya lagarna. Finansinspektionens fastställelse av de ändrade stadgarna kan sökas före ikraftträdandet av de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor och Finansinspektionen kan fastställa att ändringen av stadgarna ska träda i kraft samma dag som de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor träder i kraft.

10 §

Garantikapital och grundfond

Om en försäkringskassa som är registrerad vid ikraftträdandet av de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor enligt sina stadgar har ett garantikapital eller en grundfond, ska 16 § 3 mom., 76 § 1 mom., 83 b § 2 mom. 1 punkten, 83 s § 3 mom. 1 punkten och 111 § 1 mom. 2 punkten i den gamla lagen om försäkringskassor, vilka gällde vid ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på garantikapitalet och grundfonden. På garantikapitalet tillämpas dessutom 12 § 4 punkten i den gamla lagen om försäkringskassor, som gällde vid ikraftträdandet av denna lag och på grundfonden tillämpas 12 § 5 punkten i den gamla lagen om försäkringskassor, som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Vid likvidation av en pensionskassa och en tilläggspensionskassa ska garantikapitalet betalas tillbaka med ränta efter det att skulderna är betalda eller de tillgångar som behövs har avskilts på det sätt som avses i 13 kap. 32 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Vid likvidation av en försäkringskassa ska garantikapitalet betalas tillbaka med ränta efter det att skulderna är betalda eller de tillgångar som behövs har avskilts på det sätt som avses i 9 kap. 11 § 1 mom. i den nya lagen om försäkringskassor.

11 §

Styrelseledamöter

Trots vad som föreskrivs om styrelseledamöter, ersättare och ordförande i 4 kap. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, i 3 kap. i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och i 3 kap. i den nya lagen om försäkringskassor, kan styrelseledamöterna i en pensionsstiftelse, pensionskassa, tilläggspensionsstiftelse, tilläggspensionskassa samt en försäkringskassa när de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor träder i kraft fortsätta till utgången av den mandattid som först löper ut efter att de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor trätt i kraft.

12 §

Förvaltningsråd

Trots vad som föreskrivs om pensionsanstaltens ledning i 4 kap. 1 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, får pensionsstiftelser pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt försäkringskassor med stöd av sina stadgar ha ett förvaltningsråd,

om Finansinspektionen har godkänt stadgarna före de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande.

Det som föreskrivs i 9 § 12 punkten och 29 § 2 och 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser, vilka gällde vid ikraftträdandet av denna lag, ska tillämpas på pensionsstiftelsernas och tilläggspensionsstiftelsernas förvaltningsråd. Vad som föreskrivs om skadestånd i 2 kap. 15 §, 4 kap. 8 § 4 mom. och 11 § samt 15 kap. 1, 4, 5, 7 och 8 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor och vad som föreskrivs om delgivningar till pensionsanstalter i 17 kap. 3 § i den lagen och om sekretess i 4 och 5 § i det kapitlet ska tillämpas på pensionsstiftelsernas och tilläggspensionsstiftelsernas förvaltningsråd.

Trots vad som föreskrivs om revisorsval i 5 kap. 2 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, ska förvaltningsrådet revisor eller revisorer om pensionsstiftelsen har ett förvaltningsråd. Utöver vad som föreskrivs i 5 kap. 3 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor gäller att den som är i en underordnad eller beroende ställning i förhållande till en medlem i förvaltningsrådet inte får vara revisor.

Trots vad som föreskrivs om revisorsval i 4 kap. 5 § i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor, ska förvaltningsrådet utse en revisor eller revisorer på framställning av en delägare, om tilläggspensionsstiftelsen har ett förvaltningsråd.

Trots vad som föreskrivs i 4 kap. 9 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor får en pensionsstiftelses och en tilläggspensionsstiftelses förvaltningsråd välja alla styrelseledamöter på framställning av delägarna och de försäkrade, om så bestäms i stadgarna.

Trots vad som föreskrivs i 4 kap. 10 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska Finansinspektionen innan den förordnar en syssloman att sköta en pensionsstiftelses eller pensionskassas, tilläggspensionsstiftelses, tilläggspensionskassas eller försäkringskassas ärenden uppmana förvaltningsrådet att välja en styrelse för pensionsstiftelsen, pensionskassan, tilläggspensionsstiftelsen, tilläggspensionskassan eller försäkringskassan, om valet enligt stadgarna hör till förvaltningsrådets uppgifter.

Trots vad som föreskrivs i 4 kap. 16 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska förvaltningsrådet utse pensionsstiftelsens, pensionskassans, tilläggspensionsstiftelsens och tilläggspensionskassans samt försäkringskassans verkställande direktör, om så bestäms i stadgarna. Pensionskassans, tilläggspensionskassans och försäkringskassans verkställande direktör får vara styrelseordförande, om kassan har ett förvaltningsråd.

Trots vad som föreskrivs i 4 kap. 16 § 4 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska Finansinspektionen innan den förordnar en syssloman att sköta en pensionsstiftelses pensionskassas, tilläggspensionsstiftelses, tilläggspensionskassas, eller försäkringskassas ärenden uppmana förvaltningsrådet att välja en verkställande direktör för stiftelsen eller kassan, om valet enligt stadgarna hör till förvaltningsrådets uppgifter.

Bestämmelserna i 12 § 18 punkten, 44 § 2 mom., 44 § 3 mom. 3 punkten, 45 § 1 mom. och 47 § i den gamla lagen om försäkringskassor, vilka gällde vid ikraftträdandet av denna lag, ska tillämpas på pensionskassornas, tilläggspensionskassornas samt sjuk-, begravnings- och avgångsbidragskassornas förvaltningsråd. Vad som föreskrivs om skadestånd i 3 kap. 24 §, 4 kap. 8 § 4 mom. och 11 § samt 15 kap. 1, 4, 5, 7 och 8 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor och om delgivningar till pensionsanstalter i 17 kap. 3 § i den lagen och om sekretess i 4 och 5 § i det kapitlet ska tillämpas på pensionskassornas-, tilläggspensionskassornas samt sjuk-, begravnings- och avgångsbidragskassornas förvaltningsråd.

Trots vad som föreskrivs i 4 kap. 9 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska 38 § i den gamla lagen om försäkringskassor, som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på pensionskassornas och försäkringskassornas förvaltningsråd.

13 §

Kassamöte

På de kallelser till kassamöte som har sänts innan de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor har trätt i kraft ska den gamla lagen om försäkringskassor tillämpas.

En talan eller något annat krav som gäller ogiltighet av beslut som tagits av kassamötet före de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande och som har väckts inom föreskriven tid ska avgöras enligt den gamla lagen om försäkringskassor.

14 §

Lån utan säkerhet

På de lån som en A-pensionsstiftelse eller AB-pensionsstiftelse beviljat arbetsgivare före den 1 april 1991 tillämpas 144 § i lagen om pensionsstiftelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

15 §

Retroaktiv minskning och slopande av förmåner

Bestämmelserna i 11 § i lagen om pensionsstiftelser, som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, ska tillämpas på tilläggspensionsarrangemang i pensionsstiftelser vilka har bildats innan de nya pensionsanstaltslagarna har trätt i kraft.

Bestämmelserna i 52 och 53 § i den gamla lagen om försäkringskassor, som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, ska tillämpas på tilläggspensionsarrangemang i pensionskassor som har bildats före de nya pensionsanstaltslagarna har trätt i kraft.

16 §

Ansökan om och retroaktiv utbetalning av tilläggspension

Bestämmelsen i 53 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser, som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, ska tillämpas på ansökan om och retroaktiv utbetalning av tilläggspension, om tilläggspension har sökts hos en pensionsstiftelse före de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande och 89 § 1 mom. i den gamla lagen om försäkringskassor, som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, ska tillämpas om tilläggspension har sökts hos en försäkringskassa före de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande.

17 §

Fribrev

Bestämmelserna i 93 § i den gamla lagen om försäkringskassor, som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, ska tillämpas på tilläggspensionsarrangemang i pensionskassor där det enligt kassans stadgar inte har varit möjligt att försäkra nya personer efter den 19 maj 2014.

18 §

Delning, fusion, överlåtelse av ett försäkringsbestånd, likvidation och konkurs

Ärenden som gäller pensionsstiftelsers delning, fusion och överlåtelse av ett försäkringsbestånd ska behandlas och avgöras enligt de bestämmelser i lagen om pensionsstiftelser som gällde vid ikraftträdande av denna lag, om den ursprungliga pensionsstiftelsen, den överlåtande pensionsstiftelsen eller den pensionsstiftelse som övertar den överlåtande pensionsstiftelsen, eller den pensionsstiftelse som överlåter ett försäkringsbestånd eller den övertagande pensionsanstalten, det övertagande försäkringsbolaget eller arbetspensionsförsäkringsbolaget har godkänt avtalet om ärendet före de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande.

Ärenden som gäller försäkringskassors delning, fusion och överlåtelse av ett försäkringsbestånd ska behandlas och avgöras enligt de bestämmelser i den gamla lagen om försäkringskassor som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om den ursprungliga försäkringskassan, den överlåtande försäkringskassan eller den försäkringskassa som övertar den överlåtande försäkringskassan eller den försäkringskassa som överlåter ett försäkringsbestånd eller den övertagande pensionsanstalten, det övertagande försäkringsbolaget eller arbetspensionsförsäkringsbolaget har godkänt avtalet om ärendet före de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande.

Om en pensionsstiftelse, som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet, har fattat beslut om att försätta sig i likvidation eller Finansinspektionen har förordnat om upplösning av pensionsstiftelsen före de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande, ska på likvidationen och upplösningen av stiftelsen tillämpas 13 kap. 17—19 § och 24 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor och i övrigt de bestämmelser i lagen om pensionsstiftelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Om en pensionskassa, som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet, har beslutat att försätta sig i likvidation eller Finansinspektionen har förordnat om upplösning av pensionskassan före de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya försäkringskassalagens ikraftträdande, ska på likvidationen och upplösningen av kassan tillämpas 13 kap. 17—19 § och 24 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor och i övrigt de bestämmelser i den gamla lagen om försäkringskassor som gällde vid ikraft-trädandet av denna lag.

På överlåtande av ett försäkringsbestånd i en sådan pensionsstiftelse och pensionskassa, som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet, och där den överlåtande pensionsstiftelsen eller pensionskassan har försatts i konkurs innan ikraftträdandet av de nya pensionsanstaltslagarna tillämpas också 13 kap. 17—19 § och 24 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

19 §

Forum och avgörande av tvister

Vad som föreskrivs om behörig domstol i 8 kap. 13 § 2 mom. i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor ska tillämpas på behandlingen av ett sådant tvistemål där lagen om pensionsstiftelser, 1955 års lag om pensionsstiftelser (469/1955), den gamla lagen om försäkringskassor eller lagen om understödskassor åberopas och som inleds efter de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassors ikraftträdande.

Bestämmelserna i 17 kap. 2 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor ska inte tillämpas på skiljeförfaranden som har inletts före de nya pensionsanstaltslagarnas ikraftträdande.

20 §

Ogiltighet av beslut

Lagen om pensionsstiftelser eller den gamla lagen om försäkringskassor ska tillämpas på behandlingen och avgörandet av en klandertalan eller något annat krav som gäller ogiltighet av beslut som har fattats före ikraftträdandet av de nya pensionsanstaltslagarnas och den nya lagen om försäkringskassor.

21 §

Skadestånd

Lagen om pensionsstiftelser eller den gamla lagen om försäkringskassor ska tillämpas på skadestånd på grundval av gärningar som begåtts och försummelser som skett före ikraftträdandet av de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor.

22 §

Finansinspektionens behörighet

Vad som föreskrivs om social- och hälsovårdsministeriet eller det ministerium som är behörigt i lagen om pensionsstiftelser ska tillämpas på Finansinspektionen. På Finansinspektionen ska dock inte tillämpas vad som föreskrivs om social- och hälsovårdsministeriet i 88 § 5 och 6 mom. i lagen om pensionsstiftelser, vilka gällde vid ikraftträdande av denna lag.

Vad som föreskrivs om social- och hälsovårdsministeriet eller det ministerium som är behörigt i den gamla lagen om försäkringskassor ska tillämpas på Finansinspektionen. På Finansinspektionen ska dock inte tillämpas vad som föreskrivs om social- och hälsovårdsministeriet i 132 § 3 mom. i den gamla lagen om försäkringskassor, som gällde vid ikraftträdande av denna lag.

23 §

Revisors övergång till medlem i förvaltningsrådet

Om en pensionsanstalt som utövar lagstadgad pensionsförsäkring har ett förvaltningsråd i enlighet med 12 § 1 mom., tillämpas bestämmelserna om styrelsemedlemskap och verkställande direktörens uppgift i 5 kap. 9 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor på medlemskapet i förvaltningsrådet för revisorn och den huvudansvariga revisor som på en revisionssammanslutnings vägnar utför revisionen.

24 §

Återbetalning av den överskjutande delen av solvenskapitalet samt av övertäckning till delägare i en pensionsstiftelse

I en AB-pensionsstiftelse där solvenskapitalet i B-avdelningen överskrider det maximibelopp för solvenskapital som avses i 7 kap. 7 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, är ett villkor för återbetalning till delägare av den överskjutande delen av solvenskapitalet utöver vad som föreskrivs i 7 kap. 10 § i den lagen att A-avdelningens ansvarsskuld är täckt på det sätt som avses i 6 kap. 5 § i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor.

I en AB-pensionsstiftelse, vars A-avdelnings tillgångar enligt bestämmelserna i 6 kap. i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och de bestämmelser som utfärdats med stöd av det kapitlet i samband med bokslutet uppskattas varaktigt täcka beloppet av ansvarsskulden, och tillgångarna i sin helhet beräknas överskrida beloppet av pensionsanstaltens ansvarsskuld och övriga skulder, tillämpas på återbetalningen av de tillgångar som motsvarar skillnaden vad som föreskrivs i 5 kap. 15 § i den lagen. Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är i en AB-pensionsstiftelse ett villkor för återbetalning att solvenskapitalet i AB-pensionsstiftelsens B-avdelning överskrider solvenskapitalets maximibelopp enligt 7 kap. 7 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

25 §

Återbetalning av övertäckning till delägare i en pensionskassa

I en pensionskassa, som har en avdelning som beviljar tilläggsförmåner och vars tillgångar enligt 6 kap. i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och de bestämmelser som utfärdats med stöd av det kapitlet i samband med bokslutet uppskattas varaktigt täcka beloppet av ansvarsskulden och tillgångarna i sin helhet beräknas överskrida beloppet av pensionsanstaltens ansvarsskuld och övriga skulder, tillämpas på återbetalningen av de tillgångar som motsvarar skillnaden vad som föreskrivs i 5 kap. 15 § i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor. För att tillgångar ska kunna återbetalas från en avdelning som beviljar tilläggsförmåner förutsätts det dessutom att solvenskapitalet för den avdelning som bedriver lagstadgad verksamhet överskrider maximibeloppet av solvenskapitalet enligt 7 kap. 7 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

26 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 1 och 146 § i lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 1 § 3 mom. och 146 § 3 mom., av dem 146 § 3 mom. sådant det lyder i lag 636/2009, som följer:

1 §

Lagens syfte

— —

Företagaren ska ordna pensionsskydd enligt denna lag i ett arbetspensionsförsäkringsbolag som avses i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) eller i en pensionskassa som avses i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) och som bedriver arbetspensionsförsäkringsverksamhet enligt denna lag. Pensionsskyddscentralen, som avses i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006), är samarbetsorgan för pensionsanstalterna.

146 §

Tillämpliga bestämmelser

— —

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter enligt 30 kap. 1, 3 och 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008) samt i 16 kap. 4 § och 17 kap. 4 och 5 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

8.

Lag

om ändring av 11 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 11 kap. 3 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1475/2019, som följer:

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

3 §

Löneinkomst

— —

Som lön betraktas i 13 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) avsedda löner, arvoden och ersättningar på vilka förskottsinnehållning ska verkställas, arvoden till idrottsutövare, löner som avses i 4 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) och personlig ersättning till en artist eller sportutövare som avses i 3 § i den lagen, löner för utlandsarbete enligt 77 § i inkomstskattelagen (1535/1992) på vilka förskottsinnehållning ska verkställas i enlighet med 13 § i lagen om förskottsuppbörd, kompletteringsdagpenning som betalas av en sådan sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor (/) och betjäningsavgifter som fås på basis av en anställning. Som lön betraktas också sådant vederlag för arbete som har avtalats att delvis eller helt gottgöras som i 33 b § 3 mom. i inkomstskattelagen avsedd dividend som grundar sig på en arbetsinsats.

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

9.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 4 § 3 mom. och 4 § 4 mom. 5 och 6 punkten, 6 § 17 punkten, 23 § 1 mom., 26 § 8 mom., 27 § 7 mom., 28 § 2 mom., 29 § 5 mom., 31 § 4 mom., 32 § 2 mom., 41 § 7 mom. 2 punkten, 41 a § 15 mom. 2 punkten och 55 §,

av dem 4 § 3 mom. och 4 § 4 mom. 5 och 6 punkten sådana de lyder i lag 752/2012, 6 § 17 punkten och 28 § 2 mom. sådana de lyder i lag 352/2017, 26 § 8 mom. sådant det lyder i lag 575/2017, 29 § 5 mom. sådant det lyder i lag 215/2019, 41 § 7 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 611/2014 samt 41 a § 15 mom. 2 punkten och 55 § sådana de lyder i lag 241/2018, som följer:

4 §

Tillsynsobjekt

— —

Med auktoriserade tillsynsobjekt jämställs vid tillämpningen av 3 kap. i denna lag också försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor (/), pensionskassor och pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/), tilläggspensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enlig lagen tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/), kreditinstituts, värdepappersföretags, försäkringsbolags och försäkringsföreningars holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004), i enlighet med vad som föreskrivs i det nämnda kapitlet.

Med övriga tillsynsobjekt avses i denna lag

— —

5) sjukkassor och andra försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor,

6) pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor samt tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor,

— —

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

— —

17) *stadgar* tillsynsobjekts bolagsordningar och föreningsstadgar samt stadgar och regler för kreditinstitut i andelslagsform, betalningsinstitut, sparbanker, hypoteksföreningar, pensionsstiftelser, pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensions-

stiftelser, EES-tilläggspensionskassor, försäkringskassor, arbetslöshetskassor, insättningsgarantifonden, ersättningsfonden för investerarskydd, börser, värdepapperscentraler och placeringsfonder samt stadgar för AIF-fonder enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och likaså andra stadgar och regler som Finansinspektionen eller någon annan myndighet i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden fastställer för finansmarknadsaktörer eller som finansmarknadsaktörer annars i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden är skyldiga att iaktta i sin verksamhet,

— —

23 §

Rätt att få uppgifter i företag som inte är tillsynsobjekt

Vad som ovan i detta kapitel föreskrivs om tillsynsobjekt tillämpas också på andra finländska företag som tillsammans med ett tillsynsobjekt hör till samma grupp för vars grupptillsyn Finansinspektionen svarar, som är tillsynsobjektets intresseföretag eller, om tillsynsobjektet är en pensionsstiftelse eller pensionskassa, tilläggspensionsstiftelse eller tilläggspensionskassa, EES-tilläggspensionsstiftelse eller EES-tilläggspensionskassa, som är den arbetsgivare som har bildat pensionsstiftelsen eller pensionskassan, tilläggspensionsstiftelsen eller tilläggspensionskassan, EES-tilläggspensionsstiftelsen eller EES-tilläggspensionskassan. Finansinspektionen har dessutom utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av ett tillsynsobjekt få motsvarande uppgifter om utländska företag som hör till samma grupp som tillsynsobjektet och om tillsynsobjektets utländska intresseföretag, i den utsträckning som behövs för Finansinspektionens lagstadgade tillsynsuppgift.

— —

26 §

Återkallande av verksamhetstillstånd och registrering samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet

— —

Vad som i denna paragraf föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd ska tillämpas också på förordnanden om att försäkringsföreningar ska upphöra med sin verksamhet, på återkallelse av registrering av ombud som avses i lagen om ombud för obligationsinnehavare och på återkallelse av tillstånd som beviljats sådana värdepappersföretag i tredjeländer som avses i 5 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster. Vad som i 1 mom. 3 punkten och 2 mom. 1 punkten föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd ska tillämpas också på förordnanden om att pensionsstiftelser och pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor samt försäkringskassor ska upphöra med sin verksamhet.

27 §

Begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd eller registrering

— —

Särskilda bestämmelser gäller för förbud mot avyttring och pantsättning av försäkringsbolags, utländska försäkringsbolags, försäkringsföreningars, pensionsstiftelsers och pensionskassors, tilläggspensionsstiftelsers och tilläggspensionskassors, EES-tilläggspensionsstiftelsers och

EES-tilläggspensionskassors samt försäkringskassors egendom och för förbud att betala försäkringars återköpsvärde till försäkringstagare.

— —

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

— —

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller på motsvarande sätt försäkringsföreningar, pensionsstiftelser, pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionskassor och försäkringskassor samt kreditinstituts, värdepappersföretags, försäkringsbolags, försäkringsföreningars, finans- och försäkringskonglomerats, värdepapperscentralers och börsers holdingföretag.

— —

29 §

Tillsättning av ombud

— —

Vad som föreskrivs i denna paragraf gäller på motsvarande sätt försäkringsföreningar, pensionsstiftelser, pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionskassor, försäkringskassor och arbetslöshetskassor, i 20 kap. 12 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder avsedda filialer som är förvaringsinstitut och i 14 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder avsedda filialer som är förvaringsinstitut.

31 §

Revisorernas anmälningsskyldighet

— —

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas dessutom på försäkringsföreningar, pensionsstiftelser, pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionskassor, försäkringskassor och arbetslöshetskassor och på Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Sjömanspensionskassan.

32 §

Sammankallnings- och närvarorätt

— —

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller på motsvarande sätt försäkringsföreningar, pensionsstiftelser, pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionskassor, försäkringskassor och arbetslöshetskassor.

41 §

Påförande av påföljdsavgift

— —

Med omsättning avses i denna paragraf

— —

2) ett försäkringsbolags, en försäkringsförenings, en pensionsanstalts och ett i 2 kap. 18 b § i försäkringsbolagslagen avsett specialföretags premieintäkter samt en pensionsstiftelses, en pensionskassas, en tilläggspensionsstiftelses, en tilläggspensionskassas, en EES-tilläggspensionsstiftelses, en EES-tilläggspensionskassas och en försäkringskassas avgiftsintäkter,

— —

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

— —

Med omsättning avses i denna paragraf

— —

2) ett försäkringsbolags, en försäkringsförenings, en pensionsanstalts och ett i 2 kap. 18 b § i försäkringsbolagslagen avsett specialföretags premieintäkter samt en pensionsstiftelses, en pensionskassas, en tilläggspensionsstiftelses, en tilläggspensionskassas, en EES-tilläggspensionsstiftelses, en EES-tilläggspensionskassas och en försäkringskassas avgiftsintäkter, och om försäkringsbolaget, försäkringsföreningen, pensionsanstalten, specialföretaget, pensionsstiftelsen, pensionskassan, tilläggspensionsstiftelsen, tilläggspensionskassan, EES-tilläggspensionsstiftelsen, EES-tilläggspensionskassan eller försäkringskassan hör till en koncern som dotterbolag, premieintäkterna enligt koncernbokslutet eller på motsvarande sätt avgiftsintäkterna,

— —

55 §

Anmälningsskyldighet vid filialetablering och annat tillhandahållande av tjänster i andra EES-stater

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att informera värdstatens tillsynsmyndighet om att ett tillsynsobjekt har etablerat filial i den staten och om att tjänster tillhandahålls i värdstaten utan filialetablering finns i kreditinstitutslagen, lagen om betalningsinstitut, lagen om investeringstjänster, lagen om placeringsfonder, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och försäkringsbolagslagen. Bestämmelser om tillhandahållande av tilläggspensioner i en annan EES-stat finns i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och i lagen om utländska försäkringsbolag och bestämmelser om distribution av försäkringar i en annan EES-stat finns i lagen om försäkringsdistribution. Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat om en börs verksamhet i den andra EES-staten finns i lagen om handel med finansiella instrument.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

10.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 1 § 1 mom. 16 punkten, 4 § 1 mom., 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. 16 punkten i lag 758/2012, 4 § 1 mom. och 5 § 1 mom. i lag 1076/2017 samt 6 § 1 mom. i lag 575/2019, som följer:

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

— —

16) sådana utländska EES-tilläggspensionsanstalter enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/) som har filial i Finland,

— —

4 §

Proportionell tillsynsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	**Avgiftsgrund**	**Avgifts-belopp i procent av av-gifts-grunden**
inlåningsbank enligt kreditinstitutslagen (610/2014)	balansomslutning	0,0027
kreditföretag enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,0027
andra betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinsti-tut än institut för elektroniska pengar	omsättning	0,24
institut för elektroniska pengar enligt lagen om betal-ningsinstitut	balansomslutning	0,0027
skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008)	balansomslutning x 4	0,0027
livförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,0027
specialföretag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,0027
arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbets-pensionsförsäkringsbolag (354/1997)	balansomslutning	0,0027
försäkringsförening enligt lagen om försäkringsför-eningar (1250/1987)	balansomslutning x 4	0,0027

pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/)	balansomslutning	0,0027
tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor	balansomslutning	0,0027
sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor (/)	balansomslutning x 4	0,0027
annan försäkringskassa enligt lagen om försäkringskassor än sjukkassa	balansomslutning	0,0027
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)	balansomslutning x 4	0,0027
Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006)	balansomslutning x 0,4	0,0027
arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och Utbildningsfonden	balansomslutning	0,0027
Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen och Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)	balansomslutning x 4	0,0027
statens pensionsfond enligt lagen om statens pensionsfond (1297/2006), pensionsanstalten Keva enligt lagen om Keva (66/2016) och kyrkans pensionsfond enligt kyrkolagen (1054/1993)	balansomslutning x 0,4	0,0027
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori I	kalkylmässig balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0009
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II	kalkylmässig balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0014
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III	kalkylmässig balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0018
filialer till tredjeländers kreditinstitut	kalkylmässig balansomslutning för filialer till tredjeländers kreditinstitut	0,0027
filialer till andra utländska betalningsinstitut än betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	omsättning	0,10
filialer till sådana utländska betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	balansomslutning	0,0009
fondbolag enligt lagen om placeringsfonder	de av fondbolaget i Finland förvaltade	0,0021

	placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	
tilläggsavgift för fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning	kapitalförvaltningens och investeringsrådgivningens omsättning	0,32
auktoriserade AIF-förvaltare enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	de av AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
tilläggsavgift för AIF-förvaltare som tillhandahåller tjänster enligt 3 kap. 2 § 2 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller anknytande tjänster enligt lagens 3 kap. 3 §	omsättningen från dessa funktioner	0,32
företag som med auktorisation i Finland förvaltar både placeringsfonder och AIF-fonder	de av företaget i Finland förvaltade placeringsfondernas och AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
börser enligt lagen om handel med finansiella instrument	omsättning	1,24 och minst 50 000 euro
andra värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster (747/2012) än sådana som avses i 6 kap. 1 § 3—6 mom. i den lagen	omsättning	0,32
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	omsättning	0,10
arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor	medlemsavgiftsintäkter	0,63
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	omsättning	0,14
filialer till värdepappersföretag i tredjeländer	omsättning	0,32
filialer till utländska EES-fondbolag som inte förvaltar en placeringsfond i Finland	omsättning	0,14
filialer till utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
utländska EES-fondbolag som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0017

tilläggsavgift för AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder etablerade i en EES-stat eller ett tredjeland	de av AIF-förvaltaren utomlands förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0010
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som inte förvaltar AIF-fonder i Finland	omsättning	0,14
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder i Finland	de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
EES-baserade AIF-förvaltare som inte har filial i Finland och som förvaltar AIF-fonder i Finland	de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
filialer till AIF-förvaltare etablerade i tredjeland	omsättning	0,32
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	premieintäkter	0,029

— —

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver proportionell tillsynsavgift enligt 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	**Grundavgift i euro**
affärsbank enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013)	6 420
annat kreditinstitut	2 140
tilläggsavgift för kreditinstitut vars provisionsintäkter överstiger finansnetto	9 630
betalningsinstitut	2 140
försäkringsbolag	6 420
specialföretag enligt försäkringsbolagslagen	2 140
försäkringsföreningar	1 070
pensionsstiftelser och pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor	1 284
försäkringskassor	856
arbetslöshetskassor	6 420
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, arbetslöshetsförsäkringsfonden och Utbildningsfonden	6 420

Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna	1 284
statens pensionsfond, pensionsanstalten Keva och Kyrkans pensionsfond	16 050
filialer till tredjeländers kreditinstitut	3 210
filialer till utländska EES-kreditinstitut, kategori I	2 140
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II	3 210
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III	4 301
fondbolag	4 280
företag som är auktoriserade AIF-förvaltare	4 280
företag som är auktoriserade som AIF-förvaltare och fondbolag	6 420
företag som är auktoriserade som fondbolag och som är registreringsskyldiga enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	4 815
andra värdepappersföretag än sådana som avses i 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	6 420
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 3—6 mom. i lagen om investeringstjänster	1 070
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	2 140
filialer till värdepappersföretag i tredjeländer	3 210
filialer till utländska betalningsinstitut vars hemstat hör till EES	1 070
filialer till utländska EES-fondbolag	2 140
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare	2 140
filialer till AIF-förvaltare etablerade i tredjeland	3 210
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	3 210
leverantörer av datarapporteringstjänster enligt lagen om handel med finansiella instrument	10 700

— —

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	**Grundavgift i euro**
värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	278 200
den gamla insättningsgarantifond som avses i lagen om ändring av kreditinstitutslagen (1199/2014)	12 840
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 140
juridiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut	1 070
fysiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut	214
ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster	3 210

enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder registreringsskyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag	1070
den som bedriver verksamhet med stöd av ett undantag enligt 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 210
förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	3 210
företag som är förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	5 350
särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	6 420
kreditinstituts och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 700
börsers och värdepapperscentralers holdingföretag	10 700
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 070
försäkringsmäklare och sidoverksamma försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsdistribution	1 070 och en höjning med 193 euro för varje registrerad försäkringsmäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare vid utgången av året före det då tillsynsavgiften bestäms
kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	6 420
centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	160 500
clearingmedlemmar enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	12 840
clearingfonder enligt 3 kap. 3 § 4 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt registreringsfonder enligt 6 kap. 9 § i den lagen	2 140
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	16 585 och en höjning med 17 120 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i

	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EU:s förordning om marknader för finansiella instrument)
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	13 375
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § i denna lag eller när emittenten inte har hemort i Finland	11 235 och en höjning med 11 770 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument
emittenter av andra värdepapper än aktier, när värdepappren i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	3 210
finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	3 210
emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	4 280
emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	1 070
Pensionsskyddscentralen	10 700
trafik- och patientskadenämnden	1 070
verksamhetsenheter som avses i 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen	19 260
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995)	1 070

sådana utländska EES-tilläggspensionsanstalter enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor som har filial i Finland	1 070
tredjeländers kreditinstituts representationer	1 070
sådana försäkringsförmedlare och sidoverksamma försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsdistribution som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland	321
finansiella motparter enligt artikel 2.8 i EMIR-förordningen, icke-finansiella motparter enligt artikel 2.9 och pensionssystem enligt artikel 2.10 i den förordningen, vilkas hemstat är Finland	10 700
utländska kreditförmedlare enligt 2 § 1 mom. 6 punkten i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna har filial i Finland	400
förmedlare av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering	2 140
registrerade ombud enligt lagen om ombud för obligationsinnehavare	2 140
leverantörer av datarapporteringstjänster enligt lagen om handel med finansiella instrument	10 700
referensvärdesadministratörer enligt 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen	3 000
referensvärdesadministratörer enligt 4 § 4 mom. 10 punkten i lagen om Finansinspektionen	5 000
den som enligt 4 § 2 mom. 13 punkten i lagen om Finansinspektionen utför kontroll av värdepapperisering	5 000
sådana i 5 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster avsedda tredjelandsföretag som tillhandahåller tjänster utan filialetablering	3 210
tillhandahållare av virtuella valutor	2 410

— —

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015) 1 § 1 mom., 17 § 1 och 2 mom. samt 28 § 2 mom., av dem 17 § 1 mom. sådant det lyder i lag 99/2016, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller lagstadgad pensionsförsäkring som bedrivs av ett arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), en pensionsstiftelse eller en pensionskassa enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) och Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006) (pensionsanstalt).

— —

17 §

Risk avseende avkastningskrav och försäkringsrisk

Trots bestämmelserna i 12 § beräknas riskvärdet för klassen för risk avseende avkastningskrav enligt formeln

$$V_j = (k + b\ C - \lambda\ S_j)\ A_j,$$

där k är den diskonteringsränta som används vid beräkningen av ansvarsskulden, b är den avsättningskoefficient för pensionsansvaret som avses i 171 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) som gäller dagen efter beräkningstidpunkten, Sj är den förväntade förlust som fastställts för risk avseende avkastningskrav och Aj är ansvarsskulden, med avdrag för ofördelat och fördelat tilläggsförsäkringsansvar enligt 14 § 2 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, tilläggsförsäkringsansvar enligt 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor samt de poster som enligt 139 § 2 mom. i lagen om pension för företagare (1272/2006) inte beaktas i premieansvaret.

Trots bestämmelserna i 13 § beräknas den förväntade avkastningen för klassen för risk avseende avkastningskrav enligt formeln

$$\mu_j = -\ (k + b + D + \lambda\ m_j)\ A_j,$$

där mj är det väntevärde för avkastning som fastställts för risk avseende avkastningskrav, Aj är den ansvarsskuld som fastställts i 1 mom. och λ är graden av bundenhet till aktieavkastningen som avses i 168 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

— —

28 §

Exceptionella omständigheter

— —

Efter det att social- och hälsovårdsministeriet har fått den anmälan som avses i 1 mom. får det genom förordning av statsrådet föreskrivas att Finansinspektionen får förlänga den tidsfrist för en plan för återställande av en sund finansiell ställning som anges i 20 § 1 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, i 7 kap. 13 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor och i 209 § 1 mom. i lagen om sjömanspensioner så att tidsfristen löper ut senast tre år efter det att förordningen utfärdades.

— —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

12.

Lag

om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 18 b § 3 mom. 8 punkten, sådan den lyder i lag 1237/2018, samt

ändras 5 § 6 punkten, 8 § 1 mom. 4, 10 och 17 punkten, 18 § 1 mom. 5 punkten, 18 b § 3 mom. 7 punkten samt 48 och 48 a §

sådana de lyder, 5 § 6 punkten och 8 § 1 mom. 17 punkten i lag 1077/2008, 8 § 1 mom. 4 punkten i lag 321/1997, 8 § 1 mom. 10 punkten i lag 511/1998, 18 § 1 mom. 5 punkten i lag 717/2004, 18 b § 3 mom. 7 punkten i lag 1237/2018, 48 § i lagarna 321/1997 och 511/1998 samt 48 a § i lagarna 511/1998 och 1124/2006, som följer:

5 §

Ovan i 4 § avsedda skattepliktiga näringsinkomster är bland andra

— —

6) i försäkringsbolags, försäkringsföreningars, försäkringskassors och andra därmed jämförbara försäkringsanstalters samt pensionsstiftelsers, pensionskassors, tilläggspensionsstiftelsers, tilläggspensionskassors, EES-tilläggspensionsstiftelsers och EES-tilläggspensionskassors bokföring gjorda uppskrivningar av investeringstillgångar,

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra

— —

4) löner till personer som har arbetat i näringsverksamheten, deras och deras anhörigas pensioner och på arbetsförhållandet baserade understöd samt försäkringspremier och andra sådana avgifter för ordnande av de anställdas och deras anhörigas pensions-, sjukersättnings-, invalidersättnings- och andra med dem jämförliga rättigheter och förmåner, med de undantag som stadgas i 2 och 3 mom.; avgifterna till en självständig pensionsanstalt, pensionsstiftelse, tilläggspensionsstiftelse eller EES-tilläggspensionsstiftelse som arbetsgivaren har grundat är dock avdragbara endast till det belopp som enligt försäkringstekniska grunder krävs för täckande av det ansvar som följer av stiftelsens eller anstaltens pensionsförbindelser eller övriga motsvarande förbindelser, eller till det belopp som överförts till det ansvar för pensionsstiftelsen som avses i 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/).

— —

10) försäkringsbolags, försäkringsföreningars, försäkringskassors och övriga med dem jämförliga försäkringsanstalters lagbestämda överföringar till ersättnings- och försäkringspremieansvaret samt de belopp som enligt försäkringstekniska grunder behövs för täckning av pensionsstiftelsers, tilläggspensionsstiftelsers, pensionskassors, tilläggspensionskassors och andra med dem jämförliga pensionsanstalters pensionsförbindelser och andra sådana förbindelser,

— —

17) värdeminskning på placeringar som enligt 8 kap. 15 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen utgör täckning för fondförsäkringar och som har tagits upp som kostnad i resultaträkningen,

— —

18 §

Avdragbara utgifter äro även

— —

5) av en pensionsstiftelse och pensionskassa erlagd återbetalning enligt 7 kap. 10 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor och av en tilläggspensionsstiftelse och tilläggspensionskassa erlagd återbetalning enligt 5 kap. 15 § i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/).

— —

18 b §

Med finansiella företag avses i 1 mom. 2 punkten

— —

7) i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor avsedda tilläggspensionsstiftelser eller tilläggspensionskassor som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut samt i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor avsedda kapitalförvaltare,

— —

48 §

Överföringar till ersättningsansvaret och premieansvaret samt belopp som krävs för täckning av ansvarsskuld anses som kostnad för det skatteår under vilket överföringen enligt lag ägt rum eller ansvarsskulden täckts.

48 a §

En försäkringsanstalt som bedriver lagbestämd pensionsförsäkring får dra av en reservering, vars maximibelopp är beloppet av den överföring till det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret enligt 14 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997).

En pensionsstiftelse och en pensionskassa som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare (395/2006) får dra av en reservering, vars maximibelopp är beloppet av överföringen till tilläggsförsäkringsansvaret enligt 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.

Om reserveringens belopp överstiger beloppet för det tilläggsförsäkringsansvar som avses i de bestämmelser som nämns i 2 mom. under två på varandra följande skatteår, räknas den överskjutande delen som beskattningsbar inkomst för en pensionsstiftelse eller pensionskassa för det sistnämnda skatteåret. För ett försäkringsbolag räknas som beskattningsbar inkomst från och med det sistnämnda skatteåret det belopp av den överskjutande delen av reserveringen som enligt 18 § 1 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag ska överföras till det fördelade tilläggsförsäkringsansvaret.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

13.

Lag

om ändring av 1 kap. 4 § och 7 kap. 6 b § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 1 kap. 4 § 3 mom. 3 punkten och 7 kap. 6 b § 1 mom., av dem 7 kap. 6 b § 1 mom. sådant det lyder i lag 516/2019, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

4 §

Undantag från tillämpningsområdet

— —

Denna lag gäller inte

— —

3) tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enligt lagen tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/) som bedriver premie- och avtalsbaserad tilläggspensionsverksamhet eller som bedriver frivillig, förmånsbaserad tilläggspensionsverksamhet eller andra institut som bedriver avtalsbaserad tilläggspensionsverksamhet och hör till tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut,

— —

7 kap.

Organisering av verksamheten

6 b §

AIF-förvaltares rapporteringsskyldighet

Med institutionell investerare avses i denna paragraf försäkringsbolag som bedriver personförsäkring enligt försäkringsbolagslagen (521/2008), tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt motsvarande institutionella investerare som är verksamma inom EES-området och som har investerat i en AIF-fond som avses i 6 a § 1 mom.

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

14.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift (771/2016) 3 § 2 mom. som följer:

3 §

Arbetsgivare

— —

Vad som i denna lag föreskrivs om arbetsgivare tillämpas också på en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor (/) då den betalar kompletteringsdagpenning.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

15.

Lag

om ändring av 215 § i lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 215 § 6 mom. som följer:

215 §

Tillämpliga bestämmelser

— —

Till den del som pensionskassans verksamhet inte gäller verkställande av pensionsskyddet tillämpas på pensionskassans verksamhet 16 kap. 4 § och 17 kap. 4—6 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/).

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

16.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 1 kap. 3 § 2 mom. samt 23 kap. 22 § 4 mom. och 35 § 5 mom., av dem 1 kap. 3 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1298/2018, som följer:

1 kap.

De centrala principerna för försäkringsbolags verksamhet samt tillämpning av lagen

3 §

Livförsäkring, skadeförsäkring och återförsäkringsverksamhet

— —

Med återförsäkringsverksamhet avses verksamhet som består av att överta sådana risker som ett försäkringsbolag, återförsäkringsbolag eller en försäkringsförening som avses i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), en tilläggspensionsstiftelse, tilläggspensionskassa, EES-tilläggspensionsstiftelse eller EES-tilläggspensionskassa som avses i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/) eller en i en annan EES-stat verksam tilläggspensionsanstalt som avses i europaparlamentets och rådets direktiv (eu) 2016/2341 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut har överlåtit.

23 kap.

Likvidation och konkurs

22 §

Realisering av tillgångar, betalning av fordringar och skifte av tillgångar

— —

Tillgångarna i ett arbetspensionsförsäkringsbolag som har trätt i likvidation ska med avvikelse från 1—3 mom. och så som Finansinspektionen föreskriver användas för de kostnader som orsakas av att liknande pensionsskydd ordnas i ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller i en pensionsstiftelse eller en pensionskassa som avses i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/). Om möjligt ska då i första hand de kostnader minimeras som tillämpningen av 181 § i lagen om pension för arbetstagare orsakar.

35 §

Konkursförfarande och skifte av tillgångar

— —

Tillgångarna i ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska användas så som Finansinspektionen särskilt föreskriver för de kostnader som orsakas av att liknande pensionsskydd ordnas i ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller i en pensionsstiftelse eller pensionskassa enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Om möjligt ska då i första hand de kostnader minimeras som tillämpningen av 181 § i lagen om pension för arbetstagare orsakar.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

17.

Lag

om ändring av i 10 § i lagen om jämställande av frivilliga tilläggspensionsarrangemang

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om jämställande av frivilliga tilläggspensionsarrangemang (1038/1997) 10 § 1 mom. som följer:

10 §

Beslut om ändring av stadgarna för en tilläggspensionskassa eller EES-tilläggspensionskassa som omfattas av lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/) fattas med avvikelse från 1 kap. 10 § i den lagen och 2 kap. 15 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) med enkel majoritet.

———————————————————————————————————————

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag

om ändring av 19 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 19 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 1181/2005, som följer:

19 §

Grunden för löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie

Lön, resultatpremie eller något annat vederlag som erhållits i ett anställnings- eller tjänsteförhållande och som har betalts eller avtalats att betalas som ersättning för arbete anses som lön som utgör grund för löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Ett sådant vederlag anses som lön också då det betalas till arbetstagaren av ett konkursbo, av en sådan myndighet som enligt lönegarantilagen (866/1998) ansvarar för lönegarantin eller av någon annan betalare (ställföreträdande betalare) i stället för av arbetsgivaren. Till lönen räknas också sådant vederlag för arbete som enligt avtal helt eller delvis ska gottgöras i form av

— —

2) dagpenning som betalas av en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor (/) och som arbetstagaren får i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal, eller

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

19.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) 2 § 2 mom. som följer:

2 §

Definitioner

— —

Vid tillämpning av 1 mom. 8—11 punkten räknas till ägar- och röstandelarna även aktier och andelar som hör till en pensionsstiftelse eller pensionskassa enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) eller en tilläggspensionsstiftelse, tilläggspensionskassa, EES-tilläggspensionsstiftelse eller EES-tilläggspensionskassa enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor som grundats av ett arbetsgivarföretag inom den i 3 § 2 mom. avsedda företagsgruppen och vars försäkrade personer är anställda hos arbetsgivarföretaget.

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

20.

Lag

om ändring av 4 och 30 c § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) 4 § 4 mom. och 30 c § 3 mom., av dem 30 c § 3 mom. sådant det lyder i lag 1210/2013, som följer:

4 §

— —

En koncession som statsrådet beviljat arbetspensionsförsäkringsbolag för bedrivande av verksamhet enligt pensionslagarna för anställningsförhållanden ombildas när lagen om pension för arbetstagare träder i kraft till en koncession för verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare i fråga om pensionslagarna för anställningsförhållanden. Den försäkringsverksamhet som omfattas av APL och som är förenlig med stadgarna för sådana pensionskassor och pensionsstiftelser som avses i lagen om pension för arbetstagare ombildas då lagen om pension för arbetstagare har trätt i kraft till försäkringsverksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare.

30 c §

— —

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags samt en i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) avsedd pensionskassas och pensionsstiftelses ansvarsskuld för de förmåner som avses i 1 mom. består i sin helhet av utjämningsavsättningen, till vilken varje år läggs en beräkningsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 166 § i lagen om pension för arbetstagare och som räknas på utjämningsavsättningen. Från den med beräkningsräntan höjda utjämningsavsättningen ska varje år dras av kostnadsandelen enligt 2 mom. samt de omkostnadsdelar som är avsedda att täcka kostnaderna för förvaltningen av förmånerna och som bestäms i beräkningsgrunderna för ansvarsskulden.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

21.

Lag

om ändring av lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) 1 kap. 2 § 3 mom. 5 punkten och 23 § 1 mom. 1 punkten underpunkt g, samt 6 b kap. 6 § 1 mom.,

sådana de lyder, 1 kap. 2 § 3 mom. 5 punkten och 23 § 1 mom. 1 punkten underpunkt g i lag 1069/2017 och 6 b kap. 6 § 1 mom. i lag 513/2019, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

— —

Denna lag gäller inte

— —

5) pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) och inte heller tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/),

— —

23 §

Kunder, professionella och icke-professionella kunder

I denna lag avses med professionella kunder

1) aktörer som enligt ett verksamhetstillstånd bedriver verksamhet på finansmarknaden eller reglerade aktörer och med dem jämförbara under myndighetstillsyn stående utländska

— —

g) arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor samt tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor,

— —

6 b kap.

Förvaltnings- och styrningssystem

6 §

Kapitalförvaltares rapporteringsskyldighet

Med institutionell investerare avses i denna paragraf försäkringsbolag som bedriver personförsäkring enligt försäkringsbolagslagen, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor samt motsvarande institutionella investerare som är verksamma inom EES-området och som av en kapitalförvaltare tillhandahålls tjänster enligt 5 § 1 mom.

———————————————————————————————

Denna lag träder i kraft den 20 .

22.

Lag

om ändring av 81 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) 81 § 1 mom. 2 punkten som följer:

81 §

Arbetsinkomst som utgör grund för en ersättning för inkomstbortfall

Vid bestämmande av den arbetsinkomst som utgör grund för en ersättning för inkomstbortfall ska lön, resultatpremie eller något annat vederlag som har betalats eller avtalats att betalas som ersättning för arbete beaktas. Ett sådant vederlag betraktas som arbetsinkomst också när det betalas till arbetstagaren av ett konkursbo, av en myndighet som enligt lönegarantilagen (866/1998) svarar för lönegarantin eller av någon annan betalare i stället för av arbetsgivaren. Till arbetsinkomsten räknas också det vederlag för arbete som enligt avtal helt eller delvis ska gottgöras i form av

— —

2) dagpenning som betalas av en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor (/) och som arbetstagaren får i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal, eller

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag

om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) 85 § 2 mom. 2 punkten, det inledande stycket i 159 § 1 mom., 159 § 1 mom. 3 punkten och 159 § 2 mom. samt 163 § 1 mom. 4 punkten som följer:

85 §

Arbetsinkomster som berättigar till pension

— —

I den pensionsgrundande arbetsinkomsten räknas också med sådan inkomst där vederlag för arbete har avtalats att helt eller delvis gottgöras med

— —

2) dagpenning som betalas av en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor (/) och som arbetstagaren får i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal,

— —

159 §

Utlämnande av uppgifter för frivilligt grupptilläggspensionsskydd

Utöver det som bestäms i offentlighetslagen har Keva rätt att, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, till ett livförsäkringsbolag samt till en tilläggspensionskassa, tilläggspensionsstiftelse, EES-tilläggspensionsstiftelse och EES-tilläggspensionskassa som avses i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/) lämna ut arbetstagarnas namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som anges nedan i detta moment.

— —

3) för fastställande av det nya tilläggspensionsskyddets slutliga innehåll; en förutsättning är dock att livförsäkringsbolaget, tilläggspensionsstiftelsen, tilläggspensionskassan, EES-tilläggspensionsstiftelsen eller EES-tilläggspensionskassan har sett till att de arbetstagare som omfattas av tilläggspensionsordningen, efter att försäkringsavtalet eller pensionsordningen godkänts, har fått behövlig utredning om livförsäkringsbolagets och de ovannämnda tilläggspensionsanstalternas möjlighet att få de behövliga uppgifterna och att en arbetstagare inte uttryckligen har avsagt sig tilläggspensionsordningen eller förbjudit utlämnande av uppgifter.

I samband med att någon som ordnar det nya tilläggspensionsskyddet söks har Keva rätt att, utöver det som bestäms i offentlighetslagen och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, till ett livförsäkringsbolag samt till en tilläggspensionskassa, tilläggspensionsstiftelse, EES-tilläggspensionsstiftelse och EES-tilläggspens-

ionskassa som avses i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor för fastställande av tilläggspensionsskyddet och kostnaderna för det lämna ut uppgifter om arbetstagarnas anställningsförhållanden, pensionsrätt, ålders- och könsfördelning och om de faktorer som påverkar pensionens belopp.

163 §

Utlämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning

Keva har, utöver det som i 29 § 3 mom. i offentlighetslagen föreskrivs om utlämnande av uppgifter genom en teknisk anslutning, rätt att öppna en teknisk anslutning

— —

4) för ett livförsäkringsbolag samt för en tilläggspensionsstiftelse, tilläggspensionskassa, EES-tilläggspensionsstiftelse och EES-tilläggspensionskassa som avses i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor till sådana i 159 § i avsedda uppgifter som är nödvändiga för skötseln eller ordnandet av grupptilläggspensionsskydd, och

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

24.

Lag

om ändring av 5 kap. 15 § i kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 5 kap. 15 § 1 mom. 2 och 3 punkten som följer:

5 kap.

Allmänna förutsättningar för affärsverksamhet

15 §

Interna transaktioner

Ett kreditinstitut ska till Finansinspektionen anmäla transaktioner där den ena parten är kreditinstitutet och den andra parten är

— —

2) en i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) avsedd pensionsstiftelse eller en i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/) avsedd tilläggspensionsstiftelse eller EES-tilläggspensionsstiftelse som har grundats av ett kreditinstitut eller av ett annat arbetsgivarföretag som hör till samma koncern som kreditinstitutet och i vilken de försäkrade kan vara personer som är anställda hos arbetsgivarföretaget,

3) en i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor avsedd pensionskassa eller en i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor avsedd tilläggspensionskassa eller EES-tilläggspensionskassa i vilken de försäkrade kan vara personer som är anställda hos ett kreditinstitut eller hos ett annat arbetsgivarföretag som hör till samma koncern som kreditinstitutet.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

25.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 4 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare (1273/2006), sådan paragrafen lyder delvis ändrad i lag 73/2016, ett nytt 4 mom. som följer:

4 §

— —

Vad som här föreskrivs om försäkringskassor tillämpas efter det att lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) har trätt i kraft på pensionskassor som avses i den lagen.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

26.

Lag

om ändring av 23 § i konkurrenslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konkurrenslagen (948/2011) 23 § 2 mom., sådant det lyder i lag 662/2012, som följer:

23 §

Anmälan om företagsförvärv

— —

Sådant företagsförvärv på vilket bestämmelserna i 3 eller 10 kap. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), bestämmelserna i 10 kap. om fusion eller i 12 kap. om överlåtelse av ett försäkringsbestånd i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/), bestämmelserna i 9 kap. om fusion eller i 11 kap. om överlåtelse av ett försäkringsbestånd i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/) eller bestämmelserna i 7 kap. om fusion eller i 8 kap. om överlåtelse av ett försäkringsbestånd i lagen om försäkringskassor (/) tillämpas, ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket när parterna i förvärvsavtalet har fått kännedom om Finansinspektionens samtycke eller om att Finansinspektionen inte motsätter sig förvärvet. Någon anmälan om företagsförvärv behöver dock inte göras om Finansinspektionen, i enlighet med vad som bestäms i någon lag som nämns ovan i detta moment, av Konkurrens- och konsumentverket begärt ett utlåtande angående förvärvet och om Konkurrens- och konsumentverket i sitt utlåtande har ansett att det inte föreligger något hinder för godkännande av förvärvet.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

27.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) 1 kap. 3 § 1 mom. 12 punkten underpunkt c, sådan den lyder i lag 822/2017, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

— —

12) ersättningsberättigade insättningar andra insättningar än

— —

c) försäkringsbolags, försäkringsföreningars, pensionsstiftelsers, pensionskassors, tilläggspensionsstiftelsers, tilläggspensionskassors, EES-tilläggspensionsstiftelsers, EES-tilläggspensionskassors och försäkringskassors insättningar,

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

28.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om utländska försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) 1 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1299/2018, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

— —

Vad som föreskrivs om utländska EES-tilläggspensionsanstalter i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/) ska tillämpas på utländska EES-försäkringsbolag som bedriver tjänstepensionsverksamhet enligt artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut. Ett ovan avsett försäkringsbolag kan vid gränsöverskridande överlåtelser vara överlåtande eller övertagande tilläggspensionsanstalt med iakttagande av vad som i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor föreskrivs om gränsöverskridande överlåtelser av tilläggspensionsarrangemang.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

Helsingfors den 4 mars 2021

Statsminister

Sanna Marin

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen

Bilaga
Parallelltexter

4.

Lag

om ändring av 29 a och 29 e § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 29 a § och 29 e § 1—3 mom., sådana de lyder, 29 a § i lag 419/2003, 29 e § 1 och 3 mom. i lag 442/2012 och 29 e § 2 mom. i lag 96/2016, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
29 a §	29 a §
Överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd	*Överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd*
Ett arbetspensionsförsäkringsbolag kan med Försäkringsinspektionens samtycke överlåta ett försäkringsbestånd enligt lagen om pension för arbetstagare som gäller en arbetsgivares försäkring i bolaget (*arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd*) till en för detta ändamål inrättad pensionsstiftelse som avses i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) eller en pensionskassa som avses i lagen om försäkringskassor (1164/1992) (*övertagande pensionsanstalt*).	Ett arbetspensionsförsäkringsbolag kan på en arbetsgivares begäran och med Finansinspektionens samtycke överlåta ett försäkringsbestånd enligt lagen om pension för arbetstagare som gäller arbetsgivarens försäkring i bolaget (*arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd*) *till en pensionsstiftelse eller pensionskassa (övertagande pensionsanstalt) som avses i 1 kap. 1 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/)*.
Ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd kan överlåtas även till en redan verksam pensionsstiftelse eller pensionskassa som avses i de lagar som nämns i 1 mom.	Om ett försäkringsbestånd som avses i 1 mom. överlåts till en pensionsanstalt som bildats för ändamålet, ska en eller flera arbetsgivares försäkringsbestånd som samtidigt överlåts från ett eller flera arbetspensionsförsäkringsbolag omfatta sammanlagt minst 150 försäkrade.
En förutsättning för sådan överlåtelse som avses i 1 och 2 mom. är att försäkringarna i det försäkringsbestånd som överlåts omfattar sammanlagt minst 300 försäkrade arbetstagare.	
Det försäkringsbestånd som överlåts anses omfatta	Det försäkringsbestånd som överlåts anses omfatta
1) arbetsgivarens gällande försäkring och närmast föregående försäkringar som samma arbetsgivare haft i arbetspensionsförsäkringsbolaget och som avslutats på tekniska grunder, samt	1) arbetsgivarens gällande försäkring och närmast föregående försäkringar som samma arbetsgivare haft i arbetspensionsförsäkringsbolaget och som avslutats på tekniska grunder,

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2) försäkring som en med arbetsgivaren fusionerad annan arbetsgivare har och som vid tidpunkten för fusionen har varit gällande i arbetspensionsförsäkringsbolaget och som har avslutats till följd av arbetsgivarens fusion.	2) försäkring som en med arbetsgivaren fusionerad annan arbetsgivare har och som vid tidpunkten för fusionen har varit gällande i arbetspensionsförsäkringsbolaget och som har avslutats till följd av arbetsgivarens fusion.
Vad som bestäms i 1—4 mom. tillämpas också på överlåtelse av ett försäkringsbestånd enligt lagen om pension för arbetstagare som gäller två eller flera arbetsgivares försäkring i samma arbets-pensionsförsäkringsbolag, förutsatt att arbetsgivarna är sådana arbetsgivare som avses i 115 § 1 mom. lagen om pensionsstiftelser eller 4 § lagen om försäkringskassor. Vid överlåtelse av ett försäkringsbestånd till en pensionsstiftelse skall vart och ett av de arbetsgivarspecifika försäkringsbestånden omfatta minst 50 separat försäkrade arbetstagare.	
Överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd är dock inte möjlig om det vid tidpunkten för överlåtelsen har förflutit mindre än fem år från en sådan tidigare överlåtelse av samma försäkringsbestånd eller en del av det som avses i denna paragraf, 102 § 1 mom. lagen om pensionsstiftelser eller 132 § 9 mom. lagen om försäkringskassor.	*Överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd är dock inte möjlig om det vid tidpunkten för överlåtelsen har förflutit mindre än fem år från en tidigare överlåtelse av samma försäkringsbestånd eller en del av det.*
	Med Finansinspektionens samtycke får en tid på tre år tillämpas i stället för den tid på fem år som anges i 4 mom., om
	1) den arbetsgivare vars arbetsgivarspecifika försäkringsbestånd överlåts, fusioneras eller delas och fusionen eller delningen inte har varit känd när det bestånd som avses ovan övertogs till det överlåtande arbetspensionsförsäkringsbolaget, eller
	2) det bestämmande inflytandet hos den arbetsgivare vars arbetsgivarspecifika försäkringsbestånd ska överlåtas har ändrats.
29 e §	29 e §
Solvenskapital som överförs vid överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd	*Solvenskapital som överförs vid överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd*
Arbetspensionsförsäkringsbolaget ska överlåta ofördelat tilläggsförsäkringsansvar till ett belopp som i den övertagande pens-	Arbetspensionsförsäkringsbolaget ska överlåta odelat tilläggsförsäkringsansvar till ett belopp som i den övertagande pensionsan-

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
ionsanstalten möjliggör en sådan placeringsfördelning som motsvarar den genomsnittliga riskbenägenheten för placeringsfördelningarna för pensionsanstalter som bedriver verksamhet i enlighet med lagen om pension för arbetstagare (*solvenskapital som överförs*).	stalten möjliggör en sådan *solvens* som motsvarar den genomsnittliga *solvensen* för pensionsanstalter som bedriver verksamhet i enlighet med lagen om pension för arbetstagare (*solvenskapital som överförs*).
Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet anges det belopp som avses i 1 mom. på framställning av Finansinspektionen som en fast procentandel av ansvarsskulden, minskad med ofördelat tilläggsförsäkringsansvar och de poster som enligt 139 § 2 mom. i lagen om pension för företagare inte beaktas i premieansvaret. Procentandelen beräknas så att den motsvarar det dubbla beloppet av medianen för förhållandet mellan solvensgränsen och de placeringar som beräkningen av den grundar sig på för de pensionsanstalter som bedriver verksamhet i enlighet med lagen om pension för arbetstagare.	På framställning av Pensionsskyddscentralen föreskrivs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet det belopp som avses i 1 mom. som en fast procentandel av ansvarsskulden, minskad med odelat tilläggsförsäkringsansvar och de poster som enligt 139 § 2 mom. i lagen om pension för företagare inte beaktas i premieansvaret. Procentandelen beräknas så att den motsvarar den *genomsnittliga solvensen för pensionsanstalter som bedriver verksamhet i enlighet med lagen om pension för arbetstagare beräknad på motsvarande sätt som den solvens som avses i 171 § i den lagen och utgör grund för avsättningskoefficienten.*
Den förordning som avses i 2 mom. utfärdas fyra gånger per kalenderår före utgången av mars, juni, september och december för att träda i kraft vid ingången av närmast följande april, juli, oktober och januari månad. Finansinspektionen ska kalenderårsvis före utgången av februari, maj, augusti och november göra en framställning till social- och hälsovårdsministeriet om fastställande av den procentandel som avses i 2 mom.	Den förordning som avses i 2 mom. utfärdas fyra gånger per kalenderår före utgången av mars, juni, september och december och träder i kraft vid ingången av närmast följande april, juli, oktober och januari månad. Pensionsskyddscentralen ska varje kalenderår före utgången av februari, maj, augusti och november göra en framställning till social- och hälsovårdsministeriet om fastställande av den procentandel som avses i 2 mom.
Som beloppet av det solvenskapital som överförs används den procentandel som fastställts genom förordningen enligt 2 mom. och som gäller då avtalet om överlåtelse av försäkringsbeståndet ingås.	
Om beloppet av det solvenskapital som överförs och som fastställts i enlighet med 2 mom. blir större än den andel av arbetspensionsförsäkringsbolagets solvenskapital som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts, ska ur arbetspensionsförsäkringsbolaget överlåtas en andel av bolagets solvenskapital som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts.	

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	_____
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	På överlåtelser av försäkringsbestånd, som det sluts avtal om efter ikraftträdandet av denna lag, tillämpas den fasta procentandel som fastställts med stöd av 29 e § genom den förordning av social-och hälsovårdsministeriet som gäller när denna lag träder i kraft, tills en fast procentandel som har fastställts i enlighet med denna lag genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet träder i kraft.

5.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 1 § 3 mom., 70 § 2 mom. 2 punkten, 141 § 2 mom., 152 § 5 mom. 3 punkten, 168 § 1 och 2 mom., 170 §, 171 § 2 och 4 mom., 179 § 1 mom. 6 punkten och 191 § 4 mom., av dem 70 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1468/2019, 168 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1112/2007 och 168 § 2 mom. sådant det lyder i lag 69/2016, 170 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1121/2006, 171 § 2 mom. och 179 § 1 mom. 6 punkten sådana de lyder i lag 69/2016, 171 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1121/2006 och 191 § 4 mom. sådant det lyder i lag 643/2009, samt

fogas till 185 §, sådan den lyder i lag 69/2016, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	1 §
Lagens syfte	*Lagens syfte*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Arbetsgivaren kan ordna pensionsskydd enligt denna lag i ett arbetspensionsförsäkringsbolag som avses i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), i en pensionskassa som avses i lagen om försäkringskassor (1164/1992) eller i en pensionsstiftelse som avses i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995). Pensionsskyddscentralen är samarbetsorgan för pensionsanstalterna. Bestämmelser om Pensionsskyddscentralens uppgifter och förvaltning ingår i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006).	Arbetsgivaren kan ordna pensionsskydd enligt denna lag i ett arbetspensionsförsäkringsbolag som avses i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) *eller i en pensionsstiftelse eller pensionskassa som avses i lagen* om pensionsstiftelser och pensionskassor (/). Pensionsskyddscentralen är samarbetsorgan för pensionsanstalterna. Bestämmelser om Pensionsskyddscentralens uppgifter och förvaltning ingår i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006).
70 §	70 §
Arbetsinkomster som berättigar till pension	*Arbetsinkomster som berättigar till pension*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Till den arbetsinkomst som utgör grund för pensionen räknas också för arbetet utgående vederlag som har avtalats att delvis eller helt gottgöras i form av	Till den arbetsinkomst som utgör grund för pensionen räknas också för arbetet utgående vederlag som har avtalats att delvis eller helt gottgöras i form av
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2) dagpenning som betalas av en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor och som arbetstagaren erhåller i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal,	2) dagpenning som betalas av en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor *(/)* och som arbetstagaren erhåller i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal, eller
141 §	141 §
Arbetsgivarens skyldighet att ordna pensionsskydd för arbetstagarna	*Arbetsgivarens skyldighet att ordna pensionsskydd för arbetstagarna*
Arbetsgivaren skall ordna sin arbetstagares pensionsskydd 1) i ett arbetspensionsförsäkringsbolag, 2) i en pensionskassa genom att på det sätt som avses i lagen om försäkringskassor bilda en pensionskassa eller genom att bli delägare i en sådan pensionskassa till vars verksamhetssektor arbetsgivaren hör, eller 3) i en pensionsstiftelse genom att på det sätt som avses i lagen om pensionsstiftelser grunda en pensionsstiftelse eller genom att ansluta sig till en sådan sampensionsstiftelse, till vilken arbetsgivaren i enlighet med lagen om pensionsstiftelser kan höra.	Arbetsgivaren ska ordna sin arbetstagares pensionsskydd 1) i ett arbetspensionsförsäkringsbolag, 2) i en pensionskassa genom att på det sätt som avses *i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor* bilda en pensionskassa eller genom att bli delägare i en sådan pensionskassa till vars verksamhetskrets arbetsgivaren hör, eller 3) i en pensionsstiftelse genom att på det sätt som avses *i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor* bilda en pensionsstiftelse eller genom att ansluta sig till en sådan pensionsstiftelse till vars verksamhetskrets arbetsgivaren hör.
152 §	152 §
Arbetspensionsförsäkringsavgiften	*Arbetspensionsförsäkringsavgiften*
När arbetspensionsförsäkringen har ordnats	När arbetspensionsförsäkringen har ordnats
3) i en pensionsstiftelse bestäms arbetspensionsförsäkringsavgiften, det vill säga stiftelsens understödsavgift enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionsstiftelsens stadgar.	3) i en pensionsstiftelse bestäms arbetspensionsförsäkringsavgiften, det vill säga stiftelsens försäkringsavgift, enligt lagen om pensionsstiftelser *och pensionskassor* samt pensionsstiftelsens stadgar.

Gällande lydelse

168 §

Uppgörande av beräkningsgrunder

Grunderna för beräkning av försäkringsavgifterna, ansvarsskulden och pensionsansvaret ska uppgöras i första hand med tanke på tryggandet av arbetstagarnas och pensionstagarnas enligt denna lag försäkrade förmåner samt med beaktande av vad som i 174—182 § samt i 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen bestäms om fördelningen av ansvaret och de övriga kostnaderna för pensionerna. För betalning av de i 178—181 § och i 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen avsedda kostnaderna som ska bekostas gemensamt kan ett system med fondering på förhand tillämpas.

Grunderna för beräkning av ansvarsskulden och pensionsansvaret ska omfatta grunderna för det tilläggsförsäkringsansvar som är bundet till aktieavkastningen. Beräkningsgrunderna ska uppgöras så att det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret kan minska pensionsanstaltens ansvarsskuld eller pensionsansvar med högst ett belopp som uppgår till 20 procent av pensionsanstaltens ansvarsskuld eller pensionsansvar enligt denna lag. Från detta belopp ska emellertid dras av det ofördelade tilläggsförsäkringsansvar och det på försäkringstagarna fördelade tilläggsförsäkringsansvar som avses i 14 § 2 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och det tilläggsförsäkringsansvar som avses i 43 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och i 79 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor. Det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret ska vid varje pensionsanstalt vara lika stort i förhållande till den ovannämnda ansvarsskulden. Grunden för den årliga förändringen av det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret utgörs av andelen enligt aktiernas genomsnittliga årsavkastning av femtedelen av den ansvarsskuld eller det pensionsansvar som avses ovan. Den årliga förändringen granskas innan en eventuell minskning har gjorts till följd av tillämpningen av 170 och 171 § i denna lag. I beräkningsgrunderna ska tas in den årliga utjämningen mellan pensionsanstalterna av det till

Föreslagen lydelse

168 §

Uppgörande av beräkningsgrunder

Grunderna för beräkning av försäkringsavgifterna och ansvarsskulden ska uppgöras i första hand med tanke på tryggandet av arbetstagarnas och pensionstagarnas enligt denna lag försäkrade förmåner samt med beaktande av vad som i 174—182 § i denna lag och i 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen föreskrivs om fördelningen av ansvaret och de övriga kostnaderna för pensionerna. För betalning av de i 178—181 § i denna lag och i 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen avsedda kostnaderna som ska bekostas gemensamt kan ett system med fondering på förhand tillämpas.

Grunderna för beräkning av ansvarsskulden ska omfatta grunderna för det tilläggsförsäkringsansvar som är bundet till aktieavkastningen. Beräkningsgrunderna ska uppgöras så att det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret kan minska pensionsanstaltens ansvarsskuld med högst ett belopp som uppgår till 20 procent av pensionsanstaltens ansvarsskuld enligt denna lag. Från detta belopp ska dras av det ofördelade tilläggsförsäkringsansvar och det på försäkringstagarna fördelade tilläggsförsäkringsansvar som avses i 14 § 2 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och det tilläggsförsäkringsansvar *som avses i 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor*. Det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret ska vid varje pensionsanstalt vara lika stort i förhållande till den ansvarsskuld som avses ovan. Grunden för den årliga förändringen av det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret utgörs av andelen enligt aktiernas genomsnittliga årsavkastning av femtedelen av den ansvarsskuld som avses ovan. Den årliga förändringen granskas innan en eventuell minskning har gjorts till följd av tillämpningen av 170 och 171 § i denna lag. I beräkningsgrunderna ska tas in den årliga utjämningen mellan pensionsanstalterna av det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvarets relativa andel som ett led i utredningen av kostnaderna enligt 179 §. Om

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvarets relativa andel som ett led i utredningen av kostnaderna enligt 179 §. Om det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret efter utjämningen underskrider den ovannämnda nedre gränsen på 20 procent, ska underskridningen kompletteras genom minskning av respektive pensionsanstalts ofördelade tilläggsförsäkringsansvar eller tilläggsförsäkringsansvar.	det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret efter utjämningen underskrider den nedre gräns på 20 procent som avses ovan, ska underskridningen kompletteras genom minskning av respektive pensionsanstalts ofördelade tilläggsförsäkringsansvar eller tilläggsförsäkringsansvar.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
170 §	170 §
Ändring av grunderna för beräkning av ansvarsskulden	*Ändring av grunderna för beräkning av ansvarsskulden*
Om grunderna för beräkning av ansvarsskulden eller pensionsansvaret till följd av kraven i 168 § ändras så att beloppet av det ansvar som föranleds av pensioner och intjänad pensionsrätt ökar, fogas de härav föranledda kostnaderna till de i 179 § avsedda kostnaderna som arbetspensionsanstalterna svarar för gemensamt. Om ändringen dock gäller grunderna för beräkning av ansvarsskulden eller pensionsansvaret för ålderspensioner, skall de kostnader som föranleds av ändringen i första hand täckas genom minskning av beloppet av det i 168 § 2 mom. avsedda tilläggsförsäkringsansvar som är bundet till aktieavkastningen eller med medel som annars skall användas för utökande av fonderingen enligt 171 §. Om grunderna för beräkning av ansvarsskulden *eller pensionsansvaret* ändras så att beloppet av det ansvar som föranleds av pensioner och intjänad pensionsrätt minskar, används de frigjorda medlen för kostnader som avses i 179 §.	Om grunderna för beräkning av ansvarsskulden till följd av kraven i 168 § ändras så att beloppet av det ansvar som föranleds av pensioner och intjänad pensionsrätt ökar, fogas de kostnader som föranleds av detta till de i 179 § avsedda kostnader som arbetspensionsanstalterna svarar för gemensamt. Om ändringen dock gäller grunderna för beräkning av ansvarsskulden för ålderspensioner, ska de kostnader som föranleds av ändringen i första hand täckas genom minskning av beloppet av det i 168 § 2 mom. avsedda tilläggsförsäkringsansvar som är bundet till aktieavkastningen eller med medel som annars ska användas för utökande av fonderingen enligt 171 §. Om grunderna för beräkning av ansvarsskulden ändras så att beloppet av det ansvar som föranleds av pensioner och intjänad pensionsrätt minskar, används de frigjorda medlen för kostnader som avses i 179 §.
171 §	171 §
Komplettering av ålderspensionsansvaret	*Komplettering av ålderspensionsansvaret*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Om det sammanlagda beloppet av pensionsanstalternas till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvar är större än	Om det sammanlagda beloppet av pensionsanstalternas till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvar är större än

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
en procent av pensionsanstalternas sammanlagda belopp av de i 168 § 2 mom. avsedda ansvarsskulder *eller pensionsansvar* som utgör grunden för beräkningen av till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvar, ska den överskjutande andelen användas för kompletteringar av de fonderade delar som avses i 1 mom. i denna paragraf.	en procent av pensionsanstalternas sammanlagda belopp av de i 168 § 2 mom. avsedda ansvarsskulder som utgör grunden för beräkningen av till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvar, ska den överskjutande andelen användas för kompletteringar av de fonderade delar som avses i 1 mom. i denna paragraf.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Medel avsedda för kompletteringar enligt 2 och 3 mom. kan användas för att täcka de i 170 § avsedda kostnaderna till följd av ändringar av grunderna för beräkning av den ansvarsskuld *eller det pensionsansvar* som beräknas för ålderspensioner.	Medel avsedda för kompletteringar enligt 2 och 3 mom. kan användas för att täcka de i 170 § avsedda kostnaderna till följd av ändringar av grunderna för beräkning av den ansvarsskuld som beräknas för ålderspensioner.
179 §	179 §
Pensionsanstalternas ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt	*Pensionsanstalternas ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt*
Pensionsanstalterna, inklusive Sjömanspensionskassan, svarar gemensamt för följande kostnader till den del dessa inte bekostas av någon annan:	Pensionsanstalterna, inklusive Sjömanspensionskassan, svarar gemensamt för följande kostnader till den del dessa inte bekostas av någon annan:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
6) i 170 § avsedda kostnader på grund av ändringar i beräkningsgrunderna för ansvarsskulden *och pensionsansvaret*,	6) i 170 § avsedda kostnader på grund av ändringar i beräkningsgrunderna för ansvarsskulden,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	185 §
	Pensionsanstalternas rätt att komma överens om kostnadsfördelningen
	— — — — — — — — — — — — — — —
	Pensionsanstalter kan för överlåtelse av försäkringsbeståndet hos en pensionsstiftelse eller pensionskassa som försatts i likvidation eller konkurs avtala om att det försäkringsbestånd som överlåts kompletteras med egendom som överlåts som tillgångar som motsvarar det försäkringsbestånd som överförs. En förutsättning för kompletteringen är att av den egendom som överlåts i form av tillgångar som motsvarar försäkringsbeståndet överförs i första hand den del av den överlå-

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	tande pensionsanstaltens egendom som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts på det sätt som föreskrivs någon annanstans i lag.
191 §	191 §
Tillämpliga bestämmelser	*Tillämpliga bestämmelser*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter enligt 30 kap. 1, 3 och 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), 132, 132 a och 132 c § i lagen om pensionsstiftelser och 165, 165 a och 165 c § i lagen om försäkringskassor.	Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter i 30 kap. 1, 3 och 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008) *och i 16 kap. 4 § och 17 kap. 4 och 5 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor.*
	_____
	Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 185 § 2 mom. tillämpas också på överlåtelse av försäkringsbeståndet hos en sådan pensionsanstalt som har försatts i likvidation eller konkurs före ikraftträdandet av denna lag.

7.

Lag

om ändring av 1 och 146 § i lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 1 § 3 mom. och 146 § 3 mom., av dem 146 § 3 mom. sådant det lyder i lag 636/2009, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	1 §
Lagens syfte	*Lagens syfte*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Företagaren skall ordna pensionsskydd enligt denna lag i ett arbetspensionsförsäkringsbolag som avses i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) eller i en pensionskassa som avses i lagen om försäkringskassor (1164/1992) och som bedriver arbetspensionsförsäkringsverksamhet enligt denna lag. Pensionsskyddscentralen, som avses i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006), är samarbetsorgan för pensionsanstalterna.	Företagaren ska ordna pensionsskydd enligt denna lag i ett arbetspensionsförsäkringsbolag som avses i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) eller i en pensionskassa *som avses i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/)* och som bedriver arbetspensionsförsäkringsverksamhet enligt denna lag. Pensionsskyddscentralen, som avses i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006), är samarbetsorgan för pensionsanstalterna.
146 §	146 §
Tillämpliga bestämmelser	*Tillämpliga bestämmelser*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter enligt 30 kap. 1, 3 och 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), 165, 165 a och 165 c § i lagen om försäkringskassor och 132, 132 a och 132 c § i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995).	Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter enligt 30 kap. 1, 3 och 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008) *samt i 16 kap. 4 § och 17 kap. 4 och 5 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor*.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 11 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 11 kap. 3 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1475/2019, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen* lydelse
11 kap.	11 kap.
Beloppet av dagpenningsförmånerna	**Beloppet av dagpenningsförmånerna**
3 §	3 §
Löneinkomst	*Löneinkomst*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Som lön betraktas i 13 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) avsedda löner, arvoden och ersättningar på vilka förskottsinnehållning ska verkställas, arvoden till idrottsutövare, löner som avses i 4 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) och personlig ersättning till en artist eller sportutövare som avses i 3 § i den lagen, löner för utlandsarbete enligt 77 § i inkomstskattelagen (1535/1992) på vilka förskottsinnehållning ska verkställas i enlighet med 13 § i lagen om förskottsuppbörd, kompletteringsdagpenning som betalas av en sådan sjuk-kassa som avses i lagen om försäkringskassor (1164/1992) och betjäningsavgifter som fås på basis av en anställning. Som lön betraktas också sådant vederlag för arbete som har avtalats att delvis eller helt gottgöras som i 33 b § 3 mom. i inkomstskattelagen avsedd dividend som grundar sig på en arbetsinsats.	Som lön betraktas i 13 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) avsedda löner, arvoden och ersättningar på vilka förskottsinnehållning ska verkställas, arvoden till idrottsutövare, löner som avses i 4 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) och personlig ersättning till en artist eller sportutövare som avses i 3 § i den lagen, löner för utlandsarbete enligt 77 § i inkomstskattelagen (1535/1992) på vilka förskottsinnehållning ska verkställas i enlighet med 13 § i lagen om förskottsuppbörd, kompletteringsdagpenning som betalas av en sådan sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor *(/)* och betjäningsavgifter som fås på basis av en anställning. Som lön betraktas också sådant vederlag för arbete som har avtalats att delvis eller helt gottgöras som i 33 b § 3 mom. i inkomstskattelagen avsedd dividend som grundar sig på en arbetsinsats.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

_____

Denna lag träder i kraft den *20* .

9.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 4 § 3 mom. och 4 § 4 mom. 5 och 6 punkten, 6 § 17 punkten, 23 § 1 mom., 26 § 8 mom., 27 § 7 mom., 28 § 2 mom., 29 § 5 mom., 31 § 4 mom., 32 § 2 mom., 41 § 7 mom. 2 punkten, 41 a § 15 mom. 2 punkten och 55 §,

av dem 4 § 3 mom. och 4 § 4 mom. 5 och 6 punkten sådana de lyder i lag 752/2012, 6 § 17 punkten och 28 § 2 mom. sådana de lyder i lag 352/2017, 26 § 8 mom. sådant det lyder i lag 575/2017, 29 § 5 mom. sådant det lyder i lag 215/2019, 41 § 7 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 611/2014 samt 41 a § 15 mom. 2 punkten och 55 § sådana de lyder i lag 241/2018, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 §	4 §
Tillsynsobjekt	*Tillsynsobjekt*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Med auktoriserade tillsynsobjekt jämställs vid tillämpningen av 3 kap. i denna lag också försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992), pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995), kreditinstituts, värdepappersföretags, försäkringsbolags och försäkringsföreningars holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004), i enlighet med vad som föreskrivs i det nämnda kapitlet.	Med auktoriserade tillsynsobjekt jämställs vid tillämpningen av 3 kap. i denna lag också försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor (/), *pensionskassor och pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/), tilläggspensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enlig lagen tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/)*, kreditinstituts, värdepappersföretags, försäkringsbolags och försäkringsföreningars holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004), i enlighet med vad som föreskrivs i det nämnda kapitlet.
Med övriga tillsynsobjekt avses i denna lag	*Med övriga tillsynsobjekt avses i denna lag*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
	5) sjukkassor och andra försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor,

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5) pensionskassor, sjukkassor och andra *försäkringskassor* enligt lagen om försäkringskassor,	
6) pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser,	6) pensionsstiftelser och pensionskassor enligt *lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor samt tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor,*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
6 §	6 §
Övriga definitioner	*Övriga definitioner*
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
17) *stadgar* tillsynsobjekts bolagsordningar och föreningsstadgar samt stadgar och regler för kreditinstitut i andelslagsform, betalningsinstitut, sparbanker, hypoteksföreningar, pensionsstiftelser, försäkringskassor, arbetslöshetskassor, insättningsgarantifonden, ersättningsfonden för investerarskydd, börser, värdepapperscentraler och placeringsfonder samt stadgar för AIF-fonder enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och likaså andra stadgar och regler som Finansinspektionen eller någon annan myndighet i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden fastställer för finansmarknadsaktörer eller som finansmarknadsaktörer annars i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden är skyldiga att iaktta i sin verksamhet,	17) *stadgar* tillsynsobjekts bolagsordningar och föreningsstadgar samt stadgar och regler för kreditinstitut i andelslagsform, betalningsinstitut, sparbanker, hypoteksföreningar, *pensionsstiftelser, pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionskassor,* försäkringskassor, arbetslöshetskassor, insättningsgarantifonden, ersättningsfonden för investerarskydd, börser, värdepapperscentraler och placeringsfonder samt stadgar för AIF-fonder enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och likaså andra stadgar och regler som Finansinspektionen eller någon annan myndighet i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden fastställer för finansmarknadsaktörer eller som finansmarknadsaktörer annars i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden är skyldiga att iaktta i sin verksamhet,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
23 §	23 §
Rätt att få uppgifter i företag som inte är tillsynsobjekt	*Rätt att få uppgifter i företag som inte är tillsynsobjekt*
Vad som ovan i detta kapitel föreskrivs om tillsynsobjekt tillämpas också på andra fin-	Vad som ovan i detta kapitel föreskrivs om tillsynsobjekt tillämpas också på andra fin-

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
ländska företag som tillsammans med ett tillsynsobjekt hör till samma grupp för vars grupptillsyn Finansinspektionen svarar, som är tillsynsobjektets intresseföretag eller, om tillsynsobjektet är en pensionsstiftelse eller pensionskassa, som är den arbetsgivare som har bildat pensionsstiftelsen eller pensionskassan. Finansinspektionen har dessutom utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av ett tillsynsobjekt få motsvarande uppgifter om utländska företag som hör till samma grupp som tillsynsobjektet och om tillsynsobjektets utländska intresseföretag, i den utsträckning som behövs för Finansinspektionens lagstadgade tillsynsuppgift.	ländska företag som tillsammans med ett tillsynsobjekt hör till samma grupp för vars grupptillsyn Finansinspektionen svarar, som är tillsynsobjektets intresseföretag eller, om tillsynsobjektet är *en pensionsstiftelse eller pensionskassa, tilläggspensionsstiftelse eller tilläggspensionskassa, EES-tilläggspensionsstiftelse eller EES-tilläggspensionskassa,* som är den arbetsgivare som har bildat pensionsstiftelsen eller pensionskassan, tilläggspensionsstiftelsen eller tilläggspensionskassan, EES-tilläggspensionsstiftelsen eller EES-tilläggspensionskassan. Finansinspektionen har dessutom utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av ett tillsynsobjekt få motsvarande uppgifter om utländska företag som hör till samma grupp som tillsynsobjektet och om tillsynsobjektets utländska intresseföretag, i den utsträckning som behövs för Finansinspektionens lagstadgade tillsynsuppgift.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
26 §	26 §
Återkallande av verksamhetstillstånd och registrering samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet	*Återkallande av verksamhetstillstånd och registrering samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Vad som i denna paragraf föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd ska tillämpas också på förordnanden om att försäkringsföreningar ska upphöra med sin verksamhet, på återkallelse av registrering av ombud som avses i lagen om ombud för obligationsinnehavare och på återkallelse av tillstånd som beviljats sådana värdepappersföretag i tredjeländer som avses i 5 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster. Vad som i mom. 3 punkten och 2 mom. 1 punkten föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd ska tillämpas också på förordnanden om att pensionsstiftelser och försäkringskassor ska upphöra med sin verksamhet.	Vad som i denna paragraf föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd ska tillämpas också på förordnanden om att försäkringsföreningar ska upphöra med sin verksamhet, på återkallelse av registrering av ombud som avses i lagen om ombud för obligationsinnehavare och på återkallelse av tillstånd som beviljats sådana värdepappersföretag i tredjeländer som avses i 5 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster. Vad som i 1 mom. 3 punkten och 2 mom. 1 punkten föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd ska tillämpas också på förordnanden om att pensionsstiftelser *och pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor* samt försäkringskassor ska upphöra med sin verksamhet.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
27 §	27 §
Begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd eller registrering	*Begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd eller registrering*
Särskilda bestämmelser gäller för förbud mot avyttring och pantsättning av försäkringsbolags, utländska försäkringsbolags, försäkringsföreningars, pensionsstiftelsers och försäkringskassors egendom och för förbud att betala försäkringars återköpsvärde till försäkringstagare.	Särskilda bestämmelser gäller för förbud mot avyttring och pantsättning av försäkringsbolags, utländska försäkringsbolags, försäkringsföreningars, *pensionsstiftelsers och pensionskassors, tilläggspensionsstiftelsers och tilläggspensionskassors, EES-tilläggspensionsstiftelsers och EES-tilläggspensionskassors* samt försäkringskassors egendom och för förbud att betala försäkringars återköpsvärde till försäkringstagare.
28 §	28 §
Begränsning av ledningens verksamhet	*Begränsning av ledningens verksamhet*
Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller på motsvarande sätt försäkringsföreningar, pensionsstiftelser och försäkringskassor samt kreditinstituts, värdepappersföretags, försäkringsbolags, försäkringsföreningars, finans- och försäkringskonglomerats, värdepapperscentralers och börsers holdingföretag. Vad som i 1 mom. föreskrivs om verkställande direktör och dennes ställföreträdare gäller på motsvarande sätt en pensionsstiftelses ombudsman och dennes ställföreträdare.	Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller på motsvarande sätt försäkringsföreningar, pensionsstiftelser, *pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionskassor* och försäkringskassor samt kreditinstituts, värdepappersföretags, försäkringsbolags, försäkringsföreningars, finans- och försäkringskonglomerats, värdepapperscentralers och börsers holdingföretag.
29 §	29 §
Tillsättning av ombud	*Tillsättning av ombud*
Vad som föreskrivs i denna paragraf gäller på motsvarande sätt försäkringsföreningar, pensionsstiftelser, försäkringskassor och arbetslöshetskassor, i 20 kap. 12 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder avsedda filialer som är förvaringsinstitut och i 14 kap. 1 § i lagen	Vad som föreskrivs i denna paragraf gäller på motsvarande sätt försäkringsföreningar, pensionsstiftelser, *pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionskassor,* försäkringskassor och ar-

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
om förvaltare av alternativa investeringsfonder avsedda filialer som är förvaringsinstitut.	betslöshetskassor, i 20 kap. 12 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder avsedda filialer som är förvaringsinstitut och i 14 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder avsedda filialer som är förvaringsinstitut.
31 §	31 §
Revisorernas anmälningsskyldighet	*Revisorernas anmälningsskyldighet*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas dessutom på försäkringsföreningar, pensionsstiftelser, försäkringskassor och arbetslöshetskassor och på Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Sjömanspensionskassan.	Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas dessutom på försäkringsföreningar, pensionsstiftelser, *pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionskassor,* försäkringskassor och arbetslöshetskassor och på Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Sjömanspensionskassan.
32 §	32 §
Sammankallnings- och närvarorätt	*Sammankallnings- och närvarorätt*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller på motsvarande sätt försäkringsföreningar, pensionsstiftelser, försäkringskassor och arbetslöshetskassor.	Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller på motsvarande sätt försäkringsföreningar, pensionsstiftelser, *pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionskassor,* försäkringskassor och arbetslöshetskassor.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
41 §	41 §
Påförande av påföljdsavgift	*Påförande av påföljdsavgift*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Med omsättning avses i denna paragraf	*Med omsättning* avses i denna paragraf
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
2) ett försäkringsbolags, en försäkringsförenings, en pensionsanstalts eller ett i 2 kap. 18 b § i försäkringsbolagslagen avsett specialföretags premieintäkter eller en pensionsstiftelses eller en försäkringskassas avgiftsintäkter,	2) ett försäkringsbolags, en försäkringsförenings, en pensionsanstalts och ett i 2 kap. 18 b § i försäkringsbolagslagen avsett specialföretags premieintäkter samt en pensionsstiftelses, en *pensionskassas, en tilläggspensionsstiftelses, en tilläggspensionskassas, en*

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	EES-tilläggspensionsstiftelses, en EES-tilläggspensionskassas och en försäkringskassas avgiftsintäkter,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
41 a §	41 a §
Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall	*Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Med *omsättning* avses i denna paragraf	Med *omsättning* avses i denna paragraf
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
2) ett försäkringsbolags, en försäkringsförenings, en pensionsanstalts eller ett i 2 kap. 18 b § i försäkringsbolagslagen avsett specialföretags premieintäkter eller en pensionsstiftelses eller en försäkringskassas avgiftsintäkter, eller om försäkringsbolaget, försäkringsföreningen, pensionsanstalten, specialföretaget, pensionsstiftelsen eller försäkringskassan hör till en koncern som dotterbolag, premieintäkterna enligt koncernbokslutet eller på motsvarande sätt avgiftsintäkterna,	2) ett försäkringsbolags, en försäkringsförenings, en pensionsanstalts och ett i 2 kap. 18 b § i försäkringsbolagslagen avsett specialföretags premieintäkter samt en pensionsstiftelses, *en pensionskassas, en tilläggspensionsstiftelses, en tilläggspensionskassas, en EES-tilläggspensionsstiftelses, en EES-tilläggspensionskassas och en försäkringskassas avgiftsintäkter, och om försäkringsbolaget, försäkringsföreningen, pensionsanstalten, specialföretaget, pensionsstiftelsen, pensionskassan, tilläggspensionsstiftelsen, tilläggspensionskassan, EES-tilläggspensionsstiftelsen, EES-tilläggspensionskassan* eller försäkringskassan hör till en koncern som dotterbolag, premieintäkterna enligt koncernbokslutet eller på motsvarande sätt avgiftsintäkterna,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
55 §	55 §
Anmälningsskyldighet vid filialetablering och annat tillhandahållande av tjänster i andra EES-stater	*Anmälningsskyldighet vid filialetablering och annat tillhandahållande av tjänster i andra EES-stater*
Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att informera värdstatens tillsynsmyndighet om att ett tillsynsobjekt har etablerat filial i den staten och om att tjänster tillhandahålls i värdstaten utan filialetablering finns i kreditinstitutslagen, lagen om betalningsinstitut, lagen om investeringstjänster, lagen om placeringsfonder, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och försäkringsbolagslagen. Bestämmelser om tillhandahållande av tilläggspensioner	Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att informera värdstatens tillsynsmyndighet om att ett tillsynsobjekt har etablerat filial i den staten och om att tjänster tillhandahålls i värdstaten utan filialetablering finns i kreditinstitutslagen, lagen om betalningsinstitut, lagen om investeringstjänster, lagen om placeringsfonder, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och försäkringsbolagslagen. Bestämmelser om tillhandahållande av tilläggspensioner

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
i en annan EES-stat finns i lagen om pensionsstiftelser och i lagen om försäkringskassor och bestämmelser om distribution av försäkringar i en annan EES-stat finns i lagen om försäkringsdistribution. Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat om en börs verksamhet i den andra EES-staten finns i lagen om handel med finansiella instrument.	i en annan EES-stat finns *i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och i lagen om utländska försäkringsbolag* och bestämmelser om distribution av försäkringar i en annan EES-stat finns i lagen om försäkringsdistribution. Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat om en börs verksamhet i den andra EES-staten finns i lagen om handel med finansiella instrument.

_____

Denna lag träder i kraft den *20* .

10.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 1 § 1 mom. 16 punkten, 4 § 1 mom., 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. 16 punkten i lag 758/2012, 4 § 1 mom. och 5 § 1 mom. i lag 1076/2017 samt 6 § 1 mom. i lag 575/2019, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	1 §
Avgiftsskyldiga	*Avgiftsskyldiga*
Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är	Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
16) sådana utländska EES-tilläggspensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och lagen om försäkringskassor (1164/1992) som har filial i Finland,	16) sådana utländska EES-tilläggspensionsanstalter *enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/)* som har filial i Finland,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

Föreslagen lydelse

4 §

Proportionell tillsynsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Föreslagen lydelse

Avgiftsskyldiga	**Avgiftsgrund**	**Avgifts-belopp i procent av av-gifts-grunden**
inlåningsbank enligt kreditinstitutslagen (610/2014)	balansomslutning	0,0027
kreditföretag enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,0027
andra betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinsti-tut än institut för elektroniska pengar	omsättning	0,24
institut för elektroniska pengar enligt lagen om betal-ningsinstitut	balansomslutning	0,0027
skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008)	balansomslutning x 4	0,0027
livförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,0027
specialföretag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,0027
arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbets-pensionsförsäkringsbolag (354/1997)	balansomslutning	0,0027
försäkringsförening enligt lagen om försäkringsför-eningar (1250/1987)	balansomslutning x 4	0,0027
pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/)	balansomslutning	0,0027
tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskas-sor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och till-äggspensionskassor	balansomslutning	0,0027
sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor (/)	balansomslutning x 4	0,0027
annan försäkringskassa enligt lagen om försäkringskas-sor än sjukkassa	balansomslutning	0,0027
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)	balansomslutning x 4	0,0027
Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspens-ioner (1290/2006)	balansomslutning x 0,4	0,0027
arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansie-ring av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och Utbild-ningsfonden	balansomslutning	0,0027
Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscen-tralen, Patientförsäkringscentralen och Miljöförsäkrings-centralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)	balansomslutning x 4	0,0027
statens pensionsfond enligt lagen om statens pensions-fond (1297/2006), pensionsanstalten Keva enligt lagen om Keva (66/2016) och kyrkans pensionsfond enligt kyrkolagen (1054/1993)	balansomslutning x 0,4	0,0027
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori I	kalkylmässig ba-lansomslutning för filialer till EES-kre-ditinstitut	0,0009

Föreslagen lydelse

filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II	kalkylmässig balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0014
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III	kalkylmässig balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0018
filialer till tredjeländers kreditinstitut	kalkylmässig balansomslutning för filialer till tredjeländers kreditinstitut	0,0027
filialer till andra utländska betalningsinstitut än betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	omsättning	0,10
filialer till sådana utländska betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	balansomslutning	0,0009
fondbolag enligt lagen om placeringsfonder	de av fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
tilläggsavgift för fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning	kapitalförvaltningens och investeringsrådgivningens omsättning	0,32
auktoriserade AIF-förvaltare enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	de av AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
tilläggsavgift för AIF-förvaltare som tillhandahåller tjänster enligt 3 kap. 2 § 2 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller anknytande tjänster enligt lagens 3 kap. 3 §	omsättningen från dessa funktioner	0,32
företag som med auktorisation i Finland förvaltar både placeringsfonder och AIF-fonder	de av företaget i Finland förvaltade placeringsfondernas och AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
börser enligt lagen om handel med finansiella instrument	omsättning	1,24 och minst 50 000 euro
andra värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster (747/2012) än sådana som avses i 6 kap. 1 § 3—6 mom. i den lagen	omsättning	0,32

Föreslagen lydelse

värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	omsättning	0,10
arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor	medlemsavgiftsintäkter	0,63
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	omsättning	0,14
filialer till värdepappersföretag i tredjeländer	omsättning	0,32
filialer till utländska EES-fondbolag som inte förvaltar en placeringsfond i Finland	omsättning	0,14
filialer till utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
utländska EES-fondbolag som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
tilläggsavgift för AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder etablerade i en EES-stat eller ett tredjeland	de av AIF-förvaltaren utomlands förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0010
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som inte förvaltar AIF-fonder i Finland	omsättning	0,14
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder i Finland	de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
EES-baserade AIF-förvaltare som inte har filial i Finland och som förvaltar AIF-fonder i Finland	de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
filialer till AIF-förvaltare etablerade i tredjeland	omsättning	0,32
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	premieintäkter	0,029

— —

Föreslagen lydelse

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver proportionell tillsynsavgift enligt 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	**Grundavgift i euro**
affärsbank enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013)	6 420
annat kreditinstitut	2 140
tilläggsavgift för kreditinstitut vars provisionsintäkter överstiger finansnetto	9 630
betalningsinstitut	2 140
försäkringsbolag	6 420
specialföretag enligt försäkringsbolagslagen	2 140
försäkringsföreningar	1 070
pensionsstiftelser och pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor	1 284
försäkringskassor	856
arbetslöshetskassor	6 420
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, arbetslöshetsförsäkringsfonden och Utbildningsfonden	6 420
Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna	1 284
statens pensionsfond, pensionsanstalten Keva och Kyrkans pensionsfond	16 050
filialer till tredjeländers kreditinstitut	3 210
filialer till utländska EES-kreditinstitut, kategori I	2 140
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II	3 210
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III	4 301
fondbolag	4 280
företag som är auktoriserade AIF-förvaltare	4 280
företag som är auktoriserade som AIF-förvaltare och fondbolag	6 420
företag som är auktoriserade som fondbolag och som är registreringsskyldiga enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	4 815
andra värdepappersföretag än sådana som avses i 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	6 420
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 3—6 mom. i lagen om investeringstjänster	1 070
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	2 140
filialer till värdepappersföretag i tredjeländer	3 210
filialer till utländska betalningsinstitut vars hemstat hör till EES	1 070

Föreslagen lydelse

filialer till utländska EES-fondbolag	2 140
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare	2 140
filialer till AIF-förvaltare etablerade i tredjeland	3 210
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	3 210
leverantörer av datarapporteringstjänster enligt lagen om handel med finansiella instrument	10 700

— —

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	**Grundavgift i euro**
värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	278 200
den gamla insättningsgarantifond som avses i lagen om ändring av kreditinstitutslagen (1199/2014)	12 840
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 140
juridiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut	1 070
fysiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut	214
ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster	3 210
enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder registreringsskyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag	1070
den som bedriver verksamhet med stöd av ett undantag enligt 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 210
förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	3 210
företag som är förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	5 350
särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	6 420
kreditinstituts och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 700
börsers och värdepapperscentralers holdingföretag	10 700
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 070

Föreslagen lydelse

försäkringsmäklare och sidoverksamma försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsdistribution	1 070 och en höjning med 193 euro för varje registrerad försäkringsmäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare vid utgången av året före det då tillsynsavgiften bestäms
kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	6 420
centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	160 500
clearingmedlemmar enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	12 840
clearingfonder enligt 3 kap. 3 § 4 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt registreringsfonder enligt 6 kap. 9 § i den lagen	2 140
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	16 585 och en höjning med 17 120 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr *600/2014* om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr *648/2012 (EU:s* förordning om marknader för finansiella instrument)
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella	13 375

Föreslagen lydelse

instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § i denna lag eller när emittenten inte har hemort i Finland	11 235 och en höjning med 11 770 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument
emittenter av andra värdepapper än aktier, när värdepappren i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	3 210
finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	3 210
emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	4 280
emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	1 070
Pensionsskyddscentralen	10 700
trafik- och patientskadenämnden	1 070
verksamhetsenheter som avses i 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen	19 260
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995)	1 070
sådana utländska EES-tilläggspensionsanstalter enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor som har filial i Finland	1 070
tredjeländers kreditinstituts representationer	1 070
sådana försäkringsförmedlare och sidoverksamma försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsdistribution som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland	321
finansiella motparter enligt artikel 2.8 i EMIR-förordningen, icke-finansiella motparter enligt artikel 2.9 och pensionssystem enligt artikel 2.10 i den förordningen, vilkas hemstat är Finland	10 700
utländska kreditförmedlare enligt 2 § 1 mom. 6 punkten i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna har filial i Finland	400
förmedlare av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering	2 140
registrerade ombud enligt lagen om ombud för obligationsinnehavare	2 140
leverantörer av datarapporteringstjänster enligt lagen om handel med finansiella instrument	10 700

Föreslagen lydelse

referensvärdesadministratörer enligt 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen	3 000
referensvärdesadministratörer enligt 4 § 4 mom. 10 punkten i lagen om Finansinspektionen	5 000
den som enligt 4 § 2 mom. 13 punkten i lagen om Finansinspektionen utför kontroll av värdepapperisering	5 000
sådana i 5 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster avsedda tredjelandsföretag som tillhandahåller tjänster utan filialetablering	3 210
tillhandahållare av virtuella valutor	2 410

— —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015) 1 § 1 mom., 17 § 1 och 2 mom. samt 28 § 2 mom., av dem 17 § 1 mom. sådant det lyder i lag 99/2016, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	1 §
Tillämpningsområde	*Tillämpningsområde*
Denna lag gäller lagstadgad pensionsförsäkring som bedrivs av ett arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), en pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992), en pensionsstiftelse enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006) (*pensionsanstalt*).	Denna lag gäller lagstadgad pensionsförsäkring som bedrivs av ett arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), en pensionsstiftelse eller en pensionskassa *enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/)* och Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006) (*pensionsanstalt*).
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
17 §	17 §
Risk avseende avkastningskrav och försäkringsrisk	*Risk avseende avkastningskrav och försäkringsrisk*
Trots bestämmelserna i 12 § beräknas riskvärdet för klassen för risk avseende avkastningskrav enligt formeln	Trots bestämmelserna i 12 § beräknas riskvärdet för klassen för risk avseende avkastningskrav enligt formeln
$V_j = (k + b\ C - \lambda\ S_j)\ A_j,$	$V_j = (k + b\ C - \lambda\ S_j)\ A_j,$
där k är den diskonteringsränta som används vid beräkningen av ansvarsskulden eller pensionsansvaret, b är den avsättningskoefficient för pensionsansvaret som avses i	där k är den diskonteringsränta som används vid beräkningen av ansvarsskulden, b är den avsättningskoefficient för pensionsansvaret som avses i 171 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) som gäller dagen efter beräkningstidpunkten, Sj är

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
171 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) som gäller dagen efter beräkningstidpunkten, Sj är den förväntade förlust som fastställts för risk avseende avkastningskrav och Aj är ansvarsskulden eller pensionsansvaret, med avdrag för ofördelat och fördelat tilläggsförsäkringsansvar enligt 14 § 2 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, tilläggsförsäkringsansvar enligt 43 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 79 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor samt de poster som enligt 139 § 2 mom. i lagen om pension för företagare (1272/2006) inte beaktas i premieansvaret.	den förväntade förlust som fastställts för risk avseende avkastningskrav och Aj är ansvarsskulden, med avdrag för ofördelat och fördelat tilläggsförsäkringsansvar enligt 14 § 2 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, tilläggsförsäkringsansvar *enligt 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor* samt de poster som enligt 139 § 2 mom. i lagen om pension för företagare (1272/2006) inte beaktas i premieansvaret.
Trots bestämmelserna i 13 § beräknas den förväntade avkastningen för klassen för risk avseende avkastningskrav enligt formeln	Trots bestämmelserna i 13 § beräknas den förväntade avkastningen för klassen för risk avseende avkastningskrav enligt formeln
$\mu_j = -(k + b + D + \lambda m_j) A_j,$	$\mu_j = -(k + b + D + \lambda m_j) A_j,$
där mj är det väntevärde för avkastning som fastställts för risk avseende avkastningskrav, Aj är den ansvarsskuld eller det pensionsansvar som fastställts i 1 mom. och λ är graden av bundenhet till aktieavkastningen som avses i 168 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.	där mj är det väntevärde för avkastning som fastställts för risk avseende avkastningskrav, Aj är den ansvarsskuld som fastställts i 1 mom. och λ är graden av bundenhet till aktieavkastningen som avses i 168 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
28 §	28 §
Exceptionella omständigheter	*Exceptionella omständigheter*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Efter det att social- och hälsovårdsministeriet har fått den anmälan som avses i 1 mom. får det genom förordning av statsrådet föreskrivas att Finansinspektionen får förlänga den tidsfrist för en plan för återställande av en sund finansiell ställning som anges i 20 § 1 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, i 48 d § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser, i 83 e § 2 mom. i lagen om försäkringskassor och i 209 § 1 mom. i lagen om sjömanspensioner så att tidsfristen löper ut senast tre år efter det att förordningen utfärdades.	Efter det att social- och hälsovårdsministeriet har fått den anmälan som avses i 1 mom. får det genom förordning av statsrådet föreskrivas att Finansinspektionen får förlänga den tidsfrist för en plan för återställande av en sund finansiell ställning som anges i 20 § 1 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, *i 7 kap. 13 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor* och i 209 § 1 mom. i lagen om sjömanspensioner så att tidsfristen löper ut senast tre år efter det att förordningen utfärdades.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	_____
	Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 18 b § 3 mom. 8 punkten, sådan den lyder i lag 1237/2018, samt

ändras 5 § 6 punkten, 8 § 1 mom. 4, 10 och 17 punkten, 18 § 1 mom. 5 punkten, 18 b § 3 mom. 7 punkten samt 48 och 48 a §

sådana de lyder, 5 § 6 punkten och 8 § 1 mom. 17 punkten i lag 1077/2008, 8 § 1 mom. 4 punkten i lag 321/1997, 8 § 1 mom. 10 punkten i lag 511/1998, 18 § 1 mom. 5 punkten i lag 717/2004, 18 b § 3 mom. 7 punkten i lag 1237/2018, 48 § i lagarna 321/1997 och 511/1998 samt 48 a § i lagarna 511/1998 och 1124/2006, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 §	5 §
Ovan i 4 § avsedda skattepliktiga näringsinkomster är bland andra	Ovan i 4 § avsedda skattepliktiga näringsinkomster är bland andra
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
6) i försäkringsbolags, försäkringsföreningars, försäkringskassors och andra därmed jämförbara försäkringsanstalters samt pensionsstiftelsers bokföring gjorda uppskrivningar av investeringstillgångar,	6) i försäkringsbolags, försäkringsföreningars, försäkringskassors och andra därmed jämförbara försäkringsanstalters samt pensionsstiftelsers, *pensionskassors, tilläggspensionsstiftelsers, tilläggspensionskassors, EES-tilläggspensionsstiftelsers och EES-tilläggspensionskassors* bokföring gjorda uppskrivningar av investeringstillgångar,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
8 §	8 §
Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra	Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
4) löner till personer som har arbetat i näringsverksamheten, deras och deras anhörigas pensioner och på arbetsförhållandet baserade understöd samt försäkringspremier och andra sådana avgifter för ordnande av de anställdas och deras anhörigas pensions-, sjukersättnings-, invalidersättnings- och andra med dem jämförliga rättigheter och förmåner, med de undantag som stadgas i 2 och	4) löner till personer som har arbetat i näringsverksamheten, deras och deras anhörigas pensioner och på arbetsförhållandet baserade understöd samt försäkringspremier och andra sådana avgifter för ordnande av de anställdas och deras anhörigas pensions-, sjukersättnings-, invalidersättnings- och andra med dem jämförliga rättigheter och förmåner, med de undantag som stadgas i 2 och

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 mom.; avgifterna till en självständig pensionsanstalt eller pensionsstiftelse som arbetsgivaren har grundat är dock avdragbara endast till det belopp som enligt försäigingstekniska grunder krävs för täckande av det ansvar som följer av stiftelsens eller anstaltens pensionsförbindelser eller övriga motsvarande förbindelser, eller till det belopp som överförts till det ansvar som avses i 43 § 2 mom. 3 punkten lagen om pensionsstiftelser (1774/1995),	3 mom.; avgifterna till en självständig pensionsanstalt, pensionsstiftelse, *tilläggspensionsstiftelse* eller EES-tilläggspensionsstiftelse som arbetsgivaren har grundat är dock avdragbara endast till det belopp som enligt försäkringstekniska grunder krävs för täckande av det ansvar som följer av stiftelsens eller anstaltens pensionsförbindelser eller övriga motsvarande förbindelser, eller till det belopp som överförts till det ansvar *för pensionsstiftelsen som avses i 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/)*.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
10) försäkringsbolags, försäkringsföreningars, försäkringskassors och övriga med dem jämförliga försäkringsanstalters lagbestämda överföringar till ersättnings- och försäkringspremieansvaret samt de belopp som enligt försäkringstekniska grunder behövs för täckning av pensionsstiftelsers och andra med dem jämförliga pensionsanstalters pensionsförbindelser och andra sådana förbindelser,	10) försäkringsbolags, försäkringsföreningars, försäkringskassors och övriga med dem jämförliga försäkringsanstalters lagbestämda överföringar till ersättnings- och försäkringspremieansvaret samt de belopp som enligt försäkringstekniska grunder behövs för täckning av pensionsstiftelsers*, tilläggspensionsstiftelsers, pensionskassors, tilläggspensionskassors* och andra med dem jämförliga pensionsanstalters pensionsförbindelser och andra sådana förbindelser,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
17) värdeminskning på placeringar som enligt 8 kap. 19 § i försäkringsbolagslagen utgör täckning för fondförsäkringar och som har tagits upp som kostnad i resultaträkningen,	17) värdeminskning på placeringar som enligt 8 kap. *15 § 2 mom.* i försäkringsbolagslagen utgör täckning för fondförsäkringar och som har tagits upp som kostnad i resultaträkningen,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
18 §	18 §
Avdragbara utgifter äro även	Avdragbara utgifter äro även
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
5) av en pensionsstiftelse erlagd återbetalning enligt 45 § i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och av en pensionskassa betald återbäring enligt 83 a § i lagen om försäkringskassor (1164/1992).	5) av en pensionsstiftelse *och pensionskassa erlagd återbetalning enligt 7 kap. 10 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor och av en tilläggspensionsstiftelse och tilläggspensionskassa erlagd återbetalning enligt 5 kap. 15 § i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/)*.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
18 b §	18 b §
Med finansiella företag avses i 1 mom. 2 punkten	Med finansiella företag avses i 1 mom. 2 punkten
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
7) i lagen om försäkringskassor avsedda pensionskassor som bedriver tilläggspensionsverk-samhet och som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut samt i lagen om försäkringskassor avsedda kapitalförvaltare,	7) i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor avsedda tilläggspensionsstiftelser eller tilläggspensionskassor som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut samt i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor avsedda kapitalförvaltare,
8) i lagen om pensionsstiftelser avsedda pensionsstiftelser som bedriver tilläggspensionsverksamhet och som omfattas av tillämpningsområdet för det direktiv som anges i 7 punkten samt i lagen om pensionsstiftelser avsedda kapitalförvaltare,	(upphävs)
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
48 §	48 §
Överföringar till ersättningsansvaret och premieansvaret samt belopp som krävs för täckning av pensionsansvar anses som kostnad för det skatteår under vilket överföringen enligt lag ägt rum eller pensionsansvaret täckts.	Överföringar till ersättningsansvaret och premieansvaret samt belopp som krävs för täckning av *ansvarsskuld* anses som kostnad för det skatteår under vilket överföringen enligt lag ägt rum eller ansvarsskulden täckts.
48 a §	48 a §
En försäkringsanstalt som bedriver lagbestämd pensionsförsäkring får dra av en reservering, vars maximibelopp är beloppet av den överföring till det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret enligt 14 § lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997).	En försäkringsanstalt som bedriver lagbestämd pensionsförsäkring får dra av en reservering, vars maximibelopp är beloppet av den överföring till det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret enligt 14 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997).
En pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare (395/2006) får dra av en reservering, vars maximibelopp är beloppet av överföringen till tilläggsförsäkringsansvaret enligt 43 § 2 mom. 3 punkten i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995).	En pensionsstiftelse och *en pensionskassa* som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare (395/2006) får dra av en reservering, vars maximibelopp är beloppet av överföringen till tilläggsförsäkringsansvaret *enligt 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor*.
En pensionskassa som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare får dra av en reservering, vars maximibelopp är beloppet av överföringen till tilläggsförsäkringsansvaret enligt 79 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor (1164/1992).	

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Om reserveringens belopp överstiger det i lagrummet enligt 2 *eller 3 mom.* avsedda tilläggsförsäkringsansvarets belopp under två på varandra följande skatteår, räknas den överskjutande delen som beskattningsbar inkomst för en pensionsstiftelse eller pensionskassa för det sistnämnda skatteåret. För ett försäkringsbolag räknas som beskattningsbar inkomst från och med det sistnämnda skatteåret det belopp av den överskjutande delen av reserveringen som enligt 18 § 1 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag *(354/1997) skall* överföras till det fördelade tilläggsförsäkringsansvaret.	Om reserveringens belopp överstiger beloppet för det tilläggsförsäkringsansvar som avses i de bestämmelser som nämns i 2 mom. under två på varandra följande skatteår, räknas den överskjutande delen som beskattningsbar inkomst för en pensionsstiftelse eller pensionskassa för det sistnämnda skatteåret. För ett försäkringsbolag räknas som beskattningsbar inkomst från och med det sistnämnda skatteåret det belopp av den överskjutande delen av reserveringen som enligt 18 § 1 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag ska överföras till det fördelade tilläggsförsäkringsansvaret.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av 1 kap. 4 § och 7 kap. 6 b § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 1 kap. 4 § 3 mom. 3 punkten och 7 kap. 6 b § 1 mom., av dem 7 kap. 6 b § 1 mom. sådant det lyder i lag 516/2019, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	1 kap.
Allmänna bestämmelser	**Allmänna bestämmelser**
4 §	4 §
Undantag från tillämpningsområdet	*Undantag från tillämpningsområdet*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Denna lag gäller inte	Denna lag gäller inte
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
3) pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och pensionskassor enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992) som bedriver premie- och avtalsbaserad tilläggspensionsverksamhet och inte heller sådana pensionsstiftelser och försäkringskassor enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor som bedriver frivillig, förmånsbaserad tilläggspensionsverksamhet eller andra institut som bedriver avtalsbaserad tilläggspensionsverksamhet och hör till tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG om verk-samhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut,	3) *tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enligt lagen tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/)* som bedriver premie- och avtalsbaserad tilläggspensionsverksamhet eller som bedriver frivillig, förmånsbaserad tilläggspensionsverksamhet eller andra institut som bedriver avtalsbaserad tilläggspensionsverksamhet och hör till tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2016/2341* om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
7 kap.	7 kap.
Organisering av verksamheten	**Organisering av verksamheten**
6 b §	6 b §
AIF-förvaltares rapporteringsskyldighet	*AIF-förvaltares rapporteringsskyldighet*
Med *institutionell investerare* avses i denna paragraf försäkringsbolag som bedriver personförsäkring enligt försäkringsbolagslagen (521/2008), pensionsstiftelser som bedriver tilläggspensionsverksamhet enligt lagen om pensionsstiftelser samt försäkringskassor som bedriver tilläggspensionsverksamhet enligt lagen om försäkringskassor, eller motsvarande institutionella investerare som är verksamma inom EES-området och som har investerat i en AIF-fond som avses i 6 a § 1 mom.	Med institutionell investerare avses i denna paragraf försäkringsbolag som bedriver personförsäkring enligt försäkringsbolagslagen (521/2008), *tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor* samt motsvarande institutionella investerare som är verksamma inom EES-området och som har investerat i en AIF-fond som avses i 6 a § 1 mom.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift (771/2016) 3 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	3 §
Arbetsgivare	*Arbetsgivare*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Vad som i denna lag föreskrivs om arbetsgivare tillämpas också på en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992) då den betalar kompletteringsdagpenning.	Vad som i denna lag föreskrivs om arbetsgivare tillämpas också på en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor *(/)* då den betalar kompletteringsdagpenning.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 215 § i lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 215 § 6 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
215 §	215 §
Tillämpliga bestämmelser	*Tillämpliga bestämmelser*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Till den del som pensionskassans verksamhet inte gäller verkställande av pensionsskyddet tillämpas på pensionskassans verksamhet i tillämpliga delar 165 och 165 a—165 c § i lagen om försäkringskassor (1164/1992).	Till den del som pensionskassans verksamhet inte gäller verkställande av pensionsskyddet tillämpas på pensionskassans *verksamhet 16 kap. 4 § och 17 kap. 4—6 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/).*

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 1 kap. 3 § 2 mom. samt 23 kap. 22 § 4 mom. och 35 § 5 mom., av dem 1 kap. 3 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1298/2018, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	1 kap.
De centrala principerna för försäkringsbolags verksamhet samt tillämpning av lagen	**De centrala principerna för försäkringsbolags verksamhet samt tillämpning av lagen**
3 §	3 §
Livförsäkring, skadeförsäkring och återförsäkringsverksamhet	*Livförsäkring, skadeförsäkring och återförsäkringsverksamhet*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Med *återförsäkringsverksamhet* avses verksamhet som består i att överta sådana risker som ett försäkringsbolag, återförsäkringsbolag eller en försäkringsförening som avses i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), en A-pensionsstiftelses eller AB-pensionsstiftelses A-avdelning som avses i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) en i lagen om försäkringskassor (1164/1992) avsedd pensionskassa som bedriver tilläggspensionsverksamhet eller en i en annan EES-stat verk-sam tilläggspensionsanstalt som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut har överlåtit.	Med *återförsäkringsverksamhet* avses verksamhet som består av att överta sådana risker som ett försäkringsbolag, återförsäkringsbolag eller en försäkringsförening som avses i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), *en tilläggspensionsstiftelse, tilläggspensionskassa, EES-tilläggspensionsstiftelse eller EES-tilläggspensionskassa* som avses i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/) eller en i en annan EES-stat verksam tilläggspensionsanstalt som avses i europaparlamentets och rådets direktiv (eu) 2016/2341 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut har överlåtit.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
23 kap.	23 kap.
Likvidation och konkurs	**Likvidation och konkurs**
22 §	22 §
Realisering av tillgångar, betalning av fordringar och skifte av tillgångar	*Realisering av tillgångar, betalning av fordringar och skifte av tillgångar*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Tillgångarna i ett arbetspensionsförsäkringsbolag som har trätt i likvidation ska med avvikelse från 1—3 mom. och så som Försäkringsinspektionen föreskriver användas för de kostnader som orsakas av att liknande pensionsskydd ordnas i ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller i en pensionsstiftelse enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) eller i en pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992). Om möjligt ska då i första hand de kostnader minimeras som tillämpningen av 181 § i lagen om pension för arbetstagare orsakar.	Tillgångarna i ett arbetspensionsförsäkringsbolag som har trätt i likvidation ska med avvikelse från 1—3 mom. och så som Finansinspektionen föreskriver användas för de kostnader som orsakas av att liknande pensionsskydd ordnas i ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller *i en pensionsstiftelse eller en pensionskassa som avses i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/)*. Om möjligt ska då i första hand de kostnader minimeras som tillämpningen av 181 § i lagen om pension för arbetstagare orsakar.
35 §	35 §
Konkursförfarande och skifte av tillgångar	*Konkursförfarande och skifte av tillgångar*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Tillgångarna i ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska användas så som Försäkringsinspektionen särskilt föreskriver för de kostnader som orsakas av att liknande pensionsskydd ordnas i ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller i en pensionsstiftelse enligt lagen om pensionsstiftelser eller i en pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor. Om möjligt ska då i första hand de kostnader minimeras som tillämpningen av 181 § i lagen om pension för arbetstagare orsakar.	Tillgångarna i ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska användas så som *Finansinspektionen* särskilt föreskriver för de kostnader som orsakas av att liknande pensionsskydd ordnas i ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller i en pensionsstiftelse eller pensionskassa *enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor*. Om möjligt ska då i första hand de kostnader minimeras som tillämpningen av 181 § i lagen om pension för arbetstagare orsakar.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag

om ändring av i 10 § i lagen om jämställande av frivilliga tilläggspensionsarrangemang

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om jämställande av frivilliga tilläggspensionsarrangemang (1038/1997) 10 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelsel*
10 §	10 §
Beslut om ändring av stadgarna för en pensionskassa som omfattas av lagen om försäkringskassor (1164/1992) fattas med avvikelse från lagens 52 § med enkel majoritet.	Beslut om ändring av stadgarna *för en tilläggspensionskassa eller EES-tilläggspensionskassa som omfattas av lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/)* fattas med avvikelse från *1 kap. 10 § i den lagen och 2 kap. 15 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/)* med enkel majoritet.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag

om ändring av 19 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 19 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 1181/2005, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
19 §	19 §
Grunden för löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie	*Grunden för löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie*
Lön, resultatpremie eller något annat vederlag som erhållits i ett anställnings- eller tjänsteförhållande och som har betalts eller avtalats att betalas som ersättning för arbete anses som lön som utgör grund för löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Ett sådant vederlag anses som lön också då det betalas till arbetstagaren av ett konkursbo, av en sådan myndighet som enligt lönegarantilagen (866/1998) ansvarar för lönegarantin eller av någon annan betalare (*ställföreträdande betalare*) i stället för av arbetsgivaren. Till lönen räknas också sådant vederlag för arbete som enligt avtal helt eller delvis skall gottgöras i form av	Lön, resultatpremie eller något annat vederlag som erhållits i ett anställnings- eller tjänsteförhållande och som har betalts eller avtalats att betalas som ersättning för arbete anses som lön som utgör grund för löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Ett sådant vederlag anses som lön också då det betalas till arbetstagaren av ett konkursbo, av en sådan myndighet som enligt lönegarantilagen (866/1998) ansvarar för lönegarantin eller av någon annan betalare (*ställföreträdande betalare*) i stället för av arbetsgivaren. Till lönen räknas också sådant vederlag för arbete som enligt avtal helt eller delvis ska gottgöras i form av
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
2) dagpenning som betalas av en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992) och som arbetstagaren får i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal, eller	2) dagpenning som betalas av en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor *(/)* och som arbetstagaren får i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal, eller
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

———

Denna lag träder i kraft den *20* .

19.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) 2 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §	2 §
Definitioner	*Definitioner*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Vid tillämpning av 1 mom. 8—11 punkten räknas till ägar- och röstandelarna även aktier och andelar som hör till en pensionsstiftelse enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) som grundats av ett arbetsgivarföretag inom den i 3 § 2 mom. avsedda företagsgruppen och vars verksamhetskrets omfattar personer som är anställda hos arbetsgivarföretaget, eller till en pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992) vars verksamhetskrets kan omfatta personer som är anställda hos ett arbetsgivarföretag inom företagsgruppen.	Vid tillämpning av 1 mom. 8—11 punkten räknas till ägar- och röstandelarna även aktier och andelar *som hör till en pensionsstiftelse eller pensionskassa enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) eller en tilläggspensionsstiftelse, tilläggspensionskassa, EES-tilläggspensionsstiftelse eller EES-tilläggspensionskassa enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor som grundats av ett arbetsgivarföretag inom den i 3 § 2 mom. avsedda företagsgruppen och vars försäkrade personer är anställda hos arbetsgivarföretaget*.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

20.

Lag

om ändring av 4 och 30 c § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) 4 § 4 mom. och 30 c § 3 mom., av dem 30 c § 3 mom. sådant det lyder i lag 1210/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 §	4 §
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
En koncession som statsrådet beviljat arbetspensionsförsäkringsbolag för bedrivande av verksamhet enligt pensionslagarna för anställningsförhållanden ombildas när lagen om pension för arbetstagare träder i kraft till en koncession för verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare för pensionslagarnas för anställningsförhållanden del. Den försäkringsverksamhet som omfattas av APL och som är förenlig med stadgarna för sådana försäkringskassor och pensionsstiftelser som avses i lagen om pension för arbetstagare ombildas då lagen om pension för arbetstagare har trätt i kraft till försäkringsverksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare.	En koncession som statsrådet beviljat arbetspensionsförsäkringsbolag för bedrivande av verksamhet enligt pensionslagarna för anställningsförhållanden ombildas när lagen om pension för arbetstagare träder i kraft till en koncession för verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare i fråga om pensionslagarna för anställningsförhållanden. Den försäkringsverksamhet som omfattas av APL och som är förenlig med stadgarna för sådana *pensionskassor* och pensionsstiftelser som avses i lagen om pension för arbetstagare ombildas då lagen om pension för arbetstagare har trätt i kraft till försäkringsverksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare.
30 c §	30 c §
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Ett arbetspensionsförsäkringsbolags och en pensionskassas ansvarsskuld och en pensionsstiftelses pensionsansvar för de förmåner som avses i 1 mom. består i sin helhet av utjämningsavsättningen, till vilken varje år läggs en beräkningsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 166 § i lagen om pension för arbetstagare och som räknas på utjämningsavsättningen. Från den med beräkningsräntan höjda utjämningsavsättningen ska varje år dras av kostnadsandelen enligt 2 mom. samt de omkostnadsdelar som	Ett arbetspensionsförsäkringsbolags *samt en i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) avsedd pensionskassas och pensionsstiftelses* ansvarsskuld för de förmåner som avses i 1 mom. består i sin helhet av utjämningsavsättningen, till vilken varje år läggs en beräkningsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 166 § i lagen om pension för arbetstagare och som räknas på utjämningsavsättningen. Från den med beräkningsräntan höjda utjämningsavsättningen ska varje år dras av kostnadsandelen enligt 2 mom. samt de omkostnadsdelar som

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
är avsedda att täcka kostnaderna för förvaltningen av förmånerna och som bestäms i beräkningsgrunderna för ansvarsskulden eller pensionsansvaret.	är avsedda att täcka kostnaderna för förvaltningen av förmånerna och som bestäms i beräkningsgrunderna för ansvarsskulden.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

21.

Lag

om ändring av lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) 1 kap. 2 § 3 mom. 5 punkten och 23 § 1 mom. 1 punkten underpunkt g, samt 6 b kap. 6 § 1 mom.,

sådana de lyder, 1 kap. 2 § 3 mom. 5 punkten och 23 § 1 mom. 1 punkten underpunkt g i lag 1069/2017 och 6 b kap. 6 § 1 mom. i lag 513/2019, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	1 kap.
Allmänna bestämmelser	**Allmänna bestämmelser**
2 §	2 §
Undantag från tillämpningsområdet	*Undantag från tillämpningsområdet*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Denna lag gäller inte	Denna lag gäller inte
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
5) pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och pensionskassor enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992),	5) pensionsstiftelser *och pensionskassor enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) och inte heller tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/)*,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
23 §	23 §
Kunder, professionella och icke-professionella kunder	*Kunder, professionella och icke-professionella kunder*
I denna lag avses med *professionella kunder*	I denna lag avses med *professionella kunder*
1) aktörer som enligt ett verksamhetstillstånd bedriver verksamhet på finansmarknaden eller reglerade aktörer och med dem	1) aktörer som enligt ett verksamhetstillstånd bedriver verksamhet på finansmarknaden eller reglerade aktörer och med dem

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
jämförbara under myndighetstillsyn stående utländska	jämförbara under myndighetstillsyn stående utländska
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
g) arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om försäkringskassor,	g) arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, *pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor samt tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor,*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
6 b kap.	6 b kap.
Förvaltnings- och styrningssystem	**Förvaltnings- och styrningssystem**
6 §	6 §
Kapitalförvaltares rapporteringsskyldighet	*Kapitalförvaltares rapporteringsskyldighet*
Med *institutionell investerare* avses i denna paragraf försäkringsbolag som bedriver personförsäkring enligt försäkringsbolagslagen, pensionsstiftelser som bedriver tilläggspensionsverksamhet enligt lagen om pensionsstiftelser samt försäkringskassor som bedriver tilläggspensionsverksamhet enligt lagen om försäkringskassor, eller motsvarande institutionella investerare som är verksamma inom EES-området och som av en kapitalförvaltare tillhandahålls tjänster enligt 5 § 1 mom.	Med *institutionell investerare* avses i denna paragraf försäkringsbolag som bedriver personförsäkring enligt försäkringsbolagslagen, *tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor* samt motsvarande institutionella investerare som är verksamma inom EES-området och som av en kapitalförvaltare tillhandahålls tjänster enligt 5 § 1 mom.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

22.

Lag

om ändring av 81 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) 81 § 1 mom. 2 punkten som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
81 §	81 §
Arbetsinkomst som utgör grund för en ersättning för inkomstbortfall	*Arbetsinkomst som utgör grund för en ersättning för inkomstbortfall*
Vid bestämmande av den arbetsinkomst som utgör grund för en ersättning för inkomstbortfall ska lön, resultatpremie eller något annat vederlag som har betalats eller avtalats att betalas som ersättning för arbete beaktas. Ett sådant vederlag betraktas som arbetsinkomst också när det betalas till arbetstagaren av ett konkursbo, av en myndighet som enligt lönegarantilagen (866/1998) svarar för lönegarantin eller av någon annan betalare i stället för av arbetsgivaren. Till arbetsinkomsten räknas också det vederlag för arbete som enligt avtal helt eller delvis ska gottgöras i form av	Vid bestämmande av den arbetsinkomst som utgör grund för en ersättning för inkomstbortfall ska lön, resultatpremie eller något annat vederlag som har betalats eller avtalats att betalas som ersättning för arbete beaktas. Ett sådant vederlag betraktas som arbetsinkomst också när det betalas till arbetstagaren av ett konkursbo, av en myndighet som enligt lönegarantilagen (866/1998) svarar för lönegarantin eller av någon annan betalare i stället för av arbetsgivaren. Till arbetsinkomsten räknas också det vederlag för arbete som enligt avtal helt eller delvis ska gottgöras i form av
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
2) dagpenning som betalas av en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992) och som arbetstagaren får i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal, eller	2) dagpenning som betalas av en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor *(/)* och som arbetstagaren får i stället för lön som betalas med stöd av lag, *kollektivavtal* eller något annat avtal, eller
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag

om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) 85 § 2 mom. 2 punkten, det inledande stycket i 159 § 1 mom., 159 § 1 mom. 3 punkten och 159 § 2 mom. samt 163 § 1 mom. 4 punkten som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
85 §	85 §
Arbetsinkomster som berättigar till pension	*Arbetsinkomster som berättigar till pension*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
I den pensionsgrundande arbetsinkomsten räknas också med sådan inkomst där vederlag för arbete har avtalats att helt eller delvis gottgöras med	I den pensionsgrundande arbetsinkomsten räknas också med sådan inkomst där vederlag för arbete har avtalats att helt eller delvis gottgöras med
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
2) dagpenning som betalas av en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992) och som arbetstagaren får i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal,	2) dagpenning som betalas av en sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor *(/)* och som arbetstagaren får i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
159 §	159 §
Utlämnande av uppgifter för frivilligt grupptilläggspensionsskydd	*Utlämnande av uppgifter för frivilligt grupptilläggspensionsskydd*
Utöver det som bestäms i offentlighetslagen har Keva rätt att, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse lämna ut arbetstagarnas namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som nämns nedan	Utöver det som bestäms i offentlighetslagen har Keva rätt att, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, till ett livförsäkringsbolag *samt till en tilläggspensionskassa, tilläggspensionsstiftelse, EES-tilläggspensionsstiftelse och EES-tilläggspensionskassa som avses i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/)* lämna ut arbetstagarnas namn- och adressuppgifter,

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som anges nedan i detta moment.
3) för fastställande av det nya tilläggspensionsskyddets slutliga innehåll; en förutsättning är dock att livförsäkringsbolaget, pensionskassan eller pensionsstiftelsen har sett till att de arbetstagare som omfattas av tilläggspensionsordningen, efter att försäkringsavtalet eller pensionsordningen godkänts, har fått behövlig utredning om livförsäkringsbolagets, pensionskassans eller pensionsstiftelsens möjlighet att få de behövliga uppgifterna och att en arbetstagare inte uttryckligen har avsagt sig tilläggspensionsordningen eller förbjudit utlämnande av uppgifter.	3) för fastställande av det nya tilläggspensionsskyddets slutliga innehåll; en förutsättning är dock att livförsäkringsbolaget, *tilläggspensionsstiftelsen, tilläggspensionskassan, EES-tilläggspensionsstiftelsen eller EES-tilläggspensionskassan* har sett till att de arbetstagare som omfattas av tilläggspensionsordningen, efter att försäkringsavtalet eller pensionsordningen godkänts, har fått behövlig utredning om livförsäkringsbolagets och de ovannämnda tilläggspensionsanstalternas möjlighet att få de behövliga uppgifterna och att en arbetstagare inte uttryckligen har avsagt sig tilläggspensionsordningen eller förbjudit utlämnande av uppgifter.
I samband med att någon som ordnar det nya tilläggspensionsskyddet söks har Keva rätt att, utöver det som bestäms i offentlighetslagen och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse för fastställande av tilläggspensionsskyddet och kostnaderna för det lämna ut uppgifter om arbetstagarnas anställningsförhållanden, pensionsrätt, ålders- och könsfördelning och om de faktorer som påverkar pensionens belopp.	I samband med att någon som ordnar det nya tilläggspensionsskyddet söks har Keva rätt att, utöver det som bestäms i offentlighetslagen och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, till ett livförsäkringsbolag *samt till en tilläggspensionskassa, tilläggspensionsstiftelse, EES-tilläggspensionsstiftelse och EES-tilläggspensionskassa* som avses i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor för fastställande av tilläggspensionsskyddet och kostnaderna för det lämna ut uppgifter om arbetstagarnas anställningsförhållanden, pensionsrätt, ålders- och könsfördelning och om de faktorer som påverkar pensionens belopp.
163 §	163 §
Utlämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning	*Utlämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning*
Keva har, utöver det som i 29 § 3 mom. i offentlighetslagen föreskrivs om utlämnande av uppgifter genom en teknisk anslutning, rätt att öppna en teknisk anslutning	Keva har, utöver det som i 29 § 3 mom. i offentlighetslagen föreskrivs om utlämnande av uppgifter genom en teknisk anslutning, rätt att öppna en teknisk anslutning
4) för ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse till sådana i	

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
159 § i denna lag avsedda uppgifter som är nödvändiga för skötseln eller ordnandet av grupptilläggspensionsskydd, och	4) för ett livförsäkringsbolag samt för en tilläggspensionsstiftelse, tilläggspensionskassa, EES-tilläggspensionsstiftelse och EES-tilläggspensionskassa som avses i lagen *om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor* till sådana i 159 § i avsedda uppgifter som är nödvändiga för skötseln eller ordnandet av grupptilläggspensionsskydd, och
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

24.

Lag

om ändring av 5 kap. 15 § i kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 5 kap. 15 § 1 mom. 2 och 3 punkten som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 kap.	5 kap.
Allmänna förutsättningar för affärsverksamhet	**Allmänna förutsättningar för affärsverksamhet**
15 §	15 §
Interna transaktioner	*Interna transaktioner*
Ett kreditinstitut ska till Finansinspektionen anmäla transaktioner där den ena parten är kreditinstitutet och den andra parten är	Ett kreditinstitut ska till Finansinspektionen anmäla transaktioner där den ena parten är kreditinstitutet och den andra parten är
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
2) en i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) avsedd pensionsstiftelse som har grundats av kreditinstitutet eller av ett annat arbetsgivarföretag som hör till samma koncern som kreditinstitutet och där de personer som hör till verksamhetskretsen är anställda hos arbetsgivarföretaget,	2) *en i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/) avsedd pensionsstiftelse eller en i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/) avsedd tilläggspensionsstiftelse eller EES-tilläggspensionsstiftelse* som har grundats av ett kreditinstitut eller av ett annat arbetsgivarföretag som hör till samma koncern som kreditinstitutet och i vilken de försäkrade kan vara personer som är anställda hos arbetsgivarföretaget,
3) en i lagen om försäkringskassor (1164/1992) avsedd pensionskassa vars verksamhetskrets kan omfatta personer som är anställda hos kreditinstitutet eller hos ett annat arbetsgivarföretag som hör till samma koncern som kreditinstitutet.	3) *en i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor avsedd pensionskassa eller en i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor avsedd tilläggspensionskassa eller EES-tilläggspensionskassa* i vilken de försäkrade kan vara personer som är anställda hos ett kreditinstitut eller hos ett annat arbetsgivarföretag som hör till samma koncern som kreditinstitutet.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	_____
	Denna lag träder i kraft den 20 .

26.

Lag

om ändring av 23 § i konkurrenslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konkurrenslagen (948/2011) 23 § 2 mom., sådant det lyder i lag 662/2012, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
23 §	23 §
Anmälan om företagsförvärv	*Anmälan om företagsförvärv*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Sådant företagsförvärv på vilket bestämmelserna i 3 eller 10 kap. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), 11 kap. i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) eller 12 kap. i lagen om försäkringskassor (1164/1992) tillämpas, ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket när parterna i förvärvsavtalet har fått kännedom om Finansinspektionens samtycke eller om att Finansinspektionen inte motsätter sig förvärvet. Någon anmälan om företagsförvärv behöver dock inte göras om Finansinspektionen, i enlighet med vad som bestäms i någon lag som nämns ovan i detta moment, av Konkurrens- och konsumentverket begärt ett utlåtande angående förvärvet och om Konkurrens- och konsumentverket i sitt utlåtande har ansett att det inte föreligger något hinder för godkännande av förvärvet.	Sådant företagsförvärv på vilket bestämmelserna i 3 eller 10 kap. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), *bestämmelserna i 10 kap. om fusion* eller i 12 kap. om överlåtelse av ett försäkringsbestånd *i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (/), bestämmelserna i 9 kap. om fusion eller i 11 kap. om överlåtelse av ett försäkringsbestånd i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/) eller bestämmelserna i 7 kap. om fusion eller i 8 kap. om överlåtelse av ett försäkringsbestånd i lagen om försäkringskassor (/)* tillämpas, ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket när parterna i förvärvsavtalet har fått kännedom om Finansinspektionens samtycke eller om att Finansinspektionen inte motsätter sig förvärvet. Någon anmälan om företagsförvärv behöver dock inte göras om Finansinspektionen, i enlighet med vad som bestäms i någon lag som nämns ovan i detta moment, av Konkurrens- och konsumentverket begärt ett utlåtande angående förvärvet och om Konkurrens- och konsumentverket i sitt utlåtande har ansett att det inte föreligger något hinder för godkännande av förvärvet.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

27.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) 1 kap. 3 § 1 mom. 12 punkten underpunkt c, sådan den lyder i lag 822/2017, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelsen*
1 kap.	1 kap.
Allmänna bestämmelser	**Allmänna bestämmelser**
3 §	3 §
Definitioner	*Definitioner*
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
12) *ersättningsberättigade insättningar* andra insättningar än	12) *ersättningsberättigade insättningar* andra insättningar än
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
c) försäkringsbolags, försäkringsföreningars, pensionsstiftelsers, försäkringskassors och arbetspensionsanstalters insättningar,	c) försäkringsbolags, försäkringsföreningars, pensionsstiftelsers, *pensionskassors, tilläggspensionsstiftelsers, tilläggspensionskassors, EES-tilläggspensionsstiftelsers, EES-tilläggspensionskassors och försäkringskassors insättningar,*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

28.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om utländska försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) 1 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1299/2018, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelsen*
1 §	1 §
Tillämpningsområde	*Tillämpningsområde*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Vad som föreskrivs om utländska EES-tilläggspensionsanstalter i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) eller i lagen om försäkringskassor (1164/1992) ska tillämpas på utländska EES-försäkringsbolag som bedriver tjänstepensionsverksamhet enligt artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut. Ett ovan avsett försäkringsbolag kan vid gränsöverskridande överlåtelser vara överlåtande eller övertagande tilläggspensionsanstalt med iakttagande av vad som i lagen om pensionsstiftelser eller i lagen om försäkringskassor föreskrivs om gränsöverskridande överlåtelser av tilläggspensionsarrangemang.	Vad som föreskrivs om utländska EES-tilläggspensionsanstalter i lagen om *tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (/)* ska tillämpas på utländska EES-försäkringsbolag som bedriver tjänstepensionsverksamhet enligt artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut. Ett ovan avsett försäkringsbolag kan vid gränsöverskridande överlåtelser vara överlåtande eller övertagande tilläggspensionsanstalt med iakttagande av vad som i lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor föreskrivs om gränsöverskridande överlåtelser av tilläggspensionsarrangemang.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .